

آنامین عزیز خاطرہ سینہ اتحاف اندیرم

بسم الله الرحمن الرحيم

آذربایجان دیلینن مترادفلر لغتی

توپلایان عباد ممی زاده

سرشناسه	م.م.ی.زاده، ع.باد، ۱۳۳۰ -
عنوان و نام پدیدآور	آذربایجان دیلینین مترادفلر لغتی/ توپلایان ع.باد م.م.ی.زاده.
مشخصات نشر	اردبیل: آرچا، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۱۰۶۱۸-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: ترکی.
موضوع	: زبان ترکی آذربایجانی -- مترادف‌ها و متضادها
موضوع	: Azerbaijani language -- Synonyms and antonyms
رده بندی کنگره	: PL۳۱۲
رده بندی دیویی	: ۴۹۴/۳۶۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۱۷۶۵۳
وضعیت رکورد	: فیا

نام کتاب: آذربایجان دیلینین مترادفلر لغتی

گردآورنده: ع.باد م.م.ی.زاده

قطع کتاب: وزیری

تعداد صفحات: ۲۷۰

تیراژ: ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۱۰۶-۱۸-۳

ناشر: انتشارات آرچا

سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۹، چاپ اول

حق چاپ محفوظ است

مقدمه

می دانیم که هر زبانی دارای لغات مترادف می باشد. منظور از لغات مترادف کلمات هم معنی است. در حقیقت در هیچ زبانی هیچ دو کلمه ای را نمی توان پیدا کرد که کاملاً هم معنی باشند. زیرا اگر چنین کلماتی وجود داشته باشد، فقط یکی از آنها مورد استفاده قرار می گیرد و بقیه حذف می شوند. پس منظور از هم معنی بودن معانی نزدیک به هم داشتن است.

فرق معنایی بیشتر مترادف ها فقط برای اهل زبان مشخص می باشد. اما این کلمات در فهم زبانی یکی از نقش های اصلی را بازی می کند. مثلاً اگر کسی از مترادف های زبان آذربایجانی قدیم (ترکی قدیم) سر در نیاورد نمی تواند نقوش روی فرشها (پیکتوگرام های مانده در فرشها) را بخواند:

یکی از این نقوش تصویر خورشید، اژدها و کله قوچ است.^۱ در این پیکتوگرام مترادف اژدها، بر، مترادف گوسفند بلعیدن است. یعنی «بولود گونشی اوددو».

فرهنگ لغات حاضر علاوه بر فهم زبان کنونی آذربایجانی، تعمیق و گسترش این درک نیز به همراه دارد و پر واضح است که در تعمیق زبانشناسی ایران نقش بسزایی دارد. ضمناً یاد آوری این نکته نیز بجاست که در حد بضاعت و تنگی وقت در مواردی برای آسان نمودن فهم کلمات از ضرب المثل ها، آتالار سؤزو و اشعار مشهور در داخل [] استفاده شده است.

---

^۱ - نام این نقشه «کله قوچ» می باشد.

آباد / <i>abad</i> / شن، شاد	آبورت / <i>abort</i> / اوشاق سالما، بالا سالما
آبادانلیق / <i>abadanlıq</i> / کند، شهر، مسکن، شنلیک	آبی / <i>abi</i> / گۆی، ماوی، بئۆوشهیی
آبادلاشما / <i>abadlaşma</i> / شنلنمه، یاخشیلاشما، گۆزللشمه	آبیده ^۱ / <i>abide</i> / نشانگاه، هیکل
آبادلاشماق / <i>abadlaşmaq</i> / شنلنمک، یاخشیلاشماق، گۆزللشمک	آبیده ^۲ / <i>abide</i> / یادگار
آبادلیق / <i>abadlıq</i> / باخ: آبادانلیق	آبیده ^۳ / <i>abide</i> / اثر، قاینق
آبازور / <i>abajur</i> / سیپر، اؤرتو، قالدق	آبیر ^۱ / <i>abir</i> / حیا، حیثیت، شرف، حرمت، قدیر-قیمت
آبازورلو / <i>abajurlu</i> / سپرلی، قالدق	آبیر ^۲ / <i>abir</i> / اوست-باش، گئییم، قیافت [آبیرلی پالتار]
ابتدادان / <i>ibtidadan</i> / باشلانغیجدا، اولدن، باشدان	آبیرسیز / <i>abirsız</i> / حیاسیز، اوتانماز، ادبسیز
ابتدائی ^۱ / <i>ibtidai</i> / ایلک، باشلانغیج	آبیرسیزلیق / <i>abirsızlıq</i> / حیاسیزلیق، اوتانمازلیق، ادبسیزلیک
ابتدائی ^۲ / <i>ibtidai</i> / عادی	آبیرلی ^۱ / <i>abirli</i> / حیالی، عصمتلی، اوتانجاق، ناموسلو
ابتدائی لیک / <i>ibtidailik</i> / ایلکین لیک	آبیرلی ^۲ / <i>abirli</i> / یاخشی، مناسب، سلیقهلی (پالتار)
آبدار ^۱ / <i>abdar</i> / سولو، شیرهلی، طراوتلی، لطافتلی (میوه)	آبیرلی ^۳ / <i>abirli</i> / اعتبارلی، حرمتلی، نفوذلو
آبدار ^۲ / <i>abdar</i> / معنالی، تأثیرلی، گۆزل، ایفادهلی (مجازی معنادار)	آپ آچیق / <i>apaçiq</i> / آیدین، آشکار
آبدارلیق / <i>abdarlıq</i> / سولولوق، شیرهلی لیک، طراوتلی لیک، لطافتلی لیک	آپارما ^۱ / <i>aparma</i> / گتیرمه، کۆچورمه
آبدارلیلیق / <i>abdarlılıq</i> / معنالیلیق، تأثیرلیلیک، ایفادهلی لیک	آپارما ^۲ / <i>aparma</i> / گئتمه
آبدال / <i>abdal</i> / سرسری، آوارا، دریدر	آپارما ^۳ / <i>aparma</i> / اوغورلاما، چالما، قاجیرما
آبداللیق / <i>abdallıq</i> / سرسری لیک، آوارالیق، سفیل لیک	آپارما ^۴ / <i>aparma</i> / اودما، قازانما
آبدوق / <i>abduq</i> / آتلا، ایران	آپارما ^۵ / <i>aparma</i> / قوپارما، یئمه، کسمه
آبگردان / <i>abgərdən</i> / چۆمچه	آپارماق ^۱ / <i>aparmaq</i> / گتیرمک، کۆچورمک
ابلیس ^۱ / <i>iblis</i> / شیطان، جین	آپارماق ^۲ / <i>aparmaq</i> / گئتمک [آتی باش آپاریر]
ابلیس ^۲ / <i>iblis</i> / فتنه کار، حيله گر	آپارماق ^۳ / <i>aparmaq</i> / اوغورلاماق، چالماق، قاجیرماق
ابلیس لشمک / <i>iblisleşmək</i> / فسادلاشماق، حيله گر لشمک	آپارماق ^۴ / <i>aparmaq</i> / قوپارماق، یئتمک، کسمک
ابلیس لشمه / <i>iblisleşmə</i> / فسادلاشما، حيله گر لشمه	آپارماق ^۵ / <i>aparmaq</i> / اودماق، قازانماق
ابلیس لیک / <i>iblislik</i> / فسادلیق، فتنه کارلیق، حيله گر لیک	آپاریجی / <i>aparıcı</i> / اساس، باش، مهم
آب-هوالی / <i>ab-havali</i> / صفالی	آتا / <i>ata</i> / دده
	آتا-آنا / <i>ata-ana</i> / والدین
	آتا-آناسیز / <i>ata-anasız</i> / یئتمیم، والدین سیز
	آتا-بابا / <i>ata-baba</i> / اجداد
	آتالیق ^۱ / <i>atalıq</i> / وظیفه، بورج
	آتالیق ^۲ / <i>atalıq</i> / اؤگئی آتا
	آتالیق ^۳ / <i>atalıq</i> / حمایت چیلیک [آتالیق قایغیسی]

آت اوستو ^۱ / <i>atüstü</i> / باشدان سووما، تله سيك، كيفيت سيز	هو پيانماق
آت اوستو ^۲ / <i>atüstü</i> / تله سيك، اۆتەرى	آتلانماق ^۳ / <i>atlanmaq</i> / دۆيونمك، چيرپينماق
آتديرما ^۱ / <i>atdırma</i> / كسمه، اوزمه	آتلى / <i>atlı</i> / سوارى
آتديرما ^۲ / <i>atdırma</i> / قوودورما، چيخارتديرما	آتما ^۱ / <i>atma</i> / توللاما، فيرلاتما
آتديرماق ^۱ / <i>atdırmaq</i> / كسمك، اوزمك	آتما ^۲ / <i>atma</i> / سالما، توللاما
آتديرماق ^۲ / <i>atdırmaq</i> / قوودورماق، چيخارتديرماق	آتما ^۳ / <i>atma</i> / اؤرتمه، سرمه، سالما [آتماجادا]
آتش / <i>atəş</i> / آلو، اود	آتما ^۴ / <i>atma</i> / سپمه
آتشخانا / <i>atəşxana</i> / اوجاق، اودلوق [ساماوارين	آتما ^۵ / <i>atma</i> / دۆيونمه، وورما، ترپنمه [يونو آتديرماق]
آتاشخانا سى]	آتما ^۶ / <i>atma</i> / چيخارما، پوزما
آتشلنمك / <i>atəşlənmək</i> / اودلانماق، آلوولانماق،	آتماق ^۱ / <i>atmaq</i> / توللاماق، فيرلاتماق
آليشماق	آتماق ^۲ / <i>atmaq</i> / سالماق، توللاماق
آتشلنمه / <i>atəşlənme</i> / اودلانما، آلوولانما، آليشما	آتماق ^۳ / <i>atmaq</i> / اؤرتمك، سرمك، سالماق
آتشلى ^۱ / <i>atəşli</i> / حرارتلى، اودلو، قيزغين، آلوولو	آتماق ^۴ / <i>atmaq</i> / سپمك
آتشلى ^۲ / <i>atəşli</i> / جوشغون، احتراض لى، دليقلانلى	آتماق ^۵ / <i>atmaq</i> / دۆيونمك، وورماق، ترپنمك
آتشلىك / <i>atəşlik</i> / اودلوق	آتماق ^۶ / <i>atmaq</i> / چيخارماق، پوزماق
آتشلىلىك ^۱ / <i>atəşlilik</i> / اودلولوق، آلوولولوق، حرارت	آتيلما ^۱ / <i>atılma</i> / هو پيانما، توللانما، سيچراما
لىلىك	آتيلما ^۲ / <i>atılma</i> / يثريمه، يوگورمه، جومما
آتشلىلىك ^۲ / <i>atəşlilik</i> / قيزغينلىق، حرارت ليليك،	آتيلما ^۳ / <i>atılma</i> / ووروشما، داوا، دالاش، دئيشمه
احتراضلىلىق	آتيلما ^۴ / <i>atılma</i> / ياريشما
آتشلىلىك ^۳ / <i>atəşlilik</i> / جوشغونلوق، قيزغينلىق،	آتيلماق ^۱ / <i>atılmaq</i> / يثريمك، يوگورمك، جومماق
دليقلانلىلىق	آتيلماق ^۲ / <i>atılmaq</i> / هو پيانماق، توللانماق، سيچراماق
آتشين / <i>atəşin</i> / اودلو، ايستى، قيزغين، حرارتلى،	آتيلماق ^۳ / <i>atılmaq</i> / ووروشماق، دالاشماق،
احتراضلى، تاثيرلى	سؤيوشمك
آتقى ^۱ / <i>atqı</i> / تير [دامين آتقى سى سينيپ]	آتيلماق ^۴ / <i>atılmaq</i> / ياريشماق
آتقى ^۲ / <i>atqı</i> / اؤرپك [آتماجا دا دئييلير]	آج ^۱ / <i>ac</i> / قارنى بوش
آتقى ^۳ / <i>atqı</i> / ايپ (آرغاج ايپى)	آج ^۲ / <i>ac</i> / يوخسول، كاسيب، فاغير، محتاج [اليم خمير
آتقى ^۴ / <i>atqı</i> / شانا، يابا [سوروق آتماق]	قارنيم آج]
آتلانما ^۱ / <i>atlanma</i> / مينمه	آج ^۳ / <i>ac</i> / يالاواج، يوخسول، ديلنچى، يوردسوز، سفيل
آتلانما ^۲ / <i>atlanma</i> / توللانما، سيچراما، هو پيانما	آجگۆز ^۱ / <i>acgöz</i> / طمعكار
آتلانما ^۳ / <i>atlanma</i> / دۆيونمه، چيرپينما	آجگۆز ^۲ / <i>acgöz</i> / احتراضلى، حريص
آتلانماق ^۱ / <i>atlanmaq</i> / مينمك	آجگۆز لوك ^۱ / <i>acgözlük</i> / طمعكارلىق
آتلانماق ^۲ / <i>atlanmaq</i> / توللانماق، سيچراماق،	آجگۆز لوك ^۲ / <i>acgözlük</i> / احتراض، هوس، حريصلىك

آجیلاشماق ^۱ / <i>acilaşmaq</i> / تورشولاشماق	آجلیق / <i>acılıq</i> / قحطلیک، قیتلیق [اردبیلده اوچ تومنلیک قیتلیغی]
آجیلاشماق ^۲ / <i>acilaşmaq</i> / توندلشماق	آجی ^۱ / <i>aci</i> / فلاکتلی، مشقتلی، اذیتلی
آجیلاما / <i>acilama</i> / زهرلمه، سانجما	آجی ^۲ / <i>aci</i> / آغری، آزار
آجیلاماق / <i>acilamaq</i> / زهرلمک، سانجماق	آجی ^۳ / <i>aci</i> / زهرلی، آغیر، سانجان، قاپا، کوبود
آجیلی / <i>acılı</i> / زهرلی	آجیتما ^۱ / <i>acitma</i> / تورشوتما، قیجقیرتما [آجی خمیره]
آجیلیق ^۱ / <i>acılıq</i> / زهرلی لیک	آجیتما ^۲ / <i>acitma</i> / اینجیتمه، عصی لشدیرمه، حرصلندیرمه
آجیلیق ^۲ / <i>acılıq</i> / توندلوق	آجیتماق ^۱ / <i>acitmaq</i> / تورشوتماق، قیجقیرتماق
آجیلیق ^۳ / <i>acılıq</i> / اوغورسوزلوق، فلاکت	آجیتماق ^۲ / <i>acitmaq</i> / اینجیتمک، عصی لش دیرمک، حرصلندیرمک
آجیلیق ^۴ / <i>acılıq</i> / کسکین لیک، کینایه لی لیک	آجیشما ^۱ / <i>acişma</i> / گۆینه مه، آغریما، گیجیشمه، یاندریما
آجیلیق ^۵ / <i>acılıq</i> / پیس لیک، کسکین لیک، سرتلیک	آجیشما ^۲ / <i>acişma</i> / آجیقلاما، حرصلنمه
آجیما ^۱ / <i>acima</i> / آجیلاشما، توندلشما	آجیشماق ^۱ / <i>acişmaq</i> / گۆینه مک، آغریماق، گیجیکمک، یاندریماق
آجیما ^۲ / <i>acima</i> / تورشوما، قیجقیرما	آجیشماق ^۲ / <i>acişmaq</i> / آجیقلانماق، حرصلنمک
آجیما ^۳ / <i>acima</i> / حیفسیلنمه، تاسفلنمه	آجیق / <i>aciq</i> / حرص، حدت، غیض، غضب
آجیماق ^۱ / <i>acimaq</i> / آجیلاشماق، توندلشماق	آجیقلانما ^۱ / <i>acıqlanma</i> / حرصلنمه، حدتلمنه، قیزما، عصی لشمه
آجیماق ^۲ / <i>acimaq</i> / تورشوماق، قیجقیرماق [آخیر قیجقیریپ]	آجیقلانما ^۲ / <i>acıqlanma</i> / مزمتلمه، دانالما
آجیماق ^۳ / <i>acimaq</i> / حیفسیلنمک، تاسفلنمک	آجیقلانماق ^۱ / <i>acıqlanmaq</i> / حرصلنمک، حدتلمنمک، قیزماق، عصی لشمک
آجینا جاقلی / <i>acinacaqlı</i> / بدبخت، مسکین، کدرلی	آجیقلانماق ^۲ / <i>acıqlanmaq</i> / مزمتلمک، دانالماق
آچما ^۱ / <i>açma</i> / آزالاما	آجیقلی ^۱ / <i>acıqlı</i> / حرص لی، حدت لی، غضب لی
آچما ^۲ / <i>açma</i> / بوشالما [آغزی آچیلیب = بوشالیب]	آجیقلی ^۲ / <i>acıqlı</i> / شدت لی، چوشغون، دهشت لی، قورخونج
آچما ^۳ / <i>açma</i> / یارانما	آجیقلی لیق ^۱ / <i>acıqlılıq</i> / حرص لی لیک، حدت لی لیک، عصی لیک
آچما ^۴ / <i>açma</i> / چیچکلنمه، گولنمه، یارپاقلانما	آجیقلی لیق ^۲ / <i>acıqlılıq</i> / مزمت لی لیک، دانال لی لیق
آچما ^۵ / <i>açma</i> / دئشمه، دلمه	آجیلاشما ^۱ / <i>acilaşma</i> / تورشولاشما
آچما ^۶ / <i>açma</i> / گئیشیلنمه، وسعتلندیرمه، اوزاتما، بؤیوتمه، گئنهلتمه	آجیلاشما ^۲ / <i>acilaşma</i> / توندلشما
آچما ^۷ / <i>açma</i> / جیلاما، پاریلداتما، تمیزلمه، آغارتما [رنگی آچیر]	
آچماق ^۱ / <i>açmaq</i> / آزالاما	
آچماق ^۲ / <i>açmaq</i> / باشلاماق [سؤزو آچیر]	
آچماق ^۳ / <i>açmaq</i> / یارانماق [یول آچیر = یول یارادیر]	
آچماق ^۴ / <i>açmaq</i> / چیچکلنمک، گولنمک، یارپاقلانماق	

آچماق ^۵ / açmaq / دشمک، دلمک	آچیلما ^۲ / açılma / باشلانما
آچماق ^۶ / açmaq / گئیشلنمک، وسعتلنمک،	آچیلما ^۳ / açılma / یارانما
اوزاتماق، بؤیوتمک، گئنهلمک	آچیلما ^۴ / açılma / تاپیلما
آچماق ^۷ / açmaq / جیلالاماق، پاریلداتماق، تمیزلنمک،	آچیلما ^۵ / açılma / چیچکلنمه، یارپاقلانما
آغاتماق	آچیلما ^۶ / açılma / دئشیلمه، دلینمه، قازیلما
آچیق ^۱ / açılq / اؤرتوسوز	آچیلما ^۷ / açılma / باخما [گؤزون آچیلماسی = باخماسی]
آچیق ^۲ / açılq / گئیش، وسعتلی	آچیلما ^۸ / açılma / قویما، سؤکولمه
آچیق ^۳ / açılq / سربست، مانعهسبز	آچیلما ^۹ / açılma / جیلالانما، یارداقلانما، تمیزلنمه،
آچیق ^۴ / açılq / بولدوسوز، آیدین، تمیز	پاریلداما، ایشیلداما
آچیق ^۵ / açılq / بوشلوق، میدان	آچیلماق ^۱ / açılmaq / آزالانماق، سئیرکلنمک
آچیق ^۶ / açılq / چیلپاق، عربان، اؤرتوسوز	آچیلماق ^{۱۰} / açılmaq / آتیلماق، پارتلاماق
آچیق ^۷ / açılq / آشکار، بللی	آچیلماق ^{۱۱} / açılmaq / بوشالماق
آچیق ^۸ / açılq / آنلاشیقلی، منطقلی	آچیلماق ^۲ / açılmaq / باشلانماق
آچیق ^۹ / açılq / آچیقجاسینا، قورخمادان، چکینمهدن	آچیلماق ^۳ / açılmaq / یارانماق
آچیق اورکلی / açılqürəkli / صمیمی	آچیلماق ^۴ / açılmaq / تاپیلماق
آچیق اورکلی لیک / açılqürəklilik / صمیمیت	آچیلماق ^۵ / açılmaq / چیچکلنمک، یارپاقلانماق
آچیقجا / açılqca / گیزلمه، قورخمادان، چکینمه،	آچیلماق ^۶ / açılmaq / دئشیلیمک، دلینمک، قازیلماق
آچیق - ساچیق / açılq-saçılq / نظامسبز، داغینیق	آچیلماق ^۷ / açılmaq / باخماق
آچیق فکرلی / açılqfikirli / قاباقجیل، ترقی پرور	آچیلماق ^۸ / açılmaq / قویماق، سؤکولمک
آچیق فکرلی لیک / açılqfikirlilik / قاباقجیل لیک،	آچیلماق ^۹ / açılmaq / جیلالانماق، یارداقلانماق،
ترقی پرور لیک	تمیزلنمک، پاریلداما، ایشیلداما
آچیق گؤز / açılqgöz / آییق - ساییق	آچیلیش / açılış / باشلانیش
آچیق گؤزلو / açılqgözlü / آییق - ساییق	آچیلیشما ^۱ / açılışma / محرملمشه، ایسینیشمه،
آچیق گؤزلولوک / açılqgözlülük / آییق لیک - ساییق	یاخینلاشما
لیق	آچیلیشما ^۲ / açılışma / حیاسیزلاشما، سیرتیقلاشما
آچیقلیق ^۱ / açılqlıq / دوزنگاه، میدان	آچیلیشما ^۳ / açılışma / کامللشمه، یئتیشمه، ایرهلیلمه
آچیقلیق ^۲ / açılqlıq / بوشلوق، آزالیق	آچیلیشماق ^۱ / açılışmaq / محرملمشمک،
آچیقلیق ^۳ / açılqlıq / آیدین لیک، تمیزلیک	ایسینیشمک، یاخینلاشماق
آچیقلیق ^۴ / açılqlıq / صمیمی لیک، اورهیی آچیقلیق	آچیلیشماق ^۲ / açılışmaq / حیاسیزلاشماق،
آچیلما ^۱ / açılma / آزالانما، سئیرکلنمه	سیرتیقلاشماق
آچیلما ^{۱۰} / açılma / آتیلما، پارتلاما [بئش آچیلان تفنگ]	آچیلیشماق ^۳ / açılışmaq / کامللشمک، یئتیشمک،
آچیلما ^{۱۱} / açılma / بوشالما	ایرهلیلمک

آخما ^۲ /axma/ گۇندىرمە، يوللاما	آخار ^۱ /axar/ سىلىس، روان، آھنگدار
آخما ^۳ /axma/ سوزمە، باخما	آخار-باخارلى/axar-baxarli/ منظرەلى، گۈزەل
آخما ^۴ /axma/ گىتىمە، اۋتمە، كىچىمە	آخارلى/axarli/ سىلىس، روان، آھنگدار
آخما ^۵ /axma/ سىزما، تۈكۈلمە	آخارلىق ^۱ /axarlıq/ قارارسىز، تىباتسىز [آخماقدا اولماق]
آخماز ^۱ /axmaz/ دورغون (سو)	آخارلىق ^۲ /axarlıq/ قارارسىزلىق، تىباتسىزلىق
آخماق ^۱ /axmaq/ تۈكمە	آخارلىق ^۲ /axarlıq/ سىلىسلىك، روانلىق، آھنگدارلىق
آخماق ^۲ /axmaq/ گۇندىرمە، يوللاماق	آختا ^۱ /axta/ بوروق [آختاخانا، داغدا دانا بۇيودو، من بۇيوك اوللام ھاجانا بىلىمىم-صابر]
آخماق ^۳ /axmaq/ سوزمە، باخماق	آختارما ^۱ /axtarma/ آراما، يوخلاما
آخماق ^۴ /axmaq/ گىتىمە، اۋتمە، كىچىمە	آختارما ^۲ /axtarma/ يوخلاما، آراشدىرما
آخماق ^۵ /axmaq/ سىزماق، تۈكۈلمە	آختارما ^۳ /axtarma/ اومما، گۈزەلمە [گۈزو آختارىر]
آخماق ^۶ /axmaq/ سىئە، اغىلىسىز، گىچ	آختارماق ^۱ /axtarmaq/ آراماق، يوخلاماق
آخماقلاما ^۱ /axmaqlama/ سىئەلمە، گىچلىشمە، خرىفلىمە	آختارماق ^۲ /axtarmaq/ يوخلاماق، آراشدىرماق
آخماقلاماق ^۱ /axmaqlamaq/ سىئەلمە، گىچلىشمە، خرىفلىمە	آختارماق ^۳ /axtarmaq/ اومماق، گۈزەلمە
آخماقلىق ^۱ /axmaqlıq/ سىئەلىك، گىچلىك، اغىلىسىزلىق	آختارىش ^۱ /axtarış/ كىشىيات
آخىجى ^۱ /axıcı/ باخ: آخار	آختارىش ^۲ /axtarış/ يوخلاما، آختارما
آخىجىلىق ^۱ /axıcılıq/ باخ: آخارلىق	آختالاتماق ^۱ /axtalatmaq/ بورماق
آخىر ^۱ /axır/ سون، نىھىت، قوتاراجاق	آختالاما ^۱ /axtalama/ بورما
آخىر ^۲ /axır/ عاقىبت، نىتىجە، سون	آخساتما ^۱ /axsatma/ لىنگىتىمە [ئىلوى ھوركو، آخساغىن تاپ]
آخىر ^۳ /axır/ آخىر، نىتىجەدە	آخساتماق ^۱ /axsatmaq/ لىنگىتىمە
آخىر ^۴ /axır/ اۋلوم	آخساق ^۱ /axsaq/ چولاق، توپال
آخىرەتسىز ^۱ /axirətsiz/ دىنسىز، ايمانسىز، گناھكار	آخساقلىق ^۱ /axsaqlıq/ توپاللىق، چولاقلىق
آخىردا ^۱ /axırda/ نىھىتدە، نىتىجەدە	آخساما ^۱ /axsama/ تاپتاما، چولاقلاما
آخىردا ^۲ /axırda/ سوندا، قوتاراجاقدا	آخساماق ^۱ /axsamaq/ تاپتاما، چولاقلاماق
آخىرسىز ^۱ /axırsız/ سون سوز، نىھىتسىز	آخشام اوستو ^۱ /axşamüstü/ باخ: آخشام طرفى
آخىرسىز ^۲ /axırsız/ نىتىجەسىز، عاقىبتسىز	آخشام طرفى ^۱ /axşam tərəfi/ آخشام اوستو، آخشامچا
آخىرسىزلىق ^۱ /axırsızlıq/ سون سوزلوق، نىھىتسىزلىك	آخشاملاما ^۱ /axşamlama/ گىچەلمە، قالما
آخىرسىزلىق ^۲ /axırsızlıq/ نىتىجەسىزلىك، عاقىبتسىزلىك	آخشاملاماق ^۱ /axşamlamaq/ گىچەلمە، قالماق
آخىرىنچى ^۱ /axırıncı/ سونونجو	آخما ^۱ /axma/ تۈكمە [سو آخىدىر]

آخرینجی ^۲/axırinci/ قطعی، سون، قورتاراجاق
 آخیشما ^۱/axışma/ تۆکولمه، آخما
 آخیشما ^۲/axışma/ گئتمه، یاییلما
 آخیشماق ^۱/axışmaq/ تۆکولمک، آخماق
 آخیشماق ^۲/axışmaq/ گئتمک، یاییلماق
 آخین ^۱/axin/ سئل
 آخین ^۲/axin/ ازدحام [جاماعات آخینی]
 آخین ^۳/axin/ گئدیش، جریان
 آخین ^۴/axin/ هجوم، باسقین، حمله
 آد/ ad/ شان، شهرت
 آداخلاماق/ adaxlamaq/ نشانلاماق، دئییکلمک
 آداخلانما/ adaxlanma/ نشانلانما، دئییکلمه
 آداخلی/ adaxlı/ دئییکلی، نشانلی
 آداخلیلیق/ adaxlılıq/ دئییکلی لیک، نشانلی لیک
 آدم/ adam/ انسان، بشر
 آدما اوخشاماز/ adamaoxşamaz/ چیرکین، بیچیمسیز، عیبه جر
 آدما اوخشامازلیق/ adamaoxşamazlıq/ چیرکین لیک، عیبه جر لیک، بیچیمسیز لیک
 آدما یوووشان/ adamayovuşan/ خوش خاصیت، ایستی قانلی، مئهریان
 آدما یوووشماز/ adamayovuşmaz/ قاراقاباق، قانی سویوق، میزی
 آدما یوووشمازلیق/ adamayovuşmazlıq/ قاراقاباق لیک، باشی سویوقلوق، میزی لیک
 آدمجیل/ adamcıl/ ییرتیجی، وحشی
 آدمجیللیق/ adamcılıq/ ییرتیجی لیک، وحشی لیک
 آدمسیز/ adamsız/ کیمسه سیز، یالقیز، آرخاسیز، کمک سیز، حمایه سیز
 آدمسیزلیق/ adamsızlıq/ کیمسه سیز لیک، یالقیزلیق، آرخاسیزلیق، حمایه سیز لیک
 آدملی/ adamlı/ آرخالی، کمکلی، حمایهلی

آدملیق ^۱/adamlıq/ انسان لیک، انسیت
 آدملیق ^۲/adamlıq/ دوغولوق، عالیجنابلیق، خیر خواهلیق، یاخشی لیک
 آدمیئین/ adamyeyen/ وحشی، قورخونج، هئیتلی
 آددا-بوددا/ adda-budda/ نظام سیز، رابطه سیز، داغینیق
 آددا-بوددالیق/ adda-buddalıq/ نظام سیزلیق، ترتیب سیزلیک، رابطه سیزلیک، داغینیق لیک، قاریشقیلیق
 آدداما ^۱/addama/ آشما، کئچمه
 آدداما ^۲/addama/ اؤتمه، کئچمه
 آدداماق ^۱/addamaq/ آشماق، کئچمک
 آدداماق ^۲/addamaq/ اؤتمک، کئچمک
 آددیم ^۱/addım/ قدم
 آددیم ^۲/addım/ حرکت، ایش، تشبث
 آددیمباشی/ addımbaş/ تئز، آرام سیز
 آددیملاما/ addımlama/ یئریمه، ایره لیمه
 آددیملاماق ^۱/addımlamaq/ یئریمک، ایره لیمک
 آددیملاماق ^۲/addımlamaq/ اؤتمک، کئچمک
 ادراک/ idrak/ دراکه، فهم، شعور، آنلاق
 ادراک سیز/ idraksız/ دراکه سیز، فهم سیز، دوشونجه سیز، شعور سوز
 ادراک سیزلیق/ idraksızlıq/ دراکه سیزلیک، فهم سیزلیک، شعور سوزلوق، دوشونجه سیزلیک
 ادراکلی/ idraklı/ دراکهلی، فهملی، دوشونجهلی، شعورلو
 ادراکلی لیک/ idraklılıq/ دراکهلی لیک، فهملی لیک، دوشونجهلی لیک
 آدرئس ^۱/adres/ عنوان
 آد-سان/ ad-san/ نفوذ، شهرت، اعتبار، حرمت، شان
 آدسیز/ adsız/ نفوذسوز، شهرت سیز، شان سیز، حرمت سیز

آرالانما ^۱ /aralanma/ اوزاقلاشما	ادعا ^۱ /iddia/ طلب، ایستک، دیلک، آرزو
آرالانما ^۲ /aralanma/ چاتلاما، آچیلما	ادعا ^۲ /iddia/ لووغالیق، تشخیص، لووگا
آرالانماق ^۱ /aralanmaq/ اوزاقلاشماق	ادعاسیز/iddiasız/ ساده، تکبرسوز، تواضعکار
آرالانماق ^۲ /aralanmaq/ چاتلاماق، آچیلماق	ادعاسیزلیق/iddiasızlıq/ ساده‌لیک، تکبرسوزلوک، تواضعکارلیق
آرالی/arali/ اوزاق، کنار	ادعالی‌لیق/iddialılıq/ متکبرلیک، تشخصلوک، لووغالیق
آرالیق/aralıq/ بوشلوق، اورتالیق	آدلما/adlama/ باخ: آدداما
آرام/aram/ ساکت‌لیک، قرار، راحت‌لیق، دینج‌لیک، سکوت، صبیر، دؤزوم	آدلماق/adlamaq/ باخ: آدداماق
آراما/arama/ آختارما، یوخلاما [سن نظامی دن اگر	آدلی/adli/ مشهور، آدلی-سان‌لی، تانیمنیش
آراخیین اولسان دا گولوم، گنجه-گوندوز آراییب اولمادی راحت سنسیر]	آرا ^۱ /ara/ مسافه، بوشلوق، آچیق‌لیق
آرام-آرام/aram-aram/ یاواش-یاواش، آستا-آستا	آرا ^۲ /ara/ مدت، واخت
آراماق/aramaq/ آختارماق، یوخلاماق	آرا ^۳ /ara/ حدود، سرحد
آراملی ^۱ /aramlı/ صبری، دؤزوم‌لو	آرا ^۴ /ara/ ایچهری، اورتالیق
آراملی ^۲ /aramlı/ آغیر، یاواش	آرا ^۵ /ara/ علاقه، مناسبت، طرف
آراییش ^۱ /arayış/ آراما، آختارما	آرا ^۶ /ara/ ایچ، قات، بوکوم
آراییش ^۲ /arayış/ معلومات	آرا ^۷ /ara/ بره، حدود، سرحد
آرتما ^۱ /artma/ چوخالما	آرایبر/arabir/ هردن، بعضا
آرتما ^۲ /artma/ شدتلنمه، گوجلنمه [سئل - سو]	آراچی/araçı/ دلال، واسطه‌چی
آرتما ^۳ /artma/ یاییلما، شاخه‌لنمه	آراچیلیق/araçılıq/ واسطه‌چیلیک، میانچیلیق، دلال‌لیق
آرتما ^۴ /artma/ ایره‌لیلمه، یوکسلمه، بؤیومه، کامللشمه	آرا-سیرا/ara-sıra/ آرایبر، بعضا، هردن بیر
آرتماق ^۱ /artmaq/ چوخالماق	آراشدیرما/araşdırma/ آختارما، یوخلاما، تدقیق ائتمه
آرتماق ^۲ /artmaq/ شدتلنمک، گوجلنمک	آرالاşما/aralaşma/ آیریلما، اوزاقلاشما
آرتماق ^۳ /artmaq/ یاییلماق، شاخه‌لنمک	آرالاşما ^۲ /aralaşma/ سئیرک‌لنمه
آرتماق ^۴ /artmaq/ ایره‌لیلمک، یوکسلمک، بؤیومک، کامللشمک	آرالاşماق ^۱ /aralaşmaq/ آیریلماق، اوزاقلاشماق
آرتیرما ^۱ /artırma/ ایوان، بالکون	آرالاşماق ^۲ /aralaşmaq/ سئیرک‌لشمک
آرتیرما ^۲ /artırma/ چوخالتما، بؤیوتمه	آرالاما ^۱ /aralama/ آیریرما
آرتیرما ^۳ /artırma/ گوجلندیرمه، شدتلندیرمه	آرالاما ^۲ /aralama/ آچما
آرتیرما ^۴ /artırma/ یوکسلمه، قالدیرما	آرالاما ^۱ /aralamaq/ آیریماق
آرتیرما ^۵ /artırma/ بؤیوتمه، شیشیرتمه	آرالاما ^۲ /aralamaq/ آچماق

آرتیرما ^۶ /artırma/ تکمیلشدیرمه، یاخشیلشدیرما، یوکسلتمه	آرخالانما /arxalanma/ گوونمه
آرتیرماق ^۱ /artırmaq/ چوخالتماق، بؤیوتمک	آرخالانماق /arxalanmaq/ گوونمک
آرتیرماق ^۲ /artırmaq/ گوجلندیرمک، شدتلندیرمک	آرخالی /arxalı/ هوادارلی، حمایه‌لی
آرتیرماق ^۳ /artırmaq/ یوکسلتمک، قالدیرماق	آرخالی‌لیق /arxalılıq/ هوادارلیق، حمایه‌دارلیق
آرتیرماق ^۴ /artırmaq/ بؤیوتمک، شیشیرتمک	آرخایین ^۱ /arxayın/ خاطرجمع، راحت، ساکت، دینج، قایغی‌سیز
آرتیرماق ^۵ /artırmaq/ تکمیلشدیرمک، یاخشیلشدیرماق، یوکسلتمک	آرخایین ^۲ /arxayın/ آسوده، راحت
آرتیق ^۱ /artıq/ خیلی، چوخلو	آرخایین‌چیلیق /arxayınçılıq/ باخ، آرخایین‌لیق
آرتیق ^۲ /artıq/ اوستون، قیمت‌لی، یوکسک	آرخایین‌لاشما /arxayınlaşma/ خاطرجمع‌لشمه، راحتلاشما، ساکتلشمه
آرتیق ^۳ /artıq/ گرک‌سیز، لزوم‌سوز	آرخایین‌لاشماق /arxayınlaşmaq/ خاطرجمع‌لشمک، راحتلاشماق، ساکتلشمک
آرتیق-اسکیک /artıq-əskik/ لزوم‌سوز، یئرسیز، مناسبت‌سیز	آرخایین‌لیق /arxayınlıq/ ساکت‌لیک، دینج‌لیک، سلامت‌لیک، خاطرجمع‌لیک، راحت‌لیق، آسوده‌چیلیک
آرتیق‌لیق ^۱ /artıqlıq/ چوخلوق، بوللوق	آرد ^۱ /ard/ گئری، دال، مابعد، سون
آرتیق‌لیق ^۲ /artıqlıq/ اوستونلوق، یوکسک‌لیک	آرد ^۲ /ard/ آرخا، دال
آرتیم ^۱ /artım/ برکت	آردیجیل ^۱ /ardıcıl/ سیستم‌لی
آرتیم ^۲ /artım/ گلیر، قازانج	آردیجیل ^۲ /ardıcıl/ منطقی، قانوناویغون
آرتیم‌سیز /artımsız/ برکت‌سیز، بهره‌سیز	آردیجیل‌لیق ^۱ /ardıcılıq/ سیستم‌لیلیک
آرتیم‌سیزلیق /artımsızlıq/ برکت‌سیزلیک، بهره‌سیزلیک	آردیجیل‌لیق ^۲ /ardıcılıq/ منطقی‌لیک، قانوناویغونلوق
آرتیم‌لی ^۱ /artımlı/ برکت‌لی، محصولدار	آردینجا /ardınca/ دالینجا، آرخاسینجا، ایزینجه
آرتیم‌لی ^۲ /artımlı/ گلیرلی، قازانج‌لی	آرزو /arzu/ ایستک، دیلک
آرتیم‌لی‌لیق ^۱ /artımlılıq/ برکت، محصولدارلیق	آرزولاما /arzulama/ دیله‌مه، ایسته‌مه
آرتیم‌لی‌لیق ^۲ /artımlılıq/ گلیرلیلیک، قازانج‌لیلیق	آرزولاما ^۱ /arzulamaq/ دیله‌مک، ایسته‌مک
آرخا ^۱ /arxa/ دال، بئل، کوره‌ک	آرزولو /arzulu/ دیلک‌لی، ایستک‌لی، عمل‌لی
آرخا ^۲ /arxa/ نسل، اجداد، سوی، کؤک	آرواد /arvad/ قادی، زن
آرخا ^۳ /arxa/ کمک، هوادار، دایاق، حمایه‌دار	آرواد-اوشاق /arvad-uşaq/ عائله، کولفت، زوجه، حالال
آرخادان /arxadan/ دالدان	آروادباز /arvadbaz/ شورگوژ
آرخاسیز /arxasız/ کمک‌سیز، حمایه‌سیز	آروادلی /arvadlı/ ائولی
آرخاسیزلیق /arxasızlıq/ کمک‌سیزلیک، حمایه‌سیزلیک	آروادلیق /arvadlıq/ قادی‌لیق
آرخاسینجا /arxasınca/ دالینجا، آردینجا	

گۆتورولمک	آری /ari/ تمیز، صاف، خالص، دورو، پارلاق، پاک
آزالماق ^۲ /azalmaq/ چکیلمک، ضعیفلمک	[آیدان آری، گوندن دورو]
آز-چوخ /az-çox/ بیر مقدار، بیرقدر	آریتلما /ariltama/ تمیزلمه، دنهلمه
آزغین ^۱ /azğın/ قودورموش، وحشی، بیرتیجی	آریتلماق /ariltamaq/ تمیزلمک، دنهلمک
آزغین ^۲ /azğın/ پوزغون، ناموس سوز	آریدیلما /aridılma/ تمیزلنمه، دنلنمه
آزغینلاشما /azğınlaşma/ قودورما، وحشیلشمه، سرتلشمه	آریدیلماق /aridılmaq/ تمیزلنمک، دنهلمک
آزغینلاشماق /azğınlaşmaq/ قودورماق، وحشی	آریق /arılq/ جیلیز، سیسقا، ضعیف، جان سیز
لشکم، سرتلشمک	آریقلاما ^۱ /arılqlama/ ضعیفلمه، جانسیزلاشما، سیسقالانما، جیلیزلاشما
آزغینلیق ^۱ /azğınlıq/ وحشیلیک، سرتلیک، آمانسیزلیق	آریقلاما ^۲ /arılqlama/ ضعیفلمه، جانسیزلاشما، سیسقالاشماق، جیلیزلاشماق
آزغینلیق ^۲ /azğınlıq/ قودورغانلیق، لووغالیق، نکبرلوک	آریقلیق /arılqlıq/ سیسقالیق، جیلیزلیق، ضعیفلیک، جانسیزلیق
آزغینلیق ^۳ /azğınlıq/ پوزغونلوق، ناموسسوزلوق	آرینما /arinma/ یوینوما، تمیزلنمه، صافلانما [چایدا یودوق آرینمادی]
آزلیق /azlıq/ اقلیت	آرینماق /arinmaq/ یوینوماق، تمیزلنمک، صافلانماق
آزما ^۱ /azma/ یانیلما، ساپما	آز /az/ سئیرک، نادر، آرابیر، گنج-گنج
آزما ^۲ /azma/ ایتمه، چاشما	آزاجیق /azacıq/ جزعی
آزما ^۳ /azma/ چاشما، قودورما	آزاد /azad/ سربست، بوش، راحت
آزما ^۴ /azma/ پوزولما	آزادلیق /azadlıq/ مستقللیک، سربستلیک
آز-ماز /az-maz/ جزعی، ضعیف	آزار ^۱ /azar/ عذاب، اذیت
آزماق ^۱ /azmaq/ یانیلماق، ساپماق	آزار ^۲ /azar/ خستهلیک-ناخوشلوق
آزماق ^۲ /azmaq/ ایتمک، چاشماق	آزارلما /azarlama/ خستهلنمه، ناخوشلما، کیفسیزلمه
آزماق ^۳ /azmaq/ چاشماق، قودورماق	آزارلماق /azarlamaq/ خستهلنمک، ناخوشلاماق، کیفسیزلمک
آزماق ^۴ /azmaq/ پوزولماق	آزارلی /azarlı/ خسته، ناخوش، کیفسیز
آزوقه /azuqə/ یئمک	آزارلیلیق /azarlılıq/ باخ: آزار
آسان ^۱ /asan/ یونگول	آزالما ^۱ /azalma/ اسکیلمه، چیخیلما، گۆتورولمه
آسان ^۲ /asan/ ساده، بسیط	آزالما ^۲ /azalma/ چکیلمه، ضعیفلمه
آسانلاشما /asanlaşma/ یونگوللشمه، سادهلشمه	آزالماق ^۱ /azalmaq/ اسکیلمک، چیخیلماق،
آسانلاشماق /asanlaşmaq/ یونگوللشمک، سادهلشمک	
آسانلیق /asanlıq/ یونگوللوک، سادهلیک	
آسایش /asayış/ دینچلیک، ساکتلیک، امین-	

آمانلیق	اولدوزلو بیر آسمان وار بو گنجہ-زینال خلیل]
آستا / <i>asta</i> / یاواش، اصولو، آغیر [آستا یئری کمر دوشر بئیلندن]	آش / <i>aş</i> / خۇرك، يئمك، بيشميش
آستا-آستا / <i>asta-asta</i> / آغیر-آغیر، یاواش-یاواش	آشاغی ^۱ / <i>aşağı</i> / اوجوز
آستار / <i>astar</i> / ایچ اوز [اوزون وئریرسن آستارین دا ایستهیر]	آشاغی ^۲ / <i>aşağı</i> / آلچاق، نقصان لی، یارارسیز، دهیرسیز
آستارلیق / <i>astarlıq</i> / ایچلیک، اوزلوک	آشاغی ^۳ / <i>aşağı</i> / یوخسول، کاسیب
آستالاشما / <i>astalaşma</i> / یاواشیما، آراملاشما، آغیرلاشما	آشاغی ^۴ / <i>aşağı</i> / آخر، سون، قورتاراجاق
آستالاشماق / <i>astalaşmaq</i> / یاواشیماق، آراملاشماق، آغیرلاشماق	آشنا / <i>aşxana</i> / يئمك خانا
آستالیق / <i>astalıq</i> / یاواشلیق، آغیرلیق، آراملیق، اصولوق	آش سوزن / <i>aşsüzən</i> / سوزگج
آستانا / <i>astana</i> / دهلیز، ایوان، بوساغا	آشقار / <i>aşqar</i> / ماده، خلیطه [قاباقلار خامانی بویایندا رنگی ثابتلشدیرمک اوچون آشقاردان استفاده اندیردیلر]
آسلان ^۱ / <i>aslan</i> / شیر، آرسلان [اردبیلده آسدان]	آشقارسیز / <i>aşqarsız</i> / خالص، تمیز
آسلان ^۲ / <i>aslan</i> / قوچاق، ایگید، قهرمان	آشکار ^۱ / <i>aşkar</i> / آچیق، آیدین، بللی، معلوم
آسما ^۱ / <i>asma</i> / قارماق	آشکار ^۲ / <i>aşkar</i> / حقیقت
آسما ^۲ / <i>asma</i> / تالوار، چارداق	آشکارلیق / <i>aşkarlıq</i> / آیدینلیق، آچیقلیق، بللیلیک، معلوملوق
آسما ^۳ / <i>asma</i> / ساللاما	آشما ^۱ / <i>aşma</i> / ائئمه، دوشمه، هوپانما
آسماق / <i>asmaq</i> / ساللاماق	آشما ^۲ / <i>aşma</i> / کئچمه، دوشمه، چیخما
آسوده ^۱ / <i>asudə</i> / راحت، دینج، آرخاین	آشما ^۳ / <i>aşma</i> / چئوریلمه، ییخیلما
آسوده ^۲ / <i>asudə</i> / بئکار	آشما ^۴ / <i>aşma</i> / تۆکولمه
آسوده ^۳ / <i>asudə</i> / تهلوکه سیز، آزاد، سربست، نظارتسیز	آشماق ^۱ / <i>aşmaq</i> / ائئمک، دوشمک، هوپانماق
آسوده لشمک / <i>asudələşmək</i> / راحتلاشماق، آرخاینلاشماق	آشماق ^۲ / <i>aşmaq</i> / کئچمک، دوشمک، چیخماق
آسوده لشمه / <i>asudələşmə</i> / راحتلاشما، آرخاینلاشما	آشماق ^۳ / <i>aşmaq</i> / چئوریلمک، ییخیلماق
آسوده لیک / <i>asudəlik</i> / راحتلیق، دینجلیک، ساکت لیک، آرخاینلیق، قایغی سیزلیق	آشماق ^۴ / <i>aşmaq</i> / تۆکولمک
آسیلی / <i>asılı</i> / تابع	آشنا / <i>aşna</i> / دوست، یاخین، تانیش، یولداش
آسمان / <i>asiman</i> / گوی، سما [کۆنلومده آیلی-]	آشنا لاشما ^۱ / <i>aşnalaşma</i> / دوستلاشما، یاخینلاشما
	آشنا لاشما ^۲ / <i>aşnalaşma</i> / بلدلشمه، معلوماتلاشما
	آشنا لاشماق ^۱ / <i>aşnalaşmaq</i> / دوستلاشماق، یاخینلاشماق
	آشنا لاشماق ^۲ / <i>aşnalaşmaq</i> / بلدلشمک، معلوماتلاشماق
	آشنالیق / <i>aşnalıq</i> / دوستلوق، یاخینلیق، تانیشلیق
	اؤزوم ده بیلیمیرم هارادا، هاجان، روحوم بو عالمن

آشنالیق قاتمیش - ب. ق. سهند

آشیرما^۱ /aşırma/ یوکلهمه

آشیرما^۲ /aşırma/ ساللاما، کئچیرمه

آشیرما^۳ /aşırma/ ییخما، دؤندرمه، چئویرمه، دئویرمه

آشیرما^۴ /aşırma/ ائندیرمه، دوشورمه

آشیرما^۵ /aşırma/ اؤلدورمه، وورما

آشیرما^۶ /aşırma/ یئممه، اودما، داغیتما، خرجمه

آشیرماق^۱ /aşırmaq/ یوکلهمک

آشیرماق^۲ /aşırmaq/ ساللاماق، کئچیرمک

آشیرماق^۳ /aşırmaq/ ییخماق، دؤندرمک، چئویرمک

آشیرماق^۴ /aşırmaq/ ائندیرمک، دوشورمک

آشیرماق^۵ /aşırmaq/ اؤلدورمک، وورماق

آشیرماق^۶ /aşırmaq/ یئمک، اودماق، داغیتماق، خرجمک

آشیریلما^۲ /aşırılma/ آشما، دوشمه

آشیریلما^۳ /aşırılma/ چئویرلمه، ییخیلما

آشیریلماق^۱ /aşırılmaq/ مینمک

آشیریلماق^۲ /aşırılmaq/ آشماق، دوشمک

آشیریلماق^۳ /aşırılmaq/ چئویرلمک، ییخیلماق

آشیلما /aşılama/ جالاما، بیرلشدیرمه، اویشدورما

آشیلماق /aşılmaq/ جالاماق، بیرلشدیرمک، اویشدورماق

آشنا^۱ /aşına/ معلومات، واقف، تانیش، خبردار، بلد

آشنا^۲ /aşına/ دوست، یولداش

آشنالیق^۱ /aşinalıq/ معلوماتلیق، واقفلیک، تانیشلیق، بلدلیک

آشنالیق^۲ /aşinalıq/ دوستلوق، یولداشلیق

عاطل /atil/ تنبل، اطالتلی، فعالیتسیز

عاطللیک /atilik/ فعالیتسیزلیک، حرکتسیزلیک، ایشسیزلیک، تنبللیک، اطالت

اعانه /iane/ صدقه، یاردیم، کمک

آغ گۆزلوک /ağgözlük/ قورخاقلیق، جسارتسیزلیک

آغ گونلو /ağgünlü/ خوشبخت، بختور

آغ^۱ /ağ/ بئز، پارچا [شالوارین آغی]

آغ^۲ /ağ/ تمیز

آغ^۳ /ağ/ یالان، بهتان

آغا^۱ /ağa/ حاکم، صاحب، ییه

آغا^۲ /ağa/ مولکهدار، بهی، زادگان

آغاردیلما /ağardılma/ رنگلمه، مالالاما، سورتولمه

آغاردیلماق /ağardılmaq/ رنگلمک، مالالاماق، سورتولمک

آغارما^۱ /ağarma/ چاللاشما

آغارما^۲ /ağarma/ سولما، بوزارما

آغارما^۳ /ağarma/ گؤرونمه [دان یئری آغاریر]

آغارما^۴ /ağarma/ ایشیقلاما

آغاریشما^۱ /ağarışma/ گؤرونمه

آغاریشما^۲ /ağarışma/ یئتیشمه (میوه)

آغاریشما^۳ /ağarışma/ ایشیقلاشما (هوا)

آغاریشماق^۱ /ağarışmaq/ گؤرومنک

آغاریشماق^۲ /ağarışmaq/ یئتیشمک

آغاریشماق^۳ /ağarışmaq/ ایشیقلاشماق

آغالانما^۱ /ağalanma/ صاحبلمه، ییلنمه

آغالانما^۲ /ağalanma/ بهی لنمه، زادگانلانا

آغالانماق^۱ /ağalanmaq/ صاحبلمک، ییهلنمک

آغالانماق^۲ /ağalanmaq/ بهی لنمک، زادگانلانماق

آغاللیق /ağalıq/ حاکمیت، حؤکمرانلیق [آتالار

سؤزو: آغاینان آغاللیق ائلمک اولماز]

آغایانا /ağayana/ سایماز جاسینا، آمرانه

اغتشاش /iğtişaş/ قارغاشلیق، قاریشقیلیق، هرج-مرجلیک، قارماقاریشقیلیق

اغتشاشلی /iğtişaşlı/ قاریشقی، نظامسیز، هرج-مرج

آغجاقاناد /ağcaqanad/ دیتدیلی، هونو، میغمیغا

آغزی بیر تیقلیق^۱ /*ağziyirtıqlıq*/ خبرچی لیک،
چو غولچولوق
آغزی بیر تیقلیق^۲ /*ağziyirtıqlıq*/ بوشبوغازلیق،
چرنچی لیک
آغزی یئللی /*ağziyelli*/ لووغا، گوزه، بوشبوغاز،
چرنچی
آغزی یئللی لیک /*ağziyellilik*/ لووغالیق، گوزه لیک،
بوشبوغازلیق، چرنچی لیک
آغ ساققال /*ağsaqqal*/ بؤیوک، رهبر
آغ ساققال /*ağsaqqal*/ قوجا (کیشی)
آغ ساققاللیق^۱ /*ağsaqqallıq*/ قوجالیق
آغ ساققاللیق^۲ /*ağsaqqallıq*/ باشچی لیک،
بؤیوکوک، رهبر لیک
آغ گۆز /*ağgöz*/ قورخاق، جسارت سیز، آغ جگر
عاغلاباتان /*ağlabatan*/ مقصده او یغون
عاغلاباتماز /*ağlabatmaz*/ منطق سیز، آغلاسیغماز
عاغلاباتمازلیق /*ağlabatmazlıq*/ منطق سیز لیک
آغلار^۱ /*ağlar*/ گۆزو یاشلی
آغلار^۲ /*ağlar*/ غصه لی، کدرلی، دردلی
آغلاشما /*ağlaşma*/ یاس، ماتم، حضور [حضور
دوشوب]
آغلاگلمز /*ağlagəlməz*/ فؤوق العاده
آغلاما^۱ /*ağlama*/ یاسلانا، ماتم لنمه
آغلاما^۲ /*ağlama*/ یالوارما
آغلاماق^۱ /*ağlamaq*/ یاسلانا، ماتم لنمک
آغلاماق^۲ /*ağlamaq*/ شکایت لنمک
آغلاماق^۳ /*ağlamaq*/ یالوارماق
آغلامالی /*ağlamalı*/ پیس، فاجعه لی
آغلامسینما /*ağlamsınma*/ دولوخسونما
آغلامسینماق /*ağlamsınmaq*/ دولوخسونماق
آغوش /*ağuş*/ قوجاق، قویون
آغی /*ağı*/ زهر، زققوم، اؤد

[اردبیلده میلچک]
آغجگر /*ağciyer*/ قورخاق، اورک سیز، عاجز
آغجگر لیک /*ağciyerlik*/ قورخاق لیک، اورک
سیز لیک، جسارت سیز لیک، عاجز لیک
آغری^۱ /*ağrı*/ سانجی، سیزی، آجی، عذاب
آغری^۲ /*ağrı*/ کدر، غم، غصه، درد، الم
آغری^۳ /*ağrı*/ اینجیک لیک، ناراضی لیک
آغری سیز^۱ /*ağrısız*/ عذاب سیز، اذیت سیز
آغری سیز^۲ /*ağrısız*/ سیزیلتی سیز، اوفولتوسوز
آغری سیزلاشما /*ağrısızlaşma*/ کئیلشمه،
حس سیزلشمه
آغری سیزلاشماق /*ağrısızlaşmaq*/ کئیلشمک،
حس سیزلشمک
آغری سیزلیق /*ağrısızlıq*/ اذیت سیز لیک، عذاب
سیزلیق، ضرر سیز لیک
آغریما^۱ /*ağırma*/ کیف سیزلمه، ناخوشلاما
آغریما^۲ /*ağırma*/ اینجیمه، کدرلنمه
آغریماق^۱ /*ağırmaq*/ سیزیلداماق، اوفولداماق
آغریماق^۲ /*ağırmaq*/ کیف سیزلنمه، ناخوشلاماق
آغریماق^۳ /*ağırmaq*/ اینجیمک، کدرلنمک
آغزی دولو /*ağzıdolu*/ حرصلی، آجیق لی
آغزی دولوسو /*ağzıdolu*/ جسارتله، هوسله،
فخرله
آغزی کسرلی /*ağzıkəsərli*/ سؤزوکئچن، نفوذلو،
حرمت لی
آغزی کؤیوکلو /*ağzıköpüklü*/ قودورغان، آزغین
آغزی گۆیچک /*ağzıgöyçək*/ بوشبوغاز، آغزی
بوش، هرزه
آغزی گۆیچک لیک /*ağzıgöyçəklik*/ بوش
بوغازلیق، آغزی بوشلوق، هرزه لیک
آغزی بیر تیق^۱ /*ağziyirtıq*/ بوشبوغاز، چرنچی
آغزی بیر تیق^۲ /*ağziyirtıq*/ خبرچی، چو غول

شدتلنمک	آغیر ^۱ / <i>agır</i> / گوجلو، قودرتلی، تأثیرلی [آغیر اوتور، باتمان گل]
آغیرلاشماق ^۲ / <i>agırlaşmaq</i> / تنبیلشمک، اطاتلشمک، سستلشمک	آغیر ^{۱۰} / <i>agır</i> / کۆک، یوغون، اتلی، جانلی
آغیرلاشماق ^۴ / <i>agırlaşmaq</i> / کۆکلمک، اتلنمک، یوغونوماق	آغیر ^{۱۱} / <i>agır</i> / باها، قیمتلی [اوزندن یونگول، قیمتدن آغیر]
آغیرلاشماق ^۵ / <i>agırlaşmaq</i> / ضعیفلشمک	آغیر ^{۱۲} / <i>agır</i> / فاجعهلی، الملی، کدرلی
آغیرلیق ^۱ / <i>agırlıq</i> / چتینلیک، مرکبلیک، گرگینلیک	آغیر ^{۱۳} / <i>agır</i> / غلیظ، کثافتلی (قوخو)
آغیرلیق ^۲ / <i>agırlıq</i> / درد، غم، الم، اضطراب	آغیر ^۲ / <i>agır</i> / عذابلی، اذیتلی، چتین
آغیرلیق ^۳ / <i>agırlıq</i> / وقار، تمکین، جدیلیک	آغیر ^۳ / <i>agır</i> / برک، درین (یوخو)
آغیرلیق ^۴ / <i>agırlıq</i> / قایغی، اذیت، زحمت	آغیر ^۴ / <i>agır</i> / سرت، جدی، شدتلی، آمان سیز (جزا)
آغیرلیق ^۵ / <i>agırlıq</i> / کۆکلوک، اتلیلیک، یوغونلوق	آغیر ^۵ / <i>agır</i> / گرگین، چتین
آغیرلیق ^۶ / <i>agırlıq</i> / تنبیلیک	آغیر ^۶ / <i>agır</i> / یاواش، آستا (حرکت) آیت سیلکینیر، هردن گندیر آغیر-آغیر، یاغیش یاغیر خیسین-
آغیز اوجو / <i>agızucu</i> / کۆنول سوز، اعتناسیز، باشدان سووما	خیسین، فاغیر-فاغیر-شعر]
آغیز ^۱ / <i>agız</i> / منصب (مصّب) آرخین آغزی]	آغیر ^۷ / <i>agır</i> / دئیینگن، میزی
آغیز ^۲ / <i>agız</i> / قاپاق، اؤن	آغیر ^۸ / <i>agır</i> / تمکینلی، ووقارلی، جدی امثل: آغیر اوتور، باتمان گل]
آغیزدان / <i>agızdan</i> / شفاهی، ازبردن	آغیر ^۹ / <i>agır</i> / حامله، ایکيجانلی، بوغاز، آغیر آباق
آغیز سیز / <i>agızsız</i> / دیل سیز، عاجز، مظلوم، فاغیر	آغیر آباقلیق / <i>agırayaqlıq</i> / حاملهلیک، بوغازلیق، ایکيجانلیق
آغیز سیزلیق / <i>agızsızlıq</i> / دیل سیزلیک، عاجزلیک، مظلوملوق، فاغیرلیق	آغیرلاشما ^۱ / <i>agırlaşma</i> / چتینلشمه، مرکبلاشمه، گرگینلاشمه
آغیزلاشما ^۱ / <i>agızlaşma</i> / سؤزلشمه، دیللشمه، سؤیوشمه	آغیرلاشما ^۲ / <i>agırlaşma</i> / پیسلشمه، چتینلشمه
آغیزلاشما ^۲ / <i>agızlaşma</i> / مصلحتلشمه، سؤزلشمه	آغیرلاشما ^۳ / <i>agırlaşma</i> / کثیفلشمه، پیسلشمه
آغیزلاشماق ^۱ / <i>agızlaşmaq</i> / سؤزلشمک، دیللشمک، سؤیوشمک	آغیرلاشما ^۴ / <i>agırlaşma</i> / تنبیلشمه، اطاتلشمه، سستلشمه
آغیزلاشماق ^۲ / <i>agızlaşmaq</i> / مصلحتلشمک، سؤزلشمک	آغیرلاشما ^۵ / <i>agırlaşma</i> / کۆکلمه، اتلنمه، یوغونلاشما
آغیزلی ^۱ / <i>agızlı</i> / ایتی، تیه، کسجی	آغیرلاشما ^۶ / <i>agırlaşma</i> / ضعیفلشمه (اٹشیمه)
آغیزلی ^۲ / <i>agızlı</i> / دیللی، دلاور	آغیرلاشماق ^۱ / <i>agırlaşmaq</i> / چتینلشمک، مرکبلاشمک، گرگینلشمک
آغیزلیق ^۱ / <i>agızlıq</i> / قاپاق [قالاغین آغیزلیغی]	آغیرلاشماق ^۲ / <i>agırlaşmaq</i> / پیسلشمک،
آغیزلیق ^۲ / <i>agızlıq</i> / تیخاج [تیخاماق]	
آغیلاما / <i>agılama</i> / زهرلمه	

آغیلاماق /ağılamaq/ زهرلمک
 آغ یولو /ağyolu/ سودیولو، کهکشان
 آفت^۱ /afət/ بلا، فلاکت، بدبختلیک، مصیبت، زیان، ضرر
 آفت^۲ /afət/ گۆزل، دلبر
 آفرین /afərin/ تعریف، احسن، مرحبا
 اقبال /iqbal/ بخت، طالع
 اقتدار /iqtidar/ قوت، طاقت، گوج
 اقتدارسیز^۱ /iqtidarsız/ قوتسیز، گوجسوز
 اقتدارسیز^۲ /iqtidarsız/ باجاریقسیز
 اقتدارسیزلیق^۱ /iqtidarsızlıq/ قوتسیزلیک، گوجسوزلوک
 اقتدارسیزلیق^۲ /iqtidarsızlıq/ باجاریقسیزلیق
 اقتدارلی^۱ /iqtidarlı/ گوجلو، قوتلی
 اقتدارلی^۲ /iqtidarlı/ باجاریقلی، قابیلیتلی، قوتلی
 اقدام /iqdam/ باشلاما، گیریشمه
 اقرار^۱ /iqrar/ تصدیق، اعتراف، قبول
 اقرار^۲ /iqrar/ محکملیک، دایانیق، ثبات، صداقت، وفا
 اقرار^۳ /iqrar/ قرار، قناعت، حؤکم
 اقلیم^۱ /iqlim/ هوا
 اقلیم^۲ /iqlim/ اؤلکه، مملکت
 اقلیملشمک /iqlimləşmək/ اوغونلاشماق، آیشماق
 اقلیملشمه /iqlimləşmə/ اوغونلاشما، آیشما
 آگاه /agah/ خبردار
 آگاهلیق /agahlıq/ خبردارلیق
 آل^۱ /al/ قیرمیزی، قیزیلی [آلقان]
 آل^۲ /al/ قیزمار، یاندیریجی [آلولانماق]
 آل^۳ /al/ حيله، مکر، یالان [آلاتماق]
 آلابزهک /alabəzək/ رنگبهرنگ، آلا-بولا
 آلابزهکلی /alabəzəkli/ رنگبهرنگ، آلا-بولا
 آلابزهکلیک /alabəzəklik/ رنگارنگلیک، آلا-بولالیک
 آلا-بولا /ala-bula/ باخ: آلابزهک

آلا-بولالیک /ala-bulalıq/ باخ: آلابزهکلیک
 آلا-تالا /ala-tala/ آدا-بوددا، اورادا-بورادا
 آلا-توران /ala-toran/ صبحدن، اوباشدان، تئزدن
 آلا-تورانیق /ala-toranlıq/ باخ: آلا-توران
 آلاچیق /alaçiq/ چادیر
 آلا-سئیرک /ala-seyrək/ داغینیق، اوردا-بوردا
 آلاقابی /alaqapı/ داروازا [سهو آندهرک عالی قاپو یازیرلار]
 آلاقارانلیق /alaqaranlıq/ صبحدن، تئزدن، اوباشدان
 آلاقارین /alaqarın/ یاریم-توخ
 آلالی /alay/ جاماعات، کوتله، ازدحام (چوخلو مقداردا آدم) [دؤرده آلالی قولای دهیرلر-اویون]
 آلا-یاریمچیق /ala-yarımçiq/ ناتامام، آلابات
 آلا-یاریمچیقلیق^۱ /ala-yarımçılıq/ ناتاماملیق، آلت-اوستلوک
 آلا-یاریمچیقلیق^۲ /ala-yarımçılıq/ باخ: آلا-یاریمچیق
 آلبالی /albalı/ گیلنهار
 آلبالیلیق /albalılıq/ گیلنهارلیق
 آلبوخارا /albuxara/ گاوالی
 آلت-اوست^۱ /alt-üst/ قارما-قاریشیق، پوزغون، نظامسیز
 آلت-اوست^۲ /alt-üst/ داغیلما، چئوریلمه، پوزولما
 آلتون /altun/ قیزیل، ساری
 آلچاق^۱ /alçaq/ یاواش، آستا، آشاغی (سس)
 آلچاق^۲ /alçaq/ بسته‌بوی، قیسا، گؤدک
 آلچاق^۳ /alçaq/ رذیل، شرفسیز، نامرد، اجلاف
 آلچاقدان /alçaqdan/ پستدن، یاواشدان
 آلچاقلیق^۱ /alçaqlıq/ قیسالیق، گؤدکلیک
 آلچاقلیق^۲ /alçaqlıq/ پیسلیک، خودبینلیک، کیفیتسیزلیک
 آلچاقلیق^۳ /alçaqlıq/ رذیللیک، شرفسیزلیک

نامردلیک

آلچالما^۱ / *alçalma* / گۆدلمه، قیسالما

آلچالما^۲ / *alçalma* / آزالما، ضعیفلمه، دوشمه

آلچالما^۳ / *alçalma* / رذیللشمه، اجلا فلاشما،

شرفسیز لشمه

آلچالما^۴ / *alçalma* / دوشمه، ائنمه، کنچمه، (وظیفه)

آلچالماق^۱ / *alçalmaq* / گۆدلکم، قیسالماق

آلچالماق^۲ / *alçalmaq* / آزالماق، ضعیفلکم، دوشمک

آلچالماق^۳ / *alçalmaq* / رذیللشمک، اجلا فلاشماق،

شرفسیز لشمک

آلچالماق^۴ / *alçalmaq* / دوشمک، ائنمک، کنچمک

آلداتما / *aldatma* / توولاما

آلداتماق / *aldatmaq* / توولاتماق

آلدادیجی / *aldadıcı* / حيله گر، کلک باز

آلدادیجیلیق / *aldadıcılıq* / حيله گرلیک، کلک

بازلیق، یالانچیلیق

آلدانما^۱ / *aldanma* / یانیلما

آلدانما^۲ / *aldanma* / اویمما

آلدانماق^۱ / *aldanmaq* / یانیلماق

آلدانماق^۲ / *aldanmaq* / اویماق

آلقی - ساتقی / *alqı-satqı* / آلوئر

آلقیش / *alqış* / احسن، آفرین، مرحبا

آلقیشلاما / *alqışlama* / تبریکلمه، تعریفلمه، بهینمه

آلقیشلاما / *alqışlama* / تبریکلمک، تعریفلمک،

بهینمک

آلاشما / *allaşma* / قیزارما

آلاشماق / *allaşmaq* / قیزارماق

آلانما^۱ / *allanma* / قیزارما

آلانما^۲ / *allanma* / بویانما، بزنمه

آلانماق^۱ / *allanmaq* / قیزارماق (آلما)

آلانماق^۲ / *allanmaq* / بویانماق، بزنمک

الله / *allah* / تانری، خالق

الله پرست / *allahperest* / دیندار، مؤمن

الله پرستلیک / *allahperestlik* / دیندارلیق،

مؤمنلیک

الله سیز^۱ / *allahsız* / دین سیز

الله سیز^۲ / *allahsız* / انصاف سیز، ظالم، آمان سیز

الله سیزلیق^۱ / *allahsızlıq* / دین سیزلیک الله

سیزلیق^۲ / *allahsızlıq* / انصاف سیزلیق، ظالملیق

الله لیلیق / *allahlıq* / حؤکمرانلیق، حاکملیک

آللی - گوللو / *allı-güllü* / گۆزل، قشنگ، بزکلی،

گوللو، چیچکلی

آلما^۱ / *alma* / قالدیрма، گۆتورمه [شله نی دالینا آلیر-قالدییر]

آلما^۲ / *alma* / قازانما

آلما^۳ / *alma* / توتما

آلما^۴ / *alma* / بورومه، باسما، ساریما، اؤرتمه

آلما^۵ / *alma* / کسمه، گۆدلتمه، قیسالتما، کیچیلتمه

آلما^۶ / *alma* / آنلاما، دوشونمه [سؤزو آلدیم]

آلماق^۱ / *almaq* / گۆتورمک، قالدیрмаق

آلماق^۲ / *almaq* / قالدیрмаق، گۆتورمک، چیخارماق،

آلماق^۳ / *almaq* / قازانماق

آلماق^۴ / *almaq* / توتماق

آلماق^۵ / *almaq* / ائولنمک

آلماق^۶ / *almaq* / کسمک، گۆدلتمک، قیسالتماق،

کیچیلتمک

آلماق^۸ / *almaq* / آنلاماق، دوشونمک

آلنی آچیق / *alnıaçıq* / ناموسلو، وجدانلی، تمیز

آلنی آچیقلیق / *alnıaçıqlıq* / ناموسلولوق، وجدان

لیلیق، تمیز لیلیک

آلوده / *aludə* / مبتلا، مفتون، وورغون

آلوده لیلیک^۱ / *aludəlilik* / مبتلا لیلیق، مفتونلوق،

وورغونلوق [آردبیلده ۱۳۴۰-جی ایللرده آلوده اولماق

عاشق اولماق دئمک ایدی.]

آلوده لیلیک^۲ / *aludəlilik* / هوس، شؤوق

آلیشماق^۴ / *alışmaq* / اودلانماق، آلولانماق، یانماق
 آلیشیق / *alışıq* / یونغو، قیرینتی، تالاشا [یاندیرماق
 اوچون]
 آلینما^۱ / *alinma* / گۆتورولمه
 آلینما^۲ / *alinma* / اینجیمه، سینما، قیزارما، اوتانما
 آلینماز / *alinmaz* / یئنیلمز، تسخیر اولونماز
 آلینمازلیق / *alinmazlıq* / یئنیلمزلیک
 آلینماق^۱ / *alinmaq* / گۆتورولمک
 آلینماق^۲ / *alinmaq* / اینجیمک، سینماق، قیزارماق،
 اوتانماق
 آمال / *amal* / غایه، مقصد، آرزو، امید، دیلک
 آمان^۱ / *aman* / ماجال، مهلت، امکان
 آمان^۲ / *aman* / رحم، مرحمت
 آمان^۳ / *aman* / امداد، کمک
 آمان^۴ / *aman* / طاقت، قوت، گوج
 آمان^۵ / *aman* / رجا، خواهش
 آمان سیز / *amansız* / رحم سیز، مرحمت سیز، سرت
 آمانسیزلیق / *amansızlıq* / رحم سیزلیک، مرحمت
 سیزلیک، سرتلیک، باریشمازلیق
 آن / *an* / لحظه، دم
 آناج / *anac* / ایری، ینکه، گوجلو، قوتلی [آناج تویوق]
 آناجلیق / *anacılıq* / ایریلیک، ینکهلیک
 آنادانگلمه / *anadangelmə* / فطری
 آناسیز / *anasız* / یئتمیم
 آناسیزلیق / *anasızlıq* / یئتمیملیک
 آنالیق / *analıq* / وظیفه، بورج
 آنالیق^۲ / *analıq* / اؤگئی آنا
 آنبار / *anbar* / تیکیلی
 آنتیک / *antik* / قدیم
 آند / *and* / وعد، سؤز
 آندیرما^۱ / *andırma* / آنالاتما، قاندرما
 آندیرما^۲ / *andırma* / خاطرلاتما

آلوو / *alov* / اود، اوجاق
 آلووگۆزلو / *alovgözlü* / قیزغین، احتراضلی
 آلولانما^۱ / *alovlanma* / یانما، آلیشما، اودلانما
 آلولانما^۲ / *alovlanma* / قیزارما، ایشیقلاانما، پارلاما
 آلولانما^۳ / *alovlanma* / شدتلنمه، قیزیشما،
 گوجلنمه
 آلولانماق^۱ / *alovlanmaq* / یانماق، آلیشماق،
 اودلانماق
 آلولانماق^۲ / *alovlanmaq* / قیزارماق، ایشیقلاانماق،
 پارلاماق
 آلولانماق^۳ / *alovlanmaq* / شدتلنمک، قیزیشماق،
 گوجلنمک
 آلولولو^۱ / *alovlu* / اودلو، یانار
 آلولولو^۲ / *alovlu* / حرارتلی، آتشین، احتراضلی،
 جوشغون
 آلولولوق / *alovluluq* / احتراضلیلیق، قیزغینلیق،
 جوشغونلوق، حرارتلیلیک
 آلور / *alver* / آلیش-وئیش، آلقی-ساتقی
 آلیجی^۱ / *alıcı* / مشتری
 آلیجی^۲ / *alıcı* / بیرتیجی، اووچو (قوش)
 آلیجی^۳ / *alıcı* / جلد، سایق
 آلیشقان^۱ / *alışqan* / کبریت
 آلیشقان^۲ / *alışqan* / عادتکرده، وردیشلی
 آلیشقانلیق / *alışqanlıq* / عادتکردهلیک، وردیشلیلیک
 آلیشما^۱ / *alışma* / اودلانما، آلولانما، یانما
 آلیشما^۲ / *alışma* / قیزارما، اوتانما
 آلیشما^۳ / *alışma* / اهلی لشمه، ایسینیشمه
 آلیشما^۴ / *alışma* / اؤیرنمه، دادانما
 آلیشماق^۱ / *alışmaq* / قیزارماق، اوتانماق
 آلیشماق^۲ / *alışmaq* / اؤیرنمک، دادانماق
 آلیشماق^۳ / *alışmaq* / اؤیرتمک، اهلی لشمک،
 ایسینیشمک

آندیرماق^۱ / *andırmaq* / آنلاتماق، قاندرماق

آندیرماق^۲ / *andırmaq* / خاطرلتماق

آنقیر تی / *anqırtı* / باغیر تی، بؤیورتو

آنقیرما / *anqırma* / باغیرما، بؤیورمه [تاپماجا: داغان

گلیر داغ کیمی، قوللاری بوداق کیمی، اهییلدی سو

ایچمه یه، آنقیردی اولاق کیمی - آچماسی آرابا]

آنقیرماق / *anqırmaq* / باغیرماق، بؤیورمک

آنلاشما / *anlaşma* / راضیلاشما، سؤزلاشمه

آنلاشماق / *anlaşmaq* / راضیلاشماق، سؤزلاشمک

آنلاشیقلی / *anlaşıqlı* / آیدین

آنلاشیلما / *anlaşılma* / آیدینلاشما، معینلشمه

آنلاشیلماق / *anlaşılmaq* / آیدینلاشماق،

معینلشمک

آنلاق / *anlaq* / دوشونجه، قاناجاق، معرفت، درآکه

آنلاق سیز / *anlaqsız* / دوشونجه سیز، قاناجاق سیز،

معرفت سیز، درآکه سیز

آنلاقسیزلیق / *anlaqsızlıq* / دوشونجه سیزلیک، قانا

جاق سیزلیق، معرفت سیزلیک، درآکه سیزلیک

آنلاقلی / *anlaqlı* / دوشونجه لی، قاناجاق لی، معرفت لی،

درآکه لی

آنلاقلیلیق / *anlaqlılıq* / دوشونجه، قاناجاق، معرفت،

درآکه

آنلاما^۱ / *anlama* / قانما، دوشونمه، بیلمه

آنلاما^۲ / *anlama* / دویمما، سئز مه

آنلاماز / *anlamaz* / قانماز، معرفت سیز، شعور سوز، قانا

جاق سیز، کوبود

آنلامازلیق / *anlamazlıq* / قانمازلیق، شعور سوزلوق،

معرفت سیزلیک، قاناجاق سیزلیق، کوبودلوق

آنلاماق / *anlamaq* / قانماق، دوشونمک، بیلمک

آنلاییش^۱ / *anlayış* / ادراک، عقل، زکا، فراست

آنلاییش^۲ / *anlayış* / مفهوم

آنما / *anmaq* / خاطرلما، یاداسالما

آنماق / *anmaq* / خاطرلماق

آنی^۱ / *ani* / غفیل، گؤزله نیلمز

آنی^۲ / *ani* / موقتی، کئچیحی

آنی لیک^۱ / *anilik* / غفیل لیک، گؤزله نیلمز لیک

آنی لیک^۲ / *anilik* / موقتیلیک، کئچیحیلیک

آهسته / *ahəstə* / آستا، یاواش، آغیر، اصوللو

آهنگ^۱ / *ahəng* / اویغونلوق

آهنگ^۲ / *ahəng* / آواز

آهنگ^۳ / *ahəng* / نغمه، هاوا، ماهنی

آهنگدار / *ahəngdar* / اویغون، منتظم، قایدالی،

سلیس

آهنگدارلیق / *ahəngdarlıq* / اویغونلوق، منتظم لیک

آهنگ سیز / *ahəngsiz* / اویغون سوز

آهنگ سیز لیک / *ahəngsizlik* / اویغونسوزلوق

آه-وای / *ah-vay* / درد، کدر، غصه، غم

آهیل / *ahıl* / یاشلی، قوجا

آهیللاشما / *ahillaşma* / یاشلاشما، قوجالما

آهیللاشماق / *ahillaşmaq* / یاشلاشماق، قوجالماق

آهیللیق / *ahilliq* / یاشلی لیک، قوجالیک

آوادانلیق^۱ / *avadanlıq* / دیر-دیرریک

آوادانلیق^۲ / *avadanlıq* / تجهیزات، لوازمات

آوارا / *avara* / یئرسیز، یوردسوز، مسکن سیز،

سرسری، سرگردان

آوارالانما^۱ / *avaralanma* / وئیللنمه

آوارالانما^۲ / *avaralanma* / کورلانما، پوزولما

آوارالانماق^۱ / *avaralanmaq* / وئیللنمک

آوارالانماق^۲ / *avaralanmaq* / کورلانماق، پوزولماق

آوارالیق / *avaralıq* / مسکن سیزلیک، سرسری لیک

آواز^۱ / *avaz* / سس، صدا [آوازین یاخشی گلیر،

اوخودوغون قرآن اولسا]

آواز^۲ / *avaz* / هاوا، آهنگ

آوازسیزلیق^۱ / *avazsızlıq* / آهنگ سیزلیک

واهانزادە: بىر قوش اۋتور بوداغيىد، بو نغمەنىن
لايلاسينا، چمن چاپير مورگولەيىر...
اۋتمە^۱ /ötme/ كىچمە، آشما، سوووشما
اۋتمە^۲ /ötme/ قاباقلاما، كىچمە
اۋتمە^۳ /ötme/ اوخوما، جيويىلدشمە (قوش حاق)،
اۋتن /ötən/ كىچن
اۋتەرى /ötəri/ سطحى، اوزدەن، سۇزاراسى، دىل
اوجو، يول اوستو، آياق اوستو
اۋتەرىلىك /ötərilik/ سطحىلىك، دىلوجولوق،
گۆزوجلوق
اوتوراجاق /oturacaq/ اۋزول، اساس، بونۇورە
اوتوراجاقلى /oturacaqli/ اساسلى، اۋزول، بونۇورەلى
اوتورما /oturma/ اەيلىشمە
اوتورماق /oturmaq/ اەيلىشمە، مېنىم، قونماق
اۋتورمىك^۱ /ötürmək/ آپارماق، چاتدېرماق،
كىچىرمەك، قاجىرماق، بوراخماق
اۋتورمىك^۲ /ötürmək/ يىتمەك، آشىرماق، تىخماق
اۋتورمە /ötürmə/ آپارما، چاتدېرما
اۋتوش /ötüş/ يارىش، قاجىش، جىدىر، چاپما
اۋتوشمىك^۱ /ötüşmək/ يارىشماق، قاجىشماق،
چاپىشماق
اۋتوشمىك^۲ /ötüşmək/ ياشاماق، دولانماق
اۋتوشمىك^۳ /ötüşmək/ اوخوماق، جيويىلدەمەك
اۋتوشمە^۱ /ötüşmə/ يارىشما، چاپىشما، قاجىشما
اۋتوشمە^۲ /ötüşmə/ ياشاما، دولانما
اۋتوشمە^۳ /ötüşmə/ اوخوما، بانالما، جىنىگىلدەمە،
جيويىلدەمە
اۋج /öc/ قصاص، انتقام [قاجاق نىي داستانيندا
دئىيلىر: خانلاردان، پاشالاردان تاج آلان نىي، بەزىرگان
بەيلرىندىن اۋج آلان نىي]
اوجاق^۱ /ocaq/ تونقال
اوجاق^۲ /ocaq/ يىووا، يورد، مسكن

آواز سىزلىق^۲ /avazsızlıq/ آهنگ سىزلىك
آوازلاشما^۱ /avazlaşma/ سىلىشمە
آوازلاشما^۲ /avazlaşma/ آهنگلىشمە، اويغونلاشما
آوازلاشماق^۱ /avazlaşmaq/ سىلىشمەك
آوازلاشماق^۲ /avazlaşmaq/ آهنگلىشمەك،
اويغونلاشماق
آوازلى /avazlı/ آهنگلى، موسىقىلى
آوازلىق /avazlıq/ آهنگلىلىك
آوازيما^۲ /avazıma/ سولما، آغارما، سارالما
آوازيماق^۲ /avazımaq/ سولماق، آغارماق، سارالماق
آواند /avand/ اوز
آواندلاشما /avandlaşma/ ياخشىلاشما، دوزلمە،
ساهمانلاشما
آواندلاشماق /avandlaşmaq/ ياخشىلاشماق،
دوزلمەك، ساهمانلاشماق
اوبا^۱ /oba/ قصبە، بېنە، اول
اوبا^۲ /oba/ ائل
اوباشدان /obaşdan/ تىزدن، دان اوزو
اۋپوش /öpüş/ بوسە
اوتارما /otarma/ دولاما، آلداتما
اوتارماق /otarmaq/ آلداتماق
اۋترگى /ötərgi/ سطحى، اوزدەن، يولوستو، آنى، آت
اوستو، گۆز اوجو
اۋترو /ötürü/ اوچون، گۆرە
اۋتكەم /ötkəm/ تىكېرلو، مغرور، غرورلو، تىشخىلو،
دىكېباش، لووگا
اۋتكەملىك /ötkəmlik/ مغرورلوق، غرور، لووگالىق،
تىشخى، دىكېباشلىق
اوتلاق /otlaq/ اۋروش
اۋتمىك^۱ /ötmək/ كىچمەك، آشماق، سوووشماق
اۋتمىك^۲ /ötmək/ قاباقلاماق، كىچمەك
اۋتمىك^۳ /ötmək/ اوخوماق، جيويىلدشمەك [بختيار

اودلاماق /odlamaq/ آليشديرماق، يانديرماق،

آلويلانديرماق، قالاماق

اودلانما^۱ /odlanma/ يانما، آليشما

اودلانما^۲ /odlanma/ هيچانلانما، قيزيشما

اودلانماق^۱ /odlanmaq/ يانماق، آليشماق

اودلانماق^۲ /odlanmaq/ هيچانلانماق، قيزيشماق

اودلو^۱ /odlu/ آتшли، آلولو

اودلو^۲ /odlu/ هيچانلي، احتراصلي، جوشغون،

قيزغين، حرارتلي، دليقانلي

اودلولوق /odluluq/ جوشغونلوق، قيزغينليق، حرارت،

دليقانلي ليق

اۋدهمك^۱ /ödämək/ كفايتلنمك، قناعتلنمك،

عوضلنمك [يوز فكر بير قايقونو اۋدهمز]

اۋدهمك^۲ /ödämək/ دولدورماق اۋدهمك قايتارماق،

وئرمك

اۋدهمه^۱ /ödämə/ قايتارما، وئرمه

اۋدهمه^۲ /ödämə/ كفايتلنمه، قناعتلنمه، عوضلنمه

اۋدهمه^۳ /ödämə/ دولدورما

اورتا^۱ /orta/ ميانه، بابات

اورتا^۲ /orta/ ملايم، معتدل

اورتاق /ortaq/ شريك، بيرگه، مشترك

اورتاقلاشما /ortaqlaşma/ شريكلشمه،

مشتركلشمه

اورتاقلاشماق /ortaqlaşmaq/ شريكلشمك،

مشتركلشمك

اورتاقلى /ortaqlı/ شريكلى، مشتركلى، ياريدار

اورتاقلىق /ortaqlıq/ شريكلىلىك، مشتركلىك،

ياريدارلىق

اۋرتمك /örtmək/ باغلاماق، قاپاماق، يومماق،

پردهلهمك

اۋرتمه /örtmə/ باغلاما، قاپاما، يومما، پردهلهمه

اۋرتو /örtü/ پرده، دوواق [تنديرين دوواغى، گلينين

اوجاق^۳ /ocaq/ پير

اۋجشكن /öcəşkən/ داواكار، دالاشقان، ساواشقان

اۋجشكنلىك /öcəşkənlik/ داواكارلىق، دالاشقان

ليق، ساواشقان ليق

اۋجشمك /öcəşmək/ دالاشماق، ساواشماق،

سورتوشمك، آجيقلانماق، هيرسلنمك

اۋجشمه /öcəşmə/ دالاشما، ساواشما، سورتوشمه،

آجيقلانما، هيرسلنمه

اوخ /ox/ محور

اوخشار /oxşar/ بنزر، اوبار

اوخشارلىق /oxşarlıq/ بنزهيشلىك، عينىلىك،

اويغونلوق، اوبارلىق

اوخشاما^۱ /oxşama/ بنزهمه، عينيلشمه

اوخشاما^۲ /oxşama/ عزيزلهمه، سيغاللاما، نازلاما

اوخشاما^۳ /oxşama/ آغلاما

اوخشاماق^۱ /oxşamaq/ بنزهمك، عينيلشمك

اوخشاماق^۲ /oxşamaq/ عزيزلهمك، سيغاللاماق،

نازلاماق

اوخشاماق^۳ /oxşamaq/ آغلاماق

اوخوما /oxuma/ مطالعه

اوخوماق^۱ /oxumaq/ قرائتلنمك

اوخوماق^۲ /oxumaq/ دويماق، آنلاماق، اونون

دئديگينى اوخودوم]

اوخوموش /oxumuş/ تحصيللى، سوادلى

اوخوناقللى /oxunaqlı/ آيدين، آسان

اوخوناقللى ليق /oxunaqlılıq/ آيدينلىق، آسانلىق

اود /od/ آتش، آلوو

اۋددك /öddək/ قورخاق، آجگر، جسارتسيز، اورهكسيز

(آدم)

اۋددكلىك /öddəklik/ قورخاقلىق، آجگرلىك،

جسارتسيزلىك

اودلاما /odlama/ آليشديرما، يانديرما، آلويلانديرما

دوواغى. قارغىشدا قارادوواق اولاسان دئىيلىر. دوواق
آندى مراسمى]

اۋر توك^۱ /örtük/ پردە، دوواق

اۋر توك^۲ /örtük/ چىگىنلىك، بورونجك، ياپىنجى

اۋر توكلو^۱ /örtüklü/ پردەلى، دوواقلى

اۋر توكلو^۲ /örtüklü/ چىينلىلىكلى، بورونجكلى

اۋر توكلمك^۱ /örtülmək/ باغلانماق، يومولماق،

بىتىشمك، قاپانماق، پردەلنمك

اۋر توكلمك^۲ /örtülmək/ ساغالماق [يارانين قاسناق

باغلاماسى، اۋتولمەسى]

اۋر توكلمە /örtülme/ باغلانما، يومولما، بىتىشمە،

قاپانما، پردەلنمە

اۋر تولو^۱ /örtülü/ باغلى، قاپالى، بىتىشىك، يومولو،

پردەلى

اۋر تولو^۲ /örtülü/ ايهاملى، كنايەلى، گىزلى

اۋر تولولوك^۱ /örtülülük/ باغلىلىق، قاپالىلىق،

بىتىشىكلىك، يومولولوق، پردەلىلىك

اۋر تولولوك^۲ /örtülülük/ ايهاملىلىق، كنايەلىلىك

اوردو /ordu/ قوشون

اۋرنك /örnek/ نمونە، مثال

اۋرنكلى /örnekli/ نمونەوى

اۋروش /örüş/ اوتلاق [اردبىلدە كۈۈشن]

اورىژىنال /orijinal/ اصل، حقيقى، تكرارسىز،

بنزرسىز

اورىژىناللىق /orijinallıq/ اصللىك، حقيقىلىك،

تكرارسىزلىق، بنزرسىزلىك

اۋزباشىنا^۱ /özbaşına/ سربست، مستقل، باشلى-باشىنا

اۋزباشىنا^۲ /özbaşına/ آزغىن

اۋزباشىناللىق /özbaşınalıq/ سربستلىك، مستقل

لىك، باشلىباشىناللىق

اۋزگە^۱ /özgə/ باشقا، غىرى، دىگر [آتالار سۆزو: اۋزگە

آتينا مینن تئز دوشر، اۋزگە امودونا قالان شامسىز ياتار]

اۋزگە^۲ /özgə/ كنار، باشقا

اۋزگەلشمك /özgələşmək/ باشقالاشماق،

يادلانماق

اۋزگەلشمە /özgələşmə/ باشقالاشما، يادلانما

اۋزگەلىك /özgəlik/ باشقالىق، يادلىق

اۋشار /avşar/ شالە، شىر-شىر

اوغرو /oğru/ جىبگىر، خىشوش

اوغرون /oğrun/ خلوتى، گىزلىنجه [اوغرون باخىش]

اوقات /ovqat/ حال، وضعيت، كيف [اوقاتىنا حارام

قاتماق، عصبىلشدىرمك]

اۋگىلى /ögey/ ياد، اۋزگە

اۋگىلىك /ögeylik/ يادلىق، اۋزگەلىك

اۋلچو^۱ /ölçü/ اندازە، وزن، معيار

اۋلچو^۲ /ölçü/ مقىياس، درجە

اۋلچوسوز /ölçüsüz/ حدسىز

اۋلچوسوزلوك /ölçüsüzlük/ حدسىزلىك

اۋلچولو^۱ /ölçülü/ اندازەلى، وزنلى، معيارلى

اۋلچولو^۲ /ölçülü/ مقىياسلى، درجەلى

اۋلدورمك^۱ /öldürmək/ كنىلشدىرمك

اۋلدورمك^۲ /öldürmək/ سارسىتماق

اۋلدورمك^۳ /öldürmək/ قىرماق [باغانى يا اۋلدور

يا آرخاسى اۋستە چئویر]

اۋلدورمە^۱ /öldürmə/ كنىلشدىرمە

اۋلدورمە^۲ /öldürmə/ قىرما

اۋلدوروجو /öldürücü/ محواندىجى، سارسىدىجى

اۋلدوروجولوك /öldürücülük/ محواندىجىلىك،

سارسىدىجىلىق

اۋلگون^۱ /ölgün/ كئى، سست، اۋلوۋاى

اۋلگون^۲ /ölgün/ ضعيف، آرىق، سىسقا، جانسىز

اۋلگون^۳ /ölgün/ اطالتلى، سولغون

اۋلگونلشمك^۱ /ölgünleşmək/ كنىلشمك،

سستلشمك

اۋلگونلشمك^۲ /*ölgünleşmək*/ ضعيفلشمك،

آرىقلاماق، سىسقالاشماق، جانسىزلاشماق

اۋلگونلشمك^۳ /*ölgünleşmək*/ سولغونلاشماق،

اطالتلشمك

اۋلگونلشمه^۱ /*ölgünleşmə*/ كئىلشمه، سىستلشمه

اۋلگونلشمه^۲ /*ölgünleşmə*/ ضعيفلشمه، آرىقلاما،

سىسقالاشما، جانسىزلاشما

اۋلگونلشمه^۳ /*ölgünleşmə*/ سولغونلاشما،

اطالتلشمه

اۋلگونلوك^۱ /*ölgünlük*/ كئىلىك، سىستلوك،

اۋلوۋاىلىق

اۋلگونلوك^۲ /*ölgünlük*/ ضعيفلىك، آرىقلىق،

سىسقالىق، جانسىزلىق

اۋلگونلوك^۳ /*ölgünlük*/ اطالت، كسالت

اۋلمز /*ölməz*/ ابدى، دايمى، اونودولماز

اۋلمزلىك /*ölməzlik*/ ابدىلىك، دايمىلىك

اۋلمك /*ölmək*/ كىچىنمك، گىهرمك

اۋلمه /*ölmə*/ كىچىنمه، گىهرمه، قىرىلما

اۋلەزىك /*öləzik*/ سۆنوك

اۋلەزىمك /*öləzimək*/ سۆنمك، قارالماق

اۋلەزىمه /*öləzimə*/ سۆنمه، قارالما

اۋلو^۱ /*ölü*/ ميت، جنازه، جسد

اۋلو^۲ /*ölü*/ جانسىز، كئى، سىست

اۋلولوك^۱ /*ölülük*/ كئىلىك، سىستلوك

اۋلولوك^۲ /*ölülük*/ جانسىزلىق، آرىقلىق، سىسقالىق

اۋلومجول /*ölümcül*/ يارىمجان، سارسىدىجى

اۋلومجوللوك^۱ /*ölümcüllük*/ يارىمجانلىق،

سارسىدىجىلىق

اۋلومجوللوك^۲ /*ölümcüllük*/ اۋزگونلوك، دوشكونلوك

اۋلوۋاى^۱ /*ölüvay*/ كئى، سىست، مايماق

اۋلوۋاى^۲ /*ölüvay*/ اطالتلى، سولغون، اوزگون

اۋلوۋاى^۳ /*ölüvay*/ جىليز، آرىق، سىسقا

اۋلوۋاى^۴ /*ölüvay*/ آغزىبوش، عاجز

اۋلوۋاىلىق^۱ /*ölüvaylıq*/ كئىلىك، سىستلوك،

مايماقلىق

اۋلوۋاىلىق^۲ /*ölüvaylıq*/ اطالت، كسالت،

سولغونلوق، اوزگونلوك

اۋلوۋاىلىق^۳ /*ölüvaylıq*/ جىليزلىق، آرىقلىق،

سىسقالىق

اۋلوۋاىلىق^۴ /*ölüvaylıq*/ آغزىبوشلوق، عاجىزلىك

اۋن /*ön*/ اوز، طرف، قاباق

اوو /*ov*/ شكار، غنىمت [من كلبى ايدىم چىخىمىشدىم

اووا-ال آتدىم چاخماغا، اود دوشدو قووا...]

اووخالاما^۱ /*ovxalama*/ دوغراما، نارىنلاما

اووخالاما^۲ /*ovxalama*/ اوووشدورما، اۋو كەلەمه

اووخالاماق^۱ /*ovxalamaq*/ دوغراماق، نارىنلاماق

اووخالاماق^۲ /*ovxalamaq*/ اوووشدورماق، اۋو كەلەمك

اووسون /*ovsun*/ جادو، طلسم، سحر

اووسونچو /*ovsunçu*/ طلسمچى

اووسونچولوق /*ovsunçuluq*/ جادوگرلىك،

سحر بازلىق

اووسونلاما /*ovsunlama*/ جادولاما، طلسملەمه

اووسونلاماق /*ovsunlamaq*/ جادولاماق،

طلسملەمك

اووسونلو /*ovsunlu*/ جادولو، سحرلى، طلسملى

اۋو كەلمك /*övkələmək*/ اوووشدورماق،

اووخالاماق، سورتىمك، دۋىمك، ازمك، يوشالتماق

اۋو كەلەمه /*övkələmə*/ اوووشدورما، اووخالاما،

سورتىمه، دۋىمه، ازمه، يوشالتما

اۋولاد /*övlad*/ اوشاق، بالا [آتالار سۆزو: دۋولتده دوه-

اۋولاد دا نوھ]

اۋولادلى /*övladlı*/ اوشاقلى، بالالى

اۋولادلىق /*övladlıq*/ اوشاقلىق، بالالىق

اووما^۱ /*ovma*/ دوغراما، نارىنلاما، خىردالاما

اوۋىر تىمە ^۲ / <i>öyrätmə</i> / فېتىلەمە، سالىشىدىرما	اووما ^۲ / <i>ovma</i> / سورتىمە، اووخالاما
اۋىر شىمىك ^۱ / <i>öyrəşmək</i> / آليشىماق	اووماق ^۱ / <i>ovmaq</i> / دوغراماق، نارينلاماق، خىردالاماق
اۋىر شىمىك ^۲ / <i>öyrəşmək</i> / منىمسەمەك، آنالاماق	اووماق ^۲ / <i>ovmaq</i> / سورتىمەك، اووخالاماق
اۋىر شىمە ^۱ / <i>öyrəşmə</i> / آليشما	اووشدورما / <i>ovuşdurma</i> / اۋوكەلەمە، اووخالاما،
اۋىر شىمە ^۲ / <i>öyrəşmə</i> / منىمسەمە، آنالاما	ازمە، تاپدالاما، يوغورما، يوشالتما
اۋىرەنجىك / <i>öyrəncək</i> / عادت، وردىش، باجارقى،	اووشدورماق / <i>ovuşdurmaq</i> / اۋوكەلەمەك،
تىجرىبە، سررشته	اووخالاماق، ازىمەك، تاپدالاماق، يوغورماق، يوشالتماق
اۋىرەنجىكلى / <i>öyrəncəkli</i> / وردىشلى، سررشتهلى	اووشوق / <i>ovuşuq</i> / ازگىن، يورغون
اۋىرەنجىكلىك / <i>öyrəncəlik</i> / وردىش، عادت،	اوووق / <i>ovuq</i> / يارقىق، دئشيك
سررشته	اوولما ^۱ / <i>ovulma</i> / دوغرانما
اۋىرەنمەك ^۱ / <i>öyrənmək</i> / اوخوماق	اوولما ^۲ / <i>ovulma</i> / اووخالاما
اۋىرەنمەك ^۲ / <i>öyrənmək</i> / آليشىماق	اوولماق ^۱ / <i>ovulmaq</i> / دوغرانماق
اۋىرەنمە ^۱ / <i>öyrənmə</i> / اوخوما	اوولماق ^۲ / <i>ovulmaq</i> / اووخالاماق
اۋىرەنمە ^۲ / <i>öyrənmə</i> / تعليم، مشق	اووونتو / <i>ovuntu</i> / قيرىنتى
اۋىرەنمە ^۳ / <i>öyrənmə</i> / آليشما	اوووندورما / <i>ovundurma</i> / تسكىنلىشىدىرما،
اۋىرەنىش / <i>öyrəniş</i> / وردىش، عادت، آليشما	ساكتلىشىدىرما
اۋىرەنىشلى / <i>öyrənişli</i> / آليشىمىش، وردىشلى،	اوووندورماق / <i>ovundurmaq</i> / تسكىنلىشىدىرما،
عادىتىدە	ساكتلىشىدىرما
اۋىرەنىشىمەك / <i>öyrənişmək</i> / آليشىماق	اووونما / <i>ovunma</i> / تسكىنلىشمە، ساكتلىشمە،
اۋىرەنىشىمە / <i>öyrənişmə</i> / آليشما	يوشالما
اويما / <i>oyma</i> / قازما، ائشمە، دئشمە، قوردالاما،	اووونماق / <i>ovunmaq</i> / تسكىنلىشمەك، ساكتلىشمەك،
تۈكۈشدۈرمە	يوشالماق
اويماق ^۱ / <i>oymaq</i> / قازماق، ائشمەك، دئشمەك،	اوياق / <i>oyaq</i> / آيىق، سايىق [آتالار سۆزۈ: ھىچ ياتانين
قوردالاماق، تۈكۈشدۈرما	دالينجا اوياق اولماسين]
اويماق ^۲ / <i>oymaq</i> / اوسكوك، بارماقچا [تيكىشىدە]	اوياقلىق / <i>oyaqlıq</i> / آيىقلىق، سايىقلىق
اويماق ^۳ / <i>oymaq</i> / اجماع [اوبالارى اويماق اويماق،	اويانما ^۱ / <i>oyanma</i> / آيىلما
يالان سۆزدۈر ياردان دويماق]	اويانما ^۲ / <i>oyanma</i> / جانلانما
اۋىمەك / <i>öymək</i> / تعريفلەمەك [اۋيۈنمە چوخ گۈزەلىم	اويانماق ^۱ / <i>oyanmaq</i> / آيىلماق
چوخ دا قاشلار ياردان قازادير-واحد]	اويانماق ^۲ / <i>oyanmaq</i> / جانلانماق
اۋىمە / <i>öymə</i> / تعريف، مدح	اۋىر تىمەك ^۱ / <i>öyrätmək</i> / منىمسىتمەك، اوخوتماق
اويناش ^۱ / <i>oynaş</i> / لوتو	اۋىر تىمەك ^۲ / <i>öyrätmək</i> / فېتىلەمەك، سالىشىدىرماق
اويناش ^۲ / <i>oynaş</i> / آشنا، عاشق، وورغون	اۋىر تىمە ^۱ / <i>öyrätmə</i> / منىمسىتمە، اوخوتما

اويناشلى ^۱ /oynaşlı/ آشنالى	اويولماق /oyulmaq/ دئشيلمك، دلينمك، قازيلماق
اويناشلى ^۲ /oynaşlı/ لوتولو	اويون ^۱ /oyun/ رقص
اويناشلىق ^۱ /oynaşlıq/ لوتولوق	اويون ^۲ /oyun/ گؤسترمه، تاماشا
اويناشلىق ^۲ /oynaşlıq/ آشنالىق	اويون ^۳ /oyun/ ظارافات، مضحكه
اويناق ^۱ /oynaq/ زيرك، جلد، ديريباش، چئويك، قوچاق	اويون ^۴ /oyun/ فيريلداق، حيله، كلك، حقه، هنگامه
اويناق ^۲ /oynaq/ شن، شوخ، ادالى، شيوهلى	اويونباز /oyunbaz/ حقه باز، تلخك، كلكباز
اويناق ^۳ /oynaq/ بند، بوغوم [سوموكده]	اويونبازلىق /oyunbazlıq/ حقه بازلىق، تلخكلىك، فيريلداقلىق، حيله گرلىك
اويناقلاما /oynaqlama/ شيلاقلاشما	اويونمك /öyünmək/ تعريفلهمك، لووغانلماق
اويناقلاماق /oynaqlamaq/ شيلاقلاشماق	اويونمه /öyünmə/ تعريفلهمه، لووغانلما
[آتالارسؤزو: دوه اويناسا قار ياغار]	اياز /ayaz/ شاختا، سويوق
اويناقلىق ^۱ /oynaqlıq/ گمراهلىق، شوخلوق	ايازلى /ayazlı/ شاختالى، سويوق
اويناقلىق ^۲ /oynaqlıq/ يونگوللوك، يئلبئيينلىك، دمدمه كىلىك	ايازلىق /ayazlıq/ آچىقلىق، آيدىنلىق
اويناقلىق ^۳ /oynaqlıq/ جلدلىك	ايازلىق /ayazlıq/ شاختالىق، سويوقلوق
اويناما ^۱ /oynama/ سوزمه	ايازىما ^۱ /ayazıma/ آچيلما، تميرلنمه، آيدىنلاشما
اويناما ^۲ /oynama/ هوپانما	ايازىما ^۲ /ayazıma/ اوشومه، دونما
اويناما ^۳ /oynama/ لاخلاما، ترپهنمه، سندهلهمه، ييرغالانما	ايازىما ^۳ /ayazıma/ ياخشىلاشما، ساغالما
اويناقماق ^۱ /oynamaq/ سوزمك [او گولون بيرين درئيديم، گردنيمه دوزئيديم، آغاقارداش، ميرزه قارداش تويوندا هاميدان قاباق سوزئيديم]	ايازىماق ^۱ /ayazımaq/ آچيلماق، تميرلنمك، آيدىنلاشماق
اويناقماق ^۲ /oynamaq/ هوپانماق	ايازىماق ^۲ /ayazımaq/ اوشومك، دونماق
اويناقماق ^۳ /oynamaq/ لاخلاماق، ترپهنمك، سندهلهمك، ييرغالانماق	ايازىماق ^۳ /ayazımaq/ ياخشىلاشماق، ساغالماق
اويود /öyüd/ نصيحت، عبرت، تعليمات [اردبيلده اؤگود]	اياق /ayaq/ قيچ
اويوق ^۱ /oyuq/ چوخور، قازيق، چؤكك	اياق اوستو /ayaqüstü/ اوتورمادان، تلهسيك، اؤتهرى
اويوق ^۲ /oyuq/ كوغوش، كؤهول	اياق اوستولو /ayaqüstülü/ تلهسيكلىك، اؤتهرىلىك
اويوقلو ^۱ /oyuqlu/ چوخورلو، چؤككلى	اياق آلتى /ayaqaltı/ پالاز، حصير، خالچا
اويوقلو ^۲ /oyuqlu/ كوغوشلو	اياق سيز /ayaqsız/ قيچ سيز، چولاق
اويولما /oyulma/ دئشيلمه، دلينمه، قازيلما	اياققابى /ayaqqabı/ چكمه، باشماق
	اياقلاشما ^۱ /ayaqlaşma/ برابرلشمه، يثريمه
	اياقلاشما ^۲ /ayaqlaşma/ يارشما، چاليشما
	اياقلاشما ^۳ /ayaqlaşma/ اويغونلاشما
	اياقلاشماق ^۱ /ayaqlaşmaq/ برابرلشمك، يثريمك

آياقلاشماق^۲ /*ayaqlaşmaq*/ ياريشماق، چاتماق
 آياقلاشماق^۳ /*ayaqlaşmaq*/ اويغونلاشماق
 آياقلاما^۱ /*ayaqlama*/ تاپدالاما، ازمه، باسما
 آياقلاما^۲ /*ayaqlama*/ گرمه، دولاشما
 آياقلاماق^۱ /*ayaqlamaq*/ تاپدالاما، ازمك، باسماق
 آياقلاماق^۲ /*ayaqlamaq*/ گرمك، دولاشماق
 آياق يالين /*ayaqyalın*/ چيلپاق، لوت
 آياق يولو /*ayaqyolu*/ آبدستخانا، راحتخانا، توالئت
 آي اوزلو /*ayüzülü*/ گؤزل، گؤيچك
 آيپارا /*aypara*/ هلال، آي
 ايدبار /*idbar*/ چيركين، عيبهجر، كيفير، بدهييت
 ايدبارليق /*idbarlıq*/ چيركينليك، عيبهجرليك،
 كيفيرليك، بدهييتليك
 ايدده آل /*ideal*/ مقصد، غايه، آمال
 آيدين^۱ /*aydın*/ ايشيقلى، آيلى
 آيدين^۲ /*aydın*/ ايشيقلى، نورلو، پارلاق
 آيدين^۳ /*aydın*/ آچيق، تميز
 آيدين^۴ /*aydın*/ آشكار، معلوم، آچيق، بللى
 آيدينلاشما^۱ /*aydınlaşma*/ ايشيقلاشما، آچيلما
 آيدينلاشما^۲ /*aydınlaşma*/ آشكارلاشما، معين لشمه
 آيدينلاشما^۳ /*aydınlaşma*/ ايشيقلانما،
 نورلاشما، پارلاما
 آيدينلاشماق^۱ /*aydınlaşmaq*/ ايشيقلاشماق،
 آچيلماق
 آيدينلاشماق^۲ /*aydınlaşmaq*/ آشكارلاشماق،
 معين لشمك
 آيدينلاشماق^۳ /*aydınlaşmaq*/ ايشيقلاشماق،
 نورلانماق، پارلاماق
 آيدينليق /*aydınlıq*/ آشكارليق، معينليك، معلوم
 لوق، بللىليك [عننه: گؤز آيدينليغي]
 آيرى^۱ /*ayrı*/ خصوصى، تك، مستقل، اؤزباشينا [اتالار
 سؤزو: ائويم آيرى، غميم آيرى]

آيرى^۲ /*ayrı*/ غيرى، ديگر
 آيرى^۳ /*ayrı*/ باشقا، ساوايى
 آيريجا^۱ /*ayrica*/ تكلিকে
 آيريجا^۲ /*ayrica*/ خصوصى، تك
 آيرى-سئچكى /*ayrı-seçki*/ طرف گيرليك،
 اؤزگورن ليك
 آيرى-سئچكى لى /*ayrı-seçkili*/ باخ: آيرى-سئچكى
 آيريلما^۱ /*ayrılma*/ اوزاقلاشما
 آيريلما^۲ /*ayrılma*/ بؤلونمه، پارچالانما
 آيريلماز /*ayrılmaz*/ ياخين
 آيريلمازليق /*ayrılmazlıq*/ بوئولوك، بؤلونمزليك
 آيريلماق^۱ /*ayrılmaq*/ اوزاقلاشماق
 آيريلماق^۲ /*ayrılmaq*/ بؤلونمك، پارچالانماق
 آيريليق /*ayrılıq*/ باشقاليق، مختلفليك
 آيريليقدا /*ayrılıqda*/ تكلিকে، خصوصى ليكده،
 خلوتى
 ايز^۱ /*iz*/ خط، شيريم
 ايز^۲ /*iz*/ نشانه، اثر، قاليق، علامت [باياتى: تيكديرمهديم
 اؤزوم قالام-تيكديرديم ايزيم قالا]
 ايز^۳ /*iz*/ يول
 آيلىق /*aylıq*/ موجب، معاش، دونلوق
 آيلىقلى /*aylıqlı*/ معاشلى، موجبلى
 آينا^۱ /*ayna*/ گوزگو
 آينا^۲ /*ayna*/ پنجره
 آينا^۳ /*ayna*/ صافليق، دوزلوك، پارلاقليق، شفافليق
 آينابند /*aynabənd*/ شوشه بند، پنجره
 آينالاما^۱ /*aynalama*/ گوزگولمه، شوشه لمه
 آينالاما^۲ /*aynalama*/ پاريلداتما، جيلالاشديرما
 آينالاما^۱ /*aynalamaq*/ گوزگولمك، شوشه لمك
 آينالاما^۲ /*aynalamaq*/ پاريلداتماق،
 جيلالانديرماق
 آينالى^۱ /*aynalı*/ گوزگولو، شوشه لى

آینالی^۲ / *aynalı* / پنجره‌لی

آییرما^۱ / *ayırma* / پارچالاما، قوپارما، یارما، شاققالاما،

کسمه، بۆلمه

آییرما^۲ / *ayırma* / اوزاقلاشدیرما، آرالاما

آییرما^۳ / *ayırma* / سئچمه، فرق‌لندیرمه

آییرماق^۱ / *ayırmaq* / پارچالاما، قوپارما، یارما،

شاققالاما، بۆلمک، کسمک

آییرماق^۲ / *ayırmaq* / اوزاقلاشدیرما، آرالاما

آییرماق^۳ / *ayırmaq* / سئچمک، فرق‌لندیرمک

آییریچی / *ayırıçı* / آییریچی چئشیدچی

آییق / *ayıq* / اویاق

آییق-ساییق / *ayıq-sayıq* / گۆزو آچیق

آییق‌لیق^۱ / *ayıqlıq* / اویاق‌لیق

آییق‌لیق^۲ / *ayıqlıq* / ساییق‌لیق، گۆزو آچیق‌لیق

آییلما^۱ / *ayılma* / اویانما، دورما

آییلما^۲ / *ayılma* / جانلانما

آییلماق^۱ / *ayılmaq* / اویانما، دورما

آییلماق^۲ / *ayılmaq* / جانلانما

باتماق ^۲ / <i>batmaq</i> / جومماق، میللنمک	باب / <i>bab</i> / تای، جور، برابر
باتماق ^۳ / <i>batmaq</i> / ایتمک، یوخالماق	بابات / <i>babat</i> / میانا، اورتا
باتماق ^۴ / <i>batmaq</i> / بولاشماق، چیرکلنمک	باباتلاشما / <i>babatlaşma</i> / یاخشیشلما، ساغالما،
باتماق ^۵ / <i>batmaq</i> / توتولماق	آییلما
باتماق ^۶ / <i>batmaq</i> / چۆکمک، یاتماق	باباتلاشماق / <i>babatlaşmaq</i> / یاخشیشلماق،
باتیرما ^۱ / <i>batırma</i> / سانجما، گیردیرمه، سوخما،	ساغالماق، آییلماق
کنچیرمه	بابال (وبال) / <i>babal</i> / گناه
باتیرما ^۲ / <i>batırma</i> / بولاما، لکهلمه، چیرکلندیرمه	بابلاشما / <i>bablaşma</i> / اویغونلاشما، تایلاشما
باتیرماق ^۱ / <i>batırmaq</i> / سانجماق، گیردیرمک،	بابلاشماق / <i>bablaşmaq</i> / اویغونلاشماق، تایلاشماق
سوخماق، کنچیرمک	بابی / <i>babi</i> / دین سیز، کافیر، ایمان سیز
باتیرماق ^۲ / <i>batırmaq</i> / بولاماق، چیرکلندیرمک، لکه	بابیلیق / <i>babilıq</i> / دین سیزلیک، ایمان سیزلیق،
لندیرمک	کافیرلیک
باتیق ^۱ / <i>batıq</i> / چۆکک، چوخور	باتاق / <i>bataq</i> / لیغ، لئهمه، پالچیق
باتیق ^۲ / <i>batıq</i> / بوغوق، خیریلتی لی	باتاقلاشما / <i>bataqlaşma</i> / لیغلاشما، لئهمه لشمه،
باتیق ^۳ / <i>batıq</i> / بولاشیق، چیرک لی	پالچیقلاشما
باتیقلیق ^۱ / <i>batıqlıq</i> / چۆککلوک، چوخورلوق	باتاقلاشماق / <i>bataqlaşmaq</i> / لیغلاشماق، لئهمه
باتیقلیق ^۲ / <i>batıqlıq</i> / بوغوقلوق، خیریلتی لیق	لشمک، پالچیقلاشماق
باتیقلیق ^۳ / <i>batıqlıq</i> / بولاشیق لیق، چیرک لی	باتاق لی / <i>bataqlı</i> / پالچیق لی، لئهمه لی، زیغ لی، لیغ لی
باجاریق / <i>bacarıq</i> / قابلیت، تجربه، استعداد	باتاقلیق ^۱ / <i>bataqlıq</i> / پالچیق لیق، لئهمه لی، زیغ لیق،
باجاریق سیز / <i>bacarıqsız</i> / قابلیت سیز، تجربه سیز،	لیغ لیق
فرسیز، افل، عاجز	باتاقلیق ^۲ / <i>bataqlıq</i> / دورغونلوق، اطالت، تشبث
باجاریقسیزلیق / <i>bacarıqsızlıq</i> / قابلیت سیزلیک،	سوزلوق، فعالیت سیزلیک
تجربه سیزلیک، فرسیزلیک، افلیک، عاجزلیک	باتقین / <i>batqın</i> / چۆکک، چوخور
باجاریق لی / <i>bacarıqlı</i> / قابلیت لی، تجربه لی،	باتقینلیق / <i>batqınlıq</i> / چۆککلیک، چوخورلوق
استعداد لی	باتما ^۱ / <i>batma</i> / سانجیلما، گیرمه، سوخما، کنچیرمه
باخما ^۱ / <i>baxma</i> / گۆرمه	باتما ^۲ / <i>batma</i> / جومما، دوشمه
باخما ^۲ / <i>baxma</i> / آختارما، آراشدیرما	باتما ^۳ / <i>batma</i> / ایتمه، یوخالما
باخما ^۳ / <i>baxma</i> / یوخالما	باتما ^۴ / <i>batma</i> / چۆکمه، یاتما
باخما ^۴ / <i>baxma</i> / فکرلشمه، یوخالما، دوشونمه	باتما ^۵ / <i>batma</i> / بولاشما، چیرکلنمه
باخماق ^۱ / <i>baxmaq</i> / آختارماق، آراشدیرماق	باتما ^۶ / <i>batma</i> / توتولما
باخماق ^۲ / <i>baxmaq</i> / گۆرمک	باتماق ^۱ / <i>batmaq</i> / سانجیلماق، گیرمک، سوخماق،
باخماق ^۳ / <i>baxmaq</i> / یوخلاماق	کنچیرمک

فايداسيزليق	باخماق ^۴ / <i>baxmaq</i> / فکړلشمک، يوخلماق، دوشونمک
بارلانما / <i>barlanma</i> / کيفلنمه، باياتيما	باخمالی / <i>baxmali</i> / گۆرمه لی
بارلانماق / <i>barlanmaq</i> / کيفلنمک، باياتيماق	باخيچی ^۱ / <i>baxici</i> / نظارتچی، گۆزتچی
بارماقلىق / <i>barmaqlıq</i> / تور، هۆرگو	باخيچی ^۲ / <i>baxici</i> / خدمتچی
بارده / <i>barədə</i> / خصوصدا، حقینده	باخيچی ^۳ / <i>baxici</i> / فالچی
باری / <i>bari</i> / حصار، دیوار، سد	باخيچيلىق ^۱ / <i>baxıcılıq</i> / نظارتچی ليک، گۆزتچی ليک
بارز / <i>bariz</i> / آشکار، آيدین، عیانی	باخيچيلىق ^۲ / <i>baxıcılıq</i> / خدمتچی ليک
باریش / <i>barış</i> / صلح، اوزلاشما	باخيچيلىق ^۳ / <i>baxıcılıq</i> / فالچی ليق
باریشما ^۱ / <i>barışma</i> / اوزلاشما، يوللاشما، راضيلاشما، باغلاشما	باخیش ^۱ / <i>baxış</i> / نظر، باخما
باریشما ^۲ / <i>barışma</i> / دۆزمه، قاتلاشما	باخیش ^۲ / <i>baxış</i> / گۆروش، فکر، ملاحظه
باریشماز / <i>barışmaz</i> / کسکین، آمان سیز	باخیش ^۳ / <i>baxış</i> / گۆز، نظر
باریشمازلىق / <i>barışmazlıq</i> / قطعی ليک، آمان سيزليق	باخيم سیز / <i>baxımsız</i> / نظارت سیز، باش سیز، صاحب سیز
باریشماق ^۱ / <i>barışmaq</i> / اوزاقلاشماق، يوللاشماق، راضی لاشماق، باغلاشماق	سيزليق، صاحب سيزليک
باریشماق ^۲ / <i>barışmaq</i> / دۆزموک، قاتلاشماق	باخيم لی / <i>baxımlı</i> / ياراشيقلی، گۆزل، منظره لی
باریشيق / <i>barışiq</i> / صلح، اوزلاشما، سازش	بادالاقلاشما / <i>badalaqlaşma</i> / چکيشمه
بازار / <i>bazar</i> / آلوئر، آلیش-وئريش، آلفی-ساتقى	بادالاقلاشماق / <i>badalaqlaşmaq</i> / چکيشمک
بازوبند / <i>bazubənd</i> / قولباق، بيلريک	باداليق / <i>badalıq</i> / حيله، کلک، فند، فيريلداق
باساباس / <i>basabas</i> / تونلوک، باسيريق	بادکئش ^۱ / <i>badkeş</i> / حجامت
باسديرما ^۱ / <i>basdırma</i> / اکمه، سانجما	باده ^۱ / <i>badə</i> / شراب، چاخير
باسديرما ^۲ / <i>basdırma</i> / اؤرتمه، تورپاقلاما [باسديرما پلو]	باده ^۲ / <i>badə</i> / پياله
باسديرما ^۳ / <i>basdırma</i> / تاپدالاتما	بار ^۱ / <i>bar</i> / ميوه، محصول
باسديرماق ^۱ / <i>basdırmaq</i> / اکمک، سانجماق	بار ^۲ / <i>bar</i> / کيف، ارپ
باسديرماق ^۲ / <i>basdırmaq</i> / اؤرتمک، تورپاقلاماق	باردام / <i>bardam</i> / خارال، کيسه
باسديرماق ^۳ / <i>basdırmaq</i> / تاپدالاتماق	باردامليق / <i>bardamlıq</i> / خارالليق، کيسه ليک
باسقى / <i>basqı</i> / تضيق	بارسيز ^۱ / <i>barsız</i> / ميوه سیز، محصول سوز
باسقین ^۱ / <i>basqın</i> / هجوم، حمله	بارسيز ^۲ / <i>barsız</i> / ثمره سیز، خير سیز، فايداسيز
باسقین ^۲ / <i>basqın</i> / تالان، چاپوولچولوق	بارسيزليق ^۱ / <i>barsızlıq</i> / ميوه سيزليک، محصول سوزلوق
باسقینچی / <i>basqınçı</i> / سويغونچو، غارتچی	بارسيزليق ^۲ / <i>barsızlıq</i> / ثمره سيزليک، خير سيزليک

چاپوۋولچو

باسقىنچىلىق /*basqinçılıq*/ سويغونچولوق،

غار تكارلىق، قولىدورلوق، چاپوۋولچولوق، يول كسمە

باسما^۱ /*basma*/ سيخما، تضييق

باسما^{۱۰} /*basma*/ يير تما، داغيتما، پارچالاما

باسما^{۱۱} /*basma*/ اۋرتمە، كىچمە، آدلاما، آشما

باسما^۲ /*basma*/ تاپدالاما، آياقلاما، باسدالاما

باسما^۳ /*basma*/ سوخما، تيخىما، دورتمە

باسما^۴ /*basma*/ قويما، كىچىرمە، گئيمە

باسما^۵ /*basma*/ باتيرما

باسما^۶ /*basma*/ بوغما

باسما^۷ /*basma*/ وورما، قويما

باسما^۸ /*basma*/ اۋرتمە، قاپاما

باسما^۹ /*basma*/ توتما، ياندىرما [دۋيوشدە]

باسمارلاما /*basmarlama*/ قامارلاما، سوپورلمە،

توتما، سيخجالاما

باسمارلاماق /*basmarlamaq*/ قامارلاماق،

سوپورلمە، توتماق، سيخجالاماق

باسماق^۱ /*basmaq*/ سيخماق، ازىمك

باسماق^{۱۰} /*basmaq*/ يير تماق، داغيتماق، پارچالاما

باسماق^{۱۱} /*basmaq*/ اۋرتمە، كىچمە، آدلاماق،

آشماق

باسماق^۲ /*basmaq*/ تاپدالاما، آياقلاماق، باسدالاما

باسماق^۳ /*basmaq*/ سوخماق، تيخاماق، دورتمە

باسماق^۴ /*basmaq*/ قويماق، كىچىرمە

باسماق^۵ /*basmaq*/ باتيرماق

باسماق^۶ /*basmaq*/ بوغماق

باسماق^۷ /*basmaq*/ اۋرتمە، قاپاما

باسماق^۸ /*basmaq*/ وورماق، قويماق

باسماق^۹ /*basmaq*/ توتماق، ياندىرماق

باسىرىق /*basırıq*/ باخ: باساباس

باسىرىقلىق /*basırıqlıq*/ باخ: باساباس

باسىق /*basıq*/ ياستى، چۆكۈك، باتىق

باسىقلىق /*basıqlıq*/ ياستىلىق، چۆكۈكلۈك، باتىق

لىق

باش^۱ /*baş*/ ذھن، شعور

باش^۲ /*baş*/ كىنار، قىراق، يان

باش^۳ /*baş*/ تپە، زېرە

باش^۴ /*baş*/ اعلا، يوكسك

باش آغرىسى /*baş ağrısı*/ اذيت، ناراحتلىق

باش آلتى /*başaltı*/ ياستىق، بالىنج

باش-آياق^۱ /*baş-ayaq*/ تامامىلە، بوسبوتون

باش-آياق^۲ /*baş-ayaq*/ ترس

باش بىلەن /*başbilen*/ آغساققال

باشچى /*başçı*/ رھبەر، بۆيۈك، صدر، رئيس

باشچىلىق /*başçılıq*/ رھبەرلىك، بۆيۈكلۈك،

صدرلىك، رئيسلىك

باشدان /*başdan*/ اولدن، تزدەن، يىنىدن

باشدان-باشا /*başdan-başa*/ بوتونلۈكلە، تامامىلە

باشدان سوۋدو^۱ /*başdansovdu*/ تلەسىك، آت

اوستو

باشدان سوۋدو^۲ /*başdansovdu*/ دقتسىز، كۈنۈل

سوز

باش ساغلىغى /*başsağlığı*/ تعزىە، تسلى

باشسىز^۱ /*başsız*/ اغىلسىز، گىج، آخماق

باشسىز^۲ /*başsız*/ بۆيۈكسوز، صاحبسىز، يىەسىز،

نظارتسىز

باشسىز^۳ /*başsız*/ آياقسىز، رابطەسىز، علاقەسىز،

منطقسىز

باشسىزلىق^۱ /*başsızlıq*/ اغىلسىزلىق، گىجلىك،

دوشونجەسىزلىك

باشسىزلىق^۲ /*başsızlıq*/ صاحبسىزلىك، يىە

سىزلىك، بۆيۈكسوزلۈك

باشسىزلىق^۳ /*başsızlıq*/ قارىشىقلىق، نظام

باشى آلولو ^۱ / <i>başıalovlu</i> / تلەسىك	سىزلىق، ھىج - مەرجلىك
باشى آلولو ^۲ / <i>başıalovlu</i> / ھىجانلى، عىبى، تلاشلى	باشقا ^۱ / <i>başqa</i> / غىرى، آيرى، ساير، اۆزگە
باشى باغلى ^۱ / <i>başıbağlı</i> / اۆرتولو، قاپالى	باشقا ^۲ / <i>başqa</i> / غىرى، ساوايى (قوشما)
باشى باغلى ^۲ / <i>başıbağlı</i> / ائولى، عائلهلى	باشقا ^۳ / <i>başqa</i> / ياد، اۆزگە
باشى بلالى / <i>başıbəlalı</i> / طالع سىز، بخت سىز	باشقا-باشقا / <i>başqa-başqa</i> / فرقلى، مختلف
باشى بلاللىق / <i>başıbəlalılıq</i> / طالع سىزلىك، بخت سىزلىك	باشقالاشما / <i>başqalaşma</i> / اۆزگىشمە، يادلاشما، غىرىلشمە، دىيىشمە
باشى پاقلى / <i>başıpapaqlı</i> / كىشى	باشقالاشماق / <i>başqalaşmaq</i> / اۆزگەلشمەك، يادلاشماق، غىرىلشمەك، دىيىشمەك
باشى پوزوق / <i>başıpozuq</i> / نظام سىز	باش كىسەن ^۱ / <i>başkəsən</i> / جىللاد، خۇنخوار، يىرتىچى، وحشى، دلەدوز
باشى پوزوقلوق / <i>başıpozuqluq</i> / نظام سىزلىق، باشلى، باشىنالىق	باش كىسەن ^۲ / <i>başkəsən</i> / انصاف سىز، ظالم
باشى داشلى / <i>başıdaşlı</i> / بدبخت، باشى بلالى، بىچارە، يازىق، مظلوم	باشلاما / <i>başlama</i> / گىرىشمە
باشى دولو ^۱ / <i>başıdolu</i> / اغىللى، دراكەلى	باشلاماق / <i>başlamaq</i> / گىرىشمەك
باشى دولو ^۲ / <i>başıdolu</i> / مست، سرخوش، كىفالى	باشلانغىچ ^۱ / <i>başlangıç</i> / گىرىش، مقدمە
باشى سويوق / <i>başısoyuq</i> / سەھنكار، دقت سىز، قىدىسىز	باشلانغىچ ^۲ / <i>başlangıç</i> / اول، ابتدائى
باشى سويوقلوق / <i>başısoyuqluq</i> / سەھنكارلىق، دقت سىزلىك، قىدىسىزلىك	باشلى ^۱ / <i>başlı</i> / زىروەلى، تپەلى
باشى كوللو / <i>başıküllü</i> / بدبخت، يازىق، مظلوم، فاغىر	باشلى ^۲ / <i>başlı</i> / اغىللى، ذەنلى، بىلىكلى
باشى يىكە / <i>başıyekə</i> / دىكباش، قابا	باشلى-باشىنا ^۱ / <i>başlı-başına</i> / نظارت سىز، باخىم سىز، حمایە سىز
باطل / <i>batıl</i> / يالان (باطل فەر)	باشلى-باشىنا ^۲ / <i>başlı-başına</i> / اۆزباشىنا، سىرىست
باطن / <i>batın</i> / داخىل، اىچ	باشلىجا / <i>başlıca</i> / اساس، عمدە، مەھم
باعث / <i>bais</i> / سەبب	باشلىق ^۱ / <i>başlıq</i> / سرلۇوحە، تىتر
باعثلىك / <i>baislik</i> / سەببكارلىق	باشلىق ^۲ / <i>başlıq</i> / اۆرتو
باغ ^۱ / <i>bağ</i> / ميوەلىك	باشلىق ^۳ / <i>başlıq</i> / يول پولو، سودپولو
باغ ^۲ / <i>bağ</i> / اىپ، كندىر، قايتان، ساپ	باشلىقلى / <i>başlıqlı</i> / سرلۇوحەلى
باغباشى / <i>bağbaşı</i> / سووقات	باشماق / <i>başmaq</i> / آياققابى، چكەمە
باغ-باغات / <i>bağ-bağat</i> / آغاجلىق، ياشىللىق، باغلىق	باشماقچى / <i>başmaqçı</i> / چكەمەچى
باغ-باغاتلى / <i>bağ-bağatlı</i> / صفالى، منظرەلى	باشماق سىئىرى / <i>başmaqseyri</i> / گزىنتى
	باشى آچىق / <i>başıaçıq</i> / پاپاق سىز
	باشى آشاغى ^۱ / <i>başışağı</i> / مايلى، ائنىش
	باشى آشاغى ^۲ / <i>başışağı</i> / ساكت، دىنچ، فاغىر

قیفیلاماق، کیلیدلمک	باغچا / <i>bağça</i> / گوللوك، چيچك ليك
باغلانما ^۱ / <i>bağlanma</i> / سارينما، بوكولمه، دوگونلنمه	باغچاليق / <i>bağçalıq</i> / باخ: باغچا
باغلانما ^۲ / <i>bağlanma</i> / قاپانما، قیفیلاما، کیلیدلنمه	باغلاشما ^۱ / <i>bağlaşma</i> / مقاله نامه، شرط نامه، سازش
باغلانما ^۳ / <i>bağlanma</i> / وورولما، مفتونلاشما	باغلاشما ^۲ / <i>bağlaşma</i> / مرجلشمه
باغلانماق ^۱ / <i>bağlanmaq</i> / ساریلماق، بوكولمک، دوگونلنمک	باغلاشما ^۳ / <i>bağlaşma</i> / دئییشمه، شعرلشمه، بئیت لشمه
باغلانماق ^۲ / <i>bağlanmaq</i> / قاپانماق، قیفیلاماق، کیلیدلنمک	باغلاشماق ^۱ / <i>bağlaşmaq</i> / شرطلشمک
باغلانماق ^۳ / <i>bağlanmaq</i> / وورولماق، مفتونلاشماق	باغلاشماق ^۲ / <i>bağlaşmaq</i> / مرجلشمک
باغلی ^۱ / <i>bağlı</i> / سارغی لی، دوگون لو	باغلاشماق ^۳ / <i>bağlaşmaq</i> / دئییشمک، شعرلشمک، بئیت لشمک
باغلی ^۲ / <i>bağlı</i> / قیغیل لی، کیلیدلی، قپالی	باغلاما ^۱ / <i>bağlama</i> / ساریما، دوگونلمه
باغلی ^۳ / <i>bağlı</i> / ایپلی، قایتان لی، ساپلی	باغلاما ^۲ / <i>bağlama</i> / کیسه، چووال، دوگونچه، بوغچا
باغلی ^۴ / <i>bağlı</i> / آسیلی، علاقهلی	باغلاما ^۳ / <i>bağlama</i> / دئییشمه، قیغیلیند، تاپماجا
باغلی ^۵ / <i>bağlı</i> / مفتون	باغلاما ^۴ / <i>bağlama</i> / تاخما، آسما، قوراشدیرما
باغلیلیق ^۱ / <i>bağlılıq</i> / قیغیلی لیق، کیلیدلی لیق، قاپا لی لیق	باغلاما ^۵ / <i>bağlama</i> / قاپاما، قیفیلاما، کیلیدلمه
باغلیلیق ^۲ / <i>bağlılıq</i> / آسیلی لیق، علاقهلی لیق	باغلاما ^۶ / <i>bağlama</i> / دویمه لمه
باغیر ^۱ / <i>bağır</i> / جگر (قارا)	باغلاما ^۷ / <i>bağlama</i> / کسمه، بندلمه
باغیر ^۲ / <i>bağır</i> / اورهک، قلب [باغری چاتلادی]	باغلاما ^۸ / <i>bağlama</i> / دوزلتمه، قاییرما، قوراشدیرما، تیکمه
باغیر تی / <i>bağır tı</i> / چیغیر تی، نره	باغلاما ^۹ / <i>bağlama</i> / بیرلشدیرمه، یاخینلاشدیرما
باغیرغان / <i>bağırğan</i> / آغلاغان	باغلاماق ^۱ / <i>bağlamaq</i> / ساریماق، دوگونلمک
باغیرما ^۱ / <i>bağırma</i> / قیشقیرما، چیغیرما، بؤیورمه	باغلاماق ^۲ / <i>bağlamaq</i> / دئییشمک
باغیرما ^۲ / <i>bağırma</i> / آغلاما، هارایلاما	باغلاماق ^۳ / <i>bağlamaq</i> / تاخماق، آسماق، قوراشدیرماق
باغیرماق ^۱ / <i>bağırmaq</i> / قیشقیرماق، چیغیرماق، بؤیورمک	باغلاماق ^۴ / <i>bağlamaq</i> / دوگونلمک
باغیرماق ^۲ / <i>bağırmaq</i> / آغلاماق، هارایلاماق	باغلاماق ^۵ / <i>bağlamaq</i> / کسمک، بندلمک
باک / <i>bak</i> / قاب	باغلاماق ^۶ / <i>bağlamaq</i> / دوزلتمک، قاییرماق، قوراشدیرماق، تیکمک
باکره / <i>bakirə</i> / صاف، تمیز	باغلاماق ^۷ / <i>bağlamaq</i> / بیرلشدیرمک
باکره لیق / <i>bakirəlik</i> / قیزلیق، صافلیق، تمیزلیق	باغلاماق ^۸ / <i>bağlamaq</i> / یاخینلاشدیرماق
بالا ^۱ / <i>bala</i> / اوولاد، اوشاق، اوغول	باغلاماق ^۹ / <i>bağlamaq</i> / قاپاماق، اؤرتمک، توتک
بالا ^۲ / <i>bala</i> / کیچیک، بالاجا، خیردا، کۆرپه	
بالابان / <i>balaban</i> / دودوک، توتک	

بالاجا ^۱ / <i>balaca</i> / کيچيک، خیردا	بانی ^۲ / <i>bani</i> / تشبثکار، سبب کار
بالاجا ^۲ / <i>balaca</i> / جزئی، یونگولوار	باها / <i>baha</i> / قیمت لی، دهیرلی
بالاجالاشما / <i>balacalaşma</i> / کيچيلمه، خیردالانما	بهادر / <i>bahadır</i> / قوچاق، ایگید، قهرمان
بالاجالاشماق / <i>balacalaşmaq</i> / کيچيلمک، خیردالانماق	بهادرلیق / <i>bahadırılıq</i> / قوچاق لیق، ایگیدلیک، قهرمان لیق
بالاجالیق ^۱ / <i>balacalıq</i> / کيچيک لیق، خیردالیق، آزلیق	باهر / <i>bahar</i> / یاز [باياتی: من عاشیقم بیر ده یاز- قلم گۆتور، بیر ده یاز- او بولبولر خیالیدیر- باهار گلر، بیر ده یاز]
بالاجالیق ^۲ / <i>balacalıq</i> / اوشاق لیق، کۆرپه لیق	باھالانما ^۱ / <i>bahalanma</i> / قیمتلنمه، دهیرلنمه
بالالاما ^۱ / <i>balalama</i> / دوغما [حيواندا]	باھالانما ^۲ / <i>bahalanma</i> / آرتما، یوکسلمه
بالالاما ^۲ / <i>balalama</i> / آرتما، چوخالما	باھالانماق ^۱ / <i>bahalanmaq</i> / قیمتلنمک، دهیرلنمک
بالالاما ^۳ / <i>balalamaq</i> / آرتماق، چوخالماق	باھالانماق ^۲ / <i>bahalanmaq</i> / آرتماق، یوکسلمک (قیمت)
بالتالاما ^۱ / <i>baltalama</i> / کسمه، دوغراما، یارما	باهالی / <i>bahalı</i> / قیمت لی، دهیرلی
بالتالاما ^۲ / <i>baltalama</i> / ییخما، دئویرمه، داغیتما	بايات / <i>bayat</i> / کۆهنه، قورو
بالتالاما ^۳ / <i>baltalamaq</i> / کسمک، یارماق، دوغراماق	باياتلاشما / <i>bayatlaşma</i> / کۆهنلمه
بالتالاما ^۴ / <i>baltalamaq</i> / ییخماق، دئویرمک، داغیتماق	باياتلاشماق / <i>bayatlaşmaq</i> / کۆهنلمک
بالقاباق (مجازی معنادا) / <i>balqabaq</i> / کئی، مایماق، کوت، عاجز	باياتلیق / <i>bayatlıq</i> / کۆهنه لیق، قورولوق
بالقاباق / <i>balqabaq</i> / بورانی، قاباق	باياغی ^۱ / <i>bayağı</i> / عادی، ساده، بسیط
بالینج / <i>balınc</i> / یاستیق، باش آلتی	باياغی ^۲ / <i>bayağı</i> / قبا، کوبود، شیت [دده قورقود: قاریلار دؤرد دورلودور: .... سولدوران سوی، دولدوران توی، ائوین دایاغی، باياغی]
بامبیلی / <i>bambılı</i> / لیاقت سیز، وئج سیز، غیر جدی، یونگول	باياغیلاشما / <i>bayağılaşma</i> / ساده لشمه، بسیط لشمه
بامبیلی لیق / <i>bambılılıq</i> / لیاقت سیزلیک، وئج سیزلیک، یونگوللوک، آوارالیق	باياغیلاشماق / <i>bayağılaşmaq</i> / ساده لشمک، بسیط لشمک
بامزه ^۱ / <i>baməze</i> / مزه لی، لذت لی، دادلی، خوشا گلن	باياغیلیق / <i>bayağılıq</i> / ساده لیق، بسیط لیق
بامزه ^۲ / <i>baməze</i> / ظرفتجیل، مزه لی	باياق / <i>bayaq</i> / قاباقجا
بانداز / <i>bandaj</i> / کمر، باغ	باياقدان / <i>bayaqdan</i> / چوخدان
باندیت / <i>bandit</i> / قولدور، غارتکار	باياقکی / <i>bayaqki</i> / اوولکی
بانلاما / <i>banlama</i> / قیشقیرما، باغیرما	بايرام ^۱ / <i>bayram</i> / شادلیق، شن لیق، خوشبخت لیق، سعادت
بانلاماق ^۱ / <i>banlamaq</i> / اوخوماق، اوتمک	بايرام ^۲ / <i>bayram</i> / طنطنه
بانلاماق ^۲ / <i>banlamaq</i> / قیشقیرماق، باغیرماق	
بانی ^۱ / <i>bani</i> / یارادان	

بخشش / <i>bəxşış</i> / پای، موکافات، هدیه	بايیر ^۱ / <i>bayır</i> / ائشیک، چؤل، دیشاری [اردبیلده قارایاییر]
بد ^۱ / <i>bəd</i> / پیس، یامان، خراب	بايیر ^۲ / <i>bayır</i> / اوز، ظاهر
بد ^۲ / <i>bəd</i> / حرصلی، سرت، قاپاغان، توتاغان [بد ایت]	ببه ^۱ / <i>bəbə</i> / کۆرپه، چاغا
بداصيل / <i>bədəsil</i> / نانجیب، ناجنس [ابایاتی:	ببه ^۲ / <i>bəbə</i> / گلینجیک، کوکلا
چیرکینین آل، اصیل اولسون - بد اصیل گۆزل آلمان]	بییرلنمک / <i>bəbirlənmək</i> / قابارماق، ککه لنمک،
بداصيللیک / <i>bədəsillik</i> / نانجیبلیک، ناجنسلیک	جرت لنمک
بدبخت / <i>bədbəxt</i> / طالع سیز، بخت سیز، اوغورسوز	بییرلنمه / <i>bəbirlənmə</i> / قابارما، ککلنمه، جرت لنمه
بدبختلیک ^۱ / <i>bədbəxtlik</i> / طالع سیزلیک، بخت	بحث ^۱ / <i>bəhs</i> / صحبت، دانیشیق، مباحثه
سیزلیک، فلاکت، مصیبت، اوغورسوزلوق	بحث ^۲ / <i>bəhs</i> / حصه، فصل، بؤلمه
بدبختلیک ^۲ / <i>bədbəxtlik</i> / باخ: بدبختلیک	بحثلشمک ^۱ / <i>bəhsleşmək</i> / صحبتلشمک،
بدبین / <i>bədbin</i> / دوشکون، کوسکون، ناامید	مباحثه لشمک
بدبینلشمک / <i>bədbinleşmək</i> / دوشکونلشمک،	بحثلشمک ^۲ / <i>bəhsleşmək</i> / یاریشماق
کوسکونلشمک، امیدسیز لشمک	بحثلشمه ^۱ / <i>bəhsleşmə</i> / یاریشما
بدبینلشمه / <i>bədbinleşmə</i> / دوشکونلشمه،	بحثلشمه ^۲ / <i>bəhsleşmə</i> / صحبتلشمه، مباحثه لشمه
کوسکونلشمه، امیدسیز لشمه	بحثه بحث / <i>bəhsəbəhs</i> / یاریش
بدبینلیک / <i>bədbinlik</i> / دوشکونلوک، کوسکونلوک،	بحر / <i>bəhr</i> / وزن، اؤلچو [شعرده]
امیدسیزلیک	بحران / <i>böhran</i> / قیتلیق
بدخرجلیک / <i>bədxərclik</i> / اسرافچی لیق	بحران لی / <i>böhranlı</i> / آغیر، قورخول
بدخواه / <i>bədxah</i> / غرضکار	بخت / <i>bəxt</i> / قسمت، طالع
بدخواهلیق / <i>bədxahlıq</i> / غرضکارلیق	بخت سیز / <i>bəxtsiz</i> / طالع سیز، اوغورسوز، بدبخت
بدذات ^۱ / <i>bədzat</i> / ناجنس، یاراماز، آلچاق	بخت سیزلیک / <i>bəxtsizlik</i> / طالع سیزلیک،
بدذات ^۲ / <i>bədzat</i> / حيله گر، فیتنکار	اوغورسوزلوق، بدبختلیک
بدذات ^۳ / <i>bədzat</i> / دجل، نادینج	بخت لی / <i>bəxtli</i> / طالع لی، خوشبخت، بختور
بدذاتلیق ^۱ / <i>bədzatlıq</i> / ناجنسلیک، یارامازلیق،	بختور / <i>bəxtəvər</i> / خوشبخت، بخت لی، طالع لی
آلچاق لیق	بختورلیک / <i>bəxtəvərlik</i> / خوشبختلیک،
بدذاتلیق ^۲ / <i>bədzatlıq</i> / حيله گرلیک، فتنه کارلیق	بختیارلیق
بدعمل ^۱ / <i>bədəməl</i> / اخلاق سیز، پوزغون	بختیار / <i>bəxtiyar</i> / خوشبخت، بخت لی
بدعمل ^۲ / <i>bədəməl</i> / سیرتق، نادینج، پیس	بختیارلیق / <i>bəxtiyarlıq</i> / خوشبختلیک، بختورلیک
بدگمان / <i>bədgüman</i> / شبهه لی، شک لی	بختی قارا / <i>bəxtiqara</i> / قاراگون، بدبخت [اشامان
بدگمانلیق / <i>bədgümanlıq</i> / شبهه، شک	رومانیندان: دنیا دا اوج دنه بختی قاره وار: بیرى منم، بیرى
بدل ^۱ / <i>bədəl</i> / عوض، قارشى لیق	شاعالی اوغلو آغاسییین دیر، بیرى ده یارب کیم اولما؟]
بدل ^۲ / <i>bədəl</i> / تاي، برابر، مثل، نمونه، تمثال	بختی قارالیق / <i>bəxtiqaralıq</i> / قاراگونلوک، بدبختلیک

اعتبارلی، دۇنمز	بدلیک / <i>bədlik</i> / پیسلیک، یامانلیق، ترسلیک،
برک ^۵ / <i>bərk</i> / شدتلی، گوجلۇ	نحسلیک
برک ^۶ / <i>bərk</i> / توند، غلیظ	بدن / <i>bədən</i> / وجود، گۆدودە
برک ^۷ / <i>bərk</i> / خسیس، سیمیج	بدناملیق / <i>bədnamlıq</i> / روسوایچی لیق، بیابیرچی لیق
برکت ^۱ / <i>bərekət</i> / بوللوق، محصولدارلیق	بدنیت / <i>bədniyyət</i> / بدخواه
برکت ^۲ / <i>bərekət</i> / ثمره، فایدا، خیر، آرتیم	بدو / <i>bədöv</i> / ساغلام، قاچاغان، کۆهلن (آت)
برکتسیز ^۱ / <i>bərekətsiz</i> / داوامسیز، آرتیمسیز	بدرلنمک / <i>bədirlənmək</i> / دولغونلاشماق، دایرلنمک
برکتسیز ^۲ / <i>bərekətsiz</i> / ثمرهسیز، فایداسیز،	بدرلنمه / <i>bədirlənmə</i> / دولغونلاشما، دایرلنمه
خیرسیز، اوغورسوز	بدیعی / <i>bədii</i> / گۆزل، قشنگ، اینجه
برکتسیزلیک ^۱ / <i>bərekətsizlik</i> / داوامسیزلیق،	بدیعی لیک / <i>bədiilik</i> / گۆزلیک، قشنگلیک
آرتیمسیزلیق	برابر ^۱ / <i>bərabər</i> / بیرگه، یاناشی، باهم
برکتسیزلیک ^۲ / <i>bərekətsizlik</i> / اوغورسوزلوق،	برابر ^۲ / <i>bərabər</i> / تای، بنزر، مثل
رفاهسیزلیق	برابر ^۳ / <i>bərabər</i> / اؤن، قارشى، توش، قاباق
برکتلی ^۱ / <i>bərekətli</i> / بول، زنگین	برابرلشمک / <i>bərabərleşmək</i> / تنلشمک،
برکتلی ^۲ / <i>bərekətli</i> / اوغورلو، رفاهلی، مسعود	تارازلاشماق
برکدن / <i>bərkdən</i> / اوجادان، هوندوردن [تاپماجا:	برابرلشمه / <i>bərabərleşmə</i> / تنلشمه، تارازلاشما
گلیردیم کتدن، های ووردو برتدن (برکدن)، انگى	برابرلیک / <i>bərabərlik</i> / تنلیک، تارازلیق، موازنت
سوموکیدن، ساققالی ائدن]	برباد ^۱ / <i>bərbad</i> / داغینیق، پوزغون، پریشان
برکلیک ^۱ / <i>bərklik</i> / سرتلیک، قاتلیق	برباد ^۲ / <i>bərbad</i> / ویران، خرابا
برکلیک ^۲ / <i>bərklik</i> / محکملیک، داواملیق، ثباتلیق	بربادلاشما / <i>bəradlaşma</i> / داغیلما، پوزولما، اوچما
برکلیک ^۳ / <i>bərklik</i> / توندلوق، غلیظلیک	بربادلاشماق / <i>bərbadlaşmaq</i> / داغیلماق،
برکلیک ^۴ / <i>bərklik</i> / خسیسلیک، سیمیجلیک	پوزولماق، اوچماق
برکیتمک ^۱ / <i>bərkitmək</i> / باغلاماق، اؤرتمک، قاپاماق،	بربادلیق ^۱ / <i>bərbadlıq</i> / پوزغونلوق، قاتماقاریشیق لیق،
قیفیلاماق [قاپی-باجانی برکیتمک]	انتظامسیزلیق
برکیتمک ^۲ / <i>bərkitmək</i> / باخ: برکیمک	بربادلیق ^۲ / <i>bərbadlıq</i> / پریشانلیق، خرابالیق، ویرانلیق
برکیتمه ^۱ / <i>bərkitmə</i> / باغلاما، اؤرتمه، قاپاما، قیفیلاما	برپا / <i>bərpa</i> / قورما، دوزلتمه
برکیتمه ^۲ / <i>bərkitmə</i> / باخ: برکیمه	برقرار ^۱ / <i>bərqərar</i> / یئرلشمه، دایانما
برکیمک ^۱ / <i>bərkimək</i> / سرتلشمک، قاتلاشماق،	برقرار ^۲ / <i>bərqərar</i> / ثابت، داواملی، دایمی
محکملشمک	برک ^۱ / <i>bərk</i> / سرت، قاتی
برکیمک ^۲ / <i>bərkimək</i> / ساغلاملاشماق، قوتلنمک،	برک ^۲ / <i>bərk</i> / محکم، ساغلام، داواملی، گوجلۇ
محکملشمک	برک ^۳ / <i>bərk</i> / سرعتلی، تئز، ایتی، جلد، یئیین
برکیمک ^۳ / <i>bərkimək</i> / تئزلشمک، جلدلشمک،	برک ^۴ / <i>bərk</i> / ثباتلی، محکم، جدی، دایانیقلی،

یئینلشمک	بستهلمه <i>bəstələmə</i> / یازما، قوشما
برکیمک ^۴ <i>bərkimək</i> / شدتلنمک، گوجلنمک	بستی ^۱ <i>bəsti</i> / کوپه
برکیمه ^۱ <i>bərkimə</i> / سرتلشمه، قاتیلاشما، محکملشمه	بستی ^۲ <i>bəsti</i> / یئتر، کیفایت
برکیمه ^۲ <i>bərkimə</i> / ساغلاملاشما، قوووتلنمه، محکملشمه	بسلمهک ^۱ <i>bəsləmək</i> / یئتیشدیرمک، بئجرمک، بؤیوتمک
برکیمه ^۳ <i>bərkimə</i> / تئزلشمه، جلدلشمه، یئینلشمه	بسلمهک ^۲ <i>bəsləmək</i> / یئدیرتمک
برکیمه ^۴ <i>bərkimə</i> / شدتلنمه، گوجلنمه	بسلمهک ^۳ <i>bəsləmək</i> / قوروماق، ساخلاماق
برکیمه ^۵ <i>bərkimə</i> / توندلشمه، غلیظلشمه	بسلمهک ^۴ <i>bəsləmək</i> / دویماق
بره ^۱ <i>bəre</i> / پوسقو، ماریق [قوتور سویوندا قیزیلبره]	بسلمه ^۱ <i>bəsləmə</i> / یغتیشدیرمه، بئجرمه، بؤیوتمه
بره ^۲ <i>bəre</i> / یول، آralیق [آرا-بره]	بسلمه ^۲ <i>bəsləmə</i> / یئدیرتمه
بره ^۳ <i>bəre</i> / بند [بند-بره]	بسلمه ^۳ <i>bəsləmə</i> / قوروما، ساخلاما
بره ^۴ <i>bəre</i> / سال، کۆرپو	بسلمه ^۴ <i>bəsləmə</i> / دویمما
بره لتمک <i>bəreltmək</i> / آغارتماق (گۆز)	بسیت <i>bəsīt</i> / ساده
بره لتمه <i>bəreltmə</i> / آغارتما	بسیتلشمک <i>bəsītleşmək</i> / سادهلشمک
بره لمک <i>bərelmək</i> / آچیلماق، گئنهلمک، بؤیومک	بسیتلشمه <i>bəsītleşmə</i> / سادهلشمه
بره لمه <i>bərelmə</i> / آچیلما، گئنهلمه، بؤیومه	بسیتلیک <i>bəsītlik</i> / سادهلیک
بری <i>beri</i> / بورا	بشر <i>bəşər</i> / انسان، آدم
بزک <i>bəzək</i> / زینت، یاراشیق	بشری <i>bəşəri</i> / انسانی
بزک سیز <i>bəzəksiz</i> / ساده، عادى	بشریت <i>bəşəriyyət</i> / انسانلیق
بزک لی <i>bəzəkli</i> / زینتلی، یاراشیقلی، ناخیشلی، شکلی	بصیرت <i>bəsirət</i> / ادراک، آنلاق، دوشونجه
بزهمک <i>bəzəmək</i> / زینتلندیرمک، گۆزللشدیرمک، قشنگلشدیرمک	بصیرتلی <i>bəsirətli</i> / ادراکلی، گۆزواچیق
بزهمه <i>bəzəmə</i> / زینتلندیرمه، گۆزللشدیرمه، قشنگلشدیرمه	بصیرتلیک <i>bəsirətlik</i> / گۆزواچیقلیق، ادراکلیلیق
بس <i>bəs</i> / یئتر، کافی، کیفایت	بعضا <i>bəzən</i> / آرابیر، گاه-گاه، هر دن
بستر <i>bəstər</i> / یاتاق، یورغان-دۆشک	بکارت ^۱ <i>bəkəret</i> / باکرهلیک، قیزلیق
بسته ^۱ <i>bəstə</i> / نغمه، هاوا، ماهنی	بکارت ^۲ <i>bəkəret</i> / تمیزلیک، صافلیق
بسته ^۲ <i>bəstə</i> / آچاق، قیسا، گۆدک [بسته بوی]	بلا ^۱ <i>bəla</i> / اوغورسوزلوق، بدبختلیک، مصیبت، فلاکت، آفت
بسته بوی <i>bəstəboy</i> / آچاق، گۆدک، قیسا	بلا ^۲ <i>bəla</i> / غم، غصه، کدر، درد، عذاب، اضطراب
بستهلمک <i>bəstələmək</i> / یازماق، قوشماق	بلالی ^۱ <i>bəlalı</i> / اذیتلی، عذابلی
	بلالی ^۲ <i>bəlalı</i> / اوغورسوز، بدبخت
	بلا واسطه <i>bilavasitə</i> / بیرباشا
	بلد <i>bələd</i> / بیلن، یئتیک، تانیش، آشنا [گۆروکن

كەندە نە بلدچى؟

بلدلىك / *bələdləmək* / نشانلاماق

بلدلىمە / *bələdləmə* / نشانلاما

بلدلىك / *bələdlik* / تانىشلىق، آشنالىق، يىتتىكلىك

بلغم / *bəlgəm* / ھايخىرىق

بلغملى / *bəlgəmli* / ھايخىرىقلى

بلک / *bələk* / سارىق، قونداق

بلکلى / *bələkli* / سارىقلى، قونداقلى

بلکە / *bəlkə* / احتمال، شايد

بلکە / *bəlkə* / بەھانە، سبب، توتارغا

بللەنمک / *bəllənmək* / گۇرۇنمک

بللەنمک / *bəllənmək* / بىلىنمک، تانىنماق

بللەنمە / *bəllənmə* / گۇرۇنمە

بللەنمە / *bəllənmə* / بىلىنمە، تانىنما

بللەمک / *bəlləmək* / نشانلاماق

بللەمک / *bəlləmək* / آيدىنلاشدىرماق، بىلمک

بللەمە / *bəlləmə* / نشانلاما

بللەمە / *bəlləmə* / آيدىنلاشدىرما، بىلمە

بللى / *bəlli* / آيدىن، آشكار، معلوم

بلنمک / *bəlenmək* / سارىنماق، قونداقلانماق

بلنمک / *bəlenmək* / بولاشماق، چىركەنمک

بلنمە / *bəlenmə* / سارىنما، قونداقلانما

بلنمە / *bəlenmə* / بولاشما، چىركەنمە

بلەمک / *bələmək* / سارىماق، بوکمک، قونداقلانماق

بلەمە / *bələmə* / سارىما، بوکمە، قونداقلانما

بلاواسىطە / *bilvasitə* / دولايى

بلى / *bəli* / ھە

بند / *bənd* / بوغوم، مفصل

بند / *bənd* / باغ، ايپ، دوگون

بند / *bənd* / وورغون، عاشق

بند / *bənd* / مادە

بند / *bənd* / باغلى

بند / *bənd* / برە، كىچىد

بندلىك / *bəndləmək* / كۆكلىك

بندلىك / *bəndləmək* / ايليشدىرما، باغلاماق

بندلىمە / *bəndləmə* / كۆكلىمە

بندلىمە / *bəndləmə* / ايليشدىرما، باغلاما

بندە / *bəndə* / قول، كۆلە

بندەلىك / *bəndəlik* / كۆلەلىك، قوللوق

بندەلىك / *bəndəlik* / قوللوقچىلوق، نۇكرلىك،

خدمىتىچىلىك

بنزر / *bənzər* / اوخشار

بنزر / *bənzər* / تاى، اويغون

بنزر / *bənzər* / مەثل، برابر، مەثال، تاى

بنزرلىك / *bənzərlik* / اوخشارلىق

بنزرلىك / *bənzərlik* / اويغونلوق

بنزەمک / *bənzəmək* / اوخشاماق

بنزەمک / *bənzəmək* / تىلشەمک، اويغونلاشماق

بنزەمە / *bənzəmə* / اوخشاما

بنزەمە / *bənzəmə* / تىلشەمە، اويغونلاشما

بنيز / *bəniz* / اوز، چۆھرە، صىفت [آي بەنيز]

بەھانە / *bəhanə* / سبب، دىلىل

بەھانە / *bəhanə* / ساختا، يالان

بەرە / *bəhrə* / باخ: بەھر

بەھىشت / *bəhişt* / جنت

بەھىشتلىك / *bəhiştlik* / جنتلىك

بەھر / *bəher* / ميوە، محصول، بەھر

بەھر / *bəher* / خىر، ثمرە

بەھرىسىز / *bəhərsiz* / خىرىسىز، ثمرەسىز

بەھرىسىز / *bəhərsiz* / ميوەسىز، محصولسوز،

بارسىز

بەھرىسىزلىك / *bəhərsizlik* / محصولسوزلوق،

بارسىزلىق

بەھرىسىزلىك / *bəhərsizlik* / خىرىسىزلىك،

بۇخوولۇ /buxovlu/ قانداقلى، جىدارلى	ئىمەسىزلىك
بوداق /budaq/ شاخە، قول	بەھەرلى ^۱ /bəhərli/ مېوھلى، محصول لو
بوداقلانما /budaqlanma/ شاخەلنمە، قوللانما	بەھەرلى ^۲ /bəhərli/ خىرلى، ئىمەلى
بوداقلانماق /budaqlanmaq/ شاخەلنمە، قوللانماق	بەھەرلىلىك ^۱ /bəhərlik/ محصوللۇق
بوداقلى /budaqli/ شاخەلى، قوللو	بەھەرلىلىك ^۲ /bəhərlik/ خىرلىلىك، ئىمەلىلىك
بوداما ^۱ /budama/ كىسمە، دوغراما، قىرما	بەلىلىك ^۱ /bəyli/ آغالىق، خۇكىمرانلىق
بوداما ^۲ /budama/ دۇيمە، وورما، ازىشىدىرمە	بەلىلىك ^۲ /bəyli/ رەھبەرلىك، باشچىلىق
بوداماق ^۱ /budamaq/ كىسمە، دوغراماق، قىرماق	بەينىملىك /bəyənmezlik/ سايمازلىق
بوداماق ^۲ /budamaq/ دۇيمە، وورماق، ازىشىدىرىمە	بەينىمە /bəyənmək/ خوشلاماق
بودرەمەك ^۱ /būdremək/ يىخىلماق	بەينىمە /bəyənme/ خوشلاما
بودرەمەك ^۲ /būdremək/ ساپماق، يانيلماق	بەيىرىمەك /bəyirmək/ چىغىرىماق، باغىرىماق
بودرەمە ^۱ /būdremə/ يىخىلما	بەيىرىمە /bəyirmə/ چىغىرىما، باغىرىما
بودرەمە ^۲ /būdremə/ ساپما، يانيلما	بۇتا /buta/ غىچە
بوراخما ^۱ /buraxma/ سالما	بۇتالى /butali/ ناخىشلى، گۈل لو
بوراخما ^۲ /buraxma/ اۋتورمە، كىچىمە	بۇتۇو /bütöv/ تام، بوتون
بوراخما ^۳ /buraxma/ آخىتما	بۇجاق /bucaq/ كۈنچ، گۈشە
بوراخما ^۴ /buraxma/ يايما، چىخارما	بۇجاقلى /bucaqli/ كۈنچلو، گۈشەلى
بوراخما ^۵ /buraxma/ اوچورما، آتما، يوللاما	بۇخار ^۱ /buxar/ باخ، بوغ
بوراخما ^۶ /buraxma/ اوزاتما، گىنىلتىمە	بۇخار ^۲ /buxar/ دم (قاز)
بوراخماق ^۱ /buraxmaq/ سالماق	بۇخارلانما /buxarlanma/ بوغلانما
بوراخماق ^۲ /buraxmaq/ اۋتورمە، كىچىمە	بۇخارلانماق /buxarlanmaq/ بوغلانماق
بوراخماق ^۳ /buraxmaq/ آخىتماق	بۇخاق /buxaq/ چنەآلتى [ماھنى: كەھر آت نالى
بوراخماق ^۴ /buraxmaq/ يايماق، چىخارتماق	نئىنير، آغ بۇخاق خالى نئىنير، يارى گۈزل اولانين،
بوراخماق ^۵ /buraxmaq/ اوچورماق، آتماق، يوللاماق	دنىادا مالى نئىنير]
بوران /boran/ چووغون، قاسىرغا	بۇخاقلانما /buxaqlanma/ كۈكلەمە، اتلنمە
بورانلاما /boranlama/ چووغونلاما	بۇخاقلانماق /buxaqlanmaq/ كۈكلەمە، اتلنمە
بورانلاماق /boranlamaq/ چووغونلاماق	بۇخوولۇ ^۱ /buxov/ قانداق، جىدار [داھا چوخ آتلا علاقەدار
بورانلى ^۱ /boranli/ چووغونلو، قاسىرغالى	ايشلەنير]
بورانلى ^۲ /boranli/ مەسبىتلى، فلاكتلى	بۇخوولۇ ^۲ /buxov/ مانعە، انگل
بورانلىق /boranliq/ باخ، بوران	بۇخوولۇما /buxovlama/ قانداقلانما، جىدارلاما
بورج ^۱ /borc/ وئەجەك	بۇخوولۇماق /buxovlamaq/ قانداقلانماق،
	جىدارلاماق

بورماق^۶ /burmaq/ پوزماق
 بورمهلمک^۱ /bürmələmək/ لولهلمک، بوکولمک،
 سارينماق
 بورمهلمک^۲ /bürmələmək/ ساريماق، بوکمک
 بورمهلمه^۱ /bürmələmə/ لولهلمه، بوکولمه، سارينما
 بورمهلمه^۲ /bürmələmə/ ساريمما، بوکمه
 بوروشمک^۱ /bürüşmək/ ييغيلماق، بوکولمک
 بوروشمک^۲ /bürüşmək/ قيريشماق، ازيلمک
 بوروشمک^۳ /bürüşmək/ سولماق
 بوروشمه^۱ /bürüşmə/ قيريشما، ازيلمه
 بوروشمه^۲ /bürüşmə/ ييغيلما، بوکولمه
 بوروشمه^۳ /bürüşmə/ سولما
 بوروشوک^۱ /bürüşük/ قيريشيق، ازيک
 بوروشوک^۲ /bürüşük/ ييغی لی، بوکولو
 بوروشوکلوک^۱ /bürüşüklük/ قيريشيق ليک، ازيکليک
 بوروشوکلوک^۲ /bürüşüklük/ ييغی لی ليک،
 بوکولولوک
 بوروق^۱ /buruq/ قيوريم
 بوروق^۲ /buruq/ آختالی
 بورولغان /burulğan/ گيرداب
 بورولغان لی /burulğanlı/ فيرتينالی، جوشغون
 بورولموش^۱ /burulmuş/ قيوريلميش، ائشيلميش
 بورولموش^۲ /burulmuş/ آختالانميش
 بورولو /burulu/ ادهیری، دالغاواری
 بورومک^۱ /bürümək/ ساريماق، بوکمک
 بورومک^۲ /bürümək/ گيزلتمک، اؤرتمک
 بورومک^۳ /bürümək/ قاپلاماق، چولغالماق
 بورومه^۱ /bürümə/ ساريمما، بوکمه
 بورومه^۲ /bürümə/ گيزلتمه، اؤرتمه
 بورومه^۳ /bürümə/ قاپلاما، چولغالاما
 بورونلاشما /burunlaşma/ دؤيوشمه، ووروشما،
 دالاشما، لشمه، بورون-بورونا گلمه

بورج^۲ /borc/ وظيفه
 بورج^۳ /borc/ حق، منت
 بورج^۴ /burc/ تومورجوق، پوچور
 بورجلو^۱ /borclu/ وئرهجک لی
 بورجلو^۲ /borclu/ وظيفه لی
 بورجلو^۳ /borclu/ حق لی، منت لی
 بورجلولوق /borcluluq/ باخ: بورج
 بورخولما^۱ /burxulmaq/ سهيرپمه، اويناما
 بورخولما^۲ /burxulma/ بورولما
 بورخولماق^۱ /burxulmaq/ سهيرپمک، اويناماق
 بورخولماق^۲ /burxulmaq/ بورولماق
 بورکو /bürkü/ ايستی، بوغاناق
 بورکولو /bürkülü/ بوغاناق لی، ايستی
 بورما^۱ /burma/ ائشمه [قاجاق نبی، خالق ماهنيسي: نبی
 نبین بوغلاری ائشمه-ائشمه دی، نبی نبین بۇرکو گول لهدن
 دئشمه دی، نبی نبین آتینی هئچ آت کئچمه دی، قوی سنه
 دئسينلر قاجاق آی نبی، هجری اؤزوندن قوچاق آی نبی]
 بورما^۲ /burma/ چئويرمه، قانيرما
 بورما^۳ /burma/ باغلما [دانادا]
 بورما^۴ /burma/ سارغی، باغ
 بورما^۵ /burma/ چيمديک لمه
 بورما^۶ /burma/ آختالاما
 بورما^۷ /burma/ پوزما
 بورماج /burmac/ چيمديک
 بورماجلاما /burmaclama/ چيمديک لمه
 بورماجلاماق /burmaclamaq/ چيمديک لکم
 بورماج لی /burmaclı/ چيمديک لی
 بورماق^۱ /burmaq/ ائشمک
 بورماق^۲ /burmaq/ چئويرمک، قانيرماق
 بورماق^۳ /burmaq/ چيمديک لکم
 بورماق^۴ /burmaq/ باغلماق
 بورماق^۵ /burmaq/ آختالماق

بورونلاشماق /burunlaşmaq/ دۇيوشمىك، ووروشماق، دالاشماق، سۆزلىشمىك بورونلاما¹/ burunlama/ داغيتما، ائشمە بورونلاما²/ burunlama/ سيخيشديرما بورونلاماق¹/ burunlamaq/ داغيتماق، ائشمىك بورونلاماق²/ burunlamaq/ سيخيشديرماق بوز¹/ boz/ توتقون، دومان لى، چيسكىن بوز²/ boz/ چىلپاق بوز³/ boz/ اوتانماز، نزاكت سىز، حياسىز بوز⁴/ boz/ كىچىللىك بوزارما¹/ bozarma/ سولما، آغارما بوزارما²/ bozarma/ چيسكىنلىشمە، توتقونلاشما بوزارما³/ bozarma/ قابارما، آچىقلانما، حدتلىنمە بوزارماق¹/ bozarmaq/ سولماق، آغارماق بوزارماق²/ bozarmaq/ چيسكىنلىشمىك، توتقونلاشماق، حدتلىنمىك بوزارماق³/ bozarmaq/ قابارماق، آچىقلانماق، حدتلىنمىك بوزاريشما¹/ bozarişma/ آغاريشما بوزاريشما²/ bozarişma/ گۆرونمە بوزاريشماق¹/ bozarişmaq/ آغاريشماق بوزاريشماق²/ bozarişmaq/ گۆرونمىك بوزباش /bozbaş/ پىتى بوزباشلىق /bozbaşlıq/ پىتىلىك بوزقىر /bozqır/ صحرا، چۆل [اردىبلده آلقير كندىنين وجه تسميه سى] بوزلاما /buzlama/ دونما بوزلاماق /buzlamaq/ دونماق بوزلو /buzlu/ سويوق بوزمىك /büzmək/ سيخماق، يىغماق بوزمە /büzme/ سيخما، يىغما بوزمەلىك /büzmələmək/ يىغماق، سيخماق	بوزمەلىك /büzmələmə/ يىغما، سيخما بوزوشمىك /büzüşmək/ يىغىلماق، بوروشمىك بوزوشمە /büzüşmə/ يىغىلما، بوروشمە بوزوشوك /büzüşük/ يىغى لى، بوروشوك بوزوشوكلو /büzüşüklü/ باخ: بوزوشوك بوزوك¹/ büzük/ قىرىشيق بوزوك²/ büzük/ قىيىق بوزولمىك¹/ büzülmək/ يىغىشماق، قىرىشماق بوزولمىك²/ büzülmək/ سيخىلماق بوزولمە¹/ büzülmə/ يىغىشما، قىرىشما بوزولمە²/ büzülmə/ سيخىلما بوزوولاما /buzovlama/ دوغما، پىشيكلىمە، بالالاما بوزوولاماق /buzovlamaq/ دوغماق، بالالاماق، پىشيكلىك بوساط¹/ büsat/ مراسيم، شنلىك بوساط²/ büsat/ طمطراق، دىدبە، دىسگە بوساطلى /büsatlı/ طمطراق لى، دىدبەلى، طنطنەلى بوسبوتون /büsbütün/ تامام بوستان /bustan/ چىچىكلىك، گوللوک بوسە /busə/ اۋپوش بوسەلىك /busəlik/ اۋپوشلوک بوش¹/ boş/ بيهوده، عبث، هدر، اساس سىز، جىفنگ بوش²/ boş/ ئمرەسىز، فايداسىز، مضمونسوز، معناسىز بوش³/ boş/ ارادەسىز، دايانىق سىز، يونگول بوش⁴/ boş/ لاخ، اويناق بوش⁵/ boş/ سادە، آسان بوش⁶/ boş/ سىيىق، دورو بوشالتما¹/ boşaltma/ تۆكمە بوشالتما²/ boşaltma/ يىغمە [قارنىنا بوشالدير] بوشالتما³/ boşaltma/ سۆيلىمە، دانىشما [اورەيىن بوشالدير] بوشالتما⁴/ boşaltma/ آزالتما، ضعيفلتمە

بوغاز ^۱ / <i>boğaz</i> / بویون	بوشالتمانما ^۵ / <i>boşaltma</i> / لاخلاتما، ترپتمه، اویناتما
بوغاز ^۲ / <i>boğaz</i> / حلقوم	بوشالتمانماق ^۱ / <i>boşaltmaq</i> / تۆكمك
بوغاز ^۳ / <i>boğaz</i> / بویلو، ایکیجانلی، حامله	بوشالتمانماق ^۲ / <i>boşaltmaq</i> / یئمك
بوغازلاما ^۱ / <i>boğazlama</i> / توتما، یاخالاما [اردبیلده]	بوشالتمانماق ^۳ / <i>boşaltmaq</i> / سؤیلمك
خیرتدكلمه]	بوشالتمانماق ^۴ / <i>boşaltmaq</i> / آزالتمانماق، ضعیفلمك
بوغازلاما ^۲ / <i>boğazlama</i> / كسمه، اوزمه	بوشالتمانماق ^۵ / <i>boşaltmaq</i> / لاخلاتماق، ترپتمك، اویناتماق
بوغازلاماق ^۱ / <i>boğazlamaq</i> / توتماق، یاخالاما	بوشالما ^۱ / <i>boşalma</i> / یومشالما، كؤورلمه
بوغازلاماق ^۲ / <i>boğazlamaq</i> / كسمك، اوزمك	بوشالما ^۲ / <i>boşalma</i> / لاخلاما، اویناما، ترپنمه
بوغازلیق / <i>boğazlıq</i> / ایکیجانلیق، حاملهلیك	بوشالما ^۳ / <i>boşalma</i> / ارادهسيزلشمه، ضعیفلمه
بوغالیق / <i>buğalıq</i> / كلهلیك	بوشالماق ^۱ / <i>boşalmaq</i> / یومشالماق، كؤورلمك
بوغاناق ^۱ / <i>boğanaq</i> / بوركو	بوشالماق ^۲ / <i>boşalmaq</i> / لاخلاما، اویناما، ترپنمك
بوغاناق ^۲ / <i>boğanaq</i> / توز، توفان	بوشالماق ^۳ / <i>boşalmaq</i> / ارادهسيزلشمك، ضعیفلمك
بوغچا (بقچه) / <i>boğça</i> / باغلاما	بوشاما / <i>boşama</i> / آیریلما
بوغدايي / <i>buğdayı</i> / قارایانیز، اسمر	بوشاما / <i>boşamaq</i> / آیریلماق
بوغلانما / <i>buğlanma</i> / بوخارلانما	بوش-بوشونا / <i>boş-boşuna</i> / معناسیز، گرکسيز، فایداسیز، ثمرهسيز، نتیجهسيز، هدر، عبث
بوغلانماق / <i>buğlanmaq</i> / بوخارلانماق	بوشبوغاز / <i>boşboğaz</i> / هرزه، ناققال، گوزه
بوغما ^۱ / <i>boğmaq</i> / سیخما	بوشبوغازلیق / <i>boşboğazlıq</i> / ناققاللیق، هرزهلیك، چرنچیلیك
بوغما ^۲ / <i>boğma</i> / اؤلدورمه	بوش-بیکار / <i>boş-bikar</i> / آوارا، وئیل
بوغماق ^۱ / <i>boğmaq</i> / سیخماق	بوشبئین / <i>boşbeyin</i> / آخماق، باشی بوش، گیج، سفته
بوغماق ^۲ / <i>boğmaq</i> / اؤلدورمك	بوشبئینلیك / <i>boşbeyinlik</i> / آخماق، باشی بوشلوق، گیجلیك، سفتهلیك
بوغوشما ^۱ / <i>boğuşma</i> / قاپیشما [داها چوخ ایت حقیقنده]	بوشلوق ^۱ / <i>boşluq</i> / دئشیک، اویوق
بوغوشما ^۲ / <i>boğuşma</i> / دولاشما، ساواشما، ووروشما	بوشلوق ^۲ / <i>boşluq</i> / فضا
بوغوشماق ^۱ / <i>boğuşmaq</i> / قاپیشماق	بوشلوق ^۳ / <i>boşluq</i> / یومشاق، كؤورکلیك
بوغوشماق ^۲ / <i>boğuşmaq</i> / دالاشماق، ساواشماق، ووروشماق	بوشلوق ^۴ / <i>boşluq</i> / ارادهسيزلیك، لاقیدلیك، ضابطه سیزلیك، ضعیفلیك
بوغوق ^۱ / <i>boğuş</i> / توتقون، ضعیف	بوغ / <i>buğ</i> / بوخار
بوغوق ^۲ / <i>boğuş</i> / بوزولو، بیغیلى	بوغا / <i>buğa</i> / كله
بوغولتو / <i>boğultu</i> / خیریلتي	
بوغوم / <i>buğum</i> / بند، مفصل	
بوكمك ^۱ / <i>bükmək</i> / قاتلاماق، ازمك	
بوكمك ^۲ / <i>bükmək</i> / ساریماق، دولاما	

بولودسوزلوق
 بولودسوزلوق / *buludsuzluq* / آیدین لیق، صافلیق،
 بولودسوز / *buludsuz* / آیدین، صاف، تمیز
 بولود / *bulud* / بوشقاب
 بولمه^۱ / *bölmə* / شعبه
 بولمه^۲ / *bölmə* / حصه، پارچا
 بولمه^۳ / *bölmə* / پارچالاما، آیرما
 بولمه^۴ / *bölmə* / کسمه، آیرما
 بولود / *bulud* / بوشقاب
 بولودسوز / *buludsuz* / آیدین، صاف، تمیز
 بولودسوزلوق / *buludsuzluq* / آیدین لیق، صافلیق،
 بولانما / *bulanma* / بولاشما، باتما، کیرلنمه
 بولانما^۲ / *bulanma* / قاریشما، اؤیومه، قایتارما
 بولانما^۳ / *bulanma* / قاریشما، توتولما، خرابلاشما،
 پوزولما [مثل: نه گۆزوم گۆرسون، نه کۆنلوم بولانسین]
 بولانماق^۱ / *bulanmaq* / بولاشماق، باتماق، کیرلنمک
 بولانماق^۲ / *bulanmaq* / قاریشماق، اؤیومک،
 قایتارماق
 بولانماق^۳ / *bulanmaq* / قاریشماق، توتولماق،
 خرابلاشماق، پوزولماق
 بولانما / *bollanma* / چوخالما، آرتما
 بولانماق / *bollanmaq* / چوخالماق، آرتماق
 بوللو / *bolu* / باخ: بول
 بلور / *büllur* / شفاف، پارلاق، دومدور، تمیز، صاف
 بوللوق^۱ / *boluq* / چوخلوق، آرتیق لیق
 بوللوق^۲ / *boluq* / فراوان لیق، رفاه
 بولمک^۱ / *bölmək* / پارچالاما، آیرماق
 بولمک^۲ / *bölmək* / کسمک، آیرماق
 بولمه^۱ / *bölmə* / شعبه
 بولمه^۲ / *bölmə* / حصه، پارچا
 بولمه^۳ / *bölmə* / پارچالاما، آیرما
 بولمه^۴ / *bölmə* / کسمه، آیرما
 بولود / *bulud* / بوشقاب
 بولودسوز / *buludsuz* / آیدین، صاف، تمیز
 بولودسوزلوق / *buludsuzluq* / آیدین لیق، صافلیق،

بوکمه^۱ / *bükmə* / قاتلاما، ازمه
 بوکمه^۲ / *bükmə* / ساریما، دولاما
 بوکوش / *büküş* / قیریش، ازیک
 بوکوشمک^۱ / *büküşmək* / قیریشماق، ازیلمک
 بوکوشمک^۲ / *büküşmək* / پوزولماق، بوزوشمک
 بوکوشمه^۱ / *büküşmə* / قیریشما، ازیلمه
 بوکوشمه^۲ / *büküşmə* / پوزولما، بوزوشمه
 بوکوک^۱ / *bükük* / قاتلی، ازینیک
 بوکوک^۲ / *bükük* / ساریق لی، دولاق لی
 بوکوکلوک / *büküklük* / ساریق لیق، دولاق لیق
 بوکولمک^۱ / *bükülmək* / قاتلاماق، اهییلیمک
 بوکولمک^۲ / *bükülmək* / سارینماق، بوردولمک
 بوکولمه^۱ / *bükülmə* / قاتلنما، اهییلمه
 بوکولمه^۲ / *bükülmə* / سارینما، بوردولمه
 بوکولموش^۱ / *bükülmüş* / قاتلانمیش، اهییلیمیش
 بوکولموش^۲ / *bükülmüş* / سارینمیش
 بوکولو^۱ / *bükülü* / قاتلی
 بوکولو^۲ / *bükülü* / ساریق لی
 بوکولو^۳ / *bükülü* / اهییری
 بول / *bol* / چوخ، آرتیق
 بولاشما^۱ / *bulaşma* / باتما، لکه لنمه
 بولاشما^۲ / *bulaşma* / پوزولما، قاریشما، توتولما،
 قارالما
 بولاشماق^۱ / *bulaşmaq* / پوزولماق، قاریشماق،
 توتولماق، قارالماق
 بولاشماق^۲ / *bulaşmaq* / باتماق، لکه لنمک
 بولاشیق^۱ / *bulaşıq* / چیرک لی، کیرلی
 بولاشیق^۲ / *bulaşıq* / زیغ لی، کیرلی
 بولاشیق^۳ / *bulaşıq* / توتقون، بوز، بولدولو
 بولاشیق لی / *bulaşıqlı* / باخ: بولاشیق
 بولاق / *bulaq* / چشمه، قایناق
 بولاما^۱ / *bulama* / قاریشیدیرما [دوغان حیوانین ایلک

تميزليك

بولودلانما / *buludlanma* / توتولما، قارشىما، قارالما

بولودلانماق / *buludlanmaq* / توتولماق، قارشىماق، قارالماق

بولودلو / *buludlu* / توتقون، دومانلى

بولودلو / *buludlu* /

بولودلولوق / *buludluluq* / توتقونلوق، دومانلىلىق

بولودلولوق / *buludluluq* / غملىلىك، كدرلىلىك، دردىلىلىك

بۆلۈشدۈرمە / *bölüşdürmə* / پايلاما

بۆلۈك / *bölük* / پارچا، تىكە، حصە

بۆلۈم / *bölüm* / پارچا، پاى، حصە

بۆلۈنمەز / *bölünməz* / بوتۇتۇ، تام

بۆلۈنمەزلىك / *bölünməzlik* / بوتۇتۇلۇك، تاملىق

بۆلۈۋەلمەك / *bölüvləmək* / ايتىلمەك

بۆلۈۋەلمە / *bölüvləmə* / ايتىلمە

بۆلۈۋلۈ / *bölüvlü* / ايتى

بونۈۋرە / *bünövrə* / اۋزول، بىنە، اساس، تمل

بونۈۋرەسىز / *bünövrəsiz* / تملسىز، اساسسىز

بونۈۋرەلى / *bünövrəli* / اۋزوللو، تمللى، اساسلى

بەھتان / *böhtan* / افترا، شر

بەھتانچى / *böhtançı* / افتراچى، شرچى

بەھتانچىلىق / *böhtançılıq* / افتراچىلىق، شرچىلىك

بوى / *boy* / قد، قامت

بوى / *boy* / اوزونلوق

بوى / *boy* / يوكسكىلىك، اوچاللىق

بوى / *boy* / فصىل، حصە

بوي / *boya* / رنگ

بوياق / *boyaq* / رنگ

بويالى / *boyalı* / رنگلى

بوياما / *boyama* / رنگلمە

بوياما / *boyama* / باتيرما، بولاما

بوياما / *boyama* / كيرلنديرمه، لكنديرمه [زيغا بويادى]

بوياماق / *boyamaq* / رنگلمەك

بوياماق / *boyamaq* / باتيرماق، بولاماق

بوياماق / *boyamaq* / كيرلنديرمەك، لكەلنديرمەك

بوى-بوخون / *boy-buxun* / قد-قامت

بوى-بوخونلو / *boy-buxunlu* / قامتلى، بوىلو

بوى-بوخونلۇلۇق / *boy-buxunluluq* / قامتلىلىك، بويلۇلۇق

بويروق / *buyruq* / امر، حۇكم، سرنجام

بويلانما / *boylanma* / باخما [عاشق شعرينده

دئىيلير: اۋزون آتيب عشقين گۆلونه، اوزور بويلانا-بويلانا]

بويلانما / *boylanma* / گۇرونمه

بويلانماق / *boylanmaq* / باخماق

بويلانماق / *boylanmaq* / گۇرونمەك

بويلو / *boylu* / اوچابوى، بوىلو-بوخونلو، قد-قامتلى

بويلو / *boylu* / ايكيجانلى، حامله

بوىلو-بوخونلو / *boylu-buxunlu* / باخ: بوى-بوخونلو

بوىلو-بوخونلۇلۇق / *boylu-buxunluluq* / باخ: بوى-بوخونلۇلۇق

بويلۇلۇق / *boyluluq* / بوىلو-بوخونلۇلۇق، قد-قامتلىلىك

بويلۇلۇق / *boyluluq* / ايكيجانلىلىق، حاملهلىك

بوينوبورۇق / *boynuburuq* / مظلوم، محزون، يازىق، فاغير

بوينوبورۇق / *boynuburuq* / يىتيم

بوينوبورۇقلۇق / *boynuburuqluq* / مظلوملۇق، محزونلۇق، يازىقلۇق، فاغيرلىق

بوينوبورۇقلۇق / *boynuburuqluq* / يىتيملىك

بوينوزلاما / *buynuzlama* / وورما

بوينوزلاما / *buynuzlama* / اينجىتمە

بۇيۇمەك^۲ /böyümək/ گوجلنمەك، شدتلنمەك،
 آرتماق
 بۇيۇمەك^۳ /böyümək/ اوزانماق، يئتیشمەك
 بۇيۇمەك^۴ /böyümək/ يوكسلمەك
 بۇيۇمە^۱ /böyümə/ آرتما، گئنيشلنمە
 بۇيۇمە^۲ /böyümə/ گوجلنمە، شدتلنمە، آرتما
 بۇيۇمە^۳ /böyümə/ اوزانما، يئتیشمە
 بۇيۇمە^۴ /böyümə/ يوكسلمە
 بويون /boyun/ بوغاز
 بيبان /biyaban/ صحرا، چؤل
 بى آبير /biabır/ آبيرسيز، حياسيز
 بى آبيرچى /biabırçı/ باخ: بى آبير
 بى آبيرچىلىق /biabırçılıq/ روسوايچىلىق، حيا
 سيزلىق، آبيرسيزلىق، رذالت
 بيان /bəyan/ آنلاتما، ايضاح، شرح
 بيانات^۱ /bəyanat/ معلومات، بيانیه
 بيانات^۲ /bəyanat/ ايفاده، ايضاح
 بياننامە /bəyannamə/ مراجعتنامە
 بئتر /betər/ پيس، يامان، برباد
 بئترلشمەك /betərleşmək/ پيسلشمەك،
 خرابلاشماق
 بئترلشمە /betərleşmə/ پيسلشمە، خرابلاشما
 بيتكى /bitki/ گؤيرتى، نباتات
 بيتكىن /bitkin/ كامل، مكممل
 بيتكىنلىك /bitkinlik/ كامللىك، مكممللىك
 بيتلى /bitli/ ناتمىز، پينتى
 بيتلىلىك /bitlilik/ ناتمىزلىك، پينتىلىك
 بيتمىز /bitməz/ توكنمىز، سون سوز
 بيتمىزلىك /bitməzlik/ توكنمىزلىك، سون سوزلوق
 بيتمەك^۱ /bitmək/ قورتارماق، تاماملانماق، توكنمەك
 بيتمەك^۲ /bitmək/ نتيجهلنمەك، يئكونلاشماق
 بيتمەك^۳ /bitmək/ ساغالماق، بيتيشمەك

بوينوزلاماق^۱ /buynuzlamaq/ وورماق
 بوينوزلاماق^۲ /buynuzlamaq/ اينجيتمەك
 بوينو بوغون /boynuyoğun/ مفتەخور، طفيلي
 بوينو بوغونلوق /boynuyoğunluq/ مفتەخورلوق،
 طفيليلىك، استعمارچىلىق
 بۇيۇتمەك^۱ /böyütmək/ ايرىلشديرمەك،
 گئنيشلنديرمەك
 بۇيۇتمەك^۲ /böyütmək/ تربيهلنديرمەك،
 يئتيشديرمەك
 بۇيۇتمەك^۳ /böyütmək/ يوغنوتماق، شيشيرتمەك
 بۇيۇتمە^۱ /böyütmə/ ايرىلشديرمە، گئنيشلنديرمە
 بۇيۇتمە^۲ /böyütmə/ تربيهلنديرمە، يئتيشديرمە
 بۇيۇتمە^۳ /böyütmə/ يوغنوتما، شيشيرتمە
 بۇيور /böyür/ يان، طرف
 بۇيور تو /böyürtü/ باغيرتى، قيشقيرتى
 بويورما^۱ /buyurma/ سؤيله مە، دئمه
 بويورما^۲ /buyurma/ گلە [بیزه تشريف بويور]
 بويورماق^۱ /buyurmaq/ سؤيله مەك، دئمەك
 بويورماق^۲ /buyurmaq/ گلەك
 بۇيورمەك /böyürmək/ باغيرماق، قيشقيرماق
 بۇيورمە /böyürmə/ باغيرما، قيشقيرما
 بۇيوك^۱ /böyük/ يئكە، ايرى
 بۇيوك^۲ /böyük/ گوجلۇ، تائيرلى، شدتلى
 بۇيوك^۳ /böyük/ اهميتلى، مەهم، واجب
 بۇيوك سوز /böyüksüz/ باشچى سىز، حامى سىز
 بۇيوك سوزلوك /böyüksüzlük/ باش سىزلىق،
 حامى سىزلىك
 بۇيوكلوك^۱ /böyüklük/ ايرىلىك، يئكەلىك
 بۇيوكلوك^۲ /böyüklük/ باشچىلىق، رهبرلىك
 بۇيوكلوك^۳ /böyüklük/ اهميتلىلىك، مەهملوك،
 واجبلىك
 بۇيۇمەك^۱ /böyümək/ آرتماق، گئنيشلنمەك

بیچاره‌لیک ^۳ / <i>biçarelik</i> / چاره‌سیزلیک، علاج‌سیزلیق، عاجزلیک	بیتیمک ^۴ / <i>bitmək</i> / یتیشمک، جوچرمک، گۆیرمک، چیخماق
بیچاقلاما / <i>biçaqlama</i> / یارالاما، وورما	بیتمه ^۱ / <i>bitmə</i> / قورتارما، تاماملاما، توکنمه
بیچاقلاماق / <i>biçaqlamaq</i> / یارالاماق، وورماق	بیتمه ^۲ / <i>bitmə</i> / نتیجه‌لنمه، یئکونلاشما
بیچمک ^۱ / <i>biçmək</i> / کسمک	بیتمه ^۳ / <i>bitmə</i> / ساغالما، بیتیشمه
بیچمک ^۲ / <i>biçmək</i> / قیرخماق	بیتمه ^۴ / <i>bitmə</i> / یتیششمه، گۆیرمه، جوچرمه، چیخما
بیچمک ^۳ / <i>biçmək</i> / قیرماق، اؤلدورمک	بیتیرمک ^۱ / <i>bitirmək</i> / تاماملاماق، قورتارماق
بیچمه ^۱ / <i>biçmə</i> / کسمه	بیتیرمک ^۲ / <i>bitirmək</i> / یتیشدیرمک، گۆیرتمک، جوچرتمک
بیچمه ^۲ / <i>biçmə</i> / قیرخما	بیتیرمه ^۱ / <i>bitirmə</i> / تاماملاما، قورتارما
بیچمه ^۳ / <i>biçmə</i> / قیرما، اؤلدورمه	بیتیرمه ^۲ / <i>bitirmə</i> / یتیشدیرمه، گۆیرتمه، جوچرتمه
بئچه ^۱ / <i>beçə</i> / چولپا، خوروز	بیتیشمک / <i>bitişmək</i> / یاپیشماق، جالانماق، بیرلشمک
بیچەنک / <i>biçənək</i> / وتلاق، چمن‌لیک	بیتیشمه ^۱ / <i>bitişmə</i> / یاپیشما، جالانما، بیرلشمه
بیچیم / <i>biçim</i> / اولگو، اؤلچو	بیتیشیک / <i>bitişik</i> / یاپیشیق، جالاق
بیچیم‌سیز ^۱ / <i>biçimsiz</i> / یۆندیم‌سیز، عیبە‌جر	بیتیشیک‌لیک / <i>bitişiklik</i> / یاپیشیق‌لیق، جالاق‌لیق
بیچیم‌سیز ^۲ / <i>biçimsiz</i> / تناسب‌سوز، سلیقه‌سیز	بیج ^۱ / <i>biç</i> / حیلە‌گر، فندگیر
بیچیم‌سیزلشمک / <i>biçimsizleşmək</i> /	بیج ^۲ / <i>biç</i> / زوج، حرامی
چیر کینلشمک، یۆندم‌سیزلشمک	بیجا ^۱ / <i>bica</i> / یئرسیز، معناسیز
بیچیم‌سیزلشمه / <i>biçimsizleşmə</i> / چیر کینلشمه، یۆندم‌سیزلشمه	بیجا ^۲ / <i>bica</i> / بیهوده، عبث، ناحق
بیچیم‌سیزلیک / <i>biçimsizlik</i> / چیر کین‌لیک، یاراشیق‌سیزلیق، سلیقه‌سیزلیک	بئجرمک / <i>becərmək</i> / بؤیوتمک، یتیشدیرمک
بیچیم‌لی / <i>biçimli</i> / تناسب‌لو، یاراشیق‌لی، قشنگ	بئجرمه / <i>becərmə</i> / بؤیوتمه، یتیشدیرمه
بیدار / <i>bidar</i> / اویاق	بیج‌لشمک / <i>biçleşmək</i> / حیلە‌گرلشمک، فندگیرلشمک
بیر ^۱ / <i>bir</i> / برابر، عینی	بیج‌لشمه / <i>biçleşmə</i> / حیلە‌گرلشمه، فندگیرلشمه
بیر ^۲ / <i>bir</i> / تک، واحد، یگانه	بیج‌لیک / <i>biçlik</i> / حیلە‌گرلیک، کلک‌بازلیق، فندگیرلیک
بیرباشا / <i>birbaş</i> / بلاواسطه، دوز	بیچاره ^۱ / <i>biçare</i> / یازیق، مسکین، فاغیر، مظلوم
بیر-بیر / <i>bir-bir</i> / تک-تک، آیری	بیچاره ^۲ / <i>biçare</i> / بدبخت
بیرجه / <i>birçə</i> / یالقیز، تکجه، یگانه، واحد	بیچاره ^۳ / <i>biçare</i> / چاره‌سیز، علاج‌سیز، عاجز
بیردفعه‌لیک / <i>birdəfəlik</i> / همیشه‌لیک	بیچاره‌لیک ^۱ / <i>biçarelik</i> / یازیق‌لیق، مسکین‌لیک، فاغیرلیق، مظلوم‌لوق
بیردن / <i>birdən</i> / گۆز‌لنیلمه‌دن، غفلتا، غفیلدن، ناگاه	بیچاره‌لیک ^۲ / <i>biçarelik</i> / بدبخت‌لیک
بیر طرف‌لی / <i>birdərəfli</i> / یاریم‌چیق، محدود	
بیر طرف‌لی‌لیک / <i>birdərəflilik</i> / یاریم‌چیق‌لیق،	

محدودلوق

بیر گه */birge/* برابربیر گه لیک */birgəlik/* شریک لیکبیر لشمک ^۱ */birləşmək/* توپلاشماق، همراهی لشمکبیر لشمک ^۲ */birləşmək/* قووشما، قاریشما،

بیتیشمه

بیر لشمک ^۳ */birləşmək/* علاقه لشمه، باغلانمابیر لشمک ^۴ */birləşmək/* اویوشماق، اویغونلاشماق،

راضی لاشماق

بیر لشمه ^۱ */birləşmə/* توپلاشما، همراهی لشمهبیر لشمه ^۲ */birləşmə/* قووشما، قاریشما، بیتیشمهبیر لشمه ^۳ */birləşmə/* علاقه لشمه، باغلانمابیر لشمه ^۴ */birləşmə/* اویوشما، اویغونلاشما،

راضیلاشما

بیر لیک ^۱ */birlik/* بوتؤولوک، بؤلونمزلیک، وحدت،

یکپارهلک

بیر لیک ^۲ */birlik/* اتفاقبیر لیک ^۳ */birlik/* انسیت، علاقهبیر لیک ^۴ */birlik/* همراهی لیک، اویغونلوقبیر نفه سه ^۱ */birməfəse/* دایانمادان، آرام سیزبیر نفه سه ^۲ */birməfəse/* تله سیکبیر یوللوق */biryolluq/* بیر دفعه لیک، همیشه لیک،

بیر کره لیک

بیزار */bezar/* چیریک، اینجیک، ناراضیبیز له مک ^۱ */bizləmək/* دئشمک، سوخماق، باتیرماقبیز له مک ^۲ */bizləmək/* توولاماقبیز له مه ^۱ */bizləmə/* دئشمه، سوخما، باتیرمابیز له مه ^۲ */bizləmə/* توولامابئزمک */bezmək/* اوسانماق، چیرنمکبئزمه */bezmə/* اوسانما، چیرنمهبئشبارماق */beşbarmaq/* شاننا، بابابی شعور */bişüur/* آنلاق سیز، قاناجاق سیز، دوشونجه سیزبیشکین */bişkin/* تجربه لی، بیلک لی، یتکینبیشکین لیک */bişkinlik/* تجربه لی لیک، پخته لیک،

یتکین لیک

بیشمک ^۱ */bişmək/* تجربه لنمک، اوستالاشماق،

پخته لشمک

بیشمک ^۲ */bişmək/* یتیشمک، کامل لشمکبیشمک ^۳ */bişmək/* یانماق، پؤرتمکبیشمه ^۱ */bişmə/* تجروبلنمه، اوستالاشما، پخته لشمهبیشمه ^۲ */bişmə/* یتیشمه، کامل لشمهبیشمه ^۳ */bişmə/* یانما، پؤرتمهبیشمیش ^۱ */bişmiş/* یتکین، کاملبیشمیش ^۲ */bişmiş/* خۆرک، یتکمبئشیک ^۱ */beşik/* یویوروکبئشیک ^۲ */beşik/* منبع، یورد، اوجاقبیغما */biğma/* بئزیکمه، اوسانما، تنگ لشمهبیغماق */biğmaq/* بئزیکمک، اوسانماق، تنگ لشمکبیغی بورما */biğıburma/* گنج، یتیشمیش، یتکه،

بوی لو، بوخون لو

بیکار */bikar/* ایشسیز، آوارابیکار چیلیق */bikarçılıq/* باخ: بیکارلیقبیکارلیق */bikarlıq/* ایشسیزلیک، آوارالیقبیگانه */biganə/* یاد، اؤز گهبیگانه لشمک */biganələşmək/* یادلاشماق،

اؤز گه لشمک

بیگانه لنمه */biganələnmə/* یادلاشما، اؤز گه لشمهبیگانه لیک */biganəlik/* یادلیق، یابانچیلیق، اؤز گه لیکبئل */bel/* دالبیلدیرمک ^۱ */bildirmək/* چاتدیرماقبیلدیرمک ^۲ */bildirmək/* آنلاتماق، اؤیرتمکبیلدیرمه ^۱ */bildirmə/* چاتدیرمابیلدیرمه ^۲ */bildirmə/* آنلاتما، اؤیرتمهبیلدیریش */bildiriş/* اعلان، معلومات، خبردارلیق

بینوالیق / *binəvalıq* / یازیق‌لیق، فاغیرلیق، بدبخت
لیک، زاواللی‌لیق، یوخسوللوق
بییهوده / *bihude* / عبث، بوش-بوشونا، معناسیز، فایداسیز
بییهوش / *bihuş* / باغین
بییهوش / *bihuş* / حافظه‌سیز، یادداش‌سیز
بییهوش / *bihuş* / مست، حیران، واله
بییهوشلوق / *bihuşluq* / باغین‌لیق
بییهوشلوق / *bihuşluq* / حافظه‌سیزلیک، یادداش
سیزلیق، داغینیق‌لیق
بییهوشلوق / *bihuşluq* / مست‌لیک، حیران‌لیق، واله‌لیک
بی‌وئج / *bivec* / لازیم‌سیز، گرک‌سیز، یارارسیز،
کارسیز، ده‌یرسیز
بی‌وئج‌لیک / *biveclik* / لازیم‌سیزلیق، گرک‌سیزلیک،
یارارسیزلیق، کارسیزلیق، ده‌یرسیزلیک
بیت‌لشمک / *beytləşmək* / دئییشمک، یاریشماق
بیت‌لشمه / *beytləşmə* / دئییشمه، یاریشما
بئینی‌بوش / *beyniboş* / اغیل‌سیز، آخماق،
سارساق، گیج
بئیین / *beyin* / اغیل، شعور، فهم، زکا
بئیین / *beyin* / کله
بئیین‌سیز / *beyinsiz* / اغیل‌سیز، آخماق، گیج
بئیین‌سیزلیک / *beyinsizlik* / اغیل‌سیزلیق،
آخماق‌لیق، گیج‌لیک
بئیین‌لی / *beyinli* / اغیللی، زکالی، دراکه‌لی،
دوشونجه‌لی
بئیین‌لی‌لیک / *beyinlilik* / اغیللی‌لیق، زکالی‌لیق،
دراکه‌لی‌لیک، دوشونجه‌لی‌لیک

بیلرزیک / *bilərzik* / قولباق
بیلرزیک / *bilərzik* / چنبر، قورشاق
بیلرزیک‌لی / *bilərzikli* / قولباق‌لی
بئلله‌مک / *belləmək* / قازماق، اکمک
بئلله‌مه / *belləmə* / قازما، اکمه
بیلیمک / *bilmək* / اؤیرنمک
بیلیمک / *bilmək* / تانیماق
بیلیمک / *bilmək* / سئزمک، دویماق، آنلاماق
بیلیمک / *bilmək* / خاطرلاماق
بیلیمه / *bilmə* / اؤیرنمه
بیلیمه / *bilmə* / تانیمما
بیلیمه / *bilmə* / سئزمه، دویمما، آنلاما
بیلیمه / *bilmə* / خاطرلاما
بیلهرک / *bilərek* / قصداً، بیله-بیله
بئلله‌لیکله / *beləliklə* / دئمە‌لی
بیلیش / *biliş* / معرفت
بیلیک / *bilik* / معلومات
بیلیک / *bilik* / علم
بیلیک‌سیز / *biliksiz* / معلومات‌سیز، علم‌سیز،
حاضرلیق‌سیز
بیلیک‌سیزلیک / *biliksizlik* / معلومات‌سیزلیق، علم
سیزلیک، حاضرلیق‌سیزلیق
بیلیک‌لی / *bilikli* / معلومات‌لی، علم‌لی، حاضرلیق‌لی
بیلینمک / *bilinmək* / آنلاشیلماق
بیلینمک / *bilinmək* / تانینماق
بیلینمه / *bilinmə* / آنلاشیلما
بیلینمه / *bilinmə* / تانینما
بینا / *bina* / تیکی‌لی، مولک، ائو
بینا / *bina* / بونؤوره، اؤزول، تمل، اساس [کوراوغلو:
منی بینادان بسله‌دی داغلار قوینوندا، قوینوندا]
بینه / *binə* / یورد، کۆچ
بینوا / *binəva* / یازیق، فاغیر، بدبخت، زاواللی

تیکه	پاتاوا / <i>patava</i> / دولاق [اردبیلده پتتاوا]
پارچالاما ^۱ / <i>-lama</i> / اؤلدورمه	پاتاوالی / <i>-li</i> / دولاقلی
پارچالاما ^۲ شاققالاما، بؤلمه، آیرما	پاچالاما ^۱ / <i>paçalama</i> / توتما، یاپیشما
پارچالاما ^۱ / <i>-lamaq</i> / اؤلدورمک	پاچالاما ^۲ داغیتما، اؤلدورمه
پارچالاما ^۲ / <i>parçalamaq</i> / داغیتماق، اؤلدورمک	پاچالاما ^۱ / <i>-lamaq</i> / توتماق، یاپیشماق
پارداق / <i>pardaq</i> / جیلا، سیغال، پاریلتی، ایشیلتی	پاچالی / <i>-li</i> / آياقلى
پارداقلاما / <i>-lama</i> / جیلاما	پاخیر / <i>paxır</i> / پاس [اردبیلده میسین پاسینا دئییلیر]
پارداقلاماق / <i>-lamaq</i> / جیلاماق	پاخیرلی / <i>-li</i> / پاسلی
پارداقلی / <i>-li</i> / جیلالی، سیغالی	پاخیل ^۱ / <i>paxıl</i> / حسد
پارداقلیق / <i>-liq</i> / جیلالیق، سیغالی لیق	پاخیل ^۲ دارگوز
پارلاق ^۱ / <i>parlaq</i> / ایشیقلی، شفقلی، نورلو	پاخیللاما / <i>-lama</i> / حسدلهمه
پارلاق ^۲ دبدبهلی، طنطنهلی	پاخیللاماق / <i>-lamaq</i> / حسدلهمک
پارلاقلیق / <i>-liq</i> / ایشیلتی، شفق، شعله، نور	پاخیللیق ^۱ / <i>-liq</i> / حسد، غبته
پارلاما / <i>parlama</i> / ایشیلداما، شفق لنمه	پاخیللیق ^۲ دارگوزلوک
پارلاماق / <i>-maq</i> / ایشیلداماق، شفق لنمک	پارا ^۱ / <i>para</i> / تیکه، پارچا، حصه
پاریلتی / <i>pariltı</i> / ایشیلتی، شفق، شعله، نور، ایشارتی	پارا ^۲ بؤلوک
پاریلتیلی / <i>-li</i> / ایشیلتیلی، شفقلی، نورلو	پارا ^۳ ییرتیق، سؤکوک، جیریق
پاریلداما / <i>işildama</i> / ایشیلداما، شفق لنمه، شعله لنمه	پارا-پارا / <i>para-para</i> / پارچا-پارچا، حصه-حصه، تیکه-تیکه
پاریلداماق / <i>-maq</i> / ایشیلداماق، شفق لنمک، شعله لنمک	پارالاما / <i>paralama</i> / پارچالاما، بؤلمه، جیرما، ییرتما، داغیتما، تیکهلهمه
پاز / <i>paz</i> / چپو [اردبیلده چوو]	پارالاما ^۱ / <i>-lamaq</i> / پارچالاما، بؤلمک، جیرماق، ییرتماق، داغیتماق، تیکهلهمک
پازلما / <i>pazlama</i> / چالما، وورما	پارت-پارت / <i>part-part</i> / چات-چات، سینیق-سینیق
پازلماق / <i>-lamaq</i> / چالماق، وورماق	پارتلاق / <i>partlaq</i> / چاتداق
پازلی / <i>-li</i> / چپولی، تیخالجی	پارتلاما / <i>partlama</i> / داغیلما، سینما، چاتلاما
پاس ^۱ / <i>pas</i> / پاخیر، جنگ	پارتلاماق / <i>-lamaq</i> / داغیلماق، سینماق، چاتلاماق
پاس ^۲ لکه، عیب، نقصان	پارچ / <i>parç</i> / تایقولپ
پاساق / <i>pasaq</i> / پینتی لیک، کیرلی لیک، چیرکلی لیک	پارچا / <i>parça</i> / حصه، تیکه
پاساقلی / <i>-li</i> / پینتی، کیرلی، چیرکلی	پارچا-پارچا / <i>parça-parça</i> / حصه-حصه، تیکه-تیکه
پاسلانما / <i>paslanma</i> / لکه لنمه	
پاسلانماق / <i>-lanmaq</i> / لکه لنمک	
پاسلی / <i>-li</i> / لکهلی، نقصانلی	

توتولماق، كارىخماق، چاشماق
 پرتلشمه /-ləşmə/ سيخيلما، اوتانما، چاشما،
 كارىخما، توتولما
 پرتلىك /-lik/ دلخورلوق، اوتانجاقلق، سيخينتى
 لىق، چاشقين لىق، توتقونلوق، خجالت
 پرچيم /pərçim/ قاداق، بندلهمه، بركىتمه، باغلاما
 پرچيملهمك /-ləmək/ قاداقلماق، بندلهمك،
 محكم لتمك، باغلاما، بركىتمك
 پرچيملهمه /-ləmə/ قاداقلاما، بندلهمه، محكم لتمه،
 باغلاما، بركىتمه
 پرده /pərdə/ اورتوك، تول
 پردهلهمك /-ləmək/ اورتوك، توتماق
 پردهلهمك گيزلتمك
 پردهلهمه /-ləmə/ اورتومه، توتما
 پردهلهمه گيزلتمه
 پردهلى /-li/ اورتولو
 پردهلى آنلاشيلماز
 پرستيش /pərestiş/ سئوگى، مفتونلوق
 پرستيش سىتاييش، تعظيم
 پرستيش دوشكونلوك
 پرستيشكار /-kar/ مفتون، واله، عاشق
 پرستيشكارلىق /-karlıq/ مفتونلوق، والهلىك،
 عاشقلىك
 پرلى /pərli/ قانادلى
 پرواز /pərvaz/ اوچوش
 پروازلانما /-lanma/ اوچما
 پروازلانماق /-lanmaq/ اوچماق
 پروازلىق /-lıq/ اوچوشلوق
 پریشان /pərişan/ داغينىق، قاتما-قارشىق،
 نظام سيز
 پریشان غملى، كدرلى، دردلى، توتقون، پرت،
 دلخور، محزون

پاسلى لىق /-lılıq/ لكهلى لىك
 پاك^۱ /pak/ تميز، صاف
 پاك^۲ خالص، اصل، صرف
 پاكلاما /paklama/ تميزلمه، صافلاما
 پاكلاما /-lamaq/ تميزلمك، صافلاما
 پاكلىق /-lıq/ تميزلىك، صافلىق
 پاكيزه /pakizə/ تميز، صاف
 پاكيزه لىك /-lik/ تميزلىك، صافلىق
 پالتار /paltar/ لباس، گئيم، اوست-باش
 پالچىق^۱ /palçıq/ زيغ، ليل، جامير
 پالچىق^۲ چيرك، كير، زيبيل
 پالچىقلاما /-lama/ ياخما، سورتمه، چكمه، شيرهله
 مه، مالالاما، سوواما
 پالچىقلاما /-lamaq/ سوواماق، مالالاما، شيرهله
 مك، ياخماق، سورتمك، چكمك
 پالچىقلى^۱ /-lı/ سوواقلی، مالالى، شيرهلى
 پالچىقلى^۲ لكهلى، بولاشيق
 پاى^۱ /pay/ حصه، پارچا، جيره
 پاى^۲ تقسيم، بؤلگو
 پاى^۳ طالع، قسمت، بخت، نصيب
 پايا /paya/ ديرك، داياق، دستك
 پايلاما /-lama/ چاخما، قاخما، چالما
 پايلاما /-lamaq/ چاخماق، قاخماق، چالماق
 پايلاما /paylama/ وئرمه، بؤلوشدورمه، آييرما
 پايلاما /-lamaq/ وئرمك، بؤلوشدورمك، آييرماق
 پايلاما^۲ پارچالاما، داغيتماق
 پراكنده /pərakəndə/ داغينىق، دارماداغين،
 تۆكونوك، سپهلىتى
 پراكنده لىك /-lik/ داغينىقلىق، دارماداغينلىق،
 تۆكونتولوك، سپهلىتى لىك
 پرت /pərt/ دلخور، كارىخما، اوتانما، سيخيلما
 پرتلشمك /-ləşmək/ سيخيلماق، اوتانماق،

جسورلاشماق، قوچاقلاشماق
پهلوانلىق /-liq/ ايگيدلىك، جسورلوق، قوچاقلىق،
 باھادىرلىق
پوتا /pota/ دولو، كۆك، كوپپوش، دولغون، يومرو
 [اردىبىلە اثر كك بالاغا دئيىلىر]
پوتالىق /-liq/ دولولوق، كۆكلوك، كوپپوشلوق،
 يومرولوق
پوچ /puç/ بوش، معناسىز، اساس سىز، ھىچنە
پوچلوق /-luq/ بوشلوق، معناسىزلىق، اساس
 سىزلىق، ھىچلىك
پوچورلاما /puçurlama/ گۇيرمە
پوچورلاماق /-lamaq/ گۇيرمك
پۇرتلىتمك /-lätmək/ بيشيرمك، قايناتماق
پۇرتلىتمە /pörtletmə/ بيشيرمە، قايناتما
پۇرتلىك /-mæk/ قىزارماق، بيشمك
پۇرتلەمە /-mæ/ قىزارما، بيشمە
پۇرتوك /-ük/ بيشيك، يانيق
پورسوما /porsuma/ تورشوما، آجىما، قوخوما،
 پوزولما
پورسوماق /-maq/ تورشوماق، آجىماق، قوخوماق،
 پوزولماق
پوزغون ^۱ /pozğun/ آزغىن، ياوا
پوزغون ^۲ داغىنىق، قارىشىق
پوزغونلاشما /-laşma/ كدرلىمە، غصەلىنمە،
 مايوسلاشما، پرتلىشمە
پوزغونلاشماق /-laşmaq/ كدرلىمك، غصەلىنمك،
 مايوسلاشماق، پرتلىشمك
پوزغونلوق ^۱ /-luq/ ناسازلىق، كيفسىزلىك
پوزغونلوق ^۲ داغىنىقلىق، قارىشىقلىق، نظامسىزلىق
پوزغونلوق ^۳ بربادلىق، خرابالىق، ويرانهلىك
پوزغونلوق ^۴ اخلاقسىزلىق، آزغىنلىق، ياولىق،
 ادبسىزلىك

پريشانلاشما /-laşma/ غمگىنلىشمە، توتقونلاشما،
 پرتلىشمە، دلخورلاشما
پريشانلاشماق /-laşmaq/ غمگىنلىشمك،
 توتقونلاشماق، پرتلىشمك، دلخورلاشماق
پريشانلىق ^۱ /-liq/ داغىنىقلىق، قاتما-قارىشىقلىق،
 نظامسىزلىق [ملاپناه واقف: پريشانلىق زلفون اؤز
 قايداسيدير، نه باد صبادن نه شانەدندير]
پريشانلىق ^۲ غمگىنلىك، كدرلىك، توتقونلوق،
 پرتلىك، دلخورلوق، محزونلوق، داغىنىقلىق، مايوسلوق
پس /pes/ آلت، آچاق، آشاغى، آستا
پسدىن /-dən/ آلچاقدان، آستادان
پسىنمك /-inmək/ چكىنمك
پسىنمە /pəsinmə/ چكىنمە
پلتك /pəltək/ ككە
پلتكلىمك /-ləmək/ ككەلەمك
پلتكلىمە /-ləmə/ ككەلەمە
پلتكلىمە /-ləmə/ ككەلەمە
پلتكلىك /-lik/ ككەلىك
پنجه /pəncə/ آياق
پنجهلىشمك /-ləşmək/ توتاشماق، دالاشماق،
 ووروشماق، چكىشمك
پنجهلىشمە /-ləşmə/ توتاشما، دالاشما، ووروشما،
 چكىشمە
پنجهلىمك /-ləmək/ گۆتورمك، آلماق
پنجهلىمە /-ləmə/ گۆتورمە، آلما
پنجهلى /-li/ آياقلى
پنجهلى /-li/ آياقلى
پنجهلىك /-lik/ آياقلىق
پهلوان /pəhləvan/ ايگيد، جسور، قوچاق، باھادير
پهلوانلاشما /-laşma/ ايگيدلىشمە، جسورلاشما،
 قوچاقلاشما
پهلوانلاشماق /-laşmaq/ ايگيدلىشمك،

پۆشەلمە /pöşeləmə/ ياندىرما
 پول سوز^۱ /-suz/ ماعاش سيز
 پول سوز^۲ ھاوايى، موڧتە، مجانى
 پولسوزلاشما /-suzlaşma/ يوخسوللاشما،
 كاسىبلاشما
 پولسوزلاشماق /-suzlaşmaq/ يوخسوللاشماق،
 كاسىبلاشماق
 پولسوزلوق /-suzluq/ يوخسوللوق، كاسىبلىق
 پوللانما /pullanma/ وارلانما، دۆولتلىمە
 پوللانماق /-lanmaq/ وارلانماق، دۆولتلىمەك
 پوللو^۱ /-lu/ ماعاشلى
 پوللو^۲ وارلى، دۆولتلى، حاللى
 پوللولوق^۱ /-luluq/ ماعاشلىلىق
 پوللولوق^۲ وارلىلىق، دۆولتلىلىق، حاللىلىق
 پىچىلتى /-ti/ دانىشلىق، سس
 پىچىلداشما /pıçıldeşma/ دانىشما
 پىچىلداشماق /-deşmaq/ دانىشماق
 پىر^۱ /-pir/ قوجا، ياشلى
 پىر^۲ اوجاق
 پىرانى /pirani/ قوجا [شاهزاده ابوالفضل ناغىلىندان:
 سن اۋزون قوجا پىرانى، سورموسن صفا دۆورانى،
 قولتوغونداكى جىرانى، وئر منە آپارىم گندىم].
 پىرانىلىك /-lik/ قوجالىق
 پىرپىز /-pirpiz/ پىرتلاشلىق، داغىنىق
 پىرپىزلاشما /-laşma/ پىرتلاشما
 پىرپىزلاشماق /-laşmaq/ پىرتلاشماق
 پىرپىزلى /-li/ داغىنىق، پىرتلاشلىق
 پىرپىزلىلىق /-lilic/ توكلولوك
 پىرتلاشما /-laşma/ دولاشما، چلپەشمە
 پىرتلاشماق /-laşmaq/ دولاشماق، چلپەشمەك
 پىرتلاشلىق /-laşiq/ دولاشلىق، چلپەشىك،
 قارىشلىق

پوزما^۱ /pozma/ سىلمە، قارالاما
 پوزما^۲ داغىتما، قارىشىدىرما
 پوزماق^۱ /-maq/ سىلمەك، قارالاما
 پوزماق^۲ داغىتماق، قارىشىدىرماق
 پوزوق^۱ /-uq/ ياوا، اخلاق سىز، ادب سىز، آزغىن
 پوزوق^۲ داغىنىق، قارىشلىق
 پوزوق^۳ سىلىنىمىش، قارالانىمىش
 پوزوقلوق^۱ /-luq/ سىلىنمە، قارالانما
 پوزوقلوق^۲ داغىنىقلىق، قارىشلىقلىق
 پوزوقلوق^۳ ياوالىق، اخلاق سىزلىق، ادب سىزلىك،
 آزغىنلىق
 پوزولما /-ulma/ سىلىنمە، قارالانما، كورلانما
 پوزولما^۲ داغىلما، سىپەلنمە
 پوزولماق^۱ /-ulmaq/ سىلىنمەك، قارالانماق،
 كورلانماق
 پوزولماق^۲ داغىلماق، سىپەلنمەك
 پوزولوشما^۱ /-uluşma/ كورلانما، خرابلانما، داغىلما
 پوزولوشما^۲ داغىلىشما، گىتمە
 پوزولوشما^۳ آيرىلما، شاخەلنمە، آرالانما
 پوزولوشما^۴ حرصلنمە، جوشما
 پوزولوشماق^۱ /-uluşmaq/ كورلانماق، خرابلانماق،
 داغىلماق
 پوزولوشماق^۲ داغىلىشماق، گىتمەك
 پوزولوشماق^۳ آيرىلماق، آرالانماق، شاخەلنمەك
 پوزولوشماق^۴ حرصلنمەك، جوشماق
 پوسقو^۱ /pusqu/ ماريق، برە
 پوسقو^۲ /-qu/ گودمە، ايزلەمە، تعقيب
 پوسكورمەك /-mæk/ فېشقىرماق، آتماق
 پوسكورمە /püşkürmə/ فېشقىرما، آتما
 پوسما /-ma/ گودمە، ايزلەمە
 پوسماق /-maq/ گودمەك، ايزلەمەك
 پۆشەلمەك /-ləmək/ ياندىرماق

پیشمان /peşman/ تأسف، آجیما، رحم، مرحمت،
توبه، پرت
پیشمانچیلیق /-çılıq/ تأسف، دلخورلوق، پرتلیک
پیشمانلاما /-lama/ تأسفلنمه، آجیما، حیفسیلنمه،
پرتلشمه
پیشمانلاماق /-lamaq/ تأسفلنمک، آجیماق،
حیفسیلنمک
پیشمانلیق /-lıq/ تأسف، دلخورلوق، پرتلیک
پیشه /peşə/ صنعت، ایش، مشغولیت
پیشه کار /-kar/ صنعتکار
پیشه کارلیق /-karlıq/ صنعتکارلیق
پیشه لی /-li/ صنعتلی، ایشلی
پیققیلتی^۱ /pıqqıltı/ قاققیلتی
پیققیلتی^۲ قایناما، جوشما
پیققیلداما^۱ /pıqqıldama/ گولمه، قاققیلداما
پیققیلداما^۲ قایناما، جوشما
پیققیلداماق^۱ /pıqqıldamaq/ گولمک،
قاققیلداماق
پیققیلداماق^۲ قایناماق، جوشماق
پله /pillə/ درجه
پله لی /-li/ درجه لی
پی لنمک /-lənmək/ کۆکلمک، یاغلانماق
پیلنمه /-lənme/ کۆکلمه، یاغلانم
پیلنمه^۱ /-lənme/ یاغلانماق، سورتیمک، چکمک،
یایماق
پیلنمه^۲ آلداتماق
پیلنمه^۱ /piyləmə/ یاغلاما، سورتیمه، چکمه، یایما
پیلنمه^۲ آلداتما
پیلی /-li/ یاغلی، کۆک
پیلیک /-lik/ یاغلی لیک، کۆکلوک
پینتی /pinti/ کیرلی، چیرکلی، پاساقلی، سلیقه سیز،
زیبیللی

پیر تلاق /pirtlaq/ داغینیق، پیر تلاشیق
پیر تلاما /-lama/ چیخما، سیچراما، آتیلما
پیر تلاماق /-lamaq/ چیخماق، سیچراماق، آتیلماق
پیرسیما /pırsıma/ خرابلاشما، چورومه، قوخوما
پیرسیماق /-maq/ خرابلاشماق، چورومک،
قوخوماق
پیریلتی /-tı/ سس، گورولتو
پیریلداما /pırlıdama/ اوچما، پروازلانما، قانادلانما
پیریلداماق /-damaq/ اوچماق، پروازلانماق،
قانادلانماق
پئزه ونگ^۱ /pezəvəng/ هئیوره، ینکه پر، اوزوندراز
پئزه ونگ^۲ ینکه باش، گیج، قانماز، زیراما، آخماق،
کوبود، قابا
پئزه ونگ لیک^۱ /-lik/ هئیوره لیک، ینکه پر لیک،
اوزوندراز لیک
پئزه ونگ لیک^۲ ینکه باشلیق، گیجلیک، قانمازلیق،
زیراما، آخماقلیق، کوبودلوق، قابالیق
پیس^۱ خراب، بد
پیس^۲ چیرکین، عیبه جر، کیفیر، ایرنج
پیس لشمک /-ləşmək/ خرابلاشماق، آغیرلاشماق
پیس لشمه /-pisləşmə/ خرابلاشما، آغیرلاشما
پیسله مک /-ləmək/ دانلاماق، قیناماق، مذمت له مک
پیسله مه /-ləmə/ دانلاما، قیناما، مذمت له مه
پیس لیک^۱ /-lik/ یامانلیق، مصیبت، بلا
پیس لیک^۲ چیرکینلیک، ایرنجلیک، عیبه جر لیک
پیس نیت لی /+niyətlı/ بدخواه، غرضلی
پیس نیت لی لیک /+niyətlilik/ بدخواه لیک،
غرضلیک
پیسیمک /-ikmək/ قورخماق، هورکمک،
چکینمک
پیسیمکه /-ikmə/ قورخما، هورکمه، چکینمه
پشکش /peşkeş/ هدییه، بخشش، تحفه

پینتی لشمک /-ləʃmək/ کیرلشمک،

چیرکلشمک، زیبیللشمک

پینتی لشمه /-ləʃmə/ کیرلشمه، چیرکلشمه،

زیبیللشمه

پینتی لیک /-lik/ کیرلی لیک، چیرکلی لیک،

مردارلیق، سلیقه سیزلیک، زیبیللی لیک

پینه /-pinə/ یاماق

پینه له مک /-ləmək/ یاماماق

پینه له مه /-ləmə/ یاماما

پیوند /-peyvənd/ جالاق، آشی، قلم

پیوند له مه /-ləmə/ جالاما، آشیلاما، باغلاما

پیوندلی^۱ /-li/ جالاقلی، آشیلی

پیوندلی^۲ /-li/ باغلی، علاقەلی

پیوندلیک^۱ /-lik/ مالاقلیق، آشیلیق

پیوندلیک^۲ باغلی لیق، علاقە

پئیسر /-peysər/ بویون

پئیسرلی /-li/ بویونلو

گوپپولداماق، شاققىلداماق تاپداق ^۱ <i>/tapdaq/</i> شاللاق، قامچى تاپدالاما ^۱ <i>/tapdalama/</i> آياقلاما، ازىمە، باسما تاپدالاما ^۲ اينجىتەمە، كوسدورمە تاپدالاما ^۳ <i>/lama/</i> شاللاقلاما، قامچىلاما، دۇيمە، وورما تاپدالاما ^۱ <i>/lamaq/</i> آياقلاماق، ازىمە، باسماق تاپدالاما ^۲ اينجىتەمە، كوسدورمە تاپدالاما ^۳ <i>/lamaq/</i> شاللاقلاماق، قامچىلاماق، دۇيمە، وورماق تاپداما ^۱ <i>/tapdama/</i> آياقلاما، ازىمە، باسما تاپداما ^۲ دۇيمە، اينجىتەمە تاپداماق ^۱ <i>/maq/</i> آياقلاماق، ازىمە، باسماق تاپداماق ^۲ دۇيمە، اينجىتەمە تاپشىرىق ^۱ <i>/tapşırq/</i> وظيفە، مقصد تاپشىرىق ^۲ اۇيود، نصيحت تاپشىرىق ^۳ امر، بويوروق، تعليمات تاپشىرىق ^۴ چاليشما، تمرين تاپما ^۱ <i>/tapma/</i> دويمە، سئزمە تاپما ^۲ بىلمە، آنالما تاپماق ^۱ <i>/maq/</i> گۇرمەك تاپماق ^۲ دويمەك، سئزمەك تاپماق ^۳ بىلمەك، آنالماق تائرات ^۱ <i>/təssürat/</i> حس، دويغۇ، هيچان تائرات ^۲ تائير تائراتلى ^۱ <i>/li/</i> حسلى، دويغۇلو، هيچانلى تائراتلى ^۲ تائيرلى تائير ^۱ <i>/təsir/</i> تضييق تائير ^۲ نفوذ تائير ^۳ تائرات تائيرسىز ^۱ <i>/siz/</i> كىرسىز، فعاليتسىز	تاب ^۱ <i>/tab/</i> قوت، گوج، طاقت تاب ^۲ دۇزوم [راجى: تعجبم نئجه تاب ائيلدى شه دۇران، كى، لوط شهري كيمي شامى ائتمەدى ويران] تابسىز ^۱ <i>/siz/</i> دۇزومسوز تابسىز ^۲ <i>/siz/</i> دۇزومسوز تابسىزلىق ^۱ <i>/sizliq/</i> دۇزومسوزلوك تابسىزلىق ^۲ گوجسوزلوك، قوتسىزلىك، ضعيف لىك، اوزگونلوك، جانسىزلىق، جىلجىزلىق تابع <i>/tabe/</i> دىنچ، ساكت تابع <i>/tabe/</i> آسىلى تابعلىك <i>/lik/</i> اطاعت تابعلىلىك مطيعلىك، اطاعتكارلىق تابعلىلىك <i>/lilik/</i> آسىلىلىق تابلاما <i>/tablama/</i> دۇزمە، قاتلاشما، سىنىرمە تابلاماق <i>/maq/</i> دۇزمەك، قاتلاشماق، سىنىرمەك تابلى <i>/li/</i> دۇزوملو، داواملى، داياناقلى، ئباتلى، محكم تابلىلىق <i>/lilic/</i> دۇزوملولوك، داواملىلىق، داياناقلىلىق، ئباتلىلىق، محكملىلىك تاپپاتاپ <i>/tappatap/</i> تاققاتاق، تىققاتىق تاپپىلىتى <i>/ilti/</i> گوپپولتو، شاققىلتى تاپپىلداتما ^۱ <i>/ildatma/</i> وورما، ايليشدىرمە، شاپپىلداتما تاپپىلداتما ^۲ چىرپما تاپپىلداتما ^۳ آقىشلاما تاپپىلداتماق ^۱ <i>/ildatmaq/</i> وورماق، ايليشدىرمەك، شاپپىلداتماق تاپپىلداتماق ^۲ چىرپماق تاپپىلداتماق ^۳ آقىشلاماق تاپپىلداما <i>/tappildama/</i> گوپپولداما، شاققىلداما [تاپماجا: داغدا تاپپىلدار، سودا شاپپىلدار، اوبادا بئيمان، كندده سولئيمان]

تأثیر سیز ^۲ کسر سیزلیک، فعالیت سیزلیک	تارازلاما ^۱ /-lama/ دوزلتمه، هامارلاما
تأثیر لی ^۱ /-li/ نفوذلو، معتبر، کسرلی	تارازلاما ^۲ راحتلاما
تأثیر لی ^۲ زهملی، هئیتلی، قورخونج، دحشتلی	تارازلاما ^۳ برابرلشدیرمه
تأثیر لیلیک ^۱ /-lilik/ نفوذلولوق، کسرلیلیک،	تارازلاماق ^۱ /-lamaq/ دوزلتمک، هامارلاماق
معتبرلیلیک، ایناندیرجیلیق	تارازلاماق ^۲ راحتلاماق
تأثیر لیلیک ^۲ حساسلیق	تارازلاماق ^۳ برابرلشدیرمک
تأثیر لیلیک ^۳ زهم، هئیت، جدیلیک	تارازلیق ^۱ /-liq/ موازنت
تاج ^۱ /-tac/ پاپاق	تارازلیق ^۲ راحتلیق
تاج ^۲ چلنگ	تاراش /-taraş/ یونما، قیرخما
تاج ^۳ عزیز، سئویملی، سئوگیلی	تاراشلاما /-lama/ قیرخما، یونما
تاجر /-tacir/ سؤدهگر	تاراشلاماق /-lamaq/ قیرخماق، یونماق
تاجرلیک /-lik/ سؤدهگرلیک، آلوترچیلیک، تجارت	تاریپلنتی /-ti/ گوپیولتو، تاققیلتی
چیلیک	تاریپلداما /-tarpıldama/ گوپیولداما، تاققیلداما
تاخت ^۱ /-taxt/ دیوان، چارپایی	تاریپلداماق /-damaq/ گوپیولدماق، تاققیلدماق
تاخت ^۲ سلطنت، پادشاهلیق، تاخت-تاج	تارلانما ^۱ /-tarlanma/ چیخما
تاختا ^۱ /-taxta/ لؤحه	تارلانما ^۲ قارالما، توتقونلاشما
تاختا ^۲ آغاچ	تارلانماق ^۱ /-lanmaq/ چیخماق
تاختا ^۳ پارچا، حصه	تارلانماق ^۲ قارالماق، توتقونلاشماق
تاختالاما /-lama/ اؤرتمه، وورما	تارمار /-tarmar/ داغیلما، قارما-قاریشقیلیق،
تاختالاماق /-lamaq/ اؤرتمک، وورماق	دارماداغین
تاختالیق ^۱ /-liq/ لؤحهلیک	تاریم /-tarim/ برک، گرگین، محکم
تاختالیق ^۲ آغاجلیق	تاریملاما /-lama/ سیخما، دارتما
تاختالیق ^۳ پارچالیق، حصهلیک	تاریملاماق /-lamaq/ سیخماق، دارتماق
تاخچا /-taxça/ لمه، رف	تاریملیق /-liq/ برکلیک، محکملیک، سیخلیق
تاخما ^۱ /-taxma/ گنینه، کئچیرمه	تاس /-tas/ لگن، طشت
تاخما ^۲ آسما	تأسف ^۱ /-təəssüf/ حیف، افسوس
تاخماق ^۱ /-maq/ گنینه، کئچیرمک	تأسف ^۲ رحم، مرحمت
تاخماق ^۲ آسماق	تأسف ^۳ مایوسلوق، پرتلیک، دلخورلوق
تاراج /-tarac/ غارت، چاپقین، سویغون، تالان	تأسفلنمک ^۱ /-lənəmək/ حیفسیلنمک،
تاراز ^۱ /-taraz/ موازی، دوز	پئشمانلاماق، آجیماق
تاراز ^۲ راحت	تأسفلنمک ^۲ مایوسلاشماق، پرتلشمک،
تاراز ^۳ تای، برابر	دلخورلاشماق

تأسفلنمە ^۱ /-lənmə/ حىفسىلنمە، پىشمانلاما،	غارت چىلىك، چاپقىنچىلىق، غارت
آجىما	تالانما /-ma/ سويولما، چاپلىما
تأسفلنمە ^۲ مايوسلاشما، پرتلىشمە، دلخورلاشما	تالانماق /-maq/ سويولماق، چاپلىماق
تأسفلو /-lün/ حىفلى، افسوسلو	تالوار /-talvar/ چارداق
تاسفلولوك ^۱ /-lülük/ حىفلىك، پىشمانلىق	تالوارلاما /-lama/ چارداقلاما، اؤرتمە
تاسفلولوك ^۲ مايوسلوق، پرتلىك، دلخورلوق	تالوارلاماق /-lamaq/ چارداقلاماق، اؤرتمك
تاسفلولوك ^۳ رحم، مرحمت	تالوارلى /-li/ چارداقلى، اؤرتولو
تاغ ^۱ /tağ/ قوبىه، گونبد	تام ^۱ /tam/ بوتۇ، بوسبوتون، تاماميله
تاغ ^۲ آلاقايى	تام ^۲ قطعى، اصلا، قطعيت
تاغ ^۳ كول [ئاغىللاردا كولەفيرنگى]	تام ^۳ داد
تاغلى ^۱ /-li/ قوبىهلى، گونبدلى	تامارزى /-tamarzi/ لەلۇيون
تاغلى ^۲ كوللو	تامارزىلىق /-liq/ لەلۇيونلوك
تاققاتاق /taqqataq/ وورھاوور	تاماشا ^۱ /tamaşa/ اويون، گۇسترمە
تاققىلتى /taqqıltı/ دانقىلتى، دىنقىلتى،	تاماشا ^۲ سئير، منظره
جىنگىلتى، تارق-توراق	تاماشالى ^۱ /-li/ اويونلو
تاققىلداما /taqqıldama/ داغىلداما، دىنقىلداما،	تاماشالى ^۲ سئيرلى، منظرهلى
جىنگىلدەمە	تامام /-tamam/ بوتۇ، بوسبوتون
تاققىلداما /taqqıldama/ داغىلداما، دىنقىلداما،	تاماملاما /-lama/ يىكونلاشديرما، تكمىللىشديرمە،
جىنگىلدەمە	محكم لنديرمە، قورتارما، بيتيرمە
تاققىلداماق /-maq/ داغىلداماق، دىنقىلداماق،	تاماملاماق ^۱ /-lamaq/ يىكونلاشديرماق،
جىنگىلدەمك	تكمىللىشديرمك، محكم لنديرمك، قورتارماق، بيتيرمك
تاققىلداماق /-maq/ داغىلداماق، دىنقىلداماق،	تاماملاماق ^۲ آرتيرماق، دولدورماق
جىنگىلدەمك	تاماملايىجى /-layıcı/ حل اندىجى
تاكيد /təkid/ اصرار، عناد، ثبات	تاماميله /-ilə/ بوتونلوكلە
تاكيدلى /-li/ اصرارلى، عنادلى، ثباتلى	طمع ^۱ /tamah/ آجگۇزلوك، دارگۇزلوك
تاكيدلىلىك /-lilik/ اصرار، عناد، ثبات	طمع ^۲ حريصلىك، دوشكونلوك
تالاما /-talama/ سويما، چاپما	طمع سىز /-siz/ تمناسىز، غرضسىز
تالاماق /-maq/ سويماق، چاپماق	طمع سىزلىق /-sizliq/ تمناسىزلىق، غرضسىزلىك
تالان /-talan/ غارت، سويغون، چاپقىن، قولدورلوق	طمع سيلانما /-sizlanma/ باخ: طمعلانما
تالانچى /-çi/ سويغونچو، چاپقىنچى، قولدور،	طمع سيلانماق /-silanmaq/ باخ: طمعلانماق
غارتچى	طمعكار ^۱ /-kar/ آجگۇز، دارگۇز
تالانچىلىق /-çılıq/ سويغونچولوق، قولدورلوق،	طمعكار ^۲ حريص، دوشكون

طمعكار^۲ خسييس، سيميچ
 طمعكارليق^۱ /-liq/ آجگۇزلوك، دارگۇزلوك
 طمعكارليق^۲ حريصليک، دوشكونلوك
 طمعكارليق^۳ خسيسليک، سيميچليک
 طمعلانما^۱ /-lanma/ شيرنيكمه، هوسلنمه
 طمعلانما^۲ آلدانما، اويما، توولانما
 طمعلانماق^۱ /-lanmaq/ شيرنيكمك، هوسلنمك
 طمعلانماق^۲ آلدانماق، اويماق، توولانماق
 طمعلى^۱ /-li/ آجگۇز، دارگۇز
 طمعلى^۲ حريص، دوشكون
 طمعلىليق^۱ /-liliq/ آجگۇزلوك، دارگۇزلوك
 طمعلىليق^۲ حريصليک، دوشكونلوك
 طمعلىليق^۳ خسيسليک، سيميچليک
 تامسيز /-siz/ دادسيز، لذتسيز
 تامسيزليق /-sizliq/ دادسيزليق، لذتسيزليک
 تامسينما /-sinma/ مارچيلداما، موشقورما
 تامسينماق /-sinmaq/ مارچيلداماق، موشقورماق
 تامللى /-li/ دادلى، لذتلى
 تاملليق /-liq/ بوتۇتۇلوك، واحديلىک
 تاملليق /-liliq/ داد، لذت
 تامين /təmin/ تجهيز
 تامينات^۱ /təminat/ تجهيزات
 تامينات^۲ ضمانت
 تانيش /tanış/ بلد
 تانيشليق /-liq/ بلديلىک
 تانيلما^۱ /tanılma/ بيلينمه، اؤيره نيلىمه
 تانيلما^۲ مشهورلاشما
 تانيلماق^۱ /-maq/ بيلينمك، اؤيره نيلىمك
 تانيلماق^۲ مشهورلاشماق
 تانيلما^۱ /tanılma/ بيلمه، اؤيرنمه، سوروشما
 تانيلما^۲ سايلما
 تانيلماق^۱ /-maq/ بيلمك، اؤيرنمك، سوروشماق

تانيلماق^۲ سايلماق
 تاي^۱ /tay/ توپ
 تاي^۲ ييغين، قوجاق
 تاي^۳ اوخشار، بنزر
 تاي^۴ جوت، قوشا
 تاي^۵ بير، برابر
 تاي^۶ جور
 تاي^۷ ساحل، اطراف، يان [او تاي- بو تاي]
 تايئاق /-taq/ آخساق، توپال
 تايئاقليق /-taqlıq/ آخساقليق، توپالليق
 تايئاما /-tama/ آخساما
 تايئاماق /-tamaq/ آخساماق
 تاي-توش /-tuş/ ياشيد، همياش، يولداس
 تاي-توشلوق /-tuşluq/ يولداشليق، ياشيدليق
 تايقولپ /-qulp/ پارچ
 تايقولپلو /-qulplu/ پارچلى
 تايكئش /-keş/ ترسينه
 تايگۇز /-göz/ اهيري، قيقاق
 تايلاشما^۱ /-laşma/ قروپلاشما، توپلاشما، ييغيشما
 تايلاشما^۲ قوشالاشما، جوتلشمه
 تايلاشماق^۱ /-laşmaq/ قروپلاشماق، توپلاشماق، ييغيشماق
 تايلاشماق^۲ قوشالاشماق، جوتلشمك
 تايلى /-li/ قوشا، جوت
 تبرىك^۱ /təbrik/ سلام
 تبرىك^۲ گۇز آيدينليغي، مباركبادليق
 تبرىكلهك^۱ /-ləmek/ سلاملاماق
 تبرىكلهك^۲ مباركلهك
 تبرىكلهك^۱ /-ləmek/ سلاملاما
 تبرىكلهك^۲ مباركلهك
 تبليغ /təbliğ/ چاتديرما، يئتيرمه
 تپ-تزه /təptəze/ يئنى، تر

تپیکلشمک /-ləşmək/ شیللاقلاشماق
تپیکلشمه /-ləşmə/ شیللاقلاشما
تپیلیمک^۱ /-mək/ دولوشماق، تیخانماق
تپیلیمک^۲ ییغیلماق، سیخیشماق
تپیلیمک^۳ دور تولمک، سوخولماق، گیرمک
تپیلیمه^۱ /təpilmə/ دولوشما، تیخانما
تپیلیمه^۲ ییغیشما، سیخیشما
تپیلیمه^۳ دور تولمه، سوخولما، گیرمه
تپیمک /-mək/ قورووماق
تپیمه /təpimə/ قورووما
تپینمک /-mək/ هدهلیمک، قورخووماق،
آجیقلاتماق
تپینمه /təpinmə/ هدهلیمه، قورخووما، آجیقلاتما
تثبیت /təsbit/ ثابتلشدیرمه، محکم‌لندیرمه،
برکیتمه
تجاوز /təcavüz/ زور، گوج، جبر
تجاوز کار^۱ /-kar/ زوراکي
تجاوز کار^۲ وحشی، بیرتیجی، ظالم
تجاوز کارلیق^۱ /-karlıq/ زوراکیلیق
تجاوز کارلیق^۲ وحشیلیک، بیرتیجیلیق، ظالمیلیق
تجربه^۱ /təcrübə/ سیناق
تجربه^۲ امتحان، یوخلاما، ایش
تجربه سیز /-siz/ ناشی، خام
تجربه سیزلیک /-sizlik/ ناشیلیق، خاملیق
تجربه لنمک /-lənmək/ سررشته لنمک،
سینانیملاق
تجربه لنمه /-lənmə/ سررشته لنمه، سینانیملا
تجربه لی^۱ /-li/ سررشته لی
تجربه لی^۲ عملی
تجربه لی^۳ بیلکلی
تجربه لی لیک /-lilik/ سررشته
تجربی /təcrübi/ سیناق، یوخلايیجی، عملی

تپ-تزهلیک /-lik/ یئنیلیک، ترلیک
تپچیمک /-mək/ یاماماق، تیکمک، چیتهمک
تپچیمه /təpçimə/ یاماما، تیکمه، چیتهمه
تپدیرمک /-mək/ بثللتمک، قازدیرماق
تپدیرمه /təpdirmə/ بثللتمه، قازدیرما
تپمک^۱ /-mək/ توتماق، تیخاماق، قاپاماق
تپمک^۲ سیخماق، دورتمک
تپمک^۳ وورماق
تپمک^۴ بثلله مک، قازماق
تپمه^۱ /təpmə/ توتما، تیخاما، قاپاما
تپمه^۲ سیخما، دورتمه
تپمه^۳ وورما
تپمه^۴ بثلله مه، قازما
تپه^۱ /təpə/ زیروه، کله، باش
تپه^۲ اوجالیق، هوندورلوک
تپه^۳ قلاق، ییغین
تپهر^۱ /təpər/ گوج، قوه
تپهر^۲ غیرت، سعی
تپهرلی^۱ /-li/ فعال، سعی لی، چالیشقان
تپهرلی^۲ جدی، تأثیرلی، تدبیرلی
تپهرلی لیک^۱ /-lilik/ فعاللیق، سعی لی لیک،
چالیشقانلیق
تپهرلی لیک^۲ جدی لیک، تأثیرلی لیک، تدبیرلی لیک
تپه لمک /-ləmək/ دولدورماق، ییغماق
تپه لمه /-ləmə/ دولدورما، ییغما
تپه لی^۱ /-li/ زیروه لی، کله لی
تپه لی^۲ اوجا، هوندور
تپه لیک^۱ /-lik/ زیروه لیک، کله لیک
تپه لیک^۲ اوجالیق، هوندورلوک
تپیشدیرمک /-mək/ تیخاماق، اؤتورمک، آشیرماق
تپیشدیرمه /təpişdirmə/ تیخانما، اؤتورمه، آشیرما
تپیک /təpik/ شیللاق

تدبيرلى ۱ /-li/ عقللى، مدرک	تجريد /təcrid/ آيirma، تكله مه
تدبيرلى ۲ احتياطلى	تجهيزات /təchizat/ لوازمات، آوادانلىق
تدبيرلى ليک ۱ /-lilik/ عقللى ليک، مدرک ليک	تجريدى /təhriri/ يازىلى
تدبيرلى ليک ۲ احتياطلى ليک	تجريف ۱ /təhrif/ ساختالاشديرما، پوزما
تدريج ۱ /tədricen/ ياواش-ياواش، آستا-آستا	تجريف ۲ يانلىشلىق، سهو
تدريج ۲ منتظم، آرديجيل، دايم	تجريك ۱ /təhrik/ هوسلنديرمه، رغبتلنديرمه، شوقلنديرمه، شيرنيکلنديرمه
تدريجى /tədrici/ ياواش-ياواش	تجريك ۲ قيزيشديرما، فيتله مه، ساليشديرما
تدريجى ليک /-lik/ منتظم ليک، آرديجىللىق، دايمى ليک	تحصيل /təhsil/ اؤيرنمه، اوخوتما، تعليم
تدريس ۱ /tədris/ اؤيرنمه	تحصيل سيز /-siz/ سوادسيز، جاهل، عوام
تدريس ۲ اوخوما	تحصيل سيز ليک /-sizlik/ سوادسيزلىق، جاهللىك، عواملىق
تدريس ۳ تحصيل	تحصيللى ۱ /-li/ علملى، ضيالى، بىلىكلى
تدريس ۴ تعليم	تحصيللى ۲ مدنى
تدقيق /tədqiq/ آراشديرما، اؤيرنمه	تحصيللى ليک ۱ /-lilik/ علملى ليک
تدقيقات ۱ /tədqiqat/ آراشديرما، اؤيرنيله، آچىقلاما	تحصيللى ليک ۲ مدنلىك
تدقيقات ۲ يوخلاما، معاينه	تحفه /təhfə/ هديه، بخشش، پاى، پشكش، سووقات
تدقيقات ۳ اثر	تحقير /təhqir/ حقارت، اينجىكلىك، كوسولولوك
تر ۱ /tər/ ياش، ايسلاق، نم، رطوبتلى	تحقيرلى ۱ /-li/ حقارتلى، اينجىك
تر ۲ تره، يئنى	تحقيرلى ۲ حقارتلى، اينجىك، كوسولو
ترانه /təranə/ ماهنى، شرقى، نغمه	تحليل /təhlil/ آناليز، آيirma
تربيه /tərbiyə/ ادب	تخميناً /təxminən/ تقريباً، گوز عيارى
تربيه سيز /-siz/ ادب سيز، نزاکت سيز، معرفت سيز، كوبرود	تخمينى /təxmini/ تقريبى، گوز عيارى
تربيه سيز ليک /-sizlik/ ادب سيز ليک، نزاکت سيز ليک، معرفت سيز ليک، كوبرودلوق	تخمينى ليک /-lik/ تقريبى ليک، گوز عيارى ليک
تربيه لنديرمك /-ləndirmək/ بؤيوتمك، يئتیشدیرمك، بسله مك	تدارك /tədarük/ حاضرىق، احتياط
تربيه لنديرمه /-ləndirmə/ بؤيوتمه، يئتیشدیرمه، بسله مه	تداركلو /-lül/ حاضرىقلى، احتياطلى
تربيه لى ۱ /-li/ ادبلى، معرفتلى، نزاکتلى، لياقتلى	تدبير /tədbir/ احتياط، اؤلچو
تربيه لى ۲ وجدانلى، تمیز، دوز	تدبير سيز /-siz/ احتياط سيز، بصيرت سيز، قيد سيز، دقت سيز
	تدبير سيز ليک /-sizlik/ احتياط سيز ليک، بصيرت سيز ليک، قيد سيز ليک، دقت سيز ليک

تربيه‌لى لىك^۱ /-lilik/ ادبلى لىك، نزاكتلى لىك، معرفتلى لىك، لياقتلى لىك
 تربيه‌لى لىك^۲ وجدانلى لىق، تمىزلىك، دوزگونلوك
 ترپنمز^۱ /təpənmez/ دورغون، ثابت، ده‌يىشمز
 ترپنمز^۲ لنگ، آغىر، تنبل
 ترپنمزلىك^۱ /-lik/ دورغونلوق، ئابىلىك
 ترپنمزلىك^۲ لنگلىك، آغىرلىق، تنبىللىك
 ترپنمك^۱ /-mək/ يىرىمك، قىمىلدانماق
 ترپنمك^۲ اويناماق، فىرلانماق، هرلنمك
 ترپنمك^۳ ايره‌لى لمك، يوكسه‌لمك
 ترپنمه^۱ /təpənme/ يىرىمه، قىمىلدانما
 ترپنمه^۲ اويناما، فىرلانما، هرلنمه
 ترپنمه^۳ ايره‌لى لمه، يوكسه‌لمه
 ترپه‌نىش /təpəniʃ/ حركت، جانلانما، دىرچلىش
 ترتزه /tərtəzə/ يىنى
 ترتزه‌لىك /-lik/ يىنىلىك
 ترمىز^۱ /tərtəmiz/ دورو، شفاف
 ترمىز^۲ آغاپاق
 ترمىز^۳ سلىقه‌لى، ساهمانلى
 ترمىزلىك^۱ /-lik/ دورولوق، شفافلىق
 ترمىزلىك^۲ سلىقه‌لى لىك، ساهمانلىق
 ترتىب^۱ /tərtib/ دوزمه، قورما، قوراشدىرما
 ترتىب^۲ دوزولوش، سلىقه، ساهمان
 ترتىب^۳ اصول، نظام، قايدا، طرز
 ترتىب‌سىز /-siz/ سلىقه‌سىز، ساهمان‌سىز، سىستىم‌سىز، قايداسىز، قارىشلىق، داغىنىق
 ترتىب‌سىزلىك /-sizlik/ سلىقه‌سىزلىك، ساهمان‌سىزلىق، سىستىم‌سىزلىك، قايداسىزلىق، قارىشلىقلىق، پراكندەلىك
 ترتىبلى /-li/ سلىقه‌لى، ساهمانلى
 ترتىبلى لىك /-lilik/ سلىقه، ساهمان
 ترجمه /tərcümə/ چئوپرمة

ترجمه‌چى /-çi/ چئوپرن، مترجم، دىلمانچ
 ترجمه‌چىلىك /-çilik/ مترجملىك، دىلمانچلىق
 ترس /tərs/ عناد، كچ، حۇجت
 ترس-ترس /-tərs/ اه‌يرى-اه‌يرى
 ترسلىشمك /-mək/ حۇجتلىشمك، گجلىشمك، عنادلانماق
 ترسلىشمه /-ləşmə/ حۇجتلىشمه، گجلىشمه، عنادلانما
 ترسلىك /-lik/ عنادچىلىق، گجلىك، حۇجتلىك
 ترسىنه /tərsinə/ عكسىنه
 ترقى /təraqqi/ انكشاف، دۇنوش، ايره‌لى له‌يىش
 ترقى‌پور /-pəvər/ مترقى، قاباقچىل
 ترقى‌پورلىك /-pəvərlik/ مترقى لىك، قاباقچىللىق
 ترك دنيا /tərki-dünya/ زاهد، راهب
 ترك دنيالىق /-lıq/ زاهدلىك، راهبلىك
 ترك^۱ /tərk/ آيرىلما، بوراخما
 ترك^۲ ساغرى (تركه مینمك) | اردبیلده آت حقیینه ایشله‌نیر |
 تركىب^۱ /tərkib/ هئىت
 تركىب^۲ دوزوم، قورولوش
 تركىب^۳ مضمون، ماهيت، مندرجات
 تركىبلى^۱ /-li/ هئىتلى
 تركىبلى^۲ قورولوشلو
 ترگىتمك /-mək/ يادىرغاماق، اونوتماق
 ترگىتمه /tərgitme/ يادىرغاما، اونوتما
 ترله‌مك^۱ /-mək/ ايسلانماق، نملنمك
 ترله‌مك^۲ خرجه‌مك، اؤده‌مك، وئرمك
 ترله‌مك^۳ اللشمك، چاليشماق، ايشله‌مك
 ترله‌مه^۱ /tərləmə/ ايسلانما، نملنمه
 ترله‌مه^۲ خرجه‌مه، اؤده‌مه، وئرمه
 ترله‌مه^۳ اللشمه، چاليشما، ايشله‌مه

تشخص */təşəxxüs/* لووغالیق، تکبر، غرور، ادعا،
 ینکه باشلیق
 تشخصلنمک */-lənmək/* لووغلانماق، تکبرلنمک،
 غرورلانماق
 تشخصلنمه */-lənmə/* لووغلانما، تکبرلنمه،
 غرورلانما
 تشکر */təşəkkür/* راضی لیق، منتدارلیق
 تشکل ^۱ */təşəkkül/* یارانما، تۆرمه
 تشکل ^۲ فورمالاشما، معین لشمه
 تشکل */təşkil/* یاراتما، دوزلتمه
 تشویش */təşviş/* هیجان، اضطراب، تلاش، ولوله،
 چاخناشما
 تصادف */təsadüf/* حادثه، ماجرا، سرگذشت، قضا
 تصادفا */təsadüfən/* گۆزله نیلمه دن، بیردن
 تصادفی */təsadüfi/* گۆزله نیلمز
 تصادفی لیک ^۱ */-lik/* گۆزله نیلمز لیک
 تصادفی لیک ^۲ حادثه، ماجرا
 تصحیح */təshih/* دوزلش
 تصدیق */təsdīq/* ثبوت، اساس، دلیل
 تصدیقله مک */-ləmək/* اساسلانماق،
 اینانماق
 تصدیقله مه */-ləmə/* اساسلانماق، اینانماق
 تصنیف ^۱ */təsniḥ/* آیرما، بؤلمه
 تصنیف ^۲ ماهنی
 تصنیف ^۳ دوزمه، قورما، قوراشدیرما
 تصویر ^۱ */təsvir/* ایضاح، شرح، گۆسترمه
 تصویر ^۲ صورت، رسم
 تصویرلی */-li/* ایضاحلی، شرحلی
 تضاد */təzad/* ضدیت
 تضادسیز */-siz/* ضدیت سیز
 تضادسیز لیق */-sizliq/* ضدیت سیز لیک
 تضادلی */-li/* ضدیتلی

ترلی */tərli/* یاش، نم، سولو
 ترنم */tərənnüm/* تصویر
 ترهوز */tərəvəz/* گۆیرتی، سبزووات
 ترهوزلیک */-lik/* گۆیرتیلیک
 تزه ^۱ */təzə/* یئنی، تر
 تزه ^۲ تمیز، ساغلام
 تزه ^۳ گنج، جوان
 تزه لیک ^۱ */-ləmək/* یئنیلشدیرمک، ده ییشدیرمک،
 طراوتلندیرمک
 تزه لیک ^۲ جانلاندیرماق
 تزه لیه ^۱ */-ləmə/* یئنیلشدیرمه، ده ییشدیرمه،
 طراوتلندیرمه
 تزه لیه ^۲ جانلاندیرما
 تزه لیک ^۱ */-lik/* یئنیلیک، طراوت
 تزه لیک ^۲ تمیزلیک، ساغلاملیق، صافلیق
 تسکین */təskin/* ساکت لشدیرمه، اوووندورما
 تسکینلشدیرمک */-ləşdirmək/* ساکت
 لشدیرمک، اوووندورماق
 تسکینلشدیرمه */-ləşdirmə/* ساکت لشدیرمه،
 اوووندورما
 تسکینلیک ^۱ */-lik/* ساکت لیک، راحت لیق
 تسکینلیک ^۲ خاطر جمع لیک، آرخایینلیق، لاقیدلیک
 تسلی */təsəlli/* تسکینلیک، امید
 تسلی سیز */-siz/* امیدسیز، چاره سیز
 تسلی سیز لیک */-sizlik/* امیدسیز لیک، چاره سیز لیک
 تسلیم */təslim/* تحویل
 تشبث کار */təşəbbüskar/* باجاریقلی، زیرک،
 ایشگوزار، تدبیرلی
 تشبث کارلیق */-liq/* باجاریقلی لیق، زیرکلیک،
 ایشگوزارلیق، تدبیرلی لیک
 تشبته */təşbeh/* بنزه مه، اوخشاما، توتوشدورما
 تشبته لی */-li/* ایفاده لی، اوبرازلی

تعلیم^۲ مشق
 تعلیمات /*təlimat*/ گۆسته ریش | اردبیلده آموزش
 نظامی یه تعلیمات دئییردیلر |
 تعلیملی /*-li*/ مشقلى
 تعمیر^۲ /*təmir*/ قاییرما، دوزلتمه
 تعیین^۲ /*təyin*/ تعریف، ایضاح، معین لشدیرمه
 تغبان^۱ /*tüğyan*/ قیام، عصیان
 تغبان^۲ داشما، قابارما، قایناما
 تغبان^۳ حدت، غضب، هیجان
 تغبان^۴ چاخناشما، ولوله
 تفاوت^۲ /*təfavüt*/ فرق، آیریلما
 تفتیش^۲ /*təftiş*/ یوخلاما، آراشدیرما، نظارت، باخما،
 معاینه
 تفتچیمک /*-mæk*/ یاماماق، تیکمک، چیتهمک
 تفتچیمه /*təfçimə*/ یاماما، تیکمه، چیتهمه
 تفرعات^۲ /*təfərrüat*/ مفصل، تفصیلات
 تفرقه^۱ /*təfriqə*/ آیریلما، ایکی تیرهلیک، نفاق
 تفرقه^۲ داغینتیلیق، پراکندهلیک
 تفصیلات^۲ /*təfsilat*/ تفرعات، مفصللیک
 تفصیلاتلی /*-li*/ مفصل، اطرافلی، هر طرفلی
 تقدیر^۱ /*təqdir*/ بهینمه، قیمت، تعریف
 تقدیر^۲ فکر، رای
 تقدیم^۲ /*təqdim*/ وئرمه، گؤسترمه
 تقدیمات^۲ /*təqdimat*/ ضمانت، توصیه، مصلحت،
 معلومات
 تقریباً^۲ /*təqribən*/ تخمیناً، گۆزعیاری
 تقسیم^۲ /*təqsım*/ بؤلمه، آیریرما
 تقصیر^۱ /*təqsir*/ گناه، مقصر، سوچ
 تقصیر^۲ خطا، قباحث
 تقصیر سیز /*-siz*/ گناه سیز، سوچ سوز، قباحث سیز
 تقصیر سیزلیک /*-sizlik*/ گناه سیزلیق،
 سوچ سوزلوق، قباحث سیزلیک

تضادلیلیق /*-lilıq*/ ضدلیک
 تطبیق^۱ /*tətbıq*/ ایشله دیلمه
 تطبیق^۲ اویغونلاشدیرما
 تظاهر^۱ /*təzahür*/ اظهار، ایفاده
 تظاهر^۲ گؤسترمه
 تعجب^۲ /*təəccüb*/ حیرت، حیران، قیامت
 تعجب لنمک /*-lənmək*/ حیرت لنمک، حیرانلاشماق
 تعجب لنمه /*-lənmə*/ حیرت لنمه، حیرانلاشما
 تعجب لو^۱ /*-lül*/ غریبه، غیر عادى
 تعجب لو^۲ غریب، سرسرى
 تعجب لولوک^۱ /*-lülük*/ غریبه لیك، غیر عادى لیك
 تعجب لولوک^۲ غریبه لیك، سرسرى لیك
 تعجیلی /*təcili*/ تله سیک، سرعتلى، تیز، یئیین
 تعریف^۱ /*tərif*/ معین لشدیرمه
 تعریف^۲ تصویر، ایضاح
 تعریف^۳ مدح
 تعریف^۴ آلقیش، احسن، آفرین
 تعریفله مک^۱ /*-ləmək*/ اؤیمک
 تعریفله مک^۲ آلقیشلاماق
 تعریفله مه^۱ /*-ləmə*/ اؤیمه
 تعریفله مه^۲ آلقیشلاما
 تعریفلی^۱ /*-li*/ ایضاحلى، تصویرلى
 تعریفلی^۲ مدحلى، آلقیشلى
 تعریفلی^۳ اؤیونجکلى
 تعریفلی لیك^۱ /*-lilik*/ اؤیونجکلى لیك
 تعریفلی لیك^۲ مدحلى لیك، آلقیشلى لیق
 تعزیه /*təziyə*/ ماتم، یاس
 تعزیه لی /*-li*/ ماتملى، یاسلى
 تعظیم^۲ /*təzim*/ سجده، باش اهیمة
 تعقیب^۱ /*təqib*/ ایزله مه، گودمه
 تعقیب^۲ اینجیتمه، سیخیشدیرما
 تعلیم^۱ /*təlim*/ اؤیرتمه، اوخوتما

تکجه ^۲ آنجاق، یالنیز	تقصیر کار /-kar/ گناهکار، مقصر، سوچلو
تکرار /təkrar/ یئنیندن، تزه‌دن	تقصیر کارلیق /-karlıq/ گناهکارلیق، مقصرلیک، سوچلولوق
تکرارلاما /-lama/ محکم‌لندیرمه	تقصیرلندیرمک /-ləndirmək/ گناهلاندیرماق، مقصرلندیرمک
تکرارلاماق /-lamaq/ محکم‌لندیرمک	تقصیرلندیرمه /-ləndirmə/ گناهلاندیرما، مقصرلندیرمه
تکلیف /təklif/ چاغیریش، دعوت	تقصیرلی /-li/ گناهلی، مقصر، سوچلو
تکلیف‌سیز /-siz/ چاغیریش‌سیز، دعوت‌سیز	تقصیرلی‌لیک /-lilik/ مقصرلی‌لیک، سوچلولوق
تکلیف‌سیزلیک /-sizlik/ چاغیریش‌سیزلیق، دعوت‌سیزلیک	تقلید /təqlid/ بنزتمه، اوخشاتما
تکلیک ^۱ /təklik/ بیرلیک	تک ^۱ /tək/ بیر، واحد
تکلیک ^۲ یالقیزلیق، کیمسه‌سیزلیک، تنهالیق	تک ^۲ یگانه، بیرجه
تکمیللشمک /-ləşmək/ مکتمللشمک	تک ^۳ کیمی، قدر (قوشما)
تکمیللشمه /təkmilləşmə/ مکتمللشمه	تک ^۴ یالقیز، کیمسه‌سیز
تکی /təki/ بیرجه، آنجاق، یالنیز	تک‌باشینا ^۱ /təkbaşına/ اؤزباشینا، تکجه
تلاش /təlaş/ هیجان، ولوله، چاخناشما، وورنوخما، چاپالاما، ناراحتلیق	تک‌باشینا ^۲ سربست، مستقل
تلاش‌چیلیق /-çılıq/ هیجان، عصبی‌لیک، ولوله، ناراحتلیق، تلاطم، وورنوخماق، چاخناشلیق	تک‌باشینالیق ^۱ /-lıq/ اؤزباشینالیق
تلاش‌سیز /-siz/ هیجان‌سیز، قیدسیز، ساکت، سویوقلاتما، تمکینلی	تک‌باشینالیق ^۲ سربست‌لیک، مستقل‌لیک
تلاش‌سیزلیق /-sızlıq/ هیجان‌سیزلیق، قیدسیزلیک، ساکت‌لیک، سویوققانلیق، تمکینلی‌لیک	تکبر ^۱ /təkəbbür/ لووغالیق، یئکه‌باشلیق، یئکه‌خانالیق، ادعا
تلاشلی /-lı/ هیجانلی، عصبی، تلاطملو، چاخناشلیق، ناراحت	تکبر ^۲ افتخار، وقار، مغرورلوق
تلخک /təlxək/ حقه‌باز، اویونباز، ماسقاراجی	تکبرلنمک /-lənmək/ لووغالانماق، یئکه‌خانالانماق
تلخکلیک /-lik/ حقه‌بازلیق، اویونبازلیق، ماسقاراجیلیق	تکبرلنمه /-lənmə/ لووغالانما، یئکه‌خانالانما
تلمسک /-mək/ تئزلشدیرمک، سرعتلندیرمک	تکبرلو /-lü/ لووغا، یئکه‌باش، یئکه‌خانا، ادعالی
تلمسمه /tələsmə/ تئزلشدیرمه، سرعتلندیرمه	تکبرلولوک /-lülük/ لووغالیق، یئکه‌باشلیق، یئکه‌خانالیق، ادعا
تلف /tələf/ ایتکی، ضرر، زیان، فدا، قوربان	تک-تک ^۱ /tək-tək/ بیر-بیر، آیری-آیری
تلفات /tələfat/ ایتکی، ضرر، زیان، فدا، قوربان	تک-تک ^۲ سئیرک، آرابیر
تلفظ /tələffüz/ سسلنمه	تک-تنها ^۱ /tək-tənha/ یالقیز، کیمسه‌سیز
	تک-تنها ^۲ تکجه، یالقیز
	تکجه ^۱ /təkce/ بیرجه

تەل سىزلىك^۲ اساس سىزلىق، كۆكسوزلوك
 تەللى^۱ /-li/ اۋزوللو، بونۋورەلى
 تەللى^۲ اساسلى، كۆكلو
 تەللىلىك^۱ /-lilik/ اۋزوللوك، بونۋورەلىك
 تەللىلىك^۲ اساسلىلىق، كۆكلولوك
 تەللى /-ləmənna/ ايسىتك، آرزو، اومما، يالوارما،
 دىلىك، رىجا، توقع
 تەللىسىز /-siz/ طمعسىز، غرضسىز
 تەللىسىزلىق /-sizliq/ طمعسىزلىق، غرضسىزلىك
 تەللى /-li/ ايسىتكلى، آرزولو، دىلكلى، رىجالى، توقع لو
 تەللىلىق /-liliq/ يالوارىشلىلىق، دىلكلىلىك،
 رىجالىق، توقعلوك
 تەللىز^۱ /-ləmiz/ صاف، پاك، لكەسىز، نقصانسىز،
 قصورسوز، عىبسىز
 تەللىز^۲ خالص، اصل
 تەللىز^۳ دوز، ناموسلو، دوغرو
 تەللىز^۴ سلىقەلى، تەرتىبلى
 تەللىز^۵ آچىق، بوش
 تەللىكار^۱ /-kar/ سلىقەلى، دقتلى
 تەللىكار^۲ ناموسلو، صاف، دوز، دوغرو
 تەللىكارلىق^۱ /-karliq/ سلىقە، ساھمان
 تەللىكارلىق^۲ ناموسكارلىق، صافلىق، دوزلوك،
 دوغرولق
 تەللىلمە^۱ /-ləmə/ سىللمە، سوپورمە، كورومە
 تەللىلمە^۲ سوپما
 تەللىلمە^۳ صافلاشديرما
 تەللىلمە^۴ بوشالتما
 تەللىلمەك^۱ /-ləmək/ سىلمەك، سوپورمەك، كورومەك
 تەللىلمەك^۲ سوپماق
 تەللىلمەك^۳ صافلاشديرماق
 تەللىلمەك^۴ بوشالتماق
 تەللىلىك^۱ /-lik/ سلىقەلىلىك، دقتلىلىك،

تەل^۱ /-tələ/ دوزاق، تور، دام، جلە
 تەل^۲ حىلە، كلك، فند، قورغو
 تەللىسىك^۱ /-tələsik/ تەجىلى، تەز، جلد
 تەللىسىك^۲ باشدان سوودو
 تەللىسىكلى /-li/ تەجىلى، جلد
 تەللىسىكلىك^۱ /-lik/ قاچ-قوولوق، تەجىلىلىك،
 جلدلىك
 تەللىسىكلىك^۲ باشدان سوودولوق
 تەللى /-ləmas/ علاقە، انسىت، مناسبت
 تەللى^۲ توخونما، سورتونمە، دەيمە
 تەللى /-ləmayül/ ميل
 تەللى^۲ فكر، غايە، ايدىيا
 تەللىللو /-liü/ مىللى
 تەللى /-ləmsal/ نمونە، مثال
 تەللى^۱ /-ləmsil/ بىز تەمە، اوخشاتما، تشبىه
 تەللى^۲ گۇسترمە
 تەللى^۳ تاماشا، اويون
 تەللى /-ləmrin/ چاللىشما، تاپشىرىق
 تەللىكىن^۱ /-ləmkin/ آغىرلىق، وقار، جدىلىك
 تەللىكىن^۲ متانت، صىير، دۇزوم، محكملىك
 تەللىكىنلى^۱ /-li/ محكم، متانتلى، صىيرلى
 تەللىكىنلى^۲ تەربىيەلى، ادبلى، آغىر، تواضعكار، جدى
 تەللىكىنلى^۳ وقارلى، تشخصلو، گۇركملى، ھىيبتلى
 تەللىكىنلىك^۱ /-lik/ محكملىك، متانتلىلىك، صىيرلى
 لىك، دۇزوملوك، ثباتلىق
 تەللىكىنلىك^۲ تەربىيەلىلىك، ادبلىلىك، تواضع
 كارلىق، جدىلىك
 تەللى /-ləmə/ اۋزول، بونۋورە
 تەللىسىز^۱ /-siz/ بونۋورەسىز، اۋزولسوز
 تەللىسىز^۲ اساسسىز، كۆكسوز
 تەللىسىزلىك^۱ /-sizlik/ بونۋورەسىزلىك،
 اۋزولسوزلوك

تنظيم لمه /ləmə/ تارازلاما، نظاملاما، ساھمانلاما،

دوزلتمه

تنظيملى /li/ تارازلى، نظاملى

تنظيملى ليک /lilik/ تارازليليق، نظاملى ليق

تنفس /tənəffüs/ فاصيله، دينجلمه، استراحت

تنگ ليک^۱ /lik/ سيخيلما، بوغولما، قيسيلما

تنگ ليک^۲ داريستالليق، باسيريقليق، تونلوك

تنگنفس^۱ /təngnəfəs/ تويشومه، بوغولما،

سيخيلما

تنگنفس^۲ سينه گير، آسم

تنگنفسليک^۱ /lik/ تنگيشمه

تنگنفسليک^۲ سينه گيرليک، آسمليق

تنگيتمک^۱ /-mək/ سيخيشديرماق، قيسناماق

تنگيتمک^۲ جينلتمک، قيزيشديرماق،

آجيقلانديرماق، حرصلنديرمک، عصي لشديرمک

تنگيتمه^۱ /təngitmə/ سيخيشديرما، قيسناما

تنگيتمه^۲ جينلشمه، قيزيشديرما، آجيقلانديرما،

حرصلنديرمه

تنگيمک /-mək/ سيخيلماق، بوغولماق، قيسيلماق،

تووشومک

تنگيمه /təngimə/ سيخيلما، بوغولما، قيسيلما،

تووشومه

تنها^۱ /tənha/ يالقيز، تک

تنها^۲ کيمسه سيز، آدم سيز

تنهالاشما /-laşma/ يالقيزلاشما، تکلشمه

تنهالاشماق /-laşmaq/ تکلشمک، يالقيزلاشماق

تنهاليق^۱ /-lıq/ تکلليک، يالقيزليق

تنهاليق^۲ کيمسه سيزليک، آدم سيزليق

تهلو که /təhlükə/ قورخو، خطر

تهلو که سيز /-siz/ قورخوسوز

تهلو که سيزليک^۱ /-sizlik/ قورخوسوزلوق،

خطر سيزليک، ضرر سيزليک

ساھمانليق

تميز ليک^۲ آچيقليق، بوشلوق

تميز ليک^۳ صافليق، خالص ليک، اصل ليک

تميز ليک^۴ دوزلوك، دوغرولوق

تن /tən/ ياري ياري

تناسب^۱ /tənəsüb/ اويغونلوق، تارازليق، همانگ ليک

تناسب^۲ بوي-بوخونلوق، قامت

تناسب سوز /-süz/ اويغون سوز، اندازه سيز،

اولچوسوز، بيچيم سيز، يوند سيز

تناسب سوزلوك^۱ /-süzlik/ اويغونسوزلوق، اندازه

سيزليک، اولچوسوزلوك

تناسب سوزلوك^۲ نظام سيزليق، قايداسيزليق،

پوزغونلوق

تناسب لو^۱ /-lül/ مناسب، تاراز

تناسب لو^۲ بويو، قامتلي، قد قامتلي

تنبل /tənbəl/ ارينجک، آوارا

تنبللشمک /-laşmək/ ارينمک، آوارالناماق

تنبللشمه /-laşmə/ ارينمه، آوارالناما

تنبلليک /-lik/ ارينجکليک، آواراليق

تنبيه /tənbeh/ جزاء، قولاق بورماسي

تنبيه سيز /-siz/ جزاسيز، دانلاق سيز

تنبيه سيزليک /-sizlik/ جزاسيزليق، دانلاق سيزليق

تنبيه لمک /-ləmək/ جزالانديرماق، دانلاماق

تنبيه لمه /-ləmə/ جزالانديرما، دانلاما

تنبيه ليک /-lik/ جزاليق، دانلاقليق

تنتيک /təntik/ تله سيک

تنتميک /-mək/ تلمسک، قاچماق

تننيمه /təntimə/ تلمسه، قاچما

تنزل /tənəzzül/ گئري ليک، دوشگونلوك

تنظيم /tənzim/ نظاملاما، تارازلاما، ساھمانلاما

تنظيم لمک /-ləmək/ تارازلاماق، نظاملاماق،

ساھمانلاماق، دوزلتمک

تەلۈكە سىزلىك^۲ امين-آمانلىق، آسائش
 تەلۈكەلى /li/ قورخولو، خىرلى
 تەلۈكەلىلىك /lilik/ قورخو، خىر
 تەمت /töhmət/ مەمت، دانلاق، طەنە، تىقىد
 تەمت سىز /siz/ مەمت سىز، دانلاق سىز، طەنە سىز
 تەمتلەمەك /ləmæk/ مەمتلەمەك، دانلاماق،
 قىناماق، طەنەلەمەك
 تەمتلەمە /ləmæ/ مەمتلەمە، دانلاما، قىناما،
 طەنەلەمە
 تەمتلى /li/ مەمتلى، دانلاقلى، طەنەلى
 تەر /təhər/ طرز، اصول، قايدا، يول
 تواضع كار /təvazökar/ ادبلى، ساكت، سادە،
 دىنچ، اوتانچاق
 تواضع كارلىق /karlıq/ ادبلىلىك، سادەلىك،
 دىنچلىك، ساكتلىك، اوتانچاقلىق
 توبە^۱ /tövbə/ آند
 توبە^۲ پىشمانلىق، تأسف
 توبەلى^۱ /li/ آندلى
 توبەلى^۲ پىشمانلى، تأسفلو
 توپ^۱ /top/ يىغىم، قالات
 توپ^۲ كىپ (اوت)
 توپا^۱ /a/ يىغىن، قالات، پارچا، كوما
 توپا^۲ يوماق
 توپال /al/ آخساق، چولاق، شىل، شكست، عىلىل
 توپالاما /alama/ يومرولاما، بورمەلەمە،
 بوكوشدورمە، گىردەلەمە، دەيىرمىلەمە
 توپالاما /alamaq/ يومرولاماق، بورمەلەمەك،
 بوكوشدورمەك، گىردەلەمەك، دەيىرمىلەمەك
 توپاللىق /allıq/ آخساقلىق، چولاقلىق، شىللىك،
 شكستلىك، عىللىك
 توپپوش /puş/ كوپپوش، توتوش
 توپلاما^۱ /lama/ يىغما، درمە

توپلاما^۲ جەملەمە، آرتىرما
 توپلاماق^۱ /lamaq/ يىغماق، درمەك
 توپلاماق^۲ جەملەمەك، آرتىرماق
 توپلاماق^۳ /lamaq/ يىغىلماق، جەملەمەك،
 قالاتلاماق، دوزولمەك
 توپلانما^۱ /lanma/ يىغىلما، جەملەمە، قالاتلاما،
 دوزولمە
 توپلانما^۲ جەملەمە، آرتىرىلما
 توپلانما^۳ بىرلشمە، سىخلاشما، جەملەشدىرمە
 توپلانماق^۱ /lanmaq/ جەملەمەك، آرتىرىلماق
 توپلانماق^۲ بىرلشمەك، سىخلاشماق، جەملەشدىرمەك
 توپلانماق^۳ /lanış/ يىغىنچاق، اجلاس، مجلس
 توپلانماق^۴ يىغىم
 توپلانماق^۵ رۇسوم، وئىرگى
 توپلو /lu/ يىغىمام، كىپ، سىخ
 توتاتوت /tutatut/ باساباس، وورھاوور
 توتاجاق^۱ /caq/ دىستە، قولى
 توتاجاق^۲ موھجىر
 توتاجاق^۳ بېھانە، بىلگە، دىلىل
 توتارسىز /siz/ اساس سىز، معناسىز، دىلىل سىز
 توتارسىزلىق /sizlıq/ اساس سىزلىق، معناسىزلىق،
 دىلىل سىزلىك
 توتارلى /tutarlı/ اساسلى، معنالى
 توتارلىلىق /lıq/ اساسلىلىق، معنالىلىق
 توتاش /tutaş/ ووروش، دۇيوش، البەياخا، داوا-
 دالاش، اۇجش
 توتاشما /ma/ ووروشما، دۇيوشما، سۇيوشما،
 اۇجشما
 توتاشماق /maq/ ووروشماق، دۇيوشماق،
 سۇيوشماق، دالاشماق، اۇجشماق
 توتالغا /tutalğa/ بېھانە، سىب
 توتقاج^۱ /tutqac/ باخ: توتاجاق

توتماق ^۶ اجارەلەمەك، كىرەلەمەك	توتقاج ^۲ قارماق، چىنگىل
توتماق ^۸ يولوخماق، خىستەلنمەك	توتقون ^۱ /-qun/ بولودلو، دومانلى، قارائىلىق
توتوش /-tutuş/ باخ: توتوق	توتقون ^۲ مايوس، غمگىن، كدرلى
توتوشدورما ^۱ /-uşdurma/ مۇقاپسە، قارشىلاشديرما	توتقون ^۳ دونوق، سۇنوك، اۋلگون
توتوشدورما ^۲ اوخشاتما، بنزىمە	توتقون ^۴ قاراقاباق
توتوشدورما ^۳ دالاشديرما، ساواشديرما، دۇيوشدورما، ووروشدورما	توتقونلاشما ^۱ /-qunlaşma/ بولودلاشما، دومانلاشما، قارالما، قارىشما
توتوشدورماق ^۱ /-uşdurmaq/ قارشىلاشديرماق	توتقونلاشما ^۲ مايوسلاشما، كدرلنمە، غملىنمە
توتوشدورماق ^۲ اوخشاتماق، بنزىتمەك	توتقونلاشماق ^۱ /-qunlaşmaq/ بولودلاشماق، دومانلاشماق، قارالماق، قارىشماق
توتوشدورماق ^۳ دالاشديرماق، ساواشديرماق، دۇيوشدورماق، ووروشدورماق	توتقونلاشماق ^۲ مايوسلاشماق، كدرلنمە، غملىنمە
توتوشما ^۱ /-uşma/ توققوشما، ووروشما، دۇيوشمە	توتقونلوق ^۱ /-qunluq/ بولودلولوق، دومانلىلىق، قارائىلىقلىق
توتوشما ^۲ قىزىشما، جوشما، يانما	توتقونلوق ^۲ مايوسلوق، غمگىنلىك، كدرلىلىك، پىرتلىك، دلخورلوق
توتوشماق ^۱ /-uşmaq/ توققوشماق، ووروشماق، دۇيوشماق	توتقونلوق ^۳ قاراقاباقلىق
توتوشماق ^۲ قىزىشماق، جوشماق، يانماق	توتقونلوق ^۴ سولغونلوق، سۇنوكلوك، اۋلگونلوك
توتوق /-tutuq/ كوپپوش، كۆك، دولو، يومرو	توتما /-tutma/ ساخلاما، يوباتما، لىگىتمە، گىجىكىدىرمە
توتوقلاشما /-laşma/ كوپپوشلانما، كۆكەلمە، يومرولانما	توتما ^۲ دورما، دايانما، ياتما
توتوقلاشماق /-laşmaq/ كوپپوشلانماق، كۆكەلمەك، يومرولانماق	توتما ^۳ ياپىشما
توتوقلوق /-luq/ كوپپوشلوق، كۆكلك، دولولوق، يومرولوق	توتما ^۴ ياخالاما
توتولما ^۱ /-ulma/ يولوخما، خىستەلنمە	توتما ^۵ قاپما، قارمالاما
توتولما ^۲ ياخالانما	توتما ^۶ اوولاما
توتولما ^۳ چاشما، كارىخما، اوتانما	توتما ^۷ اجارەلەمە، كىرەلەمە
توتولما ^۴ خىرىلداما، بوغولما	توتما ^۸ يولوخما، خىستەلنمە
توتولما ^۵ تىخانما، باغلانما	توتماق ^۱ /-maq/ ساخلاماق، يوباتماق، لىگىتمەك، گىجىكىدىرمەك
توتولما ^۶ قارالما	توتماق ^۲ دورماق، دايانماق، ياتماق
توتولماق ^۱ /-ulmaq/ يولوخماق، خىستەلنمەك	توتماق ^۳ ياپىشماق
توتولماق ^۲ ياخالانماق	توتماق ^۴ ياخالاما
	توتماق ^۵ قانماق، قارمالاما
	توتماق ^۶ اوولاما

توخونما^۳ دەيمە، ساتاشما، ايليشمە، اينجيتمە
 توخونماق^۱ /-nmaq/ ھۇرولمىك
 توخونماق^۲ دەيمىك، ساتاشماق، ايليشمىك،
 اينجيتمىك
 تور^۱ /-tor/ شېكە
 تور^۲ تلە، دوزاق
 تور^۳ /-tur/ دۆۈرە
 تورالما^۱ /-alma/ بورومە، اۋرتمە، چولغام، پردەلەمە
 تورالما^۲ توتقونلاشما، قارالما، بولودلاشما، دومانلاشما
 تورالماق^۱ /-almaq/ بورومىك، اۋرتمىك، چولغاماق،
 پردەلەمىك
 تورالماق^۲ توتقونلاشماق، قارائليقلاشماق،
 بولودلاشماق، دومانلاشماق
 تورالماق^۳ توندلشمىك
 توران^۱ /-an/ آلاقارائلىق
 تورانلاشما /-anlaşma/ قارالما، توتقونلاشما
 تورانلاشماق /-anlaşmaq/ قارالماق،
 توتقونلاشماق
 تورانلىق /-anliq/ توتقونلوق
 توربا /-torba/ كېسە
 توربالاما /-lama/ كېسەلەمە
 توربالاماق /-lamaq/ كېسەلەمىك
 توربالىق /-liq/ كېسەلىك
 تورپاق^۱ /-torpaq/ يىر
 تورپاق^۲ اۋلكە، مملەكەت، اراضى
 تورپاقلاما /-lama/ باسديرما، اۋرتمە، دولدورما
 تورپاقلاماق /-lamaq/ باسديرماق، اۋرتمىك،
 دولدورماق
 تورپاقلى /-li/ بولاشىق، پالچىقلى
 تورش^۱ /-turş/ كال، غورا (ميوه)
 تورش^۲ آجى
 تورشولاشما /-turşulaşma/ آجىما، قىچقىرما

توتولماق^۳ چاشماق، كارىخماق، اوتانماق
 توتولماق^۴ خىرىلداق، بوغولماق
 توتولماق^۵ تىخانماق، باغلانماق
 توتولماق^۶ قارالماق
 توتوم /-tutum/ حجم، ايچ
 توتومسوز /-suz/ حجمسىز
 توتومسوزلوق /-suzluq/ حجمسىزلىك
 توتوملو /-lu/ حجملى، گىنىش
 توتوملولوق /-luluq/ حجملىك، گىنىشلىك
 توخ^۱ /-tox/ دويموش
 توخ^۲ دولغون، مضمونلو
 توخ^۳ توند (رنگ حقينده)
 توخاج /-toxac/ دۋيەج
 توخاجلاما /-lama/ دۋيەلەمە، بركىتمە
 توخاجلاماق /-lamac/ دۋيەلەمىك، بركىتمىك
 توخالاما /-alma/ يوشالما
 توخالاماق /-almaq/ يوشالماق
 توختاق /-toxtaq/ ساكت، دىنچ، راحت، آرخايىن،
 خاطر جمع
 توختاقلىق /-toxtaqlıq/ تسكىنلىك، ساكتلىك،
 خاطر جمعلىك، راحتلىق، آرخايىنلىق
 توختاما /-toxtama/ ساكتلشمە، تسكىنلشمە،
 راحتلانما، آرخايىنلانما، يوشالما، يونغوللشمە
 توختاماق /-maq/ ساكتلشمىك، تسكىنلشمىك،
 راحتلانماق، آرخايىنلاشماق، يوشالماق،
 يونغوللشمىك
 توخلوق^۱ /-toxluq/ توندلوك
 توخلوق^۲ دولغونلوق، مضمونلوق
 توخوما /-toxuma/ ھۇرمە
 توخوماق /-maq/ ھۇرمىك
 توخونما^۱ /-nma/ ھۇرولمە
 توخونما^۲ دەيمە، تماس

تورشولاشماق *-laşmaq/* آجیماق، قیجقیرماق

تورشولو *-lu/* آجی، قیجقیرمالی

تورشولوق *-luq/* آجیلیق، قیجقیرتیلیق

تورشوما *-ma/* اوکسیدلشمه، آجیما، قیجقیرما

تورشوماق *-maq/* اوکسیدلشمک، آجیماق،

قیجقیرماق

تورلما *-lama/* شبکه لهمه

تورلماق *-lamaq/* شبکه لهمک

تورلانما *-lanma/* قارالما، توتولما

تورلانماق *-lanmaq/* قارالماق، توتولماق

تورلو *-lu/* شبکه لی

تورلوق *-luq/* تله لی، دوزاقلی

تورلوق ^۲ شبکه لی لیک

تورلوق ^۳ تله لیک، دوزاقلیق

تورموزلما ^۱ *tormuzlama/* دایانديرما

تورموزلما ^۲ لنگیتمه، گنجیک دیرمه، یوباتما،

سوروندورمه

تورموزلاماق ^۱ *-lamaq/* دایانديرماق، ساخلاماق

تورموزلاماق ^۲ لنگیتیمک، گنجیک دیرمک، یوباتماق،

سوروندورمک

تۆره تمک ^۱ *-mæk/* آرتیرماق، چوخالتماق

تۆره تمک ^۲ دوغورماق، یاراتماق

تۆره تمه ^۱ *törətmə/* آرتیرما، چوخالتما

تۆره تمه ^۲ *törətmə/* دوغورما، یاراتما

تۆره مک ^۱ *-mæk/* چوخالماق، آرتماق

تۆره مک ^۲ دوغولماق، یارانماق

تۆره مه ^۱ *törəmə/* چوخالما، آرتما

تۆره مه ^۲ دوغولما، یارانما [یئنی نسله تزه تۆره مه

دئیییرلر]

تۆره نیش *-niş/* اصل، منشا، باشلانغیج

توزاناق *-tozanaq/* بوغاناق

توزاناقلی *-li/* بوغاناقلی

توسقون */tosqun/* قوتلی، گوجلو

توسقونلاشما ^۱ *-laşma/* کؤکه لمه، پی لنمه،

دولغونلاشما

توسقونلاشما ^۲ قوت لنمه، گوجلنمه

توسقونلاشماق ^۱ *-laşmaq/* کؤکه لمک، پی لنمک

توسقونلاشماق ^۲ قوت لنمک، گوجلنمک

توسقونلوق ^۱ *-luq/* کؤکلوک، کوپوشلوق، پیلی لیک

توسقونلوق ^۲ قوتلی لیک، گوجلولوک

توش ^۱ */tuş/* سراسر، ماهر

توش ^۲ درست، دوز، دوغرو

توش ^۳ یوخو، اوغو [تذکره شیخ صفی الدین اردبیلی:

دوش]

توشلانما *-lanma/* یؤنه لدیلمه، چئویریلمه،

نشانلما

توشلانماق *-lanmaq/* یؤنه لدیلمک، چئویریلمک،

نشانلاماق

توشلوق ^۱ *-luq/* سراسرستلیق، ماهرلیک

توشلوق ^۲ درستلوق، دوزلوق، دوغورلوق

توشلوق ^۳ *tüğyan/* یوخولوق

توفان */tufan/* بوران، فیرتینا، قاسیرغا، چووغون

توفان سیز *-siz/* فیرتیناسیز، قاسیرغاسیز

توفانلی ^۱ *-li/* بورانلی، فیرتینالی، قاسیرغالی،

چووغونلو، کولکلی

توفانلی ^۲ قورخونج، دحشتلی، آجیقلی، زهملی

توقع */təvəqqe/* خواهش، ریجا، یالوارما، ایستک،

دیلق

توققا */toqqa/* قاییش، کمر، قورشاق

توققالاما ^۱ *-lama/* کمر لهمه، قورشاقلاما

توققالاما ^۲ وورما، دؤیمه، ایلیشیدیرمه

توققالاماق ^۱ *-lamaq/* کمر لهمک، قورشاقلاماق

توققالاماق ^۲ وورماق، دؤیمک، ایلیشیدیرمک

توققالی *-li/* قاییشلی، کمرلی، قورشاقلی

تۆكۈلمەك ^۱ /-ülmək/ آخماق، سوزولمەك، بوشالماق
 تۆكۈلمەك ^۲ داغيلماق، سېپەلنمەك
 تۆكۈلمەك ^۳ سۆكۈلمەك، داغيلماق
 تۆكۈلمە ^۱ /-ülmə/ آخما، سوزولمە، بوشالما
 تۆكۈلمە ^۲ داغيلما، سېپەلەمە
 تۆكۈلمە ^۳ باتما، چكەمە، ياتما
 تۆكۈلمە ^۴ سۆكۈلمە، داغيلما
 تۆكۈلۈشمەك /-ülüşmək/ آخيشماق
 تۆكۈلۈشمە /-ülüşmə/ آخيشما
 تۆكۈنتۈ /-üntü/ توللانتى، قالىق
 تول /tül/ پردە، اۋرتوك
 تولازلاما /tolazlama/ توللاما، فيرلاتما، آتما
 تولازلاماق /-lamaq/ توللاماق، فيرلاتماق، آتماق
 تولكو /tülkü/ حيله گر، بيج، فندكار
 تولكۈلۈك /-lük/ حيله گرلىك، بيجلىك، فندكارلىق،
 ريكارلىق
 توللاما ^۱ /tullama/ آتما
 توللاما ^۲ سالما
 توللاماق ^۱ /-maq/ سالماق
 توللاماق ^۲ آتماق
 توللانتى ^۱ /tullanti/ قالىق، چيخداش
 توللانتى ^۲ اسكى-وسكو
 توللانما /tullanma/ آتيلما، سىچراما، ھوپپانما
 توللانماق ^۱ /-lanmaq/ آتيلماق، سىچراماق،
 ھوپپانماق
 توللانماق ^۲ وورماق، دۇيمەك
 تولونگو /tülüngü/ حيله گر، بيج، كلكباز، حرامزادە،
 فيريلداق چى، جووھىلاغى، بدذات
 تولونگۈلۈك /-lük/ حيله گرلىك، بيجلىك،
 كلكبازلىق، حارامزادالىق، فيريلداق چىلىق، جووھ
 لاغىلىق، بدذاتلىق
 توم ^۱ /tum/ توخوم

توققوشما ^۱ /toquşma/ چارپما، راستلاشما،
 قارشىلاشما
 توققوشما ^۲ ايتلەمە، دۇيوش، چيرپيشما، ووروشما
 توققوشماق ^۱ /-maq/ چارپماق، راستلاشماق،
 قارشىلاشماق
 توققوشماق ^۲ ايتلەمەك، دۇيوشمەك، چارپيشماق،
 ووروشماق
 توك /tük/ ساچ، تئل، قىل
 توكل ^۱ /təvəggül/ اميد
 توكل ^۲ جرئت، جسارت
 توكلنمەك /tüklenmək/ للكلنمەك، قىللانماق،
 ساچلانماق
 توكلنمە /-lənme/ للكلنمە، قىللانما، ساچلانما
 توكلو /-lül/ ساچلى، قىللى، للکلى
 توكلولۈك /-lülük/ ساچلىلىق، قىللىلىق، للکلىلىك
 تۆكمەك ^۱ /-mək/ آخيتماق، سوزمەك، بوشالتماق
 تۆكمەك ^۲ ييغماق، سئچمەك
 تۆكمەك ^۳ داغيتماق، سېمەك
 تۆكمەك ^۴ دۈشمەك، سالماق
 تۆكمە ^۱ /tökmə/ آخيتما، سوزمە، بوشالتما
 تۆكمە ^۲ ييغما، سئچمە
 تۆكمە ^۳ دۈشمە، سالما
 تۆكمە ^۴ داغيتما، سېمە
 توكنمەز /tükənməz/ بيتمەز، قورتارماز، دايمى
 توكنمەك ^۱ /-mək/ قورتارماق، بيتمەك
 توكنمەك ^۲ قوروماق، چكىلمەك، آزالماق
 توكنمە ^۱ /tükənmə/ قورتارما، بيتمە
 توكنمە ^۲ آزالما، قوروما، چكىلمە
 تۆكۈشۈدۈرمەك /-üşdürmək/ داغيتماق،
 قارىشىدۇرماق، سېپەلەمەك
 تۆكۈشۈدۈرمە /-üşdürmə/ داغيتما، قارىشىدۇرما،
 سېپەلەمە

توم^۲ نسل، سۈي [اردىبىلە ايت تومو]

تومار /tumar/ سيغال

تومارلاما /-lama/ اوخشاما، عزيزلەمە، نازلاما، بىسلەمە،
سيغاللاما

تومارلاماق^۱ /-lamaq/ سيغاللاماق

تومارلاماق^۲ اوخشاماق، عزيزلەمە، نازلاماق، بىسلەمە
تومارلى /-li/ سيغالى

تومارلى لىق /-lilic/ سيغاللى لىق

تومان /tuman/ دون

تومانچاق /-çaq/ چىلپاق، لوت، عريان

تومانلى /-li/ دونلو

تومانلىق /-liq/ دونلوق

تومبول^۱ /tombul/ توتوق، كوپپوش، كۆك

تومبول^۲ كۆك، كوپپوش، توتوش

تومبوللوق /-luq/ كۆكلۈك، كوپپوشلوق، توتوشلوق

تومسوز /-suz/ توخومسوز

توملو /tumlu/ توخوملو، چەيىردەكلى

توملوق /-luq/ توخوملوق، چەيىردەكلىك

تومورجوق /tumurcuq/ دويمە، گۆزجۈك، پوچور

تومورجوقلانما /-lanma/ دويمەلنمە،

گۆزجۈكلنمە، پوچورلانما

تومورجوقلانماق /-lanmaq/ دويمەلنمە،

گۆزجۈكلنمە، پوچورلانماق

تومورجوقلو /-lu/ دويمەلى، گۆزجۈكلۈ، پوچورلو

توموو /tumov/ زۆكەم [اردىبىلە توموتوم]

توندى^۱ /tünd/ آچىقلى، حرصى، غىظلى (خاصيت)

توندى^۲ سرت، برك، غىظ، كۈبود، كىسكىن (آدم)

توندى^۳ برك، آجى (چاى)

توندى^۴ جلد، ايتى، تىز

توندىلشمە^۱ /-ləşmək/ سرتلشمە،

كۈبودلاشماق، توتقونلاشماق، جدىلشمە

توندىلشمە^۲ حرصلنمە، غىظلنمە، عىبىلشمە

توندىلشمە^۳ آجىلاشماق

توندىلشمە^۱ /-ləşmə/ سرتلشمە، كۈبودلاشما،

توتقونلاشما، جدىلشمە

توندىلشمە^۲ حرصلنمە، غىظلنمە، عىبىلشمە

توندىلشمە^۳ آجىلاشما

توندىلوک^۱ /-lük/ سرتلىك، بركلىك، غىظلىك،
كۈبودلوق

توندىلوک^۲ آچىقلىق، حرصلىك، غىظلىك

توندىلوک^۳ بركلىك، آچىلىق

توندىمزاج /-məzac/ حۇۋىلەسىز، حرصلى،
آچىقلى

توندىمزاجلىق /-məzaclıq/ حۇۋىلەسىزلىك،

حرصلىك، آچىقلىق

تونلوك^۱ /tünlük/ قالينلىق، سىخلىق

تونلوك^۲ باساباس، باسىرىق

تۈۋشۈك /tövşük/ تىگىنس

تۈۋشۈكلۈ /-lül/ تىگىنس

تۈۋشۈمەك^۱ /-mək/ لەلەمەك [اردىبىلە تۈشگۈمەك]

تۈۋشۈمەك^۲ بوغولماق

تۈۋشۈمە^۱ /tövşümə/ لەلەمە

تۈۋشۈمە^۲ بوغولما

توولاما /tovlama/ يىللەتمە، تىرپتمە، اويناتما

توولاما^۲ آلداتما، آزديرما

توولاماق^۱ /-lamaq/ يىللەتمە، تىرپتمە، اويناتماق

توولاماق^۲ آلداتماق، آزديرماق

توى /toy/ دويون، ازدواج

تويلو /-lu/ دويونلو

تيپ^۱ /tip/ فورما، نمۇنە، مدل

تيپ^۲ صورت، اوبراز

تيپپىلىتى^۱ /tipilti/ تىترەمە، اسمە

تيپپىلىتى^۲ دۇيونتو

تيپپىلداما^۱ /tipildama/ تىترەمە، اسمە

تېپىلداما^۲ دۇيۇنمە
 تېپىلداماق^۱ /-damaq/ تېترەمەك، اسمك
 تېپىلداماق^۲ دۇيۇنمە
 تېپىلى /-li/ صورتلى، اوبرازلى
 تېپىك /tipik/ سىجىھوى
 تېپىكلىشىدىرىمك^۱ /-ləşdirmək/
 اختصاصلاشتىرماق
 تېپىكلىشىدىرىمك^۲ سىجىھلىنىدىرىمك
 تېپىكلىشىدىرىمە^۱ /-ləşdirmə/ اختصاصلاشتىرما
 تېپىكلىشىدىرىمە^۲ سىجىھلىنىدىرىمە
 تېپىكلىك /-lik/ سىجىھوىلىك
 تېترەتمك^۱ /-mæk/ اوشومەك، اسمك
 تېترەتمك^۲ قورخماق، سارسىماق
 تېترەتمە^۱ /titrətmə/ اوشوتمە
 تېترەتمە^۲ قورخۇ، سارسىما
 تېترەتمەك^۱ /-mæk/ اسمك، يىرغالناماق، سىلكەلنمەك
 تېترەتمەك^۲ قورخماق، سارسىماق
 تېترەتمە^۱ /titrətmə/ اسمە، يىرغالناما، سىلكەلنمە
 تېترەتمە^۲ قورخما، سارسىما
 تېترەيىش /titrəyış/ اسمە، لىزە
 تېترەيىشلى /-li/ اسمەلى، لىزەلى
 تېخاج /tixac/ قاپاق
 تېخاجلاما /-clama/ باغلاما
 تېخاجلاماق /-clamaq/ باغلاماق
 تېخاجلى /-cli/ باغلى، اۋرتولو
 تېخاما^۱ /tixama/ دورتمە، سوخما، تېمە
 تېخاما^۲ دولوشما، يىغىشما، سىخىشما
 تېخاما^۱ /-maq/ دورتمەك، سوخماق، تېمەك
 تېخاما^۲ دولوشماق، يىغىشماق، سىخىشماق
 تېخانما^۱ /-nma/ دولوشما، يىغىشما، سىخىشما
 باسما، تېپىلمە، دورتولمە
 تېخانما^۲ قاپانما، سوسما

تېخانماق^۱ /-nmaq/ دولوشماق، يىغىشماق،
 سىخىشماق، باسماق، تېپىلمەك، دورتولمەك
 تېخانماق^۲ قاپانماق، سوسماق
 تېخما /tixma/ يېمە، دورتمە، اۋتورمە، تېمە
 تېخماق /-maq/ يېمەك، دورتمەك، اۋتورمەك، تېمەك
 تېخىشىدىرىما^۱ /tixışdırma/ باسما، سوخما،
 پرچىملەمە، سورتوشدورمە
 تېخىشىدىرىما^۲ يېمە، آشیرما (يېمەك)
 تېخىشىدىرىماق^۱ /-maq/ باسماق، سوخماق،
 پرچىملەمەك، سورتوشدورمەك
 تېخىشىدىرىماق^۲ يېمەك، آشیرماق
 تېخىلما /tixılma/ باسىلما، سوخولما، پرچىملنمە
 تېخىلماق /-maq/ باسىلماق، سوخولماق،
 پرچىملنمەك
 تېر /tir/ شالبان [اردىبىلە شالمان؛ آرابادا]
 تېرلنمەك /-lənmək/ اوزانماق، يىخىلماق،
 سىرىلمەك
 تېرلنمە /-lənme/ اوزانما، يىخىلما، سىرىلمە
 تېرلى /-li/ شالبانلى
 تېرلىتى^۱ /tırılıti/ چاتىرتى، پاتىرتى، گورولتو
 تېرلىتى^۲ شاققىلتى
 تېرلىتى^۳ جىرىلتى
 تېرىلداما /tırıldama/ چاتىرداما، شىققىلداما،
 جىرتىلداما
 تىز /tez/ جلد، ايتى، يىيىن
 تىز-تىز /-tez/ يىيىن-يىيىن، ايتى-ايتى
 تىزدن /-dən/ ائركن، صبحدن، اوباشدان
 تىزلىشىمەك^۱ /-ləşmək/ جلدلىشىمەك، يىيىنلىشىمەك
 تىزلىشىمەك^۲ سىرعتلىنىمەك
 تىزلىشىمە^۱ /-ləşmə/ جلدلىشىمە، يىيىنلىشىمە
 تىزلىشىمە^۲ سىرعتلىنىمە
 تىزلىك^۱ /-lik/ جلدلىك، ايتىلىك، يىيىنلىك

تېپىلداما^۲ دۇيۇنمە
 تېپىلداماق^۱ /-damaq/ تېترەمەك، اسمك
 تېپىلداماق^۲ دۇيۇنمە
 تېپىلى /-li/ صورتلى، اوبرازلى
 تېپىك /tipik/ سىجىھوى
 تېپىكلىشىدىرىمك^۱ /-ləşdirmək/
 اختصاصلاشتىرماق
 تېپىكلىشىدىرىمك^۲ سىجىھلىنىدىرىمك
 تېپىكلىشىدىرىمە^۱ /-ləşdirmə/ اختصاصلاشتىرما
 تېپىكلىشىدىرىمە^۲ سىجىھلىنىدىرىمە
 تېپىكلىك /-lik/ سىجىھوىلىك
 تېترەتمك^۱ /-mæk/ اوشومەك، اسمك
 تېترەتمك^۲ قورخماق، سارسىماق
 تېترەتمە^۱ /titrətmə/ اوشوتمە
 تېترەتمە^۲ قورخۇ، سارسىما
 تېترەتمەك^۱ /-mæk/ اسمك، يىرغالناماق، سىلكەلنمەك
 تېترەتمەك^۲ قورخماق، سارسىماق
 تېترەتمە^۱ /titrətmə/ اسمە، يىرغالناما، سىلكەلنمە
 تېترەتمە^۲ قورخما، سارسىما
 تېترەيىش /titrəyış/ اسمە، لىزە
 تېترەيىشلى /-li/ اسمەلى، لىزەلى
 تېخاج /tixac/ قاپاق
 تېخاجلاما /-clama/ باغلاما
 تېخاجلاماق /-clamaq/ باغلاماق
 تېخاجلى /-cli/ باغلى، اۋرتولو
 تېخاما^۱ /tixama/ دورتمە، سوخما، تېمە
 تېخاما^۲ دولوشما، يىغىشما، سىخىشما
 تېخاما^۱ /-maq/ دورتمەك، سوخماق، تېمەك
 تېخاما^۲ دولوشماق، يىغىشماق، سىخىشماق
 تېخانما^۱ /-nma/ دولوشما، يىغىشما، سىخىشما
 باسما، تېپىلمە، دورتولمە
 تېخانما^۲ قاپانما، سوسما

تىكىلمە /tikilmə/ قورولما، دوزلدېلمە
 تىكىلى ۱ /tikili/ بىنا
 تىكىلى ۲ حاضر
 تىكىلىش ۱ /tikiliş/ بېچىم، اولگو، نمونه، مودىل
 تىكىلىش ۲ گۈرونوش
 تىكىلىش ۳ اصول، قايدا
 تىكىلىش ۴ قليب
 تىكىنتى /tikinti/ بىنا، انشات
 تىل ۱ /tel/ ساپ، مفتىل، سىم
 تىل ۲ ساچ، زولف، كەكىل
 تىللەمەك /ləmæk/ ساپلاماق، مفتىللەمەك
 تىللەمە /ləmə/ ساپلاما، مفتىللەمە
 تىللى ۱ /li/ ساپلى، مفتىللى، سىملى
 تىللى ۲ ساچلى، زولفلو، كەكىللى
 تىلوو /tilov/ قارماق
 تىمىك /timik/ چىخىنتى، چىخىق، كۈنچ
 تىمىكىلى /li/ تىن-تىن، چىخىق-چىخىق، كە-
 كۈتۈر
 تىمىكىلىلىك /lilik/ كە-كۈتۈرلۈك، چىخىنتى
 تىن /tin/ كۈنچ، بوجاق، گوشەلى
 تىن-تىن /tin/ كە-كۈتۈر، چىخىق
 تىنچىخما /tincixma/ بوغولما، تنگىشمە، تۇيشومە
 تىنچىخماق /maq/ بوغولماق، تنگىشمەك،
 تۇيشومەك
 تىنلى /li/ كۈنچلۈ، بوجاقلى، گوشەلى
 تىنلىلىك /lililik/ كۈنچلۈك، بوجاقلىق، گوشەلىك

تۈزلىك ۲ درحاللىق، ال اوستولوك
 تېسەك /tisək/ ياغىش، چىسەك
 تېسەكلەمەك /ləmæk/ ياغماق، چىسەكلەمەك
 تېسەكلەمە /ləmə/ ياغما، چىسەكلەمە
 تېسىلتي /tisilti/ فېسىلتي
 تېسىلداما /tisildama/ فېسىلداما
 تېسىلداماق /damaq/ فېسىلداماق
 تېغ /tiğ/ يىغىن، توپا، قالاق
 تېغلاما /lama/ توپالاما، قالاقلاما
 تېغلاماق /lamaq/ توپالاماق، قالاقلاماق
 تېغىن /in/ يىغىن، توپا، قالاق
 تېغىن-تېغىن يىغىن-يىغىن، توپا-توپا، قالاق-قالاق
 تېفتىك /tiftik/ خو، دارانما
 تېفتىكىلى /li/ خوولو، يوشماق
 تېققىلتي /tiqqilti/ تاققىلتي، گوپپولتو
 تېققىلداما /datma/ تاققىلداما، دەيمە
 تېققىلداماق /datmaq/ تاققىلداماق، وورماق،
 دەيمەك
 تېققىلداما /tiqqildama/ تاققىلداما، گوپپولداما
 تېققىلداماق /damaq/ تاققىلداماق، گوپپولداماق
 تېكانلاما /tikanlama/ باتىرما، سانجما، دالاما
 تېكانلاماق /lamaq/ باتىرماق، سانجماق، دالاماق
 تېكمەك /mæk/ ياراتماق، قورماق، دوزلتمەك
 تېكمە /tikmə/ ياراتما، قورما، دوزلتمە
 تېكە /tikə/ پارچا، حصە، دىلىم، فال، جنگە، توتام
 تېكەلمەك /ləmæk/ پارچالاماق، بۆلمەك، دىلىلمەك
 تېكەلمە /ləmə/ پارچالاما، بۆلمە، دىلىلمەمە
 تېكىش ۱ /tikis/ بىخە
 تېكىش ۲ ساپ
 تېكىشلى ۱ /li/ بىخەلى
 تېكىشلى ۲ ساپلى
 تېكىلمەك /mæk/ قورولماق، دوزلدېلمەك

ثابت /sabit/ دهیشمز، محکم، دایمی

ثابتلشمک /-ləşmək/ محکم لشمک، دایمی لشمک

ثابتلشمه /-ləşmə/ محکم لشمه، دایمی لشمه،

دورغونلاشما

ثابتلیک^۱ /-lik/ دهیشمزلیک، حرکت سیزلیک،

دورغونلوق، دایمی لیک

ثابتلیک^۲ متینلیک، متانت، صادقلیک، محکم لیک،

دهیشمزلیک

ثانیه /saniyə/ آن

ثانیه لی /-li/ آنلی

ثبات /sübat/ متانت، محکم لیک، ثابتلیک، داواملی

لیق، دؤزوم، سارسیلمازلیق، یئنیلمزلیک، صبیرلی لیک

ثبات سیز^۱ /-sız/ متردد، دایانیق سیز، قارسیز،

داوام سیز

ثبات سیز^۲ دمدمه کی، هر دمخیال، دؤنوک

ثبات سیزلیق^۱ /-sızlıq/ مترددلیک، دایانیق

سیزلیق، دهیشکن لیک، وفاسیزلیق

ثبات سیزلیق^۲ دمدمه کیلیک، هر دمخیاللیق،

دؤنوکلوک

ثباتلی /-li/ محکم، ثابت، داواملی، دؤزوملو،

دایانیقلی، متین، سارسیلماز، یئنیلمز، صبیرلی،

حؤوصله لی

ثباتلی لیک /-lilıq/ متانت، محکم لیک، داواملی لیک،

صبیرلی لیک، دؤزوملولوک، حؤوصله لیک

ثبوت /sübut/ دلیل، اساس

ثبوت سوز /-suz/ دلیل سیز، اساس سیز

ثبوت سوزلوق /-suzluq/ دلیل سیزلیک، اساس سیزلیق

ثبوتلو /-lu/ دلیللی، اساسلی

ثبوتلولوق /-luluq/ دلیللیک، اساسلی لیک،

ایناندریجیلیق

ثواب /savab/ خیر خواه (ایش)

ثواب لی /-li/ خیر خواه لی

جاری ^۱ /cari/ ایندیکی، حاضر کی	جادار /cadar/ چات، یاریق
جاری ^۲ /cari/ نۆۋیتی، گوندهلیک	جادار-جادار /cadar-cadar/ چات-چات، یاریق-
جاسوس ^۱ /casus/ خفیہ	یاریق [اردبیلده جیدیر- جیدیر]
جاسوس ^۲ /casus/ خبرچی، چوغولچو	جادارلاما /cadarlama/ چاتلاما، یاریلما
جاسوسلوق ^۱ /casusluq/ خفیہلیک	جادارلاماق /cadarlamaq/ چاتلاماق، یاریلماق
جاسوسلوق ^۲ /casusluq/ خبرچی لیک، چوغولچولوق	جادو /cadu/ سحر، اووسون، طلسم
جاغ /cağ/ چپر، حصار، باری	جادوگر /caduger/ سحر باز
جاغلاما /cağlama/ چپرلمه، حصارلاما	جادوگرلیک /cadugerlik/ سحر بازلیق، اووسونچولوق، طلسمچی لیک
جاغلاماق /cağlamaq/ چپرلمک، حصارلاماق	جادولاما /cadulama/ سحرلمه، اووسونلاما، طلسملمه
جاغلی /cağlı/ چپرلی، حصارلی، باری لی	جادولاماق /cadulamaq/ سحرلمک، اووسونلاماق، طلسملمک
جاغیلتی /cağıltı/ شیریلتی، شاققیلتی	جاذبه /cazibə/ میل، تمایل، هوس، شؤوق
جاغیلداما /cağıldama/ شیریلداما، شیققیلداما	جاذبه دار /cazibədar/ ملاحظتلی، مارقالی، فسونکار، ظریف
جاغیلداماق /cağıldamaq/ شیریلداماق، شیققیلداماق	جاذبه دارلیق /cazibədarlıq/ ملاحظت، مارقا، فسونکارلیق، ظریفلیک، گۆزل لیک، اینجه لیک
جالاشدیرما /calaşdırma/ علاقهلندیرمه، قوشما [مثل: کئچن گونلره گون چ=اتماز، جالاسان گونو گونله]	جاذبه سیز /cazibəsiz/ میل سیز، هوس سیز، شؤوق سوز، مارقا سیز
جالاشدیرماق /calaşdırmaq/ علاقهلندیرمک، قوشماق	جاذبه سیزلیک /cazibəsizlik/ میل سیزلیک، هوس سیزلیک، مارقا سیزلیق
جالاق ^۱ /calaq/ پیوند، قلم	جاذبه لی /cazibəli/ باخ: جاذبه دار
جالاق ^۲ /calaq/ تیکمه، قورما	جاذبه لی لیک /cazibəlilik/ باخ: جاذبه دارلیق
جالاق ^۳ /calaq/ باغلاما، قوشما	جار ^۱ /car/ یایما، بیلدیرمه
جالاقچی /calaqçı/ پیوندچی	جار ^۲ /car/ قیشقیریق، باغیرتی، سس
جالاقچیلیق /calaqçılıq/ پیوندچی لیک	جارچی /carçı/ موزده چی
جالاقلاما /calaqlama/ پیوندلمه	جارچیلیق /carçılıq/ موزده چی لیک
جالاقلاماق ^۱ /calaqlama/ پیوندلمک	جارلاما ^۱ /carlama/ یایما، بیلدیرمه
جالاقلاماق ^۲ /calaqlamaq/ تیکمک، قورماق	جارلاما ^۲ /carlama/ تۆکمه، شیریلداما
جالاقلاماق ^۳ /calaqlamaq/ باغلاماق، قوشماق	جارلاماق ^۱ /carlamaq/ یایماق، بیلدیرمک
جالاقلی ^۱ /calaqlı/ پیوندلی	جارلاماق ^۲ /carlamaq/ تۆکمک، شیریلداماق
جالاقلی ^۲ /calaqlı/ آشی لی	
جالاقلی ^۳ /calaqlı/ تیکی لی، قورولو	
جالاقلی ^۴ /calaqlı/ باغلی، قوشولو	

جاناوارلیق^۲ /*canavarlıq*/ رحم‌سزلیک، غدارلیق،
ظالم‌لیق، وحشی‌لیک، بیرتیجی‌لیق
جان-باشلا /*can-başla*/ هوسله، ممنونیتله
جانبیر /*canbir*/ مهربان، صمیمی، دوستجاسینا
جانبیرلیک /*canbirlik*/ مهربان‌لیق، صمیمی‌لیک
جانتاراق^۱ /*cantaraq*/ گوج‌لو، قوت‌لی، طاقت‌لی،
ایری گۆوده‌لی (آدم)
جانتاراق^۲ /*cantaraq*/ کۆک، انداملی
جان-جگر /*can-ciğer*/ دوغما، قوهوم، اقربا، عزیز
جاندردی /*canderdi*/ مجبور، زورلا، ایستمه‌دن،
کۆنولسوز، علاج‌سز
جان-دیلدن /*can-dildən*/ وجدانلا، انصافلا، ناموسلا
جان‌سیخیجی /*cansıxıcı*/ داریخدیریچی،
اوساندریچی، بئزیکدییریچی، یوروغو
جان‌سیخیجیلیق^۱ /*cansıxıcılıq*/ داریخدیریچی
لیق، اوساندریچی‌لیق، بئزیکدییریچی‌لیک، یوروچولوق
جان‌سیخیجیلیق^۲ /*cansıxıcılıq*/ ضعیف‌لیک،
گوجسوزلوک، قوت‌سزلیک، طاقت‌سزلیک
جانسیز^۱ /*cansız*/ گوج‌سوز، قوت‌سز، ضعیف،
طاقت‌سز
جانسیز^۲ /*cansız*/ آریق، سیسقا، جلیز
جانسیز^۳ /*cansız*/ اۆلگون، اۆلووای، کئی، سست
جانسیزلاما^۱ /*cansızlama*/ گوجسوزلمه، ضعیفلمه
جانسیزلاما^۲ /*cansızlama*/ آریقلاما، سیسقالاشما،
جیلیزلاشما
جانسیزلاما^۳ /*cansızlama*/ اۆلووایلاشما، کئیلشمه،
سستلشمه
جانسیزلاماق^۱ /*cansızlamaq*/ گوجسوزلمک،
ضعیفلمک
جانسیزلاماق^۲ /*cansızlamaq*/ آریقلاماق، سیسقا
لاشماق، جیلیزلاشماق
جانسیزلاماق^۳ /*cansızlamaq*/ اۆلووایلاشماق،

جالاقلیق^۱ /*calaqlıq*/ پیوندلیک
جالاقلیق^۲ /*calaqlıq*/ تیکی‌لی‌لیک، قورولوق
جالاقلیق^۳ /*calaqlıq*/ باغلی‌لیق، قوشولولوق
جلال /*calal*/ طمطراق، دبدبه، بوساط
جلالی /*calalı*/ طمطراق‌لی، دبدبه‌لی، پارلاق،
محشم، گورولتولو
جلالیلیق /*calallılıq*/ باخ: جلال
جالاما^۱ /*calama*/ پیوندلمه [مثل: کئچن گونلره
گون چاتماز، جالاسان گونو گونه]
جالاما^۲ /*calama*/ آشیلاما، القا ائتمه
جالاما^۳ /*calama*/ تیکمه، قورما
جالاما^۴ /*calama*/ باغلاما، قوشما
جالاما^۵ /*calama*/ تۆکمه، آخیتما
جالاما^۶ /*calama*/ داغیتما، یایما
جالاماق^۱ /*calamaq*/ پیوندلمک
جالاماق^۲ /*calamaq*/ آشیلاماق
جالاماق^۳ /*calamaq*/ تیکمک، قورماق
جالاماق^۴ /*calamaq*/ باغلاماق، قوشماق
جالاماق^۵ /*calamaq*/ تۆکمک، آخیتماق
جالاماق^۶ /*calamaq*/ داغیتماق، یایماق
جام /*cam*/ کاسا، پیاله، قدح
جاماعات /*camaat*/ اهالی، کوتله، خالق، ازدحام
جاماعاتلیق /*camaatlıq*/ باخ: جاماعات
جمال /*camal*/ گۆزلیک، قشنگ‌لیک، گۆچک‌لیک
جمالی /*camalı*/ گۆزل، گۆچک، قشنگ
جان^۱ /*can*/ اوره‌ک، کۆنول
جان^۲ /*can*/ بدن، اندام [مثل: ایگیدین آدی چیخینجا
جانی چیخسین]
جان^۳ /*can*/ سئوگیلی، عزیز
جانان /*canan*/ معشوقه، محبوبه، دلبر
جاناوار /*canavar*/ قورد، یالقوزاق
جاناوارلیق^۱ /*canavarlıq*/ قوردلوق، یالقوزاق‌لیق

جانسیزلیق ^۱ /cansızlıq/ گوجسوزلوق، قوتسیزلیق،
 ضعیفلیک، طاقتسیزلیک
 جانسیزلیق ^۲ /cansızlıq/ آریقلىق، جیلیرلیق،
 سیسقالیق
 جانسیزلیق ^۳ /cansızlıq/ اؤلگونلوق، روحسوزلوق،
 کئی لیک، سستلوق
 جانفشانلیق /canfeşanlıq/ جهد، سعی
 جانلانما ^۱ /canlanma/ روحلانما، هوسلنمه، اوره
 کلنمه، شؤوقلنمه
 جانلانما ^۲ /canlanma/ دیر یلمه، دیر چلمه
 جانلانما ^۳ /canlanma/ حیات، فعالیت، حرکت
 جانلانما ^۴ /canlanma/ کؤکهلمه، یوغونوما
 جانلانما ^۵ /canlanma/ گمراهلاشما، سازلاشما،
 قیوراقلاشما
 جانلانماق ^۱ /canlanmaq/ روحلانماق، هوسلنمک،
 اوره کلنمک، شؤوقلنمک
 جانلانماق ^۲ /canlanmaq/ دیر یلمک، دیر چلمک
 جانلانماق ^۳ /canlanmaq/ گمراهلاشماق،
 ساغلاملاشماق، قیوراقلاشماق
 جانلانماق ^۴ /canlanmaq/ کؤکهلمک، یوغونوماق
 جانلی ^۱ /canlı/ گوجلوق، قوتلی
 جانلی ^۲ /canlı/ ساغلام، گمراه، قیوراق
 جانلی ^۳ /canlı/ کؤک، یوغون
 جانلی ^۴ /canlı/ دیری، ساغ
 جانلی ^۵ /canlı/ حیاتی
 جانلیق /canlıq/ بدن لیک، انداملیق
 جانلی لیک ^۱ /canlılıq/ گوجلولوق، قوتلی لیک
 جانلی لیک ^۲ /canlılıq/ ساغلاملیق، گمراهلیق، قیوراق لیک
 جانلی لیک ^۳ /canlılıq/ کؤکلوق، یوغونلوق
 جانلی لیک ^۴ /canlılıq/ دیر یلیک، ساغلیق
 جانلی لیک ^۵ /canlılıq/ حیاتی لیک

جانسیزلیق /canı/ جنایتکار، قولدور
 جانسیز لیک /canıberk/ داواملی، محکم
 جانسیز لیک /canıberklik/ داواملی لیک، محکم لیک
 جانسیز لیک /canilik/ جنایت، قولدورلوق
 جهان /cahan/ عالم، دنیا
 جهانشمول /cahanşümül/ بین الخالق، دونیوی
 جهانگیر /cahangir/ فاتح، ایستیلچی
 جهانگیر لیک /cahangirlik/ فاتح لیک، ایستیلچی لیک
 جاه-جلال ^۱ /cah-cala/ طنطنه، دبدبه
 جاه-جلال ^۲ /cah-cala/ وار، دؤولت
 جاه-جلال لی ^۱ /cah-calalı/ طنطنه لی، دبدبه لی
 جاه-جلال لی ^۲ /cah-calalı/ واری، حالی، دؤولت لی
 جاهل ^۱ /cahil/ عوام، نادان
 جاهل ^۲ /cahil/ قبا، کوبود، ادبسیز
 جاهل لیک ^۱ /cahillik/ عواملیق، جهالت، نادانلیق،
 گئری لیک، ظلمت، سوادسیزلیق، قارانیق
 جاهل لیک ^۲ /cahillik/ نزاکتسیز لیک، کوبودلوق، قابالیق
 جاوابده /cavabdeh/ مسئول
 جاوابده لیک /cavabdehlik/ مسولیت
 جوان ^۱ /cavan/ گنج
 جوان ^۲ /cavan/ تزه
 جوانلاشما /cavanlaşma/ گنجلشمه
 جوانلاشما /cavanlaşma/ تزه لشمه
 جوانلاشماق ^۱ /cavanlaşmaq/ گنجلشمک
 جوانلاشماق ^۲ /cavanlaşmaq/ تزه لشمک
 جوانلیق /cavanlıq/ گنج لیک
 جواهر /cavahir/ داش-قاش
 جواهرات ^۱ /cavahirat/ باخ: جواهر
 جواهرات ^۲ /cavahirat/ داش-قاش
 جايداق /caydaq/ اوزوندراز، هئپوره
 جايداقلانما /caydaqlanma/ هئپورلنمه
 جايداقلانماق /caydaqlanmaq/ هئپورلنمک

لشمک، برک لشمک
 جدی لشمک ^۲ /ciddiləşmək/ تمکینلشمک، ضابطه
 لی لشمک
 جدی لشمک ^۳ /ciddiləşmək/ سعی لشمک،
 غیر تلنمک
 جدیلشمه ^۱ /ciddiləşmə/ سرتلشمه، کسکینلشمه،
 برکیلشمه
 جدیلشمه ^۲ /ciddiləşmə/ تمکینلشمه، زابیتلشمه
 جدیلشمه ^۳ /ciddiləşmə/ سعی لشمه، غیر تلشمه
 جدی لیک ^۱ /ciddilik/ تمکین، قطعی لیک، ضابطه لی لیک
 جدی لیک ^۲ /ciddilik/ طلبکار لیک، محکم لیک
 جدی لیک ^۳ /ciddilik/ سرت لیک، کسکینلیک،
 آغیر لیک، برکلک
 جدی لیک ^۴ /ciddilik/ سعی لیک، غیرت لی لیک
 جذب ^۱ /cəzb/ چکمه، جاذبه
 جذب ^۲ /cəzb/ ملاح، فسونکار لیک، لطافت، گۆزل لیک
 جذب اندیچی /cəzbedici/ جاذبه دار، فسونکار
 جذب اندیچی لیک /cəzbedicilik/ جاذبه دار لیک،
 فسونکار لیک
 جرگه /cərgə/ سیرا، دوزگو، صف، قاتار
 جرگه لنمک /cərgələnmək/ سیرالانماق،
 دوزولمک، صفلنمک، قاتار لانماق
 جرگه لنمه /cərgələnmə/ سیرالانما، دوزولمه،
 صفلنمه، قاتار لانما
 جرگه لی /cərgəli/ سیرالی، دوزولم، صفالی، قاتار لی
 جریان ^۱ /cərayan/ آخین، گئدیش
 جریان ^۲ /cərayan/ استقامت، سمت، جهت، طرف
 جرئت /cürət/ جسارت، شجاعت، هنر، عزم، قطعیت،
 غیرت، قوچاقلیق، جگر لی لیک، اوره کلی لیک
 جرئت سیز /cürətsiz/ قورخاق، آغجگر، عاجز
 جرئت سیزلیک /cürətsizlik/ قورخاقلیق،
 آغجگر لیک، عاجیز لیک

جایداق لی /caydaqlı/ باخ: جایداق
 جایداقلیق /caydaqlıq/ اوزوندرازلیق، اوزون آیق لیق
 جایناق ^۱ /caynaq/ دیرناق [پیشیک جایناغی]
 جایناق ^۲ /caynaq/ چنگ، پنجه
 جایناقلی ^۱ /caynaqlı/ دیرناقلی
 جایناقلی ^۲ /caynaqlı/ چنگلی، پنجه لی
 جبر /cəbr/ زور، گوج
 جبرا /cəbrən/ زوران، گوجله، مجبورا
 جبرلی /cəbrli/ باخ: جبری
 جبری /cəbri/ زوراک، مجبوری، اجباری
 جبه خانا /cəbbəxana/ سورات، لوازمات
 جته /cüssə/ گۆوده، بدن، اندام، وجود
 جته لی ^۱ /cüssəli/ گۆوده لی، بدنی، وجودلو
 جته لی ^۲ /cüssəli/ بوی لو بوخون لو، جانلی، ایری،
 دولغون
 جد جهد /cidd-cəhd/ سعی، جهد، جان آتما، میل،
 تشبث
 جدل /cədəl/ قالماقال، قووغا، چکیشمه
 جدلی /cədelli/ قالماقال لی، قووغالی
 جدل لیک /cədəllik/ باخ: جدل
 جدی ^۱ /ciddi/ آغیر، تمکینلی، ضابطه لی
 جدی ^۲ /ciddi/ سرت، کسکین، برک
 جدی ^۳ /ciddi/ درست، دوزگون، دقیق
 جدی ^۴ /ciddi/ درست، دوزگون، دقیق
 جدی ^۵ /ciddi/ سعی لی، غیرت لی
 جدیت ^۱ /ciddiyyət/ جهد، غیرت، سعی
 جدیت ^۲ /ciddiyyət/ تمکین، ضابطه لی لیک
 جدیت سیز /ciddiyyətsiz/ جهدسیز، غیرت سیز،
 سعی سیز
 جدیت سیزلیک /ciddiyyətsizlik/ غیرت سیزلیک،
 سعی سیزلیک
 جدی لشمک ^۱ /ciddiləşmək/ سرت لشمک، تمکین

مردلیک، اوره کلی لیک، ایگیدلیک
 جسارت‌سیز^۱ /*çesarətsiz*/ جرئت‌سیز، اوره ک‌سیز،
 قورخاق، آغجگر
 جسارت‌سیز^۲ /*çesarətsiz*/ قرار‌سیز، متردد
 جسارت‌سیز لشمک /*çesarətsizləşmək*/
 جرئت‌سیز لشمک، اوره ک‌سیز لشمک، قورخاقلاشماق
 جسارت‌سیز لشمه /*çesarətsizləşmə*/
 جرئت‌سیز لشمه، اوره ک‌سیز لشمه، قورخاقلاشما
 جسارت‌سیز لیک^۱ /*çesarətsizlik*/ جرئت‌سیز لیک،
 اوره ک‌سیز لیک، آغجگر لیک، قورخاقلیق
 جسارت‌سیز لیک^۲ /*çesarətsizlik*/ قرار‌سیز لیق،
 متردد لیک، قطعیت‌سیز لیک، عاجیز لیک
 جسارت‌لنمک /*çesarətlənmək*/ جرئت‌لنمک،
 شجاعت‌لنمک، هنرلنمک، قوچاقلاشماق، مردلشمک،
 اوره کلشمک، ایگیدلشمک
 جسارت‌لنمه /*çesarətlənmə*/ شوچاقلنمه، هنرلنمه،
 قوچاقلاشما، مردلشمه، اوره کلنمه، ایگیدلشمه
 جسارت‌لی /*çesarətli*/ جرئت‌لی، شجاعت‌لی، قوچاق،
 ایگید، مرد، جسور، اوره کلی، جگرلی، عزم‌لی، سبات‌لی
 جسارت‌لی لیک /*çesarətlik*/ باخ: جسارت
 جسد^۱ /*çəsəd*/ بدن، گووده
 جسد^۲ /*çəsəd*/ میت، لئش
 جسدلی /*çəsədli*/ بدنی، گووده‌لی، وجودلو
 جسور /*çəsür*/ باخ: جسارت
 جسورلانما /*çəsurlanma*/ باخ: جسارت‌لنمه
 جسورلانماق /*çəsurlanmaq*/ باخ: جسارت‌لنمک
 جسورلوق /*çəsurluq*/ باخ: جسارت‌لی لیک
 جفا /*çəfa*/ عذاب، اذیت، اضطراب، ایشکنجه، مشقت
 جفا‌سیز /*çəfasız*/ عذاب‌سیز، اذیت‌سیز، اضطراب‌سیز،
 ایشکنجه‌سیز، مشقت‌سیز
 جفاکش /*çəfakeş*/ اذیت چکن
 جفاکش لیک /*çəfakeşlik*/ باخ: جفا

جرئت‌لنمک /*cürətlənmək*/ جسارت‌لنمک،
 شجاعت‌لنمک، هنرلنمک، جگرلنمک، اوره کلنمک،
 قوچاقلاشماق
 جرئت‌لنمه /*cürətlənmə*/ جسارت‌لنمه، شوچاقلنمه،
 هنرلنمه، جگرلنمه، اوره کلنمه، قوچاقلاشما
 جرئت‌لی /*cürətli*/ جسارت‌لی، شجاعت‌لی، اوره کلی،
 قوچاق، ایگید، جسور
 جرئت‌لی لیک /*cürətlik*/ جسارت، شجاعت، هنر،
 ایگیدلیک، قوچاقلیق، جگرلی لیک، اوره کلی لیک،
 قطعی لیک
 جریمه^۱ /*çərimə*/ گناه، تقصیر، جنایت
 جریمه^۲ /*çərimə*/ جزاء، تنبئه
 جریمه‌لمک^۱ /*çərimələmək*/ گناه‌لانمق،
 تقصیر‌لندیرمک
 جریمه‌لمک^۲ /*çərimələmək*/ جزا‌لانمق، تنبئه‌لمک
 جریمه‌لمه^۱ /*çərimələmə*/ گناه‌لانمق،
 تقصیر‌لندیرمه
 جریمه‌لمه^۲ /*çərimələmə*/ جزا‌لانمق، تنبئه‌لمه
 جریمه‌لی^۱ /*çəriməli*/ گناه‌لی، تقصیر‌لی
 جریمه‌لی^۲ /*çəriməli*/ جزا‌لی، تنبئه‌لی
 جزا /*çəza*/ تنبئه، تهمت
 جزاسیز /*çəzasız*/ تنبئه‌سیز، تهمت‌سیز
 جزاسیز لیق /*çəzasızlıq*/ تنبئه‌سیز لیک، تهمت‌سیز لیک
 جزالانما /*çəzalanma*/ تنبئه‌لنمه، تهمت‌لندیرمه
 جزالانماق /*çəzalanmaq*/ تنبئه‌لنمک، تهمت‌لندیرمک
 جزئی^۱ /*cüzi*/ خیردا، آزاجیق، کیچیک
 جزئی^۲ /*cüzi*/ اهمیت‌سیز، دیرسیز
 جزئی لیک^۱ /*cüzilik*/ اهمیت‌سیز لیک، هئچ لیک
 جزئی لیک^۲ /*cüzilik*/ عاجز لیک، یازیق‌لیق،
 مسکین‌لیک، باجاریق‌سیز لیق
 جزئی لیک^۳ /*cüzilik*/ خیردالیق، آزلیق
 جسارت /*çəsəret*/ جرئت، شجاعت، هنر، قوچاقلیق،

جفالى /cəfali/ باخ: جفاکش	جلدلشمه ^۱ /cəldləʃmə/ یئیینلشمه، تئز لشمه،
جفته /cəftə/ قیفیل، کیلید، رزه	سرعتلنمه
جفته سیز /cəftəsiz/ قیفیل سیز، کیلید سیز	جلدلشمه ^۲ /cəldləʃmə/ زیر کلشمه، چئویکلشمه،
جفته لمک /cəftələmək/ قیفیلاماق، کیلید لمک،	دیری باشلاشما
باغلاماق	جلدلیک ^۱ /cəldlik/ ایتی لیک، سرعت لی لیک،
جفته لمه /cəftələmə/ قیفیلاما، کیلید لمه، باغلاما	تئز لیک، یئیین لیک
جفته لی /cəftəli/ قیفیل لی، کیلید لی، باغلی، اؤرتولو	جلدلیک ^۲ /cəldlik/ زیر کل لیک، چئویکل لیک، دیری
جفنگ ^۱ /cəfəŋg/ بوش، گرک سیز، معناسیز، فایداسیز،	باش لیق
عبث	جلدلیک ^۳ /cəldlik/ باجاریق، مهارت
جفنگ ^۲ /cəfəŋg/ اویدورما، یالان	جله /cələ/ تله، تور، دوزاق
جفنگلمک /cəfəŋgləmək/ ناققالاماق، گوزه	جمدک /cəmdək/ لئش، میت، اؤلو
لنمک، چرنلمک	جمع ^۱ /cəm/ بوتون، هامی
جفنگلمه /cəfəŋgləmə/ ناققالاما، گوزلنمه،	جمع ^۲ /cəm/ توپلاما، اوسته گل
چرنلمه	جمع ^۳ /cəm/ یئکون، توپلو، مجموع
جفنگلیک ^۱ /cəfəŋglik/ ناققال لیق، گوزه لیک،	جمعلشمک /cəmləʃmək/ ییغیشماق، توپلاشماق
لاققیر تی لیق، بوشبوغاز لیق، لاغلاغی لیق	جمعلشمه /cəmləʃmə/ ییغیشما، توپلاشما
جفنگلیک ^۲ /cəfəŋglik/ بوشلوق، معناسیز لیق، ده	جمعلمک ^۱ /cəmləmək/ توپلاماق، اوسته گلکم
یرسیز لیک	جمعلمک ^۲ /cəmləmək/ ییغماق، توپلاماق
جفنگیات /cəfəŋgiyyat/ بوشلوق، گرک سیز لیک،	جمعلمک ^۳ /cəmləmək/ یئکونلاشدیرماق
معناسیز لیق، فایداسیز لیق، عبث لیک	جمعلمک ^۴ /cəmləmək/ توپلاماق، مرکز لشدیرمک
جلاد /cəllad/ غدار، ظالم	جمعلمه ^۱ /cəmləmə/ توپلاما، اوسته گلمه
جلادلیق /cəlladlıq/ ظالملیق، غدار لیق، بیر تیجی لیق	جمعلمه ^۲ /cəmləmə/ ییغما، توپلاما
جلب /cəlb/ باخ: جذب	جمعلمه ^۳ /cəmləmə/ یئکونلاشدیرما
جلب اندیجی /cəlbədic/ باخ: جذب اندیجی	جمعلمه ^۴ /cəmləmə/ توپلاما، مرکز لشدیرمه
جلب اندیجی لیک /cəlbədicilik/ باخ: جذب اندیجی لیک	جمعی ^۱ /cəmi/ یئکون، نتیجه، فقط [جمعی اوچ
جلد ^۱ /cəld/ ایتی، یئیین، تئز، سرعت لی	تومنینم وار]
جلد ^۲ /cəld/ زیرک، چئویک، دیری باش	جمعی ^۲ /cəmi/ هامی، بوتون
جلد ^۳ /cəld/ باجاریق لی، ماهر	جمعیت ^۱ /cəmiyyət/ بیر لیک، اتفاق
جلد لشمک ^۱ /cəldləʃmək/ یئیینلشمک،	جمعیت ^۲ /cəmiyyət/ قورولوش
تئز لشمک، سرعتلنمک	جمعیت ^۳ /cəmiyyət/ جاماعات، خالق
جلد لشمک ^۲ /cəldləʃmək/ زیر کلشمک،	جمعیت ^۴ /cəmiyyət/ محیط
چئویکلشمک، دیری باشلاشماق	جمعیت ^۵ /cəmiyyət/ شرکت

جھالت پرست /*cəhaletperəst*/ مؤوهوماتچی
 جھالت پرستلیک /*cəhaletperəstlik*/
 مؤوهوماتچی لیک
 جهت^۱ /*cəhet*/ طرف، یان، سمت، تای
 جهت^۲ /*cəhet*/ سبب، باعث
 جهتلنمک /*cəhetlənmək*/ استقامت لنمک،
 سمت لنمک
 جهتلنمه /*cəhetlənme*/ استقامت لنمه، سمت لنمه
 جهد /*cəhd*/ چالیشما، چاپالاما، سعی
 جهدلی /*cəhdli*/ چالیشقان، سعی لی، غیرت لی
 جوت /*cüt*/ قوشا، ایکی-ایکی
 جوتجو /*cütcü*/ اکینچی
 جوت-جوت /*cüt-cüt*/ قوشا-قوشا، ایکی-ایکی
 جوتجولوک /*cütcülük*/ اکینچی لیک
 جوتلشمک /*cütləşmək*/ چارپازلاشماق، قوشا
 لاشماق، بیرلشمک
 جوتلشمه /*cütləşme*/ چارپازلاشما، قوشالاشما،
 بیرلشمه
 جوتلهمک^۱ /*cütləmək*/ قوشالاشماق، ایکیلیمک
 جوتلهمک^۲ /*cütləmək*/ اکیمک، شوملاماق
 جوتلهمه^۱ /*cütləme*/ قوشالاما، ایکیلیمه
 جوتلهمه^۲ /*cütləme*/ اکمه، شومالاما
 جوتلوک /*cütlük*/ قوشاللیق
 جوجرمک^۱ /*cücərmək*/ گؤیرمک، بیتمک
 جوجرمک^۲ /*cücərmək*/ دوغماق، چیخماق
 جوجرمک^۳ /*cücərmək*/ قابارماق، کۆپمک
 جوجرمه^۱ /*cücərmə*/ گؤیرمه، بیتمه
 جوجرمه^۲ /*cücərmə*/ دوغما، چیخما
 جوجرمه^۳ /*cücərmə*/ قابارما، کۆپمه
 جوجهلمک /*cücələmək*/ بالالاشماق
 جوجهلمه /*cücələme*/ بالالاما
 جوجو /*cücü*/ حشرات

جمله^۱ /*cümlə*/ هامیسی، بوتون
 جمله^۲ /*cümlə*/ یئکون، مجموع
 جنازه /*cənazə*/ میت، جسد
 جنایت /*cinayət*/ جانی لیک، قولدورلوق
 جنایتکار /*cinayətkar*/ جانی، قول دور
 جنایتکارلیق /*cinayətkarlıq*/ باخ: جنایت
 جنایتلی /*cinayətli*/ باخ: جنایتکار
 جنت /*cənnət*/ بهشت
 جنت لیک /*cənnətlik*/ بهشت لیک
 جنجل^۱ /*cəncəl*/ قاریشیق، دولاشیق
 جنجل^۲ /*cəncəl*/ شر، بهتان، افترا، فتنه
 جنجل لی^۱ /*cəncəlli*/ مرکب، دولاشیق، قاریشیق
 جنجل لی^۲ /*cəncəlli*/ چیرکین، پیس، مردار
 جنجل لیک^۱ /*cəncəllik*/ مرکب لیک، دولاشیق،
 قاریشیق
 جنجل لیک^۲ /*cəncəllik*/ چیرکین لیک، مردارلیق،
 پیس لیک
 جنگ^۲ /*cəng*/ ووروش، دؤیوش، داوا
 جنگاور /*cəngavər*/ مبارز، دؤیوشکن
 جنگاور لیک^۱ /*cəngavərlik*/ مبارز لیک، دؤیوشکن لیک
 جنگاور لیک^۲ /*cəngavərlik*/ مهارت، رشادت
 جنگل لیک /*cəngəllik*/ شیطانلیق، فتنه کارلیق،
 بهتانچی لیک، دئدی-قودولوق
 جنگ لنمک /*cənglənmək*/ دؤیوشمک، ووروشماق
 جنگ لنمه /*cənglənme*/ دؤیوشمه، ووروشما
 جنگ لی^۲ /*cəngli*/ ووروشلو، دؤیوشلو، داوالی
 جنگی /*cəngi*/ دؤیوشچو، عسگر
 جنون /*cünun*/ دلی، دیوانه
 جنونلوق /*cünunluq*/ دلی لیک، دیوانه لیک
 جهالت^۱ /*cəhalet*/ نادانلیق، عواملیق، گثری لیک
 جهالت^۲ /*cəhalet*/ مدنیت سیزلیک، نزاکت سیزلیک،
 کوبودلوق، ادب سیزلیک

حرارت، احتراص	جور ^۱ / <i>cur</i> / يولداش، ياشيد، تاي-توش
جوشغونلوق ^۲ / <i>coşğunluq</i> / عصبى ليك، حرصلى ليك	جور ^۲ / <i>cür</i> / نۇع، چىشىد، قسم
جوشغونلوق ^۳ / <i>coşğunluq</i> / كسكىنلىك، سرتلىك،	جور ^۳ / <i>cür</i> / اصول، يول، مئتود، طرز
شدتلى ليك، دليقانلى ليق	جوربه جور / <i>cürbəcür</i> / مختلف، آيرى-آيرى، باشقا-باشقا
جوشما ^۱ / <i>coşma</i> / قيزيشما، عصبى لشمه، حرصلنمه	جوربه جورلوك / <i>cürbəcürlük</i> / مختلف ليك، باشقا-باشقاليق، آيرى-آيرى ليقددا
جوشما ^۲ / <i>coşma</i> / دالغالانما، لپه لنمه	جورلاشما / <i>curlaşma</i> / دوستلاشما، تاي-توشلاشما
جوشما ^۳ / <i>coşma</i> / گورولداما، ويبيلداما	جورلاشماق / <i>curlaşmaq</i> / دوستلاشماق، تاي-توشلاشماق
جوشماق ^۱ / <i>coşmaq</i> / قيزيشماق، عصبى لشمك،	جورلوق / <i>curluq</i> / يولداش ليق، تاي-توشلوق
حرصلنمك	جوره ^۱ / <i>cüre</i> / قيسابوى، بسته بوى، گۆدك بوى
جوشماق ^۲ / <i>coşmaq</i> / دالغالانماق، لپه لنمك	جوره ^۲ / <i>cüre</i> / فورما، نۇع
جوشماق ^۳ / <i>coşmaq</i> / گورولداما، ويبيلداما	جوره ليك ^۱ / <i>cürelük</i> / قيسابويلوق، بسته بويلوق،
جوققولتو / <i>cuqqultu</i> / جيوليتى، جينگىلتى	گۆدك بويلوق
جوققولداما ^۱ / <i>cuqquldama</i> / جيويلدمه، جينگىلدمه	جوره ليك ^۲ / <i>cürelük</i> / فورماليق، نۇعلوك
جوققولداما ^۲ / <i>cuqquldama</i> / اؤيونمه، لووغاناما	جوشغون ^۱ / <i>coşğun</i> / هيجانلى، قيزغين، حرارتلى
جوققولداماق ^۱ / <i>cuqquldamaq</i> / جيويلدمك،	جوشغون ^۲ / <i>coşğun</i> / عصبى، حرصلى
جينگىلدمك	جوشغون ^۳ / <i>coşğun</i> / كسكىن، سرت، شدتلى
جوققولداماق ^۲ / <i>cuqquldamaq</i> / اؤيونمك،	جوشغونلاشما ^۱ / <i>coşğunlaşma</i> / هيجانلانما،
لووغاناما	حرارتلنمه
جومرد / <i>comərd</i> / سخاوتلى، الى آچيق، عاليجناب،	جوشغونلاشما ^۲ / <i>coşğunlaşma</i> / عصبى لشمه،
مرد	حرصلنمه
جومردلشمك / <i>comərdləşmək</i> / سخاوتلشمك،	جوشغونلاشما ^۳ / <i>coşğunlaşma</i> / كسكىنلشمه،
عاليجنابلاشماق، مردلشمك	سرتلشمه، شدت لنمه
جومردلشمه / <i>comərdləşmə</i> / سخاوتلشمه،	جوشغونلاشماق ^۱ / <i>coşğunlaşmaq</i> / هيجانلانماق،
عاليجنابلاشما، مردلشمه	حرارتلنمك
جومردليك / <i>comərdlik</i> / سخاوتلى ليك، عاليجناب	جوشغونلاشماق ^۲ / <i>coşğunlaşmaq</i> / عصبى لشمك،
ليق، الى آچيqliق، مردليك	حرصلنمك
جومما ^۱ / <i>cumma</i> / ميللنمه، باتما، گيرمه	جوشغونلاشماق ^۳ / <i>coşğunlaşmaq</i> / كسكىنلشمك، شدت لنمك
جومما ^۲ / <i>cumma</i> / شيغيما، آتيلما	جوشغونلوق ^۱ / <i>coşğunluq</i> / هيجان، قيزغينلىق،
جومماق ^۱ / <i>cummaq</i> / ميللنمك، باتماق، گيرمك	
جومماق ^۲ / <i>cummaq</i> / شيغيماق، آتيلماق	
جؤلان / <i>cövlan</i> / دولانما، هرلنمه	
جووه لاغى / <i>cüvəllağ</i> / حيله گر، بيچ، كلكباز،	

جیرتدانلیق /*cirtdanlıq*/ بالاچالیق، کیچیکلیک،
 جیرتقوز /*cirtqoz*/ حرصلی، عصبی
 جیرتقوزلوق /*cirtqozluq*/ حرصلی‌لیک، عصبی‌لیک
 جیرجیندیر^۱ /*cir-cindir*/ باخ: جیندا
 جیرجیندیر^۲ /*cir-cindir*/ زیر-زیبیل
 جیرلاما^۱ /*cirlama*/ یابانیلاشما، وحشیلاشمه
 جیرلاما^۲ /*cirlama*/ پوزولما، چئوریلما، ده‌ییشمه
 جیرلاماق^۱ /*cirlamaq*/ یابانی لاشماق، وحشی‌لشمک
 جیرلاماق^۲ /*cirlamaq*/ پوزولماق، چئوریلماک، ده
 ییشمک
 جیرلیق /*cirlıq*/ یابانی‌لیق، وحشی‌لیک
 جیرما^۱ /*cirma*/ ییرتما، داغیتما، پارچالاما، اوزمه،
 قوپارتما
 جیرما^۲ /*cirma*/ یتکه، بؤیوک (آغیز)
 جیرماق^۱ /*cirmaq*/ ییرتماق، داغیتماق، پارچالاما،
 اوزمک، قوپارماق
 جیرماق^۲ /*cirmaq*/ جایناق، دیرناق
 جیرماقلاشما^۱ /*cirmaqlaşma*/ جیزما
 جیرماقلاشما^۲ /*cirmaqlaşma*/ دالاشما، سؤیوشمه
 جیرماقلاشماق^۱ /*cirmaqlaşmaq*/ جیزماق
 جیرماقلاشماق^۲ /*cirmaqlaşmaq*/ دالاشماق،
 سؤیوشمک
 جیرماقلاما /*cirmaqlama*/ جیزما
 جیرماقلاماق /*cirmaqlamaq*/ جیزماق
 جیرناما /*cirnama*/ حرصلنمه، آجیقلاتما، غضب
 لنمه، جینلنمه
 جیرناماق /*cirnamaq*/ حرصلنمک، آجیقلاتماق،
 غضبلنمک، جینلنمک
 جیره^۱ /*cirə*/ پای
 جیره^۲ /*cirə*/ زیره
 جیریق^۱ /*cirq*/ ییرتیق، دئشیک
 جیریق^۲ /*cirq*/ چاپیق، یاریق

حارامزادا، فندگیر، دلهدوز، هلم-قلم
 جووه‌لااغیلیق /*cüvəllağılıq*/ حیل‌گرلیک، بیج
 لیک، کلکبازلیق، دلهدوزلوق
 جؤوهر^۱ /*cövher*/ ذات، ماهیت، اصل، مایا
 جؤوهر^۲ /*cövher*/ طبیعت، خاصه
 جؤوهر^۳ /*cövher*/ جواهر، داش-قاش
 جؤوهرلی^۱ /*cövherli*/ ذات‌لی، اصللی، مایالی
 جؤوهرلی^۲ /*cövherli*/ جواهرلی، داش-قاش‌لی
 جؤوهرلی^۳ /*cövherli*/ اوره‌کلی، قوچاق، ایگید
 جؤوهرلی‌لیک^۱ /*cövherlilik*/ ذات‌لی‌لیق، اصللی
 لیک، مایالی‌لیق
 جؤوهرلی‌لیک^۲ /*cövherlilik*/ اوره‌کلی‌لیک،
 قوچاق‌لیق، ایگیدلیک
 جیگیر /*cibgir*/ اوغرو
 جیگیرلیک /*cibgirlik*/ اوغرولوق
 جیبلمک /*cibləmək*/ منیمسەمک، بئمک
 جیبلمه /*cibləmə*/ منیمسەمه، یئمه
 جئجه /*cecə*/ پوچال، تورتا [آردبیلده کره یاغی
 حقینده ایشلەنیر]
 جیدا /*cida*/ میزراق، سونگی
 جیدار /*cidar*/ بوخوو
 جیدارلاما /*cidarlama*/ بوخوولاما، قانداالاما،
 زنجیرلمه
 جیدارلاماق /*cidarlamaq*/ بوخوولاما،
 قانداالاما، زنجیرلمک
 جیدارلی /*cidarlı*/ بوخوولو، قانداالی، زنجیرلی
 جیدارلی‌لیق /*cidarlılıq*/ بوخوولولوق، قانداالی‌لیق،
 زنجیرلی‌لیک
 جیدالی /*cidalı*/ میزراق‌لی، سونگولی
 جیر^۱ /*cir*/ جیگیلتی‌لی، زینگیلی‌لی
 جیر^۲ /*cir*/ یابانی، وحشی [جیر اوردک]
 جیرتدان /*cirtdan*/ بالاچا، کیچیک

جیزگیلی /*ciğilti*/ جیگیلیتی، جیویلیتی، جیبیلیتی،
جیککیلیتی
جیزگیلیتی لی /*ciğiltılı*/ جیگیلیتی لی، جیویلیتی لی،
جیبیلیتی لی، جینگیلیتی لی
جیزگیلداما /*ciğıldama*/ جیگیلدهمه، جینگیلدهمه،
جیبیلدهمه
جیزگیلداماق /*ciğıldamaq*/ جیگیلدهمک،
جینگیلدهمک، جیبیلدهمک
جیفت^۱ /*cift*/ جوت، قوشا
جیفت^۲ /*cift*/ سیخلیق، کیپلیک
جیفتلشمک /*ciftləşmək*/ جوتلشمک، قوشالاشماق
جیفتلشمه /*ciftləşmə*/ جوتلشمه، قوشالاشما
جیفتلیک^۱ /*ciftlik*/ جوتلوک، قوشالیق
جیفتلیک^۲ /*ciftlik*/ باخ: جیفت
جیققا /*ciqqə*/ ککیل
جیققالانما /*ciqqalanma*/ ککیل لنمه
جیققالانماق /*ciqqalanmaq*/ ککیل لنمک
جیققالی /*ciqqalı*/ ککیلی
جیققیلی /*ciqqılı*/ کیچجیک، بامبالا، خیرداجا
جیککیلیتی /*cikkilti*/ جیویلیتی، جیگیلیتی
جگرلی /*ciyərlil*/ قوچاق، ایگید، جسور، مرد، جسارتلی،
جرئتلی
جگرلیلیک /*ciyərlilik*/ قوچاقلیق، ایگیدلیک،
جسورلوق، مردلیک، جسارتلیلیک، جرئتلیلیک
جیلا /*cila*/ پارداق، پاریلتی، ایشیلتی، سیغال
جیلالاما /*cilalama*/ پارداقلاما، پاریلداتما، سیغاللاما،
ایشیلداتما
جیلالاماق /*cilalamaq*/ پارداقلاماق، پاریلداتماق،
ایشیلداتماق، سیغاللاماق
جیلالی /*cilalı*/ پارداقلی، ایشیلتی لی، سیغالی،
پاریلتیلی
جیلخا^۱ /*cılxa*/ تمیز، صاف

جیزگی /*cizgi*/ خط، جیزیق
جیزگیلمک /*cizgiləmək*/ خطلمک، جیزماق
جیزگیلمه /*cizgiləmə*/ خطلمه، جیزما
جیزگیلی /*cizgili*/ خطلی، جیزیقلی
جیزما^۱ /*cizma*/ یازما
جیزما^۲ /*cizma*/ پوزما، قارالاما
جیزماق^۱ /*cizmaq*/ یازماق
جیزماق^۲ /*cizmaq*/ پوزماق، قارالاما
جیزمالاما /*cizmalama*/ قارالاما، پوزما
جیزمالاماق /*cizmalamaq*/ قارالاما، پوزماق
جیزیق^۱ /*cızıq*/ خط، جیزگی
جیزیق^۲ /*cızıq*/ حد، حدود، سرحد
جیزیقلاما /*cızıqlama*/ خطلمه، جیزگیلمه
جیزیقلاماق /*cızıqlamaq*/ خطلمک، جیزگیلمک
جیزیقلی^۱ /*cızıqlı*/ خطلی
جیزیلتی^۱ /*cizilti*/ فیشیلتی
جیزیلتی^۲ /*cizilti*/ جیرماقلانما
جیزیلداما /*cizıldama*/ سسلنمه
جیزیلداماق /*cizıldamaq*/ سسلنمک
جسمانی^۱ /*cismani*/ مادی
جسمانی^۲ /*cismani*/ فیزیکی
جیسیم^۱ /*cisim*/ بدن، اندام، وجود، گووده
جیسیم^۲ /*cisim*/ ماهیت، اصل، مغز، اساس، مطلب
جیسیم^۳ /*cisim*/ اشیا، شئی، ماده
جیغال /*ciğal*/ دالاشقان
جیغالچی /*ciğalçı*/ باخ: جیغال
جیغالچیلیق /*ciğalçılıq*/ باخ: جیغاللیق
جیغاللاما /*ciğallama*/ دالاشما
جیغاللاماق /*ciğallamaq*/ دالاشماق
جیغاللیق /*ciğallıq*/ دالاشقانلیق
جیغیر^۱ /*ciğır*/ یول
جیغیر^۲ /*ciğır*/ شیریم، زولاق

جیندارلیق /cındarlıq/ جادوگرلیک، سحر بازلیق،
 اووسونچولوق، شامانلیق، فالچی لیک
 جیندیر /cındır/ اسگی، جیندا، جیریق
 جیندیرلاشما /cındırlaşma/ اسگیلشمه،
 جیندالاشما
 جیندیرلاشماق /cındırlaşmaq/ اسگیلشمک،
 جیندالاشماق
 جیندیرلی /cındırlı/ اسگیلی، جیندالی
 جنس^۱ /cins/ سوی-اصیل، نسل، طایفه
 جنس^۲ /cins/ نۇع، چئشید
 جنس^۳ /cins/ دامازلیق، دؤللوک
 جنسلشمک /cinsleşmək/ نجیبیلشمک، اصیل لشمک
 جنسلشمه /cinsleşmə/ نجیبیلشمه، اصیل لشمه
 جنس لی /cinsli/ اصیللی، نجابت لی، سوی لو
 جنس لیک /cinslik/ دامازلیق، دؤللوک
 جنس لی لیک /cinslilik/ اصیللی لیک، نجابت لی لیک
 جنسیت /cinsiyyət/ نسل، طایفه
 جنسیت لی /cinsiyyətli/ نسللی، طایفه لی
 جینقیلیتی /cinqiltı/ جینگیلتی، دانقیلیتی، زینقیلیتی
 جینقیلداما /cinqıldama/ جینگیلدهمه، زینقیلداما،
 دانقیلداما
 جینقیلداماق /cinqıldamaq/ جینگیلدهمک،
 دانقیلداماق، زینقیلداماق
 جینقیلی /cinqılı/ باخ: چیققیلی
 جینگنه^۱ /cingənə/ بالا جا، جیر تدان، کۆرپه
 جینگنه^۲ /cingənə/ عصبی، حرصی، جیر تقوز
 جینگیلتی /cingilti/ زینقیلیتی، دانقیلیتی، جینقیلیتی،
 شاققیلیتی
 جینگیلتی لی /cingiltili/ گور، زیل، اوجا
 جینگیلتی لی لیک /cingiltililik/ گورلوق، زیللیک،
 اوجالوق
 جینگیلدهمک^۱ /cingildəmək/ جیویلدهمک،

جیلخا^۲ /cılxa/ خالص، اصل
 جلد /cild/ اوز، قابیق
 جلدسیز /cildsiz/ اوزسوز، قابیق سیز
 جلدلمه /cildləmə/ اوزلهمه
 جلدلمهک /cildləmək/ اوزلهمک
 جلدلی /cildli/ اوزلو، قابیقلی
 جلدلیک /cildlik/ اوزلوک، قابیقلیق
 جیلغی /cılğı/ دری
 جیلوه /cılva/ باخ: جیلا
 جیلوهلمک /cılveləmək/ باخ: جیلالاماق
 جیلوهلمه /cılveləmə/ باخ: جیلالاما
 جیلوهلی /cılveli/ باخ: جیلالی
 جیلوو /cilov/ یوبین، نوختا
 جیلووسوز /cilovsuz/ یوبین سیز، نوختاسیز
 جیلووسوزلوق /cilovsuzluq/ یوبین سیزلیک،
 نوختاسیزلیق
 جیلوولاما /cilovlama/ یوبینلمه، نوختالاما
 جیلوولاماق /cilovlamaq/ یوبینلمک، نوختالاماق
 جیلوولو /cilovlu/ یوبینلی، نوختالی
 جیلوولوق /cilovluq/ یوبینلیک، نوختالیق
 جیلیز^۱ /cılız/ آریق، سیسقا، قورو
 جیلیز^۲ /cılız/ اؤلووی، اوزگون، یورغون
 جیلیزلاشما /cılızlaşma/ آریقلاما، سیسقالاشما
 جیلیزلاشماق /cılızlaşmaq/ آریقلاماق، سیسقا
 لاشماق
 جیلیزلیق^۱ /cılızlıq/ آریقلیق، سیسقالیق
 جیلیزلیق^۲ /cılızlıq/ اوزگونلوک، یورغونلوک،
 جانسیزلیق، ضعیفلیک
 جین /cin/ اجینه، شیطان
 جیندا^۱ /cinda/ اسگی، جیندار
 جیندا^۲ /cinda/ پوزغون، اخلاق سیز
 جیندار /cindar/ جادوگر، سحر باز

جینگیلدهمک
 جینگیلدهمک^۲ /cingildəmək/ زانقیلداماق،
 دانقیلداماق، جینقیلداماق، شاققیلداماق
 جینگیلدهمه^۱ /cingildəmə/ جیویلدهمه، جینگیلدهمه
 جینگیلدهمه^۲ /cingildəmə/ زانقیلداما، دانقیلداما،
 جینقیلداما، شاققیلداما
 جینلنمک /cinlənmək/ حرصلنمک، عصبی لشمک،
 غضبلنمک، آزغینلاشماق، دلی لشمک، قودورماق،
 قیزماق
 جینلنمه /cinlənmə/ حرصلنمه، عصبی لشمه،
 غضبلنمه، آزغینلاشما، دلی لشمه، قودورما، قیزما
 جینلی /cinli/ آجیقلی، غضبلی، دلی، عصبی،
 حرصلی
 جینلی لیک /cinlilik/ آجیقلی لیق، غضبلی لیک، دلی
 لیک، عصبی لیک، حرصلی لیک، دیوانه لیک
 جهاز^۱ /cihaz/ آلت
 جهاز^۲ /cihaz/ تجهیزات، لوازیما
 جیویلتی /civilti/ جیگیلتی، جینگیلتی، جیغیرتی
 جیویلداما /civildama/ اویناما، قایناما
 جیویلداماق /civildamaq/ اویناماق، قایناماق
 جیویلدهمک /civildəmək/ جینگیلدهمک، زینگیلده
 مک، میزیلداماق
 جیویلدهمه /civildəmə/ جینگیلدهمه، زینگیلدهمه،
 میزیلداما

چاپیلما /çapılma/ کرتیلمه، چرتیلمه، یاریلما، کسيلمه

چاپيلماق /çapılmaq/ کرتيلمک، چرتيلمک، یاريلماق، کسيلمک

چات /çat/ یاریق، دئشیک آردبیلده چات یئرینه چاتلاق ایشله دیلیر

چاتاجات^۱ /çataçat/ ییتیش هایتیش

چاتاجات^۲ /çataçat/ قالاهاقالا

چاتاشیق^۱ /çataşıq/ ایلیشیک

چاتاشیق^۲ /çataşıq/ قوشا، بیرگه

چاتاق /çataq/ بوخوو، جیدار

چاتاقلاما /çataqlama/ بوخوولاما، جیدارلاما

چاتاقلاماق /çataqlamaq/ بوخوولاماق، جیدارلاماق

چاتاقلی /çataqlı/ بوخوولو، جیدارلی

چاتال /çatal/ بیتیشیک، قووشوق

چاتالاشما /çatalaşma/ بیتیشمه، قووشما

چاتالاشماق /çatalaşmaq/ بیتیشمک، قووشماق

چاتالاق /çatalağ/ بیتیشیکلیک، قووشوقلو

چاتاللی /çatalı/ باخ: چاتال

چاتاللیق /çatalılığ/ بیتیشیکلیک، قووشوقلو

چات-چات /çat-çat/ یاریق-یاریق

چاتدیرما /çatdırma/ یئتیرمه، وئرمه، آپارما

چاتدیرماق /çatdırmaq/ یئتیرمک، وئرمک، آپارماق

چاتلاق^۱ /çatlağ/ یاریق، کله-کؤتور

چاتلاق^۲ /çatlağ/ سینیق، قیریق

چاتلاقلیق^۱ /çatlaqlıq/ یاریقلیق، کله-کؤتورلوک

چاتلاقلیق^۲ /çatlaqlıq/ سینیقلیق، قیریق

چاتلاما^۱ /çatlama/ سینما، قیریلما، پارتالما

چاتلاما^۲ /çatlama/ بؤلومنه، آیریلما

چاتلاماق^۱ /çatlamaq/ سینماق، قیریلماق، پارتلاماق

چاتلاماق^۲ /çatlamaq/ یاریلماق، بؤلونمک، آیریلماق

چاپ /çap/ باسما

چاپاچاپ /çapaçap/ قاچاقچ

چاپار /çapar/ قاصد

چاپاراق /çaparaq/ قاچاراق، دؤردآیاق

چاپارلیق /çaparlıq/ قاصدلیک

چاپالاما^۱ /çapalama/ چیرپینما، وورنوخما، اللشمه

چاپالاما^۲ /çapalama/ ییرغالانما

چاپالاماق^۱ /çapalamaq/ چیرپینماق، وورنوخماق، اللشمک

چاپالاماق^۲ /çapalamaq/ ییرغالانماق

چاپقین /çapqın/ سویغون، غارت، تالان، باسقین، قولدورلوق

چاپقینچی /çapqınçı/ سویغونچو، غارتچی، تالانچی، باسقینچی

چاپقینچیلیق /çapqınçılığ/ سویغونچولوق، غارتچیلیک، تالانچیلیق، باسقینچیلیق، قولدورلوق

چاپقینلیق /çapqınlıq/ باخ: چاپقین

چاپلی /çaplı/ باسمالی، مؤهورلو

چاپما^۱ /çapma/ کسمه، یارما، دوغراما، شاققالاما، پارچالاما، بؤلمه

چاپما^۲ /çapma/ سورمه، سییرتمه

چاپما^۳ /çapma/ تالاما، سویمما

چاپماق^۱ /çapmaq/ کسمک، یارماق، دوغراماق، شاققالاما، پارچالاما، بؤلماق

چاپماق^۲ /çapmaq/ سورمک، سییرتمک

چاپماق^۳ /çapmaq/ تالاماق، سویماق

چاپوول /çapovul/ باخ: چاپقین

چاپوولچو /çapovulçu/ باخ: چاپقینچی

چاپوولچولوق /çapovulçuluğ/ باخ: چاپقینچیلیق

چاپیق /çapıq/ کرتیک، چرتیک، یاریق، کسک

چاپیقلیق /çapıqlıq/ کرتیکلیک، چرتیکلیک، یاریق

چاپیقلیق، کسکلیک

چاتما ^۱ / <i>çatma</i> / يئتیشمه، هاخلاما، ياخینلاشما، قووشما	چاخماق ^۱ / <i>çaxmaq</i> / پاریلداماق، ایشیلداماق
چاتما ^۲ / <i>çatma</i> / يوکلمه	چاخماق ^۲ / <i>çaxmaq</i> / وورماق، چالماق، قاخماق
چاتما ^۳ / <i>çatma</i> / باغلاما، ساريما [چاتی دا همین سؤزدندیر]	چاخماق ^۳ / <i>çaxmaq</i> / چکمه، دارتماق
چاتما ^۴ / <i>çatma</i> / قالاما، آلیشديرما، يانديرما	چاخناشما / <i>çaxnaşma</i> / هيجانلانما، حدتلمه، تشويشلشمه
چاتماق ^۱ / <i>çatmaq</i> / يئتیشمک، هاخلاماق، ياخینلاشماق، قووشماق	چاخناشماق / <i>çaxnaşmaq</i> / هيجانلاشماق، حدتلمک، تشويشلشمک
چاتماق ^۲ / <i>çatmaq</i> / يوکلمک	چاخناشيق / <i>çaxnaşiq</i> / باخ: چاخناق
چاتماق ^۳ / <i>çatmaq</i> / باغلاماق، ساريماق	چاخناشيقلى / <i>çaxnaşıqlı</i> / هيجانلى، تلاشلى، اندیشهلى
چاتماق ^۴ / <i>çatmaq</i> / قالاماق، آلیشديرماق، يانديرماق	چاخناق / <i>çaxnaq</i> / هيجان، تشويش، تلاش، اندیشه، هنگمه، قاريشيق ليق
چاتمالی ^۱ / <i>çatmalı</i> / يوکلو	چاخيلما ^۱ / <i>çaxılma</i> / سانجيلما، باتما، سوخولما
چاتمالی ^۲ / <i>çatmalı</i> / باغلى، ساريقلى	چاخيلما ^۲ / <i>çaxılma</i> / اوتورما، اهېلشمه
چاتی ^۱ / <i>çatı</i> / ايپ، کندير، سيجيم [اردیبلده گوده ايپ]	چاخيلماق ^۱ / <i>çaxılmaq</i> / سانجيلماق، باتماق، سوخولماق
چاتی ^۲ / <i>çatı</i> / اؤرکن، پالاز	چاخيلماق ^۲ / <i>çaxılmaq</i> / اوتورماق، اهېلشمک
چاتیر تی / <i>çatırtı</i> / شاققيلتى، جيريلى	چاخيلي / <i>çaxılı</i> / سانجيلي، باتيلي، سوخولو، قاخيلي
چاتیر تیلی / <i>çatırtılı</i> / شاققيلتىلى، جيريلىلى	چارپاز لاشما / <i>çarpazlaşma</i> / کسيشمه
چاتیشما ^۱ / <i>çatışma</i> / يئتیشمه	چارپاز لاشماق / <i>çarpazlaşmaq</i> / کسيشمک
چاتیشما ^۲ / <i>çatışma</i> / يئتمه، چاتما	چارپما / <i>çarpma</i> / گؤرونمه، دهيمه
چاتیشماق ^۱ / <i>çatışmaq</i> / يئتیشمک	چارپماق / <i>çarpmaq</i> / گؤرونمک، دهيمک
چاتیشماق ^۲ / <i>çatışmaq</i> / يئتمک، چاتماق	چارپيشما / <i>çarpışma</i> / ووروشما، دؤيوشمه
چاتیق / <i>çatıq</i> / بيتيشيک، قووشوق، دوگوم، ايليشيک	چارپيشماق / <i>çarpışmaq</i> / ووروشماق، دؤيوشمک
چاتيلما / <i>çatılma</i> / يوکلمه، باغلانما، ييغيلما	چارخ / <i>çarx</i> / ته کر
چاتيلماق / <i>çatılmaq</i> / يوکلمک، باغلانماق، ييغيلماق	چارخلاما / <i>çarxlama</i> / ايتيلمه
چاتیلی ^۱ / <i>çatılı</i> / ايپلى، کنديرلى	چارخلاماق / <i>çarxlamaq</i> / ايتيلمک
چاتیلی ^۲ / <i>çatılı</i> / يوکلو، باغلى	چارخلى / <i>çarxlı</i> / ته کرلى
چاتيلیق / <i>çatılıq</i> / ايپليک، کنديرليک، سيجيم ليک	چارداق / <i>çardaq</i> / تالوار، کولهفيرنگى
چاخما ^۱ / <i>çaxma</i> / پاریلداما، ایشیلداما	چارداقلى / <i>çardaqlı</i> / تالوارلى، کولهفيرنگى
چاخما ^۲ / <i>çaxma</i> / وورما، چالما، قاخما	چارمىخ / <i>çarmix</i> / عذاب، ايشگنجه
چاخما ^۳ / <i>çaxma</i> / چکمه، دارتما	چاره ^۱ / <i>çarə</i> / علاج، تدبير، واسطه، داوا-درمان

چاغالیق /çağalıq/ اوشاق ليق، کۆرپه لیک	چاره ^۲ /çarə/ اصول، قایدا، طرز، یول
چاغلانما /çağlama/ جوشما، داشما	چاره سیز /çarəsiz/ علاج سیز، امید سیز، کمک سیز
چاغلانماق /çağlamaq/ جوشماق، داشماق	چاره سیز لیک /çarəsizlik/ علاج سیز ليق،
چاغلی /çağlı/ جوشغون، داشقین	امید سیز لیک، کمک سیز لیک، عاجز لیک
چاغیرما /çağıрма/ سسله مه، هایلاما، هارایلاما	چاره لی ^۱ /çarəli/ تدبیر لی، واسطه لی، داوا-درمان لی
چاغیرماق /çağıрмаق/ سسله مک، هایلاماق، هارایلاماق	چاره لی ^۲ /çarəli/ اصول لو، قایدالی، طرز لی
چاغیریش /çağıریش/ صدا، های، هارایلاما	چاره لی لیک ^۱ /çarəlilik/ تدبیر لی لیک، واسطه لی
چال ^۱ /çal/ قوجا، پیر	لیک، داوا-درمان ليق
چال ^۲ /çal/ آغ	چاره لی لیک ^۲ /çarəlilik/ اصول لوق، قایدالیق، طرز لیک
چالا ^۱ /çala/ چوخور، چۆک لیک، کله-کۆتور لوک	چاش /çaş/ چپ، قییغاج، اهیری، چپه کی
چالا ^۲ /çala/ یووا، مسکن	چاشباش /çaşbaş/ کاریخمیش، چاشقین، دولاشیق، قاریشیق
چالا-چوخور /çala-çuxur/ باخ: چالا	چاشباشلیق /çaşbaşlıq/ کاریخما، چاشقین ليق، دولاشیق ليق، قاریشیق ليق
چالا-چوخور لوق /çala-çuxurluq/ باخ: چالا	چاشقین /çaşqın/ باخ: چاشباش
چالالانما /çalalanma/ چوخور لانما، چۆکلنمه	چاشقین ليق /çaşqınlıq/ باخ: چاشباشلیق
چالالانماق /çalalanmaq/ چوخور لانماق، چۆکلنمک	چاشلیق /çaşlıq/ چپ لیک، قییغاج ليق، چپه کی لیک
چالخاب /çalxaq/ لاخ، بوش	چاشما ^۱ /çaşma/ کاریخما، ایتیرمه
چالخالاما ^۱ /çalxalama/ قاریشیدیرما [اردبیلده	چاشما ^۲ /çaşma/ آزما، قوشولما
چالخالما (نئهرده)]	چاشما ^۳ /çaşma/ یانیلما، دولاشما
چالخالاما ^۲ /çalxalama/ لاخلاتما، ترپتمه، سیلکه لمه،	چاشماق ^۱ /çaşmaq/ کاریخماق، ایتیرمک
یئلتمه، ییرغالاما، اسدیرمه، اویناتما	چاشماق ^۲ /çaşmaq/ آزماق، قوشولماق
چالخالاما ^۳ /çalxalama/ یاخالاما، یوولما	چاشماق ^۳ /çaşmaq/ یانیلماق، دولاشماق
چالخالاما ^۱ /çalxalamaq/ قاریشیدیرماق	چاغ ^۱ /çağ/ مۆوسوم، فصل
چالخالاما ^۲ /çalxalamaq/ لاخلاتماق، ترپتمک،	چاغ ^۲ /çağ/ حال، احوال، کیف
سیلکه لمک، یئلتمک، ییرغالاما، اسدیرمک، اویناتماق	چاغ ^۳ /çağ/ واخت، زمان
چالخالاما ^۲ /çalxalamaq/ یاخالاما، یوولماق	چاغا /çağa/ اوشاق، بالا، کۆرپه [تاپماجا کتابی: چاغالارین یوخو جدولی]
چالغی ^۱ /çalğı/ سوپورگه [اردبیلده حیاط سوپورگه سی]	چاغالانما /çağalanma/ اوشاقلاشما، کۆرپه لشمه
چالغی ^۲ /çalğı/ موسیقی [چالماقدان]	چاغالانماق /çağalanmaq/ اوشاقلاشماق، کۆرپه لشمک
چالغیلاما /çalğılama/ سوپورمه	
چالغیلاماق /çalğılamaq/ سوپورمک	
چاللاشما /çallaşma/ قوجالما، آغارما	

بونداجا، اسكى چاناق قىيىنداجا، اوستام دئدى، وئر
بونداجا]

چاناقلى /*çanaqlı*/ تاسلى

چاناقلىق /*çanaqlıq*/ تاسلىق

چپ^۱ /*çep*/ اهيرى، قىيغاجى، چاش

چپ^۲ /*çep*/ ترس، عناد، كچ

چپ-چپ /*çep-çep*/ چپهكى، قىيغاجى، كۆندەلن

چپر /*çəpər*/ حصار، بارى

چپرلىك /*çəpərləmək*/ حصارلاماق

چپرلمە /*çəpərləmə*/ حصارلاما

چپرلى /*çəpərli*/ حصارلى، بارىلى

چپرلىلىك /*çəpərliik*/ حصارلىلىق، بارىلىلىق

چپگۆز /*çəpgöz*/ باخ: چپ

چپگۆزلىك /*çəpgözlük*/ باخ: چپ

چپگۆزلىك /*çəpgözlük*/ چاشلىق، قىيىق گۆز

چپلىشمەك /*çəpləşmək*/ سۆزلىشمەك

خۇجتلشمەك، دئىيىشمەك

چپلىشمە /*çəpləşmə*/ سۆزلىشمە، خۇجتلشمە،

دئىيىشمە

چپلەمەك /*çəpləmək*/ اهيرى، قىيماق

چپلەمە /*çəpləmə*/ اهيرى، قىيما

چپلىك^۱ /*çəplik*/ قىيغاجىلىق، اهيرىلىك، چاشلىق

چپلىك^۲ /*çəplik*/ ترسلىك، كچلىك

چپەكى /*çəpəki*/ اهيرى، قىيغاجى

چپىش^۱ /*çəpiş*/ اوغلاق، كنجى

چپىش^۲ /*çəpiş*/ آرىق، سىسقا (آدم)

چپىك^۱ /*çəpik*/ آلتىش

چپىك^۲ /*çəpik*/ زيرىك، جلد، چئويىك، ديريياش،

ماهر، شوخ

چپىكلىك /*çəpiklik*/ زيرىكلىك، جلدلىك،

چئويىكلىك، ديريياشلىق، شوخلىق

چپىنە /*çəpine*/ اهيرى، قىيغاجى، ياناکى

چالاشماق /*çallaşmaq*/ قوجالماق، آغارماق

چاللىق /*çalıq*/ قوجاللىق

چالما^۱ /*çalma*/ وورما، ديشلەمە، سانجما، دولما

چالما^۲ /*çalma*/ دؤيمە، وورما، شاپپىلداتما

چالما^۳ /*çalma*/ آلتىشلما، وورما

چالما^۴ /*çalma*/ بېچمە، كسمە

چالما^۵ /*çalma*/ سارىق، عمامە

چالماق^۱ /*çalmaq*/ وورماق، دؤيمەك، شاپلاقلاماق

چالماق^۲ /*çalmaq*/ وورماق، ديشلەمەك، سانجماق

چالماق^۳ /*çalmaq*/ بېچمەك، كسمەك آردبىلدە

خاشا و يونجانين بېچمەسىنە، داها دوغروسو درگزله

بېچمەيە چالماق دئىيلىر. همداندا باش قيرخديرماغا دا

چالماق دئىيلىر: گنديرم باشىمى چالديرام]

چالماق^۴ /*çalmaq*/ آلتىشلماق، وورماق،

شاپپىلداتماق

چالماق^۵ /*çalmaq*/ سارسىتماق، تىترتمەك

چالمالاما /*çalmalama*/ سارىما، باغلاما

چالمالاماق /*çalmalamaq*/ سارىماق، باغلاماق

چالمالى /*çalmalı*/ سارىقلى، عمامەلى

چالمالىق /*çalmalıq*/ سارىقلىق، عمامەلىك

چاللىشقان /*çalışqan*/ ايشلىك، زحمتكش، سەلى

چاللىشقانلىق /*çalışqanlıq*/ سەلى، جەد

چاللىشما /*çalışma*/ ايشلەمە، اللشمە

چاللىشماق /*çalışmaq*/ ايشلەمەك، اللشمەك

چامير /*çamır*/ پالچىق

چاميرلاما /*çamırlama*/ پالچىقلاما، ياخما، صورتمە

چاميرلاماق /*çamırlamaq*/ پالچىقلاماق، ياخماق،

سورتەك

چاميرلى /*çamırlı*/ پالچىقلى

چاميرلىق /*çamırlıq*/ پالچىقلىق

چاناق /*çanaq*/ تاس آردبىلدە گول-گول اوينايداندا،

قدیم گولو تاپماق اوچون دئىيردىلر: يا بونداجا، يا

چرلمک ^۲ /çərləmək/ آزارلاماق	چتن /çəten/ چپر، هۆرگو
چرلمک ^۳ /çərləmək/ آریقلاماق، ضعیفلەمک، ورملمک، اریمک	چتین ^۱ /çətin/ مرکب، مشکل، آغیر، دولاشیق
چرلمه ^۱ /çərəlmə/ آجیلاما، زهرلمه	چتین ^۲ /çətin/ آغیر، اذیتلی، مشقتلی، عذابلی، زحمتلی
چرلمه ^۲ /çərləmə/ آزارلاما	چتینلشمک /çətinləşmək/ مرکبشلمک، مشکللشمک، آغیرلاشماق
چرلمه ^۳ /çərləmə/ آریقلاما، ضعیفلەمک، ورملمه، اریمه	چتینلشمه /çətinləşmə/ مرکبلشمه، مشکللشمه، آغیرلاشما
چرنچی /çərənçi/ گوپچو، یالانچی	چتینلیک ^۱ /çətinlik/ مرکبلیک، مشکللوک، آغیرلیق، دولاشیقلیق
چرنچی لیک /çərənçilik/ گوپچولوق، یالانچی لیق، بوشوغازلیق، ناققال لیق	چتینلیک ^۲ /çətinlik/ اذیتلیک، مشقتلی لیک، عذابلی لیق
چرهز /çərəz/ میوه، شیرنیات، شیرنی	چر /çər/ آزار
چرهزلی /çərəzli/ میوهلی، شیرنلی	چرتمک ^۱ /çərtmək/ جوجرمک، گۆیرمک
چکمک ^۱ /çəkmək/ دارتماق، گرمک، اوزاتماق	چرتمک ^۲ /çərtmək/ کسمک، دوغراماق، کرتمک، چاپماق، یاپماق، قەدمک
چکمک ^۲ /çəkmək/ چیخارتماق، دارتماق	چرتمک ^۳ /çərtmək/ بوراخماق، دارتماق
چکمک ^۳ /çəkmək/ سورومک، داشیماق، آپارماق	چرتمه ^۱ /çərtmə/ کسمه، دوغراما، کرتمه، چاپما، یونما، قددهمه
چکمک ^۴ /çəkmək/ گۆتورمک	چرتمه ^۲ /çərtmə/ بوراخما، دارتما
چکمک ^۵ /çəkmək/ تمیزلمک، صافلاشدیرماق	چرتیک /çərtik/ یریق، کرتیک، چاپیق، کسک
چکمک ^۶ /çəkmək/ اوخشاماق، بنزهکم	چرتیلی /çərtili/ یریقلی، کسلی، کرتیلی، چاپیقلی
چکمک ^۷ /çəkmək/ سورماق، اودماق، سومورمک	چرچی /çərçi/ آلورچی، خیرداواتچی
چکمک ^۸ /çəkmək/ وورماق، ایلیشدریمک	چرچی لیک /çərçilik/ آلورچی لیک، خیرداواتچی لیق
چکمه ^۱ /çəkmə/ دارتما، گرمه، اوزاتما	چرچیوه /çərçivə/ حاشیه
چکمه ^۲ /çəkmə/ چیخارتما، دارتما	چرچیوهلمک /çərçivələmək/ حاشیهلمک، دؤورهلمک
چکمه ^۳ /çəkmə/ سورومه، داشیما، آپارما	چرچیوهلمه /çərçivələmə/ حاشیهلمه، دؤورهلمه
چکمه ^۴ /çəkmə/ گۆتورمه	چرچیوهلی /çərçivəli/ حاشیهلی، دؤورهلی
چکمه ^۵ /çəkmə/ تمیزلمه، صافلاشدیرما	چرچیوهلی لیک /çərçivəlilik/ حاشیهلی لیک، دؤورهلی لیک
چکمه ^۶ /çəkmə/ وورما، ایلیشدریمه	
چکمه ^۷ /çəkmə/ توپلاما، ییغما، جمعلمه	
چکمه ^۸ /çəkmə/ اوخشاما، بنزमे	
چکمه ^۹ /çəkmə/ سورما، اودما	
چکی ^۱ /çəki/ آغیرلیق، ثقلت	
چکی ^۲ /çəki/ نفوذ، حرمت، اعتبار	
چکیشمک ^۱ /çəkişmək/ بحثلشمک، دئییشمک، مباحثههلشمک، حؤجتلشمک، مرجلشمک	چرلمک ^۱ /çərəlmək/ آجیلاماق، زهرلمک

چىلىگ /çələŋ/ اکلیل، تاج	سۆزلىشمك
چىلىك ^۱ /çəlik/ عصا، آغاچ	چكىشمك ^۲ /çəkişmək/ سۆيوشمك، دالاشماق،
چىلىك ^۲ /çəlik/ آرىق، سىسقا، اۆلۈۋاي	ووروشماق
چىلىكلشمك /çəlikləşmək/ آغاچلاشماق	چكىشمە ^۱ /çəkişmə/ بحثلشمە، دئيششمە، مباحثە
چىلىكلشمە /çəlikləşmə/ آغاچلاشما	لشمە، حۇجتلشمە، مرچلشمە، سۆزلىشمە
چىلىكلى /çəlikli/ عصالى، آغاچلى	چكىشمە ^۲ /çəkişmə/ سۆيوشمە، دالاشما، ووروشما
چىلىم سىز /çəlimsiz/ سىسقا، آرىق	چكىلمك ^۱ /çəkilmək/ ائىتمك، آزالماق، اكىلمك،
چىم ^۱ /çəm/ يول، اصول، واسطە، امكان	دوشمك
چىم ^۲ /çəm/ واخت، دم	چكىلمك ^۲ /çəkilmək/ دار تىلماق
چىمكىرمك /çəmkirmək/ قىشقىرماق، باغىرماق	چكىلمك ^۳ /çəkilmək/ اوزاقلاشماق، آزالانماق
چىمكىرمە /çəmkirmə/ قىشقىرما، باغىرما	چكىلمك ^۴ /çəkilmək/ جىزىلماق، ناخىشلانماق
چىمن /çəməŋ/ گۈللۈك	چكىلمە ^۱ /çəkilmə/ ائىتمە، آزالما، اكسىلمە، دوشمە
چىمن لىك /çəməŋlik/ باخ: چىمن	چكىلمە ^۲ /çəkilmə/ دار تىلما
چىن /çən/ دومان، چىسكىن	چكىلمە ^۳ /çəkilmə/ اوزاقلاشما، آزالانما
چىنېر ^۱ /çənbər/ قورشاق، سارغى، كمر	چكىلمە ^۴ /çəkilmə/ جىزىلما، ناخىشلانما
چىنېر ^۲ /çənbər/ چئورە، حالقا، دوغاناق	چكىلى ^۱ /çəkili/ اۆلچۈلو
چىنگە ^۱ /çəŋgə/ اوۋوچ، قوچاق، توتام	چكىلى ^۲ /çəkili/ ناخىشلى، تىكىلى
چىنگە ^۲ /çəŋgə/ آزجا، جىزى	چكى لىك /çəkilik/ اۆلچۈلولۈك، نظاملىق
چىنگە ^۳ /çəŋgə/ يىغىن، كوما، قالاق، توپا	چكىنمك ^۱ /çəkinmək/ اوتانماق، سىخىلماق،
چىنگەلمك ^۱ /çəŋgələmək/ اوۋوچلاماق	خجالتلنمك
چىنگەلمك ^۲ /çəŋgələmək/ كومالاماق، قالاقلماق،	چكىنمك ^۲ /çəkinmək/ دىكسىنمك
توپالاماق	چكىنمك ^۳ /çəkinmək/ قورخماق
چىنگەلمە ^۱ /çəŋgələmə/ اوۋوچلاما	چكىنمك ^۴ /çəkinmək/ يايىنماق، اوزاقلاشماق،
چىنگەلمە ^۲ /çəŋgələmə/ كومالاما، قالاقلاما، توپالاما	ساقىنماق
چىنگى /çəŋgi/ اجلاف، مردار، رذىل، ناجىس	چكىنمە ^۱ /çəkinmə/ اوتانما، سىخىلما، خجالتلنمە
چىنگى لىك /çəŋgilik/ اجلافلىق، مردارلىق، رذىل لىك،	چكىنمە ^۲ /çəkinmə/ ايرىنمە، دىكسىنمە
ناجىس لىك	چكىنمە ^۳ /çəkinmə/ قورخما
چىنلشمك /çənleşmək/ دومانلاشماق،	چكىنمە ^۴ /çəkinmə/ يايىنما، اوزاقلاشما، ساقىنما
بولودلاشماق، چىسكىنلشمك	چلپەشىك /çəlpəşik/ دولاشىق، قارىشىق،
چىنلشمە /çənleşmə/ دومانلاشما، بولودلاشما،	پىرتلاشىق [اردىبلدە چالپاشىق]
چىسكىنلشمە	چلپەشىك لىك /çəlpəşiklik/ دولاشىقلىق،
چىلى /çəŋli/ دومانلى، بولودلو، چىسكىنلى	قارىشىقلىق، پىرتلاشىقلىق

چوجوق /çocuq/ اوشاق، چاغا، قونداق
 چوجوقلوق /çocuqluq/ اوشاقلىق، چاغاللىق
 چوخ /çox/ خىلى، آرتىق، اولدوقچا
 چوخالما^۱ /çoxalma/ آرتما، يوكسلمە
 چوخالما^۲ /çoxalma/ بۇيۇمە، گىنىشلىنمە
 چوخالماق^۱ /çoxalmaq/ آرتماق، يوكسلمەك
 چوخالماق^۲ /çoxalmaq/ بۇيۇمەك، گىنىشلىنمەك
 چوخبىلمىش^۱ /çoxbilmiş/ فراستلى، عارف، فەھلى
 چوخبىلمىش^۲ /çoxbilmiş/ بىج، حىلەگر، تولونگو
 چوخبىلمىشلىك^۱ /çoxbilmişlik/ فراست، عارفلىك، فەھم
 چوخبىلمىشلىك^۲ /çoxbilmişlik/ بىجلىك، حىلە، تولونگولوك
 چوخدان /çoxdan/ اوللر، قاباقلار
 چوخدانكى /çoxdankı/ اوولكى، كۇھنە، قديم
 چوخدانىشان /çoxdanışan/ بوشبوغاز، چرنچى، آغزىبوش
 چوخلو /çoxlu/ خىلى، كلى، قدريسز
 چوخلوق^۱ /çoxluq/ اكثريت
 چوخلوق^۲ /çoxluq/ بوللوق، فراوانلىق
 چوخو /çoxu/ باخ: اكثريت
 چوخور /çuxur/ چالا، چۆكك، اويوق، قازىق، باتىق، ياتىق
 چوخورسوز /çuxursuz/ چالاسىز، چۆككسىز، دوز، هامار
 چوخورسوزلوق /çuxursuzluq/ چالاسىزلىق، چۆككسىزلىك، هامارلىق
 چوخورلانما /çuxurlanma/ چالالانما، چۆكمە، باتما، ياتما
 چوخورلانماق /çuxurlanmaq/ چالالانماق، چۆكمەك، باتماق، ياتماق

چەنەلشەمك /çənələşmək/ دئىيىشمەك، جۇجتىلشمەك، سۆزلشمەك
 چەنەلشمە /çənələşmə/ دئىيىشمە، جۇجتىلشمە، سۆزلشمە
 چەرەك /çərək/ قارىش
 چەرەكلىك /çərəklik/ قارىشلىق
 چەرن /çərən/ گۆپ، يالان، بوشبوغازلىق
 چەرنلەك /çərənlemək/ گۆپلاماق، ناققالاشماق
 چەرنلەمە /çərənlemə/ گۆپلاما، ناققالاشما
 چوبوق^۱ /çubuq/ شاخ، چۆپ، آغاچ
 چوبوق^۲ /çubuq/ بورو، قلىان
 چوبوقلاما /çubuqlama/ وورما، دۇيمە، بودارلاما
 چوبوقلاماق /çubuqlamaq/ وورماق، دۇيمەك، بودارلاماق
 چوبوقلو^۱ /çubuqlu/ شاخلى، آغاچلى
 چوبوقلو^۲ /çubuqlu/ بورولو، قلىانلى
 چوبوقلوق^۱ /çubuqluq/ شاخلىق، چۆپلوك، آغاچلىق
 چوبوقلوق^۲ /çubuqluq/ بورولوق، قلىانلىق
 چۆپ /çöp/ چوبوق، قيرىنتى، چۆرچۆپ، شاخ، چىرىبى
 چۆپلوك /çöplük/ چوبوقلوق، قيرىنتىلىق
 چوپور /çopur/ چىل [آتالار سۆزۈ: ائله چوپوردور كى، اوزونە بىر باتمان دارى سەپسەن بىرى يئره دوشمز]
 چوپورلانما /çopurlanma/ چىللىنمە
 چوپورلانماق /çopurlanmaq/ چىللىنمەك
 چوپورلو /çopurlu/ چىللى
 چوپورلوق /çopurluq/ چىللىك
 چۆپوك^۱ /çöpük/ توپا، يىغىن، يوماق
 چۆپوك^۲ /çöpük/ بوش، يوشماق
 چۆپوك^۳ /çöpük/ آرىق، سىسقا
 چۆپوكلو /çöpüklü/ باخ: چۆپوك

چوخورلو /çuxurlu/ چالالی، چۆك، اوبوق، قازیق، باتیق، یاتیق	چوغولچو /çuğulçu/ باخ: چوغول
چوخورلولوق /çuxurluluq/ چالالی لیق، چۆك	چوغولچولوق /çuğulçuluq/ باخ: چوغوللوق
لیک، اوبوقلوق، قازیق، باتیق، یاتیق	چوغوللاما /çuğullama/ شیطانلاما
چوخوسو /çoxusu/ باخ: چوخو	چوغوللاماق /çuğullamaq/ شیطانلاماق
چور /çor/ خسته لیک، ناخشلوق	چوغوللوق /çuğulluq/ خبرچی لیک، شیطانلیق، بهتانچی لیق، افتراچی لیق
چۆر-چۆپ /çör-çöp/ باخ: چۆپ	چۆكدورمک /çökdürmek/ ۱/ اوتورتماق، ایلشدریمک
چۆره کلمک /çörəkləmək/ یتمله مک، بسله مک، دولاندریماق، ساخلاماق	چۆكدورمک ۲ /çökdürmek/ سوسدورماق
چۆره کلمه /çörəkləmə/ یتمله مه، بسله مه، دولاندریم، ساخلاما	چۆكدورمه ۱ /çökdürmə/ اوتورتما، ایلشدریمه
چۆره کلی ۱ /çörəkli/ وارلی، برکتلی	چۆكدورمه ۲ /çökdürmə/ سوسدورما
چۆره کلی ۲ /çörəkli/ قوناقلیق	چۆك /çökək/ چالا، چوخور، اوبوق، باتیق
چۆره کلی ۳ /çörəkli/ قازانجلی، گلیرلی	چۆك لیک /çökəklik/ چالالیق، چوخورلوق، اوبوقلوق، باتیق
چوروک ۱ /çürük/ اییلی، قوخولو	چۆكلمک ۱ /çökəlmək/ چوخورلانماق، باتیقلاشماق، چالاشماق
چوروک ۲ /çürük/ کیف، چنگ	چۆكلمک ۲ /çökəlmək/ ائتمک، دوشمک
چوروکچولوک ۱ /çürükçülük/ خیرداچی لیق، واسواسی لیق، قارایاخالیق، زوزه ک لیک	چۆكلمه ۱ /çökəlmə/ چوخورلانما، باتیقلاشما، چالاشما
چوروکچولوک ۲ /çürükçülük/ اوساندریجی لیق، معناسیزلیق، سۆزچولوک	چۆكلمه ۲ /çökəlmə/ ائتمه، دوشمه
چوروکلوک ۱ /çürüklük/ ایلی لیک، عفونتلی لیک، قوخولولوق	چۆكمک /çökmək/ ائتمک، یاتماق
چوروکلوک ۲ /çürüklük/ کیف لیک، چنگ لیک	چۆكمه /çökmə/ ائتمه، یاتما
چوروکم ۱ /çürümək/ قوخوماق، اییلنمک	چۆکوک /çökük/ چوخور، باتیق، اوبوق
چوروکم ۲ /çürümək/ پوزولماق، کورلانماق	چۆکوکلوک /çöküklük/ چوخورلوق، باتیق، اوبوقلوق
چورومه ۱ /çürümə/ قوخوما، اییلنمه	چۆکونتو /çöküntü/ تورتا، خیلط
چورومه ۲ /çürümə/ پوزولما، کورلانما	چۆکونتولو /çöküntülü/ تورتالی، خیلطلی
چورونتو /çürüntü/ کیف، چنگ	چۆل ۱ /çöl/ صحرا، بوزقیر، بیابان
چورونتولوک /çürüntülük/ کیف لیک، چنگ لیک	چۆل ۲ /çöl/ حییه، باییر، ائشیک
چۆزهلمک /çözəlmək/ آچماق	چۆل ۳ /çöl/ دوز
چۆزهلمه /çözəlmə/ آچما	چولاق /çolاق/ آخساق، توپال، شیکست، شیل، علیل
چوغول /çuğul/ خبرچی، شیطان	آنام شیل، باجیم چولاق، اۆزومون ده قالچام اهریدیر
	چولاقلاما /çolaqlama/ آخساما

ياشيللاشماق
چيچكلنمه /*çiçeklənme*/ گولنمه، گؤيرمه،
ياشيللاشما
چيچكلي^۱ /*çiçekli*/ گوللو
چيچكلي^۲ /*çiçekli*/ ناخيشلى
چيچكليک^۱ /*çiçeklik*/ گوللوک
چيچكليک^۲ /*çiçeklik*/ ناخيشليق
چيخار^۱ /*çixar*/ خرج، مصرف
چيخار^۲ /*çixar*/ تولانتى، ايتكى
چيخارما^۱ /*çixarma*/ گؤتورمه، قووما
چيخارما^۲ /*çixarma*/ گزديرمه (آتى)
چيخارما^۳ /*çixarma*/ بويلانما
چيخارما^۴ /*çixarma*/ آپارما، گتيرمه
چيخارما^۵ /*çixarma*/ سويونما
چيخارما^۶ /*çixarma*/ قوپارما، دارتما، چكمه
چيخارماق^۱ /*çixarmaq*/ گؤتورمك، قووماق
چيخارماق^۲ /*çixarmaq*/ گزديرمك
چيخارماق^۳ /*çixarmaq*/ آپارماق، گتيرمك
چيخارماق^۴ /*çixarmaq*/ سويونماق
چيخارماق^۵ /*çixarmaq*/ چكمك، قوپارماق،
دارتماق
چيخاريش /*çixariş*/ اقتباس، خلاصه
چيخداش /*çixdaş*/ ضاى، زدهلى، خراب
چيخما^۱ /*çixma*/ گزمه، دولانما
چيخما^۲ /*çixma*/ ديرمانما، قالخما
چيخما^۳ /*çixma*/ قالخما (كورسويه)
چيخما^۴ /*çixma*/ دوغما، قالخما، يوكسلمه
چيخما^۵ /*çixma*/ جوجرمه، گؤيرمه، بيتمه
چيخما^۶ /*çixma*/ بورخولما
چيخما^۷ /*çixma*/ توتما
چيخما^۸ /*çixma*/ گؤتورمه، آلما
چيخما^۹ /*çixma*/ گنتمه

چولاقلاماق /*çolaqlamaq*/ آخساماق
چولاقلىق /*çolaqlıq*/ آخساقلىق، توپالىق، شيكست
ليك، شيلليك، عليلك
چؤلچولوك /*çölçülük*/ دوزنليك، صحرا، بوزقىر
چولغالاما^۱ /*çulğalama*/ اؤرتمه، بورومه
چولغالاما^۲ /*çulğalama*/ بورومه، دولاما، بلهمه،
ساريمانما
چولغالاما^۱ /*çulğalama*/ اؤرتمك، بورومك
چولغالاما^۲ /*çulğalama*/ ساريمانما، بورومك،
دولاما، بلهمك
چؤللو^۱ /*çöllü*/ حيهطلى، ائشيكلى، بايىرلى
چؤللو^۲ /*çöllü*/ صحراى، بيابانلى
چؤللوک^۱ /*çöllük*/ حيهطلىك، ائشيكلىك، بايىرلىق
چؤللوک^۲ /*çöllük*/ صحراىق، بيابانلىق
چؤللوک^۳ /*çöllük*/ دوزلوک
چهره /*çöhrə*/ اوز، صيفت
چهرهلى /*çöhrəli*/ سيمالى، صيفتلى
چوو /*çov*/ خبر، معلومات، بيلديريش [اردبيلده جوو]
چووال /*çuval*/ كيسه، توربا
چوواللى /*çuvalı*/ كيسهلى، توربالى
چوواللىق /*çuvalıq*/ كيسهلىك، توربالىق
چووغون /*çovğun*/ بوران
چووغونلانا /*çovğunlama*/ بورانلانا
چووغونلانا /*çovğunlamaq*/ بورانلانا
چووغونلو /*çovğunlu*/ بورانلى
چووغونلوق /*çovğunluluq*/ بورانلىق
چيتك /*çitək*/ ياماق، پينه
چيتهمك /*çitəmək*/ تيكمك، ياماق، سيريماق،
گؤزمك
چيتهمه /*çitəmə*/ تيكمه، ياماما، سيريما، گؤزمه
چيچك /*çiçək*/ گول
چيچكلنمك /*çiçeklənmək*/ گولنمك، گؤيرمك

چالما، قامارلاما، قوپارتما
 چىر پىشىدىرماق /*çirpişdirmaq*/ قاپماق،
 اوغورلاماق، چالماق، قامارلاماق، قوپارتماق
 چىر پىشما /*çirpişma*/ ووروشما، دۇيوشما، توتاشما
 چىر پىشماق /*çirpişmaq*/ ووروشماق، دۇيوشماق،
 توتاشماق
 چىر پىلى /*çirpili*/ شاخلى، بوداقلى، چۇر-چۇپلو
 چىر پىنتى /*çirpinti*/ دۇيونتو
 چىر پىنما /*çirpinma*/ چابالاما، اللشما، ائشەلنمه
 چىر پىنماق /*çirpinmaq*/ چابالاما، اللشمك،
 ائشەلنمك
 چىر تداق /*çirtdaq*/ چىل، خال، لكه
 چىر تداما^۱ /*çirtdama*/ چاتلاما، سىنما
 چىر تداما^۲ /*çirtdama*/ سىندىرما، گمىر مه
 چىر تداماق^۱ /*çirtdamaq*/ چاتلاماق، سىنماق
 چىر تداماق^۲ /*çirtdamaq*/ سىندىرماق، گمىر مك
 چىر تما /*çirtma*/ تىپىكلمه، وورما
 چىر تماق /*çirtmaq*/ وورماق، تىپىكلمك
 چىر تمالاما /*çirtmalama*/ وورما، تىپىكلمه
 چىر تمالاماق /*çirtmalamaq*/ وورماق، تىپىكلمك
 چىر تىق /*çirtiq*/ شىققىلىتى، چىققىلىتى
 چىر تىلتى /*çirtilti*/ شاققىلىتى، گورولتو، جىرىلتى،
 سس-كوى
 چىر-چىرپى /*çir-çirpi*/ چۇر-چۇپ، چىرپى، شاخ
 چىر ك^۱ /*çirk*/ كىر، زىيىل
 چىر ك^۲ /*çirk*/ پالچىق، زىغ، لىل
 چىر ك^۳ /*çirk*/ ايرىن
 چىر كاب /*çirkab*/ ناتمىزلىك، مردارلىق
 چىر كلنمك /*çirklənmək*/ كىرلنمك،
 زىيىلنمك، بولاشماق، لكه لنمك
 چىر كلنمه /*çirklənmə*/ كىرلنمه، زىيىلنمه،
 بولاشما، لكه لنمه

چىخما^۱ /*çixma*/ آتيلما، سىچراما
 چىخما^{۱۱} /*çixma*/ بۇيومه، يىتتىشمه
 چىخماق^۱ /*çixmaq*/ گزمك، دولانماق
 چىخماق^۲ /*çixmaq*/ دىرمانماق، قالخماق
 چىخماق^۲ /*çixmaq*/ قالخماق
 چىخماق^۴ /*çixmaq*/ دوغماق، قالخماق، يوكسلمك
 چىخماق^۵ /*çixmaq*/ جوچرمك، گۇيرمك، بيتمك
 چىخماق^۶ /*çixmaq*/ توتماق
 چىخماق^۷ /*çixmaq*/ گۇتورمك، آلماق
 چىخماق^۸ /*çixmaq*/ بورخولماق
 چىخماق^۹ /*çixmaq*/ گىتمك
 چىخماق^{۱۰} /*çixmaq*/ آتيلماق، سىچراماق
 چىخماق^{۱۱} /*çixmaq*/ بۇيومك، يىتتىشمك
 چىخىش^۱ /*çixış*/ باشلانغىچ، منبع
 چىخىش^۲ /*çixış*/ چاره، علاج، واسطه، يول
 چىخىق /*çixiq*/ بورخوق
 چىخىلما /*çixılma*/ گۇتورولمه، آلىنما
 چىخىلماق /*çixılmaq*/ گۇتورولمك، آلىنماق
 چىخىنتى /*çixıntı*/ باخ: چىخىق
 چىخىنتىلى /*çixıntıılı*/ بورخولو
 چىراق /*çiraq*/ لامپا
 چىراقبان /*çiraqban*/ ايشىقلى، نورلو
 چىراقبانلىق /*çiraqbanlıq*/ ايشىقلىق، نورلوق
 چىراقلى /*çiraqlı*/ لامپالى
 چىراقلىق /*çiraqlıq*/ لامپالىق
 چىرپما^۱ /*çirpma*/ سىلكه لمه
 چىرپما^۲ /*çirpma*/ ياخالاما، چالخالاما
 چىرپما^۳ /*çirpma*/ وورما، ايليشدىر مه
 چىرپماق^۱ /*çirpmaq*/ سىلكه لمك
 چىرپماق^۲ /*çirpmaq*/ ياخالاما، چالخالاما
 چىرپماق^۳ /*çirpmaq*/ وورماق، ايليشدىر مك
 چىرپىشىدىرما /*çirpişdirmə*/ قاپما، اوغورلاما،

چیریشلمه /çirişləmə/ یاپیشدیرما
 چیریشلی /çirişli/ یاپیشقانلی
 چیزغیرما /çizğırma/ فیشقیرتما، سیچراتما،
 چیلهمه
 چیزغیرماق /çizğırmaq/ فیشقیرتماق،
 سیچراتماق، چیلهمک
 چیسکین /çiskin/ دومان، توتقون، یاغیش
 چیسکینلنمک /çiskinlənmək/ دومانلانماق،
 توتقونلاشماق، یاغماق
 چیسکینلنمه /çiskinlənmə/ دومانلانما،
 توتقونلاشما، یاغما
 چیسکینلی /çiskinli/ دومانلی، توتقون، یاغیشلی
 چیسکینلیک /çiskinlik/ یاغمورلوق، توتقونلوق
 چیسک /çisək/ یاغیش
 چیسکلی /çisəkli/ یاغیشلی، یاغمورلو
 چیسکلهمک^۱ /çisələmək/ یاغماق
 چیسکلهمک^۲ /çisələmək/ تۆکمک، سیهلمک
 چیسکلهمه^۱ /çisələmə/ یاغما
 چیسکلهمه^۲ /çisələmə/ تۆکمک، سیهلمه
 چیسکمه /çisəmək/ یاغماق
 چیسکمه /çisəmə/ یاغما
 چشمه^۱ /çeşmə/ بولاق، قایناق
 چشمه^۲ /çeşmə/ منبع، باشلانغیج، منشأ
 چئننی /çeşni/ ناخیش، بزک [جلده باخار
 چئننیسی]
 چئننیلی /çeşnili/ ناخیشلی، بزکلی، گوللو
 چئنشید^۱ /çeşid/ نۇع، سورت
 چئنشید^۲ /çeşid/ نۇع، جور، قسم، قبیل
 چئنشیدلمک /çeşidləmək/ سورتلاشدیرماق
 چئنشیدلمه /çeşidləmə/ سورتلاشدیرما
 چئنشیدلی /çeşidli/ نۇعلو، سورتلو
 چیغناما /çığnama/ تاپدالاما، دؤیمه، تپیکلمه

چیرکلی^۱ /çirkli/ کیرلی، زیبیلی، بولاشیق
 چیرکلی^۲ /çirkli/ ایرینلی
 چیرکلی^۳ /çirkli/ هیسلی، پاسلی
 چیرکلیک^۱ /çirklik/ کیرلیک، زیبیلیک،
 بولاشیقلیق
 چیرکلیک^۲ /çirklik/ ایرینلیک
 چیرکلیک^۳ /çirklik/ هیسلیک، پاسلیق
 چیرکین^۱ /çirkin/ کیفیر، عیبه، جر، ایرنج
 چیرکین^۲ /çirkin/ آلچاق، اجلاف، خبیث، پوزغون،
 مردار
 چیرکین^۳ /çirkin/ عییلی، قصورلو، نالایق (حرکت)
 چیرکینلشمک /çirkinləşmək/ کیفیرلشمک، عیبه
 چیرلشمک، ایرنجلشمک، خرابلاشماق، پیسلشمک
 چیرکینلشمه /çirkinləşmə/ کیفیرلشمه، عیبه
 چیرلشمه، ایرنجلشمه، خرابلاشما، پیسلشمه
 چیرکینلیک^۱ /çirkinlik/ کیفیرلیک، عیبه
 چیرلیک، ایرنجلیک، بیچیمسیرلیک
 چیرکینلیک^۲ /çirkinlik/ آلچاقلیق، رذیلیک،
 اجلافلیق، خبیثلیک
 چیرکینمک /çirkinmək/ دیکسینمک، ایرنمک
 چیرکینمه /çirkinmə/ دیکسینمه، ایرنمه
 چیرمالاما /çirmalama/ قاتلاما، چئویرمه
 چیرمالاماق /çirmalamaq/ قاتلاماق، چئویرمک
 چیرمالی /çirmalı/ قاتلاقلی، چئویریلی
 چیرمهلمک /çirmələmək/ قاتلاماق، چکمک
 چیرمهلمه /çirmələmə/ قاتلاما، چکمه
 چیرهنمک^۱ /çiyrenmək/ ایرنمک، دیکسینمک
 چیرهنمک^۲ /çiyrenmək/ چکینمک، نفرتلهمک
 چیرهنمه^۱ /çiyrenmə/ ایرنمه، دیکسینمه
 چیرهنمه^۲ /çiyrenmə/ چکینمه، نفرتلهمه
 چیریش /çiriş/ یاپیشقان
 چیریشلمک /çirişləmək/ یاپیشدیرماق

چيغناماق /çığnamaq/ تاپدالاماق، تپيكلماق، دؤيمك	تميزليك
چيغيراق /çığıraq/ باخ: چيغير-باغير	چيلغين ^۱ /çılğın/ غضبلى، حرصلى، حدتلى، عصبى
چيغير-باغير /çığır-bağır/ هاى-كوى، قيشقيريق، باغير تى	چيلغين ^۲ /çılğın/ قيزغين، قودوز، آزغين
چيغير تى /çığır/ قيشقير تى، باغير تى، بؤيورتو	چيلغينلاشما /çılğınlaşma/ غضبلنمه، حرصلنمه، حدتلنمه، عصبى لشمه
چيغير تى-باغير تى /çığır-bağır/ باخ: چيغير تى	چيلغينلاشماق /çılğınlaşmaq/ آزغينلاشماق، قودوزلاشماق
چيغير تىلى /çığırılı/ قيشقيريقلى، باغير تىلى، بؤيورتولو	چيلغينلىق ^۱ /çılğınlıq/ غضبلى ليك، حرصلى ليك، حدتلى ليك، عصبى ليك
چيغيرما /çığırma/ قيشقيرما، باغيرما، بؤيورمه	چيلغينلىق ^۲ /çılğınlıq/ قيزغينلىق، آزغينلىق، قودوزلوق
چيغيرماق /çığırmaq/ قيشقيرماق، باغيرماق، بؤيورماق	چيله مك ^۱ /çiləmək/ سپهلمك، سيچراتماق، فيسقير تماق
چيق-چيق /çiq-çiq/ تيق-تيق، تاق-تاق	چيله مك ^۲ /çiləmək/ سولاماق
چيقيقىلىتى /çiqqıltı/ تيققيلتى	چيله مك ^۳ /çiləmək/ دامجىلاماق، چيسكىنلماق
چيقيقىلداما /çiqqıldama/ تيققيلداما	چيله مه ^۱ /çiləmə/ سپهلمه، سيچراتما، فيسقير تما
چيقيقىلداماق /çiqqıldamaq/ تيققيلداماق	چيله مه ^۲ /çiləmə/ سولاما
چيقيقىلى /çiqqılı/ بالا جا، آلاچاق	چيله مه ^۳ /çiləmə/ دامجىلاما، چيسكىنلما
چيگيد /çiyid/ توخوم، توم [پامبيق چيگيدى]	چيليك /çilik/ چوبوق، قلم
چيگيدلى /çiyidli/ توخوملو، توملو	چيليك لمك /çilikləmək/ قيرماق، دوغراماق، كسمك
چيگينلى /çiyinli/ كوره كلى	چيليك لمه /çilikləmə/ قيرما، دوغراما، كسمه
چيل /çil/ خاللى، لكهلى	چيم /çim/ تامام، سراسر
چيلپاق /çilpaq/ لوت، يالين، عريان	چيمچيشمك ^۱ /çimçişmək/ ايرنمك، اورپشمك
چيلپاقلانما ^۱ /çilpaqlanma/ سويونما، لوتلنمه، عريانلانما	چيمچيشمك ^۲ /çimçişmək/ ديكسينمك، سكسنمك، سارسيماق
چيلپاقلانماق ^۱ /çilpaqlanmaq/ سويونماق، لوتلنمك، عريانلانماق	چيمچيشمه ^۱ /çimçişmə/ ايرنمه، اورپشمه
چيلپاقلانماق ^۲ /çilpaqlanmaq/ آچيلماق، آيدينلاشماق، تميزلنمه	چيمچيشمه ^۲ /çimçişmə/ ديكسينمه، سكسنمه، سارسيما
چيلپاقلانماق ^۱ /çilpaqlıq/ لوتلوك، عريانلىق	چيمخيرما /çimxırma/ آچيقلانما، ميريلداما، دونقولداما
چيلپاقلانماق ^۲ /çilpaqlıq/ آچيقلىق، آيدينلىق	چيمخيرماق /çimxırmaq/ آچيقلانماق، ميريلداماق،

دونقولداماق

چیمدیک /çimdik/ بورمانج

چیمدیک لمک^۱ /çimdikləmək/ بورمانجلاماقچیمدیک لمک^۲ /çimdikləmək/ دیدمک، یولماقچیمدیک لمک^۳ /çimdikləmək/ دارتماق، چکمک،

قوپارتماق

چیمدیک لمه^۱ /çimdikləmə/ بورمانجلاماچیمدیک لمه^۲ /çimdikləmə/ دیدمه، یولماچیمدیک لمه^۳ /çimdikləmə/ دارتما، چکمه، قوپارتما

چیمیر /çimir/ مورگو

چین^۱ /çin/ رتبه، درجه، تیتولچین^۲ /çin/ پله، قاتچین^۳ /çin/ دوغرو، حقیقتچین^۴ /çin/ خیلی، چوخلوچین^۵ /çin/ دریا، کرتی

چین-چین /çin-çin/ قات-قات، لای-لای

چینقیر /çinqır/ سس

چینقیل /çinqıl/ خیردا داش

چینقیللی /çinqıllı/ خیرلی، داشلی

چینقیللیق /çinqıllıq/ خیرلیق، داشلیق

چینلهمک /çinləmək/ ییغماق، قالاقلماق، توپالاماق

چینلهمه /çinləmə/ ییغما، قالاقلاما، توپالاما

چینلی^۱ /çinli/ رتبه، درجه، وظیفهچینلی^۲ /çinli/ دوغرو، حقیقیچینلی^۳ /çinli/ اوراقلی، دریا، زلی

چینه دن /çinədən/ اور [اردبیلده چینکدان]

چینی /çini/ فارفور، ساخسی

چیو /çivə/ باز، پرچین

چئوره^۱ /çevrə/ دایرهچئوره^۲ /çevrə/ دؤورهچئوره لمک^۱ /çevrələmək/ دایره لمکچئوره لمک^۲ /çevrələmək/ دؤوره لمکچئوره لمه^۱ /çevrələmə/ دایره لمهچئوره لمه^۲ /çevrələmə/ دؤوره لمهچئوره لی^۱ /çevralı/ دایرویچئوره لی^۲ /çevralı/ دؤوره لیچئوریلیمک^۱ /çevrilmək/ دئوریلیمک، ییخیلماقچئوریلیمک^۲ /çevrilmək/ دؤنمک، بورولماقچئوریلیمک^۳ /çevrilmək/ ائشه لنمک، قوردا لناماقچئوریلیمک^۴ /çevrilmək/ دؤندرمک، قایتاریلماقچئوریلیمه^۱ /çevrilmə/ دئوریلیمه، ییخیلماچئوریلیمه^۲ /çevrilmə/ دؤنمه، بورولماچئوریلیمه^۳ /çevrilmə/ ائشه لنمه، قوردا لناماچئوریلیمه^۴ /çevrilmə/ دؤندهریلیمه، قایتاریلماچئوریلیش^۱ /çevrilış/ دئوریلیش، ده یییشیک لیکچئوریلیش^۲ /çevrilış/ دؤنوش

چیزه /çivzə/ سیزاناق

چیزه لمک /çivzələmək/ پازلاماق، پرچیم لمک

چیزه لمه /çivzələmə/ پازلاما، پرچیم لمه

چیزه لی /çivzəli/ سیزاناقلی

چئویرمک^۱ /çevirmək/ دئویرمک، ییخماقچئویرمک^۲ /çevirmək/ دؤندرمک، یؤنه لتمکچئویرمک^۳ /çevirmək/ دؤنمک، قاییتماقچئویرمه^۱ /çevirmə/ دئویرمه، ییخماچئویرمه^۲ /çevirmə/ دؤندرمه، یؤنه لتمهچئویرمه^۳ /çevirmə/ دؤنمه، قاییتماچئویک^۱ /çevik/ زیرک، جلد، دیرباشچئویک^۲ /çevik/ فندگیر، حیلہ گرچئویک^۳ /çevik/ ایتی، یئیین

چئویکلشمک /çevikləşmək/ زیرکلشمک،

جلدلشمک، دیرباشلاشماق

چئویکلشمه /çevikləşmə/ زیرکلشمه، جلدلشمه،

دیرباشلاشما

چئویک لیک /çeviklik/ زیرک لیک، جلدلیک،

دیرباشلیق، باجاریق، مهارت

چئینه مک /çeynəmək/ گؤوشه مک

چئینه مه /çeynəmə/ گؤوشه مه

حقّ ۱ /haqq/ حقوق، اختیار
حقّ ۳ عدالت، حقیقت، دوغرولوق، دوزلوق
حقّ ۳ موزد
حقّ ۴ اؤدهمه، وئرمه، مکافات
حقّینده /haqqında/ باره سینده

خاربیلداما /*xarıldama*/ خیرچیلداما، خیرتیلداما
 خاربیلداما /*-damaq*/ خیرچیلداما، خیرتیلداما
 خاشال /*xaşal*/ یشکهقارین، قارینلی آردبیلده
 خاشیل
 خاشاللیق /*-lıq*/ یشکهقارینلیق، قارینلی لیک
 خاص^۱ /*xass/xas*/ مخصوص، عاید
 خاص^۲ خصوصی، شخصی
 خاص^۳ محکم، برک، داواملی
 خاص^۴ کیفیتلی، اعلا، جنس
 خاصه /*xasse*/ حال، خصوصیت، خاصیت، کیفیت،
 دهیر، لیاقت
 خاصهلی /*-li*/ خصوصیتلی، خاصیتلی، کیفیتلی، ده
 یرلی، لیاقتلی
 خاصیت^۱ /*xasıyyet*/ طبیعت
 خاصیت^۲ خاصه، خصوصیت، صفت، لیاقت، دهیر،
 کیفیت، ماهیت
 خاصیتلی /*-li*/ ترس، عناد
 خاطر^۱ /*xatir*/ یادداش، ذهن
 خاطر^۲ حرمت، احترام، سایغی
 خاطرجمع محکم، قطعی، عزملی
 خاطرجمع /*xatircam*/ امین، آرخاین
 خاطرجمع لیک^۱ /*-lik*/ امینلیک، آرخاینلیق،
 یقینلیک
 خاطرجمع لیک^۲ محکم لیک، قطعیلیک
 خاطرجمع لیک^۳ اینام، اعتماد، قناعت
 خاطرلاما /*xatirlama*/ آنما
 خاطرلاماق /*-lamaq*/ آنماق
 خاطرلی /*-li*/ حرمتلی، محترم، احتراملی
 خاطرله^۱ /*xatire*/ یادگار
 خاطرله^۲ حافظه، یادداش
 خالص^۱ /*xalis*/ اصل، حقیقی، صیرف، تمیز
 خالص^۲ تمیز، صاف، سئچمه

خراب^۱ /*xarab*/ پیس، یامان
 خراب^۲ لاخ، قوخولو [یومورتادا]
 خراب^۳ یاوا، پوزغون، یاراماز
 خرابا /*xaraba*/ ویرانه، اوچوق
 خرابالاشما /*-laşma*/ ویرانهلشمه
 خرابالاشماق /*-laşmaq*/ ویرانهلشمک
 خرابالیق /*-lıq*/ ویرانه لیک
 خرابالاشما /*-laşma*/ پیس لشمه، آغیرلاشما، پوزولما
 خرابالاشماق /*-laşmaq*/ پیس لشمک، آغیرلاشماق،
 پوزولماق
 خرابلاما /*-lama*/ کورلاما، پوزما، قارالاما
 خرابلاماق /*-lamaq*/ کورلاماق، پوزماق، قارالاما
 خرابلیق^۱ /*-lıq*/ کورلاما، قارالاما، پوزما
 خرابلیق^۲ پیس لشمه، آغیرلاشما، پوزولما
 خارج^۱ /*xaric*/ باایر، ظاهر، چؤل
 خارج^۲ کنار، یاد، اؤزگه
 خارجی^۱ /*xarici*/ گؤرونوش، گؤرکم، اوز
 خارجی^۲ ظاهری، سطحی
 خارجی^۳ اجنبی
 خارق العاده /*xariqülade*/ غریبه، غیر عادی،
 فوق العاده، مستثنا
 خارق العاده لیک^۱ /*-lik*/ فوق الطبیعی لیک، غیر عادی
 لیک، مستثنالیق
 خارق العاده لیک^۲ تعجیلی لیک
 خارقه /*xariqe*/ معجزه، غیر عادی، غریبه، عجایب،
 خارق العاده
 خارقه لی /*-li*/ معجزه لی، عجایب، غریبه، اعجاز کار
 خارقه لی لیک /*-lilik*/ معجزه لی لیک، عجایب لیک،
 غریبه لیک، اعجاز کارلیق
 خارلانما /*xarlanma*/ شکرلنمه
 خارلانماق /*-lanmaq*/ شکرلنمک
 خارلیق /*-lıq*/ شکرلی لیک

خالص^۲ صمیمی، طبیعی
 خالص لیک^۱ /lik/ اصل لیک، حقیقی لیک
 خالص لیک^۲ تمیز لیک، صاف لیک، سنجمه لیک
 خالص لیک^۳ صمیمی لیک، طبیعی لیک
 خالق /xalq/ جاماعات، ائل
 خالی^۱ /xali/ بوش، دهیرسیز، معناسیز، اهمیت سیز
 خالی^۲ ساکت، خلوت
 خالق /xaliq/ یارادان، تانری
 خام^۱ /xam/ ناشی، نابلد، تجربه سیز
 خام^۲ چی، آلاچی
 خاملاشماق /-laşmaq/ ناشیلاشماق، نابلدلشماق،
 تجربه سیزلشماق
 خاملاما /-lama/ ناشیلاشما، نابلدلشما، تجربه سیزلشما
 خاملیق /-liq/ ناشیلیق، نابلدلیک، تجربه سیز لیک
 خاموش /xamuş/ ساکت، دینچ، فراغات، سس سیز
 خاموشلوق /-luq/ ساکت لیک، سکوت، سس
 سیز لیک، دینجلیک، فراغاتلیق
 خاین /xain/ ساتقین، دؤنوک، نامرد
 خاینلیک /-lik/ ساتقینلیق، دؤنوکلوک، نامردلیک،
 خیانت
 خبر^۱ /xəbər/ معلومات، بیلدیریش
 خبر^۲ شایعه، سس
 خبر چی /-çi/ جار چی، چوغول چو، غیبت چی، دئدی -
 قودو چو
 خبرچیلیک /-çilik/ جارچیلیق، شیطانچیلیق،
 چوغولچولوق، غیبت، دئدی -قودو، بهتانچیلیق
 خبردار /-dar/ بلد، معلوماتلی، بیلکلی، تجربه لی،
 سررشته لی
 خبردارلیق /-darlıq/ قاباقلاما، چکیندیرمه، قورونما،
 گۆزله مه
 خبرسیز /-siz/ معلومات سیز، تجربه سیز، سررشته
 سیز، بیلک سیز

خبرسیزلیک /-sizlik/ معلومات سیزلیق، تجربه
 سیزلیک، سررشته سیزلیک، نادانلیق، بیلک سیزلیک
 خبرلشمک^۱ /-ləşmək/ سوروشماق، اؤیرنمک
 خبرلشمک^۲ تانیماق، بیلیمک
 خبرلشمه^۱ /-ləşmə/ سوروشما، اؤیرنمه
 خبرلشمه^۲ تانیما، بیلمه
 خبیث /xəbis/ آلقاق، اجلاف، رذیل، یاراماز،
 چیرکین، منفور
 خبیثلشمک /-ləşmək/ آلقاقلاشماق، رذیللشمک،
 اجلاقلاشماق، منفورلاشماق
 خبیثلشمه /-ləşmə/ آلقاقلاشما، رذیللشمه،
 اجلاقلاشما، منفورلاشما
 خبیثلیک /-lik/ آلقاقلیق، اجلاقلیق، رذیللیک،
 ایرنجلیک، چیرکینلیک، منفورلوق
 ختام /xitam/ بیتمه، توکنمه، سون، آخر
 ختم /xətm/ بیتیرمه، تاماملاما، قورتارما
 خجالت /xəcalət/ حیا، آبیر، آر، اوزوقارالیق، رسوای
 چیلیق، بی آبیر چیلیق
 خجالتلنمک /-lənmək/ حیالانماق، عارلانماق،
 سیخیلماق، چاشماق، کاریخماق، هیجانلانماق،
 پرتلشمک، قیزارماق، اوتانماق
 خجالتلنمه /-lənmə/ حیالانما، عارلانما، سیخیلما،
 چاشما، کاریخما، هیجانلانما، پرتلشمه، قیزارما، اوتانما
 خجیل /xəcil/ باخ: خجالتلی
 خجیللیک /-lik/ باخ: خجالتلی لیک
 خداحافظ /xudahafiz/ هله لیک، الوداع
 خداحافظلشمک /-ləşmək/ وداعلاشماق، آیریلماق
 خداحافظلشمه /-ləşmə/ وداعلاشما، آیریلما
 خدمت /xidmət/ ایش، وظیفه، قوللوق
 خراج /xərac/ وئرگی، باج
 خرافات /xurafat/ مۆوهومات
 خرافات چی /-çi/ مۆوهومات چی

خرافات چیلیق /xəɾɪf/ مؤهومات چیلیق،	خصوصی ^۱ /xüsusi/ شخصی، فردی
خرج /xərc/ مصارف، صرف، چیخار	خصوصی ^۲ مخصوص، آیريجا
خرجله مک /-ləmək/ ایشلتمک	خصوصی ^۳ اصل، حقیقی
خرجله مه /-ləmə/ ایشلتمه	خصوصیت ^۱ /xüsusiyyət/ خاصه، دهیر، کیفیت، ماهیت، صفت
خرچلیک /-lik/ مصارفلیک، چیخارلیق	خصوصیت ^۲ اورینئاللیق
خریف /xərif/ اراده سیز، گیج، سارساق، قانماز	خصوصیت چی /-çi/ ملکیت چی، بییه، صاحب
خریقله مک /-ləmək/ سفته لشمک، سرسم لشمک، گیلشمک	خصوصیت چیلیک ^۱ /-çilik/ ملکیت، مال - ملک
خریقله مه ^۱ /-ləmə/ سفته لنمه، سرسم لشمه، گیلشمه	خصوصیت چیلیک ^۲ /-çilik/ بییه لیک، صاحبکارلیق
خریقله مه ^۲ کوتلشمه، ماتیکما	خصوصیلشمک /-ləşmək/ آیریلماق، تکلنمک
خریقلیک ^۱ /-lik/ سفته لیک، سارساقلیق، سرسمه لیک، گیلچلیک	خصوصیلشمه /-ləşmə/ آیریلما، تکلنمه
خریقلیک ^۲ کوتلوک، ماتیکلیق	خطا ^۱ /xət/ جیزگی، جیزیق
خزینه ^۱ /xəzine/ دینه	خطا ^۲ یازی
خزینه ^۲ دؤولت، املاک، پول، ثروت	خطا ^۱ /xəta/ تهلوکه، قورخو، خطر
خسارت /xəsəret/ ضرر، زیان	خطا ^۲ گناه، تقصیر
خسته /xəstə/ ناخوش، آزارلی، ناساز	خطا ^۳ سهو، یانلیش، غلط، قصور
خسته لنمک /-lənmək/ ناخوشلاماق، آزارلاماق، ناسازلاماق، کیفیسیزلمک	خطاب /xitab/ مراجعت
خسته لنمه /-lənmə/ ناخوشلاما، آزارلاما، ناسازلاما، کیفیسیزلشمه	خطا-بالا /xata-bala/ تهلوکه، قورخو، خطر، فلاکت، مصیبت، زاول
خسته لیک /-lik/ ناخوشلوق، آزارلی لیق، ناسازلیق، کیفیسیزلیک	خطاسیز ^۱ /-siz/ تهلوکه سیز، قورخوسوز، خطرسیز
خسیس /xəsis/ سیمیج، دارگوز، آجگوز، طمعکار	خطاسیز ^۲ قصورسوز، سهوسیز، غلطسیز
خسیسلشمک /-ləşmək/ سیمیج لشمک، دارگوز لشمک، طمعلا تماق	خطاسیزلیق ^۱ /-sizliq/ تهلوکه سیزلیک، قورخوسوزلوق، خطرسیزلیک
خسیسلشمه /-ləşmə/ سیمیج لشمه، دارگوز لشمه، طمعلا تما	خطاسیزلیق ^۲ قصورسوزلوق، سهوسیزلیک، غلط سیزلیک
خسیسللیک /-lik/ سیمیج لیک، دارگوز لوق، آجگوز لوق، طمعکارلیق، زیققیلیق	خطاکار ^۱ /xətakar/ تهلوکه لی، قورخولو، خطرلی، ضررلی، زیانلی
خصوصاً /xüsusən/ علی الخصوص	خطاکار ^۲ مقصر، گناهکار
	خطاکارلیق /-karlıq/ تهلوکه، قورخو، خطر، فلاکت، مصیبت
	خطالی /-li/ باخ: خطاکار
	خطالی لیق /-lilıq/ باخ: خطاکارلیق

خفیفلشمک /ləʃmək/ ملایم لشمک، ضعیف

لشمک، ساکت لشمک

خفیفلشمه /ləʃmə/ ملایم لشمه، ضعیف لشمه،

ساکت لشمه

خفیفلیک^۱ /lik/ یونگوللوک، ملایم لیک، ساکت لیک،

دینجلیک

خفیفلیک^۲ ملایم لیک، ساکت لیک، یاواشلیق، لاللیق

خلاص /xilas/ قورتولوش، نجات

خلاصه^۱ /xülase/ یئکون، نهایت، نتیجه

خلاصه^۲ اصل، مغز، اساس، مطلب

خلاصه لمک /ləmek/ یئکونلاشدیرماق، نتیجه

لندیرمک

خلاصه لمه /ləme/ یئکونلاشدیرما، نتیجه لندیرمه

خلاف^۱ /xilaf/ یالان، اویدورما، قوندارما

خلاف^۲ ضد، قارشى، عکس

خلعت /xələt/ هدیه، بخشش، سووقات، انعام

خلف /xələf/ وارث، ورثه

خلف^۲ نسل، اؤولاد

خلفلیک^۱ /lik/ وارثلیک، ورثه لیک

خلفلیک^۲ نسل، اؤولاد

خلقت /xilqət/ یارادیلش، طبیعت

خلل^۱ /xələl/ ضرر، زیان، ایتکی

خلل^۲ پوزغونلوق، ناسازلیق

خللدار^۱ /dar/ پوزغون، زیانکار

خللدار^۲ نقصانلی

خللدارلیق^۱ /darlıq/ پوزغونلوق، زیانکارلیق

خللدارلیق^۲ نقصانلی لیق

خلوت^۱ /xəlvət/ گیزیلی، مخفی

خلوت^۲ تک-تنها، یالقیز

خلوتجه /cə/ باخ: خلوتی

خلوتلنمک /lənmək/ گیزلنمک، مخفی لنمک

خلوتلنمک^۲ تکلنمک، یالقیزلانماق

خطر^۱ /xətər/ تهلوکه، قورخو، هده، خطا

خطر^۲ ضرر، زیان

خطرسیز^۱ /siz/ تهلوکه سیز، خطاسیز، قورخوسوز

خطرسیز^۲ ضررسیز، زیان سیز

خطرسیز لشمک^۱ /sizləʃmək/ تهلوکسیز لشمک،

خطاسیزلاشماق، قورخوسوزلاشماق

خطرسیز لشمک^۲ ضررسیز لشمک، زیانسیزلاشماق

خطرسیز لشمه^۱ /sizləʃmə/ تهلوکسیز لشمه،

خطاسیزلاشما، قورخوسوزلاشما

خطرسیز لشمه^۲ ضررسیز لشمه، زیانسیزلاشما

خطرسیز لیک^۱ /sizlik/ تهلوکه سیزلیک،

خطاسیزلیق، قورخوسوزلوق

خطرسیز لیک^۲ ضررسیز لیک، زیان سیزلیق

خطرلی^۱ /li/ تهلوکه لی، خطالی، قورخولو

خطرلی^۲ ضررلی، زیانلی

خطرلی لیک^۱ /lilik/ تهلوکه، خطا، قورخو

خطرلی لیک^۲ /lilik/ ضرر، زیان

خفت /xiffət/ درد، کدر، غصه

خفتجیل /cil/ دردجیل، کدرلی، غصه لی

خفتجیللیک /cillik/ دردجیللیک، کدرلی لیک،

غصه لی لیک

خفتلنمک /lənmək/ کدرلنمک، غصه لنمک

خفتلنمه /lənmə/ کدرلنمه، غصه لنمه

خفنگ /xəfənk/ تنگیشمه، تنگ نفسلیک، تۆیشومه

خفه /xəfə/ بوغاناق، بورکو، ایستی

خفه لنمک /lənmək/ بوغولماق، ایستیلنمک،

سیخیلماق

خفه لنمه /lənmə/ بوغولما، ایستیلنمه، سیخیلما

خفه لیک /lik/ بورکولولوک، سیخینتی لی لیق،

بوغاناقلیق

خفیف^۱ /xəff/ یونگول، ملایم، ساکت، دینج

خفیف^۲ ضعیف، اینجه

خوش آهنگلی لیک /-ahəŋgɪlɪlɪk/ ملاح، گۆزل لیک

خوشبخت /-bəxt/ بختور، بختیار، ممنون، مسعود، شاد

خوشبختلیک /-bəxtɪlɪk/ بختورلیک، بختیارلیق، سعادت، فراوانلیق، آغگون، مسعودلوق، فرحلی لیک، شادلیق

خوشحال /-hal/ ملایم، یومشاق، عالیجناب، مرد، رحمدل، مرحمتلی، لاقید، خاطرجمع، آرخاین

خوشحاللی /-hallɪ/ باخ: خوشحال

خوشحاللی لیک /-hallɪlɪq/ ملایم لیک، یومشاقلیق، عالیجنابلیق، مردلیک، لاقیدلیک، خاطرجمع لیک، آرخاینچیلیق

خوش خاصیت /-xasiyyət/ رحملی، رحمدل، مرحمتلی

خوش خاصیتلی /-xasiyyətli/ باخ: خوش خاصیت

خوش خاصیتلی لیک /-xasiyyətɪlɪk/ رحملی لیک، رحمدللیک، مرحمت، مهربانلیق

خوشرفتار /-rəftar/ انسیتلی، ملایم، نزاکتلی، مهربان

خوشرفتارلی /-rəftarlı/ باخ: خوشرفتار

خوشرفتارلی لیک /-rəftarlılɪq/ انسیتلی لیک، ملایم لیک، نزاکت، مهربانلی لیک

خوش صفت /-sifət/ مهربان، گولراوزلو، التفاتلی، خیرخواه، صمیمی، نوازشکار، سئویملی، قانی شیرین، یاپیشیقلی

خوش صفتلی /-sifətli/ باخ: خوش صفت

خوش صفتلی لیک /-sifətɪlɪk/ مهربانچیلیق،

اوزوگولرلیک، نوازشکارلیق، التفات، خیرخواهلیق،

صمیمی لیک، سئویملی لیک، قانی شیرینلیک،

یاپیشیقلی لیک

خوشلاما /-lama/ بهینمه، سئومه، ایسته مه

خلوتلنمه ^۱ /-lənmə/ تکلمه، یالقیزلانما

خلوتلنمه ^۲ گیزلنمه، مخفی لنمه

خلوتلیک /-lik/ باخ: خلوتی لیک

خلوتی /-i/ گیزلی، مخفی، ال آلتدان

خلوتی لیک ^۱ /-ilik/ گیزلینلیک، مخفی لیک

خلوتی لیک ^۲ تکلیک، تنهالیق، یالقیزلیق

خندک /xəndək/ قانو، چوخور، آرخ

خوار /xar/ بی آبرچیلیق، اوزو قارالیق، بدناملیق، رسوای چیلیق، پرتلیک

خواهش /xahiş/ رجا، توقع، یالواریش، ایستک، دیک، آرزو

خودمانی /xudimani/ صمیمی، ییغجام

خور /xor/ پیس، اهیری

خورتلاما /xortlama/ دیریلمه

خورتلاماق /-lamaq/ دیریلک

خوره ک /xörək/ بیشمیش، یئمک

خوره کلیک /-lik/ بیشمیشلیک

خوروزلانما /xoruzlanma/ ککه لنمه، ششه لنمه، کیشیلنمه

خوروزلانماق /-lanmaq/ ککه لنمک، ششه لنمک، کیشیلنمک

خوسونلاشما /xosunlaşma/ پیچیلداشما

خوسونلاشماق /-laşmaq/ پیچیلداشماق

خوش ^۱ /xoş/ اوزوگولر، صمیمی، خیرخواه، ملاحلی

خوش ^۲ الوئریشلی، مناسب، یارارلی

خوش ^۳ لذتلی، نشئه لی، صفالی

خوش ^۴ ساکت، ملایم، یومشاق

خوشاگلمز /xoşgəlməz/ ایرنج، چیرکین، آجی، منفور

خوشاگلمزلیک /-lik/ ایرنجلیک، چیرکینلیک،

منفورلوق

خوش آهنگ /-ahəŋg/ ملاحلی

خوشلاماق /-lamaq/ به يىنمك، سئومك، ايسته مەك	خومارلىق ^۲ سوزگونلوك
خوشلوق ^۱ /-luq/ لذت، كيف، نشئه، صفا	خوو /xov/ توك، ليغا
خوشلوق ^۲ ملاحە، گۆزلىك	خوولو /-lu/ توكلو
خوش نيت /-niyet/ اعتبار، صداقت، خير خواهليق	خيال ^۱ /xəyal/ خوليا، خيالت، كۆلگە، كابوس
خوش نيتلى /-niyetli/ اعتبارلى، صداقتلى، خير خواه	خيال ^۲ تصور، تخيل
خوش نيتلى ليك /-niyetlilik/ باخ: خوش نيت	خيال ^۳ واهمه، قاراباسما
خوف /xof/ قورخو، دحشت، واهمه	خيالپرست /-pərest/ خولياچى
خوف سوز /-suz/ جرئتى، جسارتلى، اوركلى، قوچاق، مرد	خيالپرستلىك /-pərestlik/ خولياچىلىق، افسانوى ليك
خوف سوزلوق /-suzluq/ جرئت، جسارت، اوركلى ليك، قوچاقلىق، مردلىك	خيالچى /-çi/ باخ: خيالپرست
خوفلانما /-lanma/ قورخما، واهمه لنمه، دحشت لنمه	خيالچىلىق /-çilik/ باخ: خيالپرستلىك
خوفلانماق /-lanmaq/ قورخماق، واهمه لنمە، دحشت لنمە	خيالى /-i/ ساختا، اويدورما، يالان، افسانوى
خوفلو /-lu/ قورخولو، دحشت لى، واهمه لى، مدحش	خيانت /xəyanət/ خاينلىك، نامردلىك، ساتقىنلىق
خوفلولوق /-luluq/ دحشت، واهمه	خيانتچى /-çi/ باخ: خيانتكار
خوليقان /xuliqan/ دلەدوز	خيانتچىلىك /-çilik/ باخ: خيانتكارلىق
خوليقانلىق /-liq/ دلەدوزلوق	خيانتكار /-kar/ خاين، ساتقىن، نامرد، دؤنوك
خومار ^۱ /xumar/ سوزگون [ملا پناه واقف: خومار- خومار باخماق گۆز قايداسيدير، لاله تەك قىزارماق اوز قايداسيدير، پريشانلىق زولفون اؤز قايداسيدير، نە باد صبادن نە شانەدندير]	خىانتكارلىق /-karlıq/ خاينلىك، ساتقىنلىق، نامردلىك، دؤنوكلوك
خومار ^۲ كيفلى	خير ^۱ /xeyir/ فايدا، گلير، قازانچ، منفعت، صرفه
خومارلانما ^۱ /-lanma/ كيفلنمه، نشئه لنمه، دملنمه	خير ^۲ برکت
خومارلانما ^۲ اوخشاما، نازلانما، عزيز لنمه	خير ^۳ /xeyr/ يوخ
خومارلانماق ^۱ /-lanmaq/ كيفلنمە، نشئه لنمە، دملنمە	خير ^۴ /xir/ بوستان
خومارلانماق ^۲ اوخشاماق، نازلانماق، عزيز لنمە	خير ^۵ چينقىل
خومارلى ^۱ /-li/ مست، سرخوش، كيفلى، سست	خير ^۶ تميز
خومارلى ^۲ سوزگون	خيرات /xeyrat/ احسان
خومارلىق ^۱ /-liq/ مستلىك، سرخوشلوق، كيفلى ليك، سستلوك	خيراتلىق /-liq/ احسانلىق
	خير پالاما /xırpalama/ ياخالاما، ياپيشما
	خير پالاماق /-lamaq/ ياخالاماق، ياپيشماق
	خير تەكلەمەك /-ləmək/ ياخالاماق، توتماق، ياپيشماق
	خير تەكلەمە /xirtəkləmə/ ياخالاما، توتما، ياپيشما
	خير جينلىق برکلىك، سرتلىك، جودلوق، قابالىق

دوغراماق
 خیردالی^۱ /-li/ بالا جالی، کیچیکلی
 خیردالی^۲ نارینلی
 خیردالیق^۱ /-liq/ بالا جالیق، کیچیکلیک
 خیردالیق^۲ نارینلیق
 خیرسیز^۱ /-siz/ فایدا سیز، ثمره سیز، صرفه سیز، هدر، عبث، ضررلی
 خیرسیزلیک /-sizlik/ فایدا سیزلیق، ثمره سیزلیک، صرفه سیزلیک، الوئیش سیزلیک، ضررلی لیک
 خیرلی^۱ /-li/ فایدالی، گلیرلی، قازانجلی، منفعتلی، صرفه لی، یارارلی، الوئیشلی
 خیرلی^۲ برکتلی
 خیرلیق^۱ /xirlıq/ بوستانلیق
 خیرلیق^۲ چینقیلیق، داشلیق
 خیرلی لیک^۱ /-lilik/ فایدالی لیک، گلیرلیک، قازانجلی لیک، منفعتلی لیک، صرفه لی لیک، یارارلی لیک
 خیرلی لیک^۲ برکتلی لیک
 خیریلتی /xirilti/ توتقونلوق، بوغولوق، باتیق
 خیریلتیلی /-li/ توتقون، بوغوق، باتیق
 خیسینلاشما /xısınlaşma/ پیچیلداشما
 خیسینلاشماق /-laşmaq/ پیچیلداشماق
 خیشمالا^۱ /xışlama/ ازمه، بوروشدورمه، اؤوکه لمه
 خیشمالا^۲ اوووجلما
 خیشمالاماق^۱ /-lamaq/ ازمک، بوروشدورمک، اؤوکه لمک
 خیشمالاماق^۲ اوووجلماق
 خیشیلتی /-ti/ خیریلتی، شیریلیتی، اوغولتو، گورولتو
 خیشیلتیلی /-tili/ خیریلتیلی، شیریلیتی، اوغولتو، گورولتو
 خیشیلداما /xışıldama/ اوغولداما، گورولداما، خیریلداما
 خیشیلداماق /-damaq/ اوغولداماق، گورولداماق،

کوبودلوق [اردبیلده کال میوه یه ایشله نیر]
 خیرچی /xırçı/ بوستانچی
 خیرچیلتی /-ti/ قیچیرتی، شیقیلداتما
 خیرچیلداما /xırıldama/ قیچیرداتما، شیقیلداتما
 خیرچیلداماق /-damaq/ قیچیرداتماق، شیقیلداتماق
 خیرچیلیق /-çılıq/ بوستانچیلیق
 خیرچین^۱ /xırçın/ حرصلی، توندمزاج، عناد، حؤجت، ترس، کج
 خیرچین^۲ داواکار، دالاشقان، جنجل، اؤجشکن، دئیشکن
 خیرچین^۳ برک، سرت، جود، قبا، کوبود
 خیرچینلیق^۱ /-lıq/ حرصلی لیک، توندمزاجلیق، عنادچیلیق، کجلیک، حؤجتلیک، ترسلیک
 خیرچینلیق^۲ داواکارلیق، دالاشقانلیق، جنجللیک، اؤجشکن لیک، دئیشکن لیک
 خیرخواه^۱ /-xah/ ملایم، یومشاق، رحمدل، مرحمتلی، التفاتلی
 خیرخواه^۲ عالیجناب، مرد، لیاقتلی
 خیرخواهلیق^۱ /-xahlıq/ ملایم لیک، یومشاقلیق، رحمدللیک، مرحمت، التفات
 خیرخواهلیق^۲ عالیجنابلیق، مردلیک، لیاقتلی لیک
 خیردا /xırda/ کیچیک، بالا جا، جزئی
 خیرداجا /-ca/ بالا جا، کیچیکجه، جزئی
 خیردا-خیردا^۱ /-xırda/ تیکه-تیکه، دلیم-دلیم
 خیردا-خیردا^۲ یاواش-یاواش، آستا-آستا
 خیردالاشما^۱ /-laşma/ بالا جالاشما
 خیردالاشما^۲ جیرلاشما
 خیردالاشماق^۱ /-laşmaq/ بالا جالاشماق
 خیردالاشماق^۲ جیرلاشماق
 خیردالاما /-lama/ کیچیلتمه، پارچالاما، دوغراما
 خیردالاماق /-lamaq/ کیچیلتمک، پارچالاماق،

خىرىلداماق

خىلت /xilt/ چۇ كۈنتۈ، تورتا

خىلتلى /-li/ چۇ كۈنتۈلو، تورتالى

خىلتلىلىق /-liliq/ چۇ كۈنتۈلولوك، تورتالىلىق

خىلى /xeyli/ چوخلو، اولدوقجا، دئىكجە

خىنج /xinc/ ازىك، سىنىق، قىرىق

خىنج-خىنج /-xinc/ ازىك-ازىك، سىنىق-سىنىق

خىنجلاما /-lama/ ازمە، سىندىرما، قىرما

خىنجلاماق /-lamaq/ ازمەك، سىندىرماق، قىرماق

داراقلاما ^۲ سیغاللاماق، تومارلاماق	داخل ایچهری، ایچ
دارالما ^۱ سیخیلما، ییغیلما، کیچیلمه	داخلی ^۱ ایچ
دارالما ^۲ توکنمه، آزالما	داخلی ^۲ درونی
دارالما ^۳ تنگیشمه، سیخیلما	داخلیل <i>daxıl</i> / صاندیقچا، یئشیک، کاسا
دارالما ^۴ محدودلاشما، قیسالما	داد ^۱ / <i>dad</i> / لذت، نشئه
دارالماق ^۱ توکنمک، آزالماق	داد ^۲ فریاد، فغان، هارای
دارالماق ^۲ سیخیلماق، ییغیلماق، کیچیلیمک	داد ^۳ کمک، امداد
دارالماق ^۳ تنگیشمک، سیخیلماق	داد ^۴ شکایت
دارالماق ^۴ محدودلاشماق، قیسالماق	داد ^۵ آمان، وای، هارای
دارام تاریم، دار	داد ^۶ تام
داراما ^۱ تمیزلمه	دادانما / <i>dadanma</i> / آلیشما، اؤیرشمه
داراما ^۲ ییغما، توپلاما، دیرناقلاما	دادانماق / <i>dadanmaq</i> / آلیشماق، اؤیرشمک
داراما ^۳ کسمه	دادلی ^۱ / <i>dadlı</i> / لذتلی، تاملی
داراماق ^۱ تمیزلمک	دادلی ^۲ لطیف، خوش، شیرین
داراماق ^۲ ییغماق، توپلاماق، دیرناقلاماق	دادلی ^۳ دوزلو، گۆزوشیرین، قانی شیرین
داراماق ^۳ کسمک	دادلیلیق ^۱ / <i>dadlılıq</i> / لذتلی لیک، تاملی لیک
دارتما ^۱ چکمه [خالچادا دارتی]	دادلیلیق ^۲ شیرینلیک، مزه‌لی لیک
دارتما ^۲ چیخارما، چکمه	دادما ^۱ / <i>dadma</i> / یئمه
دارتما ^۳ لووغلانما	دادما ^۲ قانما، آنلاما
دارتماق ^۱ چکمک	دادما ^۳ قانما، آنلاما
دارتماق ^۲ چیخارماق، چکمه	دادما ^۴ دویمما
دارتماق ^۳ لووغلانماق	دادماق ^۱ / <i>dadmaq</i> / یئمک
دارتی ^۱ چکی، وزن، آغیرلیق	دادماق ^۲ قانماق، آنلاماق
دارتی ^۲ قولاج، اؤلچو	دادماق ^۳ دویماق
دارتیشدیرما چکیشدیرمه، دیدیشدیرمه	دار ^۱ / <i>dar</i> / ائنسیز
دارتیشدیرماق چکیشدیرمک، دیدیشدیرمک	دار ^۲ سیخ، تاریم
دارتیلما ^۱ چکیلما	دار ^۳ کیچیک، بالاجا
دارتیلما ^۲ گهریلما	داراشما / <i>daraşma</i> / توپلاشما، ییغیشما، دولوشما، قونما
دارتیلماق ^۱ چکیلیمک	داراشماق توپلاشماق، ییغیشماق، دولوشماق، قونماق
دارتیلماق ^۲ گهریلیمک	داراقلاما ^۱ / <i>daraqlama</i> / تمیزلمه
دارتینما لووغلانما	داراقلاما ^۲ سیغاللاما، تومارلاما
دارتینماق لووغلانماق [صمد وورغون: یئردن]	

دازلاشما / *dazlaşma* / كڭچللاشمه
 دازلاشماق / *dazlaşmaq* / كڭچللاشمك
 دازليق^۱ / *dazlıq* / بيتكى سيزليک، چيلپاقليق
 دازليق^۲ / توكسوزلوک
 داش اوره کلى / باخ: داش قلبلى
 داش اوره کلى ليک / باخ: داش قلبلى ليک
 داش - قاش / جواهرات
 داش - قاشلى / جواهراتلى
 داش قلبلى / رحم سيز، سرت، مرحمت سيز [صابر:
 داش قلبلى انسانلارى نئيردين الهى!]
 داش قلبلى ليک / رحم سيزليک، سرتليک،
 مرحمت سيزليک
 داشقين^۱ / سئل
 داشقين^۲ / جوشغون، گوجلوق، احتراصلى
 داشقينليق / جوشغونلوق، گوجلوق، احتراصلى ليق
 داشلاشما^۱ / برکيمه
 داشلاشما^۲ / برکيشمه، سرتلاشمه
 داشلاشما^۳ / ووروشما، ساواشما
 داشلاشماق^۱ / برکيمک
 داشلاشماق^۲ / برکيشمک، سرتلاشمک
 داشلاشماق^۳ / ووروشماق، ساواشماق
 داشما^۱ / آشما، تۆکولمه [اردبيلده کتهيه داشما پلو
 دئيرلر]
 داشما^۲ / جوشما، قيزيشما، حدتلاشمه
 داشماق^۱ / آشماق، تۆکولمک
 داشماق^۲ / جوشماق، قيزيشماق، حدتلاشمک
 داشيرما / آشيرما، تۆکمه
 داشيرماق / آشيرماق، تۆکمک
 داشيما / آپارما، گتيرمه
 داشيماق / آپارماق، گتيرمک
 داشينما^۱ / آپارما، کۆچمه
 داشينما^۲ / چکينمه [فکرىندن داشيندى]

آياغينى قوش کيمي اوزور، ياي کيمي دارتينير
 اوخکيمي سوزور، يئنه اؤز سوروسون نظاما دوزور، باش
 آليب گنديسن هايانا جيران؟]
 دارغين^۱ / اينجىک، دردلى، کوسکون، پريشان، پرت
 دارغين^۲ / حدتلى، غضبلى
 دارغين^۲ / حدتلى، غضبلى
 دارغينليق^۱ / اينجىکليک، کوسکونلوق، دردلى ليک،
 پريشانليق، پرتليک
 دارغينليق^۲ / حدت، غضب
 دارگۆز / پاخيل، خسيس
 دارگۆزلو / پاخيل، خسيس
 دارگۆزلولوک / پاخيلليق، خسيس ليک
 دارليق^۱ / سيخينتى، تنگ ليک
 دارليق^۲ / سيخ ليق، تاريمليق
 دارليق^۳ / چتينليک، احتياج، يوخسوللوق
 دارليق^۴ / آزليق، محدودلوق
 داروازا / آلاقاپى
 داروازالى / آلاقاپىلى
 دارىخديريچى / جانسيخيچى
 دارىخديريچىليق / جانسيخيچى ليق
 دارىخما / بئزیکمه، سيخيلما، بيغما، عصبى لشمه
 دارىخماق / بئزیکمک، سيخيلمق، بيغمق، عصبى
 لشمک
 داريسقال / دار، ائنسيز
 داريسقاللاشما / دارالما، ائنسيزلاشمه
 داريسقاللاشماق / دارالمق، ائنسيزلاشمک
 داريسقالليق / دارليق، ائنسيز ليک
 داريشليق / باخ: داريسقالليق
 داريلما^۱ / حرصلنمه، حدتلاشمه، قيزما
 داريلما^۲ / کدرلنمه، مايوسلاشما، اينجيمه
 داريلمق^۱ / حرصلنمک، حدتلاشمک
 داريلمق^۲ / کدرلنمک، مايوسلاشماق، اينجيمک

داغیلماق ^۱ /-q/- سۆكولمك، اوچولماق، تۆكولمك	داشینما ^۲ فكرلشمه
داغیلماق ^۲ كاسیبالاشماق، یوخسوللاشماق	داشینماق ^۱ آپارماق، كئچمك
داغیلماق ^۳ یاییلمك، سپهلمك	داشینماق ^۲ چكینمك
داغیلماق ^۴ قورتارماق، یئكونلاشدیرماق	داشینماق ^۳ فكرلشمك
داغیلماق ^۵ جیریلماق، سۆكولمك، ییرتیلماق	داغ /dağ/ ديك، یاماجلی، زیروهلی
داغیلماق ^۶ پوزولماق	داغلاما ^۱ /dağlama/ دامغالاما [محمد فضولی: پنبه
داغیم-داغیم /dağım-dağım/ پارچا-پارچا،	داغ جنون ایچره نهاندیر بدنیم، دیری اولدوقجا لباسیم
دوغرام-دوغرام	بودور اؤلسم كفنیم]
داغینتی /dağıntı/ تۆكونتو	داغلاما ^۲ یاندیرما
داغینیق /dağınıq/ اوچوق، سۆكوك	داغلاماق ^۱ /dağlamaq/ دامغالاما
دال ^۱ /dal/ آرخا، كورهك	داغلاماق ^۲ یاندیرماق
دال ^۲ عاقبت، سون، نتیجه	داغلی /dağlı/ دردلی، غملی
دال ^۳ گئری	داغیتما ^۱ /dağıtma/ سۆكمه، اوچورما
دالاشقان /dalaşqan/ داواكار، ساواشقان	داغیتما ^۲ قوولما، اوزاقلاشدیرما
دالاشقانلیق /-lıq/ ساواشقانلیق، داواكارلیق	داغیتما ^۳ یارالاما
دالاشما /dalaşma/ ووروشما، ساواشما، دؤیوشمه،	داغیتما ^۴ پوزما، قاچیرما
سؤیوشمه [داوا-دالاش]	داغیتما ^۵ سیمه، تۆكمه
دالاشماق /-q/- ووروشماق، ساواشماق، دؤیوشمك،	داغیتما ^۶ ییرتما، جیرما
سؤزلشمك	داغیتما ^۷ یایما، ساچما
دالاما ^۱ /dalama/ یاندیرما، گۆینتمه	داغیتماق ^۱ /-q/- یایماق، ساچماق
دالاما ^۲ قاپما، دیشلمه	داغیتماق ^۲ اوزاقلاشدیرماق، قوولماق
دالاما ^۳ سانجما، آجیتما، اینجیتمه	داغیتماق ^۳ /dağıtmaq/ سۆكمك، اوچورماق
دالاما ^۴ /-q/- یاندیرماق، گۆینتمك	داغیتماق ^۴ یارالاما، پارچالاما
دالاما ^۵ سانجماق، آجیتماق، اینجیتمك	داغیتماق ^۵ پوزماق، قاچیرماق
دالاندار /dalandar/ سوپورگهچی	داغیتماق ^۶ ییرتماق، جیرماق
دالاندارلیق /-lıq/ سوپورگهچیلیك	داغیتماق ^۷ سیمك، تۆكمك
دالبال آردیجیل، پی درپی	داغیلما ^۱ /dağılma/ جیریلما، سۆكولمه، ییرتیلما
دالدا ^۱ سیغیناجاق	داغیلما ^۲ یاییلما، سپهلمه
دالدا ^۲ كمك، آرخا، حمایه	داغیلما ^۳ سۆكولمه، اوچولما، تۆكولمه
دالالانما ^۱ سیغینما، چكیلمه	داغیلما ^۴ كاسیبالاشما، یوخسوللاشما
دالالانما ^۲ گیزلمه، قورونما	داغیلما ^۵ قورتارما، یئكونلاشدیرما
دالالانماق ^۱ سیغینماق، چكیلمك	داغیلما ^۶ پوزولما

دامارلى ^۲ شجاعتلى، هنرلى، اعتبارلى	دالالانماق ^۲ گىزلىنمىك، قورونماق
دامارلى ^۳ آرىق	دالان ^۱ آرخادان، گىرىدن [دالان آتيلان داش توپوغا دەير]
دامارلى لىق ^۱ ناموسلولوق، غيرتلى لىك	دالان ^۲ دالينجا، آرخاسينجا
دامارلى لىق ^۲ ايرادهلى لىك، محكملىك، ثباتلى لىق	دالغا لپه
دامارلىق دۆللوك، جنس	دالغاسيز لپه سيز
داماق كيف، احوال، هوس	دالغاسيز لىق لپه سيزلىك، ساكتلىك
داماق سيز نشئه سيز، كوسكون، كيف سيز	دالغاسيز لىق لپه سيزلىك، ساكتلىك
داماق سيزلىق كيف سيزلىك، كوسكونلوك، نشئه سيزلىك	دالغالانما ^۱ لپه لنمه
داماقلانما نشئه لنمه، كيفلنمه	دالغالانما ^۱ لپه لنمه
داماقلانماق نشئه لنمىك، كيفلنمىك	دالغالانما ^۲ يئللنمه، ترپنمه
داماقللى ظارافاتجىل، مزهلى، احواللى، كيفجىل	دالغالانماق ^۱ لپه لنمىك
داماقللى لىق كيفجىللىك، مزهلى لىك، احواللى لىق	دالغالانماق ^۲ يئللنمىك، ترپنمىك
دامالاما ناخيشلاما	دالغالى ^۱ لپه لى
دامالاماق ناخيشلاماق	دالغالى ^۲ تلاطلمو
دامبات لووغا، آدباز	دالغىن فكرلى
دامباتلىق لووغالىق، آدبازلىق	دالغىنلاشما فكرلشمه
دامجىلاما تۆكولمه، آخما، سيزما	دالغىنلاشماق فكرلشمىك
دامجىلاماق تۆكولمىك، آخماق، سيزماق	دالغىنلىق فكرلى لىك
دام-داش تىكىلى، بينا، ائو	داللى سۆيكنه چكىلى
دامغا مۆهور، نشان	دالى باخ: دال
دامغالاما ^۱ مۆهورلمه، نشانلاما	دالى سى باخ: دال
دامغالاما ^۲ لكه لمه	دالى سىنجا آردينجا، آرخاسينجا
دامغالاماق ^۱ مۆهورلمىك، نشانلاماق	دالينجا آردينجا، آرخاسينجا، ايزينجه
دامغالاماق ^۲ لكه لمىك	دام ^۱ ائو، بينا، تىكىلى
دامغالى ^۱ مۆهورلو، نشانلى	دام ^۲ بينا، تۆوله
دامغالى ^۲ لكه لى، عىبلى، نقصانلى	دام ^۳ حىسخانا، قازامات
دامما تۆكولمه، آخما	دام ^۴ تله، جله، تور
دامماق تۆكولمىك، آخماق	داماد كوره كن، يغزنه، گۆى
داميزما تۆكمه، آخيتما	دامادلىق كوره كنلىك، يغزنه لىك، گۆيلوك
داميزماق تۆكمىك، آخيتماق	دامارلى ^۱ ناموسلو، غيرتلى [آتالار سۆزو: قاتيقدا دا
دان صبح، شفق [دان يئرى سۆكولنده، دان يئرينه	دامار اولار]

داورانیشلی رفتارلی، مناسبتلی	صدا دوشنده
دایاز / dayaz / سطحی، اوزدن	دانلاق تهمت، مذمت
دایازلیق / -liq / سطحی لیک، غیر جدی لیک	دانلاقلی تهمتلی، مذمتلی
دایاق ^۱ dayaq / دیره ک، آغاج	دانلاما مذمت لمه، تهمت لندیرمه
دایاق ^۲ کمک، آرخا، حمایه	دانلاماق مذمت لکم، تهمت لندیرمک
دایاق ^۳ اؤزول، اساس، پایه	دانماق گیزلکم
دایاق سیز ^۱ / -siz / دیره ک سیز	داننده بیلکلی
دایاق سیز ^۲ کمک سیز، آرخاسیز	دانیشقان دئینگن، دیللی
دایاق سیزلیق ^۱ / -sizliq / دیره ک سیزلیک	دانیشقان صحبت جیل، دیللی
دایاق سیزلیق ^۲ کمک سیزلیک، آرخاسیزلیق	دانیشقان لیق ^۱ صحبت جیللیک، دیللی لیک
دایاقلی ^۱ / -li / کمکلی، آرخالی	دانیشقان لیق ^۲ دئینگنلیک
دایاقلی ^۲ دیرکلی، آغاجلی	دانیشما ^۱ شرطلشمه، سؤزلشمه
دایاقلیق ^۱ / -liq / کمکلیک، آرخالی لیق	دانیشما ^۲ بیلدیرمه، آنالتما، دئمه، سؤیلهمه
دایاقلیق ^۲ دیره کلیک	دانیشماق ^۱ شرطلشمک، سؤزلشمک
دایاما / dayama / دیره مه، سؤیکه مه	دانیشماق ^۲ بیلدیرمک، آنالتماق، دئمک، سؤیلهمک
دایاماق / -q / دیره مک، سؤیکه مک	دانیشیق صحبت، مذاکیره
دایاناجاق ^۱ / dayanacaq / دوراجاق	دانیشیق سیز سؤز سوز، مباحثه سیز، قیدسیز، شرط سیز
دایاناجاق ^۲ سؤیکنه جک	داوا ^۱ محاربه، ساواش
دایاندرما ^۱ / dayandirma / ساخلاما	داوا ^۲ دالاشما، سؤیوشمه، چارپیشما، ووروشما، ساواشما
دایاندرما ^۲ کسمه، آزالتما	داوا ^۳ مناقشه، ادعا
دایاندرماق ^۱ / -q / ساخلاماق	داوا ^۴ درمان، علاج، چاره، تدبیر
دایاندرماق ^۲ کسمک، آزالتماق	داواسیز سؤیوش سوز، ووروش سوز، ساواش سیز
دایانما ^۱ / dayanma / دایاما، سؤیکه مه	داواکار ووروشقان، ساواشقان
دایانما ^۲ دیرنمه، یاناشما	داوالی قالماقالی، مباحثه لی، مناقشه لی
دایانما ^۳ راستلاشما	داوام دؤزوم، طاقت، تاب، محکم لیک
دایانما ^۴ ساخلاما	داوام سیزلیق دؤزوم سوزلوک
دایانما ^۵ دورما	داواملی ^۱ دؤزوملو، محکم، ثباتلی، اعتبارلی، سارسیلماز
دایانما ^۶ دؤزمه، قاتلاشما	داواملی ^۲ سرعتلی، آردیجیل
دایانما ^۷ گؤزلمه، توختاما	داواملی لیق دؤزوملولوک، محکم لیک
دایانما ^۸ کسپلمه، قورتارما	داورانیش حرکت، رفتار، مناسبت
دایانما ^۹ قالخما، یوکسلمه	
دایانمادان / dayanmadan / دورمادان، فاصله سیز	

دایانماق ^۱ /-q/ دایانماق، سۆیکه مک
 دایانماق ^۲ دیرنمک، یاناشماق
 دایانماق ^۳ راستلاشماق
 دایانماق ^۴ دورماق
 دایانماق ^۵ گۆزله مک، توختانماق
 دایانماق ^۶ کسيلمک، قورتارماق [قانیین دایانماسی]
 دایانماق ^۷ قالخماق، یوکسلمک
 دایانماق ^۸ دۆزموک، قاتلاشماق
 دایانیق ^۱ /dayanîq/ دۆزوم، ثبات، صبیر
 دایانیق ^۲ داوام، سوره ک
 دایانیق ^۳ صداقت، اعتبار، دیانت
 دایانیق سیز ^۱ /-sîz/ داوام سیز، سوره ک سیز
 دایانیق سیز ^۲ متانت سیز، ثبات سیز، دۆزوم سوز
 دایانیق سیزلیق ^۱ /-sîzîq/ متانت سیزلیک، ثبات
 سیزلیق، دۆزوم سوزلوک
 دایانیق سیزلیق ^۲ داوام سیزلیق، سوره ک سیزلیک
 دایانیقلى /-li/ محکم، ثباتلى، متانتلى، دۆزوملو
 دایانیقلى لىق /-lîîq/ محکملىک، ثباتلىک، ثبات،
 متانت، دۆزوم
 دایر /-dair/ حقینده، باره سینده
 دایره /-dairə/ حدود، چرچیوه
 دایره لنمک /-k/ گیرده لنمک، یومرولانماق، ده ییرمی
 دایره لنمه /-dairəlenmə/ گیرده لنمه، یومرولانما، ده
 ییرمی لنمه
 دایره وی /-dairəvi/ دییرمی، گیرده
 دایره ویلیک /-dairəvilik/ ده ییرمی لیک، گیرده لیک
 دایم /-daim/ همیشه، هرواخت، متصل
 دایمی /-daimi/ همیشه لیک، ابدی، ثابت، محکم، ده
 ییشمز
 دایمی لشمک /-k/ ثابتلشمک، ابدی لشمک
 دایمی لشمه /-daimiləşmə/ ثابتلشمه، ابدیلشمه

دایمی لیک /-daimilik/ همیشه لیک، آردیجیلیق،
 ثابتلیک، ده ییشمز لیک
 دایه ^۱ /-dayə/ مربی
 دایه ^۲ خدمتچی
 دایه لیک ^۱ /-lik/ مربی لیک
 دایه لیک ^۲ باخیجیلیق، خدمتچیلیک
 دب عادت، عنعنه
 ددبه طمطراق، طنطنه، جاه جلال، بساط
 ددبه لی طمطراقلی، عظمتلی، بزه کلی
 دجل /-dəcəl/ نادینج، شولوق
 دجل لشمک /-ləşmək/ نادینج لشمک،
 شولوقلاشماق
 دجل لشمه /-ləşmə/ نادینج لشمه، شولوقلاشما
 دجل لیک /-lik/ نادینج لیک، شولوقلوق
 دجله مک /-dəcləmək/ توپلاماق، ییغماق آخرمنده
 ایشله نیر
 دجله مه /-dəcləmə/ توپلاما، ییغما
 دخل /-dəxl/ علاقہ، مناسبت، عایدیت
 دخی /-dəxi/ داها، آرتیق
 دده ^۱ آتا
 دده ^۲ بابا، اجداد
 دده سیز آتاسیز
 دده لی آتالی
 دده لیک آتالیق
 دربدر ^۱ /-dərbəder/ آوارا، یوردسوز
 دربدر ^۲ داغیلما
 درجه ^۱ /-dəreçə/ اؤلچو، سوپه
 درجه ^۲ وظیفه، مۇقع، رتبه، مرتبه
 درجه لی /-li/ رتبه لی، وظیفه لی، مۇقع لی
 درحال /-dərhal/ تئز، ال اوستو، آت اوستو، فوری
 درد ^۱ /-dərd/ غم، غصه، کدر، اضطراب
 درد ^۲ سیرر، فکر، دوشونجه

درد-سر^۱ /dærd-sær/ باش آغریسی، اذیت، ناراحتلیق

درد-سر^۲ قایغی، قید، فکر

دردسیز /dærd-siz/ قایغی سیز، فکر سیز، کدر سیز

دردسیزلیک /-lik/ قایغی سیزلیق، فکر سیزلیک، کدر سیزلیک

دردست لوک^۱ /-lük/ دوزلوک، دوغولوق، دقیقلیک

دردست لوک^۲ حقیقی لیک، گئرچکلیک، صحیح لیک

درد-غصه /dærd-qüsse/ باخ: درد-غملی

درد-غصه لی /-li/ باخ: درد-غملی

درمان سیز /-siz/ چاره سیز، علاج سیز

درمان سیزلیق /-sizliq/ چاره سیزلیک، علاج سیزلیق

دردلشمک /-læşmək/ دانیشماق، سؤیله مک

دردلشمه /-læşmə/ دانیشما، سؤیله مه

درمانلاما /-lama/ وورما، سورتمه، سپمه

درمانلاماق /-lamaq/ وورماق، سورتمک، سپمک

دردلنمک /-lænmək/ کدرلنمک، خیففتلنمک

دردلنمه /-lænmə/ کدرلنمه، خیففتلنمه

درمک /-mək/ توپلاماق، توپلاماق، بیغماق

درمه /dærmə/ توپلارما، توپلاما، بیغما

دردلی /-li/ کدرلی، غصه لی، غملی، یانیقلی، حزین

آتالار سؤزو: دردلی دئیینگن اولار، غملی یاتاغان

دره به یلیک /-bəyliq/ اؤزباشینالیق

دری /dəri/ گۆن

دریا /dərya/ دنیز

دردللیک /-lilik/ کدرلی لیک، غصه لی لیک، غملی لیک

دردده جر /dærdəcər/ آزارلی، دردلی، خسته، ناساز، ضعیف

دریاز /dəryaz/ کهرنتی [اردبیلده درگز]

درین^۱ /dərin/ مضمونلو، معنالی، اساسلی، اهمیتی، جدی

درین^۲ گوجلو، تأثیرلی

دردلشمک^۱ /-læşmək/ چوخورلاشماق

دردلشمک^۲ جدی لشمک

دردلشمک^۳ آغیرلاشماق، مرکب لشمک، چتینلشمک

دردلشمه^۱ /-læşmə/ چوخورلاشما

دردلشمه^۲ جدی لشمه، آغیرلاشما، مرکب لشمه، چتینلشمه

درینلیک^۱ /-lik/ اوزاقلیق، یوکسکلیک

درینلیک^۲ جدی لیک، معنالی لیک، مضمونلوق
 دست خط^۱ /dəstxətt/ یازی
 دست خط^۲ سواد
 دستک^۱ /dəstək/ ال
 دستک^۲ پایا، دایاق
 دستکلی^۱ /-li/ پایالی، دایاقلی
 دسته^۱ /dəstə/ قروپ، توپلو، بیغین
 دسته^۲ قاتار
 دسته^۳ ساپ، قولپ، قبضه | الیمی بیچاق کسبیدیر،
 دسته بیچاق کسبیدبر، یاغ گتیرین یاغلا یاق، دستمال
 گتیرین باغلا یاق |
 دستهلمک /-ləmek/ ییغماق، توپلاماق
 دستهلمه /dəstələmə/ ییغما، توپلاما
 دستهلی^۱ /dəstəli/ ساپلی، قولپلو
 دسگاه^۱ /dəsgah/ جاه-جلال، حشمت، دبدبه،
 طنطنه، بساط، شنلیک
 دسگاه^۲ قورغو، کلک، تدبیر
 دسگاهلی /-li/ جاه-جلالی، دبدبهلی، طمطراقلی
 دسمال یا لیلیق
 دسمالالاما /-lama/ سیلمه، قورولاما
 دسمالالاماق /-lamaq/ سیلمک، قورولاماق
 دسماللی یا لیلیق
 دعوت چاغیریش
 دعوتلی چاغیریشلی
 دفعه /dəfə/ کره، یول، سفر
 دفینه /dəfīnə/ خزیننه، ثروت
 دفینهلی /-li/ خزیننهلی، ثروتلی
 دقت /diqqət/ قایغی، میل، التفات
 دقت سیز^۱ /diqqətsiz/ قایغی سیز، التفات سیز، باشی
 سویوق، هوش سوز
 دقت سیز^۲ سلیقه سیز
 دقت سیز^۳ احتیاط سیز

دقت سیز لیک^۱ /-lik/ سلیقه سیز لیک
 دقت سیز لیک^۲ هوش سوز لوق، باشی سویوقلوق
 دقت سیز لیک^۳ احتیاط سیز لیق
 دقتلی^۱ /diqqətli/ حساس، قایغیلی
 دقتلی^۲ سلیقهلی، تمیز کار
 دقتلی^۳ احتیاطلی
 دقتلی لیک^۱ /-lik/ حساسلیق، التفاتلیق، قایغی کئشلیک
 دقتلی لیک^۲ سلیقهلی لیک
 دقتله لایق /diqqətləyiq/ ماراقلی
 دقیق دوزگون
 دقیقلشمک درستلشمک، معینلشمک
 دقیقلشمه درستلشمه، معینلشدیرمه
 دقیقلیک درستلوک، دوزگونلوک، مکمل لیک،
 معین لیک
 دلالت /dələlət/ دلیل، ثبوت
 دلالت /dələlət/ دلیل، ثبوت
 دللال /dəlləl/ آراچی، واسطهچی
 دللاللیق /-liq/ آراچیلیق، واسطهچیلیک
 دللک /dəllək/ بربر، باش قیرخان
 دللک لیک /-lik/ آغساققاللیق | حمام حمام ایچینده،
 قلبیر سامان ایچینده، دوه دللک لیک ائیلر، کهنه حمام
 ایچینده |
 دلمک /-mək/ دئشمک، اویماق، قازماق
 دلمه /dəlmə/ دئشمه، اویمما، قازما
 دلهدوز /dələduz/ فیریلداقچی، حیلہگر، بیج
 دلهدوز لوق /-luq/ فیریلداقچیلیق، حیلہگر لیک،
 بیجلیک
 دلی^۱ /dəli/ دیوانه، خسته
 دلی^۲ گیج، آخماق، سارساق، عقل سیز
 دلی^۳ آزعین، جوشغون، حدتلی، شدتلی
 دلی^۴ قوچاق، ایکید، قهرمان | کورواغلونون دلی لری |
 دلی^۵ اورکک، اویناق

دلیباش /dəlibaʃ/ دلی سوو، آزغین، قودورغان
 دلیباشلیق /-lıq/ دلی سوولوق، آزغینلیق،
 قودورغانلیق
 دلی سوو /dəlisov/ قیزغین، جوشغون
 دلی سوولوق /-luq/ قیزغینلیق، جوشغونلوق
 دلی قانلی /dəliqanlı/ ایگید، جسور، قوچاق
 دلی قانلی لیک /-lıq/ ایگیدلیک، جسورلوق، جسارت
 دلی قانلی لیک^۲ /dəlik/ قیزغینلیق، جوشغونلوق
 دلیک /dəlik/ دئشیک، اویوق
 دلیکلی /-li/ دئشیکلی، اویوقلو [آتالار سۆزو: دلیکلی
 مینجیق یئرده قالماز]
 دلیل /dəlil/ ثبوت، اساس
 دلیل سیز /-siz/ ثبوت سوز، اساس سیز
 دلیل سیزلیک /-sizlik/ ثبوت سوزلوق، اساس سیزلیق
 دلی لشمک /-ləşmək/ آزغینلاشماق
 دلی لشمه /dəliləşmə/ آزغینلاشما
 دلیل لی /dəlilli/ ثبوتلو، اساسلی، قانع اندیجی،
 اینانديریجی
 دلیل لیک /-lik/ ثبوتلولوق، اینانديریجیلیق، اساسلی لیک
 دلی لیک /-lik/ ترسلیک
 دم^۱ /dəm/ آن، لحظه، وخت، چاغ، زمان، ایام، دؤور
 دم^۲ بوغ، بوخار، قاز
 دم^۳ کیف، نشئه
 دم^۴ نفس
 دم^۵ کیفلی، مست
 دمبدم /dəmbədəm/ ساعات با ساعات، آن با آن،
 هر وخت
 دمدمکی /dəmdəməki/ یونگول، غیر جدی
 دمدمکی لیک /-lik/ دمدمکی لیک یونگوللوق، غیر
 جدی لیک
 دمسااز /dəmsaz/ اویغون، موافیق
 دمساازلیق^۱ /-lıq/ یولداشلیق، همدملیک

دمساازلیق^۲ اویغونلوق، موافیق
 دمک /dəmək/ یووا، داخما
 دملنمک^۱ /-mək/ نشئه لنمک، شادلانماق،
 روحلانماق
 دملنمک^۲ کیف لنمک، سرخوشلانماق
 دملنمه^۱ /dəmlənmə/ نشئه لنمه، شادلانما،
 روحلانما
 دملنمه^۲ کیف لنمه، سرخوشلانما
 دمله مک^۱ /-mək/ قیزدیرماق، ایسیتمک
 دمله مک^۲ سازلاماق، کؤکلمک
 دمله مه^۱ /dəmləmə/ قیزدیرما، ایسیتمه
 دمله مه^۲ سازلاما، کؤکلمه
 دملی^۱ /dəmli/ شن، نشئه لی
 دملی^۲ کیفلی، سرخوش
 دملی لیک^۱ /-lik/ شنلیک، نشئه لی لیک
 دملی لیک^۲ کیفلی لیک، سرخوشلوق
 دن^۱ /dən/ توخوم، توم
 دن^۲ یئم (قوش)
 دن^۳ آغارما [ساچا دن دوشمک]
 دنلمک^۱ /dənləmək/ یئمک
 دنلمک^۲ توپلاماق، ییغماق، درمک
 دنلمک^۳ آریتلانماق، تمیزلمک
 دنلمک^۴ اؤلدورمک، قیرماق
 دنلمه توپلاما، ییغما، درمه
 دنلمه^۱ /dənləmə/ یئمه
 دنلمه^۲ قیرما، اؤلدورمه
 دنلمه^۳ آریتلانما، تمیزلمه
 دنلیک /dənlik/ قورساق
 دنه^۱ /dənə/ عدد
 دنه^۲ چه بیردک، توخوم، توم
 دنه^۳ جؤوزه
 دنه^۴ بند

دنهلمه دوشر /dəymədüşər/ جیرتقوز
 دهیمیش /dəymiş/ یتیشمیش
 دهیه کوماجیق، آلاجیق، قازما
 دهیهلیک کوماجیقلیق، آلاجیقلیق
 دهیهنک چوماق
 دهیهنک^۱ گوج، زور
 دهیهنک^۲ /dəyenək/ کۆتک
 دهییرمی /dəyirmi/ دایرهوی، گیرده، یووارلاق،
 یومرو
 دهییرمیلمک /-ləmək/ گیردهلمک، یومرولاماق،
 دایرهلمک
 دهییرمیلمه /-ləmə/ گیردهلمه، یومرولاما، دایرهلمه
 دهییرمیلیک /-lik/ گیردهلیک، یووارلاقلیق،
 یومرولوق، دایرهلیلیک
 دهییشک^۱ /dəyişək/ تومان، کۆینک
 دهییشک^۲ دۆشک آغی
 دهییشمز /-z/ ثابت
 دهییشمزلیک /-məzlik/ ثابتلیک
 دهییشمک /-mək/ تزهلمک، باشقالاشماق
 دهییشمه^۱ /dəyişmə/ باشقالاشما، تزهلمه
 دهییشمه^۲ مبادلە
 دهییشمه^۳ تصریف
 دهییشیک /dəyişik/ سهو، یانلیش
 دهییشیکلیک^۱ /-lik/ یئنیلیک، دۆنوش
 دهییشیکلیک^۲ باشقالیق، تبدلات
 دوباره /dübarə/ تکرار
 دچار /düçar/ مبتلا، توتولما، دوشکون
 دوداق اوجو /dodaqucu/ اورهک سیز، کۆنول سوز،
 هوس سیز
 دوداقلاما /dodaqlama/ آغیز با آغیز، لبلب
 دوداقلیق /dodaqlıq/ آغیزلیق
 دودوک /düdük/ نئی

دنهلمک /-ləmək/ آیرماق، آریتماق
 دنهلمه /-ləmə/ آیرما، آریتما
 دنهلی /-li/ سئچیلی
 دنی /dəni/ آچاق، رذیل
 دهبرمک ترپشمک، قالخماق
 دهبرمه ترپشمه، قالخما
 دهشت /dəhşet/ واهمه، فاجعه
 دهشتلی^۱ /-li/ قورخونج، مدهیش
 دهشتلی^۲ گوجلو، شدتلی، دۆزولمز
 دهقان اکینچی، کندلی
 دهقانلیق اکینچیلیک، کندلیلیک، رنجبرلیک
 دهلیز /dəhliz/ کئچید
 دهیر^۱ /dəyer/ قیمت
 دهیر^۲ قیمت، لیاقت، کیفیت
 دهیرسیز /-siz/ لیاقت سیز، اهمیت سیز، یارارسیز،
 قیمت سیز
 دهیرسیزلیک /-sizlik/ قیمت سیزلیک، اهمیت
 سیزلیک، لیاقت سیزلیک، یارارسیزلیق
 دهیرلی^۱ /-li/ قیمتلی، باهالی، کیفیتلی
 دهیرلی^۲ قیمتلی، اهمیتلی، دهیرلی، لازملی، فیدالی
 دهیرلیلیک /-lilik/ قیمتلیلیک، اهمیتلیلیک،
 یارارلیلیق، لازملیلیق
 دهیمک^۱ /dəymək/ توخونماق
 دهیمک^۲ ییخیلماق، ایلیشمک
 دهیمک^۳ سویوقلاماق
 دهیمک^۴ یتیشمک [پئندیرین دهیمه سی]
 دهیمک^۵ یوخلاماق [دهیمه به گئتمک]
 دهیمه^۱ /dəymə/ توخونما
 دهیمه^۲ ییخیلما، ایلیشمه
 دهیمه^۳ سویوقلاما
 دهیمه^۴ یوخلاما
 دهیمه^۵ یتیشمه، لایخلاما

دورماق ^۳ گۆزله مک، دایانماق	در <i>dür/</i> اینجی، میرواری
دورماق ^۴ دایانماق	دوراجاق ^۱ <i>duracaq/</i> دایاناجاق
دورماق ^۵ قالخماق، دیکه لمک	دوراجاق ^۲ سون، نهایت، آخرینجی
دورماق ^۶ قالخماق، چیخماق، تۆرهمک	دوراق <i>duraq/</i> منزل، دوشرگه
دورماق ^۷ باشلاماق، گیریشمک	دورتمک <i>-mæk/</i> سوخماق، یئرلشدیرمک
دورو ^۱ <i>duru/</i> سیییق، مایا	دورتمه ^۱ <i>dürtmæ/</i> دومسوک، زوخما
دورو ^۲ صاف، تمیز، شفاف، آیدین	دورتمه ^۲ سوخما، یئرلشدیرمه
دورو ^۳ اصل، خالص، تمیز	دورتمه لمک <i>-ləmæk/</i> باخ: دومسوک لمک
دوروخما <i>duruxma/</i> توتولما، دؤیوکمه، چاشما	دورتمه لمه <i>-ləmæ/</i> باخ: دومسوک لمه
دوروخماق <i>-maq/</i> توتولماق، دؤیوکمک، چاشماق	دورداللی <i>-əlli/</i> جلد، تله سیک
دوروخوق <i>duruxuq/</i> توتوق، دؤیوک	دوردآیاق <i>dördayaq/</i> چاپاراق، جلد
دوروش <i>duruş/</i> دایاناجاق [آردیبلده توروش و تیریش]	دوردگۆزلو <i>-gözli/</i> دقتلی، آییق-ساییق
دوروشما <i>-ma/</i> باخیشما	دور-دۆشک <i>dör-döşək/</i> یاتاجاق
دوروشماق <i>-maq/</i> باخیشماق	دورغو <i>durğu/</i> دایانیش
دورولاشما <i>-laşma/</i> سیییق لاشما	دورغوزما <i>durğuzma/</i> اویاتما، قالدیرما
دورولاشما ^۲ صافلاشما، آیدینلاشما	دورغوزماق <i>-maq/</i> اویاتماق، قالدیرماق
دورولاشماق ^۱ <i>-laşmaq/</i> سیییق لاشماق	دورغون <i>durğun/</i> ساکت، حرکت سیز
دورولاشماق ^۲ صافلاشماق، آیدینلاشماق	دورغونلوق <i>-luq/</i> حرکت سیزلیک، دهیشمزلیک
دورولانما <i>-lanma/</i> آیدینلاشما، معین لشمه، شفافلانما	دورلو ^۱ <i>dürli/</i> نؤع
دورولانماق <i>-lanmaq/</i> شفافلانماق، آیدینلاشماق، معین لشمک	دورلو ^۲ جوربه جور، چوخلو، نؤع به نؤع
دورولما ^۱ <i>durulma/</i> سیییق لاشما	دورلو-دورلو <i>dürli-dürli/</i> جوربه جور، نؤع به نؤع
دورولما ^۲ آیدینلاشما، آچیلما	دورما ^۱ <i>durma/</i> دایانما
دورولما ^۳ صافلاشما، شفافلاشما	دورما ^۲ قالخما، دیکه لمه
دورولماق ^۱ <i>-maq/</i> سیییق لاشماق	دورما ^۳ قاچما، دایانما
دورولماق ^۲ آیدینلاشماق، آچیلماق	دورما ^۴ بیتمه، کسيلمه، دایانما
دورولماق ^۳ صافلاشماق، شفافلاشماق	دورما ^۵ گۆزله مه، دایانما
دورولوق ^۱ <i>duruluq/</i> سیییق لیق	دورما ^۶ قالخما، چیخما، تۆرهمه
دورولوق ^۲ آیدینلیق، آچیق لیق	دورما ^۷ باشلاما، گیریشمه
دورولوق ^۳ صافلیق، شفافلیق	دورمادان <i>durmadan/</i> دایانمادان، فاصله سیز، دایمی
	دورماق ^۱ <i>-maq/</i> قالماق، دایانماق
	دورماق ^۲ بیتمک، کسيلمک، دایانماق

دوروم^۱ /durum/ داوام، دۆزوم، تاب، ثبات
 دوروم^۲ داواملى لىق، محكملىك
 دوروم^۳ تورپاق، قوم
 دوروم^۴ داياناجاق، دوراجاق
 دوروملو /lu/ داواملى، دۆزوملو، ثباتلى
 دوروملولوق /luluq/ داواملى لىق، دۆزوملولوك،
 ثباتلى لىق
 دوز^۱ /düz/ هامار
 دوز^۲ چۆل، دوزنلىك
 دوز^۳ مستقيم
 دوز^۴ سراسىت، دىك
 دوز^۵ دوغرو
 دوز^۶ ناموسلو، وجدانلى، حيله سىز
 دوزاق /duzaq/ تله، جله
 دوزسوز /duzsuz/ شىت، باياغى، قانى سويوق
 دوزسوزلوق /luq/ شىتلىك، باياغىلىق، قانى
 سويوقلوق
 دوزگون /düzgün/ دوغرو
 دوزگونلوك /lök/ دوغرو لوق
 دوزلاشما /duzlaşma/ شورانلاشما
 دوزلاشماق /-maq/ شورانلاشماق
 دوزلاق /duzlaq/ شورانلىق
 دوزلو^۱ /duzlu/ قانى شىرىن، سويوشىرىن، ياپىشىقلى،
 جاذبه لى
 دوزلو^۲ شور
 دوزلوك /düzlük/ دوغرو لوق، وجدانلى لىق، صداقت،
 ناموسلولوق، تمىزلىك، ناموسكارلىق
 دوزلولوق /luq/ شورلوق
 دۆزمك^۱ /-mæk/ تابلاماق، قاتلاشماق
 دوزمك^۱ /-mæk/ يترلشديرمك، سىرلاماق
 دۆزمك^۲ راضىلاشماق، بارىشماق
 دوزمك^۲ قورماق، دوزەلتمك

دۆزمه^۱ /dözmə/ تابلاما، قاتلاشما
 دوزمه^۱ /düzme/ كلک، حيله، فيريلداق
 دۆزمه^۲ راضىلاشما، بارىشما
 دوزمه^۲ يترلشديرمه، سىرلاما
 دوزمه^۳ قورما، دوزەلتمه
 دوزنمه /düzənmə/ بزنمه، گئىينمه [ناغىللاردا]:
 بزنه نىب دوزندى
 دوزەك /düzək/ ياراشىق، برك
 دوزەكلى /-li/ ياراشىقلى، بركلى
 دوزەلتمك^۱ /-mæk/ ياراتماق، قايرماق، حاضرلاماق،
 قوراشديرماق، قورماق
 دوزەلتمك^۲ اويدورماق
 دوزەلتمه^۱ /düzəltmə/ ياراتما، قايرما، حاضرلاما،
 قوراشديرما، قورما
 دوزەلتمه^۲ اويدورما، يالان
 دوزەلمك^۱ /-mæk/ قورولماق
 دوزەلمك^۲ نظاملاماق
 دوزەلمك^۳ دىكەلمك، قالخماق
 دوزەلمك^۴ هامارلاماق
 دوزەلمه^۱ /düzəlmə/ قورولما
 دوزەلمه^۲ نظاملاما
 دوزەلمه^۳ دىكەلمه، قالخما
 دوزەلمه^۴ هامارلاما
 دوزەلىش /düzəliş/ راضىلاشما، سازش
 دوزەلىشمك^۱ /-mæk/ راضىلاشماق
 دوزەلىشمك^۲ تارازلاشماق، دوزەلمك
 دوزەلىشمك^۲ تارازلاشماق، دوزەلمك
 دوزەلىشمه^۱ /-mə/ راضىلاشما
 دوزەلىشمه^۲ تارازلاشما، دوزەلمه
 دوزەن /düzən/ چۆل
 دوزەنلىك /-lik/ چۆللوك
 دوزەنمك /-mæk/ بزنمك، گئىينمك

دوشكون^۲ مبتلا، دچار
 دوشكون^۳ يوخسول، كاسيب، فقير
 دوشكون لشمك^۱ /-ləşmək/ يوخسوللاشماق،
 كاسيبلاشماق، فقير لشمك
 دوشكون لشمك^۲ ضعيف لشمك
 دوشكون لشمك^۳ اؤيرشمك، آلوده لشمك
 دوشكون لشمه^۱ /-ləşmə/ يوخسولاشما،
 كاسيبلاشما، فقير لشمه
 دوشكون لشمه^۲ ضعيفله
 دوشكون لشمه^۳ اؤيرشمه، آلوده لشمه
 دوشكون لوک^۱ /-lök/ تنزل، دورغونلوق
 دوشكون لوک^۲ مبتلا، آلوده ليک
 دوشلو^۱ /döşlü/ کؤکسلو، سينه لي
 دوشلو^۲ قوچاق، قورخماز
 دوشلوک /döşlük/ اؤنلوک
 دوشلوکلو /-löl/ اؤنلوکلو
 دوشمک^۱ /düşmək/ ائتمک، تۆکولمک
 دوشمک^۲ ياغماق
 دوشمک^۳ ييخيلماق
 دوشمک^۴ سالانماق، تۆکولمک
 دوشمک^۵ سالماق، ييخماق
 دوشمک^۶ باشلاماق، يئتيشمک
 دوشمک^۷ باشلاماق، گيريشمک
 دوشمن /düşmən/ ياغي
 دوشمنچيلىک /-çilik/ باخ: دوشمنلىک
 دوشمنلىک /-lik/ عداوت، ياغىلىق
 دوشمه^۱ /düşmə/ ائتمه، تۆکولمه
 دوشمه^۲ ياغما [ياغيش دوشوب]
 دوشمه^۳ ييخيلما
 دوشمه^۴ سالانما، تۆکولمه
 دوشمه^۵ سالما، ييخما
 دوشمه^۶ باشلاما، يئتيشمه

دوزو /düzü/ دوغروسو
 دوزوم /dözüm/ متانت، ديانت، تابلاما، داوام، ثبات
 دوزوم /düzüm/ سیرالانما، سیرا
 دوزوم سوز /-süz/ صيررسيز، ثبات سيز، متانت سيز،
 داوام سيز
 دوزوم سوز لوک /-süzlük/ داوام سيزلىق، ثبات
 سيزلىق، متانت سيز ليک
 دوزوملو /-löl/ صيرلى، داواملى، تابلى، متانتلى
 دوزوملوک /-lölük/ محکملىک، داواملى ليک،
 متانت، صيرلى ليک
 دوست^۱ /dost/ يولداش، آرخاداش
 دوست^۲ آشنا
 دوستاق^۱ /dustaq/ محبوبس
 دوستاق^۲ حبس، قازامات
 دوستاقخانا /-xana/ قازامات، حبس خانا
 دوستاقلىق /-lıq/ محبوبسلوق
 دوستجاسينا /dostcasına/ مهربانجاسينا
 دوستلوق /-luq/ ياخينلىق، مناسبت
 دوش^۱ /düş/ کؤکس، سينه
 دوش^۲ /düş/ يوخو، رؤيا
 دوش^۳ سراس، ماهر
 دوش^۴ ممه، امجک
 دوشاب /dişab/ بکمز
 دوشابلىق /-lıq/ بکمزلىک
 دوشرگه /düşerge/ يورد، منزل، دوراجاق،
 داياناجاق
 دوشرلى /düşerli/ خيرلى، فايدالى
 دوشک آغى /döşəkağı/ ملفه
 دوشک آغىلىق /-lıq/ ملفه ليک
 دوشکون^۱ ضعيف، جان سيز، اوزگون، خسته
 دوشکون^۲ /düşkün/ يازيق، بدبخت، زاواللى
 دوشکون^۳ رذيل، آلچاق

دوشوملو ^۱ /-lül/ اوڭون، مناسب، ياراشيqli
 دوشوملولو ^۱ /-lülük/ اوڭونلوق، مناسبليک،
 ياراشيqli ليک
 دوشونجه ^۱ /-cə/ خيال، فکر
 دوشونجه ^۲ /-siz/ آلاق، شعور، دراکه
 دوشونجه سيز ^۱ /-siz/ شعورسوز، دراکه سيز، آلاق
 سيز، فراست سيز
 دوشونجه سيز ^۲ /-sizlik/ عقل سيز، دلي، گيج
 دوشونجه سيز ليک ^۱ /-sizlik/ شعورسوزلوق، دراکه
 سيز ليک، فراست سيز ليک، آلاق سيز ليک
 دوشونجه سيز ليک ^۲ عقل سيز ليک، دليک،
 گيجليک
 دوشونجه لي ^۱ /-cəli/ عقلی، شعورلو، آلاقلی، دراکه لي،
 معرفتی، فراستلی
 دوشونجه لي ^۲ /-cəlilik/ دالغین، فکرلی، قايغیلی
 دوشونجه لي ليک /-cəlilik/ شعورلوق، آلاقلی ليک،
 دراکه لي ليک، فراستلی ليک، معرفتی ليک
 دوشونمک ^۱ /-mæk/ آلاماق
 دوشونمک ^۲ فکرلشمک
 دوشونمه ^۱ /-düşünmə/ فکرلشمه
 دوشونمه ^۲ آلاما
 دوغراما /-dorama/ پارچالاما، کسمه، آيیرما
 دوغراماق /-maq/ کسمک، پارچالاماق، آيیرماق
 دوغرانتی /-doğrantı/ قيرینتی، تۇر-تۇکونتو
 دوغرو ^۱ /-doğru/ دوزگون، درست
 دوغرو ^۲ تمیز، صاف، ناموسلو، صداقتلی
 دوغرو ^۳ حقیقی، صحیح، گئرجک، معتبر، اعتبارلی
 دوغرو ^۴ سهو سيز، خطاسيز، دوزگون
 دوغرو ^۵ یۇن، طرف، ساری
 دوغرو دان /-doğrudan/ حقیقتا، گئرجکدن، اصلینده
 دوغروسو /-doğrusu/ دوزو
 دوغرولماق ^۱ /-doğrulmaq/ دوزهلمک، دیکهلمک،

دوشمه ^۲ باشلاما، گيريشمه
 دوشنمک ^۱ /-mæk/ سريلمک، ساليנماق
 دوشنمک ^۲ سرهلمک، ياييلماق، اوزانماق
 دوشنمه ^۱ /-döşənmə/ سريلمه، ساليנما
 دوشنمه ^۲ سرهلمه، ياييلما، اوزانما
 دوشه لشمک /-ləşmək/ ووروشماق، ساواشماق
 دوشه لشمه /-döşələşmə/ ووروشما، ساواشما
 دوشه لمک /-ləmək/ ايتهلک، وورماق
 دوشه لمه /-döşələmə/ ايتهلمه، وورما
 دوشه لي /-döşəli/ سليقه لي
 دوشه مک ^۱ /-döşəmək/ سالماق، سرمک، تۇکمک،
 قويماق
 دوشه مک ^۲ دئمک، سؤيله مک، دانلاماق
 دوشه مک ^۴ يئمک، تيخاماق
 دوشه مه ^۱ /-mə/ سالما، سرمه، تۇکمه، قويما
 دوشه مه ^۲ وورما، دؤيمه، چکمه
 دوشه مه ^۳ سؤيله مه، دانلاما
 دوشه مه ^۴ يئمه، تيخاما
 دوشورمک /-mæk/ توپلاماق، ييغماق، درمک
 دوشورمک ^۱ /-mæk/ ائنديرمک، دئيرمک، سالماق
 دوشورمک ^۲ داغيتماق، قوپارماق
 دوشورمه /-döşürmə/ توپلاما، ييغما، درمه
 دوشورمه ^۱ /-döşürmə/ ائنديرمه، دئيرمه، سالما
 دوشوک /-düşük/ آلاچاق، دهير سيز، قصورلو، بيچيم سيز،
 نقصانلی
 دوشوکلوک /-lülük/ دهير سيز ليک، يۇندم سيز ليک،
 قصورسوزلوق
 دوشوم /-düşüm/ اوڭونلوق، مناسبليک، ياراشيqli
 دوشوم سوز /-süz/ اوڭون سوز، مناسب سيز،
 ياراشيqli سيز
 دوشوم سوز لوک /-süzlük/ اوڭونسوزلوق،
 مناسب سيز ليک، ياراشيqli سيز ليک

دورماق، قالخماق

دوغرولماق^۲ گئړچك لشمك، رئاللاشماق

دوغرولوق^۱ /doğruluq/ حقیقی لیک، دوزلوک،

صداقت، صمیمیت

دوغرولوق^۲ گئړچكلیك، صحیح لیک، دوزگونلوک

دوغما /doğma/ یاخین، عزیز، سئویملی، مهربان

دوغماق^۱ /doğmaq/ چیخماق، گؤرونمک اگونش

دوغور

دوغماق^۲ تۆرمک

دوغماق^۳ بالالاماق، کوچوکلمک

دوغوش /doğuş/ باخ: دوغوم

دوغولما /doğulma/ تۆرمه

دوغولماق /-maq/ تۆرمک

دوغوم /doğum/ تولد

دؤل^۱ /döl/ روشئیم (rüşeyim)، مایا

دؤل^۲ جنس

دولاب^۱ /dolab/ اشکاف

دولاب^۲ کلک، حیلہ، فند

دولاشما^۱ /dolaşma/ ساریلما، ایلیشمه

دولاشما^۲ دولانما، گزمه

دولاشما^۳ یاییلما

دولاشما^۴ ساتاشما، توخونما، اؤجشمه

دولاشما^۵ چاتما، کاریخما

دولاشماق^۱ /-maq/ ساریلماق، ایلیشمک

دولاشماق^۲ دولانماق، گزمک

دولاشماق^۳ یاییلماق

دولاشماق^۴ ساتاشماق، توخونماق، اؤجشمک

دولاشماق^۵ چاشماق، کاریخماق

دولاشیق اهیری-اویرو

دولاشیق^۱ /dolaşiq/ پیرتلاشق

دولاشیق^۲ قیریشیق، مرکب

دولاشیق لی^۱ /-li/ اهیری-اویرو

دولاشیق لی^۲ مرکب، قاریشیق

دولاشیق لبق^۱ /-liq/ اهیری-اویرولوک، دولانباجلیق

دولاشیق لبق^۲ مرکب لیک، چتینلیک

دولاق /dolaq/ پاتاوا، سارغی

دولاقلیق /-liq/ پاتاوالیق، ساریقلیق

دولاما^۱ /dolama/ دولانباج، اهیری-اویرو

دولاما^۲ بوروق-بوروق

دولاما^۳ /dolama/ دولانباج

دولاما^۴ ساریما، باغلاما

دولاما^۵ باسما، وورما

دولاماق^۱ /-maq/ ساریماق، باغلاماق

دولاماق^۲ باسماق، وورماق

دولاناجاق^۱ /dolanacaq/ یاشاییش، حیات، گذران

دولاناجاق^۲ وسایط، منبع

دولانباج^۱ /dolanbac/ دولاشیق، اهیری-اویرو

دولانباج^۲ دولانما، بلاواسطه

دولانباجلی /-li/ باخ: دولانباج

دولانما^۱ /dolanma/ حیات، یاشاییش

دولانما^۲ فیرلانما، هرلنمه

دولانما^۳ گزمه، دولاشما

دولانما^۴ ساریلما، باغلانما

دولانما^۵ ایلیشمه، دولاشما

دولانما^۶ جانلانما

دولانما^۷ یاشاما

دولانما^۸ دؤنمه، چئوریلمه، دهییشمه

دولانماق^۱ /dolanmaq/ فیرلانماق، هرلنمک

دولانماق^۲ گزمک، دولاشماق

دولانماق^۳ ساریلماق، باغلانماق

دولانماق^۴ ایلیشمک، دولاشماق

دولانماق^۵ جانلانماق

دولانماق^۶ دؤنمک، چئوریلیمک، دهییشمک

دولانماق^۷ یاشاماق

دولما ^۱ /dolma/ توتما	دولای /dolay/ يول، جيغير
دولما ^۲ گيرمه، تيخانما	دولايی /dolay/ دولانباچ
دولما ^۳ بورومه، اؤرتمه	دولدورما ^۱ /doldurma/ تۆكمه، يوكلمه
دولما ^۴ كۆكهلمه، اتلنمه	دولدورما ^۲ ييغما، توپلاما
دولما ^۵ دولوخسونما، كۆورهلمه، توتولما	دولدورما ^۳ يايما، توتما، چولغالاما، بورومه
دولما ^۶ گيرمه، چاتما، يئتمه	دولدورما ^۴ اؤدهمه
دولماق ^۱ /dolmaq/ گيرمك، تيخانماق	دولدورما ^۵ بر كيتمه، تيخما، باسما
دولماق ^۲ بورومك، اؤرتمك، قاتلاماق، توتماق	دولدورماق ^۱ /-maq/ تۆكمك، يوكلمك
دولماق ^۳ كۆكهلمك، اتلنمك	دولدورماق ^۲ ييغماق، توپلاماق
دولماق ^۴ دولوخسونماق، كۆورهلمك، توتولماق	دولدورماق ^۳ يايماق، توتماق، چولغالاما، بورومك
دولماق ^۵ گيرمك، چاتماق، يئتيشمك	دولدورماق ^۴ تيخماق، بر كيتمك، باسماق
دولو ^۱ /dolu/ دولغون، اتلى، جانلى	دؤل سوز /-süz/ سون سوز
دولو ^۲ چوخ	دؤل سوزلوك /-süzlük/ سون سوزلوق
دولوخسونما /doluxsunma/ آغلامسينما، كۆوره	دولغون ^۱ /dolğun/ كۆك، دولو، اتلى، جانلى
لمه، توتولما	دولغون ^۲ شيشميش، كۆپموش
دولوخسونماق /-maq/ آغلامسينماق، كۆورهلمك،	دولغون ^۳ ايرى، جشهلى، جانلى، بويلو-بوخونلو
توتولماق	دولغون ^۴ گور، قوتلى، گوجلو
دولوخما /doluxma/ باخ: دولوخسونما	دولغون ^۵ يئتكين
دولوخماق /-maq/ باخ: دولوخسونماق	دولغون ^۶ تام، چوخ
دولوشما ^۱ /doluşma/ گيرمه، تيخانما	دولغون ^۷ معنالى، درين، هر طرفلى
دولوشما ^۲ ييغيشما، توپلاشما، جمع لشمه	دولغونلاشما ^۱ /-laşma/ كۆكهلمه، اتلنمه
دولوشماق ^۱ /-maq/ گيرمك، تيخانماق	دولغونلاشما ^۲ يئتكينلشمه، كامل لشمه
دولوشماق ^۲ ييغيشماق، توپلاشماق، جملشمك	دولغونلاشماق ^۱ /-laşmaq/ كۆكهلمك، اتلنمك
دولولوق ^۱ /-luq/ سييله ليك	دولغونلاشماق ^۲ يئتكينلشمك، كامل لشمك
دولولوق ^۲ كۆكلوك، دولغونلوق	دولغونلوق ^۱ /-luq/ كۆكلوك، دولولوق
دومان ^۱ /duman/ سيس	دولغونلوق ^۲ يئتكينليك
دومان ^۲ توستو	دولغونلوق ^۳ ايرليك، بؤيوكوك
دومان سيز /-siz/ آيدين، صاف، تميز	دولغونلوق ^۴ مكمل ليك
دومان سيزليق /-sızlıq/ آيدنليق، صافليق،	دؤللنمك /-lənmək/ مايالانماق
تميز ليك	دؤللنمه /-lənme/ مايالانما
دومانلانما ^۱ /-lanma/ بولانما، قارالما، توتقونلاشما،	دؤللوك ^۱ /-lük/ مايالى ليك
كثيف لشمه	دؤللوك ^۲ جنسليك

دوموشوق /-uq/ بوزوشوك	دومانلارما ^۲ ياشارما، دولوخسونما، آغلامسينما
دون ^۱ /don/ پالتار، لباس، گئيم	دومانلارماق ^۱ /-maq/ بولارماق، قارالما،
دون ^۲ شاختا، سويوق	توتقونلاشماق، كشيقلشمك
دۆندرمك ^۱ /döndermək/ چئويرمك	دومانلارماق ^۲ ياشارماق، دولوخسونماق، آغلامسينماق
دۆندرمك ^۲ دئويرمك، ييخماق، آشيرماق	دومانلى ^۱ /-li/ سيسلى
دۆندرمك ^۳ يۆنهلمك، چئويرمك	دومانلى ^۲ قاريشيق، توتقون
دۆندرمك ^۴ توشلاماق، يۆنهلمك	دومانلى ^۳ كدرلى، توتقون
دۆندرمه ^۱ /döndermə/ چئويرمه	دومانلىق ^۱ /-liq/ سيسلىك
دۆندرمه ^۲ دئويرمه، ييخما، آشيرما	دومانلىق ^۲ قاريشيqliق، قارانلىق
دۆندرمه ^۳ يۆنهلمه، چئويرمه	دومانلىلىق ^۱ /-lilic/ اوستو اؤرتولولوك،
دۆندرمه ^۴ توشلاما، يۆنهلمه	آنلاشيلماليق
دونقا /donqa/ قوزىئل [اردبيلده اورلو]	دومانلىلىق ^۲ كدرلىلىك، توتقونلوق
دونقار /donqar/ قوزىئل	دومبا /domba/ دبره
دونقارلىق /-liq/ قوزىئللىك	دومبالاق /dombalaq/ ماياللاق، آشيريقي
دونقالما /donqalma/ بوكولمه	دومبالان /dombalan/ چييان، اور، شيش
دونقالماق /-maq/ بوكولمك	دومبالما ^۱ /dombalma/ اهييلمه
دونقالى /donqali/ بوكولو	دومبالما ^۲ كؤيمه، شيشمه، قابارما
دونقولتو /doqultu/ دئيىنىتى	دومبالماق ^۱ /dombalmaq/ اهييلمك
دونقولدانما /donqaldanma/ دئيىنىمه، ميرتيلداما	دومبالماق ^۲ كؤپمك، شيشمك، قابارماق
[اردبيلده آيى حاققيندا ايشلەنير]	دوم دورو /dumduru/ شفاف
دونقولدانماق /-maq/ دئيىنىمك، ميرتيلداماق	دومدوز /dümdüz/ ديك
دۆنگ /dönək/ باخ: دۆنوك	دومسوك /dümsük/ ايتەلمه، دورتمەلمه
دۆنگه /döngə/ تين	دومسوكلك ^۱ /-ləmək/ وورماق، زوخمالماق،
دۆنگهلى /-li/ تينلى، اهيرى-اويرو	ايتەلمك، دورتمەلمك
دونلو /donlu/ پالتارلى، قيافەلى	دومسوكلك ^۲ دانلاماق، مذمتلك، بورونلاماق
دونلوق ^۱ /-luq/ پالتارلىق	دومسوكلك ^۱ /-ləmə/ وورما، زوخمالما، ايتەلمه،
دونلوق ^۲ ماعاش، آيلىق [اردبيلده موشقولوق]	دورتمەلمه
دونما ^۱ /donma/ سويوما، بوزلاما	دومسوكلك ^۲ دانلاما، مذمتلك، بورونلاما
دونما ^۲ اوشومه	دوموشما /domuşma/ بوزوشمه
دونماق ^۱ /-maq/ سويوماق، بوزلاماق	دوموشماق /-maq/ بوزوشمك
دونماق ^۲ اوشومك	دوموشمك /dümüşmək/ چؤمهلمك،
دۆنمز /dönmez/ ثباتلى، عزملى، دؤزوملو	اوتورماق

دۆنمىزلىك /lik-/ ثبات، دۆزۈملۈك، عزمكارلىق

دۆنمىك^۱ /dönmək/ چئورىلىمىك

دۆنمىك^۲ قايىتماق

دۆنمىك^۳ بورولماق

دۆنمىك^۴ فىرلانماق، ھرىلمىك

دۆنمىك^۵ يىخىلماق، چئورىلىمىك، آشماق

دۆنمە^۱ /dönme/ چئورىلىمە

دۆنمە^۲ قايىتما

دۆنمە^۳ بورولما

دۆنمە^۴ فىرلانما، ھرىلمە

دۆنمە^۵ يىخىلما، چئورىلىمە، آشما

دۆنە /döne/ دىفە، يول

دۆنەجىك /dönəcək/ تىن

دۆنە-دۆنە /döne-döne/ دىفەلەرلە، تىكرار-تىكرار

دۆنۈش^۱ /dönüş/ قايىدىش

دۆنۈش^۲ ايرەلىلەيش

دۆنۈش^۳ دەيشىكىلىك

دۆنۈش^۴ دىفە، كرە

دونۇق^۱ /donuq/ توتقون، دومانلى

دونۇق^۲ كىي، حىس، دويغوسوز، قورو، اۈلگۈن

دونۇق^۳ حركتسىز

دونۇقلۇق /luq-/ سىستىلۇق، سويۇقلۇق، حركتسىزلىك

دۆنۈك /dönük/ ثباتسىز، اعتبارسىزلىق، وفاسىزلىق

دۆنۈم^۱ /dönüm/ قايىتما، دولانما

دۆنۈم^۲ دىفە، كرە

دۇنيا^۱ /dünya/ كاينات، عالم

دۇنيا^۲ ائل، خالىق، جاماعات

دۇنياگۆرمۈش /görmüş-/ تىجرىبەلى، مىدرىك

دوۋاق /duvaq/ اۋرتو، قاپاق [دوۋاق آتدى]

دوۋاقسىز /siz-/ اوزوآچىق

دوۋاقللى /li-/ اۋرتولو، قاپاقللى

دۆۋر^۱ /dövr/ فىرلانما، دولانما، ھرىلمە

دۆۋر^۲ زمانە، واخىت

دۆۋر^۳ بىخت، طالع، قدر

دۆۋران^۱ /dövrän/ زمانە، واخىت، دۆۋر، چاغ

دۆۋران^۲ طالع، قدر

دۆۋرە^۱ /dövrə/ چئورە، دايرە

دۆۋرە^۲ بوشقاب

دۆۋرە^۳ تور

دۆۋرە^۴ سىكىل

دۆۋرە^۵ اطراف، يان

دۆۋرەلىمىك^۱ /ləmək-/ توتماق

دۆۋرەلىمىك^۲ حالقالاماق، گىنىلىتىمىك

دۆۋرەلىمە^۱ /ləmə-/ توتما

دۆۋرەلىمە^۲ حالقالاما، گىنىلىتىمە

دۆۋلەت^۱ /dovlet/ حكومت [دۆۋلەت دوۋشانى آرابا ابلە

توتار]

دۆۋلەت^۲ ثروت، مال، ملك

دۆۋلەتلىنىمىك /lənmək-/ وارلانماق، زىنگىنلىشىمىك،

توللانماق

دۆۋلەتلىنىمە /lənmə-/ وارلانما، زىنگىنلىشىمە، توللانما

دۆۋلەتلىلى /li-/ وارلى، پوللو، ثروتدار، زىنگىن

دۆۋلەتلىلىك /lilik-/ وارلىلىق، زىنگىنلىك، پوللولۇق

دۆيىچ /döyəc/ چكىچ، گورز

دۆيىچلىمىك^۱ /ləmək-/ وورماق، ياستىلاتماق،

برىكىتىمىك، توخاجلاماق

دۆيىچلىمىك^۲ چىرىپماق، وورماق، تاققىلداق

دۆيىچلىمە^۱ /ləmə-/ ياستىلاما، برىكىتمە، توخاجلاما

دۆيىچلىمە^۲ وورما، چارىپما، تاققىلداق

دويغۇ^۱ /duygü/ حىس

دويغۇ^۲ سىزمە، آنالما

دويغوسوز /suz-/ حىسسىز

دويغوسوزلۇق /suzluq-/ حىسسىزلىك

دويغۇلۇ /lu-/ حىسلى

دوئمه‌لی ^۱ /-li/ تومور جو قلو، پوچورلو	دوئما ^۱ /doyma/ بئزیکمه، بیغما، سوئوما
دوئمه‌لی ^۲ /-li/ باغلی	دوئما ^۲ /duyma/ قاوراما
دوئیموش /doymuş/ توخ	دوئما ^۳ سئز مه، آنلاما
دوئیه‌نک /döyənək/ قاپار	دوئماز /-maz/ آجگوز، قارینقولو
دوئیه‌نکلی /-li/ قاپارلی	دوئمازلیق /mazlıq/ آجگوزلوک، قارینقولولوق
دوئوخما ^۱ /duyuxma/ آییلما، دوئما [اردبیلده دوئوق توشمک]	دوئماق ^۱ /-maq/ بئزیکمک، بیغماق، سوئوماق
دوئوخما ^۲ چاشما، دوروخما، اورکمه	دوئماق ^۲ /-maq/ قاوراما
دوئوخماق ^۱ /-maq/ آییلماق، دوئماق	دوئماق ^۳ سئز مک، آنلاما
دوئوخماق ^۲ دوروخماق، چاشماق، اورکمک	دوئیمچه لنمک /-çəlmək/ تومور جو قلاتماق، پوچور لئماق
دوئوش ^۱ /döyüş/ ووروش، داوا، چارپیشما	دوئیمچه لنمه /-çəlmə/ تومور جو قلاتما، پوچور لئما
دوئوش ^۲ مباحثه، مبارزه، دئییشمه	دوئیمچه لی /-çəli/ باخ: تومور جو قلو
دوئوشچو /-çü/ عسگر	دوئیمک ^۱ /düyümək/ ایلگک لمک، دوگون لمک
دوئوشکن ^۱ /-kən/ داواکار، ووروشقان، ساواشقان	دوئیمک ^۱ /-mæk/ وورماق، کؤتک لمک، ازیشدیرمک
دوئوشکن ^۲ مبارز، قورخماز، جسارتلی	دوئیمک ^۲ باغلاما، جالاما
دوئوشکنلیک ^۱ /-kənlik/ داواکارلیق، ووروشقانلیق، ساواشقانلیق	دوئیمک ^۲ تاققیلداتماق، وورماق، چارپماق
دوئوشکنلیک ^۲ مبارزلیک، جسارتلیک	دوئیمک ^۳ اوئوتمک
دوئوشمک /-mæk/ چارپیشماق، ووروشماق، ساواشماق، توققوشماق	دوئیمه ^۱ /döymə/ وورما، کؤتک لمه، ازیشدیرمه
دوئوشمه /-mə/ چارپیشما، ووروشما، ساواشما، توققوشما	دوئیمه ^۱ /düyümə/ پوچور، تومور جوق
دوئوق ^۱ /duyuq/ آییق، ساییق	دوئیمه ^۲ ایلگک لمه، دوگون لمه
دوئوق ^۲ خبر	دوئیمه ^۲ تاققیلداتما، وورما، چارپما
دوئوق سوز /-suz/ خبرسبز	دوئیمه ^۳ اوئوتمه (üyütmə)
دوئوقلوق /-luq/ آییقلىق، ساییقلىق	دوئیمه ^۲ باغلاما، جالاما
دوئوکمک /-mæk/ چاشماق، ایتیرمک	دوئیمه چه /-çə/ باخ: دوئیمه
دوئوکمه /döyükmə/ چاشما، ایتیرمه	دوئیمه لمک /-ləmək/ قووشدورماق، باغلاما
دوئون ^۱ /düyün/ دولاشیق، پیرتلاشیق	دوئیمه لمه /düyümləmə/ باغلاما، قووشدورما
دوئون ^۲ ایلیشیک، دولاشیق	دوئیمه لنمک ^۱ /-lənmək/ باغلاما، قووشدورولماق
دوئون ^۳ درد، کدر، غم	دوئیمه لنمک ^۲ تومور جو قلاتماق، پوچور لئماق
دوئون ^۴ باغ، ساریق، بند	دوئیمه لنمه ^۱ /düyümlənmə/ باغلاما، قووشدورولما
	دوئیمه لنمه ^۲ تومور جو قلاتما، پوچور لئما

دو یون^۵ توی، شنلیک
 دویونجا /*doyunca*/ تیخینجا
 دویونلمک /*-ləmək*/ باغلاماق
 دویونلمه /*düyünləmə*/ باغلاما
 دویونلنمک^۱ /*-lənmək*/ باغلانماق
 دویونلنمک^۲ دولاشماق، مرکب لشمک، چتین لشمک
 دویونلنمه^۱ /*-lənme*/ باغلانما
 دویونلنمه^۲ دولاشما، مرکب لشمه، چتین لشمه
 دویونلو^۱ /*-lül*/ باغلی
 دویونلو^۲ دولاشیق، مرکب
 دویونلو^۳ دردلی، یانیقلى
 دویونمک /*-mək*/ وورماق، چیرپینماق
 دویونمه /*döyünmə*/ وورما، چیرپینما
 دیانت محکملیک، ثبات
 دیانتلی محکم، ثباتلی
 دیانتلی لیک ثباتلی لیق، محکملیک
 دیب /*dib*/ آلت
 دیباچه /*dibaçe*/ گیریش، مقدمه
 دیب سیز^۱ /*-siz*/ آلت سیز
 دیب سیز^۲ سون سوز، اوجسوز، بوجاق سیز
 دیب لی /*dibli*/ آلتلی
 دیب لیک /*-lik*/ آلتلیق
 دیبیر /*dıbir*/ تکه
 دیدار^۱ /*didar*/ گۆرونوش، صفت، اوز
 دیدار^۲ گۆرمه
 دیدرگین /*didərgin*/ سرگردان، دربر
 دیدرگین لیک /*-lik*/ سرگردانلیق، دربرلیک
 دیدمک^۱ /*-mək*/ داغیتماق، بیرتماق
 دیدمک^۲ جیرماقلاماق، یولماق
 دیدمه^۱ /*didmə*/ داغیتما، بیرتما
 دیدمه^۲ جیرماقلاما، یولما
 دیدیشدیرمک^۱ /*-mək*/ اینجیتیمک

دیدیشدیرمک^۲ داریتیشدیرماق
 دیدیشدیرمه^۱ /*didışdırma*/ اینجیتمه
 دیدیشدیرمه^۲ داریتیشدیرما
 دیدیشمک /*-mək*/ ووروشماق، دالاشماق،
 سؤیوشمک، چئینشمک، بوغوشماق
 دیدیشمه /*didışme*/ داوا، قووغا، چکیشمه، بوغوشما
 دئدی-قودو سؤز-صحب، دانیشیق، شایعه
 دئدیگجه اولدوقجا
 دیدیلیمک /*-mək*/ داغیلماق
 دیدیلمه /*didilmə*/ داغیلما
 دیرچلمک^۱ /*dirçəlmək*/ جانلانماق، قوتلنمک
 دیرچلمک^۲ ساغلاملاشماق، یاخشیشلاشماق
 دیرچلمک^۳ بؤیومک
 دیرچلمه^۱ /*dirçəlmə*/ یاخشیشلما، ساغلاملاشما،
 برکیمه
 دیرچلمه^۲ جانلانما، قوتلنمه
 دیرچلمه^۳ بؤیومه
 دیرچه لیش /*dirçəliş*/ جانلانما، انکشاف
 دیرریک /*dirrik*/ بوستان
 دیرریکچی /*-çi*/ بوستانچی
 دیرریکچی لیک /*-çilik*/ بوستانچیلیق
 دیرسه کلمک /*-ləmək*/ وورماق، ایتلمک
 دیرسه کلمه /*dirşəkləmə*/ وورما، ایتلمه
 دیرسه کلنمک /*-lənmək*/ سؤیکنمک
 دیرسه کلنمه /*-lənme*/ سؤیکنمه
 دیرسه کلی /*-li*/ قوتلی، قولوگوجلو، سؤزوکئچن
 دیرماقلاماق^۱ /*dırmaqlamaq*/ قازیماق،
 جیرماقلاماق
 دیرماقلاماق^۲ قیچیقلااندیرماق
 دیرمالاما /*dirmalama*/ قازیما، جیرماقلاما
 دیرمالاماق /*dirmalamaq*/ قازیماق، جیرماقلاماق
 دیرمانما /*dirmanma*/ چیخما، قالخما

دو یون^۵ توی، شنلیک
 دویونجا /*doyunca*/ تیخینجا
 دویونلمک /*-ləmək*/ باغلاماق
 دویونلمه /*düyünləmə*/ باغلاما
 دویونلنمک^۱ /*-lənmək*/ باغلانماق
 دویونلنمک^۲ دولاشماق، مرکب لشمک، چتین لشمک
 دویونلنمه^۱ /*-lənme*/ باغلانما
 دویونلنمه^۲ دولاشما، مرکب لشمه، چتین لشمه
 دویونلو^۱ /*-lül*/ باغلی
 دویونلو^۲ دولاشیق، مرکب
 دویونلو^۳ دردلی، یانیقلى
 دویونمک /*-mək*/ وورماق، چیرپینماق
 دویونمه /*döyünmə*/ وورما، چیرپینما
 دیانت محکملیک، ثبات
 دیانتلی محکم، ثباتلی
 دیانتلی لیک ثباتلی لیق، محکملیک
 دیب /*dib*/ آلت
 دیباچه /*dibaçe*/ گیریش، مقدمه
 دیب سیز^۱ /*-siz*/ آلت سیز
 دیب سیز^۲ سون سوز، اوجسوز، بوجاق سیز
 دیب لی /*dibli*/ آلتلی
 دیب لیک /*-lik*/ آلتلیق
 دیبیر /*dıbir*/ تکه
 دیدار^۱ /*didar*/ گۆرونوش، صفت، اوز
 دیدار^۲ گۆرمه
 دیدرگین /*didərgin*/ سرگردان، دربر
 دیدرگین لیک /*-lik*/ سرگردانلیق، دربرلیک
 دیدمک^۱ /*-mək*/ داغیتماق، بیرتماق
 دیدمک^۲ جیرماقلاماق، یولماق
 دیدمه^۱ /*didmə*/ داغیتما، بیرتما
 دیدمه^۲ جیرماقلاما، یولما
 دیدیشدیرمک^۱ /*-mək*/ اینجیتیمک

دیری باشلیق /-liq/ جلدلیک، چئویکلیک، زیرکلیک،
 باجاریق
 دیری گۆزلو /dirigözlü/ جانلی
 دیری گۆزلو زیرک، جلد
 دیر یلمک /-mæk/ جانلانماق، دیر چلمک
 دیر یلمه /dirilmæ/ جانلانما، دیر چلمه
 دیر یلیک^۱ /dirilik/ ساغلیق
 دیر یلیک^۲ وارلیق، حیات، یاشاییش، گذران
 دیر یلیک^۳ وار-یوخ
 دیر یلیک^۴ جانلی لیق، جوشغونلوق
 دیش-دیش /diş-diş/ کرتیک-کرتیک
 دیشرمک /-mæk/ چیخماق، جوجرمک
 دیشرمه /dişermæ/ جوجرمه، چیخما
 دیشله مک^۱ /dişlemæk/ کسمک
 دیشله مک^۲ سانجماق، چالماق، وورماق
 دیشله مه^۱ /dişlemæ/ آجی (چای)
 دیشله مه^۲ کسمه
 دیشله مه^۳ سانجما، چالما، وورما
 دیشلی /dişli/ سۆزوکچن، آغیزلی، نفوذلو
 دیشلی لیک /-lik/ نفوذلولوق، آغیزلی لیق
 دئشمک دلمک، اویماق، بورغولاماق
 دئشمه دلمه، اویمه، بورغولاما
 دیشه رتی /dişerti/ جوجرتی
 دیشه ک /dişek/ اویوق، چیخینتی [دهیرمان
 داشینی دیشه رلر]
 دیشه کلی /-li/ کله-کۆتور، گیرینتیلی، چیخینتیلی
 دئشیجی دلیجی
 دئشیک^۱ دلیک
 دئشیک^۲ جیریق، بیرتیق
 دیغ /diğ/ ورم
 دیغلاما /diğlama/ وورلمه
 دیغلاماق /-lamaq/ وورلمک

دیرمانماق /-maq/ چیخماق، قالخماق
 دیرمیقلاما /dirmıqlama/ هامارلاما، تمیزلمه
 دیرمیقلاماق /-lamaq/ هامارلاماق، تمیزلمک
 دیرناق /dirnaq/ جانناق
 دیرناقلاما /-lama/ جیرماقلاما، جیزما
 دیرناقلاماق /-lamaq/ جیرماقلاماق، جیزماق
 دیرناقلی^۱ /dirnaqlı/ جانناقلی
 دیرناقلی^۲ قوچاق، باجاریق، هنرلی
 دیرنمک^۱ /-mæk/ سؤیکنمک، دایانماق
 دیرنمک^۲ توخونماق، راستلاشماق
 دیرنمک^۳ قالخماق
 دیرنمک^۴ دیکیلک
 دیرنمه^۱ /dirænme/ سؤیکنمه، دایانما
 دیرنمه^۲ توخونما، راستلاشما
 دیرنمه^۳ دیکیلک
 دیرنمه^۴ قالخما
 دیره ک^۱ /diræk/ تیر، ستون، دایاق
 دیره ک^۲ آرخا، کمک
 دیره کلی /-li/ تیرلی، ستونلو
 دیره کلیک /-lik/ تیرلیک، ستونلوق
 دیره مک^۱ /-mæk/ دایاماق، سؤیکمه
 دیره مک^۲ زیللمک، باخماق
 دیره مه^۱ /diræme/ دایاما، سؤیکمه
 دیره مه^۲ زیللمه، باخما
 دیری^۱ /diri/ جانلی، ساغ
 دیری^۲ سرت، جود
 دیری^۳ قوتلی، چئویک، قیوراق
 دیری باش /diribaş/ جلد، چئویک، زیرک
 باجاریق، اویناق، قیوراق
 دیری باشلاشما /-laşma/ چئویک لشمه، زیرک لشمه
 دیری باشلاشماق /-laşmaq/ چئویک لشمک، زیرک
 لشمک

ديغيرلاما /diğirlama/ ديغيرلمه، يومبالاتما
 ديغيرلاماق /-lamaq/ ديغيرلمك، يومبالاتماق
 ديك^۱ /dik/ يوكسك، اوجا، هوندور
 ديك^۲ يوخوش
 ديكسينمك^۱ /diksinnək/ سكسنمك، آتيلماق
 ديكسينمك^۲ قورخماق، هوركمك، خوفلانماق
 ديكسينمك^۳ ايرنمك، چيرينمك
 ديكسينمه^۱ /diksinnə/ سكسنمه، آتيلما
 ديكسينمه^۲ قورخما، هوركمه، خوفلانما
 ديكسينمه^۳ ايرنمه، چيرينمه
 ديكلمك^۱ /dikəlmək/ چيخماق، قالخماق
 ديكلمك^۲ دوزلمك، قورولماق
 ديكلمك^۳ قالخماق، دورماق
 ديكلمه^۱ /dikəlmə/ قالخما، دورما
 ديكلمه^۲ چيخما، قالخما
 ديكلمه^۳ دوزلمه، قورولما
 ديكلي /dikli/ چيخينتيلي
 ديكليك^۱ /-lik/ اوجاليق، يوكسكليك، هوندورلوك
 ديكليك^۲ تپه
 ديكهباش /dikəbaş/ تشخصلو، ادعالي، ترس، لووغا
 ديكهباشليق^۱ /-lıq/ تشخص، ادعا، لووغاليق
 ديكهباشليق^۲ ترسليك، مغرورلوق
 ديكهلتمك^۱ /dikəltmək/ توشلاماق، يۇنهلتمك،
 نشانلاماق
 ديكهلتمك^۲ قالديرماق
 ديكهلتمه^۱ /dikəltmə/ قالديرما
 ديكهلتمه^۲ توشلاما، يۇنهلتمه، نشانلاما
 ديكينه /dikinə/ باشي يوخارى
 ديگر /digər/ باشقا، اؤزگه، غيرى
 ديغيرجك /diyircək/ يوگورك [اردبيلده بير نۇع قارا]
 ديغيرجكلى /diyircəkli/ تكرلى
 ديغيرلمك /-ləmək/ يووارلاماق

ديغيرلمه /diyirləmə/ يووارلاما
 دل /dil/ اورهك، كۆنول، قلب
 ديل اوجو /dilucu/ كۆنول سوز، اۆتهرى، اورهك سيز
 دلاور^۱ /dilavər/ قوچاق، ايگيد، جسور، اورهكلى، مرد
 دلاور^۲ ديللى
 دلاورلشمك /-ləşmək/ جسارتلنمك، اورهكلنمك،
 قوچاقلاشماق
 دلاورلشمه /-ləşmə/ جسارتلنمه، اورهكلنمه،
 قوچاقلاشما
 دلاورليك^۱ /-lik/ ايگيدليك، جسارت، قوچاقلق،
 مردليك
 دلاورليك^۲ ديللى ليك
 دلبر /dibər/ سئوگيلي، جانان
 دلبرليك /-lik/ گۆزليك، جان آيجيلىق
 ديلبير /dilbir/ البير، همراي، همفكر
 ديلبيرليك /-lik/ البيرليك، همراي ليك، سۆزلىشمه
 ديل بيلن /dilibilən/ دوشونجهلى، تجربهلى [على آغا
 واحد: ديل بيلن، سۆز آنلايان بير نازلى يار ايستر كۆنول]
 ديل جاوابى /dilcavabı/ شفاهى، آغيزدان
 دلخور /dixor/ پرت، غمگين، كدرلى، مايوس
 دلخورلوق /-luq/ پرتليك، اينجيكليك، مايوسلوق
 ديلخوشلوق^۱ /dilxoşluq/ شادليق، فرح، سئوينج،
 ممنونلوق
 ديلخوشلوق^۲ ظارافات، اهيلنمه، مازاqlاشما
 ديل سيز^۱ /dilsiz/ سس سيز، جان سيز
 ديل سيز^۲ يازيق، فاغير، عاجز، ساكت، مطيع، حليم،
 دينمز (آدم)
 ديل سيزليك^۱ /-lik/ لال ليق
 ديل سيزليك^۲ /-lik/ يازيقلق، فاغيرليق، حليمليك،
 مطيعليك، عاجزليك، ساكتليك
 ديل سيزليك^۳ سس سيزليك، سكوت
 ديغير^۱ /dığır/ قوتور

دیلی شیرینلیک /lik/ -مهربانلیق، سئویملی لیک
 دیلیم /dilim/ فال، تیکه [تاپماجا: دیلیم دیلیم نار،
 دیزیمه جن قار، اوچدو بیر ککلیک، قوندو بیر دیلبار]
 دیلیم لمک /ləmək/ دوغراماق، کسمک
 دیلیم لمه /ləmə/ دوغراما، کسمه
 دیلیم لی /li/ فاللی، تیکه لی
 دیمدیک لمک /ləmək/ دیشلیمک، دؤیمک، وورماق
 دیمدیک لمه /dimdikləmə/ دیشلیمه، دؤیمه، وورما
 دئمک^۱ تاپشیرماق
 دئمک^۲ سؤیلیمک، بیلدیرمک
 دئمک^۳ بئله لیکله [دئمک، بو ایشی گؤمه لی یم]
 دئمه^۱ تاپشیرما
 دئمه^۲ سؤیلیمه، بیلدیرمه
 دئمه لی بئله لیکله
 دینج^۱ /dinc/ ساکت، باشی آشاغی
 دینج^۲ صلح سئور، ساکت، فاغیر
 دینجلیک^۱ /dinclik/ راحتلیق، ساکتلیک، استراحت
 دینجلیک^۲ آسایش، امین-آمانلیق، آرخایینلیق
 دینجه لتمک /mək/ راحتلاماق، ساکتلشدیرمک
 دینجه لتمه /dincəlmə/ راحتلاما، ساکتلشدیرمه
 دینجه لمک /mək/ راحتلانماق
 دینجه لمه /dincəlmə/ راحتلانما
 دیندار /dindar/ مؤمن
 دیندارلیق /liq/ مؤمنلیک
 دیندیرمک /mək/ دانیشدیرماق، سؤیله تمک،
 سوروشماق [باباتی: آرازام کوره بندم، بولبولم گوله
 بندم، دیندیرمه یین دردی یم، بیر شیرین دیله بندم]
 دیندیرمه /dindirmə/ سورغو-سوال، ایستینطاق
 دین سیز /dinsiz/ الله سیز
 دین سیز^۲ غدار، مرحمت سیز، انصاف سیز
 دین سیزلیک^۱ /lik/ -الله سیزلیق
 دین سیزلیک^۲ غدارلیق، مرحمت سیزلیک، انصاف

دیلغیر^۲ بوش، آوارا، لوت، یارماز
 دیلغیرلیق^۱ /liq/ قوتورلوق
 دیلغیرلیق^۲ بوشلوق، آوارالیق، کوتلوق، یارمازلیق
 دلگیر /dilgir/ ناراضی، اینجیک، دلخور، پرت
 دلگیرلیک /lik/ ناراضییلیق، اینجیکلیک، دلخورلوق،
 پرتلیک
 دیلشیمک^۱ /ləşmək/ دانیشماق، صحبت لشمک
 دیلشیمک^۲ بحث لشمک، سؤز لشمک
 دیلشیمک^۳ قرارلاشماق
 دیلشیمه^۱ /ləşmə/ دانیشما، صحبت لشمه
 دیلشیمه^۲ بحث لشمه، سؤز لشمه
 دیلشیمه^۳ قرارلاشما
 دیلنمک^۱ /lənmək/ دانیشماق، سؤیله مک، دئمک
 دیلنمک^۲ اوخوماق، اؤتمک، چالماق
 دیلنمه^۱ /dillənmə/ دانیشما، سؤیله مه، دئمه
 دیلنمه^۲ اوخوما، اؤتمه، چالما
 دیللی /dilli/ دلور، جسارتلی
 دیللی لیک /lik/ دانیشقان لیق، دیلی اوزونلوق
 دیلمانج /dilmanc/ ترجمه چی
 دیلنچی^۱ /dilənçi/ یولچو
 دیلنچی^۲ یوخسول، کاسب
 دیلنچی لشمک /ləşmək/ یوخسوللاشماق،
 کاسبلاشماق
 دیلنچی لشمه /ləşmə/ یوخسوللاشما، کاسبلاشما
 دیلنچی لیک^۱ /lik/ یوخسوللوق، کاسبچیلیق
 دیلنچی لیک^۲ یولچولوق
 دیله ک /dilək/ ایستک، آرزو، خواهش، طلب، تمنا
 دیله کلی /li/ آرزولو، ایستکلی، تمنالی
 دیله مک /mək/ ایستمک، آرزولماق
 دیله مه /diləmə/ ایستمه، آرزولاما
 دیلی شیرین /dilişirin/ مهربان، قانی ایستی،
 سئویملی

سيزلىق
دینگىلىتى /dingilti/ تىپەنیش، اويناما
دینگىلدەمەك /-mæk/ آتیلیب-دوشمەك، اويناماق،
تىپنەك
دینگىلدەمە /dingildemə/ آتیلیب-دوشمە، تىپنەمە
دینگەلەمەك /-mæk/ ائشیتەك
دینگەلەمە /dinləmə/ ائشیتەمە
دینگەز /dinməz/ ساكت
دینگەزلىك /-lik/ سوسما، ساكتلىك، سكوت
دینگەك /dinmæk/ سسلنەك، ائشیدیلەك
دینگەك^۲ آچىقلانماق
دینگەك^۲ دانیشماق، سۆیلەك
دینگە^۱ /dinmə/ دانیشما، سۆیلەمە
دینگە^۲ سسلنەمە، ائشیدیلەمە
دینگە^۳ آچىقلانما
دیوار^۱ /divar/ سد
دیوار^۲ ھۆرۈك
دیوار^۳ حصار
دیوارلىق^۱ /-liq/ سدلىك
دیوارلىق^۲ ھۆرۈكلۈك
دیوارلىق^۳ حصارلىق
دیوان^۱ /divan/ محكمە
دیوان^۲ كليات، مجموعە
دیوان^۳ تاخت
دیوانە /deli/ دلى
دیوانەلشەك /-ləşmək/ دلىلشەك
دیوانەلشەمە /-ləşmə/ دلىلشەمە
دیوانەلىك /-lik/ دلىلىك
دئىك تۇتاق، ائلە بىل
دئىن-گولن شن، اورەيى آچىق، ظارافات جىل،
احواللى
دئىنەسن احتمال، گۆرونور

دېيوس /dəyyus/ غىرت سىز، ناموس سوز
دېيوسلوق /-luq/ غىرت سىزلىك، ناموس سوزلوق
دئىيىپ-گولەك شنلنەك، سئوينەك
دئىيىپ-گولەمە شنلنەمە، سئوينەمە
دئىيىپ-گولن صحبت جىل، شن، اورەيى آچىق
دئىيىجىلىك شىطانلىق، خىر چىلىك
دئىيىشمەك سۆزلىشمەك، دالاشماق، سۆيۈشمەك،
دئىيىشمە^۱ مباحثە
دئىيىشمە^۲ سۆزلىشمە، سۆيۈشمە، دالاشما
دئىيىكلىك آداخلاماق، نشانلاماق
دئىيىكلەمە آداخلاما، نشانلاما
دئىيىكلى نشانلى
دئىيىلن سۆيلەنن
دئىيىلىش تەلفۇز
دئىيىننى ناراضىلىق، شكائىت
دئىيىنئىلى ناراضى، شكائىتلى
دئىيىنگن دىردىر
دئىيىنگنلىك دىردىرلىق
دئىيىنەك سۆيلەك، شكائىتلىك
دئىيىنەمە سۆيلنەمە، شكائىتلىك
ذات^۱ /zat/ اصیل، منشأ، كۆك، نسل
ذات^۲ شخص، آدم، سىما
ذات^۳ وارلىق، اصیل، طبعیت، ماھىت
ذاتاً /zatən/ اصلیندە، حقیقتدە
ذاتى قىرىق /zatiqırq/ نانجىب، كلكباز
ذاتى قىرىقلىق /-liq/ نانجىبلىك، كلكبازلىق
زەرە^۱ /zərrə/ تىكە، لوخما
زەرە^۲ قىرغىچ، اصلا، ھىچ
زەرەجە /-cə/ ھىچ، اصلا، قىرغىچ
ذالەت^۱ /zələt/ آچاقلىق، حقارت، رذالەت، خوارلىق
ذالەت^۲ ذلت، چىتىنلىك
ذلت /zillət/ چىتىنلىك، مىقت، اذىت

رابطه‌لندیرمه /*rabiteləndirma*/ علاقه‌لندیرمه،
باغلاما

رابطه‌لی /*li*/ علاقه‌لی، مناسبتلی، باغلی
راحت^۱ /*rahat*/ دینج، ساکت، اویغون، الوئیشلی،
مناسب، سلیقه‌لی

راحت^۲ آسوده، سربست
راحت‌سیز^۱ /*siz*/ هیجانلی، اضطراب‌لی، عصبی،
قرارسیز

راحت‌سیز^۲ سلیقه‌سیز، اویغون‌سوز
راحت‌سیزلیق /*sizliq*/ هیجان، اضطراب، تلاش،
نیگارانیق، تشویش

راحت‌لاشما /*laşma*/ ساکت‌لشمه، یونگوللشمه
راحت‌لاشماق /*laşmaq*/ ساکت‌لشمک،
یونگوللشمک

راحت‌لانما /*lanma*/ دینجلمه
راحت‌لانماق /*lanmaq*/ دینجلمک
راحت‌لیق /*liq*/ دینجلیک، ساکت‌لیک، سکوت،

سس‌سیزلیک، استراحت، آسوده‌لیک
راست /*rast*/ دوغرو، دوز، توش، سراسر
راست‌لاشما /*laşma*/ گۆروشمه، قارشیلانما

راست‌لاشماق /*laşmaq*/ گۆروشمک، قارشیلانماق
راضی /*razi*/ ممنون، خوشحال
راضی‌لاشما /*laşma*/ سۆزلشمه، شرط‌لشمه، وعده

لشمه، باغلاشما، دوزه‌لیشمه، اوزلاشما
راضی‌لاشماق /*laşmaq*/ سۆزلشمک، شرط‌لشمک،
وعده‌لشمک، باغلاشماق، دوزه‌لیشمک، راهلاماق /

amaq/ساهمانلاماق، سازلاماق، دوزلتمک
رای^۱ /*rəy*/ آرزو، میل، ایستک، نیت
رای^۲ فکر، ملاحظه

رتبه /*rütbə*/ درجه، وظیفه
رتبه‌لی /*li*/ درجه‌لی، وظیفه‌لی
رحم /*rəhm*/ مرحمت، شفقت

ذلتلی /*li*/ چتین، آغیر، عذاب‌لی، مشقتلی
ذلیل /*zəli*/ یازیق، بدبخت، حقیر، فقیر، خوار

ذلیللیک /*lik*/ خوارلیق، حقیرلیک، یازیقلیق،
بدبختلیک
ذهن^۱ /*zehn*/ حافظه، یادداش، خاطره

ذهن^۲ درآکه، استعداد
ذهن^۳ فکر، خیال
ذهن‌سیز /*siz*/ کوت، کئی

ذهن‌سیزلیک /*sizlik*/ حافظه‌سیزلیک، کئیلیک،
کوتلوک
ذهنلی /*li*/ یادداشلی، درآکه‌لی، حافظه‌لی

ذهنلی‌لیک /*lilik*/ یادداشلی‌لیق، درآکه‌لی‌لیک،
حافظه‌لی‌لیک
ذهنی‌آچیق /*zehniəciq*/ دوشونجه‌لی، درآکه‌لی

ذهنی‌آچیق‌لیق /*liq*/ دوشونجه‌لی‌لیک، درآکه‌لی‌لیک
ذهنیت /*zehniyyət*/ دنیاگۆروش
ذوق^۱ /*zövq*/ لذت، حذ، نشئه

ذوق^۲ گۆزل‌لیک، حسن
ذوق^۳ دویم
ذوق^۴ میل، هوس، ایستک

ذوق^۵ اهلنجه، شادلیق، کیف، صفا
ذوق‌لنمک /*ləmək*/ نشئه‌لنمک، شادلانماق، اهلنمک
ذوق‌لنمه /*lənmə*/ نشئه‌لنمه، شادلانما، اهلنمه

ذوق‌لو^۱ /*lül*/ میلی، هوسلی
ذوق‌لو^۲ حس‌لی، دویغولو
ذوق‌لو^۳ حسنلو

رابطه /*rabite*/ علاقه، مناسبت، باغ
رابطه‌سیز /*siz*/ علاقه‌سیز، مناسبت‌سیز
رابطه‌سیزلیک /*sizlik*/ علاقه‌سیزلیک، مناسبت

سیزلیک
رابطه‌لندیرمک /*ləndirmək*/ علاقه‌لندیرمک،
باغلاماق

رسواییلیق /-liq/ بی آبر چیلیق، اوزوقارالیق، بدناملیق، حقارت
 رشادت /reşadət/ قوچاقلیق، ایگیدلیک، جسورلوق، مردلیک، شجاعت، فداکارلیق
 رشادتلی /-li/ قوچاق، ایگید، جسور، مرد، فداکار، شجاعتملی
 رشادتلیلیک /-lilik/ قوچاقلیق، ایگیدلیک، جسورلوق، شجاعت، مردلیک، فداکارلیق
 رطوبت /rütubət/ نملیک، یاشلیق
 رطوبتلنمک /-lənmək/ نملنمک، یاشلانماق، ایسلانماق
 رطوبتلنمه /-lənme/ نملنمه، یاشلانما، ایسلانما
 رطوبتلی /-li/ نملی، یاشلی، ایسلاق
 رطوبتلیلیک /-lilik/ نملیلیک، یاشلیق، ایسلاقلیلیق
 رعایت باخما، نظارت
 رعایت (ائتمه) /riyət (etmə)/ گۆزلهمه، عمل ائتمه
 رعیت /reiyyət/ اهالی، تبعه
 رغبت^۱ /reğbət/ ایستک، آرزو، میل، جاذبه
 رغبت^۲ التفات، مرحمت، سایه
 رغبتلنمک /-lənmək/ ایستهمک، آرزولاماق، میللنمک
 رغبتلهمه /-ləmə/ ایستهمه، آرزولاما، میللنمه
 رغبتلی /-li/ ایستکلی، سئویملی، سئویشیرین، ملاحظتلی، جاذبهلی، دوزلو
 رغبتلیلیک /-lilik/ ایستکلیلیک، سئویملیلیک، سئویشیرینلیک، ملاحظت، قانی شیرینلیک، جاذبه دارلیق
 رف /rəf/ لمه، تاختا [ماهنی: پیالالار ایرفدهدیر، هره سی بیر طرفدهدیر، گۆرمه میشم بیر هفته دیر، یار بیزه قوناق گله جک، بیلیمیر نه واخت گله جک]
 رفتار /rəftar/ عمل، حرکت، مناسبت، داورانیش
 رفتار سیز /-siz/ انسیت سیز، نزاکت سیز
 رفتار سیزلیق /-sizliq/ انسیت سیزلیک، نزاکت

رحمت /rəhmət/ بوللوق، نعمت
 رحمتلیک /-lik/ مرحوم
 رحمدل /-dil/ رحمتلی، شفقتلی
 رحمدللیک /-dillik/ رحمتلیلیک، مرحمتلیلیک، شفقتلیلیک
 رحم سیز /-siz/ وجدان سیز، انصاف سیز، آمان سیز، داش اوره کلی، غدار، ظالم
 رحم سیزلیک /-sizlik/ وجدان سیزلیق، انصاف سیزلیق، آمان سیزلیق، داش اوره کلیلیک، غدارلیق، ظالملیق
 رحمتلی /-li/ مرحمتلی، شفقتلی، حلیم، ساده دیل، اوره ی یومشاق، آچیق اوره کلی، انصافلی
 رحمتلیلیک /-lilik/ مرحمتلیلیک، شفقتلیلیک، حلیملیک، ساده دبللیک، ساده لیک
 رد^۱ /rədd/ قایتارما، قووما، چیارتما، گۆتورمه، انکار ائتمه
 رد^۲ تمیزلمه، اوزاقلادیرما
 ردالت^۱ /rezalet/ آچاقلیق، اجلاقلیق
 ردالت^۲ عیب، بی آبر چیلیق
 ردیل /-rəzil/ آچاق، اجلاف، ایرنج، چیرکین، مردار، خبیث
 ردیللیک^۱ /-lik/ اجلاقلیق، آچاقلیق، ایرنجلیک، مردارلیق، خبیثلیک
 ردیللیک^۲ بی آبر چیلیق، حیا سیزلیق
 رسمی /rəsmi/ قانونی
 رسمیلیک /-lik/ قانونیلیک
 رسوای /rüsəy/ بی آبر چیلیق، اوزوقارالیق، بدناملیق، حقارت
 رسوای چی /-çi/ ناموس سوز، شرف سیز، آبر سیز، ادب سیز، بی آبر چی
 رسوای چیلیق /-çiliq/ ناموس سوزلوق، شرف سیزلیک، آبر سیزلیق، اوزوقارالیق، بدناملیق

سىزلىك

رفتارلى /-li/ انسيتلى، ملايم، نزاكتلى، مهربان،

داورانىشلى

رفع /rəf/ قووما، اوزاقلادىرما، گۆتورمه

رفيقيه /rəfiqə/ يولداش، دوست

رفيقيهلىك /-lik/ يولداشلىق، دوستلوق

رقابت /rəqabat/ يارىش

رقابتلىك /-lik/ يارىشما

رقتلىك /-lənəmək/ رحمنلىك، مرحمتلىك

رقتلىك /-riqqətlənəm/ رحمنلىك، مرحمتلىك

رقتلى /-li/ رحملى، شفقتلى، مرحمتلى

رقص /rəqs/ اويناما، سوزمه

رقيب /rəqib/ عليهدار، دشمن

رقيبلىك /-lik/ عليهدارلىق، دشمنلىك

رمز /rəmz/ اشاره

رمى /-i/ مجازى

رندەلەمەك /-ləmək/ دوزلىك، شوماللاماق، بختيار

واهانزادە، موغام پوئماسى: ناغىللاردا بىر گۆيرچىن بىر غرىبى
شاھ ائەلەدى. بو دىنيانين كلە-كۆتور ايشلىرىنى رندەلەدى...

رندەلەمە /rəndələmə/ دوزلىك، شوماللاما

رنگ ۱ /rəng/ بويما

رنگ ۲ جور، نۇع

رنگارنگ ۱ /rəngarəng/ مختلف، جوربەجور،

قارىشىق

رنگارنگ ۲ آلابزك، آلابولا، الوان، رنگلى

رنگارنگلىك ۱ /-lik/ آلايىق، آلابزكلىك، آلابولايىق،

الوانلىق

رنگارنگلىك ۲ مختلفلىك، جوربەجورلوك

رنگارنگلىك ۳ طمطراقلىق، دېدبەلىك

رنگسىز ۱ /-siz/ بوياسىز، بىزكسىز

رنگسىز ۲ سولغون، سۆنوك

رنگسىزلىك /-sizləşmək/ سولغونلاشماق

رنگسىزلىك /-sizləşmə/ سولغونلاشما

رنگسىزلىك ۱ /-sizlik/ بوياسىزلىق، بىزكسىزلىك

رنگسىزلىك ۲ سولغونلوق، سۆنوكلوك

رنگلەمەك /-ləmək/ بويماق، بىزەمەك

رنگلەمە /rəngləmə/ بوياما، بىزەمە

رنگلى /-li/ بويالى، بىزكلى

رنگلىلىك /-lilik/ بويالىلىق، بىزكلىلىك

رەبەر /rəhbər/ باشچى

رەبەرلىك /-lik/ باشچىلىق

روان /rəvan/ سلىس، سىرىست، آخار، هامار

روانلىق ۱ /-liq/ سلىسلىك، سىرىستلىك، آخارلىق

روانلىق ۲ بىتكىنلىك، تاملىق

روح /ruh/ جان، ايچ

روحسوز /-suz/ جانسىز، اۆلۈواي، اۆلگۈن، كنى،

سىست

روحسوزلوق /-suzluq/ جانسىزلىق، اۆلۈوايلىق،

اۆلگۈنلوك، كنىلىك، سىستلوك، اطالت، كسالت

روحلانما /-lanma/ ھوسلىنمە، اوركلنمە، الھاملانما،

جىرتلىنمە

روحلانماق /-lanmaq/ ھوسلىنمەك، اوركلنمەك،

الھاملانماق، جىرتلىنمەك

روحلو ۱ /-lu/ جانلى

روحلو ۲ ھوسلى، دۇقلو

روحى /-i/ پىسخى

روزگار ۱ /ruzgar/ زمان، واخت

روزگار ۲ حيات، ياشايش، عمر

روزی ۱ /ruzi/ آروقه، يئىھەك

روزی ۲ قىسمت

روزىلى /-li/ قىسمتلى، طالعلى

روشىم ۱ /rüşeym/ توخوم، نووھ، اساس، باشلانغىچ،

جوجرتى

زادگانلیق^۱ /-liq/ اصل زادەلىك، اعيانلىق، كىبارلىق،
 آريستوكراتلىق، مولكدارلىق
 زادگانلىق^۲ نجىبلىك، عاليجنابلىق
 زار /zar/ ضعيف، اوزگون، علاج سىز، چاره سىز
 زارىلتي /-zarilti/ اينىلتي، سىزىلتي
 زارىلداما /zarildama/ اينىلدمە، سىزىلداما
 زارىلداماق /-maq/ اينىلدمەك، سىزىلداماق
 زارىما^۱ /zarima/ اولاما
 زارىما^۲ اينلمە، سىزلاما
 زارىماق^۱ /-maq/ اولاماق
 زارىماق^۲ /maq/ اينلمەك، سىزلاماق
 زاغ /zağ/ جىلا، پارىلتي
 زاغا /zağa/ يووا، ماغارا
 زاغار /zağar/ يوغان، يىكەقارین
 زاغلاما /-lama/ جىلاما، پارىلداما
 زاغلاماق /-lamaq/ جىلاماق، پارىلداماق
 زاغلى /-li/ جىلالى
 زمان^۱ /zaman/ واخت، مدت
 زمان^۲ دۇور، زمانە
 زاهد /zahid/ دیندار
 زاهدلىك /-lik/ دیندارلىق
 زوال^۱ /zaval/ زیان، ضرر، آفت
 زوال^۲ ظلم، اذیت
 زوال سىز^۱ /-siz/ زیان سىز، ضرر سىز
 زوال سىز^۲ داواملى، دایانقلى، دایمی
 زوال سىزلىق^۱ /-sizliq/ زیان سىزلىق، ضرر سىزلىك
 زوال سىزلىق^۲ داواملىلىق، دایانقلىلىق، دایمىلىك
 زواللى /-li/ يازىق، بىچارە، باشى بالالى، بدبخت
 زواللىلىق /-lilic/ يازىقلىق، بدبختلىك، بىچارەلىك
 زاويه /zaviyə/ بوجاق، كونج، گوشه
 زايل /zayil/ فانی، كىچىجى، پوچ
 زحمت^۱ /zehmet/ امك

روشییم^۲ مايا
 روشىملى /-li/ مايالى، توخوملو، نووهلى، اساسلى،
 باشلانغىچلى
 رۇونق^۱ /rövnəq/ پارلاقلىق، گۇزلىك، لطافت
 رۇونق^۲ برك، زينت، دىدبە، جاھ-جلال
 رۇونقلىنمك /-lənnek/ بزنمك، زينتلنمك،
 پارلاماق، گۇزلىنمك
 رۇونقلىنمە /-lənne/ بزنمە، زينتلنمە، پارلاما،
 گۇزلىنمە
 رۇونقلى^۱ /-li/ پارلىتلىلى، ايشىلىتلىلى
 رۇونقلى^۲ بركلى، زينتلى
 رۇونقلى^۳ دىدبەلى، جاھ-جلاللى
 رۇونقلىلىك^۱ /-lilik/ پارلاقلىلىق، گۇزلىك
 رۇونقلىلىك^۲ لطافت، زينتلىلىك، برك-دوزكلى
 لىك
 رىاكار^۱ /riyakar/ ايكي اوزلو
 رىاكار^۲ وجدان سىز، يالانچى
 رىاكارلىق^۱ /-liq/ ايكي اوزلولو
 رىاكارلىق^۲ وجدان سىزلىق، يالانچىلىق
 رىتم /ritm/ وزن، آھنگ
 رىتملى /-li/ وزنلى، آھنگلى
 رىتملىلىك /-lilik/ وزنلىلىك، آھنگلىلىك
 رىشخند /rişxənd/ استەزە، ماسقارا
 رىشخندلى /-li/ استەزالى، ماسقارالى
 رىشە /rişə/ كۆك، ساچاق
 رىشەلىنمك /-lənnek/ ساچاقلانماق
 رىشەلىنمك /-lənnek/ ساچاقلانماق
 رىشەلىنمە /-lənne/ ساچاقلانما
 رىشەلى /-li/ كۆكلو، ساچاقلى
 زاد /zad/ شى
 زادگان /zadəgan/ اصل زادە، كىبار، مولكدار،
 آريستوكرات

زحمت^۲ اذیت، ناراحتلیق

زحمت سیز /-siz/ اذیت سیز

زحمت سیزلیک /-sizlik/ اذیت سیزلیک

زحمتلی /-li/ چتین، آغیر

زده^۱ /zədə/ زیان، ضرر

زده^۲ ازیکیلیک، سینیقلیق

زده سیز /-siz/ بوتو، صاف

زده سیزلیک /-sizlik/ بوتو، لوک، تاملیق

زده له مک /-ləmək/ یارالماق، ازمک، چاتلاتماق

زده له مه /-ləmə/ یارالما، ازمه، چاتلاتما

زده لی /-li/ ازیکی، یارالی، سینیق

زده لی لیک /-lilik/ ازیکیلیک، یارالی لیک، سینیقلیق

زققوم /zəqqum/ آجی، زهر

زققوملا^۱ /-lama/ یئدی، تمه، دویدورما

زققوملا^۲ آجیلاما، زهرله مه

زققوملاماق^۱ /-lamaq/ یئدی، تمک، دویدورماق

زققوملاماق^۲ آجیلاماق، زهرله مک

زکا^۱ /zəka/ عقل، فهم، ذهن

زکا^۲ قابلیت، استعداد

زکاسیز /-siz/ فهم سیز، ذهن سیز، استعداد سیز

زکاسیزلیق /-sizliq/ ادراک سیزلیق، ذهن سیزلیک،

فهم سیزلیک، استعداد سیزلیق

زکالی /-li/ فهملی، ذهنلی، عقللی، فراستلی،

استعدادلی

زکالی لیک /-lilic/ ذهنلی لیک، فهملی لیک،

استعدادلیلیق

زمانه^۱ /zəmanə/ دؤور

زمانه^۲ بخت، طالع

زمین^۱ /zəmin/ یئر، تورپاق

زمین^۲ شرایط، محیط، وضعیت، امکان، زمینه

زنجیر^۱ /zəncir/ باغ، سیل سیله

زنجیر^۲ بوخوو، قاندا

زنجیر^۳ اسارت، ظلم

زنجیر له مک /-ləmək/ باغلاماق، بوخوولماق

زنجیر له مه /-ləmə/ باغلاما، بوخوولاما، قاندا لاما

زنجیر لی^۱ /-li/ باغلی، بوخوولو، قاندا للی

زنجیر لی^۲ دلی، جینلی [دندی: عاغلیر کیمدیر؟

دندی لک قاقا قدا گندن زنجیر لی!]

زنگین^۱ /zəngin/ وارلی، دؤولتلی، غنی

زنگین^۲ گنیش، بول

زنگین^۳ دبدبه لی، طمطراقلی، جاه جلاللی

زنگینلشمک^۱ /-ləşmək/ آرتماق، چوخالماق

زنگینلشمک^۲ وارلانماق، دؤولتلمک

زنگینلشمک^۳ کامللشمک

زنگینلشمه^۱ /-ləşmə/ وارلانما، دؤولتلمه

زنگینلشمه^۲ آرتما، چوخالما

زنگینلشمه^۳ کامللشمه

زنگینلیک^۱ /-lik/ وارلی لیک، دؤولتلی لیک

زنگینلیک^۲ حشمت، جلال، دبدبه، طمطراق

زنن /zənən/ آرواد، قادین

زهر^۱ /zəhər/ آجی

زهر^۲ آجی، زققوم

زهر له مک^۱ /-ləmək/ آجیلاماق، کدرلندیرمک

زهر له مک^۲ کورلاماق، پوزماق

زهر له مک^۳ آجیلاماق، اؤلدورمک، قیرماق

زهر له مه^۱ /-ləmə/ آجیلاما، اؤلدورمه، قیرما

زهر له مه^۲ آجیلاما، کدرلندیرمه

زهر له مه^۳ کورلاما، پوزما

زهر لی^۱ /-li/ آجیلی

زهر لی^۲ کینلی، استهزالی، سانجان

زهر لی لیک^۱ /-lilic/ آجیلیق

زهر لی لیک^۲ آجیلیق، کینلی لیک، استهزالیق

زهریمار^۱ /zəhrimar/ زققوم، آجی

زهریمار^۲ منفور

زوربالىق ^۲ حق سىزلىق، قانونسوزلوق	زھرىمارلىق ^۱ /-liq/ ققۇملوق، آجىلىق
زورسوز /-suz/ گوجسوز، قوتسىز	زھرىمارلىق ^۲ منقولوق
زورلا /zorla/ گوجلە	زھلەتۈكن /zəhlətökən/ بىزىكدىرن، اوساندىران،
زورلاما /-lama/ اوستەلەمە	بىقدىرىجى
زورلاماق /-lamaq/ اوستەلەمەك	زھم /zəhm/ قورخو، واهمە، دحشت [اردىبلدە سھم]
زورلو ^۱ /-lu/ گوجلۇ، قوتلى	زھىلنەمەك /-lənmək/ قورخماق، دحشتلنەمەك
زورلو ^۲ نفۇزلۇ، حۇكلۇ	زھىلنەمە /-lənmə/ قورخما، دحشتلنەمە
زورلوق /-luq/ چتىنلىك، آغىرلىق	زھىلى ^۱ /-li/ جدى، قورخۇلۇ، دحشتلى، تمكىنلى
زورلولوق /-luluq/ قوتلىلىك، گوجلۇلۇك	زھىلى ^۲ بۇيۇك، يىكە، عظمتلى، ھىيىتلى
زوزەك /züzək/ ناقتال، بوشبوغاز، لاغلاغى	زھىلى ^۳ قاشقاباقلى
زوزەكلشمەك /-ləşmək/ ناقتاللاشماق	زھىلىلىك ^۱ /-lililik/ بۇيۇكلۇك، يىكەلىك، عظمت،
زوزەكلشمە /-ləşmə/ ناقتاللاشما	ھىيىت
زوزەكلىك /-lik/ لاغلاغىلىق، بوشبوغازلىق، ناقتاللىق	زھىلىلىك ^۲ قاشقاباقلىلىق، آجىقلىلىق
زوغ /zoğ/ پۇھرە	زھىلىلىك ^۳ جدىلىك، تمكىنلىلىك
زوغلو /-lu/ پۇھرەلى	زوپا /zopa/ دەيەنەك، كۆتك
زوققۇلتۇ /-tu/ آغرى، سانجى، سىزىلتى	زوپالاما /-lama/ دۇيمە، كۆتكەلمە
زوققۇلداما /zoqquldama/ آغرىما، سانجما، گۆينەمە،	زوپالاماق /-lamaq/ دۇيمەك، كۆتكەلمەك
اينلەمە	زور ^۱ /zor/ گوج، طاقت، قوت
زوققۇلداماق /-damaq/ آغرىماق، سانجماق، گۆينەمەك،	زور ^۲ گوجلۇ، قوتلى
اينلەمەك	زور ^۳ چتىن، مەركەب، آغىر
زولاق ^۱ /zolaq/ ايز، خط، زول	زور ^۴ مەجبورىت
زولاق ^۲ قورشاق، ساحە	زوراكى ^۱ /-aki/ گوجلۇ
زولاق ^۳ شىرىم (/şırım)	زوراكى ^۲ مەجبورى
زوللاما /zollama/ وورما، ايليشىدىرمە، چكەمە	زوراكىلىق ^۱ /-akılıq/ مەجبورىت
زوللاماق /-lamaq/ وورماق، ايليشىدىرمەك، چكەمەك	زوراكىلىق ^۲ ظلم، قانونسوزلوق، اۋزباشىنالىق،
زومرە /zümre/ سىلك، طبقە، صىنىف	حق سىزلىق
زومزومە /züzümə/ نغمە، ترانە، ترنم	زوربا ^۱ /-ba/ ايرى، يىكە، بۇيۇك
زومزومەلەمەك /-ləmək/ اوخوماق	زوربا ^۲ گوجلۇ، قوتلى [حەربە-زوربا گلەمەك]
زومزومەلەمە /-ləmə/ اوخوما	زوربا ^۳ نفۇزلۇ، گۆركەملى
زومزومەلى /-li/ آھنگەلى، مئلودىك	زوربالاشما /-laşma/ يىكەلمە، شىشمە
زۇۋج /zövc/ ار، كىشى	زوربالاشماق /-laşmaq/ يىكەلمەك، شىشمەك
زۇۋجە /zövcə/ آرواد، قادىن	زوربالىق ^۱ /liq/ يىكەلىك، ايرىلىك، بۇيۇكلۇك

زیاد /ziyad/ چوخ، آرتیق

زیاده /ziyade/ چوخ، آرتیق

زیاده‌لنمک /-lənmək/ آرتماق، چوخالماق،

بوللانماق

زیاده‌لنمه /-lənme/ آرتما، بوللانما، چوخالما

زیان /ziyan/ ضرر، مضر

زیانچیلیق /-çılıq/ ضررلی‌لیک، مضرلیک

زیان‌سیر /-sız/ ضرر‌سیر، خسارت‌سیر

زیان‌سیرلیق /-sızlıq/ خسارت‌سیرلیک،

ضرر‌سیرلیک

زیانکار /-kar/ مضر

زیانکارلیق /-karlıq/ مضرلیک

زیانلی /-lı/ ضررلی، مضرلی

زیانلیق /-lıq/ ضرر، ایتکی، تلفات، خسارت

زیبا /zıba/zıba/ گۆزل، گۆیچک، قشنگ

زیبالانما /-lanma/ گۆزل‌شمه، قشنگ‌لشمه

زیبالانماق /-lanmaq/ گۆزل‌لشمک، قشنگ‌لشمک

زیبالی /-lı/ بزکلی، زینتلی، یاراشیق‌لی

زیبیل /zıbil/ توللانتی، تۆر-تۆکونتو

زیبیلله‌مک^۱ /-ləmək/ چیرکله‌مک

زیبیلله‌مک^۲ توللاماق، خرابلاماق

زیبیلله‌مه^۱ /-ləmə/ چیرکله‌مه

زیبیلله‌مه^۲ کورلاما، خرابلاما

زیبیللی^۱ /-lı/ چیرکلی

زیبیللی^۲ ضررلی، زیانلی

زیرپی^۱ /zırpı/ ینکه، بۆیوک، ینکه‌پر

زیرپی^۲ قانماز، کوبود، قابا

زیرپیلانما /-laşma/ قابالاشما، کوبودلاشما

زیرپیلانماق /-laşmaq/ قابالاشماق، کوبودلاشماق

زیرپیلیق /-lıq/ ینکه‌لیک، ایریلیک، بۆیوکلوک، ینکه

پرلیک

زیرراما /zırrama/ گیج، سارساق، عقل‌سیر

زیرزه‌می /zirzemi/ یثرآلتی، انبار

زیر-زیبیل^۱ /zir-zibil/ تۆر-تۆکونتو، سوپورونتو،

توللانتی

زیر-زیبیل^۲ یاراماز

زیرک /zirək/ باجاریق‌لی، جلد، چئویک، دیری‌باش

زیرکلشمک /-ləşmək/ جلدلشمک، چئویکلشمک

زیرکلشمه /-ləşmə/ جلدلشمه، چئویکلشمه

زیرکلیک /-lik/ باجاریق، جلدلیک، چئویکلیک،

دیری‌باشلیق

زیرنگ /zirəng/ باخ: زیرک

زیرنگ‌لیک /-lik/ باخ: زیرکلیک

زیره /zirə/ تپه، باش

زیری^۱ /zirı/ ینکه‌پر، ینکه

زیری^۲ قانماز، کوبود، قابا

زیریلتی /ziriltı/ سس-کوی، معرکه، هنگامه، داوا،

قالماقال، داوا-دالاش، آراقاریشدیرما

زیریلداما /zirıldama/ آغلاما

زیریلداماق /-damaq/ آغلاماق

زیغ^۱ /ziğ/ لئهمه، باتاق

زیغ^۲ چیرک، کیر

زیغ^۳ قاتیلیق، غلیظلیک

زیغلاما /-lama/ پالچیقلاما، لئهمه‌له‌مه

زیغلاماق /-lamaq/ پالچیقلاماق، لئهمه‌له‌مک

زیغلی^۱ /-lı/ پالچیق‌لی، لئهمه‌لی، باتاق‌لی

زیغلی^۲ کیرلی، چیرکلی

زیغلیق^۱ /-lıq/ پالچیق‌لیق، لئهمه‌لیک، باتاق‌لیق

زیغلیق^۲ قاتیلیق، غلیظلیک

زیغیلداما /ziğıldama/ اینیلده‌مه، میزیلداما،

شکایتلنمه

زیغیلداماق /ziğıldamaq/ اینیلده‌مک، میزیلداماق،

شکایتلنمک

زیققانما /ziqqanma/ گوجنمه، هیققانما

زىققانماق /-maq/ گوجىمىك، ھىققانماق
 زىققى ^۱ /zıqqı/ خىسسى، طمعكار، آجگۇز
 زىققى ^۲ زھلەتۇكن
 زىققىلىتى /-ti/ اينىلىتى، زارىلىتى
 زىققىلداما /-zıqqıldama/ زارىما، اينىلدىمە،
 سىزىلداما
 زىققىلداماق /-damaq/ زارىماق، اينىلدىمەك،
 سىزىلداماق
 زىل ^۱ /zil/ يوكسەك، نازىك (سس)
 زىل ^۲ توند (قارا)
 زىلدن /-dən/ اوجادان
 زىللەمەك /-ləmək/ دىكىمەك، باخماق
 زىللەمە /-ləmə/ دىكىمە، باخما
 زىنت ^۱ /bəzək/ بىزك
 زىنت ^۲ بىزك، سوس، ياراشىق
 زىنتلىنىمەك /-lənmək/ بىزنىمەك، سوسلىنىمەك،
 گۇزلىنىمەك
 زىنتلىنمە /-lənmə/ بىزنىمە، سوسلىنىمە، گۇزلىنىمە
 زىنتلى /-li/ بىزكىلى، سوسلو
 زىندان /-zindan/ حبسخانا، مەحبس، دوستاق
 زىنگىلىتى /-ti/ زارىلىتى، زىققىلىتى
 زىنگىلىدىمەك /-dəmək/ زىققىلداماق
 زىنگىلىدىمە /-zingildəmə/ زىققىلداما
 زىنھار /-zinhar/ اوسانما، بىزىكىمە، يورولما
 سابىق /-sabiq/ كىچىمىش، اوولكى، اۋنجهكى
 ساپ ^۱ /sap/ اىپ، تىل
 ساپ ^۲ دىستە، قولى
 ساپدىرما ^۱ /-dırma/ پارما، اۋتورمە
 ساپدىرما ^۲ چكىمە، اوزاقلاشدىرما، يايىندىرما، آزدىرما
 ساپدىرماق ^۱ /-maq/ پارماق، اۋتورمەك
 ساپدىرماق ^۲ چكىمە، اوزاقلاشدىرماق، يايىندىرماق،
 آزدىرماق

ساپلى ^۱ /-li/ اىپلى، تىللى [دۇرد ساپلى جوراب]
 ساپلى ^۲ دىستكىلى، قولىپلو
 ساپلىق ^۱ /-liq/ اىپلىك، تىللىك
 ساپلىق ^۲ دىستكىلىك، قولىپلو
 ساپما ^۱ /-ma/ آزما، چاشما
 ساپما ^۲ يايىنما، اوزاقلاشما
 ساپماق ^۱ /-maq/ آزماق، چاشماق
 ساپماق ^۲ يايىنماق، اوزاقلاشماق
 ساتاشقان /-sataşqan/ داواكار، دالاشقان، اۋجىشكن،
 ساواشقان
 ساتاشقانلىق /-liq/ داواكارلىق، دالاشقانلىق،
 اۋجىشكنلىك، ساواشقانلىق
 ساتاشما /-sataşma/ توخونما، دەيمە، ايليشمە،
 سورتوشمە، عىبىلىشىدىرما
 ساتاشماق /-maq/ توخونماق، دەيمەك، ايليشمەك،
 سورتوشمەك، عىبىلىشىدىرماك
 ساتقىن /-satqın/ خاين، دۇنوك، نامرد، خيانتكار
 ساتقىن /-satqın/ خاين، دۇنوك، نامرد، خيانتكار
 ساتقىنلىق /-liq/ خاينلىك، دۇنوكلو، نامردلىك،
 خيانت
 ساتما /-satma/ آلداتما، دۇندىرما، توولاما، دەيىشىدىرما
 ساتماق /-maq/ آلداتماق، دۇندىرماك، توولاما، دە
 يىشىدىرماك
 ساچ /-saç/ توك، قىل، ھۇروك، تىل [ماھنى: دەيدى
 ساچلارېما باھار كولهيى، نازندە سئوگىلىم يادېما
 دوشدون، ھەرنىن آدىنا بىر گۇزل دوشىر، سىن دە تىكجە
 منېم آدىما دوشدون]
 ساچلاشما /-laşma/ توتاشما، ووروشما، دالاشما
 ساچلاشماق /-laşmaq/ توتاشماق، ووروشماق،
 دالاشماق
 ساچلى /-li/ توكلو، قىللى، تىللى، ھۇروكلو
 ساچلىلىق /-lililq/ توكلولوك، تىللىلىك، قىللىلىق،

هۇرۇكلۇك

ساچما ^۱ /-ma/ سپەلەمە، يایما، تۆكمەساچماق ^۱ /-maq/ سپەلەمە، يایماق، تۆكمەساحل ^۱ /sahil/ کنار، قیراقساختا ^۱ /saxta/ قىپ، دوزلتمە، قوندارما، ياپما،

اويدورما

ساختا ^۲ حیلە، کلک، فتنەساختاکار ^۱ /-kar/ حیلەگر، بیجساختاکارلاشما ^۱ /-karlaşma/ حیلەگرلشمە،

بیجلشمە

ساختاکارلاشماق ^۱ /-karlaşmaq/ حیلەگرلشمە،

بیجلشمە

ساختاکارلیق ^۱ /-karlıq/ قىپلىق، دوزلتمە،

قوندارمالیق، يایمالیق

ساختالیق ^۱ /-lıq/ قىپلىق، يایمالیق، قوندارمالیق،

اويدورمالیق

ساختالیق ^۲ حیلە، فیریلداق، کلک، ایکی اوزلولوک،

ریاکارلیق

ساخلاما ^۱ /saxlama/ قورونماساخلاما ^۲ یاخالاما، توتماساخلاماق ^۱ /-maq/ قورونماقساخلاماق ^۲ یاخالاما، توتماقساخلاتما ^۱ /saxlanma/ دایاندىرما، یاخالانما، توتولماساخلاتما ^۲ قورونماساخلاتما ^۳ قالما، یاشاماساخلاتماق ^۱ /-maq/ دایاندىرماق، توتولماق،

یاخالانماق

ساخلاتماق ^۲ قورونماقساخلاتماق ^۳ قالماق، یاشاماسادە ^۱ /sade/ بسیط، عادى، آسانسادە ^۲ سلیس، روانسادە ^۳ ساکت، دینجسادە ^۴ تواضع کار، ادبلىسادەدیل ^۱ /-dil/ سادەلۇح، اورەيى آچىقسادەدیللىك ^۱ /dillik/ سادەلۇحلوک، اورەيى

آچىقلىق

سادەلشەمە ^۱ /-ləşmək/ آسانلاشماق، بسیطلشمە،

عادىلشمە

سادەلشەمە ^۲ /-ləşmə/ آسانلاشما، بسیطلشمە، عادى

لشەمە

سادەلۇح ^۱ /-löv/ اورەيى آچىقسادەلۇحلشەمە ^۱ /-ləşmə/ بسیطلشمەسادەلۇحلوک ^۱ /-lük/ اورەيى آچىقلىقسادەلىك ^۱ /-lik/ بسیطلىك، عادىلىك، آسانلىقسادەلىك ^۲ سلیس تلىك، روانلىقسادەلىك ^۳ تواضع کارلىق، ادبلىلىكسارالما ^۱ /-ma/ سولما، آغارما [سین گتیردیگین بیر

دستە چىچەك، سارالیب سولوبدور آتا بىلمىرم، گىجەلى

گوندوزلو بو حسرت اورەك، ائله كۆیرهلبیدیر یاتا

بىلمىرم]

سارالماق ^۱ /-maq/ سولماق، آغارماقسارای ^۱ /saray/ عمارتسارساق ^۱ /sarsaq/ سفته، گىج، آخماق، گىجەسەرسارساقلاما ^۱ /-lama/ سفتهلەمە، گىجەلشمە،

آخماقلاما، خریفەلەمە، چرنلەمە

سارساقلاماق ^۱ /-lamaq/ سفتهلەمە، گىجەلشمە،

آخماقلاماق، خریفەلەمە، چرنلەمە

سارساقلىق ^۱ /-lıq/ سفتهلىك، گىجلىك، آخماقلىق،

عقل سىزلىق، گىجەسەرلىك، خریفلىك، چرنلىك

سارسیتما ^۱ /sarsıtma/ لاخلاتما، بیرغالاما، ترپتمە،

بوشالتما، پوزما

سارسیتما ^۲ ضعيفلتمەسارسیتماق ^۱ /-maq/ لاخلاتماق، بیرغالاماق،

ترپتمە، بوشالتماق، پوزماق

قوجاقلاما	سارسیتماق ^۲ ضعیفلمک
ساریشماق /sarışmaq/ ساریلماق، دولانماق، قوجاقلاماق، سارینماق	سارسیلما ^۱ /sarsılma/ سیلکه لنمه، اسمه، تیتره مه
ساریق /sarıq/ چالما، باغ	سارسیلما ^۲ اهیلمه، سنده له مه
ساریقلى /-lı/ چالمالی، باغلی	سارسیلما ^۳ پوزولما، پیس لشمه، خرابلاشما
ساریقلىق /-lıq/ چالمالیق، باغلیق	سارسیلما ^۴ هیجانلانما، عصبی لشمه، کاریخما، چاشما
ساریلما /sarılma/ دولانما، سارماشما، قوجاقلاما	سارسیلماز /-maz/ صبیرلی، محکم، متین، یئنیلمز، داواملی، دوزوملو
ساریلماق /-maq/ دولانماق، سارماشماق، قوجاقلاماق	سارسیلمازلیق /-mazlıq/ ثبات، محکم لیک، یئنیلمز لیک، داواملی لیق، دوزوملولوک، متین لیک
ساریما ^۱ /sarıma/ بوکمه، بله مه، باغلاما	سارسیلماق ^۱ /-maq/ سیلکه له مک، اسمک، تیتره مک
ساریما ^۲ دولاما، توولاما، اویناتما	سارسیلماق ^۲ اهیلمک، سنده له مک
ساریماق ^۱ /-maq/ بوکمک، بله مک، باغلاماق	سارسیلماق ^۳ پوزولماق، پیس لشمک، خرابلاشماق
ساریماق ^۲ دولاماق، توولاماق، اویناتماق	سارسیلماق ^۴ هیجانلانماق، عصبی لشمک، کاریخماق، چاشماق
ساریییجی /sarıyıcı/ بوکوجو	سارسیما ^۱ /sarsıma/ لاخلاما، بوشالما، ترپنمه، سنده له مه
ساز /saz/ ساغلام، گمراه، قیوراق	سارسیما ^۲ کاریخما، چاشما
سازاق /sazaq/ ساختا، سوپوق	سارسیماق ^۱ /-maq/ لاخلاماق، بوشالماق، ترپنمک، سنده له مک
سازاقلى /-lı/ ساختالی، سوپوقلو	سارسیماق ^۲ کاریخماق، چاشماق
سازلاشما /-laşma/ ساغالما، یاخشی لاشما، قیوراقلاشما	سارسینتی ^۱ /sarsıntı/ اسمه، لاخلاما، ترپنمه، سنده له مه
سازلاشماق /-laşmaq/ ساغلاماق، یاخشی لاشماق، قیوراقلاشماق	سارسینتی ^۲ تردد، قرارسیزلیق، قطعیت سیزلیک
سازلاما /-lama/ دوزلتمه، ساهمانلاما، کؤکله مه	سارسینتی ^۳ هیجان، اسمه
سازلاماق /-lamaq/ دوزلتمک، ساهمانلاماق، کؤکله مک	سارسینتیلی ^۱ /-lı/ داوام سیز، قرارسیز، ثبات سیز
سازلیق /-lıq/ ساهمانلیق	سارسینتیلی ^۲ چاشقین، کاریخینتیلی
سازش ^۱ /sazış/ مقالوله، باغلاشما	سارسینتیلیق ^۱ /-lıq/ داوام سیزلیق، قرارسیزلیق، ثبات سیزلیق
سازش ^۲ همراى لیک، یئکدیل لیک	سارسینتیلیق ^۲ جوشغونلوق، کاریخینتیلیق
سازش ^۳ سؤزلشمه، راضی لاشما، باریشیق، دوزه لیشمه، اوزلاشما	سارغی /sarğı/ قورشاغ، کمر، باغ
سازش چیلیک /-çilik/ باریشدیریجیلیق	سارماشما /sarmaşma/ ساریلما، دولانما، سارینما، ساغ ^۱ /sağ/ سالامات، گمراه
ساغ ^۱ /sağ/ سالامات، گمراه	ساغ ^۲ جانلی، دیری

ساكت لشمه^۲ دايانما، كسيلمه، آزالما، ياتما، ياواشما،
ضعيفلشمه

ساكت ليك^۱ /lik/ سس سيز ليك، سكوت

ساكت ليك^۲ سست لوک، آرام

ساكت ليك^۳ دينجليک، امين-آمانليق، آسایش

ساكت ليك^۴ راحت ليق، آرخايينليق، خاطر جمع ليک

ساكت ليك^۵ ضعيفليک، ياواشليق

سال^۱ /daş/ داش

سال^۲ بؤيوک، ایری، يئکه پر

سلامت^۱ /salamat/ ساغلام، قیوراق، گمراه

سلامت^۲ خوشبخت، فراوان

سلامتلاشما /laşma/ وداعلاشما، خداحفظلشمه،
آيريلما

سلامتلاشماق /laşmaq/ وداعلاشماق،

خداحفظلشمک، آيريلماق

سلامت ليک^۱ /liq/ صحت، ساغلامليق

سلامت ليک^۲ امين-آمانليق، راحت ليق

سلامت ليک^۳ خوشبختليک، فراوانليق

ساللما^۱ /sallama/ ائنديرمه، دوشورتمه، بوراخما

ساللما^۲ ياتيرتما

ساللما^۳ /maq/ آسما

ساللاماق^۱ /maq/ ائنديرمک، دوشورتمک، بوراخماق

ساللاماق^۱ /maq/ ائنديرمک، دوشورتمک، بوراخماق

ساللاماق^۲ ياتيرتماق

ساللاماق^۳ آسماق

ساللانما /sallanma/ آسيلما، ساريلما، اهييلمه

ساللانماق /maq/ آسيلماق، ساريلماق، اهييلمک

سالما^۱ /salma/ ائنمه، دوشمه، چؤکمه

سالما^۲ دؤشه مه، سرمه، تؤکمه (آسفالت)

سالما^۳ آتما، توللاما، قويما

سالماق^۱ /maq/ ائتمک، دوشمک، چکمک

سالماق^۲ دؤشه مک، سرمک، تؤکمک

ساغالما^۱ /sağalma/ ياخشى لاشما

ساغالما^۲ بيتيشمه، اؤر تولمه، باغلانما (يارا)

ساغالماز /maz/ علاج سيز

ساغالماز ليق /mazliq/ علاج سيز ليق

ساغلاماق^۱ /maq/ ياخشى لاشماق

ساغلاماق^۲ /maq/ بيتيشمک، اؤر تولمک، باغلانماق

ساغلام^۱ /sağlam/ گمراه، قیوراق، چئويک

ساغلام^۲ محکم، برک، گوجلۇ، قوتلى

ساغلام^۳ صاف، تمیز

ساغلاملاشما /laşma/ گمراهلاشما، قیوراقلاشما

ساغلاملاشماق /laşmaq/ گمراهلاشماق،

قیوراقلاشماق

ساغلامليق^۱ /liq/ صحت، جانساغليقى

ساغلامليق^۲ محکم ليک، برک ليک، قوت لي ليک

ساغلامليق^۳ گمراه ليق، قیوراق ليق

ساغليق^۱ /liq/ صحت، جانساغليقى

ساغليق^۲ حيات، وارليق، عمر، ديريليک

ساقينما /saqınma/ چکينمه، قورونما، اوزاقلاشما

ساقينماق /maq/ چکينمک، قورونماق،

اوزاقلاشماق

ساكت ضعيف، لال، ملايم

ساكت^۱ /sakit/ ياواش، آستا، آغير

ساكت^۲ دينچ، فراغات

ساكت^۳ راحت، آرخايين، خاطر جمع

ساكت جه^۱ /ca/ ياواشجا، آستاجا

ساكت جه^۲ سس سيز جه

ساكت لشمک^۱ /leşmək/ راحت لانماق،

خاطر جمع لنمک، آرخايينلاشماق

ساكت لشمک^۲ دايانماق، كسيلمک، آزالماق،

ضعيفلشمک، ياواشيماق، ياتماق

ساكت لشمه^۱ /leşmə/ راحت لانما، خاطر جمع لنمه،

آرخايينلاشما

دوزلتمه، پلانلاشدیرما
 ساهمانلیق ^۱ /-liq/ راحتلیق، سلیقه‌لی لیک
 سوادسیز ^۱ /-siz/ معلومات‌سیز، بیللیک‌سیز، تجربه‌سیز
 سوادسیز ^۲ باجاریق‌سیز، کوت
 سوادسیزلیق ^۱ /-sizliq/ بیللیک‌سیزلیک، تجربه
 سیزلیک، معلومات‌سیزلیق
 سوادسیزلیق ^۲ باجاریق‌سیزلیق، کوتلوک
 سوادلی ^۱ /savadli/ دوزگون، سلیقه‌لی، قصورسوز
 (یازی)
 سوادلی ^۲ بیللیک‌لی، علمی
 سوادلیللیق /-liliq/ بیللیک‌لی لیک، علمی لیک
 ساواش /savaş/ داوا-دالاش، ووروش
 ساواشقان /-qan/ داواکار، دالاشقان، ووروشقان
 ساواشقانلیق /-qanlıq/ داواکارلیق، دالاشقانلیق،
 ووروشقانلیق، دلیللیک
 ساواشلی /-li/ داوالی، دالاشلی، ووروشلو
 ساواشما ^۱ /-ma/ دالاشما، ووروشما، دؤیوشمه،
 چارپیشما
 ساواشما ^۲ سؤیوشمه، کوسوشمه [دانیشماغا اوتانیر،
 ساواشماغا اوتانمیر]
 ساواشماق ^۱ /-maq/ دالاشماق، ووروشماق،
 دؤیوشمک، چارپیشماق
 ساواشماق ^۲ سؤیوشمک، کوسوشمک
 سای /say/ مقدار، کمیت، حساب
 سایا ^۱ /saya/ ساده‌دیل، ساده‌لوح، اورهی آچیق
 سایا ^۲ سلیس، روان
 سایا ^۳ بسیط، عادی، ساده
 سایا ^۴ بیررنگ، یکرنگ، یک نسق
 سایا ^۵ لورو
 سایالی /-li/ اوغورلو، خیرلی
 سایاللیق /-liq/ اوغورلولوق، خیرلی لیک
 سایریشما ^۱ /sayırışma/ پاریلداما، ایشیلداما

سالماق ^۳ آتماق، توللاماق، قویماق
 سالیشدیرما /salıṣdırma/ قیسقیرتما، قیزیشدیرما
 سالیشدیرماق /-dirmaq/ قیسقیرتماق،
 قیزیشدیرماق
 سالینما /-salınma/ تاخیلما، کئچیریلمه
 ساناما /sanama/ حسابلاما، سایما [ابیاتی: قیزیل
 گول هاجا بتدیر، سانا گور نئجه بتدیر، دوشئیدین من
 دوشن درده، گورئیدین نئجه درددر]
 ساناماق /-maq/ حسابلاماق، سایماق
 سانبال /sanbal/ نفوذ، حرمت، چکی
 سانباللی ^۱ /-li/ نفوذلو، حرمت‌لی، چکیلی، آغیر
 سانباللی ^۲ ده‌یرلی، قیمتلی
 سانجما ^۱ /sancma/ باتیرما، سوخما، دورتمه، تیمه،
 تیخاما
 سانجما ^۲ وورما، دیشله‌مه، چالما
 سانجما ^۳ دولاما، یاندریرما
 سانجما ^۴ آغیرما، سیزیلداما
 سانجماق /sancmaq/ گیرمک
 سانجماق ^۱ /-maq/ باتیرماق، سوخماق، دورتمک،
 تیمک، تیخاماق
 سانجماق ^۲ وورماق، دیشله‌مک، چالماق
 سانجماق ^۳ دالاما، یاندریرماق
 سانجماق ^۴ آغیرماق، سیزیلداما
 سانجی /sanc/ آغری
 سانجیلانما /-lanma/ آغیرما، سیزیلداما
 سانجیلانماق /-lanmaq/ آغیرماق، سیزیلداما
 سانجیلی ^۱ /-li/ آغریلی
 سانجیلی ^۲ تاخیلی، چاخیلی
 سانکی /sanki/ گویا، ائله‌بیل [اردیبلده ساکی]
 ساهمان ^۱ /sahman/ قایدا، سلیقه، نظام
 ساهمان ^۲ یئرلشدیرمه، دوزولوش، ترتیب
 ساهمانلاما /-lama/ یئرلشدیرمه، نظام‌لاما، راحت‌لاما،

سبب سیزلیک^۲ اعذر سوزلوک
 سببکار /-kar/ باعث، مقصر، تقصیرکار
 سببکارلیق /-karlıq/ باعثلیک، مقصرلیک،
 تقصیرکارلیق
 سببلی^۱ /-li/ عذرلو
 سببلی^۲ اساسلی
 سببلیلیک^۱ /-lilik/ عذرلولوک
 سببلیلیک^۲ اساسلیلیق
 ستایش^۱ /sitayış/ سجده
 ستایش^۲ حرمت، احترام
 ستم^۱ /sitəm/ ظلم، اذیت، جفا، عذاب، تضییق
 ستون /sütun/ دیرهک، شالبان
 ستونلو /-lu/ دیرهکلی، شالبانلی
 ستونلوق /-luq/ دیرهکلیک، شالبانلیق
 سجه /səciyyə/ طبیعت، خاصیت
 سحر /səhər/ صاباح [ع.م. آغداشلی: باهار سحرینین
 او یاز گونشی، دوزلره آخاندایا سال منی، آغرینا-
 آغرینا پاییز گونشی، افقدن باخاندایا سال منی]
 سخاوت /səxavət/ جومردلیک، الی آچیقلیق
 سخاوت سیز /-siz/ خسیس، دارگوز
 سخاوت سیزلیک /-sizlik/ خسیسلیک، دارگوزلوک
 سخاوتلی /-li/ جومرد، الی آچیق
 سخاوتلیلیک /-lilik/ جومردلیک، الی آچیقلیق
 سد^۱ /sədd/ حدود، باری، حصار
 سد^۲ مانعه، انگل، چتینلیک، ایلیشیک
 سر /sir/ پنهانلیق، مخفیلیک، گیزلیلیک،
 خلوتیلیک، ال آلتیلیق
 سرایت /sirayət/ یولوخما، یاییلما، کئچمه
 سرایتلی /-li/ یولوخوجو، کئچجی
 سرعت /sürət/ تئزلیک، ایتلیک، یئینلیک
 سرعتلنمک /-lənmək/ تئزleşمک، یئینleşمک،
 جلدleşمک

سایریشما^۲ تیتره، سهیریمه
 سایریشماق^۱ /-maq/ پاریلداماق، ایشیلداماق
 سایریشماق^۲ تیتره، سهیریمک
 سای سیز /-siz/ حدسیز، حسابسیز
 سای سیزلیق /-sizliq/ حدسیزلیک، قدرسیزلیک
 ساییلی /-li/ حسابلی، کمیتلی، مقدارلی
 سایما^۱ /-ma/ حسابلاما
 سایما^۲ حسابلاشما، اوزولوشمه
 سایما^۳ حرمت لهمه
 سایماز /-maz/ لاقید، دقت سیز، هوش سوز
 سایمازلیق /-mazliq/ حرمت سیزلیک، احترام
 سیزلیق، لاقیدلیک، اعتناسیزلیق، دقت سیزلیک
 سایماق^۱ /-maq/ حسابلاماق
 سایماق^۲ حسابلاشماق، اوزولوشمک
 سایماق^۳ حرمت لهمک
 ساییق /sayıq/ آییق، هوشیار، حساس، دقتلی
 ساییقلاما /-lama/ سرسه مله مه
 ساییقلاماق /-lamaq/ سرسه مله مک
 ساییقلیق^۱ /-liq/ آییقلیق، هوشیارلیق، حساسلیق،
 دقتلیلیک
 ساییقلیق^۲ قایغی کئشلیک، جانی یانانلیق
 ساییلما /sayılma/ حسابلاما
 ساییلما^۲ /sayılma/ حرمت لنمه
 ساییلماق^۱ /-maq/ حسابلاماق
 ساییلماق^۲ حرمت لنمک
 ساییلی /sayılı/ حسابلی
 سبب /səbəb/ بهانه، دلیل، اساس، علت
 سبب سیز^۱ /-siz/ اساس سیز، دلیل سیز، ثبوت سوز،
 اصل سیز
 سبب سیز^۲ عذر سوز
 سبب سیزلیک^۱ /-sizlik/ اساس سیزلیق، دلیل
 سیزلیک، ثبوت سوزلوق، اصل سیزلیک

سمت لنمه /-lənme/ استقامت لنمه، یۆنهلمه
 سمت لی /-li/ طرفلی، جهتلی، استقامت لی
 سند /-sənəd/ وثیقه، کاغذ
 سندلی حقیقی
 سندلی /-li/ وثیقهلی، کاغذلی
 سندلی لیک /-lilik/ حقیقی لی لیک
 سندهلمک /-ləmək/ بیرغالانماق، یئلنمک،
 ترپنمک
 سندهلمه /-səndələmə/ بیرغالانما، یئلنمه، ترپنمه
 سهلنکار^۱ /-səhlənkər/ باشی سویوق، دقت سیز
 سهلنکار^۲ سلیقه سیز
 سهلنکارلیق /-liq/ باشی سویوقلوق، دقت سیز لیک
 سهو /-səhv/ خطا، یانلیش، غلط، گناه، یانیلما
 سهوسیز /-siz/ خطاسیز، غلطسیز، قصورسوز، گناه سیز
 سهوسیز لیک /-sizlik/ خطاسیزلیق، غلطسیزلیک،
 قصورسوزلوق، دوزگونلوق
 سه یریشمه /-səyrişmə/ پاریلداما، ایشیلداما
 سه یریمک^۱ /-mæk/ اسمک، تیره همک
 سه یریمک^۲ سک سنمک، دیک سینمک
 سه یریمک^۳ چیمچیشمک، اورپشمک
 سه یریمه /-səyrimə/ چیمچیشمه، اورپشمه
 سه یریمه^۱ /-səyrimə/ تیره همه، اسمه
 سه یریمه^۲ سک سنمه، دیک سینمه
 سوبای /-subay/ تک، عائله سیز
 سوبایلیق /-liq/ تکللیک، عائله سیز لیک
 سوپورمک /-mæk/ تمیزلمک، سووورماق
 سوپورمه /-süpürmə/ تمیزلمه، سووورما
 سوپوروشمک /-mæk/ توتاشماق، ووروشماق،
 دالاشماق، ساواشماق، دؤیوشمک، چارپیشماق
 سوپوروشمه /-süpürüşmə/ توتاشما، ووروشما،
 دالاشما، ساواشما، دؤیوشمه، چارپیشما
 سوچ /-suç/ گناه، تقصیر

سرعتلنمه /-lənme/ تزلشمه، یئینلشمه، جلدلشمه
 سرعتله^۱ /-lə/ تئز، یئیین، ایتی، جلد
 سرعتله^۲ درحال، ایندیجه
 سرعتلی /-li/ ایتی، جلد، تئز، یئیین
 سرعتلی لیک /-lilik/ ایتیلیک، جلدلیک، تزللیک،
 یئیینلیک
 سرلی لیک /-lilik/ معمالی لیق، گیزلیلیک،
 اسرارنگیزلیک
 سست /-süst/ اؤلووا، اطالتی، سولغون، ازگین، کئی
 سستلشمک /-ləşmək/ سولغونلاشماق، کئیشلمک،
 ازگینلشمک، اؤلگونلشمک
 سستلشمه /-ləşmə/ سولغونلاشما، کئیشلمه،
 ازگینلشمه، اؤلگونلشمه
 سستلوق /-lük/ اؤلووا لیلیق، اطالت، کسالت،
 سولغونلوق، تنبیلیک، سویوقلوق، بوروشوکلوک
 سعادت /-səadət/ بخت، طالع، خوشبختلیک
 سعادتلی^۱ /-li/ بختلی، خوشبخت، مسعود، بختیار
 سعادتلی^۲ اوغورلو، سلامت، موفقیتلی
 سعی /-səy/ جهد، چالیشما
 سعی لی /-li/ جهدلی، چالیشقان
 سعی لی لیک /-lilik/ جهدلیلیک، چالیشقان لیق
 سقوط /-süqut/ ییخیلما، ائنه، دوشمه
 سکوت /-sükut/ ساکت لیک، سوسما، سس سیز لیک،
 دینمزلیک
 سکونت^۱ /-sükunət/ دورغونلوق، ساکت لیک،
 سس سیز لیک
 سکونت^۲ آرام، آسایش، راحت لیق، امین-آمانلیق،
 استراحت، دینجلیک، آسوده لیک، آرخاینلیق
 سکونتلی /-li/ آراملی، راحت، دینج، آرخاین، آسوده
 سلاح /-silah/ یاراق
 سلاحلی /-li/ یاراقلی
 سمت لنمک /-lənmək/ استقامت لنمک، یۆنهلمک

سورتوکلوک ^۱ /-lük/ سیبیر یقلیق، ازیکلیک	سوچ سوز /-suz/ گناه سیز، تقصیر سیز
سورتوکلوک ^۲ سیر تیقلیق، حیاسیزلیق، آبیر سیزلیق	سوچسوزلوق /-suzluq/ گناه سیزلیق، تقصیر سیزلیک
سورتوکلوک ^۳ کهنه لیک	سوچلو /-lu/ تقصیرلی، مقصر، گناهکار
سورتولمک ^۱ /-mæk/ سیلینمک، یئییلمک، کهنلمک	سوچلولوق /-luluq/ تقصیرلی لیک، مقصرلیک، گناهکار لیر
سورتولمک ^۲ یاخیلماق، چکیلماق	سوخما /soxma/ دورتمه، باسما، قویما، تیخاما، پرچیمله مه، تیمه، یئرلشدیرمه، گیرمه، سانجما، باتیرما
سورتولمه ^۱ /sürtülme/ سیلینمه، یئییلمه، کهنلمه	سوخماق /-maq/ دورتمک، باسماق، قویماق، تیخاماق، پرچیمله مک، یئرلشدیرمک، تپیلمک، گیردیرمک، باتیرماق، سود امر /südəmə/ اوشاق، کۆرپه
سورتولمه ^۲ یاخیلما، چکیلما	سوراق /soraq/ خبر، معلومات
سورتولمه ^۳ سولما، بوزارما	سوراقلاشما /-laşma/ سوروشما، خبرلشمه، اؤیرنمه
سورتونمک ^۱ /-mæk/ توخونماق، دهیمک	سوراقلاشماق /-laşmaq/ سوروشماق، خبرلشمک، اؤیرنمک
سورتونمک ^۲ سیلمک	سوراقلی /-li/ خبرلی، معلوماتلی
سورتونمک ^۳ وورنوخماق، فیرلانماق، دولاشماق	سورتوک ^۱ /-mæk/ چکمک، یاخماق، یاغلاماق، یایماق
سورتونمه ^۱ /sürtünme/ توخونما، دهیمه	سورتوک ^۲ اوووشدورماق، اووخلاماق
سورتونمه ^۲ سیلمه	سورتومه ^۱ /sürtme/ چکمه، یاخما، یاغلاما، یایما
سورتونمه ^۳ وورنوخما، فیرلانما، دولاشما	سورتومه ^۲ اوووشدورما، اووخالاما
سورسات /sursat/ آزوقه، ارزاق	سورتوشکن /sürtüşken/ اؤجشکن، ساتاشقان
سورساتلی /-li/ آزوقه لی، ارزاق لی، تدارکلو، احتیاط لی	سورتوشکن لیک ^۱ /-lik/ اؤجشکن لیک، ساتاشقانلیق
سورغو /sorğu/ سوال، دیندیرمه، استنتاج	سورتوشکن لیک ^۲ پوزغونلوق، اخلاق سیزلیق
سورما ^۱ /-ma/ سوروشما، دیندیرمه	سورتوشمک ^۱ /-mæk/ توخونماق، دهیمک، ایلیشمک
سورما ^۲ امه	سورتوشمک ^۲ اؤجشمک، ساتاشماق
سورماق ^۱ /-maq/ دیندیرمک	سورتوشمه ^۱ /-mæ/ توخونما، دهیمه، ایلیشمه
سورماق ^۲ /-maq/ اممک	سورتوشمه ^۲ اؤجشمه، ساتاشما
سورمک ^۱ /-mæk/ قوموماق، چاپماق، سییرتمک	سورتوک ^۱ /sürtük/ سیبیریق، پوزوق، ازیک
سورمک ^۲ یوللاماق، گؤندرمک	سورتوک ^۲ ملهم، یاغ، ماز
سورمک ^۳ شوملاماق، اکمک	سورتوک ^۳ سیرتیق، حیاسیز، آبیر سیز
سورمک ^۴ اوزادیلماق، آرتیریلماق	سورتوک ^۴ کهنه
سورمه ^۱ /sürme/ قوموما، چاپما، سییرتمه	
سورمه ^۲ یوللانما، گؤندرمه	
سورمه ^۳ شوملاما، اکمه	
سورمه ^۴ اوزادیلما، آرتیریلما	
سوروشکن /sürüşken/ پوزغون، اخلاق سیز	
سوروشما /soruşma/ سورغو، سوال، دیندیرمه، اؤیرنمه	

سوروشماق /maq/ دیندیرمک، اؤیرنمک
 سوروشمک^۱ /mæk/ گئتمک، آخماق، دوشمک، ائتمک
 سوروشمک^۲ اکيلمه
 سوروشمه^۱ /sürüşmə/ گئتمه، آخما، دوشمه، ائتمه
 سوروشمه^۲ اکيلمه
 سوروكله مک /ləmək/ چکمک، آپارماق، دارتماق
 سوروكله مه /sürükləmə/ چکمه، آپارما، دارتما
 سورولمک^۱ /mæk/ قوولماق، کؤچورولمک، گؤندە
 ريلمک
 سورولمک^۲ شوملانماق، اکيلمک
 سورولمه^۱ /sürülmə/ قوولما، کؤچورولمه، گؤندەريلمه
 سورولمه^۲ شوملانما، اکيلمه
 سورومک /mæk/ دارتماق، چکمک، اوزاتماق
 سورومه /sürümə/ دارتما، چکمه، اوزاتما
 سوروندورمک /mæk/ يوباتماق، لنگيتمک، گنجيک
 ديرمک، اوزاتماق
 سوروندورمه /süründürmə/ يوباتما، لنگيتمه،
 گنجيک ديرمه، اوزاتما
 سورونمک^۱ /mæk/ ايمکلمک، يثريمک
 سورونمک^۲ وئييلنمک، آوارالانماق
 سورونمک^۳ يالتاقلانماق، آلچالماق
 سورونمه^۱ /sürünmə/ ايمکلمه، يثريمه
 سورونمه^۲ وئييلنمه، آوارالانما
 سورونمه^۳ يالتاقلانما، آلچالما
 سۆز /söz/ کلمه [محمد فضولى: خالقا آغزين سرينى
 هر دم قيلور اظهار سۆز، بو نه سردير کيم اولور هر
 لحظه يوخدان وار سۆز]
 سۆزبازلىق /bazlıq/ خبرچيلىک، غيبتچيلىک،
 دئدى-قودوچولوق
 سۆزچولوک /çülük/ معناسيزلىق، عبثلىک
 سۆزسوز /-süz/ دانیشیق سیز، شرط سیز، شېهه سیز
 سۆزسوزلوك /-süzlük/ دانیشیق سیزلىق، شرط

سيزلىک، شېهه سيزلىک
 سۆزگليشى /gəlişi/ سۆز آراسى
 سوزگون^۱ /süzgün/ روان، سليس، سربست، آخار،
 يونگول، هامار، راحت
 سوزگون^۲ مهربان، رقتلى، شفقتلى، ملاحظتى، لطيف،
 سئويملى
 سوزگونلشمک^۱ /ləşmək/ روانلاشماق، سليس
 لشمک، يونگوللشمک
 سوزگونلشمک^۲ مهربانلاشماق، رقتلشمک،
 ملاحظتلشمک
 سوزگونلشمه^۱ /ləşmə/ روانلاشما، سليس لشمه،
 يونگوللشمه
 سوزگونلشمه^۲ مهربانلاشما، رقتلشمه، ملاحظتلشمه
 سوزگونلوك^۱ /lük/ روانلىق، سليسلىک، سربست
 ليک، آخارلىق، راحتلىق
 سوزگونلوك^۲ مهربانلىق، ملاحظتىلىک، لطيفلىک
 سۆزلشمک^۱ /ləşmək/ شرطلشمک، راضى لاشماق
 سۆزلشمک^۲ سؤوده لشمک، اوزلاشماق
 سۆزلشمک^۳ حؤجتلشمک، ديئلشمک، دئييشمک
 سۆزلشمه^۱ /ləşmə/ راضى لاشما، شرطلشمه
 سۆزلشمه^۲ سؤوده لشمه، اوزلاشما
 سۆزلشمه^۳ سازش، راضى ليق، البيرلىک
 سۆزلشمه^۴ حؤجتلشمه، ديئلشمه، دئييشمه
 سوزمک^۱ /-mæk/ تۆکمک
 سوزمک^۲ آخماق، سيزماق، دامماق
 سوزمک^۳ اويناماق [خالق دئييمى: او گولون بيرين
 درئيديم، گردنيمه دوزئيديم، آغا قارداش ميرزه قارداش
 تويوندا، هاميدان قاباق سوزئيديم]
 سوزمه^۱ /süzmə/ تۆکمه
 سوزمه^۲ آخما، سيزما، دامما
 سوزمه^۳ اويناما
 سوزولمک^۱ /-mæk/ تۆکولمک

سولنمه /sülənme/ وئيللنمه، آوارالانما	سوزولمك ^۲ كهنهلمك، داغيلماق، ييرتيلماق، يئيليمك
سولو ^۱ /sulu/ نم، ياش	سوزولمه ^۱ /süzülmə/ تۆكولمه
سولو ^۲ دورو، سيبيق	سوزولمه ^۲ كهنهلمه، داغيلما، ييرتيلما، يئيلمه
سولو ^۳ شيرهلى، دادلى، لذتلى	سۆكمك /-mæk/ اوچورماق، داغيتماق، ييخماق، پارچالماق
سولو ^۴ ملاحظلى، طراوتلى، ايفادهلى، رؤونقلى	سۆكمه /sökme/ اوچورما، داغيتما، ييخما، پارچالاما
سولوخما /soluxma/ بوروشمه، سارالما	سۆكوك ^۱ /sökük/ ييرتق، جيريقي
سولوخماق /-maq/ بوروشمك، سارالماق	سۆكوك ^۲ اوچوق، داغينق
سولوق ^۱ /soluq/ سؤنوك، توتقون	سۆكولمك ^۱ /-mæk/ جيريلىماق، ييرتيلماق
سولوق ^۲ سست، كنى	سۆكولمك ^۲ آچيلماق، آغارماق
سولوق ^۳ /suluq/ قابار، اوچوق، سودور	سۆكولمه ^۱ /sökülmə/ داغيلما، جيريلىما، ييرتيلما
سولوقلاما /-lama/ قابارما	سۆكولمه ^۲ آچيلما، آغارما (دان يئرى)
سولوقلاماق /-lamaq/ قابارماق	سۆكونتو /söküntü/ داغينتى، اوچورونتو
سولوقلو /-lu/ قابارلى، سودورلو	سولاما /sulama/ سووارما، چيلهमे، سپهلهمه، آخيتما
سولوقلوق ^۱ /-luq/ سؤنوكلوك، توتقونلوق	سولاماق /-maq/ سووارماق، چيلهكم، سپهلهكم
سولوقلوق ^۲ سستلوك، كئيليك	سولانما /sulanma/ سوواريلما، چيلنمه، ايسلاديلما، نم لنمه، ياشلانما
سولوقلوق ^۳ /-luq/ قابارلىق، اوچوقلوق، سودورلوق	سولانماق /-maq/ سوواريلماق، چيلنمك، ايسلاديلماق، نم لنمك، ياشلانماق
سومسوك /sümsük/ سرگردان، آوارا	سولغون سؤنوك، ضعيف، توتقون
سومسونمك /-mæk/ ديلنمك	سولغون /solğun/ بوروشوك
سومسونمه /sümsünmə/ ديلنمه	سولغونلاشما /-laşma/ سارالما، آغارما، توتقونلاشما
سومورمك /-mæk/ سورماق، امك	سولغونلاشماق /-laşmaq/ سارالماق، آغارماق، توتقونلاشماق
سومورمه /sümürmə/ سورما، امه	سولغونلوق /-luq/ سؤنوكلوك، توتقونلوق، ضعيفليك، ساريليق
سون /son/ آخر، فينال، نتيجه، قورتاراجاق	سولما ^۱ /solma/ آغارما، بوزارما، سارالما
سونجوق /soncuq/ شىلاق، تپيك [بويمادهرن، ككليك اوتو، سونجوقلاما، دين اوتو]	سولما ^۲ سؤنمه، سستلشمه، آغيرلاشما
سونجوقلاما /-lama/ شىلاقلاما، تپيكلهمه	سولماق ^۱ /-maq/ آغارماق، بوزارماق، سارالماق
سونجوقلاماق /-lamaq/ شىلاقلاماق، تپيكلهكم	سولماق ^۲ سؤنمك، سستلشمك، آغيرلاشماق
سون سوز /-suz/ حدسييز، انتهاسييز، نهايتسييز [اوغول دئييل، سونسوز سئوينديرندير]	سولنمك /-mæk/ وئيللنمك، آوارالانماق
سونسوزلاشما /-laşma/ حدسييزلشمه، نهايتسييزلشمه	
سونسوزلاشماق /-maq/ حدسييزلشمك، نهايتسييزلشمك	
سونسوزلوق /-luq/ حدسييزليك، انتهاسييزليق،	

سۇۋدا ^۱ /sövdä/ سئوگى، عشق، محبت	نېھايەت سىزلىك
سۇۋدا ^۲ ھوس، آرزو، ايستك	سۈنلۈ /-lu/ آخىرلى، نتيجهلى
سۇۋدا ^۳ آلۇئر، آيىش-وئىرىش	سۈنلۈق /-luq/ آخىرلىق، فيناللىق، نتيجهلىك،
سۇۋدالى /-li/ سئوگىلى، محبتلى	قورتاراجاقلىق
سۇۋدەگرلىك /sövdəgerlik/ آلۇئرچىلىك	سۇنمك ^۱ /-mæk/ كىچىمك، قارالماق
سوۋورما /sovurma/ يىللەمە، ائىشلەمە، سىپەلەمە،	سۇنمك ^۲ ياتماق، ضعيفلەمك
يايما	سۇنمە ^۱ /sönme/ كىچىمە، قارالما
سۈي سوز ^۱ /soysuz/ نسل سىز، اصيل سىز	سۇنمە ^۲ ياتما، ضعيفلەمە
سۈي سوز ^۲ نۇعسوز، چىشىدىسىز	سۇنوك ^۱ /sönük/ سولغون، توتقون
سۈيسوزلوق ^۱ /-luq/ نسل سىزلىك، اصيل سىزلىك	سۇنوك ^۲ سىست، كىي، اۋلوۋاي
سۈيسوزلوق ^۲ نۇعسوزلوك، چىشىدىسىزلىك	سۇنوكلىشمك ^۱ /-ləşmək/ سولماق، آغارماق،
سۇيىك /söykək/ داياق، دىرەك	سارالماق
سۇيىكلى /-li/ داياقلى، دىرەكلى	سۇنوكلىشمك ^۲ سىستلىشمك، كىيلىشمك،
سۇيىكلىك /-lik/ داياقلىلىق، دىرەكلىلىك	اۋلگونلىشمك
سۇيىكنج /söykənc/ داياق	سۇنوكلىشمە ^۱ /-ləşmə/ سولما، آغارما، سارالما،
سۇيىكنجك /-cək/ داياق	سولغونلاشما، توتقونلاشما
سۇيىكنمك ^۱ /-mæk/ دايانماق، دىرنمك	سۇنوكلىشمە ^۲ سىستلىشمە، كىيلىشمە، اۋلگونلىشمە
سۇيىكنمك ^۲ اساسلانماق، آرخالانماق	سۇنوكلوك ^۱ /-lük/ سولغونلوق، توتقونلوق
سۇيىكنمە ^۱ /söykənme/ دايانما، دىرنمە	سۇنوكلوك ^۲ سىستلوك، كىيلىك، اۋلوۋايلىق
سۇيىكنمە ^۲ اساسلانما، آرخالانما	سوۋارما /suvarma/ سولاما، ايسلانما، ياشلاما
سۇيىكنەجك ^۱ /söykənəcək/ داياق، دىرەك، استناد	سوۋارماق /-maq/ سولاماق، ايسلانماق، ياشلاماق
سۇيىكنەجك ^۲ استنادگاھ، آرخا، كىمك	سوۋاق /suvaq/ مالا
سۇيىكەمك /-mæk/ داياماق، دىرەمك	سوۋاق سىز /-siz/ مالاسىز
سۇيىكەمە /söykəmē/ داياما، دىرەمە	سوۋاق سىزلىق /-sizliq/ مالاسىزلىق
سۇيىلنمك /-mæk/ دىيىنمك، دونقولداماق،	سوۋاقلاما /-lama/ مالالاما، ياخما، سورتىمە
مىريلداماق	سوۋاقلاماق /-lamaq/ مالالاماق، ياخماق، سورتىمك
سۇيىلنمە /söylənme/ دىيىنمە، دونقولداما، مىريلداما	سوۋاقلى /-li/ مالالى
سۇيىلەمك /-mæk/ دانىشماق، دىمك	سوۋاقلىلىق /-lililq/ مالالىلىق
سۇيىلەمە /söyləme/ دانىشما، دىمە	سوۋاما /suvama/ ياخما، چكىمە، سورتىمە، بولاما،
سۈيما ^۱ /soyma/ چىخارتما، سۈيۈندۈرما [درىسين	لكەلەمە، مالالاما
سۈيما]	سوۋاماق /-maq/ ياخماق، چكىمك، سورتىمك،
سۈيما ^۲ تىمىزلىمە، سىلەمە	بولاماق، لكەلەمك، مالالاماق

سویمما^۳ چاپما، تالاما
 سویمماق^۱ /-maq/ چىخارتماق، سویندورماق
 سویمماق^۲ چاپماق، تالاما
 سویمک /-mæk/ دانلاماق، مذمت له مک
 سویمه /-söymə/ دانلاما، مذمت له مه
 سویدولما /-soyudulma/ سرنيله دیلمه، دوندورولما
 سویدولماق /-maq/ سرنيله دیلمک، دوندورولماق
 سویش /-söyüş/ دانلاق، مذمت
 سوویق^۱ /-soyuq/ سیزاق، شاختا، سرن
 سوویق^۲ لاقید، بیگانه، سهلنکار
 سوویق دهیمه /-soyuqdəymə/ خسته لنمه،
 ناخوشلاما
 سوویققانلی /-qanlı/ تمکینلی، آغیر، صبرلی
 سوویققانلی لیق /-lıq/ تمکینلی لیک، صبرلی لیک
 سوویقلاشما /-soyuqlaşma/ سیزاقلاشما، سرنلشمه
 سوویقلاشماق /-maq/ سیزاقلاشماق، سرنلشمک
 سوویقلاماق /-soyuqlamaq/ خسته لنمک،
 ناخوشلاماق
 سوویقلو /-lu/ سیزاقلی، شاختالی، سرن
 سوویقلوق
 سوویقلوق^۱ /-luq/ سیزاقلیق، شاختالیق، سرنلیک
 سوویقلوق^۲ لاقیدلیک، باشی سوویقلوق، سهلنکارلیق
 سوویلما /-soyulma/ قوپما، سیییریلما، چیخما،
 سیلینمه
 سوویلماق /-maq/ قوپماق، سیییریلماق، چیخماق،
 سیلینمک
 سویمما^۱ /-soyuma/ دونما
 سویمما^۲ کئییمه، دوروخما
 سویمماق^۱ /-maq/ دونماق
 سویمماق^۲ کئییمک، دوروخماق
 سویمما /-soyunma/ چیخارما
 سویمماق /-maq/ چیخارماق

سیاح /-səyyah/ سیاحت چی
 سیاحت /-səyahət/ سفر، گزمه
 سیاح لیق /-lıq/ سیاحت چیلیک، گزیچیلیک،
 سفرلیک
 سیار /-səyyar/ گزرگی، متحرک
 سیاست /-siyasət/ هیله، کلک
 سیال /-səyyal/ آخیجی، سربست، روان
 سیتال /-sital/ قارایاخا، سیرتیق، زهله تۆکن، هیاسیز،
 اوتانماز، ترس
 سیتاللاشما /-laşma/ سیرتیقلاشما، هیاسیزلاشما،
 قارایاخالاشما، ترسلشمه
 سیتاللاشماق /-laşmaq/ سیرتیقلاشماق،
 هیاسیزلاشماق، قارایاخالاشماق، ترسلشمک
 سیتاللیق /-lıq/ قارایاخالیق، سیرتیقلیق، آبریسزلیق،
 ترسللیک
 سیچراما^۱ /-sıçrama/ آتیلما، هوپانما، تولانما
 سیچراما^۲ سیپلمه، چیلنمه
 سیچراماق^۱ /-maq/ سیپلمک، چیلنمک
 سیچراماق^۲ آتیلماق، هوپانماق، تولانماق
 سیچراییش /-sıçrayış/ آتیلما، هوپانما، تولانما
 سئچمک^۱ /-mæk/ آریتماق، چئشیدله مک،
 تمیزلیمک
 سئچمک^۲ آیرماق، فرق لندیرمک
 سئچمک^۳ ییغماق، توپلاماق
 سئچمک^۴ آریتماق، چئشیدیمک، تمیزلیمک
 سئچمه^۱ /-seçmə/ ییغما
 سئچمه^۲ آیرما، فرق لندیرمه
 سئچیلیمک /-mæk/ فرق لنمک، آیریلماق
 سئچیلیمه /-seçilmə/ فرق لنمه، آیریلما
 سحر^۱ /-sehr/ اووسون، جادو، طلسم
 سحر^۲ جاذبه، لطافت
 سحر باز /-baz/ جادوگر، گۆزباغالیچی

سحر بازلیق /-bazlıq/ اووسونچولوق، جادوگرلیک،
 گۆزباغلايیجی لیق
 سحر له مک /-ləmək/ اووسونلاماق، جادولاماق،
 طلسمیله مک
 سحر له مه /-ləmə/ اووسونلاما، جادولاما، طلسمیله مه
 سحر لی /-li/ جادولو، اووسونلو، طلسملی
 سحر لی لیک^۱ /-liilik/ جادوگرلیک، اووسونلولوق،
 طلسمچیلیک، گۆزباغلايیجی لیق
 سحر لی لیک^۲ فسونکارلیق
 سیخ^۱ /-six/ قالین، یوغون
 سیخ^۲ قاتی، غلیظ
 سیخ^۳ کیپ، برک، محکم
 سیخ^۴ دار، داریسقال
 سیخاج /-sixac/ منگنه، پرئس
 سیخجالاما^۱ /-sixcalama/ ازمه، بوروشدورمه
 سیخجالاما^۲ اؤیکه له مه، ازیشدیرمه، باسما، تاپدالاما
 سیخجالاما^۳ یوغورما
 سیخجالاما^۴ یومشالتما
 سیخجالاماق^۱ /-maq/ ازمک، بوروشدورمک
 سیخجالاماق^۲ اؤیکه له مک، ازیشدیرمک، باسماق،
 تاپدالاماق
 سیخجالاماق^۳ یوغورماق
 سیخجالاماق^۴ یومشالتماق
 سیخلاشما^۱ /-sixlaşma/ قالینلاشما، قاتیلاشما
 سیخلاشما^۲ غلیظلاشما، گرگین لشمه
 سیخلاشما^۳ دولوشما، تیخانما، ییغیشما
 سیخلاشما^۴ ییغجاملاشما
 سیخلاشما^۵ کیپلشمه، برکیمه
 سیخلاشماق^۱ /-maq/ قالینلاشماق، قاتیلاشماق
 سیخلاشماق^۲ غلیظلاشماق، گرگین لشمک
 سیخلاشماق^۳ دولوشماق، تیخانماق، ییغیشماق
 سیخلاشماق^۴ ییغجاملاشماق

سیخلاشماق^۵ کیپلشمک، برکیمک
 سیخ لیق^۱ /-sixliq/ قالینلیق
 سیخ لیق^۲ قاتیلیق، غلیظلیک
 سیخ لیق^۳ یتکدیللیک، همرا لیک، بیرلیک، اتفاق
 سیخ لیق^۴ داریسقاللیق، باسیر یقلیق
 سیخ لیق^۵ کیپلیک
 سیخما^۱ /-sixma/ باسما، قیسما، ازمه، تاپدالاما
 سیخما^۲ اینجیتمه، قیسناما
 سیخماق^۱ /-maq/ باسماق، اینجیتمک، قیسناماق،
 ازمک، تاپدالاماق
 سیخماق^۲ اینجیتمک، قیسناماق
 سیخیجی^۱ /-sixici/ یوروچو، اوزوچو، اوساندریجی،
 دار یخدریجی، جانسیخیجی
 سیخیجی^۲ قیسجی، ییغیجی
 سیخیجیلیق /-liq/ یوروچولوق، اوزوچولوک،
 اوساندریجیلیق، دار یخدریجیلیق، جانسیخیجیلیق
 سیخیشدیرما^۱ /-sixışdırma/ قووما، چیارتما
 سیخیشدیرما^۲ اینجیتمه، قیسناما
 سیخیشدیرماق^۱ /-maq/ قووماق، چیارتماق
 سیخیشدیرماق^۲ اینجیتمک، قیسناماق
 سیخیشما تیخانما، دولوشما، ییغیشما، سوخولما
 سیخیشماق /-maq/ دولوشماق، ییغیشماق،
 سیخلاشماق، سوخولماق
 سیخیلما^۱ /-sixılma/ ییغیلما، بوزولمه، یومولما،
 توتولما
 سیخیلما^۲ اوزولمه، یورولما، اوسانما
 سیخیلما^۳ اوتانما، چکینمه، قیسینما
 سیخیلما^۴ کدرلنمه، داریلما، غریب سه مه
 سیخیلماق^۱ /-maq/ ییغیلماق، بوزولمک، یومولماق،
 توتولماق
 سیخیلماق^۲ اوزولمک، یورولماق، اوسانماق
 سیخیلماق^۳ اوتانماق، چکینمک، قیسینماق

سیخیلماق ^۴ کدرلنمک، داریلماق، غریب سه مک	سیریماق ^۲ یثریتمک، سوخوشدورماق
سیخینتی غصه، کدر، غم	سیزاق /sizaq/ سوبوق
سیخینتی اوتانما، کاریخما، چاشما، پرتلیک	سیزاناق /sizanaq/ جیوزه، یارا
سیخینتی لی ^۱ /-li/ غصه لی، کدرلی، غمگین	سیزاناقلی /-li/ جیوزه لی، یارالی
سیخینتی لی ^۲ اوتانماق، چاشقین، جانسیخیجی	سیزما ^۱ /sizma/ آخما، دامما
سیرا ^۱ /sira/ جرگه، صف، قاتار، دوزولوش	سیزما ^۲ قورخما، چکینمه
سیرا ^۲ نظام، سیستم	سیزماق ^۱ /-maq/ آخماق، دامماق
سیرالاما /-lama/ جرگه لهمه، دوزمه، قاتارلاما	سیزماق ^۲ قورخماق، چکینمک
سیرالاما /-lamaq/ جرگه لهمک، دوزمک، قاتارلاماق	سئز مک /-mek/ دویماق، آنلاماق، بیلیمک
سیرالی /-li/ جرگه لی، صفلی، قاتارلی	سئز مه /sezmə/ دویم، آنلام، بیلمه
سیراوی /-vi/ جرگه لی، صفلی	سیزیلتی ^۱ /sizilti/ اینیلتی، آه-وا، شکایت، آغری، آغلاما
سیراوی عادی	سیزیلتی ^۲ غم، غصه، درد
سیراوی لیک ^۱ /-lik/ جرگه لی لیک، صفلیک	سیزیلتیلی ^۱ /-li/ اینیلتیلی، آه-وایی، شکایتلی
سیراوی لیک ^۲ عادی لیک	سیزیلتیلی ^۲ غملی، غصه لی، دردلی
سیرتیق /sirtiq/ حیا سیز، عارسیز، ادب سیز، اوتانماز، قارایاخا	سیزیلداما ^۱ /sizildama/ اوفولداما، اینیلدهمه، آغریما
سیرتیقلاشما /-laşma/ حیا سیزلاشما، عارسیزلاشما، ادب سیزلشمه	سیزیلداما ^۲ خسته لنمه، ناخوشلاما
سیرتیقلاشماق /-laşmaq/ حیا سیزلاشماق، عارسیزلاشماق، ادب سیزلشمک	سیزیلداما ^۳ آغلاما
سیرتیقلیق /-liq/ حیا سیزلیق، عارسیزلیق، اوتانمازلیق، ادب سیزلیک، قارایاخالیق	سیزیلداماق ^۱ /sizildamaq/ اوفولداما، شکایتلنمک، اینیلدهمک، آغریماق
سیرتیلما /sirtılma/ باخ: سیرتیقلاشما	سیزیلداماق ^۲ خسته لنمک، ناخوشلاماق
سیرتیلماق /-maq/ باخ: سیرتیقلاشماق	سیزیلداماق ^۳ آغلاماق
سیرداش /sirdaş/ ساییق، وفالی، صداقتلی، یاخین	سئز یلمک /-mek/ دو یولماق
سیرداشلیق /-liq/ یاخینلیق، دوستلوق، صمیمی لیک، صداقتلی لیک، وفالی لیق	سئز یلمه /sezilmə/ دو یولما
سیرسیرا /sirsıra/ قیروو، بوز	سیس /sis/ چن، دومان
سیرلی /-li/ معمالی، گیزی، اوستواؤرتولو	سیستم ^۱ /sistem/ قایدا، اصول، نظام، قانوناویغونلوق
سیرما ^۱ /sirıma/ تیکمه	سیستم ^۲ تصنیفات
سیرما ^۲ یثریتمه، سوخوشدورما	سیستماتیک /sistematik/ منتظم، آرديجيل، دایمی، همیشه
سیریماق ^۱ /-maq/ تیکمک	سیستماتیکلیک ^۱ /-lik/ منتظم لیک، دایمی لیک، همیشه لیک
	سیستماتیکلیک ^۲ قایدا، اصول، نظام، آرديجيلليق

سیقتال ^۲ خبردارلیق، معلومات	سیستئم سیز /-siz/ قایداسیز، اصول سوز، سلیقه سیز،
سیگیرمک ^۱ /-mæk/ جیرماقلاماق، جیزماق	نظام سیز
سیگیرمک ^۲ قوپارماق، سویماق، تمیزلمک	سیستئم سیزلیک /-sizlik/ قایداسیزلیق، سلیقه
سیگیرمه ^۱ /siyirmə/ جیرماقلاما، جیزما	سیزلیک، نظام سیزلیق
سیگیرمه ^۲ قوپارما، سویما، تمیزلمه	سیستئم لشدیرمک /-ləşdirmək/ نظاملاماق
سئل /-sel/ آخین، داشقین	سیستئم لشدیرمه /-ləşdirmə/ نظاملاما
سیلدیریم /sıldırım/ اوچوروم، یالچین، سارپ	سیستئملی /-li/ نظاملی، سلیقهلی
سیلدیریملی /-li/ دیمدیک، یالچین، اوچوروملو،	سیستئملی لیک /-lilik/ نظاملی لیق، سلیقهلی لیک
سارپلی	سیسقا /-sisqa/ آریق، جیلز، جان سیز، ضعیف
سلسله /silsile/ سیرا، جرگه	سیسقالاشما /-laşma/ آریقلاما، جیلزلاشما،
سلسلهلی /-li/ سیرالی، جرگهلی	جانسیزلاشما، ضعیفلهمه
سلک /-silk/ زومره، طبقه	سیسقالاشماق /-laşmaq/ آریقلاماق، جیلزلاشماق،
سلکلی /-li/ زومرهلی، طبقهلی	جانسیزلاشماق، ضعیف لشمک
سیلکمک /-mæk/ چیرپماق، دؤیجلمه، وورماق	سیسقالیق /-liq/ آریقلىق، جیلزلیق، جان سیزلیق،
سیلکمه /-silkmə/ چیرپما، دؤیجلمه، وورما	ضعیف لیک
سیلکله مک ^۱ /-mæk/ ییرغالاماق، اسدیرمک، یئللہ	سیسلی /-li/ چنلی، دومانلی
مک، ترپتمک، اویناتماق	سیغال ^۱ /-siğal/ تومار
سیلکله مک ^۲ چیرپماق	سیغال ^۲ جیلا، سوس، بزک
سیلکله مه ^۱ /-silkeləmə/ ییرغالاما، اسدیرمه، یئللہمه،	سیغاللاما /-lama/ تومارلاما، اوووشدورما، اوخشاما،
ترپتمه، اویناتما	اوتوله مه، هامارلاما
سیلکله مه ^۲ چیرپما	سیغاللاماق /-lamaq/ تومارلاماق، اوووشدورماق،
سیلکینمک /-mæk/ چیرپینماق، سیلکهلنمک	اوخشاماق، اوتوله مک، هامارلاماق
[یانیلتماجا: دوشدوم تندیره، سیلدیم سوپوردوم	سیغاللی ^۱ /-li/ تومارلی، اوتولو، هامار
سیلکیندیم چیخدیم]	سیغاللی ^۲ جیلالی، بزکلی، سوسلو
سیلکینمه /-silkinmə/ چیرپینما، سیلکهلنمه	سیغما /-siğma/ یئرلشمه، توتما [عمادالدین نسیمی:
سیلمک ^۱ /-mæk/ پوزماق، سورتکم، تمیزلمک،	منده سیغار ایکی جهان، من بو جهانہ سیغمازام]
سیییرماق	سیغماق /-maq/ یئرلشمک، توتماق
سیلمک ^۲ قورولاماق	سیغینما /-siğınma/ دالالانما، آرخالانما
سیلمک ^۳ اونوتماق	سیغینماق /-maq/ دالالانماق، آرخالانماق
سیلمه ^۱ /-silme/ پوزما، سورتمه، تمیزلمه، سیییرما	سیفته /-sifte/ باشلانغیج، تشبث
سیلمه ^۲ قورولاما	سیفته لیک /-lik/ باشلانغیجلیق، تشبث لوک
سیلمه ^۳ اونوتما	سیقتال ^۱ /-signal/ اشاره

سىلىنىمىز */silinmez/* اونودولماز، ياددانچىخماز
 سىلىنىمىزلىك */lik/* اونودولمازلىق، ياددانچىخمازلىق
 سىلىنىمىك ^۱ */mæk/* سورتولمىك، يىيىلمىك
 سىلىنىمىك ^۲ قورولانماق
 سىلىنىمىك ^۳ پوزولماق، اونودولماق
 سىلىنىمە ^۱ */silinmə/* سورتولمە، يىيىلمە
 سىلىنىمە ^۲ قورولانما
 سىلىنىمە ^۳ پوزولما
 سىما ^۱ */sima/* چۆھرە، بنىز، اوز، صفت، صورت، شكل
 سىما ^۲ آدم، شخص
 سىماسىز */siz/* شخصىتسىز، مسۇلىتسىز
 سىماسىزلاشما */sızlaşma/* شخصىتسىزلىشمە،
 مسۇلىتسىزلىشمە، پوزغونلاشما
 سىماسىزلاشماق */sızlaşmaq/* شخصىت
 سىزلىشمىك، مسۇلىتسىزلىشمىك، پوزغونلاشماق
 سىماسىزلىق */sızlıq/* شخصىتسىزلىك،
 مسۇلىتسىزلىك، پوزغونلوق
 سىمالى ^۱ */li/* شخصىتلى
 سىمالى ^۲ گۆرونوشلو
 سىمسار */simsar/* ياخىن، قوھوم، اقرا
 سىمسارلىق */lıq/* ياخىنلىق، قوھوملوق
 سىمسىرىق */simsırıq/* قاراقاباق، قاشقاباق
 سىمسىق */simsıq/* آجگۆز، طمعكار
 سىملەمىك */mæk/* دارتىلماق، گرېلمىك، تارىلماق
 سىملەمە ^۱ */simləmə/* خستەلنمە [اردىيلدە يارانين
 چرك ائەلمەسى]
 سىملەمە ^۲ دارتىلما، گرېلمە، تارىلما
 سىمىچ */simic/* خسىس، دارگۆز، برک (آدم)
 سىمىچلىشمىك */ləşmək/* خسىسلىشمىك
 سىمىچلىشمە */ləşmə/* خسىسلىشمە
 سىمىچلىك */lik/* خسىسلىك، دارگۆزلىك
 سىناق */sınaq/* تجربە، يوخلاما، امتحان

سىناقلى */li/* تجربەلى
 سىناما */sinama/* يوخلاما
 سىناماق */maq/* يوخلاماق
 سىنتىز */sintez/* تركيب، بىرلىشمە
 سىندىرما ^۱ */sındırma/* قىرما، قوپارما
 سىندىرما ^۲ داغىتما، سۆكمە، اوچورتما
 سىندىرما ^۳ زدەلەمە، يارالاما، ازما
 سىندىرما ^۴ اويناما، سوزمە
 سىندىرماق ^۱ */maq/* قىرماق، قوپارماق
 سىندىرماق ^۲ داغىتماق، سۆكمىك، اوچورماق
 سىندىرماق ^۳ زدەلەمىك، يارالاماق، ازىك
 سىندىرماق ^۴ اويناماق، سوزمىك
 سىنىك */sinək/* مىغىغا
 سىنلى */sinli/* ياشلى، قوجا
 سىنلىلىك */lilik/* ياشلىلىق، قوجالىق
 سىنما ^۱ */sinma/* قىرىلما، بۆلۈنمە، آيرىلما
 سىنما ^۲ كۈسمە، اينچىمە
 سىنماق ^۱ */maq/* داغىلماق، اوچماق، سۆكۈلمىك
 سىنماق ^۲ قىرىلماق، بۆلۈنمىك، آيرىلماق
 سىنماق ^۳ كۈسمىك، اينچىمىك
 سىنىمىك ^۱ */sinmək/* قىسىلماق، سىخىلماق،
 سىغىنماق
 سىنىمىك ^۲ اگىلمىك، گىزلىنىمىك
 سىنىمىك ^۳ چكىمىك، اوتورماق
 سىنىمە ^۱ */sinmə/* اهيلىمە، گىزلىنمە
 سىنىمە ^۲ سىخىلما، قىسىلما، سىغىنما
 سىنىمە ^۳ چۆكمە، اوتورما
 سىنىمە ^۴ چكىنمە، اوتانما
 سىنە ^۱ */sinə/* دۋش، كۆكس، قوبون
 سىنە ^۲ امجىك، ممە
 سىنەلى */li/* دۋشلو، كۆكسلو
 سىنىخما */sinixma/* آرىقلاما، ضعيفلەمە،

جیلز لاشما، سیسقالاشما
 سینیخماق /maq/ آریقلاماق، ضعیف لشمک،
 جیلز لاشماق، سیسقالاشماق
 سینیر /sinir/ عصب
 سینیق^۱ /siniq/ قیریق، بؤلوک
 سینیق^۲ اینجیک، کوسوک
 سینیقلیق /liq/ قیریقلیق
 سئودا^۱ /sevda/ سئوگی، محبت، عشق
 سئودا^۲ هوس، شوق، مارق
 سئودالی^۱ /li/ سئوگیلی، محبتلی، عشقلی
 سئودالی^۲ هوسلی، شوقلو، میلی
 سیوری^۱ /sivri/ ایتی، کسکین
 سیوری^۲ شیش
 سیوری لشمک /ləşmək/ ایتیلشمک، کسکینلشمک
 سیوری لشمه /ləşmə/ ایتیلشمه، کسکینلشمه
 سیوری لیک^۱ /lik/ ایتیلیک، کسکینلیک
 سیوری لیک^۲ شیشلیک
 سئوگی /sevgi/ سئودا، محبت، عشق
 سئوگی سیز /siz/ ایستک سیز، محبت سیز، عشق سیز
 سئوگی سیز لیک /sizlik/ ایستک سیز لیک، محبت
 سیز لیک، عشق سیز لیک
 سئوگیلی /li/ ایستکلی سئویملی، عزیز
 سئوگیلی لیک /lilik/ ایستکلی لیک، سئویملی لیک
 سئومک /mæk/ ایسته مک، خوشلاماق، وورولماق
 سئومه /sevma/ ایسته مه، خوشلاما، وورولما
 سیویشمک /mæk/ اکیلک، یایینماق، سوروشمک،
 قاچماق
 سیویشمه /sivişmə/ اکیلمه، یایینما، سوروشمه،
 قاچما
 سئویملی^۱ /sevimli/ ایستکلی، حرمتلی، احتراملی
 سئویملی^۲ ملاحتلی، جاذبه لی، دوزلو، سویوشیرین،
 خوش صفت

سئویملی لیک^۱ /lilik/ ایستکلی لیک، حرمتلی لیک،
 احتراملی لیک
 سئویملی لیک^۲ ملاحتلی لیک، جاذبه لی لیک،
 دوزلولوق، سویوشیرینلیک، قانی شیرینلیک، خوش
 صفتلیک
 سئوینج /sevinc/ فرح، نشئه، ذوق، شادلیق
 سئوینجلی /li/ فرحلی، نشئه لی، شاد، شن
 سئوینمک /mæk/ شادلانماق، فرحلمک
 سئوینمه /sevinmə/ شادلانما، فرحلمه، سئوینمک
 سئیر^۱ /seyr/ گزینتی، تاماشا
 سئیر^۲ دالغینلیق، دوشونجه
 سییر تمک /mæk/ چاپماق، سورمک
 سییر تمه /siyirtmə/ چاپما، سورمه
 سئیرچی /seyrçi/ مشاهدچی، تاماشاچی
 سئیرچیلیک /çilik/ مشاهدچیلیک، تاماشاچیلیق
 سئیرک^۱ /seyrək/ تک-توک، آرالی
 سئیرک^۲ هردن بیر، آرابیر
 سئیرک^۳ بوش
 سئیرک لشمک /ləşmək/ آزالماق
 سئیرک لشمک^۲ ایشیقلاشماق، آچیلیشماق
 سئیرک لشمه^۱ /ləşmə/ آزالما
 سئیرک لشمه^۲ آچیشما، ایشیقلاشما
 سئیرک لیک^۱ /lik/ آزلیق
 سئیرک لیک^۲ بوشلوق
 سئیرک لیک^۳ آچیقلیق
 سییرما /siyırma/ چیخارتما [اردبیلده سییرمه]
 سییرماق /maq/ چیخارتماق
 سییق /siyiq/ دورو، مایع
 سییقلاشما /laşma/ دورولاشما، مایع لشمه
 سییقلاشماق /laşmaq/ دورولاشماق، مایع لشمک
 سییققلیق /liq/ دورولوق، مایع لیک

شابلون ۱ /*\$ablon/* اولگو، قليب

شابلون ۲ باياغى

شابلونلوق /*-luq/* باخ: شابلون

شاپالاق ۱ /*\$apalaq/* شيلله [اردبيلده دوهنين تپيگى]

شاپالاق ۲ تحقير، حقارت

شاپالاقلاما /*-lama/* شيلله له مه، وورما، كۆتكلمه،
ازيشديرمه

شاپالاقلاماق /*-lamaq/* شيلله له مك، وورماق،
كۆتكلمه مك، ازيشديرمك

شاپادان /*\$appadan/* بيردن، غفيلدن، گۆزله نيلمه دن
[داداش گلير آشاغان، آريپدان. اوراق دوشدو بارماغينا
شاپادان]

شاپالاما /*-lama/* كۆتكلمه، ازيشديرمه، ايليشديرمه،
شاللاقلاما، قامچيلاما

شاپالاماق /*-lamaq/* كۆتكلمه مك، ازيشديرمك،
ايليشديرمك، شاللاقلاماق، قامچيلاماق

شاپييلتى ۱ /*\$appilti/* شيريلتى، شپيپيلىتى

شاپييلتى ۲ گوپولتو، گورولتو

شاپييلداما ۱ /*\$appildama/* شيريلداما

شاپييلداما ۲ سيچراتما، تۆكمه (سويو)

شاپييلداماق ۱ /*-maq/* شپيپييلداماق، شيريلداماق

شاپييلداماق ۲ سيچراتماق، تۆكمك

شاخ ۱ /*\$ax/* بوداق، قول

شاخ ۲ اوتولو

شاخ ۳ دوز، هامار

شاختا /*\$axta/* دون، سازاق، سويوق

شاختالى /*-li/* سازاقلى، سويوقلو

شاخلاما /*\$axlama/* وورما، دؤيمه

شاخلاماق /*-maq/* وورماق، دؤيمك

شاخانما /*\$axlanma/* شاخه لنمه، بوداقلانما

شاخانماق /*-maq/* شاخه لنمك، بوداقلانماق

شاخلى ۱ /*\$axli/* قوللو-بوداقلى، شاخه لى

شاخلى ۲ اوتولو، دوز

شاخلى لىق ۱ /*-liliq/* قول-بوداقلى لىق

شاخلى لىق ۲ اوتولولوك، دوزلوك

شاخه /*\$axə/* بوداق، قول

شاخه لنمك ۱ /*-lənnek/* بوداقلانماق

شاخه لنمك ۲ ياييلماق، گئنيش لنمك

شاخه لنمه ۱ /*-lənne/* بوداقلانما

شاخه لنمه ۲ ياييلما، گئنيش لنمه

شاخه لى ۱ /*-li/* بوداقلى، قوللو-بوداقلى، شاخلى

شاخه لى ۲ ياييلى

شاخه لى ليك ۱ /*-lilik/* قول-بوداقلى لىق

شاخه لى ليك ۲ يايينيقلق

شاخيما /*\$axima/* يانديرما، پؤشله مه (گونش)

شاخيماق /*-maq/* يانديرماق، پؤشله مك

شاد /*\$ad/* شن، شوخ، سئوينجلى

شادارا ۱ /*\$adara/* خلبير

شادارا ۲ دليك، دشيك

شادارالاما /*-lama/* خلبيرلеме

شادارالاماق /*-lamaq/* خلبيرلمك

شادلانما /*\$adlanma/* سئوينمه، فرح لنمه، شنلنمه

شادلانماق /*-lanmaq/* سئوينمك، فرح لنمك،

شنلنمك

شادليق /*-liq/* شنليك، شوخلوق، سئوينج، فرح

شادمان /*\$adiman/* باخ: شاد

شادمانليق /*-liq/* باخ: شادليق

شاديانا /*\$adyana/* شادليق، سئوينج

شادياناليق /*-liq/* شادليق، سئوينج، فرح، شنليك،

شوخلوق

شار ۱ /*\$ar/* كوره [اردبيلده مازى و بولبرنگين كوره

جيكلى]

شار ۲ بالون

شاراققاشارق /*\$araqqaşaraq/* وورهاور، چيققاجيق

شاراقىلىتى /*saraqıltı*/ شىققىلىتى، چىققىلىتى
 شارپىلىتى /*pıltı*/ شىرىپىلىتى، شاپىلىتى
 شارپىلداما^۱ /*şarpıldama*/ شىرتىلداما، شاپپىلداما
 شارپىلداما^۲ سىچراتما، تۆكمە
 شارپىلداماق^۱ /*-maq*/ شىرتىلداماق، شاپپىلداماق
 شارپىلداماق^۲ سىچراتماق، تۆكمە
 شارلاتان /*şarlatan*/ يالانچى، فىرىلداقچى، جووهللاغى
 شارلاتانلىق /*-lıq*/ يالانچىلىق، فىرىلداقچىلىق، جووه
 للاغىلىق
 شارلى^۱ كورەلى
 شارلى^۲ بالونلو
 شارىلىتى /*şarıltı*/ شىرىلىتى، گورولتو، شىپپىلىتى
 شارىلداما /*şarıldama*/ شىرىلداما، گورولداما
 شارىلداماق /*-maq*/ شىرىلداماق، گورولداماق
 شاطر /*şatır*/ چۆرەكچى
 شاطرلىق /*-lıq*/ چۆرەكچىلىك
 شاعرانە^۱ /*şairanə*/ منظرەلى، گۆزل، قشنگ، صفالى
 شاعرانە^۲ بدىيى، ايفادەلى
 شاعرانەلىك /*-lik*/ گۆزلىك، قشنگلىك، صفالىلىق،
 بدىيىلىك، آخار، باخارلىق
 شاقراق /*şaqraq*/ شوخ، شن، شاد، سئوينجىلى،
 فرحلى
 شاققا /*şaqqa*/ پارچا، حصە
 شاققاشاق /*şaqqaşaq*/ چىققاچىق
 شاققالاما /*-lama*/ پارچالاما، دوغراما، چاپما
 شاققالاماق /*-lamaq*/ پارچالاماق، دوغراماق، چاپماق
 شاققالما /*-ma*/ بوداما، وورما، توخاجلاما
 شاققالماق /*-maq*/ بوداماق، وورماق، توخاجلاماق
 شاققاناق /*şaqqanaq*/ قەقەھە
 شاققىلىتى^۱ /*şaqqıltı*/ شىققىلىتى، چىرتىلىتى، گورولتو،
 خارىلىتى، گومبولتو
 شاققىلىتى^۲ /*şaqqıltı*/ جىرىلىتى

شاققىلىتى^۳ گولوش
 شاققىلىتىلى^۱ /*-lı*/ شىققىلىتىلى، چىرتىلىتىلى
 شاققىلىتىلى^۲ گولوشلو
 شاققىلداما /*şaqqıldama*/ گولمە، قەقەھە
 شاققىلداماق^۱ /*-maq*/ جىرىلداماق
 شاققىلداماق^۲ اۆتمەك، اوخوماق
 شاققىلداماق^۳ گولمەك
 شاققىما /*şaqqıma*/ ياندىرما، پۇشلەمە
 شاققىماق /*-maq*/ ياندىرماق، پۇشلەمەك
 شاقولى /*şaquli*/ دىك
 شاگرد^۱ /*şagird*/ مەكتەبلى
 شاگرد^۲ كەمكىچى
 شال /*şal*/ كىشىمىرى
 شالاق^۱ /*şalaq*/ آغىر، لىنگ
 شالاق^۲ يۇندەمسىز، بېچىمىسىز، ياراشىقسىز
 شالبان /*şalban*/ تىر
 شالبانلى /*-lı*/ تىرلى [شالبان كەندەردە يالنىز ارەدە
 شالمان شەكلىندە ایشلەنەر]
 شاللاق /*şallaq*/ تاتارى، قىرماق، قامچى، قىرمانچ،
 چوبوق
 شاللاقلاما /*-lama*/ قامچىلاما، قىرمانچلاما، چوبوقلاما،
 دۇيچەلمە
 شاللاقلاماق /*-lamaq*/ قامچىلاماق، قىرمانچلاماق،
 چوبوقلاماق، دۇيچەلمەك
 شامان /*şaman*/ فالچى، جادوگر، سحر باز، جىندار
 شامانلىق /*-lıq*/ فالچىلىق، جادوگرلىك، سحر بازلىق،
 جىندارلىق
 شان^۱ /*şan*/ شەرف، شەرت
 شان^۲ پەتكە
 شان^۳ شجاعت، قەهرمانلىق، اىگىدلىك، مردلىك،
 فداكارلىق
 شان^۴ ناموس، وجدان، شەرف، حىثيت

شبکه‌لی ^۲ قفسلی، بارماق‌لی	شانا ^۱ /šana/ یا با
شب‌نم /šəbnəm/ باخ: شئه	شانا ^۲ داراق
شب‌نم‌لی /-li/ باخ: شئه‌لی	شانا ^۳ خلیبر
شبه‌ده /šəbədə/ ریشخند، ماسقارا، تحقیر، استهزا	شانا-شانا /šana-šana/ دیش-دیش، دئشیک-دئشیک
شبهه /šübhe/ شک، گمان	شانالاما ^۱ /-lama/ یا بالاما
شبهه‌سیز /-siz/ شک‌سیز، سؤز‌سوز، یقین	شانالاما ^۲ داراقلاما
شبهه‌سیزلیک /-sizlik/ شک‌سیزلیک، یقینلیک	شانالاما ^۳ خلیبرلеме
شبهه‌لنمک /-lənmək/ شک‌لنمک	شانالاما ^۱ /-lamaq/ یا بالاماق
شبهه‌لنمه /-lənme/ شک‌لنمه	شانالاما ^۲ داراقلاماق
شبهه‌لی /-li/ شک‌لی	شانالاما ^۳ خلیبرلهمک
شبهه‌لی‌لیک /-lilik/ شک‌لی‌لیک	شانس /šans/ احتمال، گمان
شجاعت /šücaət/ جسارت، قوچاق‌لیق، مردلیک، ایگیدلیک، متانت، غیرت، قهرمان‌لیق	شانس‌لی /-li/ احتمالی، گمان‌لی
شجاعت‌لنمک /-lənmək/ جسارت‌لنمک، قوچاق‌لاشماق، مردلشمک، ایگیدلشمک، متینلشمک	شانلی ^۱ /šanli/ شهر‌تلی، شرف‌لی، شوکت‌لی
شجاعت‌لنمه /-lənme/ جسارت‌لنمه، قوچاق‌لاشما، مردلشمه، ایگیدلشمه، متینلشمه	شانلی ^۲ رشادت‌لی، جسور، قهرمان
شجاعت‌لی ^۱ /-li/ جسارت‌لی، قوچاق، ایگید، مرد، قهرمان	شانلی ^۳ محتشم، عظمت‌لی
شجاعت‌لی ^۲ شانلی، رشادت‌لی، قهرمان	شاه ^۱ /šah/ حکمدار، پادشاه
شجاعت‌لی‌لیک /-lilik/ باخ: شجاعت	شاه ^۲ دوز، شاخ
شخص /šəxs/ ذات، آدم، فرد، نفر	شاه ^۳ گؤز‌کملی، مشهور
شخصی /šəxsi/ خصوصی، فردی	شاهانه /šahanə/ حشمت‌لی، جلال‌لی، طمطراق‌لی، عظمت‌لی، وقار‌لی
شخصیت /šəxsiyyət/ سیما، منلیک	شاهانه‌لیک /-lik/ حشمت، جلال، طمطراق، زنگینلیک، عظمت، وقار
شخصیت‌سیز /-siz/ سیماسیز	شاه‌لیق ^۱ /-liq/ حکمدار‌لیق، پادشاه‌لیق
شخصیت‌سیزلیک /-sizlik/ سیماسیز‌لیق	شاه‌لیق ^۲ شاخ‌لیق، دوز‌لوک
شدت ^۱ /šiddət/ چوخلوق، آرتیق‌لیق	شایان /šayan/ لایق، مناسب
شدت ^۲ سرت‌لیک، بر‌کلیک	شاید /šayəd/ بلکه، احتمال
شدت ^۳ قوه، گوج، زور	شایعه ^۱ /šayie/ دانیشیق، صحبت، خبر
شدت ^۴ چتینلیک، آغیر‌لیق	شایعه ^۲ دئدی-قودو، خبر‌چیلیک
شدت‌لنمک ^۱ /-lənmək/ گوجلنمک، قوت‌لنمک	شبهه ^۱ /šəbəke/ تور
شدت‌لنمک ^۲ سرت‌لشمک، بر‌کیمک	شبهه ^۲ قفس، بارماق‌لیق
	شبهه‌لی ^۱ /-li/ تور‌لو

شدتلنمک^۳ چوخالماق، آرتماق
 شدتلنمک^۴ چتینلشمک، آغیرلاشماق
 شدتلنمک^۵ آزغینلاشماق، جوشماق، قیزماق
 شدتلنمه^۱ /-lənme/ گوجلنمه، قوتلنمه
 شدتلنمه^۲ سرتلشمه، برکیمه
 شدتلنمه^۳ چوخالما، آرتما
 شدتلنمه^۴ چتینلشمه، آغیرلاشما
 شدتلنمه^۵ آزغینلاشما، جوشما، قیزما
 شدتلی^۱ /-li/ گوجلو، قوتلی، برک
 شدتلی^۲ سرت، کسکین، آغیر
 شدتلی^۳ جوشغون، آزغین، قیزغین
 شدتلی لیک^۱ /-lilik/ گوجلولوک، قوتلی لیک، برکلیک
 شدتلی لیک^۲ سرتلیک، کسکینلیک، آغیرلیق
 شدتلی لیک^۳ جوشغونلوق، آزغینلیق، قیزغینلیق
 شدید /şədid/ شدتلی، سرت
 شدیدلیک /-lik/ شدتلی لیک، سرتلیک
 شر^۱ /şər/ بهتان، افتراء، فتنه
 شر^۲ قاراللیق
 شر^۳ پیسیلیک، مصیبت، یامانلیق، نزاکت سیزلیک،
 ادب سیزلیک
 شرایط /şərait/ وضعیت، محیط
 شربت /şərbət/ شیر، سیروپ
 شرچی /şərçi/ بهتانچی، افتراچی، دندی-قودوچو
 شرچیلیک /-lik/ بهتانچیلیق، افتراچیلیق، دندی-
 قودولوق
 شرح^۱ /şərh/ ایضاح، آنالاما، تفسیر
 شرح^۲ صحبت، مصاحبه
 شرح^۳ یوزما، آچما
 شرط /şərt/ مقاوله، راضی لیق، سؤزلشمه، عهد
 شرط سیز /-siz/ سؤز سوز، دانیشیق سیز، شبهه سیز
 شرط سیزلیک /-sizlik/ سؤز سوزلوق، دانیشیق سیزلیق،
 شبهه سیزلیک
 شرطلشمک /-ləşmək/ راضی لاشماق، وعده لشمک،
 سؤزلشمک، باغلاشماق، دوزهلشمک
 شرطلشمه /-ləşmə/ راضی لاشما، وعده لشمه،
 سؤزلشمه، باغلاشما، دوزهلشمه
 شرطلی /-li/ مقاوله لی، راضی لیلی، عهدلی
 شرطلی لیک /-lilik/ باخ: شرط
 شرف^۱ /şəref/ حرمت، عزت، احترام، شان
 شرف^۲ فخر، افتخار، اؤیونمه
 شرف^۳ ناموس، وجدان، حیثیت، عصمت
 شرف^۴ منلیک، شخصیت
 شرف سیز^۱ /-siz/ حرمت سیز، احترام سیز، شهرت سیز
 شرف سیز^۲ آلچاق، رذیل، منفور
 شرف سیزلیک^۱ /-sizlik/ حرمت سیزلیک، احترام سیزلیق،
 شهرت سیزلیک
 شرف سیزلیک^۲ آلچاقلیق، رذیلیک، منفورلوق
 شرف سیزلیک^۳ رسوای چیلیق، بی آبر چیلیق،
 ناموس سوزلوق، حقارت
 شرفلنمک^۱ /-lənmək/ حرمت لنمک، عزتلنمک،
 احتراملنماق
 شرفلنمک^۲ فخرلنمک، اؤیونمک
 شرفلنمک^۳ عصمت لنمک، ناموسلنماق
 شرفلنمه^۱ /-lənme/ حرمت لنمه، عزتلنمه،
 احتراملنما
 شرفلنمه^۲ فخرلنمه، اؤیونمه
 شرفلنمه^۳ عصمت لنمه، ناموسلنما
 شرفلی /-li/ شانلی، شهرتلی، حرمتلی، محترم،
 احتراملی
 شرفلی لیک /-lilik/ شانلی لیق، شهرتلی لیک،
 احتراملی لیق
 شرقی /şərq/ نغمه، ماهنی، ترانه
 شرکت /şirket/ جمعیت
 شرکتلی^۱ /-li/ جمعیتلی

شدتلنمک^۳ چوخالماق، آرتماق
 شدتلنمک^۴ چتینلشمک، آغیرلاشماق
 شدتلنمک^۵ آزغینلاشماق، جوشماق، قیزماق
 شدتلنمه^۱ /-lənme/ گوجلنمه، قوتلنمه
 شدتلنمه^۲ سرتلشمه، برکیمه
 شدتلنمه^۳ چوخالما، آرتما
 شدتلنمه^۴ چتینلشمه، آغیرلاشما
 شدتلنمه^۵ آزغینلاشما، جوشما، قیزما
 شدتلی^۱ /-li/ گوجلو، قوتلی، برک
 شدتلی^۲ سرت، کسکین، آغیر
 شدتلی^۳ جوشغون، آزغین، قیزغین
 شدتلی لیک^۱ /-lilik/ گوجلولوک، قوتلی لیک، برکلیک
 شدتلی لیک^۲ سرتلیک، کسکینلیک، آغیرلیق
 شدتلی لیک^۳ جوشغونلوق، آزغینلیق، قیزغینلیق
 شدید /şədid/ شدتلی، سرت
 شدیدلیک /-lik/ شدتلی لیک، سرتلیک
 شر^۱ /şər/ بهتان، افتراء، فتنه
 شر^۲ قاراللیق
 شر^۳ پیسیلیک، مصیبت، یامانلیق، نزاکت سیزلیک،
 ادب سیزلیک
 شرایط /şərait/ وضعیت، محیط
 شربت /şərbət/ شیر، سیروپ
 شرچی /şərçi/ بهتانچی، افتراچی، دندی-قودوچو
 شرچیلیک /-lik/ بهتانچیلیق، افتراچیلیق، دندی-
 قودولوق
 شرح^۱ /şərh/ ایضاح، آنالاما، تفسیر
 شرح^۲ صحبت، مصاحبه
 شرح^۳ یوزما، آچما
 شرط /şərt/ مقاوله، راضی لیق، سؤزلشمه، عهد
 شرط سیز /-siz/ سؤز سوز، دانیشیق سیز، شبهه سیز
 شرط سیزلیک /-sizlik/ سؤز سوزلوق، دانیشیق سیزلیق،
 شبهه سیزلیک

شعور فکر، حس
 شعورسوز /-suz/ دوشونجه سیز، عقل سیز،
 قانا جاق سیز، آنلاق سیز
 شعور لائما /-lanma/ عاغل لائما، دراکه لنمه
 شعور لائماق /-lanmaq/ عقلانماق، دراکه لنمک
 شعورلو /-lu/ دوشونجه لی، دراکه لی، عقلی، آنلاقی،
 قانا جاقلی
 شفا /-şefa/ ساغالما، یاخشی لاشما
 شفاف^۱ /-şəffaf/ دوم دورو، ترمیز، صاف
 شفاف^۲ آیدین، آچیق
 شفاف لائما^۱ /-lanma/ دورولما، تمیز لنمه، صافلاشما
 شفاف لائما^۲ آیدینلاشما، آچیلما
 شفاف لائماق^۱ /-lanmaq/ دورولماق، تمیز لنمک،
 صافلاشماق
 شفاف لائماق^۲ آیدینلاشماق، آچیلماق
 شفافلیق^۱ /-liq/ دورولوق، تمیزلیک، صافلیق
 شفافلیق^۲ آیدینلیق، آچیقلیق، آشکارلیق
 شفالانما /-lanma/ ساغالما، یاخشی لاشما
 شفالانماق /-lanmaq/ ساغالماق، یاخشی لاشماق
 شفالی /-li/ خیرلی
 شفالی لیق /-lilic/ خیر خواهلیق
 شفق^۱ /-şəfəq/ قیزارتی، پارلیتی، ایشیلیتی
 شفق^۲ شعله، نور
 شفق^۳ جیلا، پارداق
 شفقت /-şəfqət/ مرحمت، رحم
 شفقت سیز /-siz/ مرحمت سیز، رحم سیز، ظالم، غدار،
 آمان سیز
 شفقت سیزلیک /-sizlik/ مرحمت سیزلیک، رحم
 سیزلیک، انصاف سیزلیق، آمان سیزلیق، ظالملیق،
 غدارلیق
 شفقتلی /-li/ مرحمتلی، رحمتلی
 شفقتلی لیک /-lilic/ باخ: شفقت

شرکتلی^۲ اورتاقلی، شریکلی
 شریک^۱ /-şərik/ اورتاق، البیر
 شریک^۲ یولداش، مسلکداش
 شریک لشمک^۱ /-ləşmək/ البیر لشمک، اورتاقلاشماق
 شریک لشمک^۲ راضی لاشماق
 شریک لشمه^۱ /-ləşmə/ البیر لشمه، اورتاقلاشما
 شریک لشمه^۲ /-ləşmə/ راضی لاشما
 شریکلی /-li/ یولداشلی، اورتاقلی
 شریکلی لیک^۱ /-lilic/ شراکت، اورتاقلیق، البیرلیک
 شریکلی لیک^۲ شرکت، جمعیت
 شصت^۱ /-şəst/ لیاقت، نفوذ، منلیک
 شصت^۲ عظمت، وقار، جرئت، جسارت
 شصتلی^۱ /-li/ لیاقتلی، نفوذلو
 شصتلی^۲ عظمتلی، وقارلی، جرئتلی، جسارتلی
 شعار /-şüar/ چاغیریش
 شعاع /-şüa/ شعله، ایشیق
 شعاع لائما^۱ /-lanma/ ساچما، یایما
 شعاع لائما^۲ شفق لنمه، پاریلداما
 شعاع لائماق^۱ /-lanmaq/ ساچماق، یایماق
 شعاع لائماق^۲ شفق لنمک، پاریلداماق
 شعاعلی /-li/ شعله لی، نورلو
 شعبه /-şöbə/ بۆلمه، حصه، قسم
 شعریت^۱ /-şəriyyet/ بدیعی لیک
 شعریت^۲ گۆزلیک، اینجه لیک، آهنگدارلیق، شاعرانه لیک
 شعله /-şölə/ شفق، ایشیق، پارلیتی، نور، شعاع
 شعله لنمک /-lənmək/ شفق لنمک، پاریلداماق،
 ایشیلداماق، نور لائماق
 شعله لنمه /-lənmə/ شفق لنمه، پاریلداما، ایشیلداما،
 نور لائما
 شعله لی^۱ /-li/ شفقلی، ایشیقلی، پارلاق، نورلو
 شعله لی^۲ جلالی، دبدبلی، عظمتلی، طمطراقلی
 شعور /-şüur/ دوشونجه، ادراک

چولاقلاشماق، شیللشمک، توپاللاشماق
 شکستلنمک^۲ قیریلماق، سینماق
 شکستلنمک^۳ ازلمک، زدهلنمک
 شکستلنمه^۱ /-lənme/ علیل لشمه، چولاقلاشما،
 شیللشمه، توپاللاشما
 شکستلنمه^۲ قیریلما، سینما
 شکستلنمه^۳ ازلمه، زدهلنمه
 شکستلیک^۱ /-lik/ علیل لیک، چولاقلیق، شیللیک،
 توپاللیق
 شکستلیک^۲ قیریلیق، سینیلیق
 شکستلیک^۳ سینیلیق، پوزوقلوق، اوغورسوزلوق
 شکستلیک^۴ زده
 شک سیز /-siz/ شبهه سیز، یقین
 شک سیزلیک /-sizlik/ شبهه سیزلیک، یقینلیک
 شکلمک /-lənme/ شبهه لکم
 شکلمه /-lənme/ شبهه لمه
 شکله مک /-ləmek/ دینله مک، ائشیتیمک
 شکله مه /-ləme/ دینله مه، ائشیتمه
 شکلی /-li/ شبهه لی
 شکل^۱ /-şekil/ صفت، صورت
 شکل^۲ رسم، تابلو، منظره، گؤرونوش
 شکل^۳ فورما، وضعیت، حال
 شکل^۴ طرز
 شکل سیز^۱ /-siz/ رسم سیز، تابلوسوز، منظره سیز،
 گؤرونوش سوز
 شکل سیز^۲ فورماسیز، گؤرکم سیز، یایغین، بیچیم سیز
 شکل سیزلیک^۱ /-sizlik/ فورماسیزلیق، بیچیم
 سیزلیک، یایغینلیق
 شکل سیزلیک^۲ رسم سیزلیک، تابلوسوزلوق، منظره
 سیزلیک، گؤرونوش سوزلوق
 شکلی^۱ /-li/ رسمی، تابلولو، منظره لی، گؤرونوشلو
 شکلی^۲ فورمالی، گؤرکه ملی

شفقلمک^۱ /-lənme/ ایشیقلاشماق
 شفقلمک^۲ پاریلداماق، ایشیلداماق، قیزارماق
 شفقلمک^۳ شعله لنمک، نورلانماق
 شفقلمه^۱ /-lənme/ ایشیقلاشما
 شفقلمه^۲ پاریلداما، ایشیلداما، قیزارما
 شفقلمه^۳ شعله لنمه، نورلانما
 شفقلی^۱ /-li/ پارلاق، ایشیقلی، نورلو
 شفقلی^۲ جیلالی، پارداقلی
 شک /-şək/ شبهه، گمان، ظن
 شکار^۱ /-şikar/ اوو
 شکار^۲ غنیمت
 شکایت^۱ /-şikayet/ گیلئی
 شکایت^۲ آه و ناله، سیزیلتی [شعر: ائيله ییم ایندی
 شکایتی یاماندان یامانا؟]
 شکایت چی /-çi/ گیلئی چی
 شکایت چیلیک /-çilik/ گیلئی چیلیک
 شکایتلنمک^۱ /-lənme/ گیلئیلنمک
 شکایتلنمک^۲ سیزیلداماق
 شکایتلنمه^۱ /-lənme/ گیلئیلنمه
 شکایتلنمه^۲ سیزیلداما
 شکایتلی^۱ /-li/ گیلئیلی
 شکایتلی^۲ سیزیلئیلی، آه و ناله لی
 شکرلشمک /-leşmek/ خارلاشماق، شیرینلشمک
 شکرلشمه /-leşme/ خارلاشما، شیرینلشمه
 شکرلنمک /-lənme/ خارلانماق
 شکرلنمه /-şekerlənme/ خارلانما
 شکرلی /-li/ شیرین، خارلی
 شکرلی لیک /-lililik/ شیرینلیک، خارلی لیک
 شکست^۱ /-şikəst/ علیل، چولاق، شیل، توپال
 شکست^۲ قیریق، سینیق
 شکست^۳ ازیک، زده لی
 شکستلنمک^۱ /-lənme/ علیل لشمک،

شکلی ۳ گۆزل، گۆپچک، قشنگ

شکلی لیک /-lilik/ باخ: شکل

شلتە ۱ /-şəltə/ داربالاق، دیزلیک

شلتە ۲ حیلە، فند

شلتەلیک /-lik/ داربالاقلیق، دیزلیک

شلە ۱ /-şələ/ یوک، باغلاما

شلە ۲ بۆیوک، ایری

شلەلمک /-ləmək/ یوکلمەک

شلەلمە /-ləmə/ یوکلمە

شلەلی /-li/ یوکلو

شلەلیک /-lik/ یوکلولوک

شن ۱ /-şən/ آباد، گۆزل

شن ۲ /-şən/ شاد، شوخ، سئوینج

شن ۳ جانلی، قیزغین، هیجانلی

شنلشمک /-ləşmək/ آبادلاشماق، گۆزللشمک

شنلشمە /-ləşmə/ آبادلاشما، گۆزللشمە

شنلنمک /-lənmək/ شادلانماق، سئوینمک،

فرحلمک، نشئەلمک

شنلنمە ۱ /-lənmə/ شادلانما، سئوینمە، فرحلمنە،

نشئەلمە

شنلنمە ۲ جانلانما، هیجانلانما

شنلیک ۱ /-lik/ کند، آبادلیق

شنلیک ۲ /-lik/ شادلیق، شوخلوق، نشئە، سئوینج، فرح

شنلیک ۳ جانلیلیق، قیزغینلیق، هیجانلیلیق

شهادت /-şəhadət/ شاهیدلیک

شەتل /-şətl/ فیریلداق، حیلە، کلک، اویون، حقە

شەتلیک /-lik/ فیریلداقلیق، حیلەگرلیک،

کلکبازلیق، حقەلیق

شهرت ۱ /-şöhrət/ شرف، شان

شهرت ۲ آد سان

شهرتپرست /-pərest/ مغرور، لووغا

شهرتپرستلیک /-pərestlik/ مغرورلوق، لووغالیق

شهرتسیز ۱ /-siz/ شرفسیز، شانسیز

شهرتسیز ۲ آدسیز-سانسیز

شهرتسیزلیک ۱ /-sizlik/ شرفسیزلیک، شانسیزلیق

شهرتسیزلیک ۲ آدسیزلیق، سانسیزلیق

شهرتلمک /-lənmək/ تانینماق، مشهورلاشماق،

شرفلمک

شهرتلمە /-lənmə/ تانینما، مشهورلاشما، شرفلمە

شهرتلی ۱ /-li/ مشهور، تانینمیش

شهرتلی ۲ شرفلی، شانلی

شهرتلی ۳ آدلی-سانلی شهرتلیلیک مشهورلوق، آد-

سان

شهرتلیلیک ۱ /-lilik/ مشهورلوق، آد-سان

شهرتلیلیک ۲ آد-سان، نجیبلیک، اصیللیک

شهلا /-şəhla/ آلا، گۆی، آبی

شهوت ۱ /-şəhvət/ احتراص

شهوت ۲ نفس

شهوتلی ۱ /-li/ احتراصلی

شهوتلی ۲ نفسلی

شهوتلیلیک ۱ /-lilik/ احتراصلیلیق

شهوتلیلیک ۲ نفسلیلیک

شوتومک /-mək/ قاچماق، یویورمک

شوتومە /-şütümə/ قاچما، یویورمە

شوخ ۱ /-şux/ اویناق، شن، شاد

شوخ ۲ نازلی، شیوهلی، ادالی، عشوهلی

شوخ ۳ گولراوزلو

شوخلوق ۱ /-luq/ اویناقلیق، شنلیک، شادلیق

شوخلوق ۲ ناز، ادا، عشوه، شیوه

شوخلوق ۳ یونگوللوق، اویناقلیق

شوخلوق ۴ گولراوزلولوک

شور ۱ /-şor/ دوزلو

شور ۲ کسمیک، سوزمە

شور ۳ /-şur/ وجد، شوق، جوشغونلوق

شور^۴ قالماقال، های-کوی
 شوراكت /*şoraket*/ دوزلاق
 شوراكتلشمک /*-laşmək*/ دوزلاشماق
 شوراكتلشمه /*-laşma*/ دوزلاشما
 شوراكتلی /*-li*/ دوزلو
 شوراكتلیک /*-lik*/ دوزلولوق
 شوران /*şoran*/ باخ: شوراكت
 شورانلاشما /*-laşma*/ باخ: شوراكتلشمه
 شورانلاشماق /*-laşmaq*/ باخ: شوراكتلشمک
 شورانلی /*-li*/ باخ: شوراكتلی
 شورانلیق /*-liq*/ باخ: شوراكتلیک
 شورتما /*şortma*/ یویورمه، قاچما
 شورتماق /*şortmaq*/ یویورمک، قاچماق
 شورتو /*şortu*/ دمدمه کی، یئل بیین، یونگول،
 عارسیز، حیاسیز
 شور تولوق^۱ /*-luq*/ دمدمه کیلیک، یئل بیین لیک،
 یونگوللوق، عارسیزلیق، حیاسیزلیق
 شور تولوق^۲ اخلاق سیزلیق، ادب سیزلیک، پوزغونلوق
 شور گۆز^۱ /*şorgöz*/ آرواد باز
 شور گۆز^۲ آزعین، یاوا، اخلاق سیز
 شور گۆزلوک^۱ /*-lük*/ آرواد بازلیق
 شور گۆزلوک^۲ آزعینلیق، یاوالیق، اخلاق سیزلیق
 شورلاشما /*-laşma*/ دوزلاشما
 شورلاشماق /*-laşmaq*/ دوزلاشماق
 شوق^۱ /*şövq*/ ایشیق، نور
 شوق^۲ هوس، میل، ماراق، آرزو
 شوق سوز /*-süz*/ هوس سیز، کۆنول سوز، میل سیز،
 اوره ک سیز
 شوقسوزلوق /*-süzlük*/ هوس سیزلیک،
 کۆنولسوزلوق، میل سیزلیک، اوره ک سیزلیک
 شوقلنمک /*-lənmək*/ هوسلنمک، شیرنیکمک،
 روحلانماق، اوره کلنمک، الهاملانماق

شوقلنمه /*-lənme*/ هوسلنمه، شیرنیکمه، روحلانما،
 اورکلنمه، الهاملانما
 شوقلو^۱ /*-lül*/ هوسلی، میلی، ماراقلی
 شوقلو^۲ سئوینجلی، شاد، شن، شوخ، فرحلی
 شوقلولوک /*-lülük*/ باخ: شوق
 شوقت /*şövkət*/ عظمت، ددبده، جلال، بؤیوکلوک،
 طمطراق
 شوقتلی /*-li*/ عظمتلی، ددبده لی، جلالی، طمطراقلی
 شوکور /*şükür*/ راضی لیق، تشکر، منتدارلیق
 شولوق^۱ /*şuluq*/ دجل، نادینج
 شولوق^۲ شوخ، اویناق، یونگول
 شولوق چو^۱ /*-çu*/ دجل، نادینج، شیطان، دله دوز
 شولوق چو^۲ داواچی، قووغاچی، قالماقال چی
 شولوقچولوق^۱ /*-çuluq*/ دجللیک، نادینجلیک،
 شیطانلیق، دله دوزلوق
 شولوقچولوق^۲ باخ: شولوقلوق
 شولوقلوق^۱ /*-luq*/ دجللیک، نادینجلیک
 شولوقلوق^۲ اویناقلیق، شولوق، یونگوللوق
 شولوقلوق^۳ قالماقال، اختشاش، قاریشیقلیق،
 پوزغونلوق، نظام سیزلیق
 شوم /*şum*/ اکین، سورمه
 شومال^۱ /*şumal*/ قامتلی، بویلو-بوخونلو
 شومال^۲ اوجا، هوندور
 شومال^۳ دوز، سرراست
 شوملاما /*şumlama*/ اکمه، سورمه
 شوملاماق /*-lamaq*/ اکمک، سورمک
 شوملوق /*-luq*/ اکینلیک
 شونگومک^۱ /*-mək*/ چؤمبه لمک
 شونگومک^۲ بوزوشمک، قیریشماق
 شونگومه^۱ /*şöngümə*/ چؤمبه لمه
 شونگومه^۲ بوزوشمه، قیریشما
 شوه^۱ /*şəvə*/ عقیق، داش (قیمتلی)

شۈە^۲ قاپقارا، توند، توتقون
 شۈەلى /-li/ قارا، توند، توتقون
 شۈەلىلىك /-lilik/ قارالىق، توندلۇك
 شعورسوزلۇق /-suzluq/ دوشونجەسىزلىك، عقل
 سىزلىق، قاناجاق سىزلىق، آنلاق سىزلىق
 شعورلۇق /-luluq/ دوشونجە، دراكە، ادراك، آنلاقلى
 لىق، قاناجاق
 شۈى /-şüy/ زوغ، بوداق
 شۈىلەمەك /-ləmək/ زوغلاماق، بوداقلاماق
 شۈىلەمە /-ləmə/ زوغلاما، بوداقلاما
 شۈىپىلىتى /-şıppıltı/ شارىلتى، شۈىپىلتى
 شۈىت /-şit/ كرە، دوزسوز (ياغ)
 شۈىت يۈنگۈل، غىر جدى، دمدمەكى
 شۈىتلىشمەك^۱ /-ləşmək/ باياغىلاشماق، صنعىلىشمەك
 شۈىتلىشمەك^۲ دجللىشمەك، نادىنجلشمەك،
 ارکۇيۈنلىشمەك
 شۈىتلىشمە^۱ /-ləşmə/ دجللىشمە، نادىنجلشمە،
 ارکۇيۈنلىشمە
 شۈىتلىشمە^۲ /-ləşmə/ دوزسوزلاشما
 شۈىتلىشمە^۳ باياغىلاشما، صنعىلىشمە
 شۈىتلىك^۱ /-lik/ دوزسوزلۇق
 شۈىتلىك^۲ ارکۇيۈنلۈك، نادىنجللىك، دجللىك،
 شۈلۈقلۈق
 شۈىتلىك^۳ دمدمەكىلىك، يىل يىيىنلىك، يۈنگۈللۈك
 شۈىتلىگە /-şitenge/ نادىنچ، دجل، شۈلۈق، ارکۇيۈن
 شۈىتلىگەلىك /-lik/ نادىنچلىك، دجللىك، شۈلۈقلۈق،
 ارکۇيۈنلۈك
 شۈىتنە^۱ /-şitənme/ نادىنجلشمە، دجللىشمە،
 ارکۇيۈنلىشمە، شۈلۈقلاشما
 شۈىتنە^۲ ظرافاتلاشما، اەلنمە، اويناما
 شۈىتەشمەك /-mək/ اۋجشمەك، دىللىشمەك،
 سۈزلىشمەك

شۈىتەشمە /-şitəşmə/ اۋجشمە، دىللىشمە، سۈزلىشمە
 شۈىتەنمەك^۱ /-şitənmək/ ظرافاتلاشماق، اەلنمەك،
 اويناماق
 شۈىتەنمەك^۲ /-şitənmək/ نادىنجلشمەك، دجللىشمەك،
 ارکۇيۈنلىشمە
 شۈىتلىلەمەك /-ləmək/ سۈىرلىتمەك
 شۈىتلىلەمە /-şitilləmə/ سۈىرلىتمە
 شۈىدىرغى^۱ /-şıdırğı/ شىدلى، آرامسىز
 شۈىدىرغى^۲ جلد، ايتى، يىيىن، برك
 شۈىر^۱ /-şir/ آسلان
 شۈىر^۲ اىگىد، قورخماز
 شۈىرلەمەك /-ləmək/ اعماللاماق، مینالاماق
 شۈىرلەمە /-ləmə/ اعماللاما، مینالاما
 شۈىرما^۱ /-şırma/ آزاكسمە
 شۈىرما^۲ پردە، اۋرتو
 شۈىرناق /-şırnaq/ فووارە
 شۈىرناقلى /-li/ فووارەلى
 شۈىرنى /-şirni/ نابات، مانپاس
 شۈىرنىيات /-şirniyyat/ چەرر
 شۈىرنىكمەك^۱ /-şirnikmək/ دادانماق، اۋىرشمەك،
 آلىشماق
 شۈىرنىكمەك^۲ ھوسلىنمەك، شۈقلىنمەك، طمعلانماق
 شۈىرنىكمەك^۳ آلدانماق، توولانماق
 شۈىرنىكمە^۱ /-şirnikmə/ دادانما، اۋىرشمە، آلىشما
 شۈىرنىكمە^۲ ھوسلىنمە، شۈقلىنمە، طمعلانما
 شۈىرنىكمە^۳ آلدانما، توولانما
 شۈىرنىلىك /-şirnilik/ ناباتلىق
 شۈىرە^۱ /-şirə/ مايع، سىرۈپ، سو
 شۈىرە^۲ محلول، سىيىق
 شۈىرەسىز^۱ /-siz/ قورو (ميوە)
 شۈىرەسىز^۲ دادسىز، لذتسىز
 شۈىرەسىزلىك^۱ /-sizlik/ قورولۇق

شیرەسزلیک^٢ دادسزلیق، لذتسزلیک
 شیرەلی^١ /li/ سولو
 شیرەلی^٢ دادلی، لذتلی
 شیرەلی لیک^١ /lilik/ مایع لیک، سیر و پلوق
 شیرەلی لیک^٢ محلولوق، سییق لیک
 شیریلیتی /ti/ شاریلیتی، شاپیلیتی
 شیریلیتی /tılı/ شاریلیتی، شاپیلیتی
 شیریلداما /şınıldama/ شاریلداما
 شیریلداماق /damaq/ شاریلداماق
 شیریم /şırım/ زولاق، ایز
 شیریملاما /lama/ زولاقلاما
 شیریملاماق /lamaq/ زولاقلاماق
 شیریمی /li/ زولاقلی، ایزلی
 شیرین^١ /şirin/ دادلی، لذتلی
 شیرین^٢ نوازشلی، ظریف، اینجە، دوزلو
 شیریندیل /şirindil/ گولر اوزلو، التفاتلی، مهربان،
 لطف کار
 شیریندیلیک /lik/ گولر اوزلولوک، التفات، لطف کارلیق،
 مهربانلیق
 شیرینلشمک^١ /ləşmək/ دادلانماق، لذتلنمک
 شیرینلشمک^٢ خوشلانماق، یاپیشیقلاشماق،
 مهربانلاشماق، گۆزللشمک
 شیرینلشمە^١ /ləşmə/ دادلانما، لذتلنمە
 شیرینلشمە^٢ خوشلانما، یاپیشیقلاشما، مهربانلاشما،
 گۆزللشمە
 شیرینلیک^١ /lik/ دادلیلیق، لذتلی لیک
 شیرینلیک^٢ صمیمی لیک، مهربانلیق
 شیرینلیک^٣ ظریفلیک، اینجەلیک، ملاحظتلی لیک
 شیش^١ /şi/ قابارما، کۆپ (خستەلیک)
 شیش^٢ ایتی، سیوری
 شیشکین^١ /kin/ اوفوروکلو، قابارتیلی، کۆپ
 شیشکین^٢ لووغا، تکبرلو، اویون جک

شیشکینلیک^١ /kinlik/ اوفوروکلوک، قابارتیلیق،
 کۆپلوک
 شیشکینلیک^٢ لووغالیق، تکبرلولوک
 شیشلیک^١ /lik/ قاباریق، کۆپلوک
 شیشلیک^٢ یوکسکلیک، اوجالیق، قلبیلیک
 شیشلیک^٣ یومرولوق، دولولوق، کوپپوشلوق
 شیشمان /man/ دولو، کۆک، یوغون، دولغون، قالین،
 توسقون
 شیشمانلاشما /manlaşma/ کۆکلە، یوغونلاشما،
 دولغونلاشما، قالینلاشما، توسقونلاشما
 شیشمانلاشماق /manlaşmaq/ کۆکلە،
 یوغونلاشماق، دولغونلاشماق، قالینلاشماق،
 توسقونلاشماق
 شیشمانلیق /manlıq/ کۆکلە، یوغونلوق، قالینلیق،
 توسقونلوق
 شیشمک^١ /mək/ قابارماق، قالخماق، کۆکلە
 شیشمک^٢ کۆکلە، یوغونلاشماق، کوپپوشلاشماق،
 دولغونلاشماق
 شیشمک^٣ لووغانماق، اویونمک، گوزەلنمک
 شیشمە^١ /mə/ قابارما، قالخما، کۆپمە
 شیشمە^٢ کۆکلە، یوغونلاشما، کوپپوشلاشما،
 دولغونلاشما
 شیشمە^٣ لووغانما، اویونمە، گوزەلنمە
 شئە^١ /şəşə/ دیک، سیوری
 شئە^٢ لووغا، یتکەباش، تکبرلو، ادعالی
 شئەلنمک /lənmək/ خوروزلانماق، ککەلنمک،
 کیشیلنمک، لووغانماق، گونمک، اویونمک، غرەلنمک
 شئەلنمە /lənmə/ خوروزلانما، ککەلنمە،
 کیشیلنمە، لووغانما، گونمە، اویونمە، غرەلنمە
 شئەلیک^١ /lik/ دیکلیک، سیوری لیک
 شئەلیک^٢ لووغالیق، تکبر، غرور، ادعا، تشخص،
 ککەلیک

شیشیرمک ^۱ /irmək/ اوفورمک، پوفلمه،	شیلتا ^۳ دهیشکن، قرارسیز
قالدیرماق، قاباتما، کۆپدورمه	شیلتا ^۴ دجل، نادینج، شیت
شیشیرمک ^۲ اؤیمک، تعریفلمه	شیلتا ^۱ چی /çı/ باخ: شیلتا
شیشیرمه ^۱ /irmə/ اؤیمه، تعریفلمه	شیلتا ^۱ چیلیق /çılıq/ باخ: شیلتا
شیشیرمه ^۲ اوفورمه، پوفلمه، قالدیرما، قاباتبارتماق،	شیلتا ^۱ /lıq/ نازلیق، کیفلی لیک
کۆپدورمک	شیلتا ^۲ اویناقلیق، شوخلوق
شیطان ^۱ /şeytan/ ابلیس	شیلتا ^۳ دهیشکن لیک، قرارسیزلیق
شیطان ^۲ تولکو، بیج، حیلگر، بدذات، هارامزادا	شیلتا ^۴ دجللیک، نادینجلیک
شیطانچیلیق /çılıq/ باخ: شیطانلیق	شیللا ^۱ /şillaq/ تپیک (آتما)
شیطانلاما /lama/ چوغوللاما	شیللا ^۱ قلاما /lama/ تپیکلمه
شیطانلاماق /lamaq/ چوغوللاماق	شیللا ^۱ قلاماق /lamaq/ تپیکلمه
شیطانلیق ^۱ /lıq/ ابلیسلیک	شیلله /şillə/ شاپالاق
شیطانلیق ^۲ خبرچیلیک، چوغوللوق	شیلللمه /ləmə/ شاپالاقلاما، دؤیمه، وورما
شیطانلیق ^۳ افتراچیلیق، بهتانچیلیق	شیللمه ^۱ /mæk/ شاپالاقلاماق، دؤیمک، وورماق
شیغیما /şığima/ جومما، آتیلما	شیللمه ^۲ /ləmək/ قیرماق، اؤلدورمک
شیغیماق /maq/ جومماق، آتیلماق	شیللمه ^۱ /ləmə/ قیرما، اؤلدورمه
شفاهی /şifahı/ دیلجاوایی	شیللیک ^۱ /lik/ علیل لیک، چولاقلیق، شکستلیک،
شیق ^۱ /şıq/ زینت، بزک، دبدبه، موداباز	توپاللیق
شیق ^۲ قشنگ، گۆزل، ظریف	شیللیک ^۲ فرسیزلیک، باجاریق سیزلیق
شیققاشیق /şıqqaşıq/ چیققاقچق، وورهاوور	شیمشک /şimşək/ ایلدیریم
شیققیلیتی /tı/ چیققیلیتی، شاققیلیتی، چیرتیلیتی،	شیمشکلی /li/ ایلدیریملی
خیرچیلیتی، خیرتیلیتی	شینیمک /mæk/ دینللمه
شیققیلداما /şıqqıldama/ چیققیلداما، شاققیلداما،	شینیمه /şinime/ دینللمه
چارتیلداما، خیرچیلداما، خیرتیلداما	شئه /seh/ شبنم، ژاله
شیققیلداماق /damaq/ چیققیلداماق، شاققیلداماق،	شئه لنمک /lənmək/ شبنمک، ايسلانماق
چیرتیلداماق، خیرچیلداماق، خیرتیلداماق	شئه لنمه /lənme/ شبنمه، ايسلانما
شیقلیق ^۱ /şıqlıq/ مودابازلیق	شئه لی ^۱ /li/ شبنم لی، ژاله لی
شیقلیق ^۲ قشنگ لیک، گۆز لیک	شئه لی ^۲ تزه، تر، یئنی
شیل ^۱ /şil/ علیل، چولاق، شکست، توپال	شئه لی لیک ^۱ /lilik/ شبنم لیک، ژاله لیک
شیل ^۲ باجاریق سیز، فرسیز	شئه لی لیک ^۲ تزه لیک، تر لیک، یئنی لیک
شیلتا ^۱ /şıltaq/ ناز، کیف	شیو /şiv/ بوداق، چوبوق [اردیلده شوو]
شیلتا ^۲ اویناق، شوخ	شیون /şiven/ فریاد، ناله، فغان، اوخشاما، آغی،

هۆنکورتو، هیچقیرتی
 شیونلی /-li/ فریادلی، ناله‌لی، فغانلی، هۆنکورتولو،
 هیچقیریقلی
 شیوه^۱ /šivə/ لهجه
 شیوه^۲ ناز، عشو، ادا
 شیوه^۳ عادت، وردیش
 شیوه کار /-kar/ عشو، غمز، نازلی
 شیوه کارلیق /-karlıq/ عشو، غمز، نازلیق
 شیوه‌لی^۱ /-li/ نازلی، عشو، ادالی
 شیوه‌لی^۲ عادتلی، وردیشلی
 شیوه‌لی لیک^۱ /-lilik/ لهجه‌لیک، تلفظ‌لوک
 شیوه‌لی لیک^۲ نازلیق، عشو، ادالی لیک
 شیوه‌لی لیک^۳ عادت، وردیش
 شئی /šey/ اشیا، جسم، ماده
 شیدا /šeyda/ وورغون، مفتون، دلی، دیوانه‌لیک،
 عاشق‌لیک

صافلیق^۲ آیدینلیق، آچیقلىق، سلیسلىك
 صافلیق^۳ آیدینلیق، آچیقلىق، سلیسلىك
 صافلیق^۴ سلیسلىك، تمیزلىك، سلیقهلىلىك
 صاندىق /sandıq/ موجرو
 صبح /sübh/ شفق، سحر
 صبیر /səbir/ تمکین، حۇوصله، دۇزوم، قاتلانما
 صبیرسیر /sız/ دۇزومسوز، حۇوصلهسیر
 صبیرسیرلىك /sızlik/ دۇزومسوزلوك،
 حۇوصلهسیرلىك
 صبیرلى /li/ تمکینلى، حۇوصلهلى، دۇزوملو
 صبیرلىلىك /lilik/ تمکینلىلىك، حۇوصلهلىك،
 دۇزوملولوك
 صحبت /söhbət/ دانیشیق، مصاحبه
 صحبتجیل /cil/ دانیشقان
 صحبتجیللىك /cillik/ دانیشقانلىق
 صحبتلشمک /ləşmək/ دانیشماق
 صحبتلشمه /ləşmə/ دانیشما
 صحت /səhhet/ ساغلاملىق، جانساغلیغی
 صحرا /səhra/ چۆل، بیابان
 صحیح^۱ /səhih/ گنرچک، دوغرو، دوزگون
 صحیح^۲ دوز، درست، دقیق، سراسر
 صحیحلشمک /ləşmək/ درستلشمک،
 دقیقلشمک، گنرچکلشمک
 صحیحلشمه /ləşmə/ درستلشمه، دقیقلشمه،
 گنرچکلشمه
 صحیحلىك^۱ /lik/ دوزگونلوك، دوغرولوق، گنرچک
 لیک، حقیقلىك
 صحیحلىك^۲ /lik/ درستلوك، سراسرلىق، دقیقلىك
 صحیه /səhiyyə/ ساغلاملىق
 صدا /səda/ سس، خبر، معلومات
 صدا سیر /sız/ سس سیر، خبر سیر، معلومات سیر
 صداقت /sədaqət/ وفا، دوغرولوق، دوزلوك، اعتبار

صباح /sabah/ سحر
 صاباحکی /-kıl/ سحرکی، گوندوزکو
 صاباحلىق /-lıq/ سحرلىك
 صاباحی /-ı/ سحری، اثرتهسی
 صاحب /sahib/ ییه، آغا
 صاحب سیر /-sız/ کیمسه سیر، ییه سیر، باخیم سیر
 صاحب سیرلىك /-sızlik/ کیمسه سیرلىك، ییه
 سیرلىك، باخیم سیرلىق
 صاحب کار /-kar/ ییه، آغا
 صاحب کارلىق /-karlıq/ ییهلىك، آغالىق
 صاحبلىمک /-lənmək/ منیم سیمک، ییهلىمک
 صاحبلىمه /-lənme/ منیم سیمه، ییهلىمه
 صاحبلىك /-lik/ ییهلىك، آغالىق
 صادالاما /sadalama/ سایما، حسابالاما
 صادالاماق /-maq/ سایماق، حسابالاماق
 صادق /sadiq/ صداقتلى، وفالى
 صادقلىك /-lik/ صداقت، وفا
 صاف^۱ /saf/ شفاف، دوم دورو، ترمیز
 صاف^۲ تمیز، لکه سیر
 صاف^۳ خالص، اصل
 صاف^۴ آیدین، آچیق، پارلاق
 صاف اورکلی /-ürəkli/ تمیز اورکلی، صمیمی، رحملی
 صاف اورکلیلىك /-ürəklik/ صمیمیلىك،
 تمیزلىك، رحملیك
 صافدیل /-dil/ صمیمی، اورهی آچیق
 صافدیللىك /-dlilik/ صمیمیلىك، اورهی آچیقلىق
 صافلاشما^۱ /-laşma/ تمیزلشمه، دورولما
 صافلاشما^۲ / شفافلاشما، دورولاشما / شفافلاشما،
 دورولاشما
 صافلاشماق^۱ /-laşmaq/ تمیزلشمک
 صافلاشماق^۲ شفافلاشماق، دورولاشماق
 صافلىق^۱ /-lıq/ دورولوق، شفافلىق، پارلاقلىق

صداقتلی /-li/ وفالی، اعتبارلی، صادق، محکم، دوغرو،

دوز

صداقتلی لیک /-lilik/ وفا، دوغرولوق، دوزلوک، اعتبار

صدالاما /sədalama/ سسله مه

صدالاما /-lamaq/ سسله مک

صدالی /-li/ سسلی، خبرلی، معلوماتلی

صدق /sidq/ صمیمی لیک، صافلیق

صفت /sifət/ اوز، بنیز، چؤهره

صفتلی /-li/ اوزلو، بنیزلی، چؤهره لی

صلح /sülh/ امین-آمانلیق، ساکت لیک، دینجلیک،

آسایش

صنعت /sənet/ پئشه، ایش، مشغولیت

صنعتکار /-kar/ اوستا

صنعتکارلیق /-karlıq/ اوستالیق، باجاریق، هنر،

مهارت

صنعی /süni/ ساختا، اویدورما، قوندارما

صنعی لشمک /-ləşmək/ -ləşmək/

صنعی لشمه /-ləşmə/ ساختالاشما، اویدورما، قوندارما

صنعی لیک /-lik/ ساختالیق، قوندارمالیق، اویدورمالیق

صنم /sənəm/ گؤزل، سئوگیلی

صورت^۱ /surət/ اوز، صفت، سیما، بنیز

صورت^۲ رسم، شکل

صورت^۳ شکل، فورما

صورت^۴ اوبراز، شخص

صیرف^۱ /sirf/ خالص، تمیز

صیرف^۲ هئج، اصل، قطعیا، تامامیله، بوسبوتون

صینیف /sinif/ طبقه، زومره

صینیقلی /-li/ طبقه لی، زومره لی

ضابطه^۱ /zabite/ قایدا، قانون، نظام، انتظام
 ضابطه^۲ نفوذ، جدیت
 ضابطه‌لی /-li/ طلبکار، جدی
 ضابطه‌لی‌لیک /-lilik/ طلبکارلیق، جدی‌لیک
 ضامنلیک /zaminlik/ ضمانت
 ضایع /zaye/ هنج، پوچ، هدر
 ضبط^۱ /zəbt/ صاحب‌لنمه، ییبه‌لنمه
 ضبط^۲ قاوراما
 ضد /zidd/ عکس، علیه
 ضدلیک^۱ /ziddlik/ عکسلیک، تضاد
 ضدلیک^۲ عداوت، دوشمنچیلیک
 ضدیت^۱ /ziddiyyet/ اویغونسوزلوق، عکسی‌لیک،
 فرق
 ضدیت^۲ دوشمنچیلیک، عداوت
 ضدیتلی /-li/ تضادلی
 ضدیتلی‌لیک /-lilik/ تضادللیق
 ضدینه /ziddine/ عکسینه، قارشى، علیهینه
 ضرب /zərb/ وورما، ووروش
 ضربه^۱ /-ə/ وورما، دؤیمه
 ضربه^۲ حمله، هجوم
 ضربه^۳ سارسینتی
 ضربه‌چیلیک /-əçilik/ قاباقجیللیق
 ضرر /zərər/ زیان، ایتکی، خسارت
 ضررسیز /-siz/ زیان‌سیز، موزورسوز
 ضررسیزلیک /-sizlik/ زیان‌سیزلیق، موزرسیزلیک
 ضررلی /-li/ زیانلی، مضر
 ضررلی‌لیک /-lilik/ زیانلی‌لیق، موزرلیک
 ضرورت^۱ /zəruret/ مجبوریّت، ناچارلیق، چاره‌سیزلیک
 ضرورت^۲ واجب‌لیک، لابدلوک
 ضرورت^۳ احتیاج، لوزوم
 ضرورت^۴ یوخسوللوق، محتاجلیق
 ضروری^۱ /zəruri/ گر‌کلی، مهم، واجب

ضروری^۲ مجبوری، مطلق، لابد
 ضرورلیک /-lik/ واجب‌لیک، لازیملیق
 ضعیف /-zəif/ گوجسوز، اوزگون، طاقت‌سیز، جانشیز
 ضعیف^۱ ضابطه‌سیز، قطعیت‌سیز، ایراده‌سیز
 ضعیف^۲ اهمیت‌سیز، کیفیت‌سیز
 ضعیف‌له‌مک^۱ /-ləmək/ آزالماق
 ضعیف‌له‌مک^۲ حالسیزلاشماق، اوزگونلشمک
 ضعیف‌له‌مه^۱ /-ləmə/ حالسیزلاشما، اوزگونلشمه
 ضعیف‌له‌مه^۲ آزالما
 ضعیف‌لیک^۱ /-lik/ گوجسوزلوک، اوزگونلوک، طاقت
 سیزلیک
 ضعیف‌لیک^۲ ایراده‌سیزلیک، قطعیت‌سیزلیک،
 باجاریق‌سیزلیق، قابلیت‌سیزلیک
 ضمانت /zəmanet/ ضامنلیک
 ضیا /ziya/ ایشیق، آیدینلیق، نور
 ضیافت /ziyafət/ قوناقلیق
 ضیالانما^۱ /-lanma/ ایشیق‌لانما، نورلانما
 ضیالانما^۲ معارف‌لنمه
 ضیالانماق^۱ /-lanmaq/ ایشیق‌لانماق، نورلانماق
 ضیالانماق^۲ معارف‌لنمک
 ضیالی^۱ /-li/ سوادلی، مدنی
 ضیالی^۲ آجیق، آیدین، نورلو، ایشیق‌لی

طاباق / <i>tabaq</i> / تکنه، چاناق	طبیعی لشمک ^۲ عادی لشمک
طاباقلاما / <i>-lama</i> / تکنه‌له‌مه، چاناقلاما	طبیعی لشمه ^۱ / <i>-ləşmə</i> / حقیقی لشمه، اصل لشمه، خالص لشمه
طاباقلاماق / <i>-lamaq</i> / تکنه‌له‌مک، چاناقلاماق	طبیعی لشمه ^۲ عادی لشمه
طاقت / <i>taqət</i> / قوت، گوج، اقتدار، قدرت	طبیعی لیک ^۱ / <i>-lik</i> / حقیقی لیک، اصل لیک، خالص لیک
طاقت سیز / <i>-siz</i> / گوجسوز، قوت سیز، ضعیف، تابسیز	طبیعی لیک ^۲ عادی لیک
طاقت سیز لیک ^۱ / <i>-sizlik</i> / گوجسوز لوک، قوت سیز لیک، ضعیف لیک، جانسیز لیک، تابسیز لیک	طراوت ^۱ / <i>təravət</i> / تمیز لیک، صاف لیک
طاقت سیز لیک ^۲ کیف سیز لیک، ناخوشلوق، خسته لیک	طراوت ^۲ تزه لیک، یئنیلک
طاقتلی / <i>-li</i> / قوتلی، گوجلوق	طراوت ^۳ لطافت، گؤزلیک
طاقتلی لیک / <i>-lilik</i> / قوتلی لیک، گوجلوق	طراوتلنمک ^۱ / <i>-lənmək</i> / تزه لنمک، دهیشمک
طالع / <i>talə</i> / بخت، قسمت، عاقبت، نصیب، فلک، قدر	طراوتلنمک ^۲ جانلاماق، ساغلاملاشماق
طالع سیز / <i>-siz</i> / بدبخت، زاوالی، بیچاره	طراوتلنمه ^۱ / <i>-lənmə</i> / تزه لنمه، دهیشمه
طالع سیز لیک / <i>-sizlik</i> / بدبختلیک، فلاکت، مصیبت، بلا، اوغورسوزلوق	طراوتلنمه ^۲ جانلانما، ساغلاملاشما
طبع ^۱ / <i>təb</i> / الهام، استعداد	طراوتلی ^۱ / <i>-li</i> / تزه، یئنی، تر
طبع ^۲ طبیعت، خلقت	طراوتلی ^۲ تمیز، صاف
طبقه ^۱ / <i>təbaqə</i> / قات، لای	طرز ^۱ / <i>tərz</i> / شکل، صورت، بیچیم
طبقه ^۲ سیلک، زومره	طرز ^۲ اصول، ترتیب
طبقه لشمک ^۱ / <i>-ləşmək</i> / لایلاشماق	طرف ^۱ / <i>tərəf</i> / سمت، استقامت، جهت
طبقه لشمک ^۲ زومره لشمک	طرف ^۲ یان، کنار، قیراق، تای
طبقه لشمه ^۱ / <i>-ləşmə</i> / لایلاشما	طرفدار ^۱ / <i>tərəfdar</i> / هوادار، حمایه‌دار
طبقه لشمه ^۲ زومره لشمه	طرفدار ^۲ صداقتلی، صادق
طبیعت ^۱ / <i>təbiət</i> / اصل، ماهیت، خاصه، کیفیت	طرفدارلیق ^۱ / <i>-liq</i> / هوادارلیق، حمایه
طبیعت ^۲ خاصیت	طرفدارلیق ^۲ اوزگۆرنلیک، غرض
طبیعتنا ^۱ / <i>-ən</i> / کیفیتجه، ماهیتجه	طرفدارلیق ^۳ صداقت، باغلی لیک
طبیعتنا ^۲ خاصیتجه	طرفکار / <i>tərəfkar</i> / باخ: طرفدار
طبیعتلی / <i>-li</i> / خاصیتلی	طرفکارلیق / <i>-liq</i> / باخ: طرفدارلیق
طبیعی عادی، ناتورال	طرفکش / <i>tərəfkeş</i> / باخ: طرفدار
طبیعی فطری، آنادانگلمه	طرفکشلیک / <i>-lik</i> / باخ: طرفدارلیق
طبیعی / <i>təbi</i> / حقیقی، خالص، اصل	طرفلی / <i>-li</i> / یانلی، کنارلی، قیراقلی، تایللی
طبیعی لشمک ^۱ / <i>-ləşmək</i> / حقیقی لشمک، اصل	طشت / <i>təşt</i> / لگن، تاس
لشمک، خالص لشمک	طعنه / <i>tənə</i> / دانلاق، مذمت، قیناما
	طعنه‌لی / <i>-li</i> / دانلاقلی، مذمت‌لی

طفیلی /tufeyli/ مفتہ خور، پارازیت [محمد فضولی: دنیا

سر موینین طفیلی - بیر طرفہ صنمیر، آدی لیلی]

طفیلی لیک /lik/ مفتہ خور لوق، استثمارچیلیق،

پارازیتلیک

طلاق /talaq/ بوشاما، آیریلما

طلب^۱ /tələb/ ایستک، آرزو

طلب^۲ سوروشما

طلب^۳ احتیاج

طلبات /at/ احتیاج، ایستهمه

طلبکار /kar/ جدی، ضابطه‌لی، سرت

طلبکارلیق /karlıq/ جدی‌لیک، سرت‌لیک، ضابطه

لی‌لیک، محکم‌لیک

طلسیم /tilsim/ سحر، اووسون، جادو

طلسیمله‌مک /ləmək/ اووسونلاماق، سحرله‌مک،

جادولاماق

طلسیمله‌مه /ləmə/ اووسونلاما، سحرله‌مه،

جادولاما

طلسیملی /li/ اووسونلو، سحرلی، جادولو

طمطراق /təmtəraq/ دبدبہ، طنطنہ، جاہ-جلال،

بساط

طمطراقلی^۱ /li/ دبدبہ‌لی، طنطنہ‌لی، محتشم،

دستگاه‌لی، جاہ-جلالی

طمطراقلی^۲ /li/ عبارہ‌لی، غلیظ

طمطراقلی‌لیق^۱ /lilıq/ دبدبہ، جلال، بساط، احتشام

طمطراقلی‌لیق^۲ عبارہ‌لی‌لیک، غلیظ‌لیک

طنطنہ /təntəna/ دبدبہ، طمطراق، جاہ-جلال

طنطنہ‌لی^۱ /li/ دبدبہ‌لی، طمطراقلی، جاہ-جلالی

طنطنہ‌لی^۲ عظمتلی، حشمتلی

طوّر /tövr/ حرکت، حالت، حال، ادا، طرز

طیفیل /tifil/ کۆرپہ، بالا، چاغا

طیفیللیک /lik/ کۆرپہ‌لیک، بالالیق، چاغالیق

ظلمکارلیق /-lıq/ ظالملیق، مستبدلیک، غدارلیق،

تیرانلیق

ظن^۱ /zənn/ شبه، گمان، شک

ظن^۲ یادداش، حافظه

ظهور /zühur/ گۆرونمه، چيخما

ظالم /zalım/ ظلمکار، غدار، مرحمت‌سيز، انصاف‌سيز،

قان‌ايچن

ظاهر^۱ /zahir/ آچيق، آشکار، آيدین

ظاهر^۲ گۆرونوش، گۆرکم، اوز

ظاہردن /-dən/ اوزدن، گۆرکم‌دن، خارجدن

ظاہرده /-də/ اوزده، گۆرکم‌ده

ظاہرلیک /-lik/ گۆرکم، گۆرونوش

ظاہری /-i/ خارجی، اوزو

ظرافات^۱ /zarafat/ حنه‌ک

ظرافات^۲ لاغلاغیلیق

ظرافاتچی /-çı/ حنه‌ک‌چی

ظرافات‌چیلیق /-çılıq/ حنه‌ک‌چیلیک

ظرافات‌سيز /-sız/ جدی، دوغرودان، حقیقتا

ظرافاتلاشما /-laşma/ حنه‌کلشمه

ظرافاتلاشماق /-laşmaq/ حنه‌کلشمک

ظریف^۱ /zərif/ اینجه، نازیک، نفیس

ظریف^۲ آریق، ضعیف، جانشیز

ظریف‌لشمک /-ləşmək/ نازیکلشمک، اینجه‌لشمک

ظریف‌لشمه /-ləşmə/ نازیکلشمه، اینجه‌لشمه

ظریفلیک^۱ /-lik/ اینجه‌لیک، لطافت، گۆزل‌لیک،

قشنگ‌لیک

ظریفلیک^۲ ضعیف‌لیک

ظفر /zəfər/ غالبیت، غلبه

ظفرلی^۱ /-li/ غالب، مظفر

ظفرلی^۲ خطالی، تهلوک‌ه‌لی

ظلم^۱ /zülm/ استبداد، تیرانلیق

ظلم^۲ اذیت، عذاب، ایشگنجه

ظلم^۳ حق‌سيزلیق، انصاف‌سيزلیق، عدالت‌سيزلیک،

جفا

ظلمت /zülmət/ قارانلیق، نادانلیق، جهالت

ظلمتلی /-li/ قارانلیق

ظلمکار /zülmkar/ ظالم، مستبد، تیران

عار^۱ /ar/ حيا، آبير، اوتانما
 عار^۲ /ar/ ناموس، غيرت، من ليک
 عارسيز /arsiz/ حياسيز، اوتانماز، سيرتيق، اوزلو
 عارسيزلاشما /arsizlaşma/ حياسيزلاشما،
 سيرتيقلاشما، آبيرسيزلاشما
 عارسيزلاشماق /arsizlaşmaq/ حياسيزلاشماق،
 سيرتيقلاشماق، آبيرسيزلاشماق
 عارسيزلىق /arsizlıq/ حياسيزلىق، اوتانمازلىق،
 سيرتيقلىق، آبيرسيزلىق
 عارف^۱ /arif/ آنالقلي، معرفتلى
 عارف^۲ /arif/ خبردار، آشنا، تانيش، واقف
 عارفلىشمک /arifleşmek/ کامللىشمک، عقلانماق،
 معرفتلىنمک
 عارفلىنمە /ariflenme/ آغىللانما، معرفتلىنمە
 عارلى /arlı/ حيالى، اوتانماق
 عاشيق /aşiq/ وورغون، بند
 عاشيقلىک /aşıqlık/ وورغونلوق، بندلىک
 عاصىلىک /asilik/ اطاعتسيزلىک، آزغىنلىق
 عاغىل^۱ /ağıl/ زکا، شعور، ادراک [آتالار سۆزو: عاغىل
 عاغىلدان اۆتکوندور]
 عاغىل^۲ /ağıl/ حافظه، ذهن، يادداش، فکر
 عاغىلسيز^۱ /ağılsız/ دوشونجهسيز، شعورسوز،
 آخماق، گيج
 عاغىلسيز^۲ /ağılsız/ تدبیرسيز، احتیاطسيز
 عاغىلسيزلاشما /ağılsızlaşma/ آخماقلاشما،
 گيجلىشمە، سفتهلىشمە
 عاغىلسيزلاشماق /ağılsızlaşmaq/ آخماقلاشماق،
 گيجلىشمک، سفتهلىشمک
 عاغىلسيزلىق^۱ /ağılsızlıq/ دوشونجهسيزلىک،
 شوورسوزلوق، آخماقلىق، گيجلىک
 عاغىلسيزلىق^۲ /ağılsızlıq/ تدبیرسيزلىک،
 احتیاطسيزلىق

عابد /abid/ زاهد
 عابدلىشمک /abidləşmək/ زاهدلىشمک
 عابدلىشمە /abidləşmə/ زاهدلىشمە
 عابدلىک /abidlik/ زاهدلىک
 عاجز^۱ /aciz/ جسارتسيز، قتيئسيز، قورخاق
 عاجز^۲ /aciz/ باجاريقسيز، فرسيز، اقتدارسيز
 عاجزلىشمک^۱ /acizleşmək/ باجاريقسيزلاشماق،
 فرسيزلىشمک، ضعيفلىشمک
 عاجزلىشمک^۲ /acizleşmək/ جسارتسيزلىشمک،
 قورخاقلاشماق
 عاجزلىشمە^۱ /acizleşmə/ باجاريقسيزلاشما،
 فرسيزلىشمە، ضعيفلىشمە
 عاجزلىشمە^۲ /acizleşmə/ جسارتسيزلىشمە،
 قورخاقلاشما
 عاجزلىک^۱ /acizlik/ باجاريقسيزلىق، اقتدارسيزلىق،
 ضعيفلىک، فرسيزلىک
 عاجزلىک^۲ /acizlik/ جسارتسيزلىک، قطعيتسيزلىک،
 قورخاقلىق
 عادت^۱ /adet/ عنعنە
 عادت^۲ /adet/ ورديش
 عادت^۳ /adet/ دايم، همیشه
 عادتکرده /adetkerde/ آليشميش، اؤيرشميش
 عادتکردهلىک /adetkerdelik/ ورديشلىک
 عادل /adil/ عدالتلى، انصافلى
 عادللىک /adillik/ عدالتلىلىک، انصافلىلىق
 عادى^۱ /adi/ گوندهلىک، همیشه
 عادى^۲ /adi/ ساده، بسيط
 عادىلىشمک /adiləşmək/ بسيطلىشمک، ساده
 لشمک، باياغىلاشماق
 عادىلىشمە /adiləşmə/ بسيطلىشمە، سادهلىشمە،
 باياغىلاشما
 عادىلىک /adilik/ سادهلىک، بسيطلىک، باياغىلىق

سختو
 عامل /amil/ سبب، واسطه
 عامل لیک /amillik/ سبب لیک، واسطه لیک
 عوام /avam/ جاهل، سوادسیز، نادان
 عواملیق /avamliq/ جاهل لیک، جهالت
 سوادسیزلیق، مدنیت سیزلیک، گئری لیک
 عاید /aid/ مخصوص
 عایدلیک /aidlik/ باخ: عایدیت
 عایدیت /aidiyyet/ مخصوصلوق
 عائله /aile/ کولفت
 عائله سیز /ailesiz/ سوبای، تک
 عائله سیز لیک /ailesizlik/ سوبای لیک، تک لیک
 عائله لی /ailəli/ ائولی، کولفت لی
 عایب^۱ /ayib/ بی آبی چ لیک
 عایب^۲ /ayib/ قصور، نۇقصان
 عایب سیز /ayibsiz/ قصور سوز، نۇقصان سیز
 عایب سیز لیک /ayibsizlik/ نۇقصان سیز لیک،
 قصور سوز لوق
 عایب لی /ayibli/ قصورلو، نۇقصان لی
 عبادت /ibadet/ سیتایش، پرستش
 عباره /ibarə/ کلام
 عباره لی /ibarəli/ طمطراق لی
 عباره لی لیک /ibarəlilik/ طمطراق لی لیک
 عبرت /ibret/ درس
 عمر /ömür/ حیات، دیری لیک، وارلیق
 عمر لوک /ömürlük/ همیشه لیک، ابدی لیک
 عمر لوک /ömürlülük/ حیاتی لیک، وارلیق
 عمر ونده /ömründə/ هنج وخت، قطعیا

عائیل لی^۱ /ağilli/ درآکه لی، دوشونجه لی، شعورلو
 عائیل لی^۲ /ağilli/ تربیه لی، قاناجاق لی
 عائیل لی^۳ /ağilli/ باش لی، لایق لی، قایدالی، سانبال
 لی، عمل لی
 عائیل لی^۴ /ağilli/ باش لی، خیلی، چوخلو، قیمت لی
 عائیللیق /ağilliq/ دوشونجه لی لیک، ادراک لی لیک،
 زکالی لیک، شعور لوق
 عائیللیق /ağilliliq/ تربیه لی لیک، ادب لی لیک
 عافیت /afiyet/ جان ساغلیغی، ساغلام لیک، صحت
 عاقبت^۱ /aqibət/ سون، آخر، نتیجه، نهایت
 عاقبت^۲ /aqibət/ طالع، بخت
 عاقبت سیز^۱ /aqibetsiz/ نتیجه سیز، سون سوز
 عاقبت سیز^۲ /aqibetsiz/ طالع سیز، بخت سیز،
 اوغور سوز
 عاقبت سیز لیک^۱ /aqibetsizlik/ طالع سیز لیک،
 اوغور سوز لوق
 عاقبت سیز لیک^۲ /aqibetsizlik/ نتیجه سیز لیک،
 موفقیت سیز لیک
 عاقبت لی^۱ /aqibətli/ طالع لی، بخت لی، اوغورلو
 عاقبت لی^۲ /aqibətli/ سون لو، نتیجه لی، نهایت لی
 عاقیل^۱ /aqil/ مودریک، تدبیر لی
 عاقیل^۲ /aqil/ عقل لی، درآکه لی، دوشونجه لی
 عاقیل لیک^۱ /aqillik/ مودریک لیک، تدبیر لی لیک
 عاقیل لیک^۲ /aqillik/ عقل لیک، درآکه لیک،
 دوشونجه لی لیک
 عالاف (علف) /alaf/ یئم، اوت
 عالم^۱ /aləm/ کاینات، دنیا، جهان
 عالم^۲ /aləm/ خالق، جاماعات، ائل
 عالی^۱ /ali/ یوکسک، اوجا، هوندور
 عالی^۲ /ali/ یوکسک، باش، یوخاری
 عالیجناب /alicənab/ ناموس لو، سخاوت لی، نجابت لی
 عالیجنابلیق /alicənabliq/ نجیب لیک، مردلیک،

غارت ^۱ /qarət/ چاپقین، چاپوول، تالان	غرض ^۲ خلاصه، نتیجه
غار تکار ^۱ /kar/ قولدور	غرضسیز ^۱ /-siz/ صمیمی
غار تکار ^۲ /kar/ قولدور	غرضسیز لیک ^۱ /sizlik/ صمیمی لیک
غار تکارلیق ^۱ /karlıq/ چاپقینچیلیق، سویغونچولوق، تالانچیلیق، چاپوولچولوق، قولدورلوق	غرضکار ^۱ /kar/ باخ: غرضلی
غار تکارلیق ^۲ /karlıq/ چاپقینچیلیق، سویغونچولوق، تالانچیلیق، چاپوولچولوق، قولدورلوق	غرضکارلیق ^۱ /karlıq/ باخ: غرضلی لیک
غافل ^۱ /qafil/ احتیاطسیز، دقتسیز، خبرسیز	غرضلی ^۱ /li/ بدخواه
غافل ^۲ گۆزله نیلمه دن، بیردن	غرضلی لیک ^۱ /lilik/ بدخواهلیق
غافللیک ^۱ /lik/ خبرسیز لیک	غرق ^۱ /qərq/ باتما، بوغولما
غالب ^۱ /qalib/ مظفر، رشادتلی، ظفرلی	غرّه ^۱ /qürə/ باخ: غرّلی
غالب لیک ^۱ /lik/ باخ: غالبیت	غرّه لنمک ^۱ /lənəmək/ غرورلانماق، گوونمک، لووغلانماق
غالبیت ^۱ /qalibiyyət/ اوستونلوق، موفقیت، غلبه	غرّه لنمه ^۱ /lənəmə/ غرورلانما، گوونمه، لووغلانما
غالبیتلی ^۱ /li/ مظفر، مغلوب ائدیلمز	غرّه لی ^۱ /li/ مغرور، کیرلی، ادعالی، لووغا
غایه ^۱ /qayə/ مقصد، مرام	غرور ^۱ /qürub/ باتما، گونباتان
غایه سیز ^۱ /siz/ مقصدسیز، مرامسیز	غرور ^۱ /qürur/ افتخار، منلیک، تمکین
غایه سیز لیک ^۱ /sizlik/ مقصدسیزلیک، مرامسیزلیق	غرور ^۲ تکبر، مغرورلوق، لووغالیق
غبار ^۱ /qubar/ توز	غرورلانما ^۱ /lanma/ غرّه لنمه، ادعالانما، لووغلانما
غبار ^۲ کدر، درد، غم، غصه	غرورلانماق ^۱ /lanmaq/ غرّه لنمک، ادعالانماق، لووغلانماق
غبارلانما ^۱ /lanma/ کدرلنمه، دردلنمه، غملنمه، غصه لنمه	غرورلو ^۱ /lu/ افتخارلی، تمکینلی
غبارلانماق ^۱ /lanmaq/ کدرلنمک، دردلنمک، غملنمک، غصه لنمک	غرورلو ^۲ غرّلی، ادعالی، لووغا
غبطه ^۱ /qibte/ پاخیللیق	غریب ^۱ /qerib/ یاد، اؤزگه
غدار ^۱ /qəddar/ رحم سیز، آمان سیز، مرحمت سیز، ظالم	غریب ^۲ کلمه
غدارلیق ^۱ /lıq/ رحم سیزلیک، آمان سیزلیق، مرحمت سیزلیک، ظالملیق	غریب ^۳ کیمسه سیز، بیچاره، یازیق، زاواللی
غرب ^۱ /qürbət/ غریب لیک، یادلیق	غریب ^۴ حزین
غرب لیک ^۱ /lik/ غریب لیک	غریبسه مک ^۱ /səmək/ داریخماق
غرض ^۱ /qəreṣ/ مقصد، نیت، مرام	غریبسه مه ^۱ /səmə/ داریخما
	غریب لشمک ^۱ /ləşmək/ باشقالاشماق، اؤزگه لشمک، ده بییشمک
	غریب لشمه ^۱ /ləşmə/ باشقالاشما، اؤزگه لشمه، ده بییشمه
	غریب لیک ^۱ /lik/ غریب
	غریب لیک ^۲ یازیقلیق، زاواللی لیک، آرام سیزلیق

غفیلدن /-den/ بیردن	کیسه‌سزلیک، تکلیک
غلاف /qilaf/ قین	غریب‌لیک ^۳ حزن، الم، کدر، غمگینلیک
غلافلی /-li/ قینلی	غریبه /-ə/ تعجب‌لو، غیرعادی، مارقلی
غلبه /qələbə/ ظفر، غالبیت	غریبه‌لیک /-əlik/ تعجب‌لوک
غلبه‌لیک ^۱ /-lik/ ظفرلیک، غالبیت	غش ^۲ /qəşş/ باغینلیق
غلبه‌لیک ^۲ ایزدیها، تونلوک، باساباس	غشا /qişa/ اؤرتو، پرده، طبقه
غلط /qələt/ سهو، یانلیش، خطا، یانیلما	غشالی /-li/ پرده‌لی، اؤرتولو
غلط‌سبز /-siz/ سهو‌سبز، خط‌سبز، دوزگون	غصب /qəsb/ ضبط
غلیظ ^۱ /qəliz/ مرگب، چتین	غصه /qüssə/ غم، کدر، حزن، فکر، درد
غلیظ ^۲ کثیف، سیخ	غصه‌سبز /-siz/ قایغی‌سبز، درد‌سبز، غم‌سبز، کدر‌سبز
غلیظ ^۳ توند، کسکین	غصه‌سزلیک /-sizlik/ قایغی‌سزلیق، درد‌سزلیک، کدر‌سزلیک، غم‌سزلیک
غلیظ‌لشمک ^۱ /-ləşmək/ مرگب‌لشمک، چتین‌لشمک	غصه‌لنمک /-lənmək/ کدرلنمک، غملنمک، درد‌لنمک
غلیظ‌لشمک ^۲ کثیف‌لشمک، سیخ‌لاشماق	غصه‌لنمه /-lənmə/ کدرلنمه، غملنمه، درد‌لنمه
غلیظ‌لشمک ^۳ توند‌لشمک، کسکین‌لشمک	غصه‌لی /-li/ کدرلی، غم‌لی، محزون، حزن، درد‌لی
غلیظ‌لشمه ^۱ /-ləşmə/ مرگب‌لشمه، چتین‌لشمه	غصه‌لی‌لیک /-lilik/ غم‌لی‌لیک، کدر‌لی‌لیک، محزون‌لو، حزن‌لیک
غلیظ‌لشمه ^۲ کثیف‌لشمه، سیخ‌لاشما	غضب /qəzəb/ حدت، آجیق، حرص، غیظ
غلیظ‌لشمه ^۳ توند‌لشمه، کسکین‌لشمه	غضبلنمک /-lənmək/ حدت‌لنمک، آجیق‌لانماق، حرص‌لنمک، قیزیشماق
غلیظ‌لیک ^۱ /-lik/ مرگب‌لیک، چتین‌لیک	غضبلنمه /-lənmə/ حدت‌لنمه، آجیق‌لانما، حرص‌لنمه، قیزیشما
غلیظ‌لیک ^۲ کثیف‌لیک، سیخ‌لیق	غضب‌لی /-li/ حدت‌لی، غیظ‌لی، آجیق‌لی، حرص‌لی
غلیظ‌لیک ^۳ توند‌لوک، کسکین‌لیک	غضب‌ناک /-nak/ باخ: غضب‌لی
غم /qəm/ کدر، درد، غصه	غفلت ^۱ /qəflət/ غفیل‌لیک، خبر‌سزلیک
غمزه /qəmzə/ ناز، شیوه، عشوہ	غفلت ^۲ جهالت، عواملیق
غمزه‌لی /-li/ ناز‌لی، شیوه‌لی، عشوہ‌لی	غفلت ^۳ دقت‌سزلیک، قید‌سزلیک، هوش‌سوزلو، سهل‌کارلیق
غم‌سبز /-siz/ کدر‌سبز، درد‌سبز، غصه‌سبز	غفلتا /-ən/ بیردن، گۆزلنمەدن، تصادفا
غم‌سزلیک /-sizlik/ کدر‌سزلیک، درد‌سزلیک، غصه‌سزلیک	غفیل /qəfil/ آن‌سبز، خبر‌سبز
غم‌گین ^۱ /qəmgin/ کدر‌لی، درد‌لی، غصه‌لی	
غم‌گین ^۲ داریخ‌دیریجی، جان‌سیخیجی	
غم‌گین‌لشمک /-ləşmək/ غصه‌لنمک، کدرلنمک	
غم‌گین‌لشمه /-ləşmə/ غصه‌لنمه، کدرلنمه	
غم‌گین‌لیک /-lik/ کدر‌لی‌لیک، درد‌لی‌لیک، غصه‌لی‌لیک	
غملنمک /-lənmək/ باخ: غم‌گین‌لشمک	

غىظللنمە /qezlənme/ حدّتلنمە، غضبلنمە،

آجىقلانما

غىظلى /-li/ حدّتلى، آجىقلى، حرصلى، غضبلى

غملنمە /qəmlənme/ باخ: غمگىنلشمە

غمللى /-li/ كدرلى، دردلى، غصەلى

غمللىك /-lilik/ باخ: غمگىنلىك

غنى /qəni/ وارلى، دۇولتلى، زنگىن

غننيم /qənim/ دوشمن

غننيمەت /qənimət/ فرصت

غۇنچە^۱ /qönçe/ چىچىك، گول

غۇنچە^۲ تومورجوق

غۇنچەلنمەك /-lənme/ آچىلماق

غۇنچەلنمە /-lənme/ آچىلما

غۇنچەلى /-li/ چىچىكلى، گوللو

غىب /qeyb/ غايىبلىك

غىبەت /qeybət/ دندى-قودولوق

غىبەتچى /-çi/ دندى-قودوچو

غىبەتچىلىك /-çilik/ دندى-قودوچولوق

غىرەت^۱ /qeyrət/ ناموس، عار، حىثىت

غىرەت^۲ سەي، جەھد، چالیشما

غىرەت^۳ صبىر، دۇزوم، متانت

غىرەتسىز /-siz/ ناموسسوز، عارسىز، حىثىتسىز

غىرەتسىزلىك /-sizlik/

غىرتلنمەك /-lənme/ روحلانماق، اورەكلنمەك،

جسارتلنمەك

غىرتلنمە /-lənme/ روحلانما، اورەكلنمە،

جسارتلنمە

غىرتلى /-li/ ناموسلو، عارلى، حىثىتلى

غىرعادى /qeri-adi/ فوقالادە، غرىبە، تعجبلو

غىرعادىلىك /-lik/ فوقالادەلىك، غرىبەلىك،

تعجبولو

غىرى^۱ /qeyri/ باشقا، ساوايى (قوشما)

غىرى^۲ ياد، اۇزگە، كنار، باشقا

غىظللنمەك /-lənme/ حدّتلنمەك، غضبلنمەك،

آجىقلانماق

فاغیرلاشما ^۲ یازیقلاشما، زاوالاشما، مسکین لشمه	فاتح /fateh/ ایستیلایچی، اشغالچی
فاغیرلاشما ^۳ یوخسوللاشما، کاسیبالاشما	فاتح لیک /-lik/ ایستیلایچیلیق، اشغالچیلیق
فاغیرلاشماق ^۱ /-laşmaq/ ساکت لشمک، ملایم	فاجعه /facia/ فلاکت، مصیبت، بدبختلیک
لشمک، ساده لشمک	فاجعه لی /-li/ فلاکتلی، دهشتلی، آجیناجاقلی،
فاغیرلاشماق ^۲ یازیقلاشماق، زاواللی لاشماق، مسکین	مصیبتلی
لشمک	فاجعه لی لیک /-lilik/ فلاکتلی لیک، دهشت لیک،
فاغیرلاشماق ^۳ یوخسوللاشماق، کاسیبالاشماق	آجیناجاقلی لیک، مصیبتلی لیک
فاغیرلیق ^۱ /-liq/ ساکت لیک، دینجلیک، آغیرلیق،	فارش /faraş/ تئز، اثرکن
ملایم لیک، ساده لیک، اوتانجاقلیق، تواضع کارلیق	فاراغات /farağat/ آزاد، آسوده، ساکت، دینج
فاغیرلیق ^۲ یازیقلیق، زاواللی لیک، مسکین لیک	فاراغاتلاشما /-laşma/ ساکت لشمه، سسسیز لشمه،
فاغیرلیق ^۳ یوخسوللو، کاسیب لیک	دینجلمه
فاناتیزم /fanatizm/ مؤوهومات	فاراغاتلاشماق /-laşmaq/ ساکت لشمک،
فاناتیک /fanatik/ مؤوهوماتچی	سسسیز لشمک، دینجلمک
فاناتیکلیک /-lik/ مؤوهومات چیلیق	فاراغاتلیق /-liq/ ساکت لیک، سسسیز لیک،
فانتازیا ^۱ /fantaziya/ خیال، خولیا	آسایش، استراحت، دینجلیک
فانتازیا ^۲ یلان، اویدورما	فاش /faş/ آچیق، آشکار
فانتاستیک ^۱ /fantastik/ افسانوی	فاصله ^۱ /fasile/ آراء، مسافه، مدت، واخت
فانتاستیک ^۲ خیالی، اویدورما	فاصله ^۲ تنفس، دورغو
فانتاستیکلیک ^۱ /-lik/ افسانویلیک	فاصله سیز /-siz/ منتظم، آرام سیز، دایم، دالبادال،
فانتاستیکلیک ^۲ خیالی لیک، خولیا لیک	دورمادان
فانی /fani/ بوچ، بوش، موقتی، معناسیز، بیهوده	فاصله سیز لیک /-sizlik/ منتظم لیک، آرام سیزلیق،
فانی لیک /-lik/ پوچلو، موقتی لیک، بوشلو، معنا	دایمی لیک
سیزلیق	فاصله لی ^۱ /-li/ تنفس لو، دورغولو
فایدا ^۱ /fayda/ قازانچ، منفعت، خیر، صرفه	فاصله لی ^۲ مدتلی، مسافه لی، واختلی
فایدا ^۲ رفاه، نعمت	فاغیر ^۱ /fağır/ ساکت، دینج، ملایم، ساده، تواضع کار،
فایداسیز /-siz/ خیر سیز، ثمره سیز، معناسیز، ناحق،	اوتانجاق
بوش، عبث	فاغیر ^۲ زاواللی، بیچاره، یازیق، بدبخت، مسکین [شعر:
فایداسیزلیق /-sizliq/ خیر سیزلیک، ثمره سیزلیک،	ایت سیلکینیر، هردن گئدیر آغیر- آغیر، یاغیش یاغیر،
معناسیزلیق، بیهوده لیک	خیسین- خیسین، فاغیر- فاغیر]
فایدالانما /-lanma/ بهره لنمه، منفعت لنمه	فاغیر ^۳ یوخسول، کاسیب
فایدالانماق /-lanmaq/ بهره لنمک، منفعت لنمک	فاغیرلاشما ^۱ /-laşma/ ساکت لشمه، ملایم لشمه،
فایدالی /-li/ خیرلی، صرفه لی، منفعت لی، قازانجلی،	ساده لشمه

یارارلی
فایدالی لیک /-lilɪq/ خیرلی لیک، منفعتلی لیک،
صرفه‌لی لیک، الوئیشلی لیک
فتنه /fitnə/ فساد، افترا، بهتان، دئدی-قودو
فتنه کارلیق /-karlıq/ فسادچیلیق، افتراچیلیق،
بهتانچیلیق، ابلیس لیک، دئدی-قودوچولوق
فتیرلمک /-ləmæk/ ازمک، دؤیمک
فتیرلمه /fətirləmə/ ازمه، دؤیمه
فخری^۱ /fəxri/ شرفلی
فخری^۲ محترم، حرمتلی، احتراملی
فخری لیک^۱ /-lik/ شرفلی لیک
فخری لیک^۲ محترملیک، حرمتلی لیک، احتراملی لیک
فدا /fəda/ قوربان، تلفات
فداکار /-kar/ جسور، قوچاق، مرد
فداکارلیق /-karlıq/ جسورلوق، قوچاقلیق، شجاعت،
مردلیک، قهرمانلیق
فراری /fərarı/ قاچاق، قاچقین
فرارلیک /-lik/ قاچاقلیق، قاچقینلیق
فراست^۱ /fərasət/ دوشونجه، ادراک، دراکه
فراست^۲ فهم، باجاریق، قابلیت، مهارت فراست سیز^۱
-/siz/ عقل سیز، دوشونجه سیز، ذهن سیز، دراکه سیز،
آنلاق سیز
فراست سیز^۲ فهم سیز، باجاریق سیز، مهارت سیز،
قابلیت سیز، کوت
فراست سیزلیک^۱ /-sizlik/ عقل سیزلیق، دوشونجه
سیزلیک، ذهن سیزلیک، دراکه سیزلیک، آنلاق سیزلیق،
محاکمه سیزلیک
فراست سیزلیک^۲ فهم سیزلیک، باجاریق سیزلیق،
مهارت سیزلیک، قابلیت سیزلیک، کوتلوق
فراستلی^۱ /-li/ عقللی، دوشونجه‌لی، ذهنلی، زکالی،
دراکه‌لی، محاکمه‌لی
فراستلی^۲ فهملی، باجاریق‌لی، مهارت‌لی، قابلیت‌لی

فراستلی لیک^۱ /-lilɪk/ عقللی لیک، دوشونجه‌لی لیک،
ذهنلی لیک، زکالی لیک، دراکه‌لی لیک، محاکمه‌لی لیک
فراستلی لیک^۲ فهملی لیک، باجاریق‌لی لیک، مهارت‌لی
لیک، قابلیت‌لی لیک
فراق /fəraq/ آیریلیق، هیجران
فرح /fərəh/ سئوینج، شادلیق، نشئه، ذوق
فرح سیز /-siz/ پریشان، غم‌لی، کدرلی
فرح سیزلیک /-sizlik/ پریشانلیق، غم‌لی لیک،
کدرلی لیک
فرحلمک /-lənmək/ سئوینمک، شادلانماق،
شنلنمک
فرحلمه /-lənmə/ سئوینمه، شادانما، شنلنمه
فرحلی /-li/ سئوینجلی، شاد، نشئه‌لی
فرحلی لیک /-lilɪk/ سئوینجلیک، شادلیق
فرد /fərd/ شخص، نفر، آدم
فردی^۱ /-i/ شخصی، خصوصی
فردی^۲ تک‌باشینا
فردیت /-iyyət/ شخصیت، تکلیک، تک‌باشینا،
خصوصی‌لیک، یالینزلیق
فردی لشمک /-iləşmək/ خصوصیلشمک،
تکلشمک
فردی لشمه /-iləşmə/ خصوصیلشمه، تکلشمه
فردی لیک /-ilɪk/ شخصیلیک، خصوصیلیک، تکلیک
فرسیز^۱ /-siz/ یارارسیز، گرک سیز، فیداسیز،
خیرسیز، ثمره سیز [آتالار سؤزو: اوغول فرلی اولدو
نئنیر دده‌نین مالین، فرسیز اولدو نئینیر دده‌نین مالین]
فرسیز^۲ سست، کوت، اؤلووا
فرسیزلیک^۱ /-sizlik/ یارارسیزلیق، گرک سیزلیک،
فیداسیزلیق، خیرسیزلیک، ثمره سیزلیک
فرسیزلیک^۲ سستلوق، کوتلوق، اؤلووایلیق
فرصت /fürset/ امکان، مقام، واخت
فرض /fərz/ احتمال، گمان، ظن

فرضی لیک /fərzilik/ احتماللیق، گمانلیق

فرضیه /fərziiyə/ احتمال، گمان

فرق /fərq/ تفاوت، مختلفلیک

فرق سیز /-siz/ تفاوت سوز

فرق لنمک /-lənmək/ سئچیلیمک، آیریلماق

فرق لنمه /-lənme/ سئچیلیمه، آیریلما

فرق لی /-li/ تفاوتلو، آیری، سئچیلی

فرق لی لیک /-lilik/ تفاوتلولوک، آیریلیق، سئچیلی لیک

فرلی ^۱ /fərli/ یارارلی، الوئریشلی، فیدالی

فرلی ^۲ فعال، ایشگوزار، چالیشقان

فرلی لیک ^۱ /-lilik/ یارارلی لیق، الوئریشلی لیک،

فیدالی لیق

فرلی لیک ^۲ فعاللیق، ایشگوزارلیق، ایشجیللیک،

چالیشقان لیق

فرمان /fərman/ امر، حؤکم

فریاد /fəryad/ ناله، فغان، شیون، مصیبت، فلاکت،

چیغیرتی، باغیرتی، قیشقیرتی

فساد ^۱ /fitnə/ فتنه، شر، بهتان، افترا

فساد ^۲ قاریشقیلیق، نفاق

فسادچی /-çi/ بهتانچی، دئدی-قودوچو

فسادچیلیق /-çılıq/ بهتانچیلیق، فتنه کارلیق،

شیطانچیلیق، خبرچیلیک، دئدی-قودولوق، کلک

بازلیق، مزورلیک

فسونکار /füsunkar/ جاذبه لی، ملاحتی، لطافتلی،

مفتون

فسونکارلیق /-lıq/ جاذبه لی لیک، ملاحت، لطافت،

مفتونلوق

فصاحت /fəsaḥet/ بلاغت، ایفاده لی لیک، معنالی لیق

فصاحت سیز /-siz/ بلاغت سیز، ایفاده سیز، معناسیز

فصاحت سیزلیک /-sizlik/ بلاغت سیزلیک، ایفاده

سیزلیک، معناسیزلیق

فصاحتلی /-li/ بلاغتلی، ایفاده لی، معنالی

فضول /füzul/ بوشبوغاز، ناققال

فضوللوق /-luq/ بوشبوغازلیق، چرنچیلیک، ناققاللیق،

اوزونچولوق

فضیلت ^۱ /fəzilet/ مزیت، لیاقت، شرف، منلیک

فضیلت ^۲ هنر، بیلیمک، معرفت

فضیلت ^۳ مدریکلیک، کامللیک

فضیلت ^۴ جومردلیک، سخاوت

فضیلتلی ^۱ /-li/ مزیتلی، لیاقتلی، شرفلی

فضیلتلی ^۲ هنرلی، معرفتلی

فضیلتلی ^۳ کامل

فطری /fitri/ آنادانگمه، طبیعی

فعال /fəal/ آکتیو، چالیشقان، ایشلک

فعاللاشما /fəallaşma/ آکتیولشمه، چالیشما

فعاللاشماق /-laşmaq/ آکتیولشمک، چالیشماق

فعاللیق /-lıq/ آکتیولیک، چالیشقان لیق، ایشلکلیک،

ایشگوزارلیق

فعالیت /fəaliyyət/ ایش، عمل

فعالیت سیز /-siz/ حرکت سیز، پاسسیو، سست، تنبل،

کئی، اطالتلی

فعالیت سیزلیک /-sizlik/ حرکت سیزلیک، پاسسیو

لیک، سست لوک، تنبلیک، کئیلیک، اطالتلی لیک

فعالیتلی /-li/ ایشلک، ایشگوزار، ایشجیل، چالیشقان،

آکتیو

فعالیتلی لیک /-lilik/ آکتیولیک، چالیشقان لیق،

ایشگوزارلیق، ایشلکلیک

فغان /fəğan/ فریاد، ناله

فلاکت /fəlakət/ بلا، مصیبت، بدبختلیک، فاجعه

فلاکتلی /-li/ مصیبتلی، فاجعه لی، دهشتلی،

آجیناجاقلی

فلاکتلی لیک /-lilik/ مصیبتلی لیک، فاجعه لی لیک،

دهشتلی لیک، آجیناجاقلی لیق

فنا /fəna/ پیس، خراب، یامان، شولوق

فونالاشما /-laşma/ پیسلشمه، خرابلا شما، یامانلا شما
 فنا لاشماق /-laşmaq/ پیسلشمک، خرابلا شماق،
 یامانلا شماق
 فنا لیق /-lıq/ پیسلک، خراب لیق، یامان لیق
 فند^۱ /fənd/ اوستالیق، مهارت، هنر
 فند^۲ حقه، اویون، فیریلداق
 فند^۳ کلک، حیلہ، بیجلیک
 فندجیل /fəndcil/ باخ: فندگیر
 فندجیللیک /-lik/ فندگیرلیک
 فندگیر^۱ /fəndgir/ کلکباز، حیلہ گر، بیج، چوخ بیلمیش
 فندگیر^۲ جلد، چٹویک، دیری باش، زیرک
 فندگیرلیک^۱ /-lik/ کلکبازلیق، حیلہ گرلیک،
 بیجلیک، چوخ بیلمیشلیک
 فندگیرلیک^۲ جلدلیک، چٹویکلیک، دیری باشلیق،
 زیرکلیک
 فہم /fəhm/ آنالیش، آنلاق، ادراک، زکا، دراکہ،
 فراست، قانا جاق
 فہم سیز /-siz/ فراست سیز، زکاسیز، دوشونجه سیز،
 دراکہ سیز، کوت
 فہم سیزلیک /-sizlik/ فراست سیزلیک، زکاسیزلیق،
 دوشونجه سیزلیک، دراکہ سیزلیک، کوتلوک
 فہملی /-li/ فراستلی، آنلاقلی، دوشونجه لی، دراکہ لی
 فہملی لیک /-lilik/ فراستلی لیک، آنلاقلی لیق، دراکہ
 لی لیک، دوشونجه لی لیک
 فورس /fors/ لووغالیق، تشخص
 فورسلانما /-lanma/ لووغالانما، دارتما، چکمه،
 اؤیونمه
 فورسلانماق /-lanmaq/ لووغالانماق، دارتماق،
 چکمک (اؤزونو)، اؤیونمک
 فورسلو /-lu/ لووگا، تشخصلو
 فورسلولوق /-luluq/ لووغالیق، تشخص
 فورمال^۱ /formal/ شکلی

فورمال^۲ ظاہری، خارجی
 فورمال^۳ رسمی
 فورمالیست /-list/ رسمیتیچی
 فورمالیستلیک /-listlik/ رسمیتیچی لیک
 فیر /fir/ ایرین، یارا، چییان، شیش
 فراوان /firavan/ وارلی، زنگین
 فراوانلیق /-lıq/ وارلی لیق، زنگینلیک، بوللوق
 فیرتینا /firtina/ بوران، توفان
 فیرتینالی^۱ /-li/ بورانلی، توفانلی
 فیرتینالی^۲ شدتلی، جوشغون
 فیرتینالی لیق^۱ /-lilik/ بورانلی لیق، توفانلی لیق
 فیرتینالی لیق^۲ شدتلی لیک، جوشغونلوق
 فیرلما /firlama/ هرلمه، دولاما
 فیرلاماق /-lamaq/ هرلمک، دولاماق
 فیرلی /-li/ چییانلی، اورلو، یارالی، ایرینلی
 فیریق /firiq/ پیس، یامان، خراب، فنا
 فیریلداق /firldaq/ کلک، حیلہ، بیجلیک
 فیریلداقچیلیق /-çılıq/ حیلہ گرلیک، فندگیرلیک،
 بیجلیک، کلکبازلیق، هارامزادالیق، جووه لاغیلیق
 فیزیکی /fiziki/ جسمانی
 فیشقیرتما^۱ /fışqirtma/ سپهلمه، چیلمه
 فیشقیرتما^۲ پوسکورتمه، سیچراتما
 فیشقیرتماق^۱ /-maq/ سپهلمک، چیلهمک
 فیشقیرتماق^۲ پوسکورتمک، سیچراتماق
 فیشیلتی /fışilti/ شیریلتی
 فیشیلتیلی /-li/ شیریلتیلی
 فیض /feyz/ رفاه، نعمت، فایدا
 فیض لی /-li/ فایدالی، بهرلی، خیرلی
 فیض باب /-yab/ فایدالانما، بهرلنمه
 فکر^۱ /fikir/ عقل، ذهن، دوشونجه، تفکر
 فکر^۲ قایغی، قید، درد
 فکر^۳ نیت، مرام، مقصد

فکر ^۳ نیت، مرام، مقصد	قابارماق ^۳ یوکسه لیمک، قالخماق، داشماق
فکر سیز /-siz/ قایغی سیز، دوشونجه سیز، باشی	قابارماق ^۴ اورپریمک، دیکلمک
سویوق، سهلنکار، لاقید	قابارماق ^۵ آجیقلا نماق، حرصلنمک
فکر سیزلیک /-sizlik/ قایغی سیزلیق، دوشونجه	قاباریق /-iq/ شیشکین، قالخیق
سیزلیک، باشی سویوقلوق، سهلنکارلیق، لاقیدلیک	قاباق ^۱ /qabaq/ بالقاباق، کدو
فکر لشمک /-ləşmək/ دوشونمک	قاباق ^۲ اوز، صفت، بنیز
فکر لشمه /-ləşmə/ دوشونمه	قاباق ^۳ اول، ایره لی [آتالار سؤزو: قاباغا کئچن بیجدیر،
فکر لی ^۱ /-li/ قایغیلی، دالغین، دوشونجه لی	دالی قالان گیج]
فکر لی ^۲ اضطراب لی، تلاشلی، تشویشلی، اندیشه لی	قاباق ^۴ اوولکی، کئچمیش
فکر لی لیک ^۱ /-lilik/ قایغیلی لیق، دالغینلیق،	قاباقجا /-ca/ اولجه، ایره لیجه
دوشونجه لی لیک	قاباقجادان /-cadan/ اولدن، ایره لیدن
فکر لی لیک ^۲ اضطراب لی لیق، تلاشلی لیق، تشویشلی	قاباقجیل ^۱ /-cil/ شعورلو، گؤز و آچیق، تشبث لو
لیک، اندیشه لی لیک	قاباقجیل ^۲ فعال
فئل /-fel/ فتنه، فساد	قاباقجیل ^۳ مترقی
فئللی /-li/ فتنه لی، فساد لی	قاباقجیللیق ^۱ /-cilliq/ بیرینجیلیک، تشبثچولوک
فینال /-final/ نتیجه، سون، آخر	قاباقجیللیق ^۲ فعاللیق
قابا ^۱ /qaba/ کوبود، سرت، جود	قاباقجیللیق ^۳ مترقی لیک
قابا ^۲ ادب سیز، نزاکت سیز، کوبود	قاباقد ^۱ /-da/ ایره لیده، اولده
قابر /qabar/ سولوق، دؤیه نک	قاباقد ^۲ ایره لیده، گله جکده
قابر تی ^۱ /-ti/ سولوق، دؤیه نک	قاباقدان ^۱ /-dan/ قارشیدان
قابر تی ^۲ چیخینتی	قاباقدان ^۲ اولجه دن، ایره لیجه دن
قابر تی لی ^۱ /-tili/ سولوقلو، دؤیه نکلی	قاباق-قارشى /-qarşı/ قارشى-قارشیا، اوز-اوزه
قابر تی لی ^۲ چیخینتی لی	[اردیبلده قاباق-قنشر]
قابر لی /-li/ سولوقلو، دؤیه نکلی	قاباقکی /-ki/ اوولکی، ایره لیکی
قابر لی لیق /-lilik/ سولوقلو، دؤیه نکلیک	قاباقلاشما /-laşma/ قارشىلاشما، راستلاشما
قابارما /-ma/ قالخما، شیشمه، کؤپمه	قاباقلاشماق /-laşmaq/ قارشىلاشماق، راستلاشماق
قابارما ^۲ برکیمه	قاباقلاما /-lama/ اؤتمه، کئچمه
قابارما ^۳ یوکسه لمه، قالخما، داشما	قاباقلاماق /-lamaq/ اؤتمک، کئچمک
قابارما ^۴ اورپریمه، دیکلمه	قاباقلیق /-liq/ دؤشلوک
قابارما ^۵ آجیقلا نما، حرصلنمه	قابالاشما /-laşma/ کوبودلاشما، جودلاشما
قابارماق ^۱ /-maq/ قالخماق، شیشمک، کؤپمک	قابالاشماق /-laşmaq/ کوبودلاشماق، جودلاشماق
قابارماق ^۲ برکیمک، دؤیه نکلشمک، سولوقلا نماق	قابالیق ^۱ /-liq/ کوبودلوق، جودلوق

قابالی ^۲ گیزی	قابالیق ^۲ تربیه سیزلیک، ادب سیزلیک، نزاكت سیزلیک
قابالی لیق ^۱ /-lilq/ -lilq/	قابل ^۱ /qabil/ استعدادلی، قابیلیتی، ذهنلی، زکالی
قابالی لیق ^۲ گیزی لیک	قابل ^۲ یارارلی، مونبیت، یاخشی
قاپاما ^۱ /qapama/ اؤرتمه، باغلاما، قیغیلاما	قابلاما ^۱ /qablama/ قازانچا
قاپاما ^۲ توتما، تیخاما	قابلاما ^۲ /qablama/ یئرلشدیرمه، ییغما
قاپاماق ^۱ /-maq/ اؤرتمک، باغلاماق، قیغیلاماق	قابلاماق /qablamaq/ یئرلشدیرمک، ییغماق
قاپاماق ^۲ توتماق، تیخاماق	قابل لشمک /-ləşmək/ استعدادلاشماق،
قاپان ^۱ /qapan/ ترهزی	مهارتلشمک، اوستالاشماق، کامللشمک
قاپان ^۲ دیشلهین، توتان	قابل لشمه /-ləşmə/ استعدادلاشما، مهارتلشمه،
قاپالما /qablama/ بورومه، چولغامما، اؤرتمه، باسما،	کامللشمه
توتما	قابل لیک /-lik/ استعدادلیلیق، باجاریقلیق،
قاپلاماق /-maq/ بورومک، چولغاماق، اؤرتمک،	ماهرلیک
باسماق، توتماق	قابلیت ^۱ /qabiliyyət/ استعداد، زکا
قاپما ^۱ /qapma/ گۆتورمه، دارتما، قامارلاما	قابلیت ^۲ لیاقت، معرفت، کمال
قاپما ^۲ دیشلهمه	قابلیت سیز ^۱ /-siz/ استعدادسیز، باجاریق سیز
قاپما ^۳ چالما، اوغورلاما، آپارما	قابلیت سیز ^۲ لیاقت سیز، دهیرسیز
قاپما ^۴ یاپیشما، توتما	قابلیت سیزلیک ^۱ /-sizlik/ استعدادسیزلیق،
قاپماق ^۱ /-maq/ گۆتورمک، دارتماق، قامارلاماق	باجاریق سیزلیق
قاپماق ^۲ چولماق، اوغورلاماق، آپارماق	قابلیت سیزلیک ^۲ لیاقت سیزلیک، دهیرسیزلیک،
قاپماق ^۳ یاپیشماق، توتماق	لیاق سیزلیک
قاپماق ^۴ دیشلهمک	قابلیت لی ^۱ /-li/ استعدادلی، باجاریقلی، ذهنلی
قاپیشما /qapışma/ دیشلهمه، بوغوشما	قابلیت لی ^۲ لیاقتلی، دهیرلی
قاپیشماق /-maq/ دیشلهمک، بوغوشماق	قابیرغا ^۱ /qabırğa/ سوموک
قاپیلما /qapılma/ دارتیلما	قابیرغا ^۲ بؤیور
قاپیلما ^۲ اویمما	قابیرغالی /-li/ کؤک، اتلی، جانلی، دولغون
قاپیلماق ^۱ /-maq/ دارتیلماق	قابیق /qabıq/ اؤرتو، دری
قاپیلماق ^۲ اویماق	قابیق سیز /-siz/ غلاف سیز
قات ^۱ /qat/ لای، طبقه	قابیق لی /-li/ غلافلی
قات ^۲ مرتبه	قاپاق /qapaq/ اؤرتو، پاپاق
قات ^۳ بوکوم	قاپاقلاما /-lama/ اؤرتمه، باغلاما
قات ^۴ دفعه، کره	قاپاقلاماق /-lamaq/ اؤرتمک، باغلاماق
قاتار ^۱ /qatar/ دوزوم، کاروان	قابالی ^۱ /qapalı/ اؤرتولو

قاتار ۲ سیرا، جرگه	قاتیلیق ۱ /-liq/ برکلیک، متلیک
قاتارلانا /-lanma/ سیرالانما، جرگه لنمه، دوزولمه	قاتیلیق ۲ سیخلیق، کشفلیک، غلیظلیک
قاتارلانماق /-lanmaq/ سیرالانماق، جرگه لنمک، دوزولمک	قاتیلیق ۳ شدتلی، لیک، سرتلیک
قاتانقاز /qatanqaz/ کوبود، جود	قاتیلیق ۴ مرحمت سیزلیک، رحم سیزلیک، آمان سیزلیق
قاتران /qatran/ زیفت	قاتیلیق ۵ قاریشما، قوشولما، بیرلشمه
قاترانلانا /qatranlama/ زیفتلشمه، باغلاما	قاتما ۱ /ip/ ایپ
قاترانلاماق /-lamaq/ زیفتلشمک، باغلاماق	قاتما ۲ بیرلشدیرمه، قوشما
قاترانلی /-li/ زیفتلی، یاغلی	قاتما ۳ قاریشدیرما
قات-قاریش /qat-qarış/ باخ: قات-قاریشیق	قاتما ۴ سوخما
قات-قاریشیق /-iq/ نظام سیز، دولاشیق، پوزغون	قاتماق ۱ /-maq/ بیرلشدیرمک، قوشماق
قاتقی /aşqar/ آشقار	قاتماق ۲ قاریشدیرماق
قاتل /qatıl/ جانی	قاتماق ۳ سوخماق
قاتلاشما ۱ /-laşma/ برکیمه، غلیظلشمه، متلشمه	قاتی ۱ /qatıl/ مت، غلیظ
قاتیلاشما ۲ شدتلشمه، گوجلشمه، کشفلشمه	قاتی ۲ /qatıl/ سیخ، کشف، غلیظ
قاتیلاشما ۳ دؤزمه، تابلاما	قاتی ۳ شدتلی، گوجلو، برک
قاتیلاشماق ۱ /-laşmaq/ برکیمک، غلیظلشمک، متلشمک (اردیلده متلشمک)	قاتی ۴ سرت، رحم سیز، آمان سیز، غدار
قاتیلاشماق ۲ شدتلشمک، گوجلشمک، کشفلشمک	قاتیشیق /qatışiq/ قاریشیق
قاتیلاشماق ۳ دؤزمک، تابلاماق	قاتیلما /qatılma/ قاریشدیریلما
قاتلاما ۱ /-lama/ فتر	قاتیلاماق ۱ /-maq/ قاریشماق، قوشولماق، بیرلشمک
قاتلاما ۲ بوزمه	قاتیلاماق ۲ قاریشدیریلماق
قاتلاما ۳ بوکمه، اهیمه	قاجیما /-ima/ بیغیشما، اهیلمه، بوروشمه
قاتلاماق ۱ /-lamaq/ بوزمک	قاجیماق /-imaq/ بیغیشماق، اهیلمک، بوروشمک
قاتلاماق ۲ بوکمک، اهیملک	قاجینما /-inma/ گرنشمه
قاتلانما /-lama/ بوکولمه	قاجینماق /-inmaq/ گرنشمک
قاتلانما ۲ دؤزمه	قاچاراق /-araq/ تتر، جلد
قاتلانما ۳ اهیلمه	قاچاغان /qaçağa/ جلد
قاتلانماق ۱ /-lamaq/ بوکولمک	قاچاق /qaçaq/ قولدور
قاتلانماق ۲ دؤزمک	قاچاقچی /-çı/ باخ: قولدور
قاتلانماق ۳ اهیلمک	قاچاقچیلیق /-çılıq/ باخ: قولدورلوق
قاتل لیک /-lik/ جانیلیک	قاچاقلیق /-lıq/ قولدورلوق
	قاچقین /-qın/ مهاجر
	قاچقینلیق /-qınlıq/ مهاجرت

قاراچی^۱ /qaraçı/ قیشقیریق چی، کوی-کلک چی

قاراچی^۲ یولچو، دینچی

قاراچی^۳ خسیس، سیمیج

قاراچیلیق^۱ /-lıq/ قیشقیریق چیلیق، کوی-کلک

چیلیک، حیاسیزلیق

قاراچیلیق^۲ خسیسلیک، سیمیجلیک

قاراچیلیق^۳ یولچولوق، دینچیلیک

قارادابان /-daban/ اوغورسوز، آغیرایاق

قارادینمز /-dinmez/ دانیشماز، دینمز

قارادینمزلیک /-dinmezlik/ لاللیق، دانیشمازلیق،

دینمزلیک

قاراسینا /qarasına/ دالینجا، آرخاسینجا

قاراسینجا /qarasınca/ باخ: قاراسینا

قاراشین /qaraşın/ باخ: قارایشین

قاراقاباق /-qabaq/ قاشقاباقلی، اوزوگولمز، آداما

یوووشماز

قاراقاباقلیق /-qabaqlıq/ قاشقاباقلی،

اوزوگولمزلیک، آداما یوووشمازلیق

قارا-قورا /-qura/ باخ: قاراباسما

قارا-قورخو /-qorxu/ هده

قاراقوش^۱ /-quş/ قارتال

قاراقوش^۲ قاییق

قاراقیشقیریق /-qışqırıq/ سس-کوی، چیغیر-

باغیر

قاراقیشقیریق چی /-qışqırıqçı/ های-کوی چو،

چیغیر-باغیرچی

قاراگون /-gün/ بدبخت، باشی بلالی، یازیق

قاراگونچولوک /-günçülük/ ادیت، چتینلیک،

مشقت

قاراگونلو /-günlü/ باخ: قاراگون

قاراگونلوک /-günlük/ بدبختلیک، باشی بلالی لیق،

یاییقلیق

قاچما^۱ /-ma/ گئتمه، یوورمه

قاچما^۲ چکینمه، ساقینما، اوزاقلاشما

قاچماق^۱ /-maq/ گئتمک، یوورمک

قاچماق^۲ چکینمک، ساقینماق، اوزاقلاشماق

قاچیرما^۱ /-ırma/ هور کوتمه

قاچیرما^۲ اوغورلما

قاچیرماق^۱ /-ırmaq/ هور کوتمک

قاچیرماق^۲ اوغورلاماق

قاچیش /-ış/ یاریش

قاچیشما /-ışma/ یاریشما

قاچیشماق /-ışmaq/ یاریشماق

قاچینما /-ınma/ ساقینما، چکینمه، اوزاقلاشما

قاچینماق /-ınmaq/ ساقینماق، چکینمک،

اوزاقلاشماق

قاخسیما /-sima/ قوخوما، آجیما

قاخسیماق /-simaq/ قوخوماق، آجیماق

قاخما /qaxma/ چالما، وورما، سانجما، گیردیرمه

قاخماق^۱ /-maq/ وورماق، چیریماق

قاخماق^۲ چالماق، وورماق، سانجماق، گیردیرمک

قاخینج /qaxınc/ منت قاخما وورما، چیرپما

قادا /qada/ بلا، درد، مصیبت، فلاکت [مقدس

اردبیلی: قوربان یئین شیخ قادا قایتارمالیدیر]

قاداغان /-ğan/ یاساق

قادالی /-lı/ دلدلی، باشی بلالی، مصیبتلی

قادر /-qadir/ قدرتلی، قابل

قادرلیک /-lik/ قدرت، باجاریق، قابلیت

قادین /qadın/ آرواد

قاراباسما /-basma/ واهمه، کلبوس، قارا-قورا

قاراباش /-baş/ قوللوق چو، کنیز

قاراباشلیق /-başlıq/ قوللوقچولوق، کنیزلیک

قارابخت /-bext/ بخت سیز، بدبخت، طالع سیز

قاراجا /qaraca/ دهیرسیز، قیمت سیز

چيليك	قارالاما ^۱ /-lama/ پوزما، جيزما
قاراولول /qaravul/ كئشيك چي، گۇزت چي	قارالاما ^۲ يازما
قاراولچو /-çu/ باخ: قاراول	قارالاما ^۳ لكه لهمه
قاراوللاما ^۱ /-lama/ نشانلاما	قارالاما ^۴ ايتيرمه، پوزما
قاراوللاما ^۲ پوسقولاما، گودمه	قارالاما ^۱ /-lamaq/ پوزماق، جيزماق
قاراوللاماق ^۱ /-lamaq/ نشانلاماق	قارالاما ^۲ يازماق
قاراوللاماق ^۲ پوسقولاما، گودمك	قارالاما ^۳ ايتيرمك، پوزماق
قاراوللوق /-luq/ كئشيك چيليك، گۇزت چيليك	قارالاما ^۴ لكه لهمه
قارايانيز ^۱ /-yaniz/ قارايوغداي، قاراشين	قارالتى ^۱ /qaraltı/ كۆلگه
قارايانيز ^۲ قارايانيز، قارايانيز	قارالتى ^۲ لكه
قارايانيز ^۳ باخ: قارايانيز	قارالما ^۱ /-qaralma/ هيسلنمه
قارپما /qarpmā/ باخ: قاپما	قارالما ^۲ قارائليقلاشما، توتولما (هوا)
قارپماق /-maq/ باخ: قاپماق	قارالما ^۳ سؤنمه، كۆچمه
قارپيشما ^۱ /qarpişma/ گولشمه، قورشاقلاشما	قارالما ^۴ گورونمه
قارپيشما ^۲ توتاشما، دالاشما، ووروشما	قارالما ^۵ توتولما، پوزولما
قارپيشماق ^۱ /-maq/ توتاشماق، دالاشماق، ووروشماق	قارالما ^۶ پيسلشمه، خرابلاشما
قارپيشماق ^۲ گولشمك، قورشاقلاشماق	قارالماق ^۱ /-maq/ هيسلنمك
قارت ^۱ /qart/ قوجا	قارالماق ^۲ /-maq/ قارائليقلاشماق، توتولماق
قارت ^۲ قاتي، غدار	قارالماق ^۳ سؤنمك، كئچمك
قارت ^۳ كؤرهك	قارالماق ^۴ گورونمك
قارتال ^۱ /qartal/ قاراقوش	قارالماق ^۵ توتولماق، پوزولماق
قارتال ^۲ وقارلى، جسور، گوركملی	قارالماق ^۶ پيسلشمك، خرابلاشماق
قارتلاشما ^۱ /-laşma/ قوجالما	قارانفس /qaranəfəs/ تلهسيك، چاپاراق
قارتلاشما ^۲ سرتلشمه، قابالاشما	قارانليق ^۱ /qaranlıq/ ظلمت
قارتلاشماق ^۱ /-laşmaq/ قوجالماق	قارانليق ^۲ آنلاشيلماز
قارتلاشماق ^۲ سرتلشمك، قابالاشماق	قارانليق ^۳ جهالت، مدنيت سيزليك، گئري ليك
قارتلانما /qartlama/ قاشينما	قارانليقلاشما /-laşma/ توتولما
قارتلانماق /-maq/ قاشينماق	قارانليقلاشماق /-laşmaq/ توتولماق
قارتليق ^۱ /-lıq/ قوجاليق	قاراورهكلى /-ürəkli/ پاخيل، قبيقارا، بدخواه
قارتليق ^۲ سرتليك، قاباليق	قاراورهكلى ليك /-ürəkliik/ پاخيلليق، خاينليك، بدخواهليق، كينلى ليك
قارتليق ^۳ /-lıq/ كؤهنه ليك	قاراولچولوق /-çuluq/ كئشيك چيليك، گۇزت

قاراما /qarğama/ نفرت لهمه، سؤیمه
 قارغاماق /maq/ نفرت لهمک، سؤیمک
 قارغیش /qarğış/ سؤیوش، بددعا ادعایان
 یارانمیشام کی، قارغیشنان اؤلم
 قارغیشلیق /lıq/ سؤیوشلوق، بددعالیق
 قارقارا /qarqara/ چارخ
 قارقارا^۱ یاخالاما
 قارماق /qarmaq/ چنگل، تیلوو
 قارما-قاریشیق^۱ /qarma- qarışiq/ نظامسین،
 قایداسین، ترتیبسین
 قارما-قاریشیق^۲ آنلاشیلماز، دولاشیق
 قارما-قاریشیق^۳ هرج-مرج، پوزغون
 قارما-قاریشیق^۱ /lıq/ نظامسینلیق، ترتیب
 سیزلیک، قایداسیزلیق
 قارما-قاریشیق^۲ /lıq/ هرج-مرجلیک،
 پوزغونلوق
 قارماقلاما /lama/ جایناقلاما، چنگللهمه
 قارماقلاماق /lamaq/ جایناقلاماق، چنگللهمک
 قارمالاما /qarmalama/ قاپما، یاپیشما، توتما
 قارمالاماق /lamaq/ قاپماق، یاپیشماق، توتماق
 قارنی آچیق /qarnıaçıq/ لوت، کاسیب، یوخسول
 قارنی آچیقلیق /açıqlıq/ لوتلوق، کاسیبلیق،
 یوخسوللوق
 قارنی آریق /arıq/ بالیق قولاغی
 قارنی دولوسو /dolusu/ دیوینجا
 قارنی یوغون /yoğu/ شیشمان، دولغون، یتکه قارین
 قاری^۱ /qarı/ آرواد، زؤوجه، قادین
 قاری^۲ قاتل، غدار، کینلی، حیلهر
 قاریشدیرما^۱ /qarışdırma/ قوردالاما، بولاما،
 چئویرمه
 قاریشدیرما^۲ پوزما
 قاریشدیرما^۳ اوخشاتما

قارتما /ma/ برکیمه، سرت لشمه
 قارتماق^۱ /maq/ گۆز، قاسناق، قابیق
 قارتماق^۲ برکیمک، سرت لشمک
 قارتماقلى /qartmaqlı/ قاسناقلى، گۆزلو
 قارتما^۱ /qartıma/ قوجالما
 قارتما^۲ کؤهنلمه
 قارتیماق^۱ /maq/ قوجالماق
 قارتیماق^۲ کؤهنلمک
 قارداشلیق /qardaşlıq/ یاخینلیق، دوستلوق
 قارساق /qarsaq/ اوتوک، پۇرتوک
 قارسالانما /qarsalanma/ پۇرتمه، یانما
 قارسالانماق /lanmaq/ اوتولمک، پۇرتمک، یانماق
 قارسما /qarsma/ باخ: قارسالاما
 قارسماق /maq/ باخ: قارسالاما اردیبلده پالتار و
 یانیق حاققیندا ایشلنیر
 قارشى^۱ /qarşı/ قاباق، اؤن
 قارشى^۲ مقابل، اوزیهوز
 قارشى^۳ ضد، مختلف
 قارشیدا^۱ /da/ قاباقدا، اؤنده، ایرهلیده
 قارشیدا^۲ ایرهلیده، گلهجکده
 قارشیداکى /daki/ قاباقداكى، اؤندكى، ایرهلیدهكى،
 اوزیهاوزدهكى
 قارشىلاشما^۱ /laşma/ راستلاشما
 قارشىلاشما^۲ اوزلشمه
 قارشىلاشماق^۱ /laşmaq/ راستلاشماق
 قارشىلاشماق^۲ اوزلشمک
 قارشىلیق /lıq/ مشترکلیک
 قارشىلیقلى^۱ /lıqlı/ مشترکلى، شریکلى
 قارشىلیقلى^۲ جاوابلى
 قارغاشا /şa/ قالماقال، داوا، سس-کوی
 قارغاشالیق /şalıq/ قاریشیقلىق، هرج-مرجلیک،
 سس-کوی، هارای، چاخناشما

قارینلی /-li/ یئکه قارین، شیشمان	قاریشدیرماق ^۱ /-maq/ قوردالاماق، بولاماق، چئورمک
قازامات /qazamat/ دوستاقخانا، حبسخانا	قاریشدیرماق ^۲ پوزماق
قازانج ^۱ /-c/ فایدا، خیر، گلیر، منفعت	قاریشدیرماق ^۳ اوخشاتماق
قازانج ^۲ نتیجه، ثمره	قاریشما ^۱ /qarışma/ قووشما، بیرلشمه، قوشولما
قازانج سیز /-csiz/ گلیرسیز، فایداسیز	قاریشما ^۲ قاتیشما
قازانجلی /-cli/ فایدالی، خیرلی، منفعتلی، مداخللی، گلیرلی	قاریشما ^۳ بولاشما
قازانما ^۱ /qazanma/ اودما، گتیرمه	قاریشما ^۴ پوزولما
قازانما ^۲ بیهلنمه [پول پولو قازانار، ایگید پالچیق آیاقلار]	قاریشماق ^۱ /-maq/ قووشماق، بیرلشمک، قوشولماق
قازانماق ^۱ /-maq/ اودماق، گتیرمک	قاریشماق ^۲ قاتیشماق
قازانماق ^۲ بیهلنمک	قاریشماق ^۳ بولاشماق
قازلانما /qazlanma/ اویونمه، غرهلنمه، جوشما، خوروزلانما	قاریشماق ^۴ پوزولماق
قازلانماق /-lanmaq/ اویونمک، غرهلنمک، جوشماق، خوروزلانماق	قاریشیق ^۱ /qarışiq/ قاتیشیق
قازلی /-li/ ادعالی، تشخلو، لووغا	قاریشیق ^۲ بیرگه، برابر
قازلیلیق /-lilic/ ادعا، تشخص، لووغالیق	قاریشیق ^۳ قارما-قاریشیق، ترتیب سیز، نظام سیز
قازما ^۱ /qazma/ دام، داخما	قاریشیق ^۴ آنلاشیلماز، دولاشیق
قازما ^۲ اویم، ائشمه	قاریشیقلی ^۱ /-li/ قاتیشیقلی
قازماچی /-ci/ شاختاچی، معدنچی	قاریشیقلی ^۲ دولاشیقلی
قازماق /-maq/ اویماق، ائشمک	قاریشیققلیق ^۱ /-liq/ ترتیب سیزلیک، نظام سیزلیق، قایداسیزلیق
قازناق /qaznaq/ چوخور، چؤکک	قاریشیققلیق ^۲ هرج-مرجلیک، دولاشیق لیک [قورد قاریشیققلیغی الله دان ایسترا]
قازنجی /-ci/ اویوجو	قاریشیققلیق ^۳ آنلاشیلمازلیق، دولاشیق لیک
قازیق /qaziq/ چوخور، چؤکک	قاریلیق ^۱ /-liq/ قوجالیق
قازیما ^۱ /qazıma/ کسمه، قوپارما	قاریلیق ^۲ آروادلیق، زؤوجه لیک
قازیما ^۲ ائشمه، اویم	قاریمما /-ma/ قوجالما
قازیمماق ^۱ /-maq/ کسمک، قوپارماق	قاریمماق /-maq/ قوجالماق
قازیمماق ^۲ ائشمک، اویماق	قارین ^۱ /qarin/ اوشاقلیق
قازینتی /-nti/ قیرینتی، تۆر-تۆکونتو	قارین ^۲ ایچ، باطن
قاسناق /qasnaq/ قابیق، کؤز	قارینقولو /-qulu/ یئیمجیل
قاسناقلی /-li/ قابیقلی، کؤزلو	قارینقولولوق /-qululuq/ یئیمجیللیک

قاسیرغا /qasırğa/ توفان، بوران

قاسیرغالی /-li/ توفانلی، بورانلی

قاسیلما^۱ /qasılma/ تیکیلمه، کۆکلنمه

قاسیلما^۲ دارالما، قیسالما

قاسیلماق^۱ /-maq/ تیکمک، کۆکلنمک

قاسیلماق^۲ دارالماق، قیسالماق

قاش^۱ /qas/ خط

قاش^۲ دیک

قاش-داش /-daş/ جواهرات

قاشقالباق /-rafaq/ آجیقلى، حرصلى [قاشقالباقى]

یئرن گئدير

قاشقالباقلى /-qabaqlı/ باخ: قاشقالباق

قاشقالباقلىلىق /-qabaqlılıq/ آجیقلىلىق،

حرصلىلىق

قاشقاداشما /-qadaşma/ توققوشما، سۆزleşمه،

دئیشمه، چکیشمه، توتاشما

قاشقاداشماق /-qadaşmaq/ توققوشماق،

سۆزleşمک، دئیشمک، چکیشمک، توتاشماق

قاشوولاما /qaşovlama/ تمیزلمه، داراما

قاشوولاماق /-lamaq/ تمیزلکم، داراماق

قاشیما^۱ /qaşıma/ جیرماقلاما، دیرناقلاما

قاشیما^۲ قازیما، سییرما

قاشیماق^۱ /-maq/ جیرماقلاماق، دیرناقلاماق

قاشیماق^۲ قازیماق، سییرماق

قاشینما /qaşınma/ گجیشمه، قیجیقلانما

قاشینماق /qaşınmaq/ گجیشمک، قیجیقلانماق

قاصد /qasid/ ائلچی، چاپار

قاصدلیک /-lik/ ائلچیلیک، چاپارلیق

قاققیلتی^۱ /-tı/ چیغیرتی، باغیرتی

قاققیلتی^۲ قهقهه

قاققیلداما^۱ /qaqqıldama/ چیغیرما، باغیرما

قاققیلداما^۲ گولمه

قاققیلداماق /-damaq/ چیغیرماق، باغیرماق

قالا^۱ /qala/ استحکام

قالا^۲ بورج، تیکیلی

قالا^۳ حبسخانه، دوستقاخانا، قازامات

قالا^۴ دایاق، آرخابا

قالاق /qalaq/ ییغین، توپا، کوما [اردبیلده کۆشک ده

دئیلیر]

قالاق-قالاق /-qalaq/ ییغین-ییغین، توپا-توپا

قالاقلاما /-lama/ ییغما، توپلاما، کومالاما

قالاقلاماق /-lamaq/ ییغماق، توپلاماق، کومالاماق

قالاما^۱ /qalama/ توپلاما، ییغما، کومالاما

قالاما^۲ یاندریما، آلوولاندریما، آلیشدریما

قالاماق^۱ /-maq/ توپلاماق، ییغماق، کومالاماق

قالاماق^۲ یاندریماق، آلوولاندریماق، آلیشدریماق

قالپاق /qalpaq/ قاپاق، اؤرتو، پاپاق

قالپاقلى /-lı/ قاپاقلى، اؤرتوكلو، پاپاقلى

قالخما^۱ /qalxma/ دورما، دیکلمه

قالخما^۲ ساغالما، یاخشى لاشما

قالخما^۳ دیرماشما، چیخما

قالخما^۴ یوکسهلمه، ایرهلى لهمه

قالخما^۵ قابارما

قالخماق^۱ /-maq/ دورماق، دیکلمک

قالخماق^۲ ساغالماق، یاخشى لاشماق

قالخماق^۳ دیرماشماق، چیخماق

قالخماق^۴ یوکسهلمک، ایرهلى لهمک

قالخماق^۵ قابارماق

قالدیرما^۱ /qaldırma/ دیکلتمه

قالدیرما^۲ یوکسهلتمه، اوجالتما

قالدیرما^۳ ساغالتما، دورقوزما

قالدیرماق^۱ /-maq/ قالخیزماق، دیکلتمک

قالدیرماق^۲ یوکسهلتمک، اوجالتماق

قالدیرماق^۳ ساغالتماق، دورقوزماق

قالما^۱ /qalma/ دایانما، دورما
 قالما^۲ یاشاما
 قالما^۳ گنجیکمه، یوبانما
 قالما^۴ یئرلشمه
 قالما^۵ ایلیشمه
 قالماق^۱ /maq/ دایانماق، دورماق
 قالماق^۲ یاشاماق
 قالماق^۳ یئرلشمک
 قالماق^۴ ایلیشمک
 قالماق^۵ گنجیکمک، یوبانماق
 قالماقال^۱ /qalmaqal/ سس-کوی، داوا-دالاش
 قالماقال^۲ دندی-قودو، سۆز-سوو، جنجل
 قالماقالچی /-çı/ داواچی
 قالماقالچیلیق /-çılıq/ داواکارلیق، دالاشقانلیق
 قالیق^۱ /qalıq/ آرتیق
 قالیق^۲ تولانتی
 قالین^۱ /qalın/ یوغون
 قالین^۲ سیخ
 قالین^۳ کثیف، غلیظ
 قالین^۴ کوبود، قاپا
 قالین^۵ پوللو، دؤولتلی
 قالینلاشما^۱ /laşma/ یوغونلاشما
 قالینلاشما^۲ سیخلاشما، باسیریقلاشما، کثیفلاشما
 قالینلاشماق^۱ /laşmaq/ یوغونلاشماق
 قالینلاشماق^۲ سیخلاشماق، باسیریقلاشماق، کثیفلاشمک
 قالینلیق^۱ /lıq/ یوغونلوق
 قالینلیق^۲ سیخلیق، باسیریقلیق
 قالینلیق^۳ کوبودلوق، قابلیق
 قامارلاما /qamarlama/ توتما، یاخالاما، یاپیشما
 قامارلاماق /maq/ توتماق، یاخالاما، یاپیشماق
 قامت^۱ /qamet/ بوی-بوخون، قد [ننه، باجیم قیز

گلین، قد قامتی دوز گلین، یددی اوغلان ایسته‌رم،
 بیرجه دنه قیز گلین
 قامت^۲ بئل
 قامتلی /-lı/ بویلو-بوخونلو
 قامچی /qamçı/ شاللاق، قیرمانج
 قامچیلاما /-lama/ شاللاقلاما، قیرمانجلاما،
 دؤیجله‌مه، وورما
 قامچیلاماق /-lama/ شاللاقلاماق، قیرمانجلاماق،
 دؤیجله‌مک، وورماق
 قامقالاق /qamqalaq/ تالاشا
 قان^۱ /qan/ قتل، اؤلمه
 قان^۲ دوشمنچیلیک، عداوت [آتالار سۆزو: قانی قانلا
 یومازلار
 قاناجاق^۱ /qanacaq/ دوشونجه، شعور، آنلاق
 قاناجاق^۲ ادب، معرفت، تربیه
 قاناجاق سیز /-siz/ معرفت‌سیز، دوشونجه‌سیز، ادب
 سیز، نزاکت‌سیز
 قاناجاق سیزلیق /-sizliq/ معرفت‌سیزلیک،
 دوشونجه‌سیزلیک، ادب‌سیزلیک، نزاکت‌سیزلیک
 قاناجاقلی /-lı/ معرفتلی، دوشونجه‌لی، آنلاقلی، ادبلی،
 نزاکتلی
 قاناجاقلی لیک /-lıliq/ معرفتلی لیک، دوشونجه‌لی
 لیک، آنلاقلی لیک، ادب‌لی لیک، نزاکت‌لی لیک
 قاناد^۱ /qanad/ پر
 قاناد^۲ بوداق
 قاناد^۳ اوج، کنار، قیراق
 قانادلانما^۱ /lanma/ اوچما، پروازلانما [قانادلان‌دیم
 اوچماغا، حق قاپیسین آچماغا]
 قانادلانما^۲ یئلنمه
 قانادلانما^۳ سئوینمه، روحلانما، هوسلنمه، اوره‌کلنمه
 قانادلانماق^۱ /lanmaq/ اوچماق، پروازلانماق
 قانادلانماق^۲ یئللنمک

قانادلانماق^۳ سئوينمك، روحلانماق، هوسلنمك،
اوره كلنمك

قانادلى /-li/ پرلى

قان ايچن /qaniçen/ ظالم، غدار، رحم سيز، وحشى

قان ايچىجى /-içici/ باخ: قان ايچن

قان ايچىجىلىك /-içicilik/ ظالملىق، غدارلىق

قانتارغا /qantarğa/ يوين، جيلوو

قانتارغاسيز /-siz/ يوين سيز، جيلووسوز

قانتارغالاما /-lama/ جيلوولاما، يوينلеме

قانتارغالاماق /-lamaq/ يوينلемеك، جيلوولاماق

قانتارغالى /-li/ يوينلى، جيلوولو

قان تۆكن /qantökən/ قاتل، جاني

قامجىق /qancıq/ ديشى

قامجىقلىق^۱ /-liq/ ديشىلىك

قامجىقلىق^۲ خيانت، آلقاقلىق، رذىلىك، دؤنوكلوک

قاندال /qandal/ بوخوو، جىدار، زنجير

قاندالاما /-lama/ بوخوولاما، جىدارلاما، زنجيرلеме

قاندالاماق /-lamaq/ بوخوولاماق، جىدارلاماق،

زنجيرلемеك

قانداللى /-li/ بوخوولو، زنجيرلى

قان سوران /qansoran/ ظالم، قان ايچن

قان سيز^۱ /qansız/ سولغون

قان سيز^۲ رحيم سيز، مرحمت سيز، انصاف سيز،

مروت سيز، آمان سيز، غدار

قان سيز^۳ غيرت سيز، شرف سيز، وجدان سيز

قانسيزلاشما^۱ /-laşma/ سولما، آغارما، ضعيفلеме

قانسيزلاشما^۲ رحم سيزلشمه، انصاف سيزلاشما،

آمان سيزلاشما

قانسيزلاشماق^۱ /-laşmaq/ سولماق، آغارماق،

ضعيفلемеك

قانسيزلاشماق^۲ رحم سيزلشمك، انصاف سيزلاشماق،

آمان سيزلاشماق

قانسيزلىق^۱ /-liq/ سولغونلوق، ضعيفلىك

قانسيزلىق^۲ رحم سيزلىك، انصاف سيزلىق، وجدان

سيزلىق، سرتلىك

قانع /qane/ اينانما، كيفايتلنمه

قانع اندىجى /edici/ ايناندىرىجى، كيفايتلندىرىجى

قانلى^۱ /qanlı/ وحشى، يىرتىجى

قانلى^۲ قاتل

قانلى^۳ قادالى، خطالى، قورخولو

قانلىلىق /-liq/ دوشمنچىلىك

قانما /qanma/ آنلاما

قانماز^۱ /qanmaz/ آنلاق سيز، دوشونجه سيز،

قاناجاق سيز

قانماز^۲ ادب سيز، تربيه سيز

قانمازلىق /-liq/ آنلامازلىق، دوشونجه سيزلىك،

قاناجاق سيزلىق، تربيه سيزلىك

قانماق /-maq/ آنلاماق

قانوزو /qanovzu/ توند، پورنگ

قانون^۱ /qanun/ قرار، نظامنامه

قانون^۲ اصول، نظام، قايدا

قانونسوز /qanunsuz/ غيررسمى، نظام سيز

قانونسوزلوق /-luq/ نظام سيزلىق، شولوقلوق، باشلى-

باشينالىق، هرج-مرجلىك

قانونى /qanuni/ رسمى

قانونى لشديرمك /-leşdirmək/ رسمى لشديرمك

قانونى لشديرمه /-leşdirmə/ رسمى لشديرمه

قانونىلىك /-lik/ رسمىلىك

قانى سويوق /qanısoyuq/ آدمايوووشماز،

اوزوگولمز

قانى سويوقلوق /-soyuqluq/ آدمايوووشمازلىق،

اوزوگولمزلىك

قانى قارا /qanıqara/ پرت، توتقون، مايوس

قانى قاراليق /-liq/ پرتلىك، توتقونلوق، مايوسلوق

قایناسیزلیق /-sizliq/ سلیقه‌سیزلیک، نظام‌سیزلیق،
پوزغونلوق
قاید-قانون /-qanun/ نظام-انتظام
قایدالی /-li/ سلیقه‌لی، منتظم، دوزگون
قایغی /qaygi/ فکر، درد، محنت، غم [مثل: یوز فکر
بیر قایغونو اؤده‌مز]
قایغی جیل /-cil/ باخ: قایغی کش
قایغیجیللیق /-cilliq/ باخ: قایغی کشلیک
قایغی‌سیز^۱ /-siz/ فکر‌سیز، لاقید
قایغی‌سیز^۲ غم‌سیز، کدر‌سیز، درد‌سیز
قایغی‌سیز^۳ حمایت‌سیز، کیمسه‌سیز، باخیم‌سیز
قایغی‌سیزلیق /-sizliq/ لاقیدلیک، قید‌سیزلیک
قایغی کش /-keş/ درلی، غم‌لی
قایغی کشلیک /-keşlik/ قید‌کشلیک
قایغی‌لی^۱ /-li/ قید‌کش
قایغی‌لی^۲ غم‌لی، کدر‌لی، غصه‌لی، فکر‌لی
قایناما^۱ /qaynatma/ قیز‌دیروما
قایناما^۲ جالاما، بیتیش‌دیروما
قایناماق^۱ /-maq/ قیز‌دیروماق
قایناماق^۲ جالاماق، بیتیش‌دیروماق
قاینار^۱ /qaynar/ حرارت‌لی، ایستی
قاینار^۲ اودلو، آلودلو، جان‌لی، احتراصلی
قاینار^۳ جوشغون، قیزغین
قاینارلیق^۱ /-liq/ حرارت، ایستیلیک
قاینارلیق^۲ جوشغونلوق، آکتیولیک
قایناشما /qaynaşma/ تریشمه، اویناما
قایناشماق /-maq/ تریشمک، اویناماق
قایناق^۱ /qaynaq/ منبع، بولاق، چشمه
قایناق^۲ جان‌ناق، دیرناق
قایناما^۱ /-ma/ پیق‌قیدلدا، پاق‌قیدلدا
قایناما^۲ بولاق، چشمه
قایناما^۳ قیجقیرما، قابارما

قان-یاش /qan-yaş/ آغلاما، یاس
قانیرما /qanıрма/ بورما، اهیمة، قاتلاما، بوکمه،
چئویرمه، دؤندرمه [اردبیلده قاهریلما]
قانیرماق /-maq/ بورماق، اهیمة، قاتلاماق، بوکمه،
چئویرمه، دؤندرمک
قانیق^۱ /qanıq/ سرت، آزعین، بد، قودوز
قانیق^۲ حریص، آلیشقان، وردیشلی
قانیقما /qanıqma/ آلیشما، دادانما، حریصلشمه
قانیقماق /-maq/ آلیشماق، دادانماق، حریصلشمک
قاهمار /qahmar/ طرفدار، آرخا، کمک، هوادار
قاهمارچیلیق /-çılıq/ طرفدارلیق، هوادارلیق
قوال /qaval/ دف، قاوراییش، درک‌ائتمه
قاوراما /-ma/ آنالاما
قاوراماق /-maq/ آنالاماق
قاوراییشلی /qavrayışlı/ احاطه‌لی، گئنیش
قایا /qaya/ اوچوروم، یارغان
قایالیق /-liq/ اوچوروملوق، یارغانلیق
قایاتارما^۱ /qaytarma/ گؤندرمه
قایاتارما^۲ دؤندرمه
قایاتارماق^۱ /-maq/ گؤندرمک
قایاتارماق^۲ دؤندرمک
قایتان /qaytan/ باغ، ایپ
قایتانلاما /-lama/ باغلاما، برکیدیلمه
قایتانلاماق /-lamaq/ باغلاماق، برکیدیلمک
قایتانلی /-li/ باغلی، ایپلی
قایچیلاما /qayçılama/ کسمه، دوغراما، بوداما
قایچیلاماق /-lamaq/ کسمک، دوغراماق، بوداماق
قاید^۱ /qayda/ قانون، نظام، سلیقه
قاید^۲ اصول، یول، طرز
قاید^۳ عادت، دب
قایداسیز /-siz/ نظام‌سیز، سلیقه‌سیز، ترتیب‌سیز،
پوزغون

قرارگاه /qəragah/ مسکن، آئو	قصد ^۱ /qəsd/ نیت، مقصد
قرارلاشما ^۱ /-laşma/ یئرلشمه، معین لشمه، ثابتلشمه	قصد ^۲ تئور
قرارلاشما ^۲ سؤزلشمه، شرطلشمه	قصد ^۳ غرض، دوشمنچیلیک، عداوت
قرارلاشماق ^۱ /-laşmaq/ یئرلشمک، معین لشمک، ثابتلشمک	قصد ^۴ /-ən/ بیلهرک
قرارلاشماق ^۲ سؤزلشمک، شرطلشمک	قصدچی /-çi/ تئورچو
قرارلی ^۱ /-li/ قطعاملی	قصدچیلیک /-çilik/ تئورچولوق
قرارلی ^۲ حؤکملو، سرانجاملی، امرلی	قصر /qəsr/ عمارت
قرارلی ^۳ ثابت، ثباتلی، دؤزوملو	قضا ^۱ /qəza/ فلاکت
قرائت /qiraət/ اوخو، مطالعه	قضا ^۲ واقعه، احوالات
قرائتچی /-çi/ اوخوجو، مطالعهچی	قضا ^۳ قسمت، طالع، مقدرات، قدر
قروپ /qrup/ دسته	قضیه /qəziyyə/ احوالات، حادثه، واقعه، تصادف، ماجرا
قروپلاشما /-laşma/ بیرلشمه، توپلاشما	قطره /qətrə/ دامجی، گیله
قروپلاشماق /-laşmaq/ بیرلشمک، توپلاشماق	قطره-قطره /-qətrə/ دامجی-دامجی
قریه /qəriyyə/ کند	قطعه /qitə/ پارچا، حصه، قسم، جزء
قسم /qəsem/ آند	قطعی ^۱ /qəti/ محکم
قسما /qisən/ بیر قدر	قطعی ^۲ سون، آخرینجی، حل اندیجی
قسمت پای	قطعی ^۳ تأثیرلی، کسکین، گوجلو، شدتلی
قسمت ^۱ /qismət/ طالع، نصیب، قدر، بخت	قطعی ^۴ /-yyən/ اصلا، هنج، تاماميله
قسمت ^۲ پارچا، حصه	قطعی ^۵ قطعیلیک، معینلیک، محکملیک، ترددسوزلوک
قشنگ ^۱ /qəşəng/ گۆزل، گۆپچک	قطعی ^۶ /qətiyyət/ عزم، ثبات، جسارت
قشنگ ^۲ گۆزل، ظریف، اینجه، لطیف، ملاحظتلی	قطعی ^۷ سیز /-siz/ ثباتسیز، جسارتسیز
قشنگ لشمک /-ləşmək/ گۆزل لشمک، گۆپچک لشمک	قطعی ^۸ سیزلیک /sizlik/ ثباتسیزلیق، مترددلیک
قشنگ لشمه /-ləşmə/ گۆزل لشمه، گۆپچک لشمه	قطعی ^۹ تلی /-li/ ثباتلی، عزملی، دیانتلی، محکم، جسارتلی
قشنگ لیک /-lik/ گۆزل لیک، گۆپچک لیک	قطعی ^{۱۰} تلی لیک /-lilik/ ثبات، دابانیقلیق، محکملیک، دؤنمزلیک، جسارتلی لیک
گۆزشیرینلیک	قطعی ^{۱۱} لشمک /-ləşmək/ معین لشمک
قصاص /qisas/ انتقام [آتالار سؤزو: قصاص قیامته قالماز]	قطعی ^{۱۲} لشمک جدی لشمک
قصاصچی /-çi/ انتقامچی	قطعی ^{۱۳} لشمه /-ləşmə/ معین لشمه
قصاصچیلیق /-çiliq/ انتقامچیلیق	قطعی ^{۱۴} لشمه جدی لشمه

قۇتۇبىلىك /lik/ باخ: قۇتۇبىلىك

قۇتۇبىلىك /qəfəs/ قۇرغۇ

قۇتۇبىلىك /qəfəs/ زىندان

قۇتۇبىلىك /qəfəsə/ شېكە

قۇتۇبىلىك /li/ ھۆرۈكلۈك، شېكەلى

قۇتۇبىلىك /qəlb/ ئورەك، كۆنۈل

قۇتۇبىلىك /das/ رەھمەت، ئىنسانىيەت، ئىززەت

قۇتۇبىلىك /qəlbīqara/ پەخىل، رەھبەر

قۇتۇبىلىك /qaralīq/ پەخىللىق، رەھبەرلىك

قۇتۇبىلىك /nazik/ رەھمەت، ئىنسانىيەت، شەپقىيەت

قۇتۇبىلىك /qəlp/ پەخىل، پەخىر

قۇتۇبىلىك /qəlbīqara/ پەخىل، رەھبەر

قۇتۇبىلىك /lik/ پەخىللىق، رەھبەرلىك

قۇتۇبىلىك /qəlyan/ چۈشۈرۈش

قۇتۇبىلىك /qəlib/ ئۆلگۈ

قۇتۇبىلىك /li/ ئۆلگۈ

قۇتۇبىلىك /qənnadi/ شەرىئەت

قۇتۇبىلىك /qənaət/ فەقەر، يەنىيەت

قۇتۇبىلىك /bəxş/ قەتئىيەت، كەينىيەت، كەينىيەتچى

قۇتۇبىلىك /qəbūstān/ دۆزخە

قۇتۇبىلىك /qəbūstān/ دۆزخە

قۇتۇبىلىك /qəpāraq/ چاقماق، جەل، تەلەپپۇز

قۇتۇبىلىك /ma/ ئۆزىم، كەسەم، ئۆزۈم، قەيەم

قۇتۇبىلىك /maq/ ئۆزۈم، كەسەم، ئۆزۈم، قەيەم

قۇتۇبىلىك /qəpma/ ئۆزۈم، كەسەم، ئۆزۈم، قەيەم

قۇتۇبىلىك /qəpma/ ئۆزۈم، كەسەم، ئۆزۈم، قەيەم

قۇتۇبىلىك /maq/ ئۆزۈم، كەسەم، ئۆزۈم، قەيەم

قۇتۇبىلىك /maq/ ئۆزۈم، كەسەم، ئۆزۈم، قەيەم

قۇتۇبىلىك /uq/ كەسەم، قەيەم، ئۆزۈم

قۇتۇبىلىك /uq/ كەسەم، قەيەم، ئۆزۈم

قۇتۇبىلىك /qətlama/ ئۆزۈم، كەسەم، ئۆزۈم، قەيەم

قۇتۇبىلىك /lamaq/ ئۆزۈم، كەسەم، ئۆزۈم، قەيەم

قۇتۇبىلىك /qoca/ ياشلىق

لووغا	قوجا ^۲ قديم، كؤهنه
قودورغان، دجل	قوجا ^۳ كيشى، ار
قودورغانلاشما ^۱ /-laşma/ آزغىنلاشما، قودورما	قوجالما ^۱ /qocalma/ ياشلاشما
قودورغانلاشما ^۲ هارينلاشما، حياسيزلاشما	قوجالما ^۲ كؤهنلمه
قودورغانلاشماق ^۱ /-laşmaq/ آزغىنلاشماق،	قوجالماق ^۱ /-maq/ ياشلاشماق
قودورماق	قوجالماق ^۲ كؤهنلمك
قودورغانلاشماق ^۲ هارينلاشماق، حياسيزلاشماق	قوجاللىق /-lıq/ ياشلىلىق
قودورغانلىق /-lıq/ آزغىنلىق، حياسيزلىق، لووغالىق،	قوجامان ^۱ /-man/ امكدار
هارينلىق	قوجامان ^۲ عظمتلى، بؤيوك، جسارتلى
قودورما ^۱ /qudurma/ حدتلىنمه	قوچ /qoç/ ايگيد، جسور
قودورما ^۲ جوشما، شدتلىنمه	قوچاق ^۱ /-aq/ ايگيد، شجاعتلى، رشادتلى، قورخماز،
قودورما ^۳ آزغىنلاشما، لووغانلما	مرد
قودورماق ^۱ /-maq/ حدتلىنمك	قوچاق ^۲ زيرك، باجارىقلى، دلاور
قودورماق ^۲ جوشماق، شدتلىنمك	قوچاقلاشما /-aqlaşma/ ايگيدلشمه، جسورلاشما،
قودورماق ^۳ آزغىنلاشماق، لووغانلاشماق	اورهكلنمه
قودوز ^۱ /quduz/ آزغىن، ظالم، غدار، قودورغان	قوچاقلىق ^۱ /-aqılıq/ ايگيدلىك، رشادت، شجاعت،
قودوز ^۲ شدتلى، گوجلو	مردلىك
قودوزلاشما /-laşma/ آزغىنلاشما، قودورما	قوچاقلىق ^۲ زيركلىك، هنر
قودوزلاشماق /-laşmaq/ آزغىنلاشماق، قودورماق	قوچو /-u/ قولوگوجلو، زورلو
قودوزلوق /-luq/ دليليك، آزغىنلىق، وحشلىك،	قوچولوق /-uluq/ قولوگوجلولوك، قولچوماقلىق،
ظالملىق	زوراكىلىق
قورخاق /qorxaq/ آغجگر، خوفلو، جسارتسىز	قوخو /qoxu/ اىي
قورخاقلىق /-lıq/ آغجگرلىك، خوفلوق، جسارت	قوخوسوز /-suz/ اىيسىز
سىزلىك، اورهكسىزلىك	قوخولما ^۱ /-lama/ اىيلهمه
قورخما ^۱ /qorxma/ اوركمه، خوفلانما	قوخولما ^۲ يوخلاما
قورخما ^۲ چكىنمه، ساغىنما	قوخولماق ^۱ /-lamaq/ اىيلهمك
قورخما ^۳ پوزولما، كورلانما	قوخولماق ^۲ يوخلاما
قورخماز /qorxmaz/ اورهكلى، قوچاق، جسور، ايگيد	قوخولو /-lu/ اىيلى
قورخمازلىق /-lıq/ اورهكلىلىك، جسورلوق،	قوخوما /-ma/ اىيلىنمه، چورومه
ايگيدلىك، قوچاقلىق، رشادت	قوخوماق /-maq/ اىيلىنمك، چورومك
قورخماق ^۱ /-maq/ اوركمك، خوفلانماق	قوخوموش /-muş/ اىيلىنميش
قورخماق ^۲ چكىنمك، ساغىنماق	قودورغان /qudurğan/ هارين، آزغىن، حياسىز،

قورخماق^۲ پوزولماق، کورلانماق

قورخو^۱ خوول، خوف

قورخو^۲ هيچان، اضطراب، تشويش، تلاش

قورخو^۳ احتياط

قورخوتما^۱ /qorxutma/ خوفلانديرما، چکينديرمه

قورخوتما^۲ هدهلهمه

قورخوتما^۳ هورکوتمه

قورخوتماق^۱ /-maq/ خوفلانديرماق، چکينديرمک

قورخوتماق^۲ هدهلهمک

قورخوتماق^۳ هورکوتمک

قورخوسوز /-suz/ خوفسوز، خطرسيز، ضررسيز،

تهلوکهسيز

قورخوسوزلوق /-suzluq/ خوفسوزلوق،

خطرسيزليک، ضررسيزليک، تهلوکهسيزليک

قورخولو /-lu/ دحشتلی، تهلوکهلی، خطرلی،

خطالی

قورخولوق /-luq/ دحشت، تهلوکه، خطر، خطا

[اردیبلده هانادا اولور]

قورخونج /-nc/ باخ: قورخولو

قوروقچو /qoruqçu/ گؤزتچی، محافظهچی

قوروقچولوق /-luq/ گؤزتچیلیک، محافظهچیلیک

قوروما /qoruma/ ساخلاما

قوروماق /-maq/ ساخلاماق

قورونما /qorunma/ باخ: قوروما

قورونماق /-maq/ باخ: قوروماق

قوزا /qoza/ غنچه

قوزالاما /-lama/ دويمه لنمه

قوزالاماق /-lamaq/ دويمه لنمک

قوزبئل /qozbel/ دونقار

قوزولاما^۱ /quzulama/ دوغما، بالالاما

قوزولاما^۲ يوشالما، بوشالما

قوزولاماق^۱ /-lamaq/ دوغماق، بالالاماق

قوزولاماق^۲ يوشالماق، بوشالماق

قوزولوق^۱ /-luq/ دوغارليق، بالاليق

قوزولوق^۲ حلیمليک، يومشاقليق، ساکتليک

قوشا^۱ /qoşa/ جوت

قوشا^۲ بيرگه، برابر

قوشاشما /qoşaşma/ قاچما، يويورمه، ياريشما

قوشاشماق /-maq/ قاچماق، يويورمک، ياريشماق

قوشا-قوشا /-qoşa/ جوت-جوت، ايکي-ايکي

قوشالاما /-lama/ جوتلهمه، ايکيلهمه

قوشالاماق /-lamaq/ جوتلهمک، ايکيلهمک

قوشما^۱ /qoşma/ باغلاما، بندلهمه، ايليشديرمه

قوشما^۲ بيرلشديرمه

قوشما^۳ گؤندرمه، گئتمه

قوشما^۴ دوزلتمه، ياراتما

قوشماق^۱ /-maq/ باغلاماق، بندلهمک، ايليشديرمک

قوشماق^۲ بيرلشديرمک، قوشماق

قوشماق^۳ گؤندرمک، گئتمک

قوشماق^۴ دوزلتمک، ياراتماق

قوشولما^۱ /qoşulma/ باغلاما، بيرلشمه

قوشولما^۲ قاريشما

قوشولما^۳ راضی لاشما، شریک لشمه

قوشولماق^۱ /-maq/ باغلاماق، بيرلشمک

قوشولماق^۲ قاريشماق

قوشولماق^۳ راضی لاشماق، شریک لشمک

قوشون /qoşun/ اوردو

قول^۱ /qol/ شاخه، بوداق

قول^۲ شعبه، حصه، قسم

قول^۳ جناح، طرف، سمت

قول^۴ امضا [سهند: من قول قويماييرام عرفانا دئمک،

حقيقت وار انسان معرفتینده]

قوزالاما /qulazlama/ توللاما، آتما، تولازلاما

قوزالاماق /-lamaq/ توللاماق، آتماق، تولازلماق

قونما ^۱ /qonma/ ائئمه، دوشمه، چؤكمه، اوتورما	قولای ^۱ /qolay/ آسان، یونگول
قونما ^۲ مینمه، ایلشمه	قولای ^۲ مناسب، اویغون، راحت
قونما ^۳ شیغیما	قولای ^۳ بیکار، یونگول
قونماق ^۱ /maq/ ائئمک، دوشمک، چکمک، اوتورماق	قولایجا /ca-/ باخ: قولای
قونماق ^۲ مینمک، ایلشمک	قولایلاشما /laşma-/ آسانلاشما، یونگوللشمه
قونماق ^۳ شیغیماق	قولایلاشماق /laşmaq-/ آسانلاشماق، یونگوللشمک
قونوشما /qonuşma/ دانیشما	قولایلیق ^۱ /lıq/ آسانلیق، یونگوللوک
قونوشماق /maq-/ دانیشماق	قولایلیق ^۲ اویغونلوق، مناسبلیک
قوهوم /qohum/ اقرا با	قولباغ /qolbağ/ بیلرزیك، بازوبند
قوهوملو /lu-/ اقرا بالی	قولباغلی /lı-/ بیلرزیكلی، بازوبندلی
قوهوملوق /luq-/ اقرا بالیق	قولبند /bənd-/ قولباغ، بیلرزیك، بازوبند
قوواق /quvaq/ کپک، قاییق	قول-بوداق /budaq-/ ال-آیاق
قووالاما /quvalama/ باخ: قووما	قولچوماق /qolçomaq/ قولوزورلو، قوچو
قووالاماق /maq-/ باخ: قووماق	قولچوماقلىق /çomaqlıq-/ زور بازورلوق، ظلم، حق سیزلیق
قووغا ^۱ /qovğa/ گورولتو، پاتیلتی، چاخناشما	قول-قاناد /qanad-/ شاخه، قول-بوداق
قووغا ^۲ داوا-دالاش، ووروش، قالماقال	قول-قیچ /qıç-/ ال-آیاق
قووغا ^۳ بلا، مصیبت، ماجرا، حادثه	قولوزوربا /zorba-/ قوچو، گوجلو
قووغالی ^۱ /lı-/ داوالی، قالماغاللی، جنجللی، مباحثه لی	قولوزوربالیق /zorbalıq-/ قولوگوجلولوک، ظلم، حق سیزلیق
قووغالی ^۲ بالی، مصیبتلی	قولوقوتلی /qoluquvvətli-/ گوجلو، ساغلام
قووما ^۱ /qovma/ چیخارما، اوزاقلاشدیرما	قولوگوجلو /güclü-/ قولوزورلو
قووما ^۲ قایتارما	قولوگوجلولوک /güclülük-/ قولوزوربالیق، ظلم، حق سیزلیق
قووما ^۳ ایزلهمه	قووم /qövm/ دسته، توپا
قووماق ^۱ /maq/ چیخارماق، اوزاقلاشدیرماق	قوناق /qonaaq/ مهمان
قووماق ^۲ قایتارماق	قونا قجیل /cıl-/ حرمتجیل، چؤره کلی
قووماق ^۳ قووماق ایزلهمک	قوندارما ^۱ /qondarma/ اویدورما، ساختا، صنعی
قووورما ^۱ /qovurma/ قیزارتما، بیشیرمه	قوندارما ^۲ قوراشدیرما، توخوما
قووورما ^۲ یاندیرما	قوندارما ^۳ قورما، قاییرما، دوزلتمه
قووورماق ^۱ /maq/ قیزارتماق، بیشیرمک	قوندارماق ^۱ /maq-/ اویدورماق، توخوماق، قوراشدیرماق
قووورماق ^۲ یاندیرماق	قوندارماق ^۲ قورماق، قاییرماق، دوزلتمک
قوووشما ^۱ /qovuşma/ بیرلشمه، بیتیشمه	
قوووشما ^۲ گؤروشمه، چاتما، یئتیشمه	
قوووشما ^۳ ساغالما، بیتیشمه (یارا)	

قىتلاشماق ^۱ /laşmaq/ قىتلاشماق، يوخالماق

قىتلىق ^۱ /liq/ قىتلىق

قىجاما ^۱ /qicama/ سىخما

قىجاماق ^۱ /maq/ سىخماق

قىجانما ^۱ /qicanma/ قولايانما، آتيلما

قىجانماق ^۱ /maq/ قولايانماق، آتيلماق

قىجقىرما ^۱ /qıcqırma/ تورشوما، آجىما

قىجقىرماق ^۱ /maq/ تورشوماق، آجىماق

قىجلىق ^۱ /qıclıq/ كىيلىك، حس سىزلىك، چىنگلىك

قىجىق ^۱ /qıciq/ قىدىق

قىجىقلانما ^۱ /lanma/ قىدىقلانما، گىجىشمە

قىجىقلانماق ^۱ /maq/ قىدىقلانماق، گىجىشمە

قىچ ^۱ /qıç/ آياق

قىچا ^۱ /a/ تىكە، پارچا

قىچسىز ^۱ /siz/ آياقسىز

قىچسىزلىق ^۱ /sizliq/ آياقسىزلىق

قىد ^۱ /qeyd/ چىخارلىق

قىد ^۲ /qeyd/ فەر، قاينى، ناراحتلىق، اندىشە

قىد ^۳ /qeyd/ خەت، غەزەب، خەس، آجىق

قىدا ^۱ /qida/ يىمەك

قىدالانما ^۱ /lanma/ يىمەك، بىلىنمە

قىدالانماق ^۱ /lanmaq/ يىمەك، بىلىنمە

قىدالى ^۱ /li/ يىمەكلى

قىدالىلىق ^۱ /lilıq/ بىلىنمەلىلىق

قىدسىز ^۱ /siz/ فەرسىز، قاينىسىز

قىدسىز ^۲ /siz/ سۆزسۆز، شەرتسىز

قىدسىزلىك ^۱ /sizlik/ فەرسىزلىك، قاينىسىزلىق

قىدكەش ^۱ /keş/ مەھرەتلى

قىدكەشلىك ^۱ /keşlik/ قاينىچىلىق

قىدلى ^۱ /li/ چىخارلىلى

قىدلى ^۲ /li/ فەركلى، قاينىلى

قىدىق ^۱ /qıdıq/ قىجىق

قوووشما ^۴ يارىشما

قوووشماق ^۱ /maq/ بىرلىشمەك، بىتتىشمەك

قوووشماق ^۲ گۆرۈشمەك، چاتماق، يىتتىشمەك

قوووشماق ^۳ ساغالماق، بىتتىشمەك

قوووشماق ^۴ يارىشماق

قوووق ^۱ /qovuuq/ قاپارچىق، كۆپۈكچۈك

قوى ^۱ /qəvil/ قوتلى، گۈجلۈ، مەھكەم

قويلاما ^۱ /quylama/ قويما، سوخما

قويلاماق ^۱ /lamaq/ قويماق، سوخماق

قويلانما ^۱ /lanma/ گىرمە، باتما

قويلانماق ^۱ /lanmaq/ گىرمەك، باتماق

قويما ^۱ /qoyma/ بوراخما

قويما ^۲ يۈكلەمە

قويما ^۳ تىكمە، قورما

قويما ^۴ گىيمە

قويما ^۵ اوزاتما، ساخلاما

قويماق ^۱ /qoymaq/ بوراخماق

قويماق ^۲ يۈكلەمەك

قويماق ^۳ تىكمەك، قورماق

قويماق ^۴ گىيمەك

قويماق ^۵ اوزاتماق، ساخلاماق

قويون ^۱ /qoyun/ آغۇش، قۇچاق

قويون ^۲ قۇلتۇق

قىافت ^۱ /qiyafət/ پالتار، گىيىم، اوست-باش

قىام ^۱ /qiyam/ عصيان

قىامت ^۱ /qiyamət/ مەھشەر

قىامت ^۲ مەصىبە، فەلاكت، بلا، عذاب

قىامت ^۳ گۈرۈلتۈ، پاتىلىتى، سىس-كۈي

قىام چى ^۱ /çil/ عصيانچى

قىامچىلىق ^۱ /çılıq/ عصيانچىلىق

قىت ^۱ /qıt/ قەھ، يۈھلۇق

قىتلاشما ^۱ /laşma/ قەھلەشمە، يۈھالما

قىدىقلاما /lama/ قىجىقلاما

قىدىقلاماق /lamaq/ قىجىقلاماق

قىر^۱ /qir/ دوزن، چۆل

قىر^۲ ناز، غمزە، شيوہ

قىراق^۱ /qiraq/ كىنار، يان

قىراق^۲ ساحل، كىنار

قىراق^۳ كىنار، ياد، اۋزگە

قىراقلى^۱ /-li/ كىنارلى، يانلى

قىراقلى^۲ ساحللى، كىنارلى

قىرىپىلماق /qirpılmaq/ دىكسىنىمك، قىمىلدانماق،

ترپنىمك

قىرىپىم /qirpım/ آن، لحظه

قىرىپىنما^۱ /qirpınma/ يومولما، اۋرتولمە

قىرىپىنما^۲ اوتانما، چكىنمە، سىخىلما

قىرىپىنما^۳ دىكسىنىمە، قىمىلدانما، ترپنمە

قىرىپىنماق^۱ /-maq/ يومولماق، اۋرتولمك

قىرىپىنماق^۲ اوتانماق، چكىنمك، سىخىلماق

قىرىچىن /qırçın/ قىرىش

قىرخآباق /qırxayaq/ خرچنگ

قىرخما /qırxma/ كسمە، سىيىرما، قايچىلاما

قىرخماق /-maq/ كسمك، سىيىرماق، قايچىلاماق

قىرخىلىق /qırxılıq/ قايچى [اردىبلدە قويون قايچىسى]

قىرغىن^۱ /qırğın/ تلفات

قىرغىن^۲ دالاشما، ووروشما، سۆيۈشمە

قىرما^۱ /qırma/ سىچمە

قىرما^۲ ساچما

قىرما^۳ قابارجىق

قىرما^۴ پارچالانما، سىندىرما

قىرما^۵ كسمە، دوغراما

قىرما^۶ اوزمە، كسمە

قىرما^۷ اۋلدورمە

قىرما^۸ سارسىتما، ضعيفلتمە

قىرما^۹ پارچالاما، سىندىرما

قىرماق^۱ /-maq/ كسمك، دوغراماق

قىرماق^۲ اۋلدورمك

قىرماق^۳ سارسىتماق، ضعيفلتمك

قىرمانچ /qırmanc/ قامچى، شاللاق، تاتارى، دىنك

قىرمىزى /qırmızı/ آل

قىرمىزىلىق^۱ /-lıq/ آللىق

قىرمىزىلىق^۲ قىزارتى اعلی آغا واحد: اوزوندە بوسەدن

ای گول ايکي نشان يثرى وار، بيرينده قيرميزيليقدیر

بيرينده قان يثرى وار]

قىرمىزىلىق^۳ حىاسىزلىق، اوتانمازلىق

قىروو /qırov/ شئە، شبنم

قىرىجى /qırıcı/ اۋلدوروجو، كسىجى

قىرىش^۱ /qırış/ بوروشوك، بوكوك

قىرىش^۲ جىزگى

قىرىشما^۱ /qırışma/ بوزوشمە، يىغىشما

قىرىشما^۲ يىغىشما، گۆدەلمە

قىرىشماق^۱ /-maq/ بوزوشمك، يىغىشماق

قىرىشماق^۲ يىغىلماق، گۆدەلمك

قىرىشىق /qırışiq/ باخ: قىرىش

قىرىشىقلى /-lı/ بوروشوكلو

قىرىشىقلىق /-lıq/ بوروشوكلوک

قىرىق^۱ /qırıq/ رابطەسىز، علاقەسىز

قىرىق^۲ سىنىق

قىرىق^۳ تىكە، پارچا

قىرىق^۴ اينجىك، سىنىق

قىرىقلىق^۱ /-lıq/ سىنىقلىق

قىرىقلىق^۲ ازگىنلىك، آغرى، سىزىلتى

قىرىلما^۱ /qırılma/ كسىلمە، آيرىلما، قوپما

قىرىلما^۲ سىنما، پارچالانما

قىرىلما^۳ اينجىمە، سىنما (قلب قىرىلماسى)

قىرىلماق^۱ /-maq/ كسىلمك، آيرىلماق، قوپماق

قیزغینلاشماق^۲ شدتلنمک، گرگینلشمک،
 گوجلنمک، درینلشمک، قیزیشماق
 قیزغینلاشماق^۳ آزعینلاشماق، قیزماق، حدتلنمک،
 غضبلنمک
 قیزغینلیق^۱ /-lıq/ جانلانما، فعالیت، حرکت
 قیزغینلیق^۲ قاینارلیق
 قیزغینلیق^۳ جوشغونلوق، حرارتلی لیک، آتشین لیک،
 احتراصلی لیک
 قیزما^۱ /qızma/ ایستیلنمه، حرارتلنمه [اردبیلده تب]
 قیزما^۲ حرصلنمه، حدتلنمه
 قیزما^۳ جوشما
 قیزما^۴ اینانما، خاطرجمع لنمه
 قیزمار /qızmar/ قاینار، یاندیریجی، ایستی
 قیزمارلیق /-lıq/ قاینارلیق، یاندیریجیلیق، ایستیلیک
 قیزماق^۱ /-maq/ ایستیلنمک، حرارتلنمک
 قیزماق^۲ حرصلنمک، حدتلنمک
 قیزماق^۳ جوشماق
 قیزماق^۴ اینانماق، خاطرجمع لنمک
 قیزیشما^۱ /qızışma/ ایستیلنمه، حرارتلنمه
 قیزیشما^۲ شدتلنمه، گوجلنمه
 قیزیشما^۳ حرصلنمه، عصبی لشمه
 قیزیشما^۴ قیجقیرما، تورشوما
 قیزیشماق^۱ /-maq/ ایستیلنمک، حرارتلنمک
 قیزیشماق^۲ شدتلنمک، گوجلنمک
 قیزیشماق^۳ حرصلنمک، عصبی لشمک
 قیزیل /qızıl/ آل، قیرمیزی [قیزیل قان]
 قیسا^۱ /qısa/ گؤدک، آچاق
 قیسا^۲ کسه، یاخین
 قیسا^۳ مختصر، بیغجام
 قیسا^۴ اؤتهری
 قیسا^۵ /-ca/ مختصر، گؤدک
 قیسالما^۱ /qısalma/ گؤدهلمه، ییغیلما

قیریلماق^۲ سینماق، پارچالانماق
 قیریلماق^۳ اینجیمک، سینماق
 قیرینتی /qırıntı/ توللانتی، خیریم-خیردا
 قیزارتی^۱ /-tı/ قیرمیزیلیق
 قیزارتی^۲ شفق، پاریلی
 قیزارما^۱ /-ma/ کؤزهرمه
 قیزارما^۲ بیشمه
 قیزارما^۳ آلالنما
 قیزارما^۴ یئتیشمه، دهیمه
 قیزارما^۵ اوتانما، آرانما
 قیزارماق^۱ /-maq/ کؤزهرمک
 قیزارماق^۲ بیشمک
 قیزارماق^۳ آلالنماق
 قیزارماق^۴ یئتیشمک، دهیمک
 قیزارماق^۵ اوتانماق، آرانماق
 قیزاریشما^۱ /qızarışma/ گؤرونمه
 قیزاریشما^۲ یئتیشمه، دهیمه
 قیزاریشماق^۱ /-ışmaq/ گؤرونمک
 قیزاریشماق^۲ یئتیشمک، دهیمک
 قیزدیرما^۱ /qızdırma/ حرارت، ایستیلیک
 قیزدیرما^۲ ایستیمه، اوشوتمه
 قیزدیرماق^۱ /-maq/ ایستیمک، اوشوتمک
 قیزغین^۱ /qızgın/ قاینار
 قیزغین^۲ جوشغون، حرارتلی، آوولو، آتشین،
 احتراصلی
 قیزغین^۳ گرگین، گوجلو، شدتلی
 قیزغینلاشما^۱ /-laşma/ قاینارلاشما
 قیزغینلاشما^۲ شدتلنمه، گرگینلشمه، گوجلنمه،
 درینلشمه، قیزیشما
 قیزغینلاشما^۳ آزعینلاشما، قیزما، حدتلنمه،
 غضبلنمه
 قیزغینلاشماق^۱ /-laşmaq/ قاینارلاشماق

قیسالم ^۲ محدودلاشما	قیسیق ^۱ /qısıq/ قیسا
قیسالماق ^۱ /-maq/ گۆدهلمک، ییغیلماق	قیسیق ^۲ بوغوق، توتقون، خیر یلتیلی
قیسالماق ^۲ محدودلاشماق	قیسیقلیق ^۱ /-lıq/ قیسالیق
قیسالیق ^۱ /-lıq/ گۆدکلیک، آچاقلیق	قیسیقلیق ^۲ بوغوقلوق، خیر یلتیلیق
قیسالیق ^۲ کسهلیک، یاخینلیق	قیسیلما ^۱ /qısılma/ سیخیلما
قیسالیق ^۲ مختصرلیک، ییغجاملیق	قیسیلما ^۲ توتولما، خیر یلداما، باتما (سس)
قیسقانج ^۱ /qısqañc/ شبههلی	قیسیلما ^۳ سیغینما، دالالانما، گیزلنمه
قیسقانج ^۲ پاخیل	قیسیلما ^۴ اوتانما، سیخیلما، چکینمه
قیسقانج ^۳ خسیس، آجگۆز	قیسیلماق ^۱ /-maq/ توتولماق، خیر یلداماق، باتماق
قیسقانجلیق ^۱ /-lıq/ شبهه، شک	قیسیلماق ^۲ سیغینماق، دالالانماق، گیزلنمک
قیسقانجلیق ^۲ پاخیللیق، غبطه	قیسیلماق ^۳ اوتانماق، سیخیلماق، چکینمک
قیسقانجلیق ^۳ خسیسلیک، آجگۆزلوک	قسم /qısım/ حصه، پارچا
قیسقانما /qısqañma/ شبههلمه، چکینمه	قیسینتی /qısıntı/ سیخینتی
قیسقانماق /-maq/ شبههلنمک، چکینمک	قیشقیر تی /-tı/ باخ: قیشقیریق
قیسقی ^۱ /qısqu/ تلسدیرمه، قیسناما	قیشقیرما /qısqırma/ چیغیرما، باغیرما
قیسقی ^۲ هده، قارا-قورخو	قیشقیرماق /-maq/ چیغیرماق، باغیرماق
قیسقیینتی /-tı/ سیخینتی، اذیت	قیشقیریق /qısqırıq/ چیغیرتی، باغیرتی
قیسقیینما /qısqañma/ چکینمه، اوتانما، سیخیلما	قیشلاق /qıslaq/ اوبا، کند، یورد
قیسقیینماق /-maq/ چکینمک، اوتانماق، سیخیلماق	قیغیلجیم ^۱ /qıgılcam/ چیرتداق، جیلام، چینقی
قیسما ^۱ /qısma/ بوغما، سیخیشدیرما	قیغیلجیم ^۲ پاریلتی، برق
قیسما ^۲ سیخما، باسما	قیفیل /qıfıl/ کیلید
قیسما ^۳ یاتیرما، باسما، سیخما	قیفیللاما ^۱ /-lama/ باغلاما، کیلیدلهمه
قیسما ^۴ گیزلتمه، چکمه	قیفیللاما ^۲ یومما، موملاما
قیسما ^۵ دارالتما، آزالتما، کیچیلتمه	قیفیللاماق ^۱ /-lama/ باغلاماق، کیلیدلهمک
قیسماق ^۱ /-maq/ سیخماق، باسماق	قیفیللاماق ^۲ یومماق، موملاماق
قیسماق ^۲ یاتیرماق، باسماق، سیخماق	قیفیللی /-lı/ باغلی، کیلیدلی
قیسماق ^۳ گیزلتمک، چکمک	قیل /qıl/ توک
قیسماق ^۴ دارالتماق، آزالتماق، کیچیلتمک	قیل و قال /qeylüqal/ مباحثه، دئدی-قودو، دانیشیق
قیسمی /qısmı/ نؤع، جور	قیلچا /qılça/ باخ: قیچ [اردبیلده قالچا]
قیسناق /qısnaq/ تلهسیک، تعجیلی	قیلچیق /qılçıq/ تیخ، سوموک
قیسناما /qısnañma/ سیخیشدیرما، دیرنمه	قیلچیقلی /-lı/ تیخلی، سوموکلو
قیسناماق /-maq/ سیخیشدیرماق، دیرنمک	

قیلیلی ^۱ /qıllı/ توکلو

قیلیلی ^۲ کوبود، قابا

قیلیما /qılma/ اؤتمه، گۆرمه

قیلیماق /-maq/ اؤتمک، گۆرمک

قیلیق /qılıq/ خاصیت، طبیعت

قیلیق سیز /-siz/ بدرفدار، کج

قیلیق سیزلیق /-sizliq/ رفتار سیزلیق

قیلیقلاما /-lama/ تؤولاما، آلداتما

قیلیقلاماق /-lamaq/ تؤولاماق، آلداتماق

قیلیقلى /-lı/ خوشرفتار

قیلینجلاما ^۱ /qılınclama/ کسمه، وورما، چاپما

قیلینجلاما ^۲ دؤیمه، وورما

قیلینجلاماق ^۱ /-lamaq/ کسمک، وورماق، چاپماق

قیلینجلاماق ^۲ دؤیمک، وورماق

قیمت ^۱ /qiymət/ اهمیت، دهیر

قیمت ^۲ قدر-قیمت، دهیر

قیمت سیز ^۱ /-siz/ دهیر سیز

قیمت سیز ^۲ اهمیت سیز

قیمت سیزلیک /-sizlik/ اهمیت سیزلیک، ده

یر سیزلیک

قیمتلی ^۱ /-lı/ دهیرلی، باهالی

قیمتلی ^۲ لازملی، مهم، دهیرلی

قیمتلی لیک ^۱ /-lilik/ دهیرلی لیک

قیمتلی لیک ^۲ لازملی لیک، مهملوک

قیمیشما /qımışma/ گولومسهمه

قیمیشماق /-maq/ گولومسهمک

قیمیلتنی /-tı/ ترپنیش، حرکت

قیمیلدانما /qımıldanma/ ترپنمه، اویناتما

قیمیلدانماق /-danmaq/ ترپنمک، اویناتماق

قین /qın/ قاب، پرده، اؤرتوک [قیلینج قینین کسمز]

قیناق /qınaq/ مذمت، تهمت، دانلاق

قیناما /qınama/ دانلاما، تقصیرلندیرمه،

تهمتلندیرمه

قیناماق /-maq/ دانلاماق، تقصیرلندیرمک،

تهمتلندیرمک

قینلی /qınlı/ قابلی، چاناقلی

قیوراق ^۱ /qıvraq/ ساغلام، محکم، گمراه

قیوراق ^۲ یونگول

قیوراقلاشما ^۱ /-laşma/ ساغلاملاشما، یاخشیلاشما،

ساغالما، گمراهلاشما

قیوراقلاشما ^۲ یونگوللشمه

قیوراقلاشماق ^۱ /-laşmaq/ ساغلاملاشماق، یاخشی

لاشماق، ساغالماق، گمراهلاشماق

قیوراقلاشماق ^۲ یونگوللشمک

قیوراقلیق ^۱ /-lıq/ ساغلاملیق، گمراهلیق

قیوراقلیق ^۲ یونگوللوک، چئوکیلیک

قیوریلما ^۱ /qıvrılma/ بورولما

قیوریلما ^۲ قاتلانما، بوکولمه، بوروشمه، بوزوشمه

قیوریلماق ^۱ /-maq/ بورولماق

قیوریلماق ^۲ قاتلانماق، بوکولمک، بوروشمک،

بوزوشمک

قیوریم /qıvrım/ بوروق

قیوریملی /-lı/ بوروق-بوروق، اهیری-اهیری

قیوریملیق /-lıq/ بوروقلوق

قیوم /qəyyum/ حمایهچی، وکیل

قیوملوق /-luq/ حمایهچیلیک، وکیللیک

قیی /qıy/ سس، قیشقیرتی، باغیرتی، هارای اقیی

وورسان قولاق توتولور]

قییغاج /qıyğac/ اهیری، یاناک، چیک

قییلاما /qıylama/ قیشقیرما، باغیرما، سسلهمه

قییلانماق /qıylanmaq/ قیشقیرماق، باغیرماق،

سسلهمک

قیییق ^۱ /qıyıq/ اینه، جووالدوز

قیییق ^۲ چپ، اهیری

قیییلتی /qıyıltı/ قیشقیرتی، باغیرتی

کابوس ^۱ /kabus/ قاراباسما	کالافالیق /-lıq/ چؤککلک، چوخورلوق
کابوس ^۲ قورخولو	کام /kam/ مراد، دیلک، ایستک، آرزو
کابوس ^۳ دحشتلی	کامل ^۱ /kamil/ یئتکین، مکمل
کاراگلن /karagəlen/ لازملی، گرکلی، یارارلی،	کامل ^۲ لیاقتلی، احتراملی
الوثریشلی	کامللشمک /-ləşmək/ یئتکینلشمک، مکمللشمک،
کارسیز /-siz/ خیرسیز، فایداسیز، صرفهسیز، ثمرهسیز،	تکمیللشمک
یارارسیز	کامللشمه /-ləşmə/ یئتکینلشمه، مکمللشمه،
کارسیزلیق /-sızlıq/ خیرسیزلیک، فایداسیزلیق،	تکمیللشمه
صرفهسیزلیک، ثمرهسیزلیک، یارارسیزلیق	کامللیک /-lik/ یئتکینلیک، بیتکینلیک، مکمللیک
کارلی ^۱ /karlı/ باجاریقلی، ایشگوزار، قابیلیتی	کاھال /kahal/ سھلنکار، باشی سویوق
کارلی ^۲ خیرلی، صرفهلی	کاھاللیق /-lıq/ سھلنکارلیق، باشی سویوقلوق،
کاریخما /karıxma/ چاشما	دقت سیزلیک
کاریخماق /-maq/ چاشماق	کاینات /kainat/ عالم، دنیا، جهان
کاساد ^۱ /kasad/ قیط، قحط	کُبار ^۱ /kübar/ آد-سان، نجیبلیک، اصیللیک
کاساد ^۲ کاسیب، یوخسول	کُبار ^۲ اصیل زاده، آریستوکرات
کاسادلیق ^۱ /-lıq/ دورغونلوق، بحران	کُبارلاشما ^۱ /-laşma/ اصیللشمه، نجیبلشمه
کاسادلیق ^۲ کاسیبلیق، یوخسوللوق	کُبارلاشما ^۲ زادگانلاشما، آریستوکراتلاشما
کاسادلیق ^۳ قیطلیق، قحطلیک	کُبارلاشماق ^۱ /-laşmaq/ اصیللشمک، نجیبلشمک
کاسیب ^۱ /kasıb/ یوخسول	کُبارلاشماق ^۲ زادگانلاشماق، آریستوکراتلاشماق
کاسیب ^۲ فاغیر، زاوالی، مسکین، ساده	کُبارلیق ^۱ /-lıq/ اصیللیک، نجیبلیک
کاسیبلاشما /-laşma/ یوخسوللاشما	کُبارلیق ^۲ اصیل زادهلیک، زادگانلیق، آریستوکراتلیق
کاسیبلاشماق /-laşmaq/ یوخسوللاشماق	کج ^۱ /kəc/ اهیری، چپ
کاسیبلیق ^۱ /-lıq/ یوخسوللوق	کج ^۲ ترس، عناد
کاسیبلیق ^۲ فاغیرلیق، مسکینلیک، سادهلیک	کجلیشمک /-ləşmək/ ترسلشمک، عنادلاشماق
کافتار /kaftar/ قوجا، یاشلی	کجلشمه /-ləşmə/ ترسلشمه، عنادلاشما
کافتارلاشما /-laşma/ قوجالما، یاشلاشما	کجلیک ^۱ /-lik/ اهیریلیک، چیلیک
کافتارلاشماق /-laşmaq/ قوجالماق، یاشلاشماق	کجلیک ^۲ ترسلیک، عنادکارلیق
کافتارلیق /-lıq/ قوجالیق، یاشلیلیق	کدر /kəder/ غصه، غم، درد، بلا
کافر /kafir/ مرتد، گاوور	کدرسیز /-siz/ غصهسیز، دردسیز، غمسیز
کافرلیک /-lik/ مرتدلیک، گاوورلوق	کدرسیزلیک /-sızlik/ غصهسیزلیک، دردسیزلیک،
کال /kal/ گۆی	غملیلیک
کالافا /kalafa/ چؤکک، چوخور [اردبیلده کالافا]	کدرلنمک /-lənmək/ غصهلنمک، غملنمک،

كدرلنمك

كدرلنمە /-lənəm/ غصەلنمە، غملىنمە، كدرلنمە

كدرلى /-li/ غصەلى، غملى، كدرلى، بالالى

كدرلىلىك /-lilik/ غصەلىلىك، غملىلىك،

كدرلىلىك

كدورت^۱ /-küdürət/ حرص، آجىق، كىن، غضب،

عداوت

كدورت^۲ غم، درد، بلا

كدورتلى /-li/ حرصلى، آجىقلى، كىنلى، غضبلى،

عداوتلى

كدورتلىلىك /-lilik/ حرصلىلىك، آجىقلىلىق،

كىنلىلىك، غضبلىلىك، عداوتلىلىك

كرامت^۱ /-kəramət/ باجارقىق، فراست

كرامت^۲ مردلىك، عاليجنابلىق، جومردلىك، مرحمت،

رغبەت، لطف، رحم

كرامتسىز /-siz/ باجارقىق سىز، فرسىز، اۋلوۋاى

كرامتسىزلىك /-sizlik/ باجارقىق سىزلىق،

فرسىزلىك، اۋلوۋاىلىق

كرامتلى /-li/ مرد، سخاوتلى، عاليجناب، جومرد،

الى آجىق

كرامتلىك /-lik/ مردلىك، عاليجنابلىق،

جومردلىك، مرحمتلىلىك، سخاوتلىلىك

كرتمك /-mæk/ چاپماق، يارماق

كرتمە /-kərtmə/ چاپما، يارما

كرتىك /-kərtik/ چاپىق، يارىق

كس /-kəs/ شىخ، آدم

كسالت^۱ /-kəsəlat/ سستلوك، تنبلىك، كئىلىك،

تائىرسىزلىك، فعالىتسىزلىك، اۋلگونلوك

كسالت^۲ آغىرلىق، حس سىزلىك

كسالتلى^۱ /-li/ اطالتلى، اينئرسىيالى، تنبل، سست،

روحسوز، اۋلگون، دورغون، كئى

كسالتلى^۲ آغىر

كسكىن^۱ /-kəskin/ توند، برک، سرت، قاتى، شدتلى

كسكىن^۲ تائىرلى، گوجلۇ

كسكىنلشمك^۱ /-ləşmək/ سيورىلشمك،

ايتىلشمك

كسكىنلشمك^۲ جدىلشمك، گرگىنلشمك

كسكىنلشمە^۱ /-ləşmə/ سيورىلشمە، ايتىلشمە

كسكىنلشمە^۲ جدىلشمە، گرگىنلشمە

كسكىنلىك^۱ /-lik/ سيورىلىك، ايتىلىك

كسكىنلىك^۲ جدىلىك، گرگىنلىك، توندلوك،

بركلىك

كسكىنلىك^۳ حاضر جوابلىق، تائىرلىلىك

كسمك^۱ /-mæk/ دوغراماق، يارماق، قيرماق

كسمك^۲ داياندىرماق، ساخلاماق

كسمك^۳ حصارلاماق، چپرلەمك

كسمە^۱ /-kəsmə/ دوغراما، يارما، قيرما

كسمە^۲ داياندىرما، ساخلاما

كسمە^۳ حصارلاما، چپرلەمە

كسەر^۱ /-kəsər/ آلت، بىچاق

كسەر^۲ ايتىلىك

كسەرسىز^۱ /-siz/ كوت، كور

كسەرسىز^۲ توتارسىز، اساسسىز، تائىرسىز

كسەرلى /-li/ اۋتكون، توتارلى، اساسلى، جدى،

تائىرلى، ايناندىرىجى

كسەرلىلىك /-lilik/ توتارلىلىق، ايناندىرىجىلىق،

تائىرلىلىك

كسر^۱ /-kəsir/ نقصان، قصور

كسر^۲ بوشلوق، مسافە

كسىك^۱ /-kəsik/ پارچا، تىكە

كسىك^۲ چاپىق، يارىق

كسىلەمك^۱ /-mæk/ دوغراماق، يارىلماق، سىنماق،

داغىلماق، پارچالانماق

كسىلەمك^۲ دايانماق، دورماق

محاکمه‌لی، بیتکین، یئتکین
 کماللی لبق /-lilic/ عقللی لبق، شورولولوق، دوشونجه‌لی
 لیک، منطقلی لیک، دراکه‌لی لیک، محاکمه‌لی لیک،
 یئتکینلیک
 کمچیک /kəmçik/ کسیر، اهیر-اسکیک
 کمر /kəmer/ توققا، قاییش
 کمرلی /-li/ توققالی، قاییشلی
 کمرلیک /-lik/ توققالیق، قاییشلیق
 کم‌عاغیل /kəmağıl/ دمدمه‌کی، یئل بیین، یونگول
 کم‌عاغیللی لبق /-lilic/ دمدمه‌کیلیک، یئل بیین
 لیک، یونگولولوق
 کنار^۱ /kənar/ ساحل، قیراق
 کنار^۲ اؤزگه، باشقا
 کندیر /ip/ ایپ، قایتان
 که‌کیل /-kəkil/ ساچ، تئل
 کوبود^۱ /kobud/ سرت، قبا، قورو
 کوبود^۲ یۆندم‌سیز، بیچیم‌سیز، یاراشیق‌سیز
 کوبود^۳ هئیره
 کوبودلاشما^۱ /-laşma/ سرت‌لشمه، قابالاشما،
 قورولاشما
 کوبودلاشما^۲ هئیره‌لشمه
 کوبودلاشما^۳ بیچیم‌سیز‌لشمه، یۆندم‌سیز‌لشمه
 کوبودلاشماق^۱ /-laşmaq/ سرت‌لشمک،
 قابالاشماق، قورولاشماق
 کوبودلاشماق^۲ هئیره‌لشمک
 کوبودلاشماق^۳ بیچیم‌سیز‌لشمک، یۆندم‌سیز‌لشمک
 کوبودلوق^۱ /-luq/ سرت‌لیک، قابالیق، قورولوق
 کوبودلوق^۲ هئیره‌لیک
 کوپ /köp/ شیش، قابارما
 کوپمک /-mæk/ شیشمک، قابارماق
 کوپمه /-mæ/ شیشمه، قابارما
 کوپه‌مک /-mæk/ دؤیمک، ازیشدیرمک، وورماق

کسیلمک^۳ قورتارماق، بیتمک
 کسیلمک^۴ آزالماق، گۆده‌لمک
 کسیلمه^۱ /kəsilmə/ دوغرناما، یاریلما، سینما،
 داغیلما، پارچالانما
 کسیلمه^۲ دایانما، دورما
 کسیلمه^۳ قورتارما، بیتمه
 کسیلمه^۴ آزالما، گۆده‌لمه
 کف /-kəf/ کلک، حیلە، بادالاق
 کفایت /kifayət/ بسدیر، یئتر
 کفایتلنمک /-lənəmək/ قناع‌تلنمک
 کفایتلنمه /-lənəmə/ قناع‌تلنمه
 کفکیر /kəfkir/ آبگردان، چۆمچه
 ککه /kəkə/ پلتک
 ککه‌لنمک /-lənəmək/ خوروز‌لانماق، قوچولاشماق
 ککه‌لنمه /-lənəmə/ خوروز‌لانما، قوچولاشما
 ککه‌له‌مک /-ləmək/ پلتک‌له‌مک
 ککه‌له‌مه /-ləmə/ پلتک‌له‌مه
 ککه‌لیک /-lik/ پلتک‌لیک
 کلک /kələk/ حیلە، بادالاق، کف
 کلکباز^۱ /-baz/ بیج، فتنه‌کار، حارامزادا
 کلکباز^۲ مزه‌لی، ظرافات‌جیل
 کلکبازلوق /-bazlıq/ بیج‌لیک، فتنه‌کارلیق،
 فندگیرلیک، حارامزادالوق
 کلله /kəllə/ باش، قافا
 کلله‌لشمک /-ləşmək/ بونوز‌لاشماق، ووروشماق
 کلله‌لشمه /-ləşmə/ بونوز‌لاشما، ووروشما
 کلله‌لی /-li/ عقللی، باشلی، بیلکلی، فراستلی
 کلمه /kəlmə/ سۆز
 کُلی /külli/ چوخلو، خیلی
 کم /kəm/ اسکیک، کسیر
 کمال /kamal/ عقل، دوشونجه، دراکه
 کماللی /-li/ عقللی، دوشونجه‌لی، شعورلو، دراکه‌لی،

كۆپەمە /küpəmə/ دۇيمە، ازىشدىرمە، وورما
 كوت^۱ /küt/ كىرسىز
 كوت^۲ كورادھن، فرسىز، باجاريق سىز
 كوتباش /-baş/ كىمغاغىل
 كوتباشلىق /-başlıq/ كىمغاغىللىق
 كۆتەك /kötək/ دۇيولمە، ضربە
 كۆتەكلەمەك /-ləmək/ بوداماق، دۇيىلەمەك
 كۆتەكلەمە /-ləmə/ بوداما، دۇيىلەمە
 كۆتەلمەك^۱ /-ləşmək/ كىرسىزلىشمەك
 كۆتەلمەك^۲ فرسىزلىشمەك
 كۆتەلمەك^۳ آزالماق، ضەيفلەمەك
 كۆتەلمە /-ləşmə/ كىرسىزلىشمە
 كۆتەلمە^۲ فرسىزلىشمە
 كۆتەلمە^۳ آزالما، ضەيفلەمە
 كۆتلۈك /-lül/ كورادھنلىك، فرسىزلىك
 كۆچمەك /-mək/ گىتمەك
 كۆچمە /köçmə/ گىتمە
 كۆچەرى /köçəri/ گزەرى
 كۆچەرلىك /-lik/ گزەرلىك
 كۆچۈرمەك^۱ /-mək/ يازماق
 كۆچۈرمەك^۲ آپارماق، داشىماق
 كۆچۈرمە آپارما، داشىما
 كۆچۈرمە^۱ /köçürmə/ مجازى
 كۆچۈرمە^۲ يازما [اوزون كۆچۈرمە]
 كۆچۈكلەمەك /-ləmək/ بالالاماق
 كۆچۈكلەمە /küçükləmə/ بالالاما
 كور^۱ /kür/ ناراحت، نادىنچ
 كور^۲ عىبى، ھىجانلى، اضطرابلى
 كورادھن /korazehn/ كوت
 كورادھنلىك /-lik/ كوتلۈك
 كۆرپە^۱ /körpə/ بالاجا، كىچىك، طىفلى
 كۆرپە^۲ تر، تىزە، يىنى

كۆرپەلى /-li/ اوشاقلى
 كۆرپەلىك /-lik/ اوشاقلىق
 كورلاما^۱ /korlama/ خرابالاما، قارالاما
 كورلاما^۲ خرجلەمە
 كورلاماق^۱ /-lamaq/ خرابالاماق، قارالاماق
 كورلاماق^۲ خرجلەمەك
 كورلىشمەك^۱ /-ləşmək/ عىبىلىشمەك، ھىجانلاشمەك
 كورلىشمەك^۲ نادىنچلىشمەك، ار كۆيۈنلىشمەك
 كورلىشمە^۱ /-ləşmə/ عىبىلىشمە، ھىجانلاشما
 كورلىشمە^۲ نادىنچلىشمە، ار كۆيۈنلىشمە
 كورلۇق /-luq/ احتىياج
 كورلۇك^۱ /-lül/ نادىنچلىك، ار كۆيۈنلۈك
 كورلۇك^۲ عىبىلىك
 كورەك /kürək/ بىل
 كورەكلى /-li/ يىكە، بۆيۈك
 كورەن /kürən/ نادىنچ، عىبى، ھىجانلى
 كورەنلىك /-lik/ نادىنچلىك، عىبىلىك، ھىجانلىلىق
 كۆزەرتى /közerti/ آلو، قىزارتى
 كۆزەرمەك /-ərmək/ آلولانماق
 كۆزەرمە /közərmə/ آلولانما
 كۆسكۈن /küsün/ اينچىك، ناراضى
 كۆسكۈنلىشمەك /-ləşmək/ اينچىمەك، بىدىنلىشمەك
 كۆسكۈنلىشمە /-ləşmə/ اينچىمە، بىدىنلىشمە
 كۆسكۈنلۈك /-lül/ اينچىكلىك، ناراضىلىق
 كۆسمەك /-mək/ اينچىمەك
 كۆسمە /küsmə/ اينچىمە
 كۆسۈلۈ /küsilü/ اينچىك، ناراضى
 كۆك^۱ /kök/ ياغلى
 كۆك^۲ ساز
 كۆك^۳ اساس
 كۆك^۴ اتلى، جانلى، انداملى
 كۆكرەمەك^۱ /-mək/ كۆپۈكلەشمەك، قالخماق

كۆكرەمك^۲ عصىلىشك، جوشماق، قىزىشماق
 كۆكرەمە^۱ /kükramə/ كۆپۈكلەمە، قالخما
 كۆكرەمە^۲ عصىلىشما، جوشما، قىزىشما
 كۆكس /köks/ دۇش، سىنە [كۆكسو گۆزل قاپا
 داغلار]
 كۆكلەمك^۱ /-ləmək/ سازلاماق
 كۆكلەمك^۲ تىكمە
 كۆكلەمە^۱ /kökləmə/ سازلاما
 كۆكلەمە^۲ تىكمە
 كۆكلۈ^۱ /-lül/ يىرلى-دىيىلى
 كۆكلۈ^۲ اساسلى
 كۆكلۈك^۱ /-lülk/ ياغلىلىق، پىلىلىك
 كۆكلۈك^۲ اتلىلىك، جانلىلىق
 كۆكەلتىمك /-mək/ بىسلەمك
 كۆكەلتىمە /kökəltmə/ بىسلەمە
 كۆكەلىمك^۱ /-mək/ ياغلانماق، پىلىنمك
 كۆكەلىمك^۲ اتلىنمك، يوغونوماق
 كۆكەلىمە^۱ /kökəlmə/ ياغلانما، پىلىنمە
 كۆكەلىمە^۲ اتلىنمە، يوغونوما
 كۆلفىت^۱ /külfət/ عائە
 كۆلفىت^۲ آرواد، زۇوجە
 كۆلفىتسىز /-siz/ عائەسىز
 كۆلفىتسىزلىك /-sizlik/ عائەسىزلىك
 كۆلفىتلى /-li/ عائەلى
 كۆلك /külek/ يىل، مئە
 كۆلكسىز /-siz/ ساكت
 كۆلكسىزلىك /-sizlik/ ساكتلىك
 كۆلكەلمك /-ləmək/ يىللەمك، كۆرۈكلەمك
 كۆلكەلمە /-ləmə/ يىللەمە، كۆرۈكلەمە
 كۆلكىلى /-li/ يىللى، مئەلى
 كۆلگەلى /kölgəli/ سىرىن
 كۆلگەلىك /-lik/ سىرىنلىك

كۆلە /kölə/ قول
 كۆلەلىك /-lik/ قوللوق
 كوما^۱ /koma/ داخما، قازما، ائو
 كوما^۲ تۇپا، يىغىن
 كمك /kömək/ ياردىم
 كمكلىشمك /-ləşmək/ بىرلىشمك
 كمكلىشمە /-ləşmə/ بىرلىشمە
 كمكىلى /-li/ بىرگە
 كمكلىك /-lik/ ياردىم
 كۆنتۆي /köntöy/ كۆبۇد، قاپا، سىرت
 كۆنتۆيلىك /-lülk/ كۆبۇدلىق، قاپالىق، سىرتلىك
 كونج /künc/ بوجاق
 كونجلىق /-lül/ بوجاقلىق
 كونجلىك /-lülk/ بوجاقلىق
 كوندەلمك /-ləmək/ يومرولاماق
 كوندەلمە /kündələmə/ يومرولاما
 كۆنۈل^۱ /könlül/ آرزۇ، دىلىك، اىستىك، ھوس، مىل
 كۆنۈل^۲ اورك، قىلىپ
 كۆنۈلسوز /-süz/ ھوسسىز، مئىيىلسىز
 كۆنۈلسوزلىك /-süzlük/ ھوسسىزلىك، مىللىسىزلىك
 كۆنۈللۈ /-lül/ ھوسلى، مئىيىللى
 كۆنۈللۈك /-lülük/ ھوسلىلىك، مئىيىللىلىك
 كۆھنىلىك^۱ /-mək/ جىرىلماق، داغىلماق، يىرتىلماق،
 اوزولمك
 كۆھنىلىك^۲ قوجالماق
 كۆھنىلمە^۱ /köhnəlmə/ جىرىلما، داغىلما، يىرتىلما،
 اوزولما
 كۆھنىلمە^۲ قوجالما
 كۆھنە^۱ /köhnə/ اسكى، قىدىم
 كۆھنە^۲ جىرىق، نىمداش
 كۆھنەلىك^۱ /-lik/ قىدىملىك، اسكىلىك، اوزاقلىق
 كۆھنەلىك^۲ نىمداشلىق

كۆۈرەك /kövrək/ ظریف، يوشاق	كۆچمەك ^۲ گىرمەك، گلمەك
كۆۈرەكلىك ^۱ /lik/ ظرفلىق، اينجەلىك	كۆچمە ^۱ /keçmə/ آشما، اۆتمە
كۆۈرەكلىك ^۲ يوشاقلىق، ملايملىك، حلیملىك	كۆچمە ^۲ سۆنمە، قارالما
كۆۈرەلمەك ^۱ /mæk/ بوشالماق، يوشالماق، حلیملىشمەك	كۆچمە ^۲ گىرمە، گلمە
كۆۈرەلمەك ^۲ آغلامسىنماق	كۆچمىش /-miş/ اولموش
كۆۈرەلمە /kövrəlmə/ بوشالما، يوشالما، حلیملىشمە كۆۈرەلمە آغلامسىنما	كۆچىد /keçid/ آشىرىم
كۆي /küy/ سس، ھای-كۆي، قالماقال، گورولتو، تېققىلىتى	كۆچىك ^۱ /kiçik/ بالاجا، خىردا
كۆيچو /-çü/ ھاپ-گوپ، فېرىلداق چى	كۆچىك ^۲ گۆدەك، قىسا
كۆيچولوك /-çülük/ ھاپ-گوپلوق، فېرىلداق چىلىق	كۆچىكلىشمەك /-ləşmək/ بالاجالاشماق، خىردالاشماق
كۆي-كلەك /-kələk/ يالانچى	كۆچىكلىشمە /-ləşmə/ بالاجالاشما، خىردالاشما
كۆي-كلەكلىك /-kələklik/ يالانچىلىق	كۆچىكلىك ^۱ /lik/ بالاجالىق
كۆيلەمەك /-ləmək/ ھايلاماق، بۆيۈتمەك، شىشېرتمەك	كۆچىكلىك ^۲ گۆدەكلىك، قىسالىق
كۆيلەمە /-ləmə/ ھايلاما، بۆيۈتمە، شىشېرتمە	كۆچىلمەك ^۱ /-mæk/ بالاجالانماق
كۆيلو /-lün/ سسلى، ھارايلى، قالماقاللى	كۆچىلمەك ^۲ آلچالماق
كۆيولتو /küyültü/ ويىيلىتى، گويولتو	كۆچىلمەك ^۳ گۆدەلمە، قىسالما
كۆيۈلدەمەك /-mæk/ ويىيىلداق، گويۈلدەمەك	كۆچىلمەك ^۴ جىليزلاشما
كۆيۈلدەمە /küyüldəmə/ ويىيىلداما، گويۈلدەمە	كۆچىنمەك ^۱ /-mæk/ اۆلمەك
كۆپ ^۱ /kip/ سىخ	كۆچىنمەك ^۲ دولانماق، ياشاماق، گىرلنمەك
كۆپ ^۲ محكم، برك	كۆچىنمە ^۱ /keçinmə/ اۆلمە [اۆرەيى كۆچمەك]
كۆپ ^۳ توپا، كوما، يىغىن، باغلاما	كۆچىنمە ^۲ دولانما، ياشاما، گىرلنمە
كۆپلىشمەك ^۱ /-ləşmək/ سىخلاشماق	كىر /kir/ چىرك
كۆپلىشمەك ^۲ محكملىشمەك، بركىمەك	كىر شانلانا /kişanlama/ پودرالانما
كۆپلىشمە ^۱ /-ləşmə/ سىخلاشما	كىر شانلاماق /-lamaq/ پودرالانماق
كۆپلىشمە ^۲ محكملىشمە، بركىمە	كىرلنمەك /-lənmək/ چىركلىنمەك
كۆپلىك ^۱ /lik/ سىخلىق	كىرلنمە /-lənme/ چىركلىنمە
كۆپلىك ^۲ محكملىك، بركلىك	كىرلى /li/ چىركلى، يىنتى، ناتمىز
كۆچمەك ^۱ /-mæk/ آشماق، اۆتمەك	كىرلى لىك /-lilik/ چىركلىلىك، ناتمىزلىك
كۆچمەك ^۲ سۆنمەك، قارالماق	

پینتی لیک

کیریتیمک /-mæk/ سوسدورماق، ساکت لشدیرمک

کیریتیمه /kiritmə/ سوسدورما، ساکت لشدیرمه

کیریمک /-mæk/ سوسماق، موملاماق

کیریمه /kirimə/ سوسما، موملاما

کیشی^۱ /kiʃi/ ارکیشی^۲ قوچاق، ایگید، جسور، مرد

کیشی سیز /-siz/ عارسیز

کیشی سیزلیک /-sizlik/ عارسیزلیک

کیشیلنمک /-lənmək/ خوروزلانماق

کیشیلنمه /-lənme/ خوروزلانما

کیشیلیک^۱ /-lik/ یئتکینلیک، بیتکینلیککیشیلیک^۲ مردلیک، جسارت، متانت، غیرت

کیف /kif/ جنگ، چورونو

کیف^۱ /kef/ نشئه، لذت، ذوقکیف^۲ حال، احوالکیف^۳ هوس، میل، کؤنول

کیف سیز /-siz/ خسته، ناخوش، آزارلی

کیف سیزلشمک /-sizləşmək/ خسته لنمک،

ناخوشلاماق، آزارلاماق

کیف سیزلشمه /-sizləşme/ خسته لنمه، ناخوشلاما،

آزارلاما

کیف سیزلیک /-sizlik/ ناخوشلوق، ناسازلیق

کیفلنمک /-lənmək/ جنگلنمک، بارلانماق

کیفلنمک^۱ /-lənmək/ دملنمک، مست لشمککیفلنمک^۲ نشئه لنمک

کیفلنمه /-lənme/ جنگلنمه، بارلانما

کیفلنمه^۱ /-lənme/ دملنمه، مست لشمهکیفلنمه^۲ نشئه لنمه

کیفلی /-li/ جنگلی، بارلی

کیفلی^۱ /-li/ دم، سرخوشکیفلی^۲ نشئه لی، ذوقلو، شن

کیفلی لیک /-lilik/ جنگلی لیک، بارلی لیق

کیفلی لیک /-lilik/ دملی لیک، سرخوشلوق

کیفیت /keyfiyyət/ جنسلیک، محکم لیک،

داواملی لیق

کیفیتلی /-li/ محکم، داواملی

کیفیتلی لیک /-lilik/ محکم لیک، داواملی لیق

کیفیر /kifir/ چیرکین، عیبه جر

کیفیرلشمک /-ləşmək/ چیرکین لشمک، عیبه

جرلشمک

کیفیرلشمه /-ləşme/ چیرکینلشمه، عیبه جرلشمه

کیلید /kilid/ قیفیل، جفته، رزه

کیلید سیز /-siz/ قیفیل سیز

کیلیدله مک /-ləmək/ قیفیللاماق، باغلاماق

کیلیدله مه /-ləme/ قیفیللاما، باغلاما

کیلیدلی /-li/ قیفیلی، باغلی

کیمسه سیز^۱ /kimsəsiz/ تک-تنها، یالقیز، یثیمکیمسه سیز^۲ آرخاسیز، آدم سیز، صاحب سیزکیمسه سیزلیک^۱ /-sizlik/ یالقیزلیق، تک-تنهالیقکیمسه سیزلیک^۲ آرخاسیزلیق، آدم سیزلیق،

صاحب سیزلیک

کین /kin/ عداوت، غرض، غضب، حرص، آجیق

کنايه /kinaye/ ایهام، هییم، استهزا، ریشخند

کنلی /-li/ عداوتلی، حرصلی، آجیقلی

کنلی لیک /-lilik/ عداوتلی لیک، آجیقلی لیق

کئی^۱ /key/ اؤلگون، سستکئی^۲ سفته، سارساق

کئیلیک /-lik/ سست لوک، اؤلووالیق، اونوتقانلیق،

دقت سیزلیک، هوش سوزلوق

کئیمک /-mək/ حس سیزلشمک، سست لشمک

کئیمه /-mə/ حس سیزلشمه، سست لشمه

کئییکمک /-ikmək/ توتولماق، سست لشمک،

اؤلگونلشمک

کئییکمه /-ikme/ توتولما، سست لشمه، اؤلگونلشمه

گبهرمک /-mæk/ اۆلمک، کئچینمک

گبهرمه /gəbərme/ اۆلمه، کئچینمه

گتیرمک /-mæk/ داشیماق، آپارماق

گتیرمه /gətirme/ داشیما، آپارما

گدا^۱ /geda/ قول، کۆله، نۆکر

گدا^۲ يالتاق، ساتقین

گدالیق^۱ /-lıq/ کۆله‌لیک، نۆکرلیک

گدالیق^۲ يالتاقلیق، ساتقینلیق

گده^۱ /gedə/ اوشاق (اوغلان)

گده^۲ يالتاق، ساتقین

گذشت /güzəşt/ راضیلاشما، التفات، یومشاقلیق

گذشت سیز /-siz/ شرط سیز

گذشتلی /-li/ شرطلی، راضیقلیق

گردهک /gərdək/ پرده

گردهک لی /-li/ پرده لی

گردهک لیک /-lik/ پرده لیک

گرک /gerək/ لازم

گرک سیز /-siz/ لازم سیز، یارارسیز

گرک سیز لیک /sizlik/ لازم سیزلیق، یارارسیزلیق

گرک لی /-li/ لازملی، ضروری، یارارلی، مهم

گرک لیک /-lik/ لازملیق، ضرورلیک

گرک لی لیک /-lilik/ لازملی لیق، ضرورلیک،

یارارلیلیق

گرگین /gergin/ عصبی

گرگین لشدیرمک /-ləşdirmək/ کسکینلشدیرمک،

شدت لندیرمک

گرگین لشدیرمه /-ləşdirmə/ کسکینلشدیرمه،

شدت لندیرمه

گرگین لشمک /-ləşmək/ کسکینلشمک

گرگین لشمه /-ləşmə/ کسکینلشمه

گرگین لیک /-lik/ کسکینلیک، عصبی لیک

گرمک^۱ /-mæk/ آیرماق، سرمک

گرمک^۲ دارتماق، چکمک، تاریملاماق

گرمه^۱ /germə/ آیرما، سرمه

گرمه^۲ دارتما، چکمه، تاریملاما

گریلمک^۱ /gərilmək/ اوزادیلماق، سربلمک،

آرالاماق

گریلمک^۲ دارتیلماق، چکیلماق، تاریملاشماق

گریلمه^۱ /gərilmə/ آرالاما، آیرما، سربلمه

گریلمه^۲ دارتیلما، چکیلما، تاریملاشما

گز /gez/ کسک، یاریق، اویوق | اردبیلده یایلاغین

یاریق حصه‌سی، بیر کندین آدی چیل گز دیر |

گزمک /-mæk/ دولانماق، دینجلمک

گزمه /gəzmə/ دولانما، دینجلمه

گزه‌ین /gezəyen/ سرسری، آوارا، عیاش، کیفجیل

گزه‌ین لیک /-lik/ سرسری لیک، آوارالیق، عیاشلیق،

کیفجیل لیک

گزیش /geziş/ یثریمه، گئتمه

گزیشمک /-mæk/ یثریمک، گئتمک

گزیشمه /-mə/ یثریمه، گئتمه

گزینتی /gezinti/ سئیر

گلمک /gəlmək/ چاتماق

گلیر /gelir/ قازانچ، مداخل

گلیر سیز /-siz/ قازانچ سیز، ثمره سیز

گلیر سیز لیک /sizlik/ قازانچ سیزلیق، ثمره سیز لیک

گلیر لی /-li/ قازانچلی، ثمره لی، مداخل لی

گلیر لی لیک /-lilik/ قازانچلی لیق، مداخل لیک،

ثمره لی لیک

گمیرمک /-mæk/ یئتمک

گمیرمه /gemirmə/ یئتمه

گناه /günah/ تقصیر، سوچ

گناه سیز^۱ /-siz/ تقصیر سیز، قباح سیز

گناه سیز^۲ صاف، تمیز، معصوم، عصمت لی

گناه سیز لیق^۱ /-sizliq/ تقصیر سیز لیک، قباح سیز لیک

گناه سیزلیق ^۲ صافلیق، تمیزلیک، معصوملوق، عصمت لیلیک	گناه سیزلیک ^۳ قاتلاشماق، دؤزمک
گناهکار /-kar/ تقصیر کار، سوچلو	گۆتورمه ^۱ /götürmə/ آلمان، آپارما
گناهکارلیق /-karlıq/ تقصیر کارلیق، سوچلولوق	گۆتورمه ^۲ قالدیرما
گناهلاندیرما /-landırma/ تقصیر لندیرمه	گۆتورمه ^۳ قاتلاشما، دؤزمه
گناهلاندیرماق /-landıрмаq/ تقصیر لندیرمک	گۆتوروم /götürüm/ ایفلیج، اؤلگونلوق، دورغونلوق
گناهلانا /-lanma/ تقصیر لنمه	گۆتوروملو ^۱ /-lün/ زکالی، فراستلی، ذهنلی
گناهلانماق /-lanmaq/ تقصیر لنمک	گۆتوروملو ^۲ دؤزوملو
گناهلی /-lı/ تقصیر لی، سوچلو	گوج ^۱ /güc/ طاقت، قوت
گناهلی لیق /-lilıq/ تقصیر لی لیک، سوچلولوق	گوج ^۲ زور، قوه
گنج /gənc/ جوان، یئنی یئتمه	گوجسوز /-süz/ طاقت سیز، قوت سیز
گنج لشمک /-ləşmək/ جوانلاشماق	گوجسوزلوق /-süzlük/ طاقت سیزلیک، قوت سیزلیک
گنج لشمه /-leşmə/ جوانلاشما	گوجلندیرمک /-ləndirmək/ آرتیرماق، قوت لندیرمک
گنج لیک /-lik/ جوانلیق، یئنی یئتمه لیک	گوجلندیرمه /-ləndirmə/ قوت لندیرمه، آرتیرما
گه نشمک /-mək/ مصلحت لشمک، سوروشماق	گوجلنمک /-lənmək/ قوت لنمک
گه نشمه /gəneşmə/ مصلحت لشمه، سوروشما [آردبیلده گه یشمه]	گوجلنمه /-lənme/ قوت لمه
گه وزه /gəvəzə/ بوشبوغاز، هرزه، چرنچی، ناققال	گوجلە /-lə/ زورلا، تضییقله
گه وزه لمک /-ləmək/ هرزه لمک، ناققاللاماق	گوجلو /-lün/ قوت لی، زورلو
گه وزه لمه /-ləmə/ هرزه لمه، ناققاللاما	گوجلولوق /-lülük/ قوت لی لیک، زورلولوق
گه وزه لیک /-lik/ بوشبوغازلیق، ناققاللیق، چرنچیلیک، لاغلاغیلیق، جفنگیات	گۆدک /gödək/ قیسا، بالاجا، آچاق
گه وه لمک /-ləmək/ چئینه مک، گۆوشه مک	گۆدک لیک /-lik/ قیسالیق، بالاجالیق، آچاقلیق
گه وه لمه /gəvələmə/ چئینه مه، گۆوشه مه	گودمک /-mək/ پوسماق، ایزلمک، گۆزلمک
گوپ ^۱ /gop/ یالان، اویدورما، موبالیغه	گودمه /güdmə/ پوسما، گۆزله، ایزله
گوپ ^۲ لووغا	گۆدن /gödən/ قارین، بتن
گویچول /-cul/ لووغا	گۆدنقولو /-qulu/ قارینقولو، آجگۆز
گویچولوق /-çuluq/ لووغالیق	گۆدنلی /-li/ قارینلی، بتنلی
گویلاما /-lama/ لووغالانما	گۆدهلمک /-mək/ قیسالماق، بالاجالانماق، دارالماق، کیچیلیمک، آچالماق
گویلاماق /-lamaq/ لووغالانماق	گۆدهلمه /gödəlmə/ قیسالما، بالاجالانما، دارالما، کیچیلیمه، آچالما
گۆتورمک ^۱ /-mək/ آلمان، آپارماق	گور ^۱ /gor/ قبر، مزار
گۆتورمک ^۲ قالدیرماق	گور ^۲ /gur/ گوجلو، شدتلی
	گور ^۳ ایتی، سرعتلی

گۈر^۴ برك، اوجا، گۈرۈلتولو، زېل (سس)
 گۈر^۵ قالين، سيخ، توپلو
 گۈر^۶ گۈرۈلتولو، طمطر اقلي، دېدبەلى
 گۈر باگور /bagor/ منحوس
 گۈر باگور لوق /bagorluq/ منحوس لوق
 گۈر شاد /gürşad/ لئيسان (ياغيش)
 گۈر كم /görkem/ گۈرۈنۈش، اوز، صفت، سيما
 گۈر كم سيز /-siz/ چير كين، ياراشيق سيز، ايدبار
 گۈر كم سيز ليك /-sizlik/ چير كينليك، ياراشيق سيز ليق
 گۈر كملى^۱ /-li/ مشهور، حرمتلى، سانباللى
 گۈر كملى^۲ بويلو-بوخونلو، قامتلى
 گۈر كملى ليك^۱ /-lilik/ مشهور لوق، حرمتلى ليك، سانباللى ليق
 گۈر كملى ليك^۲ بويلو-بوخونلوق، قامتلى ليك
 گۈر لا شما^۱ /-laşma/ سيخلا شما، قالينلا شما
 گۈر لا شما^۲ يوغونلا شما
 گۈر لا شماق^۱ /-laşmaq/ سيخلا شماق، قالينلا شماق
 گۈر لا شماق^۲ يوغونلا شماق
 گۈر لا ما /-lama/ گومبولداما، پارتيلداما
 گۈر لا ماق /-lamaq/ گومبولداماق، پارتيلداماق
 گۈر لوق^۱ /-luq/ سيخ ليق، قالين ليق
 گۈر لوق^۲ طمطر اقليق، دېدبەلىك
 گۈر مك^۱ /-mæk/ دويماق، سئزمك، بيلمك، آنلاماق
 گۈر مك^۲ باخماق، نشانلاماق
 گۈر مه^۱ /görmə/ دويمما، سئزمه، بيلمه، آنلاما
 گۈر مه^۲ باخما، نشانلاما
 گۈر مه دن /görmədən/ غيايى
 گۈرۈش^۱ /görüŧ/ ياريش
 گۈرۈش^۲ قارشىلا شما، راستلا شما
 گۈرۈش مك /-mæk/ قارشىلا شماق، راستلا شماق
 گۈرۈلتو^۱ /gurultu/ اوغولتو، گووولتو، پاتير تى
 گۈرۈلتو^۲ چاخنا شما، قالماقال، هاى-كوى

گۈرۈلتولو /-lu/ هايلى-كويلو، هيجانلى، جوشغون، اوغولتولو
 گۈرۈلمك /-mæk/ قايريلماق، حاضرلنماق، دوزلديلمك
 گۈرۈلمه /görülmə/ قايريلمما، حاضرلنما، دوزلديلمه
 گۈرۈنمك /-mæk/ آچيلماق، آغارماق، سۈكۈلمك
 گۈرۈنمه /grünmə/ آچيلما، آغارما، سۈكۈلمه
 گۈرۈنمه دن /-dən/ خلوتى، سئزديرمه دن
 گۈرۈنور /görünür/ يقين، احتمال
 گۈز آلتى^۱ /gözü/ آلتدان، گيزلنجه
 گۈز آلتى^۲ بهينمه، سئچمه
 گۈز آلتىلاما /-lama/ بينمه، سئچمه
 گۈز آلتىلاماق /-lamaq/ بهينمك، سئچمك
 گۈز اوجو /-ucu/ اۋتەرى، اوزدن
 گۈز تچى /-çi/ كئشيكچى، نظارتچى، باخيچى
 گۈز تچىليك /-çilik/ قوروما، محافظه، باخما، نظارت
 گۈز داغى /gözdağı/ خسته، ناخوش
 گۈز دەيمه /gözdeyme/ نظر
 گۈز عيارى /gözəyari/ تقريباً، تخمينن
 گۈز عيار بلىق /-lıq/ تقريبى ليك، تخمينى ليك
 گۈز ل الوئريشلى، يارارلى
 گۈز ل^۱ /gözəl/ گۈيچك، قشنگ، ياراشيق لى
 گۈز ل^۲ ملاحتى
 گۈز ل^۳ منظره لى، صفالى، شاعرانه
 گۈز لجه^۱ /-cə/ گۈيچكجه، قشنگجه
 گۈز لجه^۲ چير كين، ايدبار
 گۈز لشمك /-mæk/ هيملشمك
 گۈز لشمه /gözleşmə/ هيملشمه
 گۈز لشمك /-leşmək/ گۈيچك لشمك، قشنگ لشمك، ياخشى لاشماق
 گۈز لشمه /-leşmə/ گۈيچك لشمه، قشنگ لشمه

گۈزلىك^۱ /-lik/ گۈچىكلىك، قىشنىڭلىك،

ياراشىقلىق

گۈزلىك^۲ منظرەلىك، صفالىق، شاعرانەلىك

گۈزلىك^۱ /-ləmək/ گۈدەك، پوسماق

گۈزلىك^۲ قوروماق

گۈزلىك^۱ /gözləmə/ گۈدەمە، پوسما

گۈزلىك^۲ قوروما

گۈزلىكەنلىمەدن /gözlənilmədən/ بىردىن، غفلتا

گۈزەتلىك /-mæk/ قوروماق، باخماق

گۈزەتلىك /gözetləmə/ قوروما، باخما

گۈزەدەين^۱ /gözədayən/ ياخشى، گۈزىل

گۈزەدەين^۲ فرقلىن، سىچىلن، آيرىلان

گۈزەران /güzəran/ حيات، دىرلىك، وارلىق،

باشاما، دولاناجاق، روزگار

گۈزەران سىز /-sız/ دولاناجاق سىز، حيات سىز

گۈزەران سىزلىق /-sızlıq/ دولاناجاق سىزلىق،

حيات سىزلىق

گۈزەرانلى /-lı/ دۋولتلى، وارلى، حاللى

گۈزەرانلى /-lı/ دۋولتلى، وارلى، حاللى

گۈزەرانلىق /-lıq/ وارلىلىق، حاللىلىق، دۋولتلىلىك

گۈزەرانلىق /-lıq/ وارلىلىق، حاللىلىق، دۋولتلىلىك

گۈزەمەك /-mæk/ چىتەمەك

گۈزەمە /gözəmə/ چىتەمە

گۈزۈآج /gözüac/ طمعكار، دارگۈز، حريص، دۈشكۈن،

خسىس، سىمىچ

گۈزۈآجلىق /-lıq/ طمعكارلىق، دارگۈزلىك،

حريصلىك، دۈشكۈنلىك، خسىسلىك، سىمىچلىك

گۈزۈآچىق /gözüaçıq/ آيىق-سايىق، دۈيۈق، دقتلى

گۈزۈآچىقلىق /-lıq/ آيىقلىق، سايىقلىق، دۈيۈقلىق،

دقتلىلىك

گۈزۈايتى /-iti/ تىزگۈرن

گۈزۈايتىلىك /-itilik/ تىزگۈرنلىك

گۈزۈتوخ /-tox/ الى آچىق، سخاوتلى

گۈزۈتوخلىق /-toxluq/ الى آچىقلىق، سخاوتلىلىك

گۈزۈدار /-dar/ آجگۈز، پاخىل

گۈزۈدارلىق /-darlıq/ آجگۈزلىك، پاخىللىق

گۈزۈقىيىق /gözüqıyıq/ قورخاق، آجگر آتالار

سۈزۈ: گىتىدىن گۈردۈن ھامى گۈزۈقىيىق، سىن دە اول

گۈزۈقىيىق

گۈزۈكۈلگەلى /-kölgəli/ قورخاق، آجگر

گۈزۈكۈلگەلىلىك /-kölgəlilik/ قورخاقلىق، آج

جگرلىك

گۈزۈياشلى /-yaşlı/ آغلار، مەلر

گۈزۈياشلىلىق /-yaşlılıq/ آغلار، مەلر

گۈزۈبومۇق /-yumuq/ اۋلوۋاي، فرسىز

گۈزۈبومۇقلىق /-yumuqluq/ اۋلوۋايلىق،

فرسىزلىك

گۈستىرمىك /-mæk/ باخدىرماق، بىلدىرمىك

گۈستىرمە /göstərmə/ باخدىرما، بىلدىرمە

گۈستىرىش^۱ /göstəriş/ تەلىمات، مصلحت،

ايضاحات

گۈستىرىش^۲ رەھبەرلىك، امر، تاپشىرىق

گۈشە /guşə/ كۈنچ، تىن، بوجاق

گۈشەلى /-li/ تىنلى، كۈنچلۈ

گۈل /gül/ چىچەك

گۈلراۋز /güləruz/ خوشرفتار، خوش صفت

گۈلراۋزلىق /-lül/ خوش صفتلى، التفاتلى، صىمىمى،

نوازىشكار

گۈلراۋزلىق /-lülük/ خوش صفتلىلىك، خوش

رفتارلىق، التفاتلىلىق، صىمىمىلىك

گۈلش^۱ /güləş/ مەھربان، گۈلراۋزلىق، اوزوگۈلر، التفاتلى

گۈلش^۲ چارپىشما، تۈتۈشما، قاپىشما

گۈلشمەك /-mæk/ قاپىشماق، تۈتۈشماق

گۈلشمە /-mə/ قاپىشما، تۈتۈشما

گۆندرمه /göndərmə/ يوللاما، يۆنەلتمە، وئرمە

گۆندە /gündə/ هر واخت

گۆنش /günəş/ گون

گۆنشلى /-li/ گونلو، ايستى (هوا)

گۆنشلىك /-lik/ گونلوك

گۆنلو /günlü/ گۆنشلى

گۆنلوك /-lük/ گۆنشلىك

گۆنلوك^۲ چتير، زونتىك

گۆنوقالين /gönüqalın/ قانماز، آنلاماز

گۆنوقالينلىق /-lıq/ قانمازلىق، آنلامازلىق

گۆودە /gövdə/ وجود، بدن، قدقامت، اندام

گۆودەسىز /-siz/ وجودسوز، بدن سىز، اندامسىز

گۆودەلى^۱ /-li/ بويلو-بوخونلو، قدقامتلى

گۆودەلى^۲ كۆك، دولغون

گۆوشەمەك /-mək/ چئىنمەك

گۆوشەمە /gövşəmə/ چئىنمە

گۆى^۱ /göy/ سما، فضا، بوشلوق

گۆى^۲ خسىس

گۆى^۳ ياشىل

گۆى^۴ ماوى

گۆى^۵ كۆرەكن، يئزىنە

گۆى^۶ ترەوز

گۆيچەك /göyçək/ گۆزل، قشنگ، ياراشىقلى

گۆيچەكلىشمەك /-leşmək/ گۆزللىشمەك،

قشنگلىشمەك

گۆيچەكلىشمە /-leşmə/ گۆزللىشمە، قشنگلىشمە

گۆيچەكلىك /-lik/ گۆزللىك، قشنگلىك،

ياراشىقلىق

گۆيرتى^۱ /göyərtili/ ترەوز، سىزوات

گۆيرتى^۲ بيتكى

گۆيرتيلى /-li/ ترەوزلى

گۆيرتيليك /-lik/ ترەوزلىك

گولشن /gülşən/ چىچكلىك، چمنلىك

گوللو /-lül/ چىچكلى، چمنلى

گوللوك /-lülük/ چىچكلىك، چمنلىك

گولۇستان /gülüstan/ چىچكلىك، چمنلىك

گولۇش^۱ /gülüş/ تبسم، سئوينچ، فرح

گولۇش^۲ استهزا

گولۇشلو /-lülü/ تبسملو، سئوينچلى، فرحلى

گولۇنچ^۱ /gülünc/ گولمەلى، مزەلى، ماسقارا

گولۇنچ^۲ استهزا، ريشخند

گولۇنچلوك^۱ /-lülük/ مزەلىلىك، ماسقارالىق

گولۇنچلوك^۲ استهزالىلىق، ريشخندلىك

گمان^۱ /güman/ ظن، فرض، شېبە، احتمال

گمان^۲ اميد

گمانسىز /-siz/ شېبەسىز، احتمالسىز

گمانلى^۱ /-li/ شېبەلى، احتمالى

گمانلى^۲ اميدلى

گومبولتو /gumbultu/ تاپپىلىتى، گورولتو، شاققىلىتى،

پاتىرتى

گومبولتو /gumbultu/ تاپپىلىتى، گورولتو، شاققىلىتى،

پاتىرتى

گومبولداتما /gumbuldatma/ تاپپىلداتما

گومبولداتماق /-maq/ تاپپىلداتماق

گمراه /gümrah/ ساغلام، قىوراق، چئويك، دىرىباش

گمراهلاشما /-laşma/ ساغلاملاشما، قىوراقلاشما

گمراهلاشماق /-laşmaq/ ساغلاملاشماق،

قىوراقلاشماق

گمراهلاشماق /-laşmaq/ ساغلاملاشماق،

قىوراقلاشماق

گمراهلىق /-lıq/ ساغلاملىق، قىوراقلىق، دىرىباشلىق،

چئويكلىك

گون /gün/ گونش

گۆندرمەك /-mək/ يوللاماق، وئرمەك، يۆنەلتمەك

گۆير تىلىك^۲ بىتكىلىك
 گۆيرمك^۱ /-mæk/ جوجرمك، ياشىلاشماق، بىتمك
 گۆيرمك^۲ اوشومك
 گۆيرمك^۳ قىشقىرماق، باغىرماق
 گۆيرمك^۴ عصى لشمك
 گۆيرمه^۱ /göyermə/ جوجرمه، ياشىلاشما، بىتمه
 گۆيرمه^۲ اوشومه
 گۆيرمه^۳ قىشقىرما، باغىرما
 گۆيلو /göylü/ ترهوزلى
 گۆيلوك^۱ /-lök/ اوتلوق، چمنلىك
 گۆيلوك^۲ خىسىلىك، سىمىچلىك
 گۆينرتى /göynerti/ گىچىشمه، قاشىنما
 گۆينهكم^۱ /-mæk/ سىزىلداماق، زوققولداماق
 گۆينهكم^۲ گىچىشمك، قاشىنماق، دولاماق،
 ياندىرماق، سانجماق، چالماق، دىشلهكم
 گۆينهكم^۳ تىترتمك، اسمك، قورخماق، اوشومك
 گۆينهمه^۱ /göynəmə/ سىزىلداما، زوققولداما
 گۆينهمه^۲ گىچىشمه، قاشىنما، دولاما، ياندىرما،
 سانجما، چالما، دىشلهمه
 گۆينهمه^۳ تىترمه، اسمه، قورخما، اوشومه
 گىتدىكجه /getdikə/ تدرىجا
 گىت-گل^۱ /-gəl/ يولوخما
 گىت-گل^۲ سوروندورمه چىلىك
 گىت-گىندە /-gedə/ تدرىجا، ياواش-ياواش
 گىتمك^۱ /-mæk/ يىترىمك
 گىتمك^۲ تۆكولمك، آخماق
 گىتمه^۱ /getmə/ يىترىمه
 گىتمه^۲ تۆكولمه، آخما
 گىچ /-gic/ لنگ، ياواش
 گىچ /-gic/ سىرسى، آخماق، دلى، سفته
 گىچ به سر /-bəser/ سفته، يونگول، دىمكى
 گىچ به سرلىك /-bəserlik/ سفتهلىك، يونگوللوك،

دىمكىلىك
 گىچ دن /-dən/ تىزدن، اوباشدان
 گىچ قانان /-qanan/ كوت، كورازهن
 گىچ-گىچ /-gic-gic/ سفته-سفته، آخماق-آخماق
 گىچلىشمك /-laşmək/ سفتهلىشمك، دلى لشمك،
 سرىملىشمك
 گىچلىشمه /-giclaşmə/ سفتهلىشمه، دلى لشمه،
 سرىملىشمه
 گىچللىنمك /-lənmək/ سارسىلماق، كارىخماق،
 چاشماق، فىرلانماق
 گىچللىنمه /-gicəllənme/ سارسىلما، كارىخما،
 چاشما، فىرلانما
 گىچلىك /-mæk/ فىرلانماق، آغرىماق
 گىچلىمه /-gicəlmə/ فىرلانما، آغرىما
 گىچلىك /-lik/ سفتهلىك، دلى لىك، عجابلىك،
 غرىبهلىك، آخماقلىق، مستلىك
 گىچىللمك /-ləmək/ قالماق
 گىچىللمه /-gicələmə/ قالما
 گىچىشمك /-mæk/ قاشىنماق، گۆينهكم
 گىچىشمه /-gicişmə/ قاشىنما، گۆينهمه
 گىچىك /-gicik/ قاشىنما، گۆينهمه
 گىچىكدىر مك /-mæk/ لنگىتمك، يوباتماق،
 سوروندورمك
 گىچىكدىر مه /-gicikdirmə/ لنگىتمه، يوباتما،
 سوروندورمه
 گىچىكمك /-mæk/ لنگىمك، يوبانماق
 گىچىكمه /-gicikmə/ لنگىمه، يوبانما
 گىدىش /-gediş/ چىخىش
 گىدىش-گىلىش /-gəliş/ حرىك
 گىدىشلى /-li/ چىخىشلى
 گىرچك /-gerçek/ حقىقى، دىغرى، دوز

گنری لیک ^۱ /-lik/ ضعیفلیک	گنرچک لشمک حقیقی لشمک، دوغرولاشماق
گنری لیک ^۲ اوزاقلیق	گنرچک لشمه /-ləʂmə/ حقیقی لشمه، دوغرولاشما، رئالاشما
گیرینتی /girinti/ چوخور، باتیق، چۆکک، چالا	گنرچک لیک ^۱ /-lik/ مادیلیک، وارلیق، حیات
گیرینتیلی /-li/ چوخورلو، چۆککلی، چالالی	گنرچک لیک ^۲ دوغرولولوق، حقیقت
گیزلی /gizli/ خلوت، مخفی	گیرده /girdə/ یومرو، دهییرمی، یووارلاق
گیزلیجه /gizlice/ خلوتجه	گیردهلمک /-ləmək/ یومرولاماق، دهییرمی لمک
گیزلین /gizlin/ اینتیم (گیزلی علاقہ)	گیردهلمه /-ləmə/ یومرولاما، دهییرمی لمه
گیزلینلیک ^۱ /-lik/ خلوتی لیک، مخفی لیک	گیردهلیک /-lik/ یومرولولوق، دهییرمی لیک
گیزلینلیک ^۲ اینتیملیک	گیردیرمک /-mək/ کئچیرمک، تاخماق
گیزیلتی /gizilti/ سیزیلتی، زوققولتو	گیردیرمه /girdirmə/ کئچیرمه، تاخما
گیزیلتیلی /-li/ سیزیلتیلی، زوققولتولو	گیرلمک ^۱ /-mək/ یاپیشماق، توتماق
گیزیلدهمک /-mək/ سیزیلداماق، زوققولداماق، گۆینهمک	گیرلمک ^۲ دولانماق، یاشاماق
گیزیلدهمه /gizildəmə/ سیزیلداما، زوققولداما، گۆینهمه	گیرلمه ^۱ /girdəmə/ یاپیشما، توتما
گیلمک /-mək/ ایچمک	گیرلمه ^۲ دولانما، یاشاما
گیلمه /gilləmə/ ایچمه	گیرمک ^۱ /-mək/ گیریشمک، سوخولماق، باتماق
گیلنمک /-lənmək/ دیگیرلنمک	گیرمک ^۲ سانجماق
گیلنمه /-lənmə/ دیگیرلنمه	گیرمه ^۱ /girmə/ گیریشمه، سوخولما، باتما
گیله ^۱ /gilə/ دامجی	گیرمه ^۲ سانجما
گیله ^۲ دنه	گیرهجک /girəcək/ باشلانغیج
گیلهلمک ^۱ /-ləmək/ آییروماق	گیرهوه /girəvə/ فرصت، امکان
گیلهلمک ^۲ دنهلمک	گنری ^۱ /geri/ آرخا، دال
گیلهلمه ^۱ /-ləmə/ آییروما	گنری ^۲ دال-دالی
گیلهلمه ^۲ دنهلمه	گیریش /giriş/ باشلانغیج، مقدمه
گیلئی ^۱ /giley/ شکایت، دئیینمه، دونقولداما، ناراضی	گیریش سیز /-siz/ مقدمه سیز، باشلانغیج سیز
گیلئی ^۲ شکایت، دئیینگنلیک	گیریشلی /-li/ مقدمه لی، باشلانغیج لی
گیلئیلنمک /-lənmək/ شکایتلنمک	گیریشمک /-mək/ باشلاماق، یاپیشماق، توتماق
گیلئیلنمه /-lənmə/ شکایتلنمه	گیریشمه /-mə/ باشلاما، یاپیشما، توتما
گیلئیلی /-li/ ناراضی، شکایتلی	گنری لمک ^۱ /-ləmək/ چکیمک، اوزاقلاشماق
گیلئیلیک /-lik/ شکایتلیک، ناراضیلیق	گنری لمک ^۲ آریقلاماق، ضعیفلمک
گن ^۱ /gen/ آرای، کنار، اوزاق	گنری لمه آریقلاما، ضعیفلمه
گن ^۲ گنیش، ائنلی	گنری لمه /-ləmə/ چکیمه، اوزاقلاشما

- گئىن-بول /-bol/ گئىنىش، سىرىست
 گئىن-بوللوق /-bolluq/ گئىنىشلىك، سىرىستلىك
 گئىندىن /-dən/ اوزاقدان، قىراقدان
 گئىنلىتمەك /-lətmə/ گئىنىشلىتمەك، آرتىرماق،
 بۇيۇتمەك
 گئىنلىتمە /-lətmə/ گئىنىشلىتمە، آرتىرما، بۇيۇتمە
 گئىنىش /-iş/ بول، سىرىست
 گئىنىشلىنمەك /-işlənmək/ آرتماق، بۇيۇمەك
 گئىنىشلىنمە /-işlənme/ آرتما، بۇيۇمە
 گئىنىشلىك /-işlik/ بوللوق، سىرىستلىك، آچىقلىق،
 فراوانلىق
 گئىنەجەك /geynəcək/ پالتار، اوست-باش
 گئىيىم /geyim/ پالتار، لباس، اوست-باش
 گئىيىملى /-li/ كئجىملى، بىزنىمىش، دوزنىمىش
 گئىيىنلىكلى /geyinikli/ پالتارلى

لابد /labüd/ ضروری، واجب، لازمی، اولوملو

لابدلوک /-lük/ ضروریلک، واجبلیک، لازمی لیک

لاپ /lap/ ان، چوخ

لات-لوت^۱ /lati-lüt/ چیلپاق

لات-لوت^۲ کاسیب، یوخسول

لاخ^۱ /lax/ قوخوموش، اییلنمیش (یومورتا)

لاخ^۲ بوش

لاختا /laxta/ قاتی

لاختالاشما /-laşma/ قاتیلاشما

لاختالاشماق /-laşmaq/ قاتیلاشماق

لاخلاما /-lama/ بوشالما، ترپنمه، چالخالانما

لاخلاماق /-lamaq/ بوشالماق، ترپنمک،

چالخالانماق

لاخلی /-li/ بوش، ترپنیش

لاخلیق /-liq/ بوشلوق

لازم /-li/ گرک، واجب

لازمسبز^۱ /-siz/ گرکسبز، لزومسوز، اضافی،

یارارسبز، فیداسبز

لازمسبز^۲ آرتیق

لازمسبزلیق^۱ /-sizliq/ گرکسبزلیک، لزومسوزلوق،

اضافی لیک، یارارسبزلیق، فیداسبزلیق

لازمسبزلیق^۲ آرتیقلیق

لازملی /-li/ گرکلی، فایدالی، ضروری

لازملیق /-liq/ گرکلیک، ضروریلک، واجبلیک

لازملی لیک /-liliq/ گرکلی لیک، ضروریلک

لازمی گرکلی، واجبلی، ضروری

لازمینجا /-inca/ خیلی، اولدوقجا

لاغ /lağ/ استهزا، ماسقارا، ریشخند

لاغلاغی^۱ /lağlağ/ گوزه، بوشبوغاز، چرنچی، ناققال،

هرزه

لاغلاغی^۲ ظرافتجیل، مزهلی

لاغلاغیلیق^۱ /-liq/ جفنگیات، بوشبوغازلیق، گوزهلیک،

ناققاللیق

لاغلاغیلیق^۲ ظرافتلیق، مزهلی لیک، نکچیلیک

لاقید /laqeyd/ قایغی سیز، عارسیز، قیدسبز، باشی

سویوق، سهلنکار

لاقیدلیک /-lik/ قایغی سبزلیق، عارسبزلیق،

قیدسبزلیک، باشی سویوقلوق، سهلنکارلیق

لال /lal/ ساکت، سس سیز، دینمز

لالاشما /-laşma/ ساکت لشمه، سس سبز لشمه

لالاشماق /-laşmaq/ ساکت لشمک،

سس سبز لشمک

لاللیق /-liq/ ساکت لیک، سس سبز لیک، دینمز لیک

لاي^۱ /lay/ قات، طبقه، قالاق

لاي^۲ بوتؤو، تام

لايیق /layiq/ لیاقتلی، دهیرلی، قیمتی، حرمتلی،

احتراملی

لايیقسبز^۱ /-siz/ لیاقت سبز، دهیرسبز، حرمت سبز

لايیقسبز^۲ ادب سبز، یاراماز، نالایق

لايیقسبزلیک^۱ /-sizlik/ لیاقت سبزلیک، ده

یرسبزلیک، حرمت سبزلیک

لايیقسبزلیک^۲ ادب سبزلیک، یارامازلیق، نالایق

لايقلی /-li/ لیاقتلی، دهیرلی، قیمتی، حرمتلی

لايقلی لیک /-lilik/ لیاقتلی لیک، دهیرلی لیک،

حرمتلی لیک

لاي-لاي /lay-lay/ قات-قات، قالاق-قالاق

لايلی /layli/ قاتلی، طبقهلی، قالاقلی

لباس /libas/ پالتار

لباسلی /-li/ پالتارلی

لپه^۱ /lepə/ دالغا [نگار رفیع بهیلی: باکیدان بش گون

آریلاتندا، یادیم خزر دوشور، ساری قوملو ساحلرینده

گوموش تئللی لپه لر دوشور]

لپه^۲ ایچ (قوز، فیندیق)

لپه^۳ دیلیم، فال

لذت سىز لىك /-sizlik/ دۇقسوزلۇك، نىشە سىز لىك
 لذتلى ^۱ /-li/ دۇقلو، نىشەلى
 لذتلى ^۲ دادلى، تاملى
 لذتلى لىك ^۱ /-lilik/ دادلىلىق، تاملىلىق
 لذتلى لىك ^۲ دۇقلولۇك، نىشەلى لىك
 لذىذ /-ləziz/ دادلى، تاملى
 لشكر /ləşkər/ قوشون، اوردو
 لطافت /lətəfət/ ظرىفلىك، اينجەلىك، گۈزل لىك
 لطافتلى /-li/ ظريف، اينجە، گۈزل
 لعنت /lənət/ نفرين، قارغىش، گورباگور
 لعنتلەمەك /-ləmæk/ قارغىشلماق، نفرينلەمەك
 لعنتلەمە /-ləmə/ نفرينلەمە، قارغىشلاما
 لقب /ləqəb/ تخلص، آيما
 لكه ^۱ /ləkə/ چىرك، كىر
 لكه ^۲ دامغا، رسوايچىلىق، اوزوقارالىق، بى آيىرچىلىق،
 بدناملىق
 لكه سىز /-siz/ تمىز
 لكه لەمەك ^۱ /-ləmæk/ چىركلەمەك، كىرلىمەك،
 بولاماق، باتىرماق
 لكه لەمەك ^۲ اوتاندىرماق، پىسلەمەك
 لكه لەمە ^۱ /-ləmə/ چىركلەمە، كىرلىمە، بولاما، باتىرما
 لكه لەمە ^۲ اوتاندىرما، پىسلەمە، قارالاما
 لكهلى ^۱ /-li/ چىركلى، كىرلى
 لكهلى ^۲ مذمتلى، تهمتلى
 لنگ /ləng/ يياوش، گنجىكمە، آستا
 لنگر ^۱ /ləngər/ يىرغالانما، يىللنمە، سىندەلەمە
 لنگر ^۲ آغىرلىق، تاراز
 لنگرلەمەك /-ləmæk/ اهيىلمەك، يىللنمەك،
 يىرغالانماق، سىندەلەمەك
 لنگرلەمە /-ləmə/ اهيىلمە، يىللنمە، يىرغالانما
 لنگرلى /-li/ آغىر، يوكلو
 لنگ لىك /-lik/ يياوشلىق، آستالىق

لپەسىز ^۱ /-siz/ ساكت
 لپەسىز ^۲ دىلىم سىز، فال سىز
 لپە-لپە ^۱ /-ləpə/ دالغا-دالغا
 لپە-لپە ^۲ دىلىم-دىلىم
 لپەلنمەك /-lənmək/ دالغالانماق
 لپەلنمە /-lənmə/ دالغالانما
 لپەلى ^۱ /-li/ دالغالى
 لپەلى ^۲ /-li/ ايچلى
 لپەلى ^۳ دىلىملى، فاللى
 لت ^۱ /lət/ شىشكىن، كۆك، كۆپموش، توسقون
 لت ^۲ ازگىن، سست، اۋلوۋاي
 لتلىشمەك /-ləşmək/ شىشكىنلىشمەك،
 توسقونلاشماق
 لتلىشمە /-ləşmə/ شىشكىنلىشمە، توسقونلاشما
 لتلىك ^۱ /-lik/ شىشكىنلىك، توسقونلۇق، كۆپلۈك
 لتلىك ^۲ ازگىنلىك، سستلۇك، اۋلوۋايلىق
 لىج ^۱ /ləc/ دىل، نادىنچ
 لىج ^۲ اۋجەشيك
 لىج ^۳ دوشمن، غرضكار، غنىم
 لىجلىشمەك /-ləşmək/ نفرتلىنمەك، غرضلىنمەك
 لىجلىشمە /-ləşmə/ نفرتلىنمە، غرضلىنمە
 لىجلىك /-lik/ نفرت، كىن، عداۋت، غرض
 لىچر ^۱ /ləçər/ حىاسىز، ادب سىز
 لىچر ^۲ اجلاف، مردار، رذىل، ناجنس
 لىچك ^۱ /ləçək/ يايلىق، دىسمال
 لىچك ^۲ يارپاق
 لىچكىلى /-li/ يارپاقلى
 لحظه /ləhzə/ آن، ثانیه
 لذت ^۱ /ləzət/ داد، تام
 لذت ^۲ كىف، دۇق، نىشە
 لذت سىز ^۱ /-siz/ دادسىز، تامسىز
 لذت سىز ^۲ دۇق سوز، نىشە سىز

لنگیمک /-imək/ یاواشیماق، گنجیکمک، یوبانماق
 لنگیمه /-imə/ یاواشیما، گنجیکمه، یوبانما
 له پیر /əpir/ ایز، نشان
 له لویون /əlöyün/ آجگۆز، طمعکار، دارگۆز،
 قارینقولو
 له لویونلوك /-lük/ آجگۆزلوك، طمعكارلیق،
 دارگۆزلوك، قارینقولولوق
 له لیک /ləlik/ یالواریش
 له لیمک /-mək/ یالوارماق
 له لیمه /ləlimə/ یالوارما
 لوپا^۱ /lopa/ اسکی، جیندیر، پیلیک
 لوپا^۲ یتکه، بۆیوک
 لوپا^۳ قالین
 لوت^۱ /lüt/ چیلپاق، عریان
 لوت^۲ یوخسول، کاسیب
 لوت^۳ سفیل، دینچی
 لوتلشمک /-ləşmək/ سویونماق، چیلپاقلاشماق
 لوتلشمه^۱ /-ləşmə/ سویونما، چیلپاقلانما
 لوتلشمه^۲ یوخسوللاشما، کاسیبلاشما
 لوتلنمک /-lənmək/ یوخسوللاشماق،
 کاسیبلاشماق
 لوتلوك^۱ /-lük/ چیلپاقلیق، عریانلیق
 لوتلوك^۲ یوخسوللوق، کاسیبلیق
 لوتو^۱ /lotu/ اویناش، آشنا
 لوتو^۲ ظرافاتعجیل، مزهلی، کیفجیل
 لوتو^۳ فیریلداق چی، اوغرو، خسپوش، دلهدوز
 لوتولوق /-luq/ فیریلداق چیلپاق، اوغرولوق،
 خسپوشلوق، دلهدوزلوق، کلکبازلیق، بیجلیک، حیله
 گریک، فندگیرلیک
 لول /lül/ دم، سرخوش
 لوله^۱ /lülə/ آغیز
 لوله^۲ سیرسیرا

لوله له مک /-ləmək/ بوکمک
 لوله له مه /-ləmə/ بوکمه
 لوله لی /-li/ بوکولو
 لووگا /lovğa/ تکبیرلو، ادعالی، تشخصلو، ادا باز
 لووغالانما /-lanma/ تکبیرلنمه، اویونمه
 لووغالانماق /-lanmaq/ تکبیرلنمک، اویونمک
 لووغالیق /-liq/ تکبیرلوك، گوپچولوق
 لیاقت^۱ /əyaqət/ قابلیت، باجاریق، استعداد
 لیاقت^۲ مزیت، قدر-قیمت، نزاکت
 لیاقت سیز /-siz/ ادب سیز، تربیه سیز، نزاکت سیز
 لیاقت سیزلیک /-sizlik/ ادب سیزلیک، تربیه
 سیزلیک، نزاکت سیزلیک
 لیاقتلی^۱ /-li/ قابیلیتلی، باجاریقلی، استعدادلی
 لیاقتلی^۲ دهیرلی، لایقلی، اعتبارلی، حرمتلی،
 احتراملی، ادبلی، نزاکتلی، تربیهلی، الوثریشلی
 لیاقتلی لیک /-lilik/ لایقلی لیک، اعتبارلی لیق، ادبلی
 لیک، تربیهلی لیک، دهیرلی لیک
 لیرت^۱ /lirt/ بوش، لت
 لیرت^۲ یومشاق
 لیرتلاشما^۱ /-laşma/ بوشالما، لتلشمه
 لیرتلاشما^۲ یومشالما
 لیرتلاشماق^۱ /-laşmaq/ یومشالماق
 لیرتلاشماق^۲ بوشالماق، لتلشمک
 لیرتلیق^۱ /-liq/ بوشلوق، لتلیک
 لیرتلیق^۲ یومشاقلیق
 لیرتلیق^۳ سستلوك، ازگینلیک
 لیریک /lirik/ اینجه، ظریف
 لئش /ləş/ جمک
 لیغ /liğ/ لئهمه، باتاق، پالچیق، لیققا [اردبیلده بیر نوع
 قامیش دا لیغ آدلانیر]
 لیغلی /-li/ لئهمهلی، پالچیقلی
 لیل /lil/ جنگ، لئهمه، باتاق

- لیلی /-li/ لئهمه لی، باتاقلی
 لیلی لیک /-lilik/ لئهمه لیک، باتاقلیق
 لینج /-linc/ یورغونلوق، سست لوک
 لینجلیک /-lik/ یورغونلوق، سست لوک
 لئهم /-lehim/ قالای
 لئهم سیز /-siz/ قالای سیز، یاپیشیق سیز
 لئهم سیز لیک /-sizlik/ قالای سیز لیک،
 یاپیشیق سیز لیک
 لئهمله مک /-ləmək/ قالایلاماق، یاپیشدیرماق
 لئهمله مه /-ləmə/ قالایلاما، یاپیشدیرما
 لئهملی /-li/ قالایلی، یاپیشیقلی
 لئهملی لیک /-lilik/ قالایلی لیک، یاپیشیقلیق
 لئسان /-leysan/ گورشاد

ماراقلی لیک ^۱ /-lilɪq/ دۇقلولوک، گۈزل لیک	مات /mat/ معطل، تعجبلىنمە
ماراقلی لیک ^۲	ماتم /matəm/ ياس، هوزور
مازاق /mazaq/ ظرافات، اويون	مات-مات /mat-mat/ تعجبلو، حيران
مازاقلاشما /-laşma/ ظرافاتلاشما، اويناقلاشما	ماتملى /-li/ ياسلى، هوزورلو
مازاقلاشماق /-laşmaq/ ظرافاتلاشماق، اويناقلاشماق	ماتملى لیک /-lilik/ ياسلى لیک، عزالى لیک
ماسقارا /masqara/ اديلنجه، ظرافات، نك، مضحكه	ماجال /macal/ امكان، شرايط، فرصت
ماسقاراچى /-çi/ استهزاچى، ريشخندچى، تنقيدچى، تلخك	ماجرا /macəra/ حادثه، قضيه، احوالات، سرگذشت
ماعاش /maaş/ آيلىق، دونلوق	ماجر اچى /-çi/ فيريلداق چى، حيله گر
ماعاشلى /-li/ آيلىقلى، دونلوقلو	ماجر اچىلىق /-çiliq/ فيريلداق چىلىق، حيله گرلىك
مافراق /mafraq/ كۆورهك، يوشماق	ماخذ /mæxəz/ منبع
مافراقلاما /-lama/ كۆورهكلىشمە، يوشمالما	ماخذلى /-li/ منبعلى
مافراقلاماق /-lamaq/ كۆورهكلىشمە، يوشمالماق	ماده ^۱ /madde/ جسم
مافراقلىق /-liq/ يوشماقلىق	ماده ^۲ بند
مال /mal/ ملك، دۋولت، املاك، وار	مادى ^۱ /maddi/ جسمانى، فيزىكى
مالا /mala/ سوواق	مادى ^۲ رئال، گنرچك
مالالاما /-lama/ سوواما، سورتمە، شيرەلمە، مازلاما	مادى لشمە /-ləşmək/ رئاللاشماق، گنرچك لشمە
مالالاماق /-lamaq/ سوواماق، سورتمە، شيرەلە	مادى لىك /-lik/ گنرچكلىك، رئاللىق
مك، مازلاماق	ماراق ^۱ /maraq/ هوس، ميل، دۇق
مالالى /-li/ سوواقلى، شيرەلى	ماراق ^۲ منافع، خير
مالباش /malbaş/ كوت، قانماز، كوراذهن، يئكەباش، زيرراما	ماراق سىز ^۱ /-siz/ معناسىز، اهميت سىز
مالباشلىق /-liq/ كوتلوك، قانمازلىق، كوراذهنلىك، يئكەباشلىق، زيررامالىق	ماراق سىز ^۲ گۆركم سىز، كيغير
مالجانلى /-canli/ قناعت جيل، ييغيجى، احتياطلى، قيدكش	ماراق سىز ^۳ لاقيد، اعتناسىز
مالجانلى لىق /-canlilıq/ قناعت جيللىك، احتياطلى لىق، قاينى، قيدكشلىك	ماراق سىزلىق /-sizliq/ لاقيدلىك، اعتناسىزلىق
ماللى /malli/ پوللو، وارلى، گليرلى	ماراقلانديرما /-landırma/ هوسلنديرمە، شيرنيك ديرمە
مالىك /malik/ صاحب، ييه	ماراقلانديرماق /-landırmmaq/ هوسلنديرمەك، شيرنيك ديرمەك
ماما /mama/ بيبى	ماراقلانما /-lanma/ ميل لنمە، هوسلنمە
	ماراقلانماق /-lanmaq/ ميل لنمەك، هوسلنمەك
	ماراقلی ^۱ /-li/ دۇقلو، گۈزل، قشنگ
	ماراقلی ^۲ معنالى

مايالى ۳ تورشولو، آجىلى	ماملېق /-liq/ بېيلىك
مايالىق ۱ /-liq/ باشلانغىچلىق، توخوملوق، اساسلىق	مانع /mane/ لىگىتمە، يوپاتما، گىچىك دىرمە، انگل
مايالىق ۲ آجىتمالىق، خمرەلىك	مانعە /manie/ انگل، ايليشىك، يوبانىق
مايالىق ۳ مونىيتلىك	مانعەچىلىك /-çilik/ انگل، ايليشىك، چتىنلىك
مايالىق ۴ دۆلۈك	مانعەسىز /-siz/ انگل سىز، ايليشىك سىز
مايە دورو، سىيىق	مانعەلى /-li/ انگلى، ايليشىكلى
مايە /maye/ سو	مانعەلىك /-lik/ انگلىك، ايليشىكلىك
مايەلشمەك /-ləşmək/ دورولماق، سىيىقلاماق	ماهر ۱ /mahir/ مهارتلى، باجاريقلى، استعدادلى
مايەلشمە /-ləşmə/ دورولما، سىيىقلاما	ماهر ۲ دىرى باش، زىرک، چئويىك، جلد
مايىل ۱ /mayil/ هوس، ميل	ماهرلىك ۱ /-lik/ مهارتلىك، باجاريقلىق، استعدادلىق
مايىل ۲ ياتىق	ماهرلىك ۲ دىرى باشلىق، زىرکلىك، چئويىكلىك، جلدلىك
مايىللى /-li/ هوسلى، ميللى	ماهنى /mahni/ نغمە، لايل
مايىللىك /-lik/ هوسلىك، ميللىك	ماهىت /mahiyet/ اصل، مغز، اساس، معنا، مطلب
مايماق ۱ /maymaq/ كئى، آغزى آچىق، عاجز، آغزى بوش	ماوى /mavi/ گۆى
مايماق ۲ لىگ، يياواش	ماويلېك /-lik/ گۆيلۈك
مايماق ۳ مىزى (mizi)	مايا ۱ /maya/ روشنىم، دۆل
مايماقلاما ۱ /-lama/ كئىلشمە، عاجزلىشمە	مايا ۲ باشلانغىچ، توخوم، نوو، اساس
مايماقلاما ۲ لىگىمە، يياواشما	مايا ۳ آجىتما، خمرە
مايماقلاماق /-lamaq/ كئىلشمەك، كوتلىشمەك، عاجزلىشمەك	مايالا ما /-lama/ تورشوتما، قىچقىرما، آجىتما
مايماقلىق ۱ /-liq/ كئىلىك، عاجزلىك، آغزى بوشلوق، كوتلۈك	مايالا ماق /-lamaq/ قىچقىرماق، تورشوتماق، آجىتماق
مايماقلىق ۲ لىگلىك، آستالىق	مايالا ندىرما ۱ /-landırma/ مونىيتلىشىدىرمە
مايوس ۱ /meyus/ توتقون، پرت، دلخور	مايالا ندىرما ۲ دۆللىنىدىرمە
مايوس ۲ امىدىسىز	مايالا ندىرماق ۱ /-landırmaq/ مونىيتلىشىدىرمەك
مايوسلاشما /-laşma/ امىدىسىزلىشمە	مايالا ندىرماق ۲ قىدالاندىرماق
مايوسلاشماق /-laşmaq/ امىدىسىزلىشمەك	مايالا ندىرماق ۳ دۆللىنىدىرمەك
مايوسلوق ۱ /-luq/ پرتلىك، دلخورلوق	مايالا لاق /mayallaq/ دومبالاق، كىللە ماياللاق، تولانما، هوپانما
مايوسلوق ۲ امىدىسىزلىك	مايالى ۱ /-li/ روشنىملى، نوو، اساسلى
مايىف /mayfi/ شىكست	مايالى ۲ خمرەلى
مايىفلىق /-liq/ شىكستلىك	

مترقى /müteraqqi/ قاباقچيل	مباحثه ^۱ /mübahise/ مذاكره، بحث، حۇجت، دئيشمه
مترقى ليك /lik/ قاباقچيللىق	مباحثه ^۲ چكىشمه، توققوشما، اختلاف، مناقشه
متصل /müttesil/ دايمي، هميشه، دورمادان، فاصله سيز، آرام سيز، دالبال	مباحثه سيز /-siz/ مناقشه سيز، توققوشماسيز، اختلاف سيز
متصلليک /lik/ دايمي ليک، هميشه ليک، فاصله سيز ليک، آرام سيز ليک	مباحثه لي /li/ مناقشه لي، داوام لي، انگللي
متفق /müttefiq/ اتفاق، بير ليک	مبادلە /mübadile/ ده ييشمه
متفقليک /lik/ اتفاقليق، بير ليک	مبارز ^۱ /mübariz/ اراده لي، عز ملي
مُتمادی /mütəmədi/ دايمي، هميشه	مبارز ^۲ دؤيوشكن
مُتماديليک /lik/ دايمي ليک، هميشه ليک	مبارزليک /mübarizlik/ دؤيوشكنليک
متهم /müttəhim/ مقصر، گناهكار، سوچلو	مبارزه /mübarizə/ چارپيشما، ووروشما، دؤيوشمه
متهملي ليک /lik/ مقصرليک، گناهكارليق، سوچلولوق	مبارزه لي /li/ چارپيشمالي، ووروشمالي
متين /metin/ برک، محکم، داواملي، دؤزوملو	مبارک /mübarək/ اوغورلو، خيرلي، خوشبخت
متينلشمک /-ləşmək/ محکم لشمک، برکيشمک، دؤزوملشمک	مبالغه /mübaligə/ بؤيوتمه، شيشيرتمه، آرتيرما
متينلشمه /-ləşmə/ محکم لشمه، برکيشمه، دؤزوملشمه	مبالغه لي /li/ شيشيرديلميش، اوفورولموش
متينليک /lik/ محکم ليک، برکليک، داواملي ليق، دؤزوملولوک، ثباتلي ليق	مبتلا /mübtela/ آلوده، گرفتار، دچار
مثال ^۱ /misal/ نمونه، اؤرنک، تمثال	مبتلا ليق /-liq/ آلوده ليک، دچارليق، گرفتارليق
مثال ^۲ تاي، برابر	متانت /metanet/ جسارت، محکم ليک، داواملي ليق، دؤزوملولوک، ثباتلي ليق، يئنيلمزليک
مثبت /məqbul/ مقبول، قناعتبخش	متانت سيز /-siz/ دؤزوم سوز، داوام سيز، ثبات سيز
مثل /misil/ بنزر، اوخشار، تاي	متانت سيزليک /-sizlik/ دؤزوم سوزلوك، داوام سيزليق، ثبات سيزليق
مُحاربە /müharibə/ حرب، داوا	متانتلي ليک /-lilik/ جسارتلي ليک، جومردليک، دؤزوملولوک، داواملي ليق، ثباتلي ليق، يئنيلمزليک
محافظة ^۱ /mühafizə/ قوروما، مدافعه	متحرک /mütəhərrik/ اويناق، حرکتلي
محافظة ^۲ حمايه، آرخا، دياق	متحرکليک /lik/ اويناقليق، حرکتلي ليک
محافظة کارليق /-karlıq/ ارتجاعچيليق	متردد /mütərəddid/ دؤنوک، تردد، هر دمخيال، دمدمه كي، ده ييشكن، قاراسيز
محاکمه ^۱ /mühakimə/ ملاحظه، فکر، دوشونجه، عقل، ادراک، دراکه	مترددليک /lik/ دؤنوکلوك، ترددلوك، دمدمه كيليك، ده ييشكن ليک، قاراسيزليق
محاکمه ^۲ حکم	
محاکمه سيز /-siz/ عقل سيز، دوشونجه سيز،	

تدبیر سیز

محاکمه سیزلیک /-sizlik/ عقل سیزلیق، دوشونجه

سیزلیک، تدبیر سیزلیک

محاکمه لی /-li/ دوشونجه لی، عقلی، درآکه لی،

احتیاط لی

محبت^۱ /məhəbbət/ عشق، سئوگیمحبت^۲ هوس، میل، باغلی لیقمحبتلی^۱ /-li/ عشق لی، سئوگی لیمحبتلی^۲ هوس لی، میلی، باغلیمحبتلی^۳ صادق، صداقت لیمحتاج^۱ /möhtac/ احتیاج لیمحتاج^۲ یوخسول، کاسیب /میرزه علی اکبر صابر:

ملت نجه تاراج اولور اولسون نه ایشیم وار؟ دوشمنلره

محتاج اولور اولسون نه ایشیم وار؟]

محتاجلیق /-liq/ احتیاج، یوخسوللو

محترم /möhtərəm/ حرمت لی، احترام لی، سانبالی

محترملیک /-lik/ حرمت لی لیک، احترام لی لیق،

سانبالی لیق

محشتم^۱ /möhtəşəm/ دبدبه لی، طنطنه لی،

ازدهام لی

محشتم^۲ عظمت لی، ننگمحشتملیک^۱ /-lik/ دبدبه، طنطنه، جاه-جلالمحشتملیک^۲ /-lik/ ننگ، عظمت، بؤیوکلوکمحدود^۱ /məhdud/ دارمحدود^۲ دار دوشونجه لی، دار فکری

محدودلو

محدودیت /-iyyət/ دار دوشونجه لی لیک

محروم^۱ /məhrum/ نصیب سیزمحروم^۲ بدبخت، اوغورسوز، یازیق، طالع سیز، مظلوم

محروملوق /-luq/ طالع سیزلیک، اوغورسوزلوق،

یازیق لیق

محرومیت^۱ /məhrumiyyət/ نصیب سیزلیکمحرومیت^۲ طالع سیزلیک، اوغورسوزلوق، یازیق لیقمحرومیت^۳ احتیاج

محزون /məhzun/ غم لی، کدر لی، درد لی

محزونلوق /-luq/ غم لی لیک، کدر لی لیک، درد لی لیک

محصول^۱ /məhsul/ بهرهمحصول^۲ ارازا، یئینیتی

محصولدار /-dar/ برکت لی، ثمره لی، بهره لی، خیر لی،

الوثریشلی، گلیر لی

محصولدارلیق /-darlıq/ برکت لی لیک، ثمره لی لیک،

بهره لی لیک، خیر لی لیک

محصوللو /-lu/ بهره لی، ثمره لی

محصوللولوق /-luluq/ برکت لی لیک، ثمره لی لیک،

بهره لی لیک، خیر لی لیک، گلیر لی لیک

محکم سارسیلماز، آیینماز، یئنیلمز

محکم^۱ /möhkəm/ برک، داوام لی، دؤزوملو، ثابت،

دایاناق لی، متین، متانت لی

محکم^۲ ساغلام، قیوراق، جانیبیرکمحکم^۳ گوجلو، شدت لی، برکمحکم لنمک^۱ /-lənək/ برکیمک، متینلشمک،

ثابتلشمک

محکم لنمک^۲ برکیمک، ساغلاملاشماق،

قیوراقلاشماق

محکم لنمه^۱ /-lənme/ برکیمه، متینلشمه، ثابتلشمهمحکم لنمه^۲ برکیمه، ساغلاملاشما، قیوراقلاشمامحکم لیک^۱ /-lik/ برکلیک، دؤزوملولوک، داوام لی لیق،

ثابتلیک، دایاناقلیق، یئنیلمز لیک

محکم لیک^۲ ساغلاملیق، قیوراقلیقمحنت^۱ /möhnet/ زحمت، اذیت، قایغیمحنت^۲ ایشگنجه، اضطراب، بلامحنت^۳ درد، غم، غصه، کدرمحنتلی^۱ /-li/ غصه لی، کدر لی، درد لیمحنتلی^۲ ایشگنجه لی، اضطراب لی

دایمی لیک	محو /məhv/ تلف، اؤلوم
مدتلی /-li/ وعدەلی، مہلتلی	محور /məhvər/ اوخ
مدتلی لیک /-lilik/ وعدەلی لیک، مہلتلی لیک	محیط /mühit/ حیات، شرایط، وضعیت
مدح /mədh/ تعریف، اؤیمه	مخارج /məxaric/ خرج، چبخار
مدعا ^۱ /müddəa/ ادعا، طلب	مختصر /müxtəsər/ قیسا، گۆدک (دانیشیق، صحبت)
مدعا ^۲ تئزیس، فکر	مختصرلشدیرمک /-ləşdirmək/ قیسالتماق، گۆدلتمک
مدنی /mədənli/ ادبلی، نزاکتلی، قاناجاقلی	مختصرلشدیرمه /-ləşdirmə/ قیسالتما، گۆدلتمه
مدنی لیک /-lik/ ادبلی لیک، نزاکتلی لیک	مختصرلیک /-lik/ قیسالیق، گۆدکلیک
مدھش /müdhış/ قورخونج، دحشتلی	مختلف /müxtəlif/ جوربہ جور، رنگارنگ، باشقا-باشقا
مدھشلیک /-lik/ دحشتلی لیک، قورخونجلق	مختلفلشمک /-ləşmək/ رنگارنگلشمک
مذاکره /müzakirə/ مباحثه	مختلفلشمه /-ləşmə/ رنگارنگلشمه
مذاکره لیک /-lik/ مباحثه لیک	مختلفلیک /-lik/ جوربہ جورلوک، رنگارنگلیک، باشقاباشقالیق
مذمت /məzəmmət/ دانلاق، طعنہ، تہمت، قیناق	مخصوص /məxsus/ عاید، دایر
مذمت لہ مک /-ləmək/ دانلاماق، قیناماق، تہمت	مخصوصی /məxsusi/ خصوصی
لہ مک	مخفی /məxfi/ گیزی، خلوتی، پنہان
مذمت لہ مہ /-ləmə/ دانلاما، قیناما، تہمتلہ مہ	مخفی لیک /-lik/ گیزی لیک، خلوتی لیک، پنہانلیق
مذمتلی /-li/ دانلاقلی، طعنہلی، تہمتلی	مخلص /məxləs/ مختصر، خلاصہ
مراجعت /müraciət/ خطاب، دئمه	مخلوق /məxluq/ خالق، کوتلہ، ائل، جاماعات
مراد /murad/ آرزو، ایستک، مقصد، مرام، نیت	مخمري ^۱ /məxməri/ ملاحظتلی، ظریف، یومشاق (سس)
مراسم /mərasim/ آیین، طنطنہ، شادلیق، شنلیک، بایرام	مخمري ^۲ عطیرلی
مرام /məram/ مقصد، مراد، آرزو، دیلک، ایستک، نیت، هوس، میل	مداخل /mədaxil/ گلیر، قازانج
مراملی /-li/ مقصدلی، دیلکلی، ایستکلی، نیتلی، هوسلی، میلی	مداخللی /-li/ گلیرلی، قازانجلی
مربی /mürəbbi/ تربیہچی	مداخللیک /-lik/ گلیرلی لیک، قازانجلی لیک
مربی لیک /-lik/ تربیہچیلیک	مداخله /müqaxilə/ قاریشما، سوخولما، میانچیلیق
مرتجع /mürtece/ ارتجاعچی	مدافعه ^۱ /müdafiə/ قوروما
مرتجع لیک /-lik/ ارتجاعچیلیق	مدافعه ^۲ حمایہ، آرخا، دایاق
مرتد ^۱ /mürtəd/ دؤنوک، خابن	مدت /müddət/ واخت، زمان
مرتد ^۲ دین سیز	مدت سیز ^۱ /-siz/ وعدہ سیز، مہلت سیز
مرتدلیک ^۱ /-lik/ دؤنوکلوک، خابنلیک	مدت سیز ^۲ دایمی
	مدت سیزلیک /-sizlik/ ہمیشہ لیک، عمرلوک،

مرتدلیک^۲ دین سیزلیک
 مرحله /*mərħələ*/ دؤور
 مرحله لی /*li*/ دؤورلو
 مرحمت /*mərħəmət*/ رحملی لیک، مهربانلیق
 مرحمت سیز /*-siz*/ انصاف سیز، آمان سیز، رحم سیز،
 ظالم، غدار
 مرحمت سیزلیک /*-sizlik*/ انصاف سیزلیق، آمان سیزلیق،
 ظالملیق، غدارلیق
 مرحمتلی /*li*/ رحملی، شفقتلی، مهربان
 مرحمتلیک /*lik*/ رحملی لیک، شفقتلی لیک
 مرحوم /*mərhum*/ مرحمتلیک
 مرخص /*mürəxxəs*/ اذنلی، رخصتلی، اجازه لی
 مرد^۱ /*mərd*/ جسارتلی، ایگید، قوچاق، جومرد،
 جسور
 مرد^۲ لیاقتلی، عالیجنابلیق، الی آچیق
 مردار^۱ /*murdar*/ حرام
 مردار^۲ ایرنج، رذیل، آلچاق، اجلاف، خبیث، چیرکین،
 منفور
 مردارلاما^۱ /*lama*/ بولاما، چیرکله مه، باتیرما
 مردارلاما^۲ /*lama*/ کورلاما، پیسلشدیرمه، خرابلاما،
 لکه له مه
 مردارلاماق^۱ /*lamaq*/ بولاماق، چیرکله مک،
 باتیرماق
 مردارلاماق^۲ کورلاماق، خرابلاماق، پیسلشدیرمک،
 لکه له مک
 مردارلیق^۱ /*liq*/ پینتلی لیک
 مردارلیق^۲ حراملیق
 مردارلیق^۳ پیس لیک، آلچاقلیق، رذیلیک
 مردانه /*mərdanə*/ جسورانه
 مردانه لیک /*lik*/ جسورانه لیک، باهادیرلیق
 مردلیک^۱ /*lik*/ ایگیدلیک، جسارت، متانت، شجاعت،
 قهرمانلیق، فداکارلیق

مرتدلیک^۲ غیرت، عالیجنابلیق، الی آچیقلیق
 مردیمازار /*mərdimazar*/ قلبی قارا، فساد، ایرنج،
 چیرکین، مضر
 مردیمازارلیق /*liq*/ فتنه چیلیک، فسادچیلیق،
 مضرلیک، ایرنجلیک
 مرض /*mərez*/ خسته لیک، آزار، ناخوشلوق
 مرضلی /*li*/ آزارلی، ناخوش
 مرگب /*mürəkkəb*/ چتین، دولاشیق، قاریشیق
 مرگب لشمک /*ləşmək*/ چتینلشمک، آغیرلاشماق،
 دولاشماق
 مرگب لشمه /*ləşmə*/ چتینلشمه، آغیرلاشما،
 دولاشما
 مرگب لیک /*lik*/ چتینلیک، دولاشیقلیق، قیریقلیق
 مروت^۱ /*mürüvvət*/ مردلیک، جومردلیک،
 عالیجنابلیق
 مروت^۲ مرحمت، شفقت، انصاف
 مروت سیز /*-siz*/ انصاف سیز، آمان سیز، رحم سیز،
 داش اوره کلی، غدار
 مروت سیزلیک /*-sizlik*
 مروتلی^۱ /*li*/ عالیجناب، مرد، جومرد
 مروتلی^۲ مرحمتلی، شفقتلی، انصافلی
 مروتلی لیک^۱ /*lilik*/ عالیجنابلیق، مردلیک،
 جومردلیک
 مروتلی لیک^۲ مرحمتلی لیک، شفقتلی لیک
 مزاج^۱ /*məzac*/ خاصیت، طبیعت، حال، قیلیق
 مزاج^۲ جوشغونلوق، احتراض، هوس
 مزاجلی /*li*/ جوشغون، قیزغین، احتراضلی
 مزاح^۱ /*məzah*/ ظرافات، اهلنجه
 مزاح^۲ ظرافت
 مزار /*qəbir*/ قبیر، گور
 مزارستان /*məzaristan*/ قبرستان
 مزارلیق /*məzarlıq*/ قبیرلیک، گورلوق

مستقم /müsteqim/ بیرباشا، دوزونه	مزه ^۱ /mäze/ چهرز
مست لیک /-lik/ سرخوشلوق، دملیک	مزه ^۲ لذت، داد، تام
مسرور /mesrur/ شن، شاد، سئوینجک	مزه ^۳ ناز، عشوه، غمزه، شیوه
مسعود /mesud/ خوشبخت، بختیار	مزه جیل /-cil/ ظرافاتجیل
مسعودلوق /-luq/ خوشبختلیک، بختیارلیق	مزه لنمک /-lənmək/ اهلنمک
مسکن /məskən/ یورد، ائو، منزل	مزه لنمه /-lənme/ اهلنمه، کیف چکمه
مسکون /məskun/ ساکن	مزه لی ^۱ /-li/ دادلی، لذتلی، تاملی
مسکین یوخسول، کاسیب	مزه لی ^۲ ظرافاتجیل، اویونباز
مسکین /miskin/ یازیق، فاغیر، زاوالی، بیچاره، بینوا	مزه لی ^۳ گولمه لی، اهلنجه لی
مسکین لشمک ^۱ /-ləşmək/ یوخسوللاشماق، کاسیبلاشماق	مزه لی ^۴ دوزلو، ماراقلی
مسکین لشمک ^۲ زاواللاشماق، فاغیرلاشماق	مزه لی لیک ^۱ /-lilik/ یومور، اهلنجه لی لیک
مسکین لشمه ^۱ /-ləşmə/ یوخسوللاشما، کاسیبلاشما	مزه لی لیک ^۲ اویونبازلیق، تلخکلیک
مسکین لشمه ^۲ زاواللاشما، فاغیرلاشما	مزه لی لیک ^۳ دوزلولوق، ماراقلی لیق
مسکین لیک ^۱ /-lik/ کاسیب لیق، یوخسوللوق	مزیت /məziyyət/ لیاقت، منلیک، قیمت، دهیر
مسکین لیک ^۲ زاواللیق، فاغیرلیق، یازیقلیق، بیچاره لیک	مژده /müjdə/ موشتولوق
مسک ^۱ /məslək/ ایدئی، اینام، عقیده، اعتقاد	مژده چی /-çi/ موشتولوق چو، قاصد
مسک ^۲ اعتقاد، مذهب، اینام	مژده چیلیک /-çilik/ موشتولوقچولوق
مسکد داش /-daş/ همفکر، شریک، سلاح داش، مسکد اشلیق /-daşlıq/ همفکرلیک، شریک لیک، سلاح داشلیق، آرخاداشلیق	مژده له مک /-ləmək/ موشتولوقلاماق
مسک سیز /-siz/ ایدئیاسیز، پرنسیپ سیز، عقیده سیز	مژده له مه /-ləmə/ موشتولوقلاما
مسک سیزلیک /-sizlik/ عقیده سیزلیک	مسابقه /müsabiqə/ یاریش
مسکلی /-li/ ایدئیالی، ایناملی، عقیده لی، اعتقادلی	مسافر /müsafir/ قوناق، مهمان
مسکلی لیک /-lilik/ ایدئیالی لیق، ایناملی لیق، عقیده لی لیک، اعتقادلی لیق	مست /məst/ سرخوش، دم، کیفلی
مسؤللوق /məsulluq/ جاوابده لیک	مستبد /müstəbid/ ظالم، ظلمکار، قان ایچن، ازازیل
مسؤولیت /məsuliyyət/ جاوابده لیک	مستبد لیک /-lik/ استبداد، ظلمکارلیق، غدارلیق
مسؤولیت سیز /-siz/ سھلنکار، بیوئج	مستثنا /müstəsna/ استثنا
مسؤولیت سیزلیک /-sizlik/ سھلنکارلیق	مستثنالیق /-lıq/ استثنالیق
مسؤولیت لیک /-lik/ جاوابده لیک	مستقل اؤزباشینا، اؤز-اؤزونه
	مستقل ^۱ /müstəqil/ سربست
	مستقل ^۲ قطعیتلی، تشبثلو
	مستقل لیک ^۱ /-lik/ سربست لیک
	مستقل لیک ^۲ اؤزباشینالیق
	مستقل لیک ^۳ تشبث کارلیق، قطعیت

مصببتلی /-li/ بلالی، فلاکتلی، بدبخت، قورخولو،
 کدرلی، اضطرابلی، آجیناجاقلی
 مضحکہ /mæzhəkə/ اہیلنجہ، ظرافات، لطیفہ
 مضحکہلی^۱ /-li/ اہیلنجہلی
 مضحکہلی^۲ گولمہلی
 مُضر /müzirr/ قلبی قارا، مردیمزار، فساد، ضررلی
 مُضرلیک /-lik/ فسادچیلیق، مردیمزارلیق، ضررلی لیک
 مضمون^۱ /mæzmun/ ماہیت، معنا
 مضمون^۲ مطلب، مسئلہ
 مضمون سوز /-suz/ معناسیز، ماراق سیز
 مضمونسوزلاشما /-suzlaşma/ مناسیزلاشما،
 ماراقسیزلاشما
 مضمونسوزلاشماق /-suzlaşmaq/ مناسیزلاشماق،
 ماراقسیزلاشماق
 مضمونسوزلوق /-suzluq/ معناسیزلیق، ماراق سیزلیق
 مضمونلو /-lu/ معنالی، دولغون، ماراقلی
 مضمونلولوق /-luluq/ معنالیلیق، دولغونلولوق،
 ماراقلی لیک
 مطالعہ /mütaliə/ اوخوما
 مطلب^۱ /mætləb/ ماہیت، مضمون
 مطلب^۲ مقصد، مراد، مرام، ایستک، آرزو
 مطلب سیز /-siz/ ماہیت سیز، مضمون سوز، مرام سیز
 مطلبلی^۱ /-li/ ماہیتلی، مضمونلو
 مطلبلی^۲ مقصدلی، مرادلی، ایستکلی، آرزولو
 مطلق /mütələq/ حؤکما، شرط سیز، شک سیز،
 سؤز سوز، دانیشیق سیز، قطعی
 مطیع^۱ /müti/ اطاعتکار
 مطیع^۲ دینج، ساکت
 مطیع لشمک /-ləşmək/ اطاعتلشمک
 مطیع لیک^۱ /-lik/ اطاعتکارلیق
 مطیع لیک^۲ /-lik/ دینجلیک، ساکت لیک
 مظفر /müzəffər/ غالب، باسیلماز، یننیلمز

مسئول /məsul/ جاوابدہ
 مشاور /müšavir/ مصلحت چی، مشورت چی
 مشاورہ /müšavirə/ مصلحت، مذاکرہ
 مشاورہ^۲ اجلاس
 مشترک /müştərek/ شریکلی، اور تاقلی، بیرگہ
 مشترکلیک /-lik/ شریکلی لیک، اور تاقلی لیک
 مُشتیری /müştəri/ آلیجی
 مُشتیری لیک /-lik/ آلیجیلیق
 مشکل^۱ /müşköl/ چتین، آغیر
 مشکل^۲ انگل، مانعہ
 مشکللشمک /-ləşmək/ چتینلشمک،
 مرکب لشمک، آغیرلاشماق
 مشکللشمہ /-ləşmə/ چتینلشمہ، آغیرلاشما،
 مرکب لشمہ
 مشکللوک /-lük/ چتینلیک، آغیرلیق
 مشہور /məşhur/ گؤزکملی، تانینمیش، آدلی -
 سانلی، شہرتلی
 مشہورلاشما /-laşma/ تانینما، گؤزکملی لشمہ
 مشہورلاشماق /-laşmaq/ تانینماق، گؤزکملی لشمک
 مشہورلوق /-luq/ گؤزکملی لیک، شہرتلی لیک،
 آد-سانلی لیک
 مصاحب لیک /müsaiblik/ صحبتلیک
 مصاحبہ /müsaibə/ صحبت
 مصرف /məsrəf/ خرج، چیخار
 مصرفلی /-li/ خیرلی، یارارلی، گرکلی
 مصلحت /məsləhet/ مشورت، راضی لیک
 مصلحت سیز /-siz/ مشورت سیز، راضی لیک سیز
 مصلحت لشمک /-ləşmək/ سوروشماق، گنشمک
 مصلحت لشمہ /-ləşmə/ سوروشما، گنشمہ
 مصلحتلی /-li/ گنشه کلی، سوراقلی
 مصیبت /müsibət/ بلا، آفت، فلاکت، بدبختلیک،
 زاوال، کدر، اضطراب

معجزہ لی /-li/ خارق العادہ، اعجاز کار	مظفریت /müzefferiyyet/ غالبیت، باسیلمازلیق،
معرفت ^۱ /merifet/ ادب، نزاکت، قانا جاق	یئنیلمزلیک
معرفت ^۲ علم، معارف، مدنیت	مظلوم ^۱ /məzlum/ عاجز، حقیر، بدبخت، ذلیل،
معرفت سیز /-siz/ قانا جاق سیز، ادب سیز، نزاکت سیز	یازیق، اطاعتی، محکوم، فاغیر، سادہ
معرفت سیزلیک /-sizlik/ ادب سیزلیک، نزاکت	مظلوم ^۲ حلیم، ملایم، یومشاق
سیزلیک، قانا جاق سیزلیق، تربیہ سیزلیک	مظلوملوق ^۱ /-luq/ عاجزلیک، حقیرلیک، بدبختلیک،
معرفت لنمک /-lənmək/ ادب لنمک، نزاکت لنمک	ذلیللیک، یازیقلیق، فاغیرلیق، سادہلیک، مطیعلیک
معرفت لنمہ /-lənme/ ادب لنمہ، نزاکت لنمہ	مظلوملوق ^۲ حلیملیک، ملایملیک، یومشاقلیق
معرفت لی /-li/ ادب لی، نزاکت لی، قانا جاق لی، تحصیلی،	مظنہ /məzənnə/ نرخ
مدنی	مظنہ لی /-li/ نرخ لی
معرفت لیلیک /-lililik/ ادب، نزاکت، قانا جاق	معاصر ^۱ /müasir/ ایندیکی، حاضر کی
معرکہ /mərekə/ ہای-کوی، سس-کوی، قالماقال،	معاصر ^۲ تزه، یئی
داوا، قووغا، جنجل	معاصر لشمک /-ləşmək/ یئنیلشمک، تکمیلشمک
معرکہ چی /-çi/ ہای-کوی چو، داواچی، قووغاچی	معاصر لشمہ /-ləşmə/ یئنیلشمہ، تکمیلشمہ
معرکہ چیلیک /-çilik/ ہای-کویچولوک، قالماقاللیق،	معاصرلیک ^۱ /-lik/ حال-حاضر
داواکارلیق، قووغالیق	معاصرلیک ^۲ تزهلیک، یئنیلک
معشوقہ /məuəqə/ سئوگیلی، محبوبہ	معاملہ /müamile/ آلیش-وئیش، آلوتر
معصوم /məsum/ عصمت لی، ناموسلو، تمیز، پاکیرہ،	معاملہ چی /-çi/ آلوتر چی
گناہ سیز	معاملہ چیلیک /-çilik/ آلوتر چیلیک
معصوملوق /-luq/ عصمت، باکرہلیک، گناہ سیزلیق	معاملہ سیز /-siz/ آلوتر سیز
معطل /məttəl/ تعجب، حیرت	معاینہ /müayinə/ یوخلاما، باخما
معطللیک /-lik/ تعجب لوک، حیرتلیک	معتبر ^۱ /mötabər/ اعتبار لی، نفوذلو، حرمت لی
معلوم ^۱ /məlum/ آیدین، آچیق، آشکار	معتبر ^۲ دوغرو، دوزگون، صحیح، دقیق
معلوم ^۲ مشهور، تانیمنیش	معتبرلیک ^۱ /-lik/ اعتبار لی، نفوذلولوق،
معلومات ^۱ /məlumat/ خبر	حرمت لی، لیک
معلومات ^۲ ایضاحات	معتبرلیک ^۲ دوغرولولوق، دوزگونلوک، صحیحلیک،
معلومات لی /-li/ بیلک لی، تجربہ لی، سررشتہ لی	دقیقلیک
معلومات لی لیق /-lilıq/ بیلک لی، تجربہ لی، لیک،	معتدل ^۱ /mötdəil/ اورتا، میانہ
سررشتہ لی لیک	معتدل ^۲ ملایم، یومشاق
معلوملوق ^۱ /-luq/ آشکارلیق، آیدینلیق	معتدلیک ^۱ /-lik/ ملایملیک، یومشاقلیق
معلوملوق ^۲ مشهورلوق	معتدلیک ^۲ میانہلیک
معمالی ^۱ /müəmmalı/ سر لی، غریبہ، چلپہشیک	معجزہ /möcüze/ خارقه

مُفتَه <i>/müfte/</i> هوایی، مجانی، پول‌سوز	معنالی ^۲ <i>/müəmmali/</i> شک‌لی، شبه‌لی
مُفتَه‌خور <i>/müftəxor/</i> طفیلی	معنالی لبق <i>/-lilq/</i> غلیظ‌لیک،
مُفتَه‌خورلوق <i>/-luq/</i> طفیلی‌لیک	مرکب‌لیک معنا <i>/məna/</i> ماهیت، مضمون، ایده
مفتون <i>/məftun/</i> وورغون، عاشق، پرستشکار	معناسیز ^۱ <i>/-siz/</i> بوش، عبث، جفنگ
مفتونلاشما <i>/-laşma/</i> وورغونلاشما	معناسیز ^۲ دوزسوز، بایاگی، شیت
مفتونلاشماق <i>/-laşmaq/</i> وورغونلاشماق	معناسیز ^۳ دوشونجه‌سیز، فراست‌سیز
مفتونلوق <i>/-luq/</i> جاذبه‌دارلیق، فسونکارلیق،	معناسیز لبق ^۱ <i>/-sizliq/</i> جفنگیات، بایاگیلیق
پرستشکارلیق، وورغونلوق	معناسیز لبق ^۲ دوشونجه‌سیز لبق، فراست‌سیز لبق
مفصل <i>/müfəssəl/</i> اطرافلی، تفصیلاتلی، هرطرفلی	معنالاندیرما <i>/-landırma/</i> دولغونلاشدیرما
مفصللیک <i>/-lik/</i> اطرافلی لبق، تفصیلاتلیق،	معنالاندیرماق <i>/-landırmaq/</i> دولغونلاشدیرماق
هرطرفلی لبق	معنالی ^۱ <i>/-li/</i> مضمونلو، دولغون، ماراقلی
مفکوره <i>/məfkura/</i> عقیده	معنالی ^۲ عقلی، دوشونجه‌لی، دراکه‌لی
مفکوره‌سیز <i>/-siz/</i> عقیده‌سیز	معنالی لبق ^۱ <i>/-lilq/</i> مضمونلوق، دولغونلوق، ماراقلی لبق
مفکوره‌سیز لبق <i>/-sizlik/</i> عقیده‌سیز لبق	معنالی لبق ^۲ عقلی لبق، دوشونجه‌لی لبق، دراکه‌لی لبق
مفکوره‌وی <i>/-vi/</i> عقیده‌لی	معنوی ^۱ <i>/mənevī/</i> روحی، داخلی
مفکوره‌وبلیک <i>/-vilik/</i> عقیده‌لی لبق	معنوی ^۲ اخلاقی
مفلس <i>/müflis/</i> یوخسول، کاسیب، پول‌سوز	معیشت <i>/məişət/</i> یاشاییش، دولانیش، حیات
مفلسلشمک <i>/-ləşmək/</i> یوخسوللاشماق،	معین <i>/müəyyən/</i> آیدین، آشکار، آچیق
داغیلماق، کاسیبلاشماق	معین‌لشدیرمک <i>/-ləşdirmək/</i> آیدینلاشدیرماق،
مفلسلشمه <i>/-ləşmə/</i> یوخسوللاشما، داغیلما،	دقیقلشدیرمک
کاسیبلاشما	معین‌لشدیرمه <i>/-ləşdirmə/</i> آیدینلاشدیرما،
مفلسلیک <i>/-lik/</i> داغیلما، ایفلاس، سفالت، ویرانه‌لیک،	دقیقلشدیرمه
خرابالیق	معین‌لشمک <i>/-ləşmək/</i> آیدینلاشماق
مفهوم <i>/məfhum/</i> آنالایش	معین‌لشمه <i>/-ləşmə/</i> دقیقلشمه، آیدینلاشما
مقابل <i>/müqabil/</i> قارشلی، اوزبه‌اوز	معین لبق <i>/-lik/</i> آیدینلیق، آشکارلیق، قطعی لبق
مقابللیک <i>/-lik/</i> عکسلیک، ضدلیک	مغرب <i>/məğrib/</i> گونباتان، غرب
مقام <i>/məqam/</i> امکان، شرایط، فرصت، واخت	مغرور <i>/məğrur/</i> وقارلی، غرورلو
مقاوله <i>/müqavilə/</i> باغلاشما، یازیلیشما، سازش	مغرورلوق <i>/-luq/</i> وقار، فخر، افتخار، غرور
مقاومت <i>/müqavimət/</i> قارشلی‌دورما، عکس، تأثیر	مغز <i>/məğz/</i> اصل، اساس، معنا، مطلب
مقایسه <i>/müqayisə/</i> توتوشدورما، قارشیلشدیرما	مغلوبیت <i>/məğlubiyyət/</i> باسیلما، اودوزما
مقایسه‌لنمک <i>/-lənmək/</i> توتوشدورولماق	مفتش <i>/müfəttiş/</i> تفتیش، یوخلاما
مقایسه‌لنمه <i>/-lənmə/</i> توتوشدورولما	مفتشلیک <i>/-lik/</i> کونتروللوق، تفتیشلیک

فندگیر ليک
 مُکَمَل /mükəmməl/ کامل، تام
 مُکَمَللشمک /-ləşmək/ تکمیللشمک
 مُکَمَللشمه /-ləşmə/ تکمیللشمه
 مُکَمَلليک /-lik/ کاملليک، تاملیق
 ملاحظت^۱ /məlahət/ لطافت، اینجه ليک، ظریفليک
 ملاحظت^۲ گۆزل ليک، دوزلولوق
 ملاحظتلی^۱ /-li/ جاذبه لی، لطافتلی، فسونکار
 ملاحظتلی^۲ گۆزل، دوزلو
 ملاحظتلی ليک /-lilik/ جاذبه دارليق، ظریفليک، گۆزل
 ليک، فسونکارليق، لطافت
 ملاحظه^۱ /müləhizə/ قرار، سرنجام، اختيار
 ملاحظه^۲ فکرلشمه، دوشونمه، باخیش، نظر
 ملاحظه^۳ قيد، رای
 ملاحظه^۴ دوشونجه، فراست، فهم
 ملاحظه سیز /-siz/ عقل سیز، دراکه سیز، دوشونجه سیز،
 محاکمه سیز
 ملاحظه سیز ليک /-lik/ عقل سیزليق، دراکه سیز ليک،
 دوشونجه سیز ليک، محاکمه سیز ليک
 ملاحظه لی /-li/ فراستلی، آنالقلی، دوشونجه لی،
 عقللی، زکالی، فهملی، دراکه لی، محاکمه لی
 ملال /məlal/ حزن، کدر، غم
 ملاللی /-li/ حزنلو، کدرلی، غملي
 ملايم^۱ /müləyim/ معتدل، حلیم، یومشاق، ساده،
 یونگول، باشی آشاغی، اطاعتلی، فاغیر
 ملايم^۲ نزاکتلی، خوشرفتار، انسیتلی
 ملايم لشمک /-ləşmək/ حلیملشمک، یومشالماق،
 ساده لشمک
 ملايم لشمه /-ləşmə/ حلیملشمه، یومشالما، ساده لشمه
 ملايم ليک^۱ /-lik/ معتدلليک، حلیمليک، یومشاقليق،
 ساده ليک، اینجه ليک، یونگوللوک، فاغیرليق، باشی
 آشاغیلیق، انسیت لی ليک، خوشرفتارليق، نزاکت

مقبول^۱ /məqbul/ مناسب، الوثریشلی
 مقبول^۲ کافی
 مقبوللوق^۱ /-luq/ مناسب ليک
 مقبوللوق^۲ کافيلک
 مقدار /miqdar/ کمیت، قدر
 مقدرات /müqəddərat/ طالع، قسمت
 مقدس^۱ /müqəddis/ پاک، غلوی
 مقدس^۲ پیر، اوجاق
 مقدسليک /-lik/ قدسیت، پاکليق
 مقدمه /müqəddimə/ گیریش، باشلانغیج
 مقصد /məqsəd/ نیت، مراد، قصد، مرام
 مقصد سیز^۱ /-siz/ نیت سیز
 مقصد سیز^۲ معناسیز، فیداسیز
 مقصد سیز ليک /-sizlik/ معناسیزليق، فیداسیزليق
 مقصدلی /-li/ نیتلی، مرادلی، مراملی
 مقصدليلک /-lilik/ نیتلی ليک، مراملی ليق
 مقصر /müqəssir/ تقصیر کار، گناهکار، سوچلو
 مقصر ليک /-lik/ تقصیر ليک، گناهکارليق، سوچلولوق
 مقیاس /miqyas/ اؤلچو، حجم، توتوم
 مقیاسلی^۱ /-li/ گئنیش، احاطه لی
 مقیاسلی^۲ اؤلچولو، حجم لی، توتوملو
 مکافات /mükəfat/ بخشش، هديه، حق، عوض
 مکافاتلی /-li/ بخششلی، هديه لی
 مُکالِمه /mükəlimə/ دانیشیق، صحبت، مصاحبه،
 دیالوق
 مکتوب /məktub/ کاغید، نامه
 مُکَدَّر /mükəddər/ کدرلی، غملي، محزون
 مُکَدَّر ليک /-lik/ کدرلی ليک، غملي ليک، محزونلوق
 مکر /məkr/ حيله، کلک، فند، بیجلیک
 مکرلی^۱ /-li/ حيله لی، فندگیر، بیج
 مکرلی^۲ آجیقلی، کینلی، غیظلی
 مکرلی ليک /-lilik/ حيله گرليک، ابليسليک، بیجلیک،

منت^۱ /minnet/ خواهش، رجا، توقع، يالوارما
 منت^۲ ايستك، ديلك، راضي ليك، تشكر
 منتدار /dar-/ راضي
 منتدار ليك /darliq-/ راضي ليك، تشكر
 منت سيز /siz-/ خواهش سيز، رجاسيز، يالواريش سيز
 منت سيز ليك /sizlik-/ خواهش سيز ليك،
 رجاسيز ليك
 منتظر /müntezir/ حاضر
 منتظم /müntezem/ هميشه، سيستماتيک،
 آرديجيل، مُتمادي
 منتظم ليك /lik-/ سيستماتيک ليك، آرديجيل ليك،
 مُتمادي ليك
 منتلي /li-/ خواهشلي، رجالي، توقع لي
 منحوس ملعون، ايرنج، منفور
 منحوس /mənhus/ اوغورسوز، بدخت
 منحوس لوق^۱ /luq-/ اوغورسوز لوق، پيس ليك،
 نحس ليك
 منحوس لوق^۲ ملعونلوق، ايرنج ليك، منفور لوق
 منزل /mənzil/ ائو، مسكن، يورد
 منزللي /li-/ ائولي
 منزل ليك /lik-/ ائوليک
 منسوب /mənsüb/ عايد
 منسوبيت /mənsubiyyet/ عايد ليك
 منشأ /mənsə/ کؤک، اساس، باشلانغيچ
 منشألي /li-/ اساسلي، کؤکلو، باشلانغيچلي
 منصب /mənsəb/ وظيفه، درجه، رتبه
 منصبلي /li-/ وظيفه لي، درجه لي
 منظره /mənzerə/ گؤرونوش، شکل
 منظره لي /li-/ گؤزل، قشنگ، شاعرانه، صفالي
 منفعت /mənfəet/ گلير، قازانچ، خير، فايدا
 منفعت سيز /siz-/ قازانچ سيز، خير سيز، فايداسيز،
 گلير سيز، صرفه سيز

ملايم ليك^۲ مرحمت، عاليجناب ليك، لاقيد ليك،
 خاطر جمع ليك، آرخاينچي ليك
 ملت /millət/ اهالي، خالق، کوتله، جاماعات
 ملعون /məlun/ منحوس، ايرنج، منفور
 ملعونلوق /luq-/ منحوس لوق، ايرنج ليك، منفور لوق
 ممنون /məmnun/ خوشحال، نجيب، عاليجناب
 ممنونلوق /luq-/ راضي ليك، عاليجناب ليك، نجيب ليك
 ممنونيت /məmnuniyyet/ راضي ليك، تشكر،
 منتدار ليك
 مناسب /münasib/ اويعون، الوثريشلي، مقبول،
 يارارلي، لايق
 مناسبيت /münasibət/ علاقه، باغلي ليك
 مناسبيت سيز /siz-/ يئرسيز، علاقه سيز، سبب سيز،
 يارارسيز، الوثريش سيز
 مناسبيت سيز ليك /sizlik-/ علاقه سيز ليك،
 يارارسيز ليك، الوثريش سيز ليك
 مناسبتلي /li-/ علاقه لي، سبب لي
 مناسبتلي ليك /lilik-/ علاقه لي ليك، سبب لي ليك
 مناسب ليك^۱ /lik-/ اويعونلوق، الوثريشلي ليك
 مناسب ليك^۲ يارارلي ليك، لايق ليك
 منافع /mənafe/ فايدا، گلير، خير، قازانچ، صرفه،
 منفعت
 مناقشه^۱ /münaqişə/ مباحثه، مذاکره، بحث، دئيشمه
 مناقشه^۲ داوا-دالاش، ووروشما، قووغا، ديديشمه،
 سؤيوشمه، کوسوشمه، چکيشمه
 مناقشه سيز^۱ /siz-/ مباحثه سيز، دئيش سيز
 مناقشه سيز^۲ داواسيز، ووروش سوز، قووغاسيز،
 سؤيوش سوز
 مناقشه لي^۱ /li-/ مباحثه لي، بحث لي، دئيشمه لي
 مناقشه لي^۲ داوا-دالاشلي، ووروشلو، قووغالي،
 ديديشلي، سؤيوشکنتلي، کوسولو
 منبع /mənbə/ باشلانغيچ، منشأ، کؤک، اساس

مهر بانلاشماق /-laşmaq/ صمیمی لشمک
 مهر بانلیق /-lıq/ نواز شکارلیق، صمیمی لیک
 مهلت /möhlet/ واخت، وعده
 مهلر /mələr/ آغلار، گۆزویاشلی
 مهم /mühüm/ اساس، واجب، اهمیتی، گرکلی،
 ضروری
 مهمان /mehman/ قوناق
 مهم لوک /-lük/ اساسلی لیک، واجب لیک، اهمیتی
 لیک، گرکلی لیک، ضرور لیک
 موجب /məvacib/ ماعاش، دونلوق
 موجب لی /-li/ ماعاشلی، پوللو
 موازنت /müvazinet/ تارازلیق، برابر لیک
 موازنتلشمک /-ləşmək/ تارازلاشماق، برابر لشمک
 موازنتلشمه /-ləşmə/ تارازلاشما، برابر لشمه
 موازنتلی /-li/ تارازلی
 موازنتلی لیک /-lilik/ تارازلیق
 موافق /müvafiq/ اویغون، مناسب، آهنگدار
 موافق لیک /-lik/ اویغونلوق، مناسب لیک، آهنگدار لیک
 موخت /müxənnət/ خاین، ساتقین
 موخت لیک /-lik/ خاینلیک، ساتقینلیق
 مورگو /mürgü/ یاتما، یوخو، اویقو
 مورگوله مک /-ləmək/ یاتماق، یوخولاماق،
 اویقولاماق
 مورگوله مه /-ləmə/ یوخولاما، یاتما
 مورگولو /-lü/ یوخولو، اویقولو
 موشتولوق /muştuluq/ موژده، خبر
 موقق /mvəffeq/ اوغور، نایلیت
 موققیت /müvəffeqiyyet/ نایلیت، غالبیت، اوغور
 موققیت سیز /-siz/ اوغور سوز
 موققیت سیز لیک /-sizlik/ اوغور سوزلوق
 موقتی /müvəqqəti/ کنچجی، اؤتوجو
 موقتی لیک /-lik/ هله لیک، اؤتوجولوک

منفعت سیزلیک /-sizlik/ گلیر سیزلیک، خیر سیزلیک،
 قازانچ سیزلیق، فایدا سیزلیق، صرفه سیزلیک
 منفعت لی /-li/ گلیرلی، خیرلی، قازانچلی، فایدالی،
 صرفه لی
 منفعت لی لیک /-lilik/ گلیرلی لیک، خیرلی لیک،
 فایدالی لیک، قازانچلی لیک
 منفور /mənfur/ ایرنج، چیرکین، آجی، منحوس
 منفورلوق /-luq/ ایرنجلیک، چیرکینلیک، آجیلیق
 منفی /mənfı/ پیس، یارماز
 منفی لیک /-lik/ پیس لیک، یارمازلیق
 منگنه /məngənə/ سیخاج
 منلیک /mənlık/ حیثیت، شخصیت، شرف
 منوال /minval/ قایدا، طرز، یول
 منیمسه مک /-səmək/ ییه لنمک، آنلاماق
 منیمسه مه /mənim səmə/ ییه لنمه، آنلاما
 مهارت^۱ /məharət/ باجاریق، قابلیت، هنر
 مهارت^۲ جلدلیک، دیری باشلیق، زیر کلیک،
 چئوکیلیک
 مهارت سیز^۱ /-siz/ باجاریق سیز، قابلیت سیز، فراست
 سیز، فرسیز
 مهارت سیز^۲ کوت، تجربه سیز، ناشی، خام
 مهارت سیز لیک^۱ /-sizlik/ باجاریق سیزلیق، قابلیت
 سیزلیک، فراست سیزلیک، فرسیز لیک
 مهارت سیز لیک^۲ تجربه سیزلیک، کوتلوق، ناشیلیق،
 خاملیق
 مهارتلی^۱ /-li/ باجاریق لی، قابلیت لی، ماهر
 مهارتلی^۲ جلد، زیرک، دیری باش، چپیک
 مهارتلی لیک /-lilik/ جلدلیک، زیر کلیک، دیری باشلیق
 مهارتلی لیک^۲ باجاریق لی، قابلیت لی، ماهر لیک
 مهربان^۱ /mehriban/ نواز شلی، صمیمی
 مهربان^۲ عزیز، ایستکلی
 مهربانلاشما /-laşma/ صمیمی لشمه

كئچىچىلىك

مؤمن /mömin/ دىندار

مؤمنلىك /lik/ دىندارلىق

موجودىت /mövcudiyet/ وارلىق

مؤۋھوم /mövhüm/ خىالى، فاناتىك

مؤۋھومات^۱ /mövhumat/ خىالاتمؤۋھومات^۲ خرافات، فاناتىزم

مؤۋھوماتچىلىق /-çılıq/ فاناتىكلىك، خرافاتچىلىق

مؤۋھومى /-i/ خىالى

ميان /miyan/ اورتا، آرا

ميانچى /miyançı/ آراچى، واسطهچى

ميانه /miyanə/ اورتا، بابات

ميت /meyit/ جنازه، جسد، اۆلو

مئتود /metod/ اصول، يول

ميثىل سىز /misilsiz/ غير عادى، خارق العاده

ميثىل سىزلىك /-sizlik/ غير عادىلىك

مىخ /mix/ مىسمار

مىخلاما /-lama/ بركىتمه، چالما، وورما

مىخلاماق /-lamaq/ بركىتمك، چالماق، وورماق

مىخلى /-li/ مىسمارلى

ميراث /miras/ مولك، مال، وار، دۆولت

مىرتىلداما /mirtıldama/ دئىينمه، دونقولداما،

سۆيلىمه

مىرىق /miriq/ دىش سىز

مىرىقلىق /-liq/ دىش سىزلىك

مىز (امما) /mizamma/ قويماق

مىزان^۱ /mizan/ قايدا، نظام، سلىقه، ساھمانمىزان^۲ اۆلچو، اندازه، معيارمىزان^۳ چكى، آغىرلىق، اۆلچو

مىزى /mizi/ زھلەتۆكن، دئىينگن، قاراقاباق،

قاشقالباق، مايماق، آغزى بوش، اوسانديرىجى،

جانسىخيچى

مىزىلتنى /-ilti/ دئىينتى، دونقولتو

مىزىلداما /-ıldama/ دونقولداما، مىرتىلداما، دئىينمه،

قوردالانما

مىزىلداماق /-ıldamaq/ دونقولداماق، مىرتىلداماق،

دئىينمك، قوردالانماق

مىزىبلىق /-ılıq/ دئىينگنلىك، دونقولتولوق

مىسمار /mismar/ مىخ

مىسمارلاما /-lama/ مىخلاما

مىسمارلاماق /-lamaq/ مىخلاماق

مىسمىرىق /mismırıq/ قاراقاباق، قاشقالباق

مىسمىرىقلى /-li/ قاراقاباقلى، قاشقالباقلى

مىشار /mişar/ بىچاق

مىشارلاماق /-lamaq/ دوغراماق، كسمك، يارماق

مئشه /meşə/ اورمان

مئشهلى /-li/ اورمانلى

مئشهلىك /-lik/ اورمانلىق

مىل^۱ /meyl/ ياتىقلىق، اھىيلىمه، تمايلمىل^۲ سعى، جھدمىل^۳ /mil/ اۆلچومىل^۴ دوزمىل^۵ عقربمىل^۶ ايگنەمىل سىز^۱ /siz/ ھوس سىزمىل سىز^۲ ھوس سىزلىك

مىللىنمك /-lənmək/ قالخماق، شىغىماق

مىللىنمك /-lənmək/ ھوسلىنمك

مىللىنمە /-lənme/ قالخما، شىغىما

مىللىنمە /-lənme/ ھوسلىنمە

مىللى^۱ /-li/ ياتىقمىللى^۲ ھوسلىمىللى^۳ سعىلى، جھدلى

مىللىل /-mil/ زولاقلى

مینمک /-mək/ اوتورماق، اہیلشمک

مینمہ /minmə/ اوتورما، اہیلشمہ

مینیک /minik/ سرنشین

مئہ /meh/ یئل، نسیم

مئہلی /-li/ یئللی، کولکلی

ناخوشلوق /-luq/ خستەلیک، آزارلی لیق، کیف سیزلیک
 ناخیش /-naxış/ بیک
 ناخیشلاما /-lama/ بزمه، گول لهمه
 ناخیشلاماق /-lamaq/ بزمه، گول لهمه
 ناخیشلیق /-lıq/ بیکلیک، گوللوک
 نادان^۱ /-nadan/ عوام، جاهل
 نادان^۲ قبا، کوبود، ادب سیز، تربیه سیز، دوشونجه سیز
 نادانلیق^۱ /-lıq/ عواملیق، جاهللیک، جهالت
 نادانلیق^۲ کوبودلو، ادب سیزلیک، قابالیق
 نادر /-nadir/ تک-توک، سئیرک، آز
 نادرست /-nadürüst/ دله دوز، حیلە گر، کلکباز، بیج،
 فندگیر
 نادرستلوک /-lük/ دله دوزلو، کلک، مکر،
 بیجلیک، حیلە گرلیک، فندگیرلیک، تولکولوک
 نادرلیک /-lik/ تک-توکلوک، سئیرکلیک
 نادینج /-nadinc/ دجل، شولوق، ارکویون
 نادینجلیک /-lik/ دجللیک، شولوقلو، ارکویونلوک
 ناراحت /-narahat/ تشویشلی، هیجانلی، اضطرابلی،
 نادینج، تلاشی
 ناراحتلیق /-lıq/ تشویش، هیجان، اضطراب، تلاش
 ناراضی /-narazi/ حدتلی، غیظلی
 ناراضی لیق /-lıq/ حدت، غضب، غیظ، اختلاف
 نارین /-narin/ خیردا، یومشاق
 نارینلاشما /-laşma/ یومشالما، خیردالانما
 نارینلاشماق /-laşmaq/ یومشالماق، خیردالانماق
 نارینلیق /-lıq/ خیردالیق، یومشاقلیق
 ناز^۱ /-naz/ شیوه، غمزە، ادا
 ناز^۲ شیلتا، ترسلیک
 نازلانما /-lanma/ عشوه لئمه، غمزە لئمه
 نازلانماق /-lanmaq/ عشوه لئمک، غمزە لئمک
 نازلی^۱ /-lı/ عشوولی، ادالی
 نازلی^۲ ملاحتلی

نا انصاف /-nainsaf/ وجدان سیز، رحم سیز، آمان سیز،
 غدار، ظالم، داش اوره کلی
 نا انصافلیق /-lıq/ وجدان سیزلیق، رحم سیزلیک،
 آمان سیزلیق، غدارلیق، ظالملیق، داش اوره کلی
 ناامید /-naümid/ چاره سیز، علاج سیز
 ناامیدلیک /-lik/ چاره سیزلیک، علاج سیزلیق
 نابلد /-nabələd/ خام، ناشی
 نابلدلیک /-lik/ خاملیق، ناشیلیق
 ناتاراز^۱ /-nataraz/ یۆندم سیز، بیچیم سیز، یاراشیق سیز
 ناتاراز^۲ زوربا
 ناتارازلیق^۱ /-lıq/ یۆندم سیزلیک، بیچیم سیزلیک،
 یاراشیق سیزلیق
 ناتارازلیق^۲ آغیرلیق، لنگلیک
 ناتامام /-natamam/ یاریمچیق
 ناتاماملیق /-lıq/ یاریمچیق
 ناتمیز /-natəmiş/ چیرکلی، کیرلی، زببیلی،
 سلیقه سیز، پینتی
 ناتمیزلیک /-lik/ چیرکلی، کیرلی، زببیلی
 لیک، سلیقه سیزلیک، پینتلیک
 نانجنس /-nacins/ نانجیب
 نانجنسلیک /-lik/ نانجیبلیک
 ناچار /-naçar/ چاره سیز، علاج سیز
 ناچارلیق /-lıq/ چاره سیزلیک، علاج سیزلیق
 ناحق^۱ /-nahaq/ حق سیز، عدالت سیز
 ناحق^۲ عبث، هدر، فایداسیز، نتیجه سیز
 ناحق^۳ اساس سیز، لزوم سوز
 ناحقلیق^۱ /-lıq/ حق سیزلیق، عدالت سیزلیک
 ناحقلیق^۲ عبثلیک، هدرلیک، فایداسیزلیق
 ناخوش /-naxoş/ خستە، آزارلی، کیف سیز
 ناخوشلاما /-lama/ خستە لئمه، آزارلاما، کیف سیز لئمه
 ناخوشلاماق /-lamaq/ خستە لئمک، آزارلاماق،
 کیف سیز لئمک

نازنین /nazənin/ نازلی، شیوهلی

نازیک^۱ /nazik/ اینجه، ظریف

نازیک^۲ یوخا، یومشاق

نازیک^۳ حساس، ملاحظتی، لطیف

نازیکلشمک /ləşmək/ اینجهلشمک، ظریفلشمک

نازیکلشمه /ləşmə/ اینجهلشمه، ظریفلشمه

نازیکلیک^۱ /lik/ اینجهلیک، ظریفلیک

نازیکلیک^۲ یوخالیق، یومشاقلیق، اینجهلیک

نازیکلیک^۳ ملاحظتیلیک، لطافتلیلیک

نازیکلمک /ilmək/ باخ: نازیکلشمک

نازیکلمه /ilmə/ باخ: نازیکلشمه

ناساز /nasaz/ خسته، ناخوش، آزارلی، کیفسیز

ناسازلما /lama/ خستهلنمه، ناخوشلاما، آزارلاما،

کیفسیزلهمه

ناسازلماق /lamaq/ خستهلنمک، ناخوشلاماق،

کیفسیزلهمک، آزارلاماق

ناسازلیق /lıq/ خستهلیک، ناخوشلوق، کیف

سیزلیک، سستلوک، ازگینلیک، آغری

ناشوکور /naşükür/ نانکور

ناشوکورلوک /lük/ نانکورلوق

ناشی /naşı/ خام، تجربهسیز

ناشیلاشما /laşma/ خاملاشما

ناشیلاشماق /laşmaq/ خاملاشماق

ناشیلیق /lıq/ خاملیق، تجربهسیزلیک

ناعلاج /naəlac/ چارهسیز

ناعلاجلیق /lıq/ چارهسیزلیک

ناقص /naqis/ قصورلو، نقصانلی، عیبلی، آنورمال،

یاریمچیق

ناقصلیک /lik/ قصورلولوق، نقصانلیلیق، عیبلی

لیک، آنورماللیق

ناققال /naqqal/ بوشبوغاز، چرنچی، آغزیبوش،

چنهسی بوش

ناققالاما /lama/ چرنلهمه

ناققالاماق /lamaq/ چرنلهمک

ناققالیق /lıq/ بوشبوغازلیق، چرنچیلیک، آغزی

بوشلوق

ناگهان /nagahan/ بیردن-بیره، غفلت، گۆزلهنیلمه

نالایق /nalayiq/ لیاقتسیز، ادبسیز، یاراماز

نالایقلیق /lik/ لیاقتسیزلیک، ادبسیزلیک،

یارامازلیق

نالالما /nallama/ وورما، میخلاما، دؤیمه

نالالماق /lamaq/ وورماق، میخلاما، دؤیمک

نامرد^۱ /namərd/ رذیل، آچاق، اجلاف، خاین،

ابلیس، غدار

نامرد^۲ وفاسیز، دؤنوک

نامردلیک^۱ /lik/ رذیللیک، آچاقلیق، اجلافلیق،

خاینلیک، ابلیسلیک، غدارلیق

نامردلیک^۲ وفاسیزلیق، دؤنوکلوک

نامعلوم^۱ /naməlum/ گیزیلی، سرلی، معمالی

نامعلوم^۲ مجهول

نامعلوملوق /luq/ مجهوللوق

نامناسب /namünasib/ یئرسیز، اویغونسوز

نامناسبلیک /lik/ یئرسیزلیک، اویغونسوزلوق

نامه /namə/ مکتوب، کاغذ

ناموس^۱ /namus/ غیرت، عصمت، بکارت، حیثیت،

حیا، آبر، آر، وجدان

ناموس^۲ عزت، شرف، منلیک

ناموسسوز /suz/ آبرسیز، حیاسیز، عارسیز، بی

آبرچی، شرفسیز

ناموسسوزلوق /suzluq/ آبرسیزلیق، حیاسیزلیق،

عارسیزلیق، بی آبرچیلیق، رسواچیلیق

ناموسلو^۱ /lu/ عصمتلی، بکارتلی، حیالی، آبرلی،

آرلی، وجدانلی، غیرتلی

ناموسلو^۲ انصافلی، صمیمی، صداقتلی

ناموسلو ^۲ تمیز، دوغرو	نجات سیزلیک /-sizlik/ اسیل سیزلیک، نامردلیک
ناموسلولوق ^۱ /-luluq/ عصمت لی، غیرتلیک، بکارتلیک، حیثیتلی، خیالی، آبررلی	نجاتلی /-li/ اسیلی، عالیجناب، مرد
ناموسلولوق ^۲ تمیزلیک، دوزلوک، دوغرولوق، صداقت، صمیمیت	نجاتلی لیک /-lilik/ اسیلی، عالیجنابلیق
نانجیب /-nanəcib/ آچاق، رذیل، اجلاف، لیاقت سیز، پوزغون، تربیه سیز، شرف سیز	نجات /-nicat/ قورتولوش، خلاص
نانجیب لیک /-lik/ آچاقلیق، رذیلیک، اجلافلیق، لیاقت سیزلیک، پوزغونلوق، تربیه سیزلیک، شرف سیزلیک	نجیب /-nəcib/ عالیجناب، مرد، جومرد
نانکور /-nankor/ ناشوکور	نجیبلمک /-ləşmək/ اسیلشمک، عالیجنابلاشماق
نانکورلوق /-luq/ ناشوکورلوک	نجیبلمه /-ləşmə/ اسیلشمه، عالیجنابلاشما
نانیخ /-nanix/ داغین، داغینیق، اونوتقان، هوش سوز، دقت سیز	نجیب لیک /-lik/ مردلیک، جومردلیک، عالیجنابلیق
نانیخلیق /-liq/ داغینلیق، داغینیقلیق، هوش سوزلوق، دقت سیزلیک	نحت /-nəhs/ اوغورسوز
ناهامار ^۱ /-nahamar/ کوبود، قبا، یتکه پر	نحتلیک /-lik/ اوغورسوزلوق
ناهامار ^۲ اهیری-اویرو، کله-کۆتور	نرخ /-nırx/ مظنه، دهر
ناهامار ^۳ نقصانلی، قصورلو (دیل-اوسلوب)	نرمه نازیک /-nərmənazik/ ظریف، اینجه، ارکویون، نازلی
ناهامارلیق ^۱ /-liq/ اهیری-اویرولوک، کله-کۆتورلوک، یؤندم سیزلیک	نرمه نازیکیک /-lik/ ظریفلیک، اینجهلیک، ارکویونلوک، نازلیلیق
ناهامارلیق ^۲ نقصانلی، قصورلولوق	نریلتی /-ti/ باغیرتی، قیشقیرتی
نتیجه ^۱ /-neticə/ یتکون، خلاصه	نریلدهمک /-dəmək/ باغیرماق، قیشقیرماق
نتیجه ^۲ عاقبت، طالع	نریلدهمه /-nəriləmə/ باغیرما، قیشقیرما
نتیجه سیز ^۱ /-siz/ یتکون سوز، خلاصه سیز	نزاکت ^۱ /-nəzakət/ ادب، معرفت، تربیه، قاناچاق
نتیجه سیز ^۲ اوغورسوز، نحس	نزاکت ^۲ نازیکیک، ظریفلیک، اینجهلیک
نتیجه سیزلیک ^۱ /-sizlik/ یخلاصه سیزلیک	نزاکت سیز /-siz/ ادب سیز، معرفت سیز، تربیه سیز، قاناچاق سیز، کوبود، قبا
نتیجه سیزلیک ^۲ اوغورسوزلوق، نحسلیک	نزاکت سیزلیک /-sizlik/ ادب سیزلیک، معرفت سیزلیک، تربیه سیزلیک، قاناچاق سیزلیق، کوبودلوق
نتیجه لنمک /-lənmək/ یتکونلاشماق	نزاکتلی /-li/ ادب لی، معرفتلی، تربیه لی، قاناچاقلی
نتیجه لنمه /-lənmə/ یتکونلاشما	نزاکتلی لیک /-lilik/ ادب لی، معرفتلی، تربیه لی، قاناچاقلی لیک
نتیجه لی /-li/ یتکونلو، خلاصه لی	نسبت /-nisbət/ مناسبت، مقایسه، توتوشدورما
نجات /-nəcabət/ اسیللیک، عالیجنابلیق	نسبتلی /-li/ مناسبتلی، مقایسه لی
نجات سیز /-siz/ اسیل سیز، نامرد	نسبی /-nisbi/ شرطی، گوزعیاری
	نسبیلک /-lik/ شرطی لیک، تقریبی لیک

نسیه /nisa/ بوج
 نشان /nišan/ علامت، اشاره، اثر، دامغا، ایز
 نشان سیز /-siz/ اشاره سیز، علامت سیز، ایز سیز
 نشان سیزلیق /-sizlıq/ اشاره سیزلیک، علامت
 سیزلیک، ایز سیزلیک
 نشانلاما^۱ /-lama/ اشاره لهمه، دامغالاما
 نشانلاما^۲ آدخالاما
 نشانلاماق^۱ /-lamaq/ اشاره لهمک، دامغالاماق
 نشانلاماق^۲ آدخالاماق
 نشانی^۱ /-li/ علامتلی، اشاره لی، ایزلی
 نشانی^۲ آدخاللی
 نشانیلیق^۱ /-lilıq/ علامتلیلیک، اشاره لیک،
 دامغالیق
 نشانیلیق^۲ آدخاللیلیق
 نشئه /nəşə/ سئوینج، شادلیق، کیف، فرح
 نشئه سیز /-siz/ کیف سیز، فرح سیز
 نشئه سیزلیک /-sizlik/ فرح سیزلیک
 نشئه لنمک /-lənmək/ شادلانماق، شنلمک،
 فرح لنمک
 نشئه لنمه /-lənmə/ شادلانما، شنلمه، فرح لنمه
 نشئه لی /-li/ شاد، شن، فرحلی، سئوینجلی
 نشئه لی لیک /-lilik/ شادلیق، شنلیک، فرحلی لیک
 نصیب /nəсіб/ قسمت، طالع
 نصیحت /nəsihet/ اؤیود
 نصیحت چی /-çi/ اؤیودچو
 نصیحت چیلیک /-çilik/ اؤیودچولوک
 نصیحتلی /-li/ اؤیودلو
 نظارت /nəzarət/ باخما، یوخلاما
 نظارت چیلیک /-çilik/ باخچیلیق، یوخلايیجیلیق
 نظارت سیز /-siz/ باخیم سیز، مشاهد سیز
 نظارت سیزلیک /-sizlik/ باخیم سیزلیق،
 مشاهد سیزلیک

نظارتلی /-li/ باخیملی
 نظام^۱ /nizam/ قاید-قانون، اساسنامه
 نظام^۲ سیرا، جرگه، صف، دوزولوش
 نظام سیز /-siz/ داغینیق، انتظام سیز، قارما-قاریشیق
 نظام سیزلیق /-sizlıq/ داغینیق، انتظام سیزلیق،
 قاریشیق
 نظاملی /-li/ انتظاملی، قایدالی
 نظاملیق /-lıq/ انتظاملیلیق، منتظم لیک
 نظر /nəzər/ باخیش، عقیده، گؤروش
 نظری /-li/ باخیشلی، عقیده لی، گؤروشلو
 نظیره /nəzirə/ اوخشاتما، بنزتمه
 نعره /nəre/ چیغیرتی، باغیرتی، قیشقیرتی
 نغمه /nəğmə/ ماهنی، لایلا
 نغمه لی /-li/ موسیقیلی، آهنگدار
 نفاق /nifaq/ چکیشمه، ایکی تیره لیک
 نفرت /nifrət/ اکراه، کین، عداوت، غرض
 نفرتلی /-li/ اکراه لی، کینلی، عداوتلی، غرضلی
 نفرتلی لیک /-lilik/ اکراه لیلیق، کینلی لیک،
 عداوتلی لیک
 نفوذ /nüfuz/ تأثیر
 نفوذلو /-lu/ معتبر، سؤزوکچن، حرمت لی، تأثیرلی
 نفوذلولوق /-luluq/ معتبرلیک، حرمت لیلیک،
 تأثیر لیلیک
 نفیس /nəfis/ اینجه، ظریف، گؤزل
 نفیسلیک /-lik/ اینجه لیک، ظریفلیک، گؤزل لیک
 نقصان /nöqsan/ قصور، عیب، سهو، اسکیک
 نقصان سیز /-siz/ قصور سوز، عیب سیز، لکه سیز، تمیز
 نقصان سیزلیق /-sizlıq/ قصور سوزلوق، عیب سیزلیک،
 لکه سیزلیک
 نقصانلی /-li/ قصورلو، عیب لی
 نقصانلیلیق /-lilıq/ قصورلولوق، عیب لیلیک
 نکاح /nikah/ کبین، ائولنمه، ازدواج

نکاح سیز /-siz/ کبین سیز، ازدواج سیز
 نکاح سیزلیق /-sizliq/ کبین سیزلیک، ازدواج سیزلیق
 نکاحلاما /-lama/ ائولندیرمه
 نکاحلاماق /-lamaq/ ائولندیرمک
 نکاح لی /-li/ کبینلی، ازدواجلی
 نکاح لیلیق /-lililq/ کبین، ازدواج
 نگار /-nigar/ گۆزل، صنم، سئوگیلی
 نگران /-nigaran/ ناراحت، سکسکه لی، هیجانلی،
 اضطراب لی
 نگرانچیلیق /-çılıq/ ناراحت چیلیق، هیجان،
 سکسکه
 نگرانلیق /-liq/ هیجان، سکسکه، ناراحتلیق
 نم /-nem/ رطوبتلی، یاش، سولو، هؤیوش، ایسلاق
 نملنمک /-lənəmək/ ایسلانماق، رطوبتلنمک،
 سولانماق
 نملنمه /-lənme/ ایسلانما، رطوبتلنمه، سولانما
 نملی /-li/ رطوبتلی، سولو، هؤیوش، ایسلاق
 نملیک /-lik/ رطوبتلی، سولولوق، ایسلاقلیق،
 هؤیوشلوق
 نمیش ^۱ /-iş/ رطوبتلی، یاش
 نمیش ^۲ یاشارمیش، دولوخموش (گۆز)
 نمیشلنمک /-işlənəmək/ رطوبتلنمک، یاشلانماق
 نمیشلنمه /-işlənme/ رطوبتلنمه، یاشلانما
 نمیشلیک /-işlik/ رطوبتلیک، یاشلیق، سولولوق
 نهایت ^۱ /-nəhayət/ سون، آخر
 نهایت ^۲ بئله لیکله
 نهایت سیز /-siz/ سون سوز، حدسیز، آخرسیز
 نهایت سیزلیک /-sizlik/ سونسوزلوق، حدسیزلیک
 نهنگ ^۱ /-nəhəng/ بؤیوک، یئکه، زوربا
 نهنگ ^۲ محتشم، محکم
 نهنگ لیک ^۱ /-lik/ بؤیوکلوک، یئکه لیک، زوربالیق
 نهنگ لیک ^۲ محکم لیک

نوازش /-nəvazış/ اوخشاما، عزیزلهمه
 نوازشکار ^۱ /-kar/ مهربان، اوزوگولر، خوش اوزلو،
 التفاتلی
 نوازشکار ^۲ ملایم، یومشاق
 نوازشکارلیق /-karlıq/ مهربانلیق، اوزوگولرلیک،
 خوش اوزلولوک، التفات
 نوازشلی ^۱ /-li/ مهربان، گولر اوزلو، خوش اوزلو، التفاتلی
 نوازشلی ^۲ ملایم، یومشاق
 نوختاسیز /-siz/ جیلووسوز، بوخووسوز
 نوختالاما /-noxtalama/ باغلاما، جیلوولاما،
 بوخوولاما
 نوختالاماق /-lamaq/ باغلاماق، جیلوولاماق،
 بوخوولاماق
 نوختالی /-li/ باغلی، جیلوولو، بوخوولو
 نور /-nur/ آیدینلیق، ایشیق
 نورانی ^۱ /-nurani/ ایشیقلی
 نورانی ^۲ قوجا، آغ ساققال، پیر
 نورانی لیک /-lik/ قوجالیق، آغ ساققاللیق
 نورلانما /-lanma/ ایشیقلانما
 نورلانماق /-lanmaq/ ایشیقلانماق
 نورلو ^۱ /-lu/ ایشیقلی، پارلاق، آیدین
 نورلو ^۲ مرحمتلی، رحملی
 نورما /-norma/ پای، حصه
 نورمال /-normal/ طبیعی، عادی
 نورمالاشما /-laşma/ نظاملاما
 نورمالاشماق /-laşmaq/ نظاملاماق
 نورمالی /-li/ پایلی، حصه لی
 نۆع /-nöy/ جنس، جور
 نۆع به نۆع /-bənöv/ جور به جور، رنگارنگ
 نۆعلو /-lül/ جنسلی
 نۆعلوک /-lülük/ جنسلیک
 نۆکر /-nökər/ گده، قوللوق چو، خدمت چی

نۇكرچىلىك /-çilik/ قوللوقچولوق، خدمتچىلىك

نۇكرلى /-li/ قوللوقچولو، خدمتچىلى

نيت /niyet/ مقصد، غايە، مرام، مراد، آرزو

نيتسىز /-siz/ مقصدسىز، غايەسىز، آرزوسوز

نيتسىزلىك /-sizlik/ مقصدسىزلىك، غايەسىزلىك،

آرزوسوزلوق

نيتلى /-li/ مقصدلى، غايەلى، مراملى، آرزولو

نيمداش /nimdaş/ كۆھنە، گىيىلمىش، ايشلىنمىش

نيمداشلىق /-lıq/ كۆھنەلىك

وارلیق ^۲ ماده، طبیعت	واجب /vacib/ لابد، ضروری، مهم
وارلیق ^۳ حیات	واجبلیک /lik-/ لازملیق، لابلوک
وارلیق ^۴ بوللوق، رفاه	واحد ^۱ /vahid/ بیر، تک، یگانه
وارلی لیق /liliq-/ دؤولتلی لیک	واحد ^۲ کمیت، اؤلچو
وارما ^۱ /varma/ گئتمه، یئتیشمه، چاتما [صفوه الصفاء، شاه طهماسب دؤرونده ترجمه اولونموش تورکی متن. او واختلار گئتمک و وارماق فرقلی معنایا مالک ایدی. بئله کی، گئتمک دئینده مبداء نظرده توتولوردو، وارماق دئینده ایسه مقصد. تهران واردی، اردبیلدن گئتدی]	واحدلیک ^۱ /lik-/ تکلیک
وارما ^۲ دالما، گئتمه	واحدلیک ^۲ بیرلیک، وحدت، بوتؤولوک
وارماق ^۱ /maq-/ گئتمک، یئتیشمک، چاتماق	واخت ^۱ /vaxt/ زمان
وارماق ^۲ دالماق، گئتمک	واخت ^۲ دؤور، زمانه، چاغ
وار-یوخ /var-yox/ وور-توت، آنجاق، یالنیز، تکجه	واخت ^۳ مؤسوم
واسطه ^۱ /vasitə/ اصول، یول	واخت ^۴ فرصت
واسطه ^۲ درمان	واخت ^۵ مهلت
واسطه ^۳ میانچی	واخت آشیری /aşırı-/ منتظم
واسطه چی /çi-/ آراچی، میانچی	واخت سیز ^۱ /siz-/ تنز
واسطه چیلیک /çilik-/ میانچیلیق	واخت سیز ^۲ یئرسیز، گئج
واسطه لی /li-/ دولایی	واختلی ^۱ /li-/ زمانلی
واضح /vazeh/ آشکار، آچیق، آیدین	واختلی ^۲ دؤورلو، چاغلی
واضحلیک /lik-/ آشکارلیق، آچیقلیق، آیدینلیق	وادار /vadar/ مجبور
واقف /vaqif/ خبردار، معلوماتلی	وادی ^۱ /vadi/ چوخور
واله /valeh/ حیران، مفتون، وورغون	وادی ^۲ ساحه، میدان، زمی
واله لیک /lik-/ حیرانلیق، مفتونلوق، وورغونلوق	وار ^۱ /var/ دؤولت، ثروت، مال، مولک
واهمه /vahime/ قورخو، تلاش، تشویش، دهشت، ناراحتلیق	وار ^۲ مؤوجودیت، اولما
واهمه سیز /siz-/ قورخوسوز، تلاش سیز، تشویش سیز	وارث ^۱ /varis/ وره‌ئه، خلف
واهمه لنمک /lənme/ قورخماق، تشویشلنمک، دهشتلنمک	وارث ^۲ داوامچی
واهمه لنمه /lənme/ قورخما، تشویشلنمه، دهشتلنمه	واردات ^۱ /varidat/ گلیر، مداخل
واهمه لی /li-/ دهشتلی، قورخونج	واردات ^۲ مال، دؤولت، وار
واویلا /vaveyla/ وای، داد، فریاد، فغان	وار-گل /var-gəl/ گزیشمه
	وارلارنا /lanma/ دؤولتلنمه، ثروتلنمه، زنگینلشمه
	وارلارنماق /lanmaq/ دؤولتلنمک، ثروتلنمک، زنگینلشمک
	وارلی /li-/ دؤولتلی، ثروتلی، ماللی، پوللو
	وارلی-حاللی /varlı-hallı/ باخ: وارلی
	وارلیق ^۱ /liq-/ اولما، موجودیت

وحشيليك^۱ /lik/ ابتدایي ليك
 وحشيليك^۲ يابانچىلىق، جىرلىق
 وحشيليك^۳ آزغىنلىق، قودورغانلىق
 وداع /vida/ آيرىلما، خداحافظلىشمە، ساغوللاشما،
 الوداع
 وداعلاشما /laşma/ آيرىلما، خداحافظلىشمە،
 ساغوللاشما
 وداعلاشماق /laşmaq/ آيرىلماق، خداحافظلىشمە،
 ساغوللاشماق
 وردىش /verdiş/ تجربه، عادت
 وردىشلى /li/ تجربهلى
 ورق /vəraq/ صحيفە
 ورقلەمەك /ləmek/ چئوپىرەمەك
 ورقلەمە /ləmə/ چئوپىرەمە
 ورمەلمەك^۱ /lətmək/ خستەلندىرەمەك، ناخوشلاتماق
 ورمەلمەك^۲ دىغلانماق
 ورمەلمە^۱ /lətmə/ خستەلندىرەمە، ناخوشلاتما
 ورمەلمە^۲ دىغلانما
 ورەملەمەك /ləmək/ خستەلنەمەك، ناخوشلاماق
 ورەملەمە /vərmələmə/ خستەلنەمە، ناخوشلاما
 ورەملى^۱ /li/ خستە، ناخوش
 ورەملى^۲ دردلى، داغلى
 وزن^۱ /vəzn/ چكى، آغىرلىق
 وزن^۲ اۆلچو
 وزنلى /li/ آغىر
 وسايط^۱ /vəsait/ لوازىمات
 وسايط^۲ پول، كرئىت
 وسعت /vüsət/ گنشىلىك
 وسعتلى /li/ گنشىش
 وسعتلى ليك /lilik/ باخ: وسعت
 وسوسه /vəsvəse/ قورخو، سىكسە، ناراحتلىق،
 اضطراب

وايسينما /vaysınma/ حىفسىلنەمە، تأسفلنەمە
 وايسىنماق /maq/ حىفسىلنەمەك، تأسفلنەمەك
 وايلى /vayli/ فلاكتلى، ھىجانلى، تالاشلى
 وايىلتى /ti/ اينىلتى، زارىلتى
 وايىلداما /vayıldama/ اينىلدەمە، زارىما
 وايىلداما /damaq/
 وثيقە /vəsiqə/ شەھادتنامە
 وجد^۱ /vəcd/ شوق، ھوس
 وجد^۲ دالغىنلىق
 وجدان /vicdan/ انصاف
 وجدان سىز /siz/ انصاف سىز
 وجدان سىزلىق /sizliq/ انصاف سىزلىق
 وجدانلى /li/ انصافلى
 وجدانلى لىق /lilic/ انصافلى لىق
 وجدلى /li/ شاد، سئوينجلى، شوقلو، ھوسلى
 وجود^۱ /vücut/ اولما، وارلىق، مۇوجودىت
 وجود^۲ جىسم، بدن، اورقان يىزم
 وجود^۳ آدم، شىخس
 وجودلو /lu/ بدلى، گۆۋدەلى، جئەلى، انداملى
 وحدت^۱ /vəhdət/ بىرلىك، بوتۇتولوك، بۆلۈنمىزلىك
 وحدت^۲ عمومى ليك، عىنى ليك، اوخشارلىق
 وحشت^۱ /vəhşət/ وحشىلىك، مدنىت سىزلىك
 وحشت^۲ قورخو، دەشت
 وحشت^۳ حزن، كدر، تنھالىق
 وحشتلى /li/ قورخولو، دەشتلى
 وحشى^۱ /vəhşi/ ابتدایي
 وحشى^۲ يابانى، جىر
 وحشى^۳ آزغىن، قابا، تربىەسىز، قودورغان
 وحشىلىشمەك /laşmaq/ آزغىنلاشماق،
 قابالاشماق، تربىەسىزلىشمەك
 وحشىلىشمە /laşma/ آزغىنلاشما، قابالاشما،
 تربىەسىزلىشمە

وفالی /-li/ قورخولو، سکسکه‌لی، اضطراب‌لی،
 وفالی‌لیق /-lilıq/ صادق، محکم، ثابت، اعتبار‌لی، صداقت‌لی،
 صداقت، اعتبار
 وقار /vüqar/ تمکین، آغیرلیق، جدی‌ت، باشیوجالیق
 وقارسیز /-siz/ حیثیت‌سیز، تمکین‌سیز
 وقارسیزلیق /-sizlıq/ حیثیت‌سیزلیک، تمکین
 سیزلیک
 وقارلی /-li/ تمکین‌لی، تشخصلو، آغیر، باشیوجا، مغرور
 وقارلی‌لیق /-lilıq/ تمکین‌لی‌لیک، آغیرلیق، جدی
 لیک، مغرورلوق
 وکالت /vikalet/ حقوق، وکیللیک
 ولایت /vilayet/ اؤلکه، مملکت، محل، ایالت
 ولد /veləd/ اوشاق، اوغول، اؤولاد
 ولوله /velvələ/ سس-کوی، هیجان، چاخناشما،
 قارماقاریشقیق
 وهم^۱ /vəhm/ خیال
 وهم^۲ قورخو، واهمه، شبهه
 وهمه‌لنمک /-lənəmək/ قورخماق، واهمه‌لنمک
 وهمه‌لنمه /vəhmələnmə/ قورخما، واهمه‌لنمه
 ووراغان /vurağan/ سانجان
 وور-توت /vur-tut/ جمعی، هامی‌سی، وار-یوخ
 وورغو^۱ /vurğu/ ووروش، ضربه
 وورغو^۲ آفت، بلا
 وورغون /vurgun/ مفتون
 وورما^۱ /vurma/ چیرما، دؤیمه، کۆتکلهمه
 وورما^۲ یوکلهمه، ییغما، چاتما، دولدورما
 وورما^۳ زده‌لهمه
 وورما^۴ ایچمه، گیللتمه
 وورما^۵ اوغورلاما، چالما، چیرپیشدیرما
 وورما^۶ یاپیشدیرما، آسما
 وورما^۷ ییخما، چیرپما
 وورما^۸ سانجما، چالما، دیشله‌مه، زهرله‌مه

وسوسه‌لی /-li/ قورخولو، سکسکه‌لی، اضطراب‌لی،
 هیجان‌لی
 وسیله^۱ /vəsila/ واسطه، یول، اصول
 وسیله^۲ وسایط
 وسیله^۳ سبب، بهانه
 وصف^۱ /vəsfi/ سحیه
 وصف^۲ تعریف، حسن، مدح
 وصیت /vəsiyyət/ تاپشیریق، گؤسته‌ریش، سرنجام،
 مصلحت
 وضعیت^۱ /vəziyyət/ حال، کیفیت
 وضعیت^۲ حال، شرایط
 وضعیت^۳ رول، مؤقع
 وطن^۱ /vəten/ اؤلکه، مملکت
 وطن^۲ یورد، یووا، مسکن
 وطن‌لی /-li/ یوردلو، یووالی، مسکن‌لی
 وظیفه‌لی^۱ /vəzifəli/ رسمی
 وظیفه‌لی^۲ رتبه‌لی، درجه‌لی
 وعده /vədə/ واخت، مدت، مهلت
 وعده‌سیز /-siz/ واخت‌سیز، مدت‌سیز، دایمی
 وعده‌لشمک /-ləşmək/ گؤروشمک، سؤزلشمک
 وعده‌لشمه /-ləşmə/ گؤروشمه، سؤزلشمه
 وعده‌لی^۱ /-li/ مدت‌لی، واخت‌لی
 وعده‌لی^۲ دعوت‌لی
 وفا /vəfa/ ثبات، اعتبار، صداقت
 وفات /vəfat/ اؤلوم
 وفادار /-dar/ اعتبار‌لی، ثبات‌لی، صداقت‌لی
 وفادارلیق /-darlıq/ اعتبار‌لی‌لیق، ثبات، صداقت
 وفاسیز^۱ /-siz/ صداقت‌سیز، اعتبار‌سیز
 وفاسیز^۲ فانی، موقتی
 وفاسیزلیق^۱ /-sizlıq/ صداقت‌سیزلیک، ثبات
 سیزلیق، اعتبار‌سیزلیق
 وفاسیزلیق^۲ فانی‌لیک، موقت‌لیک

ووروش ^۳ تاققیلتی	وورما ^۴ چالما، آشیلاما
ووروشقان /-qan/ دالاشقان، داواکار، ساواشقان	وورما ^۵ کسمه، گۆدلتمه
ووروشما ^۱ /-ma/ دۆیوشمه، چاریشما، ساواشما	وورما ^۶ دۆیونمه، آتما، ایشلهمه
ووروشما ^۲ حۇجتلىشما، بحثلىشما	وورما ^۷ توخونما، دیمه
ووروشماق ^۱ /-maq/ دۆیوشمک، چاریشماق، ساواشماق	وورما ^۸ تاخما، کئچیرمه، باغلاما
ووروشماق ^۲ حۇجتلىشما، بحثلىشما	وورما ^۹ دایاما، دیرمه، سۆیکمه
وورولما ^۱ /vurulma/ دۆیولمه، کۆتکلنمه	وورماق ^۱ -maq- جیرماق، دۆیمک، کۆتکلنمک
وورولما ^۲ باغلانما، سئومه	وورماق ^۲ ییخماق، چیرپماق
وورولما ^۳ چالینما، قاخیلما، سوخولما	وورماق ^۳ سانجماق، چالماق، دیشلهمک، زهرلهمک، دولماق
وورولما ^۴ تاخیلما، کئچیریلمه	وورماق ^۴ جالماق، آشیلاماق
وورولما ^۵ یوکلنمه، ییغیلما، دولدورولما	وورماق ^۵ کسمک، گۆدلتمک
وورولما ^۶ چالینما، ائشیدیلمه	وورماق ^۶ دۆیونمک، آتماق، ایشلهمک
وورولما ^۷ سورتولمه، چکیلمه، یاخیلما	وورماق ^۷ چیرپماق، دیمک، کۆتکلنمک
وورولما ^۸ یاپیشدیریلما، آسیلما	وورماق ^۸ چالماق، چاخماق، قاخماق، سوخماق
وورولما ^۹ کسیلمه، گۆدلدیلمه	وورماق ^۹ دایاماق، دیرهمک، سۆیکهمک
وورولما ^{۱۰} جالانما، آشیلانما	وورماق ^{۱۰} یوکلهمک، ییغماق، چاتماق، دولدورماق
وورولماق ^۱ /-maq/ دۆیولمک، کۆتکلنمک	وورماق ^{۱۱} زدهلمک
وورولماق ^۲ باغلانماق، سئومک	وورماق ^{۱۲} ایچمک، گیللتمک
وورولماق ^۳ چالینماق، قاخیلماق، سوخولماق	وورماق ^{۱۳} اوغورلاماق، چالماق، چیرپیشدیرماق
وورولماق ^۴ تاخیلماق، کئچیریلمک	وورماق ^{۱۴} یاپیشدیرماق، آسماق
وورولماق ^۵ یوکلنمک، ییغیلماق، دولدورولماق	وورنوخما ^۱ /vurnuxma/ تالاش، تشویش، هیجان، چاخناشما
وورولماق ^۶ چالینماق، ائشیدیلمک	وورنوخما ^۲ قورداانما، اللشمه
وورولماق ^۷ سورتولمک، چکیلماق، یاخیلماق	وورنوخماق ^۱ /-maq/ تالاشلاشماق، تشویشلشمک، هیجانلاشماق
وورولماق ^۸ یاپیشدیریلماق، آسیلماق	وورنوخماق ^۲ قورداانماق، اللشمک
وورولماق ^۹ کسیلمک، گۆدلدیلماق	وورهاوور /vurhavur/ داوا، سس-کوی، قالماقال
وورولماق ^{۱۰} جالانماق، آشیلانماق	ووروب-ییخان /vurub-yixan/ آزقین، قودورغان، دجل
وئجسیز /vecsiz/ لازمسیز، گرکسیز، یارارسیز، کارسیز، دهرسیز، خیرسیز	ووروش ^۱ /vuruş/ داوا، محاربه، دۆیوش
وئجسیزلیک /sizlik/ لازمسیزلیق، گرکسیزلیک، یارارسیزلیق، کارسیزلیق، دهرسیزلیک، خیرسیزلیک	ووروش ^۲ ضربه
ویران /viran/ اوچوق، ییخیق، داغینیق، برباد	

- ویرانه /*viranə*/ خرابا، برباد
- ویرانه‌لیک /*-lik*/ خرابالیق
- ویرانه‌لیک /*-lik*/ خرابالیق
- وئرگی^۱ /*vergi*/ رسوم، تؤیجو
- وئرگی^۲ استعداد، قابلیت
- وئرکم^۱ /*-mək*/ چاتدیرماق، تاپشیرماق
- وئرکم^۲ باغیشلاماق، مکافاتلاندیرماق
- وئرکم^۳ یؤنه‌لتمک
- وئرکم^۴ اؤده‌مک، قایتارماق
- وئرمه^۱ /*vermə*/ چاتدیرما، تاپشیرما
- وئرمه^۲ باغیشلاما، مکافاتلاندیرما
- وئرمه^۳ یؤنه‌لتمه
- وئرمه^۴ اؤده‌مه، قایتارما
- وئریم /*verim*/ برکت، محصول، ثمره
- وئریملی /*-li*/ برکتلی، محصولدار، مونبیت
- وئریملی‌لیک /*-lilik*/ برکتلی‌لیک، محصولدارلیق،
- وئیل /*vey*/ آوارا، سلیندر، بیکار
- وئیللنمک /*-lənmək*/ آوارالانماق
- وئیللنمه /*-lənme*/ آوارالانما
- وئیللیک /*-lik*/ آوارالیق، بیکارلیق
- وئیل-وئیل /*-vey*/ آوارا-آوارا، بوش-بوشونا
- وییلتی /*-ti*/ کویولتو
- وییلداما /*viyildama*/ کویولده‌مه
- وییلداماق /*-damaq*/ کویولده‌مک

هوايي^۴ پول سوز، موخته، موسلم، مجاني
هوايي^۵ بوش، ناحق، عبث، هدر، بيجا، بيهوده
هوايي^۶ فايداسيز، اساس سيز، لزوم سوز

هوا /hava/ آهنگ
هوا^۱ /hava/ نغمه
هوا^۲ اقليم
هوا^۳ خاصيت، طبيعت
هوادر طرفدار، حمايه دار
هوادرليق^۱ طرفدارليق، حمايه، آرځا، داياق
هوادرليق^۲ طرفدارليق، حمايه، آرځا، داياق
هوادران^۱ گوډدن
هوادران^۲ گوژلنمه دن، قفيلدن، بيردن
هواسيز بورکولو، بوغاناقلی، ايستی
هواسيزليق بورکو، بوغاناق، ايستی
هوالاتما^۱ اوچما، قالخما، پروزالانما
هوالاتما^۲ /havalanma/ اوچما، قالخما، پروزالانما
هوالاتما^۳ عصبي لشمه، حرصلنمه، آجيقلاتما،
چينلنمه، قيزما
هوالاتما^۴ لووغلانما، قودورما، اوئونمه
هوالاتماق^۱ اوچماق، قالخماق، پروزالانماق
هوالاتماق^۲ عصبي لشمک، حرصلنمک، آجيقلاتماق،
چينلنمک، قيزماق
هوالاتماق^۳ لووغلانماق، قودورماق، اوئونمک
هوالی^۱ لووغا، تکبرلو، ادعالی
هوالی^۲ عصبي، حرصلی، جوشغون، قيزغین،
هيجانلی، حرارتلی
هوالی^۳ ددبهلی، عبارتلی، طمطراقلی
هوالی ليق^۱ لووغالیق، تکبرلولوک، ادعالی ليق
هوالی ليق^۲ عصبي لیک، حرصلی لیک، جوشغونلوق،
قیزغینلیق، حرارتلی لیک
هوالی ليق^۳ ددبهلی لیک، طمطراقلی ليق، عبارهلی لیک
هوایی^۱ پول سوز، موخته، موسلم، مججانی
هوایی^۲ بوش، ناحق، عبث، هدر، بیجا، بیهوده
هوایی^۳ فايداسيز، اساس سيز، لزوم سوز
هوایی^۴ پول سوز، موخته، موسلم، مجاني

جاذبه‌لی	يابالاشما /laşma/- وورما، دالاشما
ياپيشيقلی ^۳ بيتيشيقلی	يابالاشماق /laşmaq/- وورماق، دالاشماق
ياپيلما /yapılma/ قايريلما، تيكيلمه، دوزلديلمه	يابالاما /yabalama/ توپلاما، ييغما
ياپيلماق /-maq/ قايريلماق، تيكيلمک، دوزلديلمک	يابالاماق /-lamaq/ توپلاماق، ييغماق
ياتاجاق /yatacaq/ يورغان-دوشک	يابان /yaban/ چؤل، بيابان آردبيلده قولئيبانی قول
ياتار /yatar/ اه‌ييلمه	يابانی دئمکدير [
ياتاق ^۱ /yataq/ يورغان-دوشک، يئر	يابانچيلىق ^۱ /yabançılıq/ جيرلىق، وحشيليك
ياتاق ^۲ يووا	يابانچيلىق ^۲ /-çılıq/ اؤزگه‌لىك، يادلىق
ياتاق ^۳ معدن	يابانی ^۱ /yabanı/ وحشى، جير
ياتاق ^۴ چوخور	يابانی ^۲ وحشى، ييرتيجى
ياتاقلى /-lı/ معدنلى، مجرالى	يابانيلاشما /laşma/- وهشيلشمه، جيرلاشما
ياتالاق /yatalaq/ تيف	يابانيلاشماق /-laşmaq/ وحشى لشمک،
ياتالاقلى /-lı/ تيفلى	جيرلاشماق
ياتما ^۱ /yatma/ يوخولاما، اوپما	ياپديرما /yapdırma/ ياپيشديرما
ياتما ^۲ خسته‌لنمه، آزارلاما	ياپما ^۱ /yapma/ تزه‌ک
ياتما ^۳ اوچولما، داغيلمما	ياپما ^۲ ياپيشديرما
ياتما ^۴ آزالما، ضعيف‌له‌مه، ساکت‌لشمه	ياپما ^۳ تیکمه، قايريرما، دوزلتمه
ياتما ^۵ دايانما، دورما	ياپماق ^۱ /-maq/ ياپيشديرماق
ياتما ^۶ کئيمه، اوپوشما، يوخولاما	ياپماق ^۲ تیکمک، دوزلتمک، قايريرماق
ياتماق ^۱ /-maq/ يوخولاما، اوپماق	ياپيشما /yapışma/ بيتيششمه، سيواشما
ياتماق ^۲ خسته‌لنمک، آزارلاماق	ياپيشما ^۲ ياناشما، چاتما
ياتماق ^۳ اوچولماق، داغيلماق	ياپيشما ^۳ توتما، قارشيلاما
ياتماق ^۴ آزالماق، ضعيف‌له‌مک، ساکت‌لشمک	ياپيشما ^۴ باشلاما، گيريشمه
ياتماق ^۵ دايانماق، دورماق	ياپيشما ^۵ دهيمه، توخونما
ياتماق ^۶ کئيمک، اوپوشماق، يوخولاما	ياپيشماق ^۱ /-maq/ بيتيششمک، سيواشماق
ياتمالی /-malı/ الوئريشلى، يارارلى، مناسب، راحت	ياپيشماق ^۲ ياناشماق، چاتماق
ياتيرتما /yatirtma/ ساکت‌لشديرمه، ياواشيتما	ياپيشماق ^۳ توتماق، قارالاما
ياتيرتماق ^۱ /-maq/ اوپوتماق	ياپيشماق ^۴ باشلاماق، گيريشمک
ياتيرتماق ^۲ ساکت‌لشديرمک، ياواشيتماق	ياپيشماق ^۵ ديمک، توخونماق
ياتيرما /yatırma/ اوپوتما	ياپيشيق /yapışiq/ بيتيشيک
ياتيرما ^۲ دايانديرما، سوسدورما، بوغما	ياپيشيقلی ^۱ /-lı/ ياناشی، قونشو
ياتيرماق /-maq/ دايانديرماق، سوسدورماق، بوغماق	ياپيشيقلی ^۲ ياتيملى، قانيشيرين، سويوشيرين،

ياتيق ^۱ /yatıq/ اهيلى، ياستى	ياخماق ^۱ /-maq/ آليشديرماق، يانديرماق
ياتيق ^۲ خبرسيز، فراستسيز	ياخماق ^۲ يايماق، سورتمك
ياتىلى /yatılı/ يوخولو-يوخولو	ياخى /sürtük/ سورتوك
ياتيملى ^۱ /yatımlı/ سئويملى	ياخين ^۱ /yaxın/ يوووق
ياتيملى ^۲ /yatımlı/ يوخولو	ياخين ^۲ قيسا
ياخا /yaxa/ ساحل، كنار، طرف	ياخين ^۳ اوخشار، بنزر
ياخالاشما /-laşma/ دالاشما	ياخين ^۴ معتبر، اينانيلميش
ياخالاشماق /-laşmaq/ دالاشماق	ياخينلاشما ^۱ /-laşma/ ياناشما
ياخالاما ^۱ /-lama/ ساخلاما، توتما	ياخينلاشما ^۲ چاتما، يئتيشمه
ياخالاما ^۲ توتما، ياپيشما	ياخينلاشما ^۳ اوخشاما، بنزومه
ياخالاما ^۳ حاقلاما، توتما	ياخينلاشماق ^۱ /-laşmaq/ ياناشماق
ياخالاماق ^۱ /-lamaq/ ساخلاماق، توتماق	ياخينلاشماق ^۲ چاتماق، يئتيشمك
ياخالاماق ^۲ توتماق، ياپيشماق	ياخينلاشماق ^۳ اوخشاماق، بنزهمك
ياخالاماق ^۳ حاقلاماق، توتماق	ياخينلىق ^۱ /-lıq/ اوغونلوق، اوخشارلىق، بنزريك
ياخالانما ^۱ /-lanma/ توتولما	ياخينلىق ^۲ يولداشلىق، دوستلوق
ياخالانما ^۲ يويونما	يادا ^۱ /yad/ اؤزگه، كنار
ياخالانماق ^۱ /-lanmaq/ توتولماق	يادا ^۲ يابانچى
ياخالانماق ^۲ يويونماق	يادا ^۳ حافظه
ياخشى ^۱ /yaxşı/ گۆزل، خوش	يادداش /yaddaş/ حافظه
ياخشى ^۲ فايدالى، ديرلى، الوثرىشلى	يادداش سيز /-siz/ حافظه سيز، اونوتقان
ياخشى ^۳ سخاوتلى	يادداش سيزلىق /-sızlıq/ حافظه سيزلىك، اونوتقانلىق
ياخشى ^۴ جنس	يادداشلى /-lı/ حافظه لى
ياخشى ^۵ تميز، صاف، لكه سيز	يادداشلى ليق /-lılıq/ حافظه لى لىك
ياخشى ^۶ محكم، داواملى	يادگار /yadigar/ هديه، بخشش
ياخشى لاشما ^۱ /-laşma/ ساغالما	يادگارلىق /-lıq/ هديه لىك، بخششلىك
ياخشى لاشما ^۲ دوزلمه، قيوراقلاشما	يادلاشما /-laşma/ اوزاقلاشما، اؤزگلمشه
ياخشى لاشماق ^۱ /-laşmaq/ ساغالماق	يادلاشماق /-laşmaq/ اوزاقلاشماق، اؤزگلمشمك
ياخشى لاشماق ^۲ دوزلمك، قيوراقلاشماق	يادلىق /-lıq/ يابانچىلىق
ياخشى لىق /-lıq/ خيرخواهلىق، قاينى كئشلىك، كمك	ياديرغاما /yadırğama/ اونوتما، يادلاشما
ياخما ^۱ /yaxma/ يايما، سورتمه	ياديرغاما ق /-maq/ اونوتماق، يادلاشماق
ياخما ^۲ آليشديرما، يانديرما	يار ^۱ /yar/ دوست، يولداش

ياراقلانماق /-lanmaq/ سلاخلانماق	يار ^۲ سئوگىلى، معشوقە
ياراقلى /-li/ سلاھلى	يارا ^۱ /yara/ خورا
يارالاما ^۱ /yarialama/ زەلەلمە، سىندىرما	يارا ^۲ درد، اضطراب، سارسىنتى
يارالاما ^۲ اينجىتىمە	ياراتما /yaratma/ قايرىما، دوزلىتمە، قورما
يارالاما ^۱ /-lamaq/ زەلەلمە، سىندىرماق	ياراتماق /-maq/ قايرىماق، دوزلىتمە، قورماق
يارالاما ^۲ /-lamaq/ اينجىتىمەك	يارادان /yaradan/ تارى، الله، خالق
يارالى ^۱ /-li/ زەلەلى، سىنىق	يارادىلىش ^۱ /yaradılış/ وارلىق، خلقت، طبيعت
يارالى ^۲ دردلى، كدرلى، غملى	يارادىلىش ^۲ كۆك، بونۇورە، اساس
ياراماز ^۱ /yaramaz/ فايداسىز، خىرسىز	يارارسىز /-sız/ الوئرىش سىز، لازىم سىز، دەيرسىز،
ياراماز ^۲ پىس، نالايىق، آلچاق	وئج سىز
يارامازلىق /-lıq/ فايداسىزلىق، خىرسىزلىك	يارارسىزلىق /-sızlıq/ الوئرىش سىزلىك، لازم
يارانما /yaranma/ دوغولما، تۆرمە	سىزلىق، دەيرسىزلىك، وئج سىزلىك
يارانماق /-maq/ دوغولماق، تۆرمەك	يارارلاشما /yaraşma/ اويغونلاشما
يارانىش /yaranış/ خلقت، طبيعت، دوغولوش	يارارلاشماق /-laşmaq/ اويغونلاشماق
يارپاق ^۱ /yarpaq/ ورق، صحيفە	يارارلى /-li/ الوئرىشلى، اويغون، لازىملى، فايدالى
يارپاق ^۲ /yarpaq/ بند	يارارلىلىق /-lilıq/ الوئرىشلىلىك، اويغونلوق، لازىملى
يارپاقلاما /-lama/ ياشىلاشما، گۆيرمە	لىق، فايدالىلىق
يارپاقلاماق /-lamaq/ ياشىلاشماق، گۆيرمەك	ياراشدىرما ^۱ /yaraşdırma/ اويغونلاشدىرما
ياردىم /yardım/ كمك	ياراشدىرما ^۲ توتوشدورما
يارلى /yarlı/ سئوگىلى، محبتلى، دوستلو، يولداشلى	ياراشدىرماق ^۱ /-maq/ اويغونلاشدىرماق
يارلىق /-lıq/ يولداشلىق، محبت، صداقت	ياراشدىرماق ^۲ توتوشدورماق
يارما ^۱ /yarma/ آزالما، بۆلمە، پارچالاما	ياراشما /yaraşma/ اويما
يارما ^۲ آچما، كئچمە	ياراشماق /-maq/ اويماق
يارماق ^۱ /-maq/ آزالماق، بۆلمەك، پارچالاما	ياراشىق /yaraşiq/ بۆك، زىنت
يارماق ^۲ آچماق، كئچمەك	ياراشىق سىز /-sız/ گۆركەم سىز، يۇندىم سىز
يارمالاما /-lama/ دوغراما، يارما، پارچالاما	ياراشىق سىزلىق /-sızlıq/ گۆركەم سىزلىك،
يارمالاما /-lamaq/ دوغراماق، يارماق، پارچالاما	اويغونسوزلوق، يۇندىم سىزلىك
يارىش /yarış/ قاقچما	ياراشىقلى /-li/ گۆزل، قشنگ، بۆكلى
يارىشما /-ma/ اۆتوشمە، قاقچما	ياراشىقلىلىق /-lilıq/ گۆزلىك، قشنگلىك،
يارىشماق /-maq/ اۆتوشمەك، قاقچماق	بۆكلىلىك
يارىق ^۱ /yariq/ كىيىك	ياراق /yaraq/ سلاھ
يارىق ^۲ اويوق	ياراقلانما /-lanma/ سلاخلانما

يازىقلىق /-liq/ فاغىرلىق، عاجزلىك	يارىقلى /-li/ اويوقلو
ياس ^۱ /yas/ ماتم	يارىلانما /yarılanma/ بۆلۈنمە، پارچالانما، آرالانما، كسىلمە، شاققالانما
ياس ^۲ كدر، الم	يارىلانماق /-lanmaq/ آرالانماق، بۆلۈنمە، كسىلمە، پارچالانماق، شاققالانماق
ياساق ^۱ /yasaq/ قاداغان	يارىلما ^۱ /yarılma/ يارالانما
ياساق ^۲ وئىچى، تۇيۇچ	يارىلما ^۲ آچىلما
ياساقلى /-li/ قاداغان	يارىلماق ^۱ /yarılmaq/ يارالانماق
ياساقلىق /-liq/ قاداغانلىق	يارىلماق ^۲ آچىلماق
ياستى ^۱ /yasti/ ياتىق، باتىق	يارىماز /yarımaz/ ناکام، بىدخت، بىنسىب
ياستى ^۲ آلچاق	يارىمجان ^۱ /yarımcı/ اۆلۈمچول
ياستىق /-q/ بالىش	يارىمجان ^۲ يورغون، ضعيف، اوزگون، اۆلۈواي
ياستىلاما ^۱ /-lama/ ازىمە، دۆيمە	يارىمجان ^۳ /yarımcı/ كۆنۈل سوز، هوس سىز
ياستىلاما ^۲ يايما	يارىمجانلىق ^۱ /-liq/ اۆلۈمچوللۇك
ياستىلاماق ^۱ /-lama/ ازىمە، دۆيمە	يارىمجانلىق ^۲ اوزگونلۇك، يورغونلۇق، اۆلۈوايلىق
ياستىلاماق ^۲ يايماق	يارىمچىق /yarımçıq/ ناتامام
ياستىلانما /-lanma/ يايىلما، اوتورما	ياز /yaz/ باھار
ياستىلانماق /-lanmaq/ يايىلماق، اوتورماق	يازلىق /yazlıq/ باھارلىق
ياسسار ^۱ /yassar/ باجارقى سىز، فراست سىز، فرسىز	يازما ^۱ /yazma/ جىزما
ياسسار ^۲ چىركىن، كىفەر	يازما ^۲ بىلدىرمە، سۆيلىمە
ياسسارلىق ^۱ /-liq/ باجارقى سىزلىق، فراست سىزلىك	يازماق ^۱ /-maq/ جىزماق
ياسسارلىق ^۲ چىركىنلىك، كىفەرلىك	يازماق ^۲ بىلدىرمە، سۆيلىمە
ياسلانما ^۱ /yaslanma/ يايىلما، سىرلىمە	يازى ^۱ /yazı/ الیفا
ياسلانما ^۲ سۆيكنمە، دايانما، سىغىنما	يازى ^۲ خط
ياسلانماق ^۱ /-maq/ يايىلماق، سىرلىمە	يازى ^۳ سواد
ياسلانماق ^۲ سۆيكنمە، دايانماق، سىغىنماق	يازى ^۴ بخت، طالع
ياسلى ^۱ /-li/ ماتملى	يازى ^۵ چۆل، صحرا، دوزن [اردىبىلدە يازىلى كندى]
ياسلى ^۲ كدرلى، غملى، الملى	يازىشما /yazışma/ مکتوبلاشما
ياسلىلىق /-lılıq/ ماتملىك	يازىشماق /-maq/ مکتوبلاشماق
ياش ^۱ /yaş/ دوغولوش، عمر	يازىق ^۱ /yazıq/ دىنچ، ساكت، فاغىر، عاجز، ذلیل، مظلوم، دىل سىز، عقل سىز
ياش ^۲ رطوبتلى، ايسلاق، نم	يازىق ^۲ بىدخت، آجىناجاقلى، زواللى
ياشارتى /yaşartı/ دامجى	
ياشارما /yaşarma/ ايسلانما، نملنمە	
ياشارماق /-maq/ ايسلانماق، نملنمە	

ياغلى ۲ گوجلۇ، قوتلى	ياشاما /-ma/ دولانما، كىچىنمە
ياغلى ۳ پۇللۇ، وارلى، گىليرلى	ياشاماق /-maq/ دولانماق، كىچىنمەك
ياغلى ۴ كىسرلى، توتارلى، تائىرلى، شىدتلى	ياشايش /yaşayış/ دولانماق، معيشت، حيات،
ياغلى ۵ لذتلى، دادلى، قىدالى	گوزران، روزگار
ياغلى-ياغلى /-yağlı/ شىيرىن-شىيرىن	ياشلاما /yaşlama/ ايسلاتما، نملەمە
ياغما /yağma/ دوشمە، تۆكۈلمە	ياشلاماق /-lamaq/ ايسلاتماق، نملەمەك
ياغماق /-maq/ دوشمەك، تۆكۈلمەك	ياشانما ۱ /yaşlanma/ قوجالما
ياغمالاما /yağmalama/ سويما، تالاما	ياشانما ۲ ايسلانما، نملنمە
ياغمالاماق /-lamaq/ سويماق، تالاماق	ياشانماق ۱ /-lanmaq/ قوجالماق
ياغمور /yağmur/ ياغىش، ياغىنتى	ياشانماق ۲ ايسلانماق، نملنمەك
ياغمورلو /-lu/ ياغىشلى	ياشلى ۱ /-li/ سىنلى، آھىل
ياغمورلۇق /-luq/ ياغىشلىق	ياشلى ۲ سولو، نملى، ايسلاق
ياغى /yağı/ دوشمن	ياشلىق ۱ /-liq/ سىنلى لىك، آھىللىق
ياغىش /yağış/ ياغمور	ياشلىق ۲ نىمىشلىك، سولۇلۇق
ياغىشلى /-li/ ياغمورلو	ياشىرما ۱ /yaşıрма/ گىزلىتمە
ياغىشلىق /-liq/ ياغمورلۇق	ياشىرما ۲ /yaşıрма/ گىزلىتمە
ياغىلىق /-liq/ دوشمنلىك	ياشىرماق /yaşıрмаق/ گىزلىتمەك
ياغىنلىق /yağınliq/ چىسكىنلىك	ياشىلاشما /yaşıllaşma/ گۆيرمە
ياغىنلىق /yağınliq/ چىسكىنلىك	ياشىلاشماق /-laşmaq/ گۆيرمەك
يال ۱ /yal/ يىتمەك	ياشىنماق /yaşınmaq/ چىكىنمەك، گىزلىنمەك
يال ۲ توك	ياغدیرما /yağdırma/ تۆكمە، سېمە، ساجما
يال ۳ تپە، دىكدير	ياغدیرماق /-maq/ تۆكمەك، سېمەك، ساجماق
يلاق ۱ /yalaq/ چوخور، چات	ياغلاما /yağlama/ سورتىمە، چىكمە، ياخما
يلاق ۲ يالتاق	ياغلاماق /-lamaq/ سورتىمەك، چىكمەك، ياخماق
يلاق ۲ قارىنقۇلو، گۆزواج	ياغلانما ۱ /-lanma/ كىرلىنمە
يلاقلىق ۱ /-liq/ چوخورلۇق	ياغلانما ۲ كۆكلمە، اتلىنمە، پىلىنمە
يلاقلىق ۲ آجگۆزلوك، قارىنقۇلۇق	ياغلانما ۳ پۇللانما، وارلانما
يلاقلىق ۳ يالتاقلىق	ياغلانماق ۱ /lanmaq/ سورتولمەك، ياخىلماق
يالان /yalan/ صنعى، اويدورما، ساختا	ياغلانماق ۲ كىرلىنمەك
يالاواج /yalavac/ آج-سوسوز	ياغلانماق ۳ كۆكلمەك، اتلىنمەك، پىلىنمەك
يالاواچلىق ۱ /-liq/ آچلىق	ياغلانماق ۴ پۇللانماق، وارلانماق
يالاواچلىق ۲ اوست-باش	ياغلى ۱ /-li/ پىلى

يامانلىق /-lɪq/ پيس ليك	يالتاق /yaltaq/ رياكار
يامسيلاما /yamsılama/ تقليد	يالتاقلیق /-lɪq/ رياكارلىق
يامسيلاماق /-lamaq/ تقليدلمك	يالچين /yalçın/ چيلپاق، سيلديريملی، سارپ
يان ^۱ /yan/ طرف، اطراف	يالقوزاق /yalquzaq/ جاناور، قورد
يان ^۲ بۇيور	يالقيز /yalqız/ آنجاق، تكجه
يان ^۳ كنار، اطراف	يالقيزلاشما /-laşma/ تكلشمه، كيمسسيزلشمه
يان ^۴ ساغرى، اوتوراجاق فارسجا باسن. اردبيله آتين	يالقيزلاشماق /-laşmaq/ تكلشمك، كيمسه
ساغريسى دئييلير	سيزلشمك
يانار /yanar/ اودلو	يالقيزليق ^۱ /lɪq/ تكلېك، تنهالىق
ياناشما /anaşma/ ياخينلاشما	يالقيزليق ^۲ كيمسه سيزليق، آدم سيزليق
ياناشماق /yanaşmaq/ ياخينلاشماق	ياللى ^۱ /yallı/ توكلو
ياناشى ^۱ /yanaşı/ يانبايان	ياللى ^۲ يئملى
ياناشى ^۲ برابر	ياللى ^۳ تپهلى، ديك ديرلى
ياناشيق /yanaşıq/ بيتيشيك	يالنيز ^۱ /yalnız/ آنجاق، تكجه
ياناشيقلى /-lı/ بيتيشيكلى	يالنيز ^۲ تك، تنها
ياناشيقلىق /-lɪq/ بيتيشيكلىك	يالنيزليق /-lɪq/ تكلېك، تنهالىق
ياناكي /yanakı/ چهكي، اهيرى	يالواريش /yalvarış/ خواهش، ريجا
يانچاق /yançaq/ ساغرى	يالىن ^۱ /yalın/ چيلپاق، آچيق، لوت
ياندان /yandan/ بۇيوردن	يالىن ^۲ بوش
يانديرما ^۱ /yandırma/ آليشديرما	يالىنقات /-qat/ آستعارسيز
يانديرما ^۲ قارالما، توندلشديرمه	يالىنلاشما /-laşma/ چيلپاقلاشما، لوتلشمه
يانديرما ^۳ دالاما، گۆينتمه	يالىنلاشماق /-laşmaq/ چيلپاقلاشماق، لوتلشمك
يانديرماق ^۱ /-maq/ آليشديرماق	ياماق /yamaq/ چيتك
يانديرماق ^۲ قارالماق، توندلشديرمك	ياماما /yamama/ چيتهمه
يانديرماق ^۳ دالاماق، گۆينتمك	ياماماق /-maq/ چيتهمك
يانديريچى /yandırıcı/ قيزمار، ياخيچى	يامان ^۱ /yaman/ پيس
يانشاقلىق /yanşaqılıq/ ناققاللىق، زوزه كليك،	يامان ^۲ رحم سيز، انصاف سيز، ازازيل
اوزونچولوق	يامان ^۳ ياخشى
يانغى /yanğı/ سوساما، آتش	يامانجا ^۱ /-ca/ پيس
يانغىلى /-lı/ اودلو، آلوولو، آتلى	يامانجا ^۲ چوخ، اودلوقجا
يانغين /yanğın/ آلوو، آتش	يامانلاما /-lama/ پيس لهمه، تهمتلنديرمه
يانلاما /yanlama/ ياناشما، ياخينلاشما	يامانلاماق /-lamaq/ پيس لهمك، تهمتلنديرمك

یاواشما /-ima/ آزالما، ضعیف‌له‌مه، آغیرلاشما، ساکت‌لشمه
 یاواشیماق /-imaq/ آزالماق، ضعیف‌له‌مک، آغیرلاشماق، ساکت‌لشمک
 یاوالاشما^۱ /-laşma/ حیا سیزلاشما، سیرتیقلاشما
 یاوالاشما^۲ پیس‌لشمه، خرابلاشما
 یاوالاشماق^۱ /-laşmaq/ حیا سیزلاشماق، سیرتیقلاشماق
 یاوالاشماق^۲ پیس‌لشمک، خرابلاشماق
 یاوالیق /-lıq/ پیس‌لیک، حیا سیزلیق، ادب‌سیزلیک
 یاووق /yavuuq/ یاخین
 یاووقلاشما /-laşma/ یاخینلاشما
 یاووقلاشماق /-laşmaq/ یاخینلاشماق
 یاووقلوق /-luuq/ یاخینلیق
 یا^۱ /yay/ کمان [اوخون آتیب یابین گیزله‌دیر]
 یا^۲ مقتیل
 یاخانما^۱ /yayxanma/ اوزانما
 یاخانما^۲ یئرمه
 یاخانما^۳ یابینما
 یاخانماق^۱ /-maq/ اوزانماق
 یاخانماق^۲ یئریمک
 یاخانماق^۳ یابینماق
 یاغی /yayğı/ پالاز، خالچا، هسیر، جنجیم
 یاغین^۱ /yayğın/ داغینیق
 یاغین^۲ سییق
 یاغینلاشما /-laşma/ سییقلاشما
 یاغینلاشماق /-laşmaq/ سییقلاشماق
 یاغینلیق /-lıq/ سییقلیق
 یایلاما /yaylama/ ایستیلنمه
 یایلاماق /-lamaq/ ایستیلنمک
 یایلیق /yaylıq/ دسمال
 یا یلیم آتش

یانلاماق /-maq/ یاناشماق، یاخینلاشماق
 یانلیش /yanlış/ سهو، غلط، ختا [اردبیلده یاهلیش]
 یانلیشلیق /-lıq/ ختالیق، سهو، غلط
 یانما^۱ /yanma/ قارالما
 یانما^۲ اودلانما، آلوولانما
 یانما^۳ ایشیلداما، پاریلداما
 یانماق^۱ /-maq/ ایشیلداماق، پاریلداماق
 یانماق^۲ قارالماق
 یانماق^۳ اودلانماق، آلوولانماق
 یانیخما /yanixma/ یاتما
 یانیخماق /-maq/ یاتماق
 یانیق^۱ /yanıq/ جلیز، ضعیف، سیسقا
 یانیق^۲ دردلی، غملی
 یانیقلی^۱ /-lı/ آجیقلی
 یانیقلی^۲ کدرلی، دردلی، ال‌ملی، غصه‌لی، غملی، حزین
 یانیقلی^۳ تأثیرلی
 یانیلتما /yanılma/ چاشدیرما، آلداتما، آزدیرما
 یانیلتماق /-maq/ چاشدیرماق، آلداتماق، آزدیرماق
 یانیلما^۱ /yanılma/ سهو، یانلیشلیق
 یانیلما^۲ چاشما
 یانیلماق /-maq/ چاشماق
 یانیما /yanıma/ هده‌له‌مه
 یانیماق /-maq/ هده‌له‌مک
 یاوا^۱ /yava/ پیس، خراب، ادب‌سیز، حیا سیز
 یاوا^۲ آوارا
 یاوا^۳ اخلاق‌سیز، پوزغون
 یاواش^۱ /yavaş/ آستا، ضعیف
 یاواش^۲ ساکت، آستا، سس‌سیز
 یاواش^۳ ساکت، ملایم، حلیم
 یاواشلیق^۱ /-lıq/ آستالیق
 یاواشلیق^۲ ساکت‌لیک، سس‌سیزلیک

يوقينلىك ^۱ /lik/ شىك سىزلىك، شىبھە سىزلىك	يايما ^۱ /yayma/ اوزاتما، آچما، بۇيۇمە
يوقينلىك ^۲ دوزلوك، دوغرولوق، حقيقىلىك	يايما ^۲ سىپەلەمە، داغيتما
يەھەرلەمەك /ləmək/ جىلوولاماق، باغلاماق	يايما ^۳ بىلدىرمە، چاتدىرما
يەھەرلەمە /yəhərlemə/ باغلاما، جىلوولاما	يايما ^۴ پايلاما، داغيتما
يوبانما /yubanma/ لىنگىمە، گىنجىكمە	يايماق ^۱ /maq/ سىپەلەمەك، داغيتماق
يوبانمادان /madan/ گىنجىكمەدن، لىنگىمەدن، تىز، درحال	يايماق ^۲ بىلدىرمەك، چاتدىرماق
يوبانماق /maq/ لىنگىمەك، گىنجىكمەك	يايماق ^۳ اوزاتماق، آچماق، بۇيۇتمەك
يوخ /yox/ دئىيل	يايماق ^۴ داغيتماق، پايلاماق
يوخا ^۱ /yuxa/ يايما	يايىلما ^۱ /yayılma/ گىنىشلىنمە
يوخا ^۲ نازىك، يوشماق، ظريف	يايىلما ^۲ /yayılma/ گۇرونمە، گلمە
يوخارى ^۱ /yuxarı/ آرتىق، چوخ	يايىلماق، سىپەلنمەك
يوخارى ^۲ اوست	يايىلماق ^۱ /maq/ گىنىشلىنمەك
يوخارى ^۳ اوست، تپە	يايىلماق ^۲ گۇرونمەك، گلمەك
يوخالما ^۱ /yoxalma/ ايتمە	يايىندىرما ^۱ /yayındırma/ اوزاقلاشدىرما
يوخالما ^۲ /yuxalma/ يوشالما، نازىكلشمە، اينجلمە	يايىندىرما ^۲ اوغورلانما، گىزلىتمە، ايتىرتمە
يوخالما ^۳ كۇورەلمە، رقتلىنمە، تائىرلىنمە	يايىندىرماق ^۱ /dırmaq/ اوزاقلاشدىرماق
يوخالماق ^۱ /maq/ ايتمەك	يايىندىرماق ^۲ اوغورلاتماق، گىزلىتمەك، ايتىرتمەك
يوخالماق ^۲ /maq/ يوشالماق، نازىكلشمەك، اينجلمەك	يايىنما ^۱ /yayınma/ قاقچما
يوخالماق ^۳ كۇورەلمەك، رقتلىنمەك، تائىرلىنمەك	يايىنما ^۲ چكىلمە، گىزلىنمە
يوخالىق /liq/ نازىكلىك، يوشماقلىق، ظريفلىك	يايىنما ^۳ اوزاقلاشما، گىنتمە
يوخسا اولمايا، بلکہ، ياخود	يايىنما ^۴ ساپما
يوخسول ^۱ /yoxsul/ كاسىب، مۇھتاج، فاغىر	يايىنماق ^۱ /maq/ قاقچماق
يوخسول ^۲ مسكين، سادە	يايىنماق ^۲ اوزاقلاشماق، گىنتمەك
يوخسوللاشما ^۱ /laşma/ كاسىبلاشما	يايىنماق ^۳ ساپماق
يوخسوللاشما ^۲ مسكينلشمە	يايىنماق ^۴ اكىلمەك، گىزلىنمەك
يوخسوللاشماق ^۱ /laşmaq/ كاسىبلاشماق	يوقىن ^۱ /yəqin/ شىبھە سىز، شىك سىز، صحيح
يوخسوللاشماق ^۲ مسكينلشمەك	يوقىن ^۲ حقيقەت، اصل
يوخسوللوق ^۱ /luq/ كاسىبلىق، احتىياج	يوقىن ^۳ احتمال، گۇرونور
يوخسوللوق ^۲ مسكينلىك	يوقىنلشمەك /ləşmək/ معینلشمەك، صحيح
يوخلاما ^۱ /lama/ تحقيقات، تفتيش، آراشدیرما	لشمەك، دىقىلشمەك، درستلشمەك
	يوقىنلشمە /ləşmə/ معینلشمە، صحيحلشمە، دىقىلشمە، درستلشمە

یوردسوز ^۱ /-suz/ ائوسیز، ائشیک سیز	یوخلاما ^۲ توخونما، معین لشدیرمه
یوردسوز ^۲ صاحب سیز، باخیم سیز، کیمسه سیز	یوخلاما ^۳ فکر لشمه، دوشونمه
یوردلو /-lu/ ائولی، مسکنلی	یوخلاما ^۴ سیناما
یورغالاما ^۱ /yorgalama/ یئریمه	یوخلاماق ^۱ /-lamaq/ آراشدیرماق، باخماق
یورغالاما ^۲ قاچما	یوخلاماق ^۲ توخونماق، معین لشدیرمک
یورغالاماق ^۱ /-lamaq/ یئریمک	یوخلاماق ^۳ فکر لشمک، دوشونمکیوخلاماق سیناماق
یورغالاماق ^۲ قاچماق	یوخلاماق ^۴ سیناماق
یورغون /yorgun/ اوزگون	یوخلاییجی /yoxlayıcı/ سیناییجی، دقتلی
یورغونلاشما /-laşma/ اوزگونلشمه	یوخلاییش ^۱ /yoxlayış/ تحقیقات، معاینه
یورغونلاشماق /-laşmaq/ اوزگونلشمک	یوخلاییش ^۲ آراییش، تفتیش
یورغونلوق /-luq/ اوزگونلوک	یوخلوق ^۱ /-luq/ هنجلیک
یورما /yorma/ اوزمه	یوخلوق ^۲ یوخسوللوق
یورماق /-maq/ اوزمک	یوخو ^۱ /yuxu/ یاتما
یوره /yöre/ یان، اطراف، هندهور	یوخو ^۲ رؤیا
یوروش ^۱ /yürüş/ یئریمه	یوخوجول /-cul/ یاتاغان
یوروش ^۲ هجوم، آخین	یوخوجوللوق /-culluq/ یاتاغانلیق
یور-یؤندم ^۱ /-yöndəm/ سیر-صفت، قیافت	یوخوسوزلوق /-suzluq/ اویقوسوزلوق
یور-یؤندم ^۲ سلیقه، ساھمان، قایدا	یوخوش /yoxuş/ دیک، دیک دیر
یوسما /yosma/ ظریف، اینجه، شیوه لی، عشوہ کار، نازنین	یوخوش سوز ^۱ /-suz/ آسان، راحت
یوسمالیق /-lıq/ ظریفلیک، اینجه لیک، عشوہ کارلیق	یوخوش سوز ^۲ دوز
یوغرولاما /yoğrulama/ یارانما، قاییریلما	یوخوشلو ^۱ /-lu/ دیک
یوغرولما /yoğrulama/ کونده لنمه، یومرولانما	یوخوشلو ^۲ چتین، اذیتلی
یوغرولماق ^۱ /yoğrulmaq/ کونده لنمک، یومرولانماق	یوخوشلوق /-luq/ دیک دیرلیک
یوغرولماق ^۲ یارانماق، قاییریلماق	یوخولاما /-lama/ یاتما، اویم
یوغون ^۱ /yoğun/ قالین	یوخولاماق /-lamaq/ یاتماق، اویوماق
یوغون ^۲ قایا، کوبود، قانماز، کوت بیین	یوخولو ^۱ /-lu/ یاری آییق
یوغون ^۳ کؤک، دولغون، اتلی، جانلی	یوخولو ^۲ کئی، سست
یوغونلاشما /-laşma/ قالینلاشما	یورتما ^۱ /yortma/ یئریمه
یوغونلاما ^۱ /-lama/ جدی لشمه	یورتما ^۲ قاچما
یوغونلاما ^۲ جانلتما، کؤکلمه، دولغونلاشما	یورتماق ^۱ /-maq/ یئریمک
	یورتماق ^۲ قاچماق
	یورد /yurd/ ائو، ائشیک، مسکن

يول ^۴ اصول، واسطه	يوغونلاما ^۲ /-lama/ كوبودلاشما، قابالاشما
يول ^۵ دنياگۇرۇش، عقيدە	يوغونلاماق ^۱ /-lamaq/ جانلاتماق، كۆكلەم، دولغونلاشماق
يول ^۶ دفعە، كرە	يوغونلاماق ^۲ جدى لشمك
يول اوستو /yolüstü/ اۆتەرى، آت اوستو	يوغونلاماق ^۳ قالينلاشماق
يولچو /yolçu/ ديلنچى، سفيل	يوغونلاماق ^۴
يولچولوق /-luq/ ديلنچىلىك، سفيل لىك	يوغونلوق ^۱ /-luq/ قالينلىق
يولداش ^۱ /-daş/ آرخاداش، دوست، رفيق	يوغونلوق ^۲ كۆكلوك، جانلى لىق، شيشمانلىق
يولداش ^۲ وطنداش	يوغونلوق ^۳ قابالىق، تربيه سىزلىك، قانمازلىق
يولداشلى /-daşlı/ دوستلو، رفيقلى	يوك ^۱ /yük/ آغيرلىق
يولداشلىق /-daşlıq/ دوستلوق، رفيقلىك،	يوك ^۲ يورغان-دۆشك
يول سوز /-suz/ دين سىز، مذهب سىز	يوكسەك ^۱ /yüksək/ اوجا، هوندور (داغ)
يول سوزلوق /-suzluq/ دين سىزلىك، مذهب سىزلىك	يوكسەك ^۲ گوجلۇ
يول كسمە /-kəsmə/ قولدورلوق، چاپوول، قارت	يوكسەك ^۳ اعلا
يوللاشما /-laşma/ راضى لاشما، بارىشما	يوكسەك ^۴ عالى، شرفلى، فخرى
يوللاشماق /-laşmaq/ راضى لاشماق، بارىشماق	يوكسەك ^۵ درين، مضمونلو، بۆيوك، اولو، عالى
يوللاما /-lama/ گۆندرمە	يوكسەك ^۶ طمطراقلى، طنطنەلى
يوللاماق /-lamaq/ گۆندرمك	يوكسەكلىك ^۱ /-lik/ هوندورلوك، اوجالىق
يوللانما ^۱ /-lanma/ گىتمە	يوكسەكلىك ^۲ داغلىق، تپەلىك
يوللانما ^۲ گۆندريلمە	يوكسەكلىك ^۱ /-mæk/ آرتماق، چوخالماق، گوجلەنمك
يوللانماق ^۱ /-lanmaq/ گىتمك	يوكسەكلىك ^۲ قالخماق، اوجالماق
يوللانماق ^۲ گۆندريلمك	يوكسەكلىك ^۳ تانىنماق، شەرتلنمك
يولما ^۱ /yolma/ قوپارما، ديدمە	يوكسەكلىك ^۴ /yüksəlmə/ آرتما، چوخالما، گوجلەنمە
يولما ^۲ سويما، تالاما	يوكسەكلىك ^۵ تانىنما، شەرتلنمە
يولماق ^۱ /-maq/ قوپارماق، ديدمك	يوكسەكلىك ^۶ /yüksəliş/ ایرەلى لەمە، ترقى، انكشاف
يولماق ^۲ سويماق، تالاما	يوكسەكلىك ^۷ آرتما، چوخالما، گوجلەنمە، قوتلنمە
يولوخما ^۱ /yoluxma/ كىچمە	يوكلەمك /-ləmək/ دولدورماق
يولوخما ^۲ يوخلاما، اۆيرنمە	يوكلەمە /-ləmə/ دولدورما
يولوخماق ^۱ /-maq/ كىچمك	يول ^۱ /yol/ جىغىر
يولوخماق ^۲ يوخلاماق، اۆيرنمك	يول ^۲ سفر، سياحت
يولوخوجو /yoluxucu/ كىچىجى، سرايت ائىدىجى	يول ^۳ استقامت
يولوخوجولوق /-luq/ كىچىجىلىك، سرايت ائىدىجىلىك	
يولوق /yoluc/ كاسىب، يوخسول	

يوشالماق ^۱ /-maq/ ضعيفلهمك، آزالماق	يوما ^۱ /yuma/ تميزلمه
يوشالماق ^۲ ملايملشمك، حليملشمك	يوما ^۲ داغيتما، آپارما
يوشالماق ^۳ بوشالماق	يومارلاما /yumarlama/ ديگيرلهمه، يومبالاما
يوما /yumma/ قاپاما، اؤرتمه	يومارلاماق /-lamaq/ ديگيرلتمك، يومبالاماق
يوماق /-maq/ قاپاماق، اؤرتمك	يوماق ^۱ /-maq/ تميزلمك
يومورتاجيق /yumurtaciq/ توخومجوق	يوماق ^۲ داغيتماق، آپارماق
يوموق /yumuq/ اؤرتولو، قاپالي، باغلي	يوماق ^۳ /yumaq/ ايپ، ساپ
يومولما /yumulma/ قاپانما، اؤرتولمه	يومالانما /yumalanma/ ديگيرلنمه، يومبالانما
يومولماق /-maq/ قاپانماق، اؤرتولمك	يومالانماق /-lanmaq/ ديگيرلنمك، يومبالانماق
يومولو /yumulu/ قاپالي، اؤرتولو	يومرو ^۱ /yumru/ يوورالاق، گيرده، كوره
يۇن ^۱ /yön/ اوز، طرف	يومرو ^۲ گونبول، كۆك
يۇن ^۲ استقامت، سمت، طرف	يومروقلاشما /-laşma/ ووروشما، دالاشما
يۇندم ^۱ /-dəm/ قايدا، نظام، سليقه، ساھمان	يومروقلاشماق /laşmaq/ ووروشماق، دالاشماق
يۇندم ^۲ گۆركم، سير-صفت، گۆرونوش	يومروقلاما /yumruqlama/ دۇيمه، وورما، دۇيجلهمه،
يۇندمسيز ^۱ /-dəmsiz/ قاپا، كوبود، بيچيمسيز،	تاققيلداتما
سليقهسيز، تناسبسوز	يومروقلاماق /-lamaq/ دۇيمك، وورماق، دۇيجلهمك،
يۇندمسيز ^۲ ناراحت	تاققيلداتماق
يۇندمسيزليک ^۱ /-dəmsizlik/ قاباليق، كوبودلوق،	يومرولاشما /-laşma/ كۆكهلمه
بيچيمسيزليک، سليقهسيزليک	يومرولاما /yumrulama/ دهيرمي لشديرمه، گيردهلهمه
يۇندمسيزليک ^۲ ناراحتليق	يومرولاماق /-lamaq/ دهيرمي لشديرمك، گيردهلهمك
يۇندملي /-dəmli/ سليقهلي، قايدالي، آيبرلي،	يومرولانما /-lanma/ دهيرمي لشمه، گيردهلشمه
گۆركملي	يومرولانماق ^۱ /-lanmaq/ دهيرمي لشمك، گيردهلشمك
يۇندملي ليک /-dəmlilik/ قولايلىق، راحتليق،	يومرولانماق ^۲ كۆكهلمك
سليقهلي ليک	يومرولوق ^۱ /-luq/ دهيرمي ليک، گيردهليک
يۇنسوز /-süz/ يارارسيز، لازمسيز، گرکسيز، پيس،	يومرولوق ^۲ كۆكلوک، كوپوشلوق
وئچسيز، فرسيز	يوشاق ^۱ /yumsaq/ ملاحتلي (سس)
يونگول ^۱ /yüngül/ آسان	يوشاق ^۲ حليم، ملايم (خاصيت)
يونگول ^۲ آيدين، ساده، سليس	يوشاقليق /-lıq/ ملاحتلي ليک (سس)، حليمليک،
يونگول ^۳ اهميتسيز، خبرسيز	ملايمليک (خاصيتجه)
يونگول ^۴ ضعيف، آز	يوشالما ^۱ /yumşalma/ ضعيفلهمه
يونگول ^۵ سطحى، غيرى جدى	يوشالما ^۲ ملايملشمه، حليملشمه
يونگول ^۶ ساغلام، چئوپک، قيوراق	يوشالما ^۳ بوشالما

يۈمۈرۈلۈق	يۈنگۈلجە /-cə/ آزاچىق
يۈۋارلاما /-lama/ سۈرۈكلەمە، آپارما	يۈنگۈللشمك ساكت لشمك، تسكىنلشمك،
يۈۋارلاماق /-lamaq/ سۈرۈكلەمك، آپارماق	يۈمۈشالماق
يۈۋاسىز /-siz/ يۈردۈسۈز، منزل سىز، ئۈسۈز-ئىشك	يۈنگۈللشمە ^۱ /-ləşmə/ آسانلاشما
سىز، آۋار، سرگردان	يۈنگۈللشمە ^۲ ساكت لشمە، يۈمۈشالما، تسكىنلشمە
يۈۋالى /-li/ مسكنلى، ئۈلى	يۈنگۈللۈشمك /-ləşmək/ آسانلاشماق
يۈۋوشما /yovuşma/ ياخىنلاشما، اويوشما،	يۈنگۈللۈك ^۱ /-lük/ آسانلىق
اويغۇنلاشما	يۈنگۈللۈك ^۲ غىرى-جدى ليك
يۈۋوشماق /-maq/ ياخىنلاشماق، اويوشماق،	يۈنگۈللۈك ^۳ سۈيۈنچ، فرح
اويغۇنلاشماق	يۈنگۈللۈك ^۴ ضعيف ليك
يۈۋورتىك /-mæk/ چاپدىرماق	يۈنما ^۱ /yonma/ سىيىرما، تمىزلمە
يۈۋورتىمە /yüyürtmə/ چاپدىرما	يۈنما ^۲ دىدەمە، قوپارما
يۈۋورمىك /-mæk/ قاچماق، گىتىمك، يىرىمىك، قوپماق	يۈنما ^۳ نازىكلشدىرەمە
يۈۋورمە /yüyürmə/ قاچما، گىتمە، يىرىمە، قوپما	يۈنما ^۴ دۈزلىتمە، قايرىما
يۈۋورەك /yüyürək/ قاچاغان	يۈنماق ^۱ /-maq/ سىيىرماق، تمىزلىك
يۈۋوروشمىك /-mæk/ قاچىشماق	يۈنماق ^۲ دىدەمك، قوپارماق
يۈۋوروشمە /yüyürüşmə/ قاچىشما	يۈنماق ^۳ نازىكلشدىرىمك
يۈۋونما ^۱ /yuyunma/ يۈما، چىمىمە	يۈنماق ^۴ دۈزلىتمك، قايرىماق
يۈۋونما ^۲ ايسلانما، نىلمنە	يۈنەلشمىك /-ələşmək/ راضى لاشماق، دۈزەلشمىك
يۈۋونماق ^۱ /-maq/ يۈماق، چىمىمك	يۈنەلشمە /-ələşmə/ راضى لاشما، دۈزەلشمە
يۈۋونماق ^۲ ايسلانماق، نىلمنك	يۈنەللىك ^۱ /-əlmək/ گىتىمك
يىتىكىن ^۱ /yetkin/ كامىل، تجربەلى	يۈنەللىك ^۲ گىلمك
يىتىكىن ^۲ دەيمىش، بىتىكىن	يۈنەللىك ^۳ دۈنمك، چۆرىلىك
يىتىكىنلشمىك ^۱ /-ləşmək/ تجربەلىنىك،	يۈنەللىك ^۴ /-əlmə/ گىتمە
كامىللىشمىك	يۈنەللىك ^۲ گىلمە
يىتىكىنلشمىك ^۲ دەيمك، يىتىشمىك	يۈنەللىك ^۳ چۆرىلىمە، دۈنمە
يىتىكىنلشمە ^۱ /-ləşmə/ تجربەلىنىمە، كامىللىشمە	يۈنەلو ^۱ /-əlü/ يارارلى، لازىملى، گرگىلى
يىتىكىنلشمە ^۲ /-ləşmə/ دەيمە، يىتىشمە	يۈنەلو ^۲ اوزويولا، سۆزە باخان
يىتىكىنلىك ^۱ /-lik/ تجربەلى ليك، كامىللىك	يۈۋا ^۱ /yuva/ ئۈ، مسكن، اوجاق
يىتىكىنلىك ^۲ دەيمىشلىك، بىتىكىنلىك	يۈۋا ^۲ منىچ
يىتىمك ^۱ /-mæk/ گىلمك، چاتماق	يۈۋارلاق /yuvarlaq/ گىردە، دەيىرمى، يۈمۈر
يىتىمك ^۲ توخونماق، راستلاشماق، دەيمك	يۈۋارلاقلىق /-liq/ گىردەلىك، دەيىرمى ليك،

يېخماق^۲ اوچورماق، داغىتماق
يېخماق^۳ باسماق
يېخماق^۴ دئويرمك
يېخماق^۵ آتماق، يوكلەمك
يېخىجى /yixici/ داغىديجى، سارسىديجى
يېخىجىلىق /liq/ داغىديجىلىق، سارسىديجىلىق
يېخىق /yixiq/ اوچوق
يېخىقلىق /liq/ اوچوقلوق
يېخىلماز /yixılmaz/ سارسىلماز، دئويرلماز
يېخىلمازلىق^۱ /liq/ سارسىلمازلىق، داغىلمازلىق،
محكملىك
يېخىلمازلىق^۲ يىنىلمازلىق، آلىنمازلىق
يىئەكلەمك /ləmək/ چىكمك، آپارماق
يىئەكلەمە /yedəkləmə/ چىكمە، آپارما
يىئەكلى /li/ باغلى، جىلوولو
يىئر - گۆي /yer-göy/ دنيا، عالم
يىئر^۱ /yer/ تورپاق
يىئر^۲ ساحە
يىئر^۳ اۆلكە، اراضى، وطن، ديار
يىئر^۴ وظيفە، خدمت، قوللوق، ايش
يىئر^۵ ايز، نشانە، علامت، اثر
يىئر^۶ منبع، ماخذ
يىئر^۷ يورغان-دۆشك، ياتاق
يىئرآلتى /yeralti/ كىچىد
يىئربە يىئر /yerbəyer/ قايدا
يىيرتما^۱ /yirtma/ داغىتما، كۆنلتمە، قلىپلەمە، دئشمە،
جىرما
يىيرتما^۲ پارچالاما، داغىتما
يىيرتماق^۱ /maq/ داغىتماق، كۆنلتمك، قلىپلەمك،
دئشمك، جىرماق
يىيرتماق^۲ پارچالاما، داغىتماق
يىيرتىجى /yirtici/ وحشى، غدار، قان اىچىجى

يېتۈمە^۱ /yetmə/ گلە، چاتما
يېتۈمە^۲ توخونما، راستلاشما، دەيمە
يېتۈرمىك^۱ /mæk/ بۇيوتمك
يېتۈرمىك^۲ بىجرمك، بۇيوتمك
يېتۈرمىك^۳ چاتدىرماق
يېتۈرمە^۱ /yetirmə/ چاتدىرما
يېتۈرمە^۲ بۇيوتمە
يېتۈرمە^۳ بىجرمە، بۇيوتمە
يېتۈشمك^۱ /mæk/ چاتماق، وارماق
يېتۈشمك^۲ قووشماق، بىرلشمك
يېتۈشمك^۳ بىتمك، گۆيرمك
يېتۈشمك^۴ دەيمك
يېتۈشمك^۵ ياخىنلاشماق، چاتماق
يېتۈشمە^۱ /yetişmə/ چاتما، وارما
يېتۈشمە^۲ قووشما، بىرلشمە
يېتۈشمە^۳ بىتمە، گۆيرمە
يېتۈشمە^۴ دەيمە
يېتۈشمە^۵ ياخىنلاشما، چاتما
يېتۈشمىش^۱ /miş/ دەيمىش
يېتۈشمىش^۲ چاتمىش
يېتۈشمىش^۳ بۇيوش
يېتىك /yetik/ بلد، تانىش، خبردار
يېتىكلىك^۱ /lik/ بلدلىك، ياخىنلىق
يېتىكلىك^۲ يىتكىنلىك
يېتىم /yetim/ فاغىر، يازىق، عاجز، زاواللى
يېتىملىك /lik/ فاغىرلىق، يازىقلىق
يېخما^۱ /yixma/ آشىرما
يېخما^۲ اوچورما، داغىتما
يېخما^۳ باسما
يېخما^۴ دئويرمە
يېخما^۵ آتما، يوكلەمە
يېخماق^۱ /maq/ آشىرماق

يئرلى-ياتاقلى /-yataqlı/ گىنىش، اطرافلى،
هرطرفلى

يئرئىتمك^۱ /-mæk/ گزديرمك

يئرئىتمك^۲ سيريماق

يئرئىتمه^۱ /yeritmə/ گزديرمه

يئرئىتمه^۲ سيريما

يئرئىش /yeriş/ يوروش، آخين، هجوم

يئرئىمك^۱ /-mæk/ آددىملاماق

يئرئىمك^۲ كئچمك، يايىلماق

يئرئىمه^۱ /yerime/ آددىملا

يئرئىمه^۲ كئچمه، يايىلما

يئرئىد /yezid/ ظالم، غدار، انصافسىز، ازازىل

يئرئىدلىك /-lik/ ظالملىق، غدارلىق، انصافسىزلىق،

ازازىللىك

يئرئىرلىك /-lik/ اسرلىك

يئرئىر /yesir/ اسير [اردىبلده ولم يئرئىر]

يىغجام^۱ /yığcam/ توپلو، قيسا، مختصر

يىغجام^۲ مضمونلو، معنالى

يىغجام^۳ راحت

يىغجاملىق^۱ /-lıq/ مضمونلوق، معنالىلىق

يىغجاملىق^۲ قيسالىق، توپلولوق

يىغجاملىق^۳ راحتلىق

يىغما^۱ /yığma/ توپلاما، جمعله

يىغما^۲ گۆتورمه

يىغما^۳ قوراشديرما

يىغما^۴ دوزمه، قويمما

يىغماق^۱ /-maq/ قوراشديرماق

يىغماق^۲ توپلاما، جمعله

يىغماق^۳ گۆتورمك

يىغماق^۴ دوزمك، قويمماق

يىغناق^۱ /yığnaq/ غلبهلىك، تونلوك

يىغناق^۲ قوناقلىق، مجلس

يېرتيجىلاشما /-laşma/ وحشىلشمه

يېرتيجىلاشماق /-laşmaq/ وحشىلشمك

يېرتيجىلىق /-lıq/ وحشىلىك، غدارلىق

يېرتىق^۱ /yirtıq/ دئشيك، جىرىق

يېرتىق^۲ دبه (خستهلىك)

يېرتىقلىق /-lıq/ دئشيكلىك، جىرىقلىق

يېرتىلما^۱ /yirtılma/ دئشىلمه، جىرىلما، اوزولمه

يېرتىلما^۲ پارتلاما

يېرتىلماق^۱ /-maq/ پارتلاماق

يېرتىلماق^۲ دئشىلمك، جىرىلماق، اوزولمك

يئرئىزىز^۱ /yersiz/ اوغون سوز، نامناسب

يئرئىزىز^۲ تورپاقسىز

يئرئىزىز^۳ وظيفهسىز، ايشىسىز

يئرئىزىز^۴ تاثيرسىز

يئرئىزىز^۵ ناحق، عبث، اساسسىز

يېرغالاما /yırğalama/ تىپتمه، سىلكهلهمه، يئللهمه

يېرغالاماق /-lamaq/ تىپتمك، سىلكهلهمك، يئللهمك

يئرلشمك^۱ /-leşmək/ اوتورماق، ياشاماق،

ساكىنلشمك

يئرلشمك^۲ سىغماق

يئرلشمه^۱ /-leşmə/ اوتورما، ياشاما، ساكىنلشمه

يئرلشمه^۲ سىغما

يئرلى /-li/ حاقللى

يئرلى-دىبلى^۱ /-dibli/ بوتونلوكده، تاماميله،

كۆكۈندن

يئرلى-دىبلى^۲ قطعىتلى

يئرلى-دىبلى^۳ ايزسىز، سوراقسىز

يئرلى-كۆكلۈ /-köklü/ دىبىندن، كۆكۈندن،

تاماميله، بوسبوتون

يئرلىلشمك /-leşmək/ ايسىنىشمك،

اويغونلاشماق

يئرلىلشمه /-leşmə/ ايسىنىشمه، اويغونلاشما

يېغىشما^۱ /yığışma/ توپلاشما، جىمىلشمەيېغىشما^۲ بوزوشمە، بوروشمەيېغىشماق^۱ /-maq/ جىمىلشمىك، توپلاشماقيېغىشماق^۲ بوزوشمىك، بوروشمىكيېغىلما^۱ /yığılma/ يىتمە، قورتارمايېغىلما^۲ جىمىلشمە، توپلاشمايېغىلما^۳ گۆدەلمە، قىسالمايېغىلما^۴ توپلانيلما، دريلمەيېغىلما^۵ بوزولمە، سىخىلمايېغىلماق^۱ /-maq/ جىمىلشمىك، توپلاشماقيېغىلماق^۲ گۆدەلمىك، قىسالماقيېغىلماق^۳ توپلاتماق، دريلمىكيېغىلماق^۴ يىتمىك، قورتارماقيېغىلماق^۵ بوزولمىك، سىخىلماق

يېغىلى /yığılı/ توپلو

يېغىلىش /yığılış/ توپلايش، جىمىلشمە

يېغىم /yığım/ درىم

يېغىن^۱ /yığın/ كوما، قالاق، توپايېغىن^۲ كوتلە، ازدهاميېغىناق^۱ /-aq/ توپا، تونلوك، باسيرييېغىناق^۲ قوناقلىق، مجلسيېغىن جاق^۱ /-caq/ اجلاس، مشاورەيېغىن جاق^۲ ازدهام، جاماعات، غلبەلىكيېغىن جاق^۳ مجلس، قوناقلىق

يېغىن - يېغىن /-yığın/ توپا-توپا، دستە-دستە

يېكجىنس /yekcins/ خالص، صاف

يېكجەت /yekcəhet/ همفكر، يكدىل

يېكجەتلىك /-lik/ همفكرلىك، يكدىللىك

يېكخانا /yekxana/ لووغا، تكبرلو، ادعالى

يېكخانالىق /-lıq/ لووغلاقلىق، تشخص

يېكخانلانما /-lanma/ لووغلانما

يېكخانلانماق /-lanmaq/ لووغلانماق

يېكدىل /yekdıl/ همراي، بيرگە

يېكدىللىك /-lik/ همرايلىك، بيرلىك

يېكرنگ^۱ /yekrang/ بير جور، عىنىيېكرنگ^۲ جانسىخيچى، مارق سىز

يېكرنگلىك /-lik/ جانسىخيچىلىق، مارق سىزلىق

يېكسر /yekser/ باشدان-باشا، بوتون، تامام

يېكئىنسق /yeknəseq/ اوساندىرىجى،

دارىخدىرىجى، يېقىدىرىجى، جانسىخيچى

يېكئىنسقلىك /-lik/ اوساندىرىجىلىق،

دارىخدىرىجىلىق

يېكە /yekə/ بۇيوك، ايرى

يېكەباش /baş/ حۇجت، قابا، معرفت سىز

يېكەباشلىق /başlıq/ قانمازلىق، قابالىق، كوبودلوق

يېكەپر /-pər/ جثەلى، گۆدەلى

يېكەپرلىك /-pərlik/ ايرىلىك، جثەلىلىك

يېكەقارىن /qarın/ قارىنقولۇ

يېكەلمىك /-ləmək/ آرتماق، بۇيومىك، چوخالماق

يېكەلمە /-ləmə/ آرتما، بۇيومە، چوخالما

يېكەلنمىك /-lənmək/ ايرىلشمىك، بۇيومىك

يېكەلنمە /-lənmə/ بۇيومە، ايرىلشمە

يېكەلىك^۱ /-lik/ ايرىلىك، بۇيوكلوكيېكەلىك^۲ يىكخانالىق

يېگانە /yeganə/ بير، تك، يالنيز، واحد

يېگانەلىك /-lik/ تكللىك، واحدلىك

يېئل^۱ /yel/ كولكيېئل^۲ ايتىلىك

يېئل بىيىن /-beyin/ باشى بوش، آخماق، گىج، سفته،

يونگول

يېئل بىيىنلىك /-beyinlik/ باشى بوشلوق، گىجلىك،

آخماقلىق، سفتهلىك، يونگوللوك

يېئلنمىك^۱ /-lənmək/ تىپنىمىك، يىرغالانماقيېئلنمىك^۲ دالغالانماق، اسمىك

يئللنمك ۳ آوارالناماق، ويئللنمك

يئللنمە ۱ /-lənma/ تړنمە، ييرغالناما

يئللنمە ۲ داغالناما، اسمە

يئللنمە ۳ آزارلناما، ويئللنمە

يئللەمك ۱ /-ləmæk/ كۆرۈكلەمك

يئللەمك ۲ ييرغالناماق، تړپتمك، سىلكەلەمك

يئللەمك ۳ سووورماق

يئللەمە ۱ /yelləma/ كۆرۈكلەمە

يئللەمە ۲ ييرغالاما، تړپتمە، سىلكەلەمە

يئللەمە ۳ سووورما

يئللى ۱ /-li/ كۈلەكلى

يئللى ۲ حرصلى، توند

يئللى ۳ برک، ايتى، شدتلى

يئلن /yelən/ حاشيە، قىراق، کنار

يئلنلى /-li/ حاشيەلى، قىراقلى

يئلەك /yelək/ لەلك

يئلەكلى /-li/ لەلكلى

يئلەم /yem/ قىدا، دن

يئلەمك ۱ /-ək/ اودماق

يئلەمك ۲ روزى

يئلەمك ۳ اوزمك

يئلەمك ۴ سانجماق، ديشلەمك

يئلەمك ۵ اويماق، داغيتماق

يئلەمەمك /-ləmæk/ يئدىرتمك، اوتارماق

يئلەمەمە /-ləmə/ يئدىرتمە، اوتارما

يئلەمە ۱ /-ə/ اودما

يئلەمە ۲ اوزمە

يئلەمە ۳ سانجما، ديشلەمە

يئلەمە ۴ اويما، داغيتما

يئلەمەلى ۱ /-əli/ دادلى، لذتلى

يئلەمەلى ۲ ايسستكلى، سئويملى

يئلەمك /-mæk/ باسماق، اوستەلەمك

يئلەمە /yenmə/ باسما، اوستەلەمە

يئلە /yenə/ تکرار، تزدەن

يئلە ۱ /yeni/ تزدە

يئلە ۲ باشقا، ديگر

يئلە ۳ جوان، تر، تزدە

يئلەجە /yenice/ اينديجە، تزدەجە

يئلەدن /-dən/ تزدەن، تکراراً

يئلەشمك /-ləşmək/ تزدەلنمك، دەييشديريلمك

يئلەشمە /-ləşmə/ تزدەلنمە، دەييشديريلمە

يئلەلمز /yenilməz/ باسيلماز، مغلوباندىلمز،

يئخيلماز، داغيلماز

يئلەلمزلىك /-lik/ باسيلمازلىق، سارسيلمازلىق،

محكملىك

يئلەلمك /-mæk/ باسيلماق، سارسيديلماق

يئلەلمە /yenilmə/ باسيلما، سارسيديلما

يئلەلىك /-lik/ دەييشيكلەك

يئلەلىكچى /-likçi/ نوواتور

يئلەلىكچىلىك /-likçilik/ نوواتورلوق

يئلەيىتمە /-yetmə/ گنج، جوان

يئلەيى - يئلەيى /-yeni/ تزدە-تزدە، اينديجە

يئلە /yeyə/ سوواند، تۇرپو

يئلە /yiyə/ صاحب

يئلەسىز /-siz/ صاحبسىز، باخيمسىز

يئلەسىزلىك ۱ /-sizlik/ باخيمسىزلىق، صاحب

سىزلىك

يئلەسىزلىك ۲ تنهالىق، آدمسىزلىق

يئلەلنمك ۱ /-lənmək/ صاحبلنمك

يئلەلنمك ۲ اؤيرنمك، بيلمك، منيمسەمك

يئلەلنمە ۱ /-lənmə/ صاحبلنمە

يئلەلنمە ۲ منيمسەمە، اؤيرنمە، بيلمە

يئلەلەمك /-ləmæk/ نازيكلشديرمك، يونماق

يئلەلەمە /-ləmə/ نازيكلشديرمە، يونما

يى يەلى /-li/ صاحبلى

يى يەلىك /-lik/ صاحبلىك

يىيىجى /yeyici/ پوزوجو، داغيدىجى

يىيىجىلىك /-lik/ قارىنقولولوق، پوزوجولوق،

داغيدىجىلىق

يىيىلمك ^۱ /-mæk/ ايشلەدىلمك، منىمسەنىلمكيىيىلمك ^۲ اودولماق، اؤتورولمكيىيىلمە ^۱ /yeyilmə/ اودولما، اؤتورلمەيىيىلمە ^۲ ايشلدىلمە، منىمسنىلمە

يىيىمجيل /-cil/ قارىنقولو

يىيىمجيللىك /-cillik/ قارىنقولولوق

يىيىملى /yeyimli/ ايشتاهلى

يىيىملىك /-lilik/ ايشتاهلىلىق

يىيىن /yeyin/ تىز، جلد، ايتى، سرعتلى

يىيىنتى ^۱ /yeyinti/ آزوقەيىيىنتى ^۲ اسراف

يىيىنلەمك /-ləmæk/ سرعتلنمك، جلدلنمك

يىيىنلەمە /-ləmə/ سرعتلنمە، جلدلنمە

يىيىنلىك /-lik/ سرعتلىلىك، ايتىلىك، جلدلىك

يىيىن-يىيىن تىز-تىز، جلد-جلد، ايتى-ايتى